

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige

Datum och tid: onsdag 13 oktober 2021 Kl. 17:00

Plats: Furåsen stora salen, Färgelanda

Ledamöter ska delta fysiskt på Furåsen.

Webb-sändning i realtid planeras. Sammanträdet kan följas genom visning på kommunens hemsida www.fargelanda.se

Besök under sammanträdet:

Hans Sprung VD Valbohem, ärende 8 ca kl.17:45-18:00

Tony Grantz Hydrogeolog västvatten, ärende 9–12 ca kl.18:00-18:20

Sammanträdet öppnas

Upprop

Val av justerare

- 1 **Godkännande av dagordningen/kungörelsen**
- 2 **Allmänhetens frågestund**
- 3 **Nya enkla frågor**
- 4 **Nya Interpellationer**
- 5 **Nya motioner**
- 6 **Enkel fråga till socialnämndens ordförande ang färdtjänsttaxan - Linda Jansson (M)** 2021/151
- 7 **Interpellation om äldreomsorgen - Eva-Lena Johansson (S)** 2021/148
- 8 **Information från Valbohem gällande Furåsen**

Beslutsärenden

- 9 **Vattenskyddsområde Stigen** 2021/133
- 10 **Vattenskyddsområde Gatersbyn 2** 2021/134
- 11 **Vattenskyddsområde Rådanefors** 2021/135
- 12 **Vattenskyddsområde Rösäter** 2021/136
- 13 **Rådanefors avloppsreningsverk** 2019/42
- 14 **Måltidsavgifter äldreomsorgen i Färgelanda kommun 2022** 2021/206
- 15 **Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun från 2022** 2021/189
- 16 **Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022** 2021/209
- 17 **Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022** 2021/205
- 18 **Beslut om Mål- och resursplan 2022-2024** 2021/29
- 19 **Ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för Fyrbodals kommunalförbund och** 2021/124

	godkännande av förbundets årsredovisning 2020	
20	Årsredovisning och revisionsberättelse - Dalslands miljö- och energiförbund	2021/140
21	Antagande av myndighetstaxor 2022 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.	2021/160
22	Antagande av sotningstaxa 2022 för Färgelanda kommun, Färgelanda (NÄRF)	2021/161
23	Sammanträdesplan 2022 Kommunfullmäktige	2021/137
	<u>Ärenden gällande avsägelse och fyllnadsval</u>	
24	Avsägelse från uppdraget som ersättare i Barn och utbildningsnämnden Ann-Marie Jacobsson (C)	2021/192
25	Eventuellt fyllnadsval till uppdrag som ersättare i barn och utbildningsnämnden efter avsägelse Ann-Marie Jacobsson (C)	2021/192
26	Avsägelse av uppdrag som ersättare kommunfullmäktige samt som ledamot i kommunstyrelsen Magnus Fröberg (S)	2021/194
27	Eventuellt fyllnadsval till uppdrag som ledamot i kommunstyrelsen efter avsägelse Magnus Fröberg (S)	2021/197
28	Avsägelse från uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige samt avsägelse som ersättare i socialnämnden och kommunstyrelsen Jessica Olsen (SD)	2021/214
29	Eventuellt fyllnadsval till uppdrag som ersättare i socialnämnden efter avsägelse Jessica Olsen (SD)	2021/216
30	Eventuellt fyllnadsval till uppdrag som ersättare i kommunstyrelsen efter avsägelse Jessica Olsen (SD)	2021/215
	<u>Informationsärende</u>	
31	Rapport över ej verkställda gynnande beslut enl Socialtjänstlagen och LSS , kvartal 2 2021	2021/26

Thor-Björn Jakobsson (C)
Ordförande Kommunfullmäktige

Linda Andersson
Sekreterare

Kommunfullmäktige

KF § 63

Dnr 2021/151

Enkel fråga till socialnämndens ordförande ang färdtjänsttaxan - Linda Jansson (M)

Kommunfullmäktiges beslut

Svaret på den enkla frågan bordläggs. Socialnämndens ordförande, till vilken frågan har ställts, har inte tillfälle att delta i dagens sammanträde. Frågan kommer att behandlas vid kommande sammanträde i kommunfullmäktige.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige/kommunfullmäktiges sekreterare

Frågeställaren

Socialnämndens ordförande

Justering

Utdragsbestyrkande

Moderaterna Färgelanda kommun

En enkel fråga ställd till socialnämndens ordförande Håkan Gusteus

Vid socialnämndens sammanträde 2020-11-04 fattade nämnden ett beslut §75 Dnr 2020/82. Ni föreslog Kommunfullmäktige att anta en ny beräkningsmodell för egenavgift för resor med färdtjänst samt förändring av tillämpningsområde.

Nämnden föreslog kommunfullmäktige att anta den nya beräkningsmodell för egenavgifter för färdtjänstresor från och med 2021-03-01.

Det har nu visat sig att Färdtjänstavgiften slagit fel. Det har skapat ökade merkostnader med upp till 125% för några av våra resenärerna.

I bla Trollhättan har man rivit upp beslutet och ändrat avgiften se bifogad bild.

Färdtjänstavgift slog fel – nu ändras taxan

Höstens beslut om egenavgifter för resenärer som åker färdtjänst till arbete och studier rivs upp. "Det slog fel", säger Paul Åkerlund (S).

I samband med att Västtrafiks 70 trafikzoner i kollektivtrafiken ströks ner till tre infördes även nya avgifter och regler för färdtjänstresor. Den nedbantade zonskalan innebar nämligen att bestämmelserna för färdtjänstresor behövde uppdateras för att kunna kopplas till kollektivtrafiken.

Trollhättans stad tog beslut om nya taxor efter en gemensam beräkningsmodell för Fyrbodal, en modell som påstods ge en majoritet av färdtjänstresenärerna minskade resekostnader.

Nu har det visat sig att beslutet om en startavgift på 25 kronor för den första milen (och därefter tre kronor per kilometer) när det gäller arbets- och utbildningsresor med färdtjänst skapar merkostnader för flera resenärer, jämfört med tidigare beräkningsmodell. Efter att ha uppmärksammats på de ekonomiska konsekvenserna väljer kommunstyrelsen att riva upp det tidigare beslutet.

– Det slog fel och nu ändrar vi avgiften, uppger kommunstyrelsens ordförande Paul Åkerlund (S).

Ändringen innebär att regelverket för egenavgiften när det gäller arbets- och utbildningsresor anpassas så att den motsvarar kollektivtrafikens periodbiljett för 30 dagar, med ett påslag i månaden.

Den nya avgiften är 125 kronor per månad.

Monica Sahiba
monica.sahiba@trollhattan.se

Min fråga till dig :

Är du beredd att lyfta in ärendet till nämnden för en ny beredning så att våra resenärer kan få en ändrad avgift.

Linda Jansson (M)

Kommunfullmäktige

KF § 65

Dnr 2021/148

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande angående riktat statsbidrag till förstärkningar inom äldreomsorgen -Eva-Lena Johansson (S)

Kommunfullmäktiges beslut

Interpellationen bordläggs.

Kommunstyrelsens ordförande har överlämnat besvarandet till socialnämndens ordförande som inte har tillfälle att närvara idag.

Interpellationen besvaras på kommande kommunfullmäktigesammanträde.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige/kommunfullmäktiges sekreterare

Socialnämndens ordf

Eva Lena Johansson

Justering

Utdragsbestyrkande

Interpellation

Till

Kommunstyrelsens ordförande Tobias Bernhardsson

Angående riktat stadsbidrag förstärkningar inom äldreomsorgen

I den nationella höstbudgeten fattades beslut om att tillföra kommun Sverige ett riktat stadsbidrag till äldreomsorgen. Tanken med detta riktade stadsbidrag är att det skall användas till förstärkningar inom äldreomsorgen alltså bland annat fler händer inom vården. Bidraget bygger också på att man inte gjort några personalneddragningar under året man rekviderat bidrag.

Då jag vet att Färgelanda kommun har rekviderat stadsbidraget vilket också innebär att man skall återredovisa hur man använt bidraget. Om man inte använt bidraget på ett korrekt sätt blir man återbetalning skyldig.

Min fråga till ordförande i kommunstyrelsen blir därför följande.

Hur tänker ni i minoritetsstyret använda dessa pengar

Eva-Len Johansson (S)
Fullmäktige ledamot

Kommunstyrelsen

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskott efterfrågade vid sammanträdet 2021-09-22 §99, ett förtydligande angående ersättning till markägare samt svar på om en policy kommer att antas rörande ersättning till markägare. Västvatten meddelar att de kommer att söka överenskommelse om en skälig ersättning som är rättvis gentemot de med mark inom vattenskyddsområdena. Västvatten kommer att ta in en extern kompetens som är van vid objektiva värderingar och ersättningar som stöd vid skapandet av överenskommelsen.

Aktuell ansökan till kommunfullmäktige gäller inte ersättningsfrågan och med detta menar västvatten att ersättningsfrågan inte kan vara ett villkor för godkännandet av vattenskyddsområdena.

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Stigen, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Stigen som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen

Kommunstyrelsen

bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-29
Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag, 2021-09-22
Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17
Karta vattenskyddsområde Stigen grundvattentäkt 2021-02-19, bilaga 1
Vattenskyddsföreskrifter Stigen grundvattentäkt, bilaga 2
Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3
Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4
Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 2021-02-19, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning (Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut om inrättande av vattenskyddsområden för Stigen

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Stigen, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Stigen som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. Nås ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:

- Karta vattenskyddsområde Stigen grundvattentäkt 210219, bilaga 1
- Vattenskyddsföreskrifter Stigen grundvattentäkt, bilaga 2
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12, bilaga 3.
- Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4
- Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5.

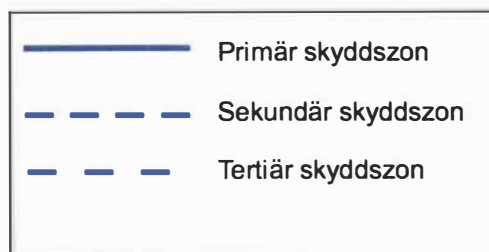
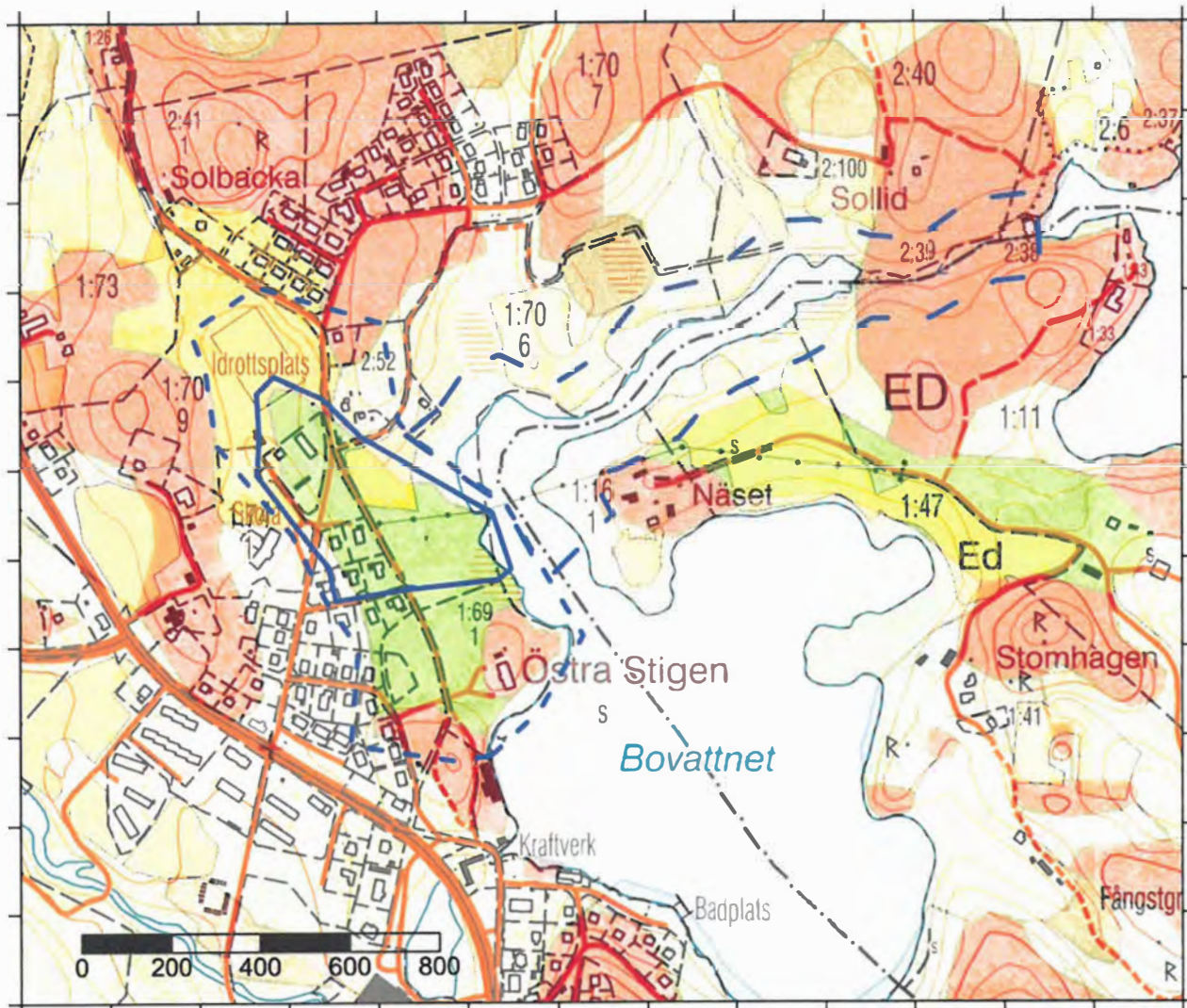
- FVAB yttrande över inkomna synpunkter 20210219, bilaga 6.

Beslutet skickas till:

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen.
Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Stigen grundvattentäkt

Skyddszooner

Den geologiska kartan i denna bilaga är framställd från jordartskarta som laddats ned från SGUs kartgenerator.

Copyright fastighetskartan
Lantmäteriet M2006/1022

BILAGA 2

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER STIGEN

UPPDRAG VSO Stigen, Färgelanda kommun	UPPRÄTTAD AV Anna Kölfeldt	DATUM 2021-02-19
--	-------------------------------	---------------------

Skyddsföreskrifter för Stigens vattenskyddsområde

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Stigens grundvattentäkt. De har utformats med vattentäktens nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§, 30§ i miljöbalken.

I hela vattenskyddsområdet gäller de restriktioner och anvisningar som generellt gäller inom vattenskyddsområden, bl.a. Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5).

ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET

Stigens vattenskyddsområde är indelat i tre skyddszoner:

- *Primär skyddszon*
- *Sekundär skyddszon*
- *Tertiär skyddszon*

Indelningen i skyddszoner baseras på nedan beskrivna kriterier, vilka följer Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skyddszonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktens zonen med uttagsbrunnarna.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

Tertiär skyddszon

Syftet med den tertiära skyddszonen är att även mark- och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet.

SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR STIGENS VATTENSKYDDSSOMRÅDE

I de fall det föreskrivs att **anmälan** eller **tillstånd** krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

1§ Petroleumprodukter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
A	<p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>	--

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras även genom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd om mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

2§ Häls- och miljöfarliga produkter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	<p>Hantering av mer än 25 liter hälso- och miljöfarliga produkter såsom impregneringsmedel, lösningsmedel får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>	--

3§ Fordonstvätt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	<p>Användning av avfettnings-, rengörings- och tvättmedel i</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>	--

2 (11)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER STIGEN
2021-02-19

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	samband med fordonstvätt är förbjudet .		

4§ Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Samma föreskrift som i sekundär skyddszon.

5§ Växtnäringsämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
A	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning är förbjudet .	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning får inte ske utan tillstånd .	Samma föreskrift som i sekundär skyddszon.
B	Spridning av naturgödsel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för privat trädgårdsskötsel</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

6§ Djurhållning

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
	Nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan .	--	--

7§ Slam

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

8§ Avloppsanläggning

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
	Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet .	Nyetablering av avloppsanläggning för spillvatten eller annat avloppsvatten får inte ske utan tillstånd .	Samma föreskrift som i sekundär skyddszone.

9§ Timmer mm

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
	Upplag under längre tid än en avverkningsäsong av bark, flis, spån, timmer, Grot är förbjudet . <i>Undantag gäller för ved eller andra träbaserade produkter, för det egna hushållets uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--

4 (11)

 VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER STIGEN
 2021-02-19

10§ Avfall

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	<p>Uppläggning av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning.</i></p> <p><i>Undantag gäller komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.</i></p> <p><i>Undantag gäller för trädgårdsavfall som uppkommer på den egna fastigheten.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>

11§ Förorenade massor

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
A	<p>Uppläggning av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>	--
B	<p>Utfyllning eller annat användande för anläggningsändamål av avfall, förorenade massor eller med massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>	--

12§ Asfalt, oljegrus och vägsalt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
A	<p>Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>	--
B	<p>Upplag av vägsalt är förbjudet.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>	--

13§ Snö

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
A	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszone, är förbjudet .	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszone, är förbjudet .	--

14§ Väg

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
A	Anläggande av ny väg får endast ske med tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--
B	Belägningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, får ej ske utan anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--
C	Spridning av vägsalt kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för spridning på en yta som är mindre än 100 m² så som garageuppfarter och gårdsplaner</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--
D	Användning av spillolja som dammbindningsmedel är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--

15§ Jord och berg

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
A	All materialtäktsverksamhet är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--
B	Sprängning är förbjudet .	Sprängning får inte ske utan tillstånd	--
C	Schaktning och grävning får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för schaktning, grävning av en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 150 m³.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--
D	Pålning och spontning får inte utföras utan tillstånd .	Samma som primär skyddszone.	--

6 (11)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER STIGEN
2021-02-19

16§ Anläggningar för lagring och utvinning av energi och kyla

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
A	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten är förbjuden .	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten får ej anläggas utan tillstånd .	--

17§ Anläggningar för uttag av vatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
A	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord är förbjuden .	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord får ej ske utan tillstånd .	--

Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ Miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för grundvattenförorening. Anmälan ska göras via telefonnummer 112.
- h) Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skyddsföreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Skyltning och stängsel

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.
- b) Annans mark får tas i anspråk för att sätta upp de stängsel som behövs för vattentäktens skydd (7 kap 22 § miljöbalken).

8 (11)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER STIGEN
2021-02-19

- c) Där petroleumprodukter eller andra miljöfarliga kemiska produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman och bekostas av verksamhetsutövaren. Undantag för krav på skyltar gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2022.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2022.
- d) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast 31 december 2022.

DEFINITIONER AV BEGREPP

Avfall: Definieras enligt 15 kap. miljöbalken. Avser varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverkningssäsong: Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enlighet med 14 kap. miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Djurenhet: Definition av djurenhet finns i Miljöprövningsförordningen, SFS 2013:251, 2 kapitel.

Fordon: Med fordon avses i dessa föreskrifter ett motordrivet transportmedel/arbetsredskap som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlings-objekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Grot: Grot är det spill som uppstår när skogsskördaren apterar trädstammarna. Det är en sammanslagning av orden grenar och (träd)toppar.

Hantering: Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov/hushållsändamål: Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov

Hushållsspillvatten: Hushållsspillvatten är spillvatten från WC ("klosettwater") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-water").

Hälsa- eller miljöfarliga produkter: Med hälsa- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.

Lantbruksdjur: Med lantbruksdjur avses nötkreatur, får och getter, grisar och fjäderfän.

Materialtäkt: Med materialtäkt avse i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Naturgödsel: Naturgödsel är ett samlingsbegrepp för träck, urin, vatten och strömedel i olika proportioner.

Nyetablering: Med nyetablering avses etablering av en helt ny anläggning d.v.s. inte uppgradering av en redan befintlig anläggning.

Petroleumprodukter: Med petroleumprodukter avses bränslen, drivmedel och smörjolja som framställs av råolja t.ex. bensin, diesel, fotogen, eldningsolja, motorolja, turbinolja, hydraulolja och smörjfett.

Sekundärt skydd: Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. En dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Tät gödselvårdsanläggning: Anläggningen är utformad så att avrinning och läckage av gödsel och gödselvatten inte kan ske.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten. Avslutade deponier är inte heller att betraktas som upplag.

Utsläpp till mark (avseende avloppsvatten §8): I föreskrift §8 gällande avloppsvatten avses utsläpp av alla typer av avloppsvatten. Det innebär att både WC-avlopp och BDT-avlopp är förbjudet inom skyddszonen.

Yrkesmässig: Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer".

Bilaga 3 TEKNISKT UNDERLAG

VÄSTVATTEN AB

Stigen VSO

UPPDRAGSNUMMER 1352103000

FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSOMRÅDE OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER

KONCEPT

2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12

VÄNERSBORG VATTEN OCH MILJÖ

HANS BJÖRKMAN
UPPDRAGSLEDARE

KRISTINA HAGLUND/Anna Kölfeldt
HANDLÄGGARE

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Allmänt	3
1.2	Uppdrag och syfte	3
1.3	Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde	3
1.4	Uppdragets omfattning och genomförande	4
1.5	Underlagsmaterial	5
1.6	Syfte och användning av denna tekniska beskrivning	5
2	Stigens vattentäkt	5
2.1	Ägandeförhållanden	5
2.2	Vattendom	5
2.3	Anläggningen	5
2.4	Vattenbehandling	6
2.5	Försörjningsområde	6
2.6	Vattenförbrukning	7
2.7	Kapacitet	7
2.8	Reservvattentäkt	8
2.9	Vattentäktens värde	8
3	Markanvändning	8
4	Hydrogeologi	8
4.1	Nederbördsförhållanden	8
4.2	Hydrogeologiska förhållanden	9
4.2.1	Nybildning av grundvatten	10
4.2.2	Grundvattennivåer	10
4.3	Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning	11
4.4	Vattenkvalitet	11
5	Planbestämmelser och markanvändning	12
5.1	Översiktsplan	12
5.2	Riksintressen och naturreservat	12
5.3	Ras och skred	12
5.4	Lokala föreskrifter/områdesbestämmelser	13
5.5	Motstående intressen inom tillrinningsområdet	13
5.6	Miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)	13
6	Inventering av potentiella föroreningskällor	14
6.1	Genomförande	14

6.2	Riskkällor	14
6.2.1	Klimatförändringar och översvämningar	14
6.2.2	Sabotage, kris och krig	15
6.2.3	Vägar och transporter	15
6.2.4	Täktverksamhet	15
6.2.5	Bebyggelse	16
6.2.6	Jord- och skogsbruk	17
7	Riskbedömning	17
7.1	Åtgärder för att minska riskerna	18
8	Utformning av vattenskyddsområde	18
8.1	Krav och allmän metodik	18
8.2	Skyddszoner	18
8.3	Avgränsning av skyddsområde	19
8.3.1	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
8.3.2	Primär skyddszon	19
8.3.3	Sekundär skyddszon	19
8.3.4	Tertiär skyddszon	19
8.4	Avgränsning av skyddsområdet	19
8.4.1	Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek	19
8.4.2	Vattnets uppehållstid i marken	20
8.4.3	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
8.4.4	Primär skyddszon	20
8.4.5	Sekundär skyddszon	21
8.4.6	Tertiär skyddszon	21
8.5	Genomförande samt motiv till gränsdragningar	21
8.5.1	Strategi och generella motiv	21
8.5.2	Förslag till skyddsområde	22
8.6	Platsspecifika motiv	24
9	Bakgrund till valda skyddsföreskrifter	25
9.1	Skyddsföreskrifternas syfte och funktion	25
9.2	Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå	25
9.2.1	Generella krav	25
9.2.2	Restriktionsnivå	25

Bilagor

BILAGA 1: FÖRSLAG TILL SKYDDSFÖRESKRIFTER

BILAGA 2: RISKINVENTERING

BILAGA 3: FÖRSLAG TILL SKYDDSSOMRÅDE

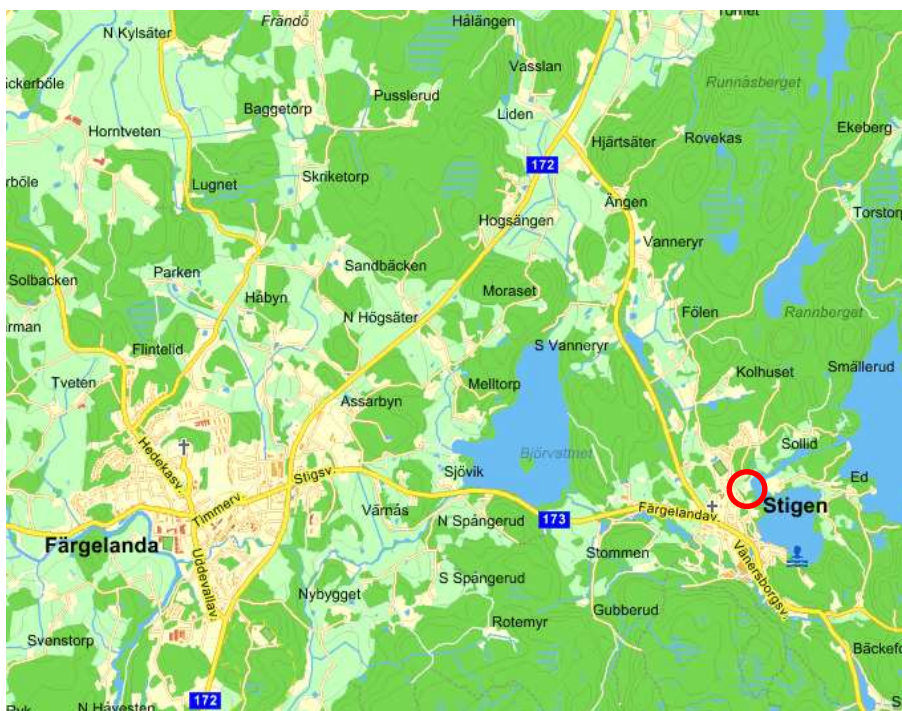
2 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
STIGEN VSO

1 Inledning

1.1 Allmänt

Samhället Stigen ligger ca 5 km öster om Färgelanda i Färgelanda kommun. Samhället är uppbyggt runt den textilindustri som var verksam på sekelskiftet 1900 till mitten av 1980-talet. Vattenförsörjningen av samhället baseras på uttag av grundvatten. Som ett led i att trygga vattentäkten i Stigen önskar Färgelanda kommun att inrätta ett vattenskyddsområde för vattentäkten.

Figur 1. Stiens vattentäkt är inringad i bilden.

1.2 Uppdrag och syfte

På uppdrag av Västvatten AB har Sweco Environment AB upprättat tekniskt underlag samt förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigens grundvattentäkt.

1.3 Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

I Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden från 2010¹ anges att syftet med vattenskyddsområden är att ge vattenförekomster som är viktiga för dricksvattenförsörjningen ett tillräckligt gott skydd så att råvattentillgångar säkras i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Vattenförekomster och vattentäkter måste därför skyddas mot såväl nutida som framtida risker. Risker kan vara tillfälliga utsläpp i samband med olyckshändelser samt kontinuerliga diffusa och koncentrerade läckage. Skyddet för viktiga råvattentillgångar bör ha en mycket hög prioritet för att syftet med skyddet ska kunna uppnås.

Med ökande anspråk mot vattnet som resurs, och med allt mer komplexa relationer mellan intressen och anspråk, blir den offentliga maktens roll som fördelare av rättigheter och skyldigheter allt viktigare.

Färgelanda kommun analyserar nu sin vattenförsörjning för att på bästa sätt anpassa den efter framtida behov och krav. Som nuvarande funktion som huvudvattentäkt för samhället Stigen och eventuell framtida funktion, som del i ett nät med vattentäkter som försörjer stora delar av Färgelanda kommun med vatten, fyller grundvattentäkten i Stigen en viktig funktion i kommunens dricksvattenförsörjning. För att på ett ändamålsenligt sätt kunna skydda vattentäkten och tillförsäkra att vattenförsörjningen inom kommunen tryggas i ett flergenerationsperspektiv inrättas därför ett vattenskyddsområde för Stigens grundvattentäkt som en av åtgärderna.

1.4 Uppdragets omfattning och genomförande

Uppdraget har omfattat upprättande av tekniskt underlag och förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigens vattentäkt i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer.

För genomförande av uppdraget har följande moment utförts:

- **Teknisk beskrivning av vattentäkten:** Beskrivning av försörjningsområde, kapacitet, vattenbehandling, värdering av täkten samt framtida behov
- **Områdesbeskrivning:** Beskrivning av hydrogeologi, tillrinningsområde, vattenbalans, sårbarhet och skyddsbehov.
- **Identifiering och kartläggning av potentiella föroreningskällor:** Översiktlig riskinventering samt sammanställning av uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun angående riskobjekt i området.
- **Översiktlig riskanalys av väsentliga riskkällor för vattentäkten.** Bedömning av de risker som ska inkluderas i riskanalysen, genomförande av riskanalys samt förslag på åtgärder för de risker som bedömts utgöra beaktansvärda hot mot vattentäkten.
- **Förslag till vattenskyddsområde.** Vattentäktsszon, primär, sekundär och tertiär inrättas, vilka tillsammans bildar skyddsområdet för Stigens grundvattentäkt.

¹ Naturvårdsverket, Handbok 2010:5 – Handbok om vattenskyddsområde.

- **Förslag till skyddsföreskrifter.** Ett förslag till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdets olika zoner tas fram. Föreskrifterna bygger på Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2003:16) men anpassas efter de platsspecifika förhållandena.

1.5 Underlagsmaterial

Utredningsarbetet har baserats på genomgång och analys av befintligt material:

- A) Grusinventering, Färgelanda kommun. Länsstyrelsen Älvsborgs Län, 1982:3.
- B) Stigens grundvattentäkt, Undersökning av felkällor och utförda åtgärder. Sweco Viak, 2002.
- C) Färgelanda kommun översiktsplan, ÖP 14
- D) Handbok om vattenskyddsområde, Naturvårdsverket Handbok 2010:5
- E) Digital fastighetskarta från Metria.
- F) Jordartskartan från SGUs kartgenerator.
- G) VISS (VattenInformationsSystem Sverige), viss.lansstyrelsen.se

1.6 Syfte och användning av denna tekniska beskrivning

Denna tekniska beskrivning är en sammanställning och analys av relevant information som ett underlag för beslut till vattenskyddsområde och föreskrifter. Syftet med den tekniska beskrivningen är inte och kan inte vara att utgöra ett fullständigt eller tillräckligt underlag för att bedöma specifika ansökningar om tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifterna. Skälen är bland annat att varje ansökan, verksamhet och plats utgör en unik kombination av detaljerade förutsättningar som i alla varianter inte kan förutses här, samt att detaljeringsgraden enligt Naturvårdsverkets handbok är avpassad för att avgränsa vattenskyddsområdet till, och inte inom, fastighetskala.

2 Stigens vattentäkt

2.1 Ägandeförhållanden

Fastigheten är grundvattentäkten och vattenverket är belägen ägs av Färgelanda kommun.

2.2 Vattendom

Vattendom saknas.

2.3 Anläggningen

Vattentäkten i Stigen utgörs av en uttagsbrunn (Br 3 i *Figur 2*), utformad som grusfilterbrunn. Brunnen är 20,5 meter djup och är utförd genom ODEX-borning i

dimension 193 mm. Vattenintaget till brunnen sker genom ett 2 meter långt Johnsonfilter i rostfritt stål i dimension 152 mm med en slitsvidd på 1 mm. Filtret sitter mellan nivåerna 18,5 - 20,5 meter under markytan.

Figur 2. Nuvarande uttagsbrunn (Br 3), tidigare råvattenbrunn (Br 2) och renvattenbrunn (Br 1) samt tidigare undersökningsborrningar. Br 3 hette tidigare Rb 0201.

Vattnet pumpas upp med en dränkbar pump till vattenverket. Vid vattenverket finns en 25 m³ lågreservoar för renvatten.

2.4 Vattenbehandling

I dagsläget pH-justeras vattnet genom tillsats av lut och desinficeras genom UV-strålning. Vattenverket är dock under ombyggnad och den nya processen beräknas vara klar och driftsatt första halvan av 2016. Då ska råvattnet som pumpas till anläggningen syresättas med luft för att oxidera järn och mangan. Efter luftningen kommer lut tillsättas vattnet och ledas vidare till en kontakttank för förlängd reaktionstid. Sedan leds det genom ett filter för avskiljning av mangan och järn. Innan vattnet pumpas ut på nätet desinficeras det genom UV-strålning.

2.5 Försörjningsområde

Försörjningsområdet begränsas idag av boende inom Stigens samhälle, se *figur 3*. Antalet invånare är ca 430 personer (2015). Ca 250 enheter (bostäder och verksamheter) anslutna till det kommunala VA-nätet.

6 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
STIGEN VSO

Figur 3. Försörjningsområdet begränsas idag till Stigens samhälle. Ledningssträckningen redovisas som blå linjer i bilden.

2.6 Vattenförbrukning

Vattenförbrukningen i dagsläget (2015) är 60 m³/medeldygn.

2.7 Kapacitet

I samband med rensblåsningen av brunnen när denna borrades uppskattades kapaciteten till ca 4 l/s (345 m³/d).

Strax intill den befintliga uttagsbrunnen ligger den tidigare, nu nedlagda, vattentäcksanläggningen (se Figur 2). Ur denna togs förr mycket stora vattenuttag ur magasinet för att täcka behovet för yllefabriken som då låg i samhället. Uttagmängden uppgick till 200-250 m³/d vilket resulterade i markant förhöjda järnhalter i råvattnet som ett resultat av inducerad infiltration från Bovattnet.

För att undvika en försämrad vattenkvalitet begränsar kommunen uttagmängden till ca 100 m³/d.

För den framtida vattenförsörjningen i kommunen har diskussioner förts att råvatten från Stigen, Håvesten, Gatersbyn och Håbyn skall ledas till ett gemensamt vattenverk och försörja en stor del av kommunen med vatten. I dagsläget planeras dock ingen vattenledning mellan Stigen och Färgelanda.

2.8 Reservvattentäkt

Reservvattentäkt med hög säkerhet för Stigens samhälle saknas.

Det finns äldre uttagsbrunnar samt en återinfiltrationsanläggning med renvattenbrunn i en grusgrop strax intill den nuvarande uttagsbrunnen. Vattnet från denna är av undermålig kvalitet med avseende på periodvis hög turbiditet och har tagits ur bruk. Denna anläggning ligger i samma grundvattenmagasin och bedöms som mer sårbar än den nuvarande uttagsbrunnen.

2.9 Vattentäktens värde

Vattentäktens värde beror bland annat på uttagbara vattenmängder, nuvarande och framtida vattenutnyttjande samt tillgång på reservvattentäkter. För vattenförsörjningsändamål är utvinningsvärdet av största intresse. Det bestäms ofta av kostnaden för att ersätta vattentäkten i händelse av att den blir obrukbar.

Arbeten med att finna en ny grundvattentäkt i jord inom kommunen har pågått de senaste 30 åren utan att finna något tillräckligt bra alternativ. Förutsättningarna för att lokalisera en ny grundvattentäkt i jord med tillräcklig kapacitet och kvalitet bedöms som liten. Grundvattentäkten i Stigen har därmed ett mycket stort värde som grundvattenresurs för Färgelanda kommun.

Enligt Naturvårdsverkets handbok om vattenskydd² kan vattenförekomsten, i egenskap av att vara en allmän huvudvattentäkt, utan reservvatten, betraktas ha mycket högt skyddsvärde, vilket är den näst högsta klassen av fyra värdeklasser.

3 Markanvändning

Vattentäkten är placerad på ett ängsområde som sluttar ned mot sjön Bovattnet. Stigens samhälle ligger främst söder och väster om vattentäkten. Bostadshus finns ca 100 m väster om vattentäkten.

4 Hydrogeologi

4.1 Nederbördsförhållanden

Enligt SMHI uppgår avrinningen (nettonederbörden) i Stigen till ca 440 mm/år (SMHI vattenwebb, vattenbalans för år 1981-2010). Detta motsvarar den maximala nybildningen av grundvatten i området. I isälvsavlagringar bedöms 80 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket motsvarar ca 350 mm/år.

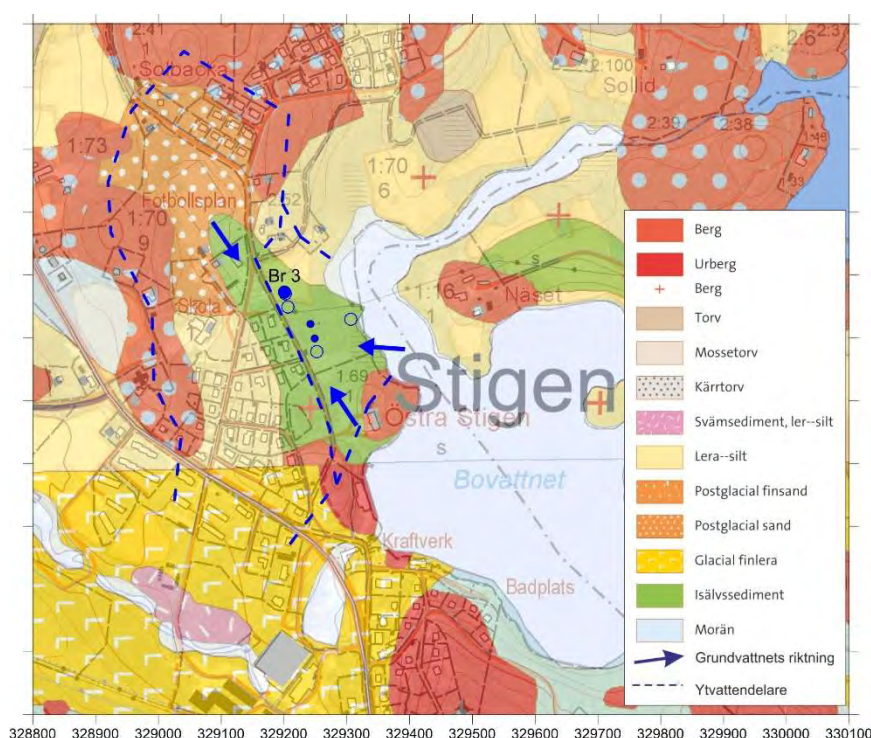
Infiltrationen är sannolikt nästan 100 % av nederbörden i friktionsjord i naturmark. För Stigen används dock 80 % vilket ger ett visst utrymme för inläckage i eventuella dräneringsledningar och avrinning i mindre områden med eventuell lera vilket medför

² Handbok om vattenskyddsområde, 2010:5

lägre grundvattenbildning. Skyddsområdets kan således betraktas ha en något konservativ utsträckning.

4.2 Hydrogeologiska förhållanden

Topografin i området bestäms till största delen av berggrundsformerna. Väster om Bovattnet finns ett område med isälvsediment bestående av grus och sand där både den tidigare och den nuvarande vattentäkten är belägen, se *figur 4*. Den småskaliga berggrundstopografin gör att isälvsediment inte förekommer som sammanhängande, större enheter utan delas av höga berglägen till isolerade mindre förekomster. I lägre liggande delar förekommer lera. Nordväst om isälvsavlagringen finns ett område med svallsand. Denna sand ligger ovanpå leran.

Figur 4. Jordartskarta. Nedladdad från SGUs kartgenerator under augusti 2016.

Stigens vattentäkt är belägen i en relativt liten grusavlagring som utgörs av en drygt 400 meter lång rygg i riktning NV-SO, där den begränsas av berg åt båda hållen. Avlagringens sydöstra del är dessutom inkilad mellan berg i öster och väster. Mot NV får avlagringen en tydlig ryggform med en bredd av ca 50 meter och en mäktighet av ca 7-8 meter över lermarker i väster och Bovattnet i öster.

Tidigare utförda undersökningsborrningar i det område som karterats som isälvsediment (Rb 0201, Rb 0202, Rb 0203) visar att de översta 3 - 8 metrarna utgörs av lera i dessa 3 punkter, se Figur 2. Rb 0201 utfördes som en ODEX-brunn och är således uttagsbrunnen som numera benämns Br 3. Under leran finns sand och grus blandat med lera. I

begränsade områden förekommer grova sorterade sediment utan finkornigt material. Uttagsbrunnen är belägen med filtret i sådant material.³

4.2.1 Nybildning av grundvatten

Grundvatten bildas genom att nederbörd infiltrerar i marken. Infiltrationen är större i grovt material såsom grus och sand (gröna områden i *Figur 4*) och mindre i mer finkorniga material. Lera kan betraktas som nästan helt tät. Nybildning sker även i berg.

Nybildningen av grundvatten till brunnen i Stigen sker till största delen i den grusavlagring där Br 3 är belägen. Viss nybildning av grundvatten sker sannolikt även i omgivande bergspartier.

Den nederbörd som faller på omgivande områden med lera avrinner till största del till Bovattnet och bidrar endast i begränsad omfattning till nybildning av grundvatten.

Området med friktionsmaterial är ca 0,05 km² stort och nybildningen kan beräknas till ca 18 000 m³/år. Nybildningen i intilliggande berg är blygsam, ca 1 000 m³/år. Totalt kan nybildningen beräknas till motsvande 52 m³/d vilket är ungefär hälften av nuvarande vattenuttag. Detta betyder att magasinet får tillskott av vatten även från andra källor. Det kan inte uteslutas att friktionsmaterialet finns även under leran och kan då ha hydraulisk kontakt med även andra bergsområden och med området med svallsand i nordväst. Under sådana förhållanden är grundvattentillgången större i magasinet. Sannolikt balanseras dock inte uttaget 100 m³/d.

Mest troligt är att det sker ett tillskott till magasinet från Bovattnet.

4.2.2 Grundvattennivåer

Avvägning av grundvattennivåer i uttagsbrunnar och observationsrör samt nivån på Bovattnet har utförts vid tre tillfällen. Utförda mätningar redovisas i *tabell 1*.

Tabell 1. Utförda grundvattennivåmätningar. Observationspunkternas lägen framgår av Figur 2.

Brunn/rör	+Höjd (RÖK)	+Höjd Grundvattennivå			
		2002-02-12	2009-09-01	2009-09-16	2016-06-15
Br 1	107,48	104,01	103,07	103,12	103,98
Br 2	107,85	104,01		103,13	106,37
Br 3	110,26		101,89	103,17	103,35
Rb 7402	107,88	104,04	103,07	103,12	103,97
Rb 7403	107,53	104,05			
Rb 7401	107,61	104,96	104,05	104,09	104,94
Rb 0202	112,25		103,05	103,11	103,97
Rb 0203	110,63		103,04	103,09	103,96
Bovattnet		105,62		105,51	105,86

³ "Undersökning av Stigens grundvattentäkt, Undersökning av felkällor och utförda åtgärder" SWECO VIAK AB, 2002-03-06. Uppdragsnummer 1350847.

Utförda grundvattennivåmätningar visar att nivåerna i jordlager vid vattentäkten ligger lägre än vattenytan i Bovattnet. Detta ger sannolikt upphov till ett betydande tillskott av vatten genom infiltration från sjön till grundvattenmagasinet. Det är inte fastställt om denna infiltration är orsakad av grundvattenuttaget ur vattentäkten, s.k. inducerad infiltration, eller om sjön delvis avvattnas västerut vid Stigens vattentäkt.

4.3 Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning

Sårbarheten betecknar markens och vattnets känslighet för att påverkas av en förorening, eller med andra ord, brist på förmåga att reducera en förorenings farlighet under transporten i mark och vatten. Sårbarheten för en grundvattentäkt avgörs huvudsakligen av markförhållandena, bland annat förekomsten av naturliga barriärer.

Med undantag för området med den tidigare grustäkten överlagras grundvattenmagasinet av mäktiga lerlager vilket är en mycket god barriär mot föroreningar. Inom dessa delar bedöms sårbarheten för vattentäkten som mycket liten.

Det tidigare grustäktsområdet saknar skyddande lerlager. Den omättade zonen består främst av sand och grus med god vattengenomsläpplighet. Detta medför att uppehållstiden för eventuell förorening från markytan till grundvattnet är kort och materialets förmåga att reducera föroreningar är mycket begränsad. Detta tillsammans med närheten till uttagsbrunnen medför att området med tidigare grustäktverksamhet bedöms som mycket sårbart.

Sannolikt sker ett betydande grundvattentillskott genom infiltration av ytvatten från Bovattnet. Tidigare kommunala uttagsbrunnar i närområdet har visat tydlig försämrad råvattenkvalitet genom förhöjda järnhalter, sannolikt orsakade av infiltrationen.

Vattentäkten bedöms ha en relativt hög sårbarhet för en allmän kvalitetsförsämring av vattenkvaliteten i Bovattnet. För kortvariga föroreningsutsläpp i Bovattnet bedöms sårbarheten som låg.

4.4 Vattenkvalitet

En vattenprovtagning har utförts under våren 2016 och analyserna omfattade:

- Fysikalisk-kemiska parametrar
- Metaller inklusive kvicksilver
- Cyanid
- Bromat
- PAH
- Alifater, Aromater och BTEX
- Klorerade lösningsmedel
- Bekämpningsmedel

- Mikroorganismer

Analysresultaten har jämförts med SGUs Bedömningsgrunder för grundvatten⁴. Resultaten är indelade i 5 klasser där klass 1 innebär ingen eller obetydlig påverkan och klass 5 innebär mycket stark påverkan.

Vattenanalyserna från 2016 visar att vattnet är mjukt (2,8° dH) och med en alkalinitet på 61 HCO₃/l (klass 2) och pH på 6,8. Halten klorid, sulfat och konduktivitet som indikerar påverkan av vägsalt är låg (klass 1). Halten nitrat och nitrit bedöms vara låg (klass 1) och visar på låga kvävehalter. Halten av mangan hamnar i klass 3; magnesium, natrium och nickel hamnar i klass 2 och övriga analyserade metaller förekommer i låga halter och bedöms som klass 1 enligt SGUs bedömningsgrunder.

Ur bakteriologiskt hänseende var vattnet vid provtagningstillfället utan anmärkning under 2016. Samtliga halter av bekämpningsmedel, PAH, alifater, aromater, BTEX, cyanid, bromat och klorerade lösningsmedel ligger under rapporteringsgränsen och är således mycket låga.

5 Planbestämmelser och markanvändning

Konflikter om användningen av vattnet bottnar oftast i anspråk på att få använda samma ytor för flera ändamål, t ex för bebyggelse, vägsträckning, industrilokalisering, vattentäkter. Konflikterna från vattentäktens huvudmäns perspektiv uppkommer av skyldigheter att säkra vattnets kvalitet och konsumenternas hälsa genom att vara restriktiva mot verksamheter som kan påverka kvaliteten negativt. En säker och hälsosam dricksvattenförsörjning är en nödvändig grund för ett samhälles fortlevnad och utveckling.

5.1 Översiktsplan

Vattentäkten berörs av översiktsplanen för Färgelanda kommun, ÖP 14, som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-03.

Inga detaljplaner finns för området i vattentäktens närhet.

5.2 Riksintressen och naturreservat

Enligt Länsstyrelsens GIS-databas finns inga riksintressen eller naturreservat inom det berörda tillrinningsområdet.

Enligt Riksantikvarieämbetets databas finns fornminnen i form av brons- eller järnåldersgravar ett hundratal meter nordväst om Stigens vattentäkt.

5.3 Ras och skred

I samband med ÖP-arbetet 2006 gjorde Färgelanda kommun en översiktlig kartering av geotekniska förutsättningar i samhällena i kommunen. Området kring vattentäkten i Stigen klassas som ett område som har förutsättningar för spontana skred.

⁴ SGU, 2013. Bedömningsgrunder för grundvatten. SGU-rapport 2013-01.

5.4 Lokala föreskrifter/områdesbestämmelser

Inom Färgelanda kommun finns ett antal lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (www.miljo.dalsland.se).

5.5 Motstående intressen inom tillrinningsområdet

Några andra motstående intressen än de som tas upp under kapitel 6 har inte påträffats för Stigen som vattentäkt

5.6 Miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)

Grundvattenförekomsten finns upptagen i VISS-databasen med ID-nummer SE650044-128233 (Stigen). Vattenförekomsten klassas ha god kemisk och kvantitativ status. Risker för att kemisk och kvantitativ status inte uppnås till 2021 bedöms av vattenmyndigheten till "ingen risk". Åtgärder som ingår i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram är att inrätta ett vattenskyddsområde för grundvattenförekomsten.

Nyckelvattnet finns upptagen i VISS-databasen med ID-nummer SE650058-128307. Vattnet har klassningen måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status p.g.a. den förhöjda halten kvicksilver. Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk att god ekologisk och kemisk status inte uppnås till 2021.

6 Inventering av potentiella föroreningskällor

6.1 Genomförande

Med riskkällor avses i detta sammanhang en verksamhet som kan medföra risk för utsläpp/utläckage som kan skada grundvattnet.

En översiktlig riskinventering har utförts under våren 2016. Uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun har sammanställts och potentiella riskkällor har identifierats på kartunderlag. Riskkällorna redovisas i *Bilaga 2*.

6.2 Riskkällor

Med riskkällor avses i detta sammanhang en verksamhet som kan medföra risk för utsläpp/utläckage som kan skada grundvattnet. De verksamheter eller förhållanden i området som kan innebära risk för vattentäkten samlas i följande grupper av riskkällor:

- Klimatförändringar och översvämningar
- Sabotage, kris och krig
- Vägar och transporter
- Tåktverksamhet
- Bebyggelse
- Jord- och skogsbruk

6.2.1 Klimatförändringar och översvämningar

Mycket talar för att stora delar av Sverige går mot ett mildare och blötare klimat. Det medför att risken för översvämningar ökar och att föroreningar därmed lättare kan spridas till yt- och grundvatten. Mer extrema väderförhållanden leder till ökad risk för bl.a. häftiga nederbördstillfällen och perioder av extrem torka. Extrema nederbördstillfällen kan medföra följande risker, vilket också tidigare erfarenheter från perioder med höga regnmängder visar:

- Bräddning av avlopp
- Stora dagvattenmängder
- Översvämning och bortspolning av föroreningar från pågående och nedlagda verksamheter på markområden i anslutning till vattendrag och sjöar
- Ökad olycksfrekvens, t.ex. underminering av vägar
- Ökad grumlighet i ytvattendrag

Som tidigare nämnts så sker en del av nybildningen genom inducerad infiltration från Bovattnet. Bovattnets kvalitet har därför påverkan på grundvattnets kvalitet i ett långt tidsperspektiv.

Bräddning av avlopp skulle kunna påverka grundvattenmagasinet vid en eventuell översvämning

6.2.2 Sabotage, kris och krig

Vattenförsörjningen är en känslig sektor för sabotage och i samband med kris och krig. Risker rör bland annat åverkan på fasta installationer vilket motverkas genom fysiskt skydd.

Dessa risker har inte analyserats i denna rapport. En särskild riskanalys som fokuserar på risker i kris och krig rekommenderas. Detta bör inarbetas i kommunens beredskapsplan. Även aktsamhet beträffande informations spridning om vattentäkts utformning och sårbarhet bör iakttas.

6.2.3 Vägar och transporter

Ca 350 väster om uttagsbrunnen går väg 173 som går mellan Frändefors och Färgelanda. Enligt Trafikverkets väginformation⁵ 2016 så uppgår totaltrafiken till 1000-2000 ÅTD (årsdygnstrafik) och den tunga trafiken till 100-200 ÅTD. Övriga vägar inom tillrinningsområdet är mindre lokalvägar med mycket låg trafikbelastning och låga hastighetsbegränsningar.

De riskkällor som kan identifieras i samband med vägar och transporter är:

- Olyckor
- Slitage på vägar och fordon (oljedropp mm)
- Beläggningsarbeten
- Vägsalt
- Luftutsläpp

Klorid från vägsalt kan utgöra en risk för en vattentäkt, liksom upplag av vägsalt. Vid behov sprids något kg salt/m², år. Det är inte känt huruvida dammbindningsmedel används eller ej på grusvägen i närheten av vattentakten.

Avstånd från väg 173 till vattentakten är tillräckligt stor för att risken för påverkan kan bedömas som liten.

6.2.4 Täckverksamhet

Strax söder om Stigens vattentäkt ligger en gammal grustäkt. Tidigare baserades Stigens vattenförsörjning på grundvattenuttag från en anläggning i grustakten. Området har de senaste åren växt igen med sly.

Jordlagren i grusgropen står i direkt förbindelse med den nuvarande uttagsbrunnen och har mycket begränsade möjligheter till reduktion av eventuella föroreningar som når grundvattnet. Otillåten dumpning i området kan utgöra en potentiell risk.

⁵ <https://nvdb2012.trafikverket.se/SeTransportnatverket>

6.2.5 Bebyggelse

Överallt där människor bor och vistas förekommer en rad potentiella risker för en närbelägen vattentäkt. Riskerna är dels förknippade med boende, dels med olika typer av verksamheter. All hantering av för yt- eller grundvattnet skadliga ämnen som kan komma i kontakt med vattentäktens tillrinning utgör en risk för vattentäkten. Olyckor kan inträffa som orsakar stora utsläpp av skadliga ämnen, men även kontinuerliga diffusa utsläpp riskerar att hota vattentäkten.

Stigens vattentäkt är placerad öster om ett bostadsområde.

De riskkällor för Stigens vattentäkt som förknippas med bebyggelse är bland annat:

- Villaoljetankar
- Hushålls/trädgårdskemikalier
- Lokala avloppslösningar
- Parkering och uppställning av fordon samt fordonstvätt
- Energianläggningar/värmepumpar
- Dagvatten från bebyggda ytor

Villaoljetankar: Cisterner inomhus kan utgöra en risk om det finns avlopp så att eventuellt spill kan nå mark-, yt- eller grundvatten eller dagvattenssystemet. Risk uppkommer främst vid transport av petroleumprodukter och vid påfyllning av cisterner.

På fem fastigheter inom föreslaget vattenskyddsområde har den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun kontrolluppgifter på inomhuscisterner med eldningsolja (3 m³). Kontrolluppgifterna är gamla (från år 2006) och det är oklart om cisternerna används idag.

Hushålls/trädgårdskemikalier: Många av de produkter som används i hushållet och i trädgården, såsom bekämpningsmedel, smörjolja, städmedel och målarfärg, utgör vid ovarsam hantering en risk för vattentäkten. Till exempel kan rester av bekämpningsmedel redan vid låga halter påverka vattenkvaliteten och nedbrytningen av många medel är långsam. Då ämnena väl når grundvattnet är nedbrytningen och fastläggningen liten.

Lokala avloppslösningar: Den främsta risken med avlopp är utsläpp av mikrobiella föroreningar till marken men även stora mängder av andra ämnen såsom kväve och fosfor kan vara hot mot en vattentäkt eller vattenförekomst.

Enligt den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun finns det två fastigheter inom föreslaget vattenskyddsområde som har enskilt avlopp. Övriga fastigheter är anslutna till kommunalt avlopp. Stigen 2:54 har en sluten tank för WC-avlopp och en upphöjd infiltration för BDT (bad-, disk-, tvätt-vatten). Ed 1:16 har en anlagd grusbädd för avloppsvatten med utsläppspunkt i Bovattnet.

Parkering och fordonstvätt: Parkering och uppställning av fordon kan medföra läckage av bland annat petroleumprodukter. Läckage kan uppkomma både vid normal parkering till följd av fel på de parkerade eller uppställda fordonen, vid ovarsam hantering av petroleumprodukter eller vid bensinstöld. Parkering och uppställning av fordon innebär därmed en potentiell risk för negativ påverkan på grundvattnet.

16 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
STIGEN VSO

Fordonstvätt kan ske med olämpliga produkter som tillförs vattendrag och grundvatten. Dessa förfaranden innebär en risk för förorening av vattentäkten genom att föroreningar kan föras med grundvattnet eller genom ytavrinning från hårdgjorda ytor där dränering till kommunalt avlopp saknas.

I bostadsområdet väster om Stigens vattentäkt sker ytavrinningen mot uttagsbrunnen och utgör en potentiell risk.

Energianläggningar/värmepumpar: Energianläggningar i berg och jord bedöms utgöra en potentiell risk för grundvattentäkten främst vid anläggandet då ovarsamhet kan leda till läckage av köldbärarvätska. I de fall då energianläggningarna inte är helt täta föreligger risk även i driftskedet genom att köldbärarvätska kan läcka till grundvattnet.

Enligt SGU:s brunnsarkiv finns det bostäder väster och norr om Stigens vattentäkt som har energibrunnar.

Dagvatten från bebyggda ytor En potentiell föroreningskälla utgör dagvatten som uppstår i samband med avrinning av nederbörd från bebyggda ytor eller vid snösmältning. Dagvattnets innehåll av föroreningar varierar beroende på vilken typ av aktivitet som förekommer i dagvattnets upptagningsområde, markförhållanden och typ av avledning inom det aktuella området.

Dagvatten är en källa till tillförsel av bland annat koppar, bly, zink, krom, nickel, kadmium och klorid till grundvattnet. Föroreningar utgörs bland annat av lakningsprodukter från bly- och kopparkoppar. Undersökningar utförda av SLU har visat på förekomst av bekämpningsmedel i dagvatten ifrån villaområden⁶.

6.2.6 Jord- och skogsbruk

Jord- och skogsbruk utgör i olika delar av verksamheten varierande hot för vattentäkten. Inom jordbruket är det framförallt spridning av bekämpningsmedel och gödselmedel som kan förorsaka försämrad vattenkvalitet. Skogsbruket innebär en risk för försämrad vattenkvalité dels genom näringsläckage, dels genom markskador och läckage från de arbetsfordon och tankar som används i verksamheten.

Den östra viken av Bovattnet, som föreslås ingå i vattenskyddsområdet, består av ängs- och betesmarker. Inget aktivt jordbruk förekommer i området för tillfället.

Idrottsplats. Ca 200 m nordväst om uttagsbrunnen finns Stigens idrottsplats. Det är tänkbart att gödsel- och/eller ogräsmedel används på gräsytan.

7 Riskbedömning

Potentiella risker är olyckor på väg 173 samt påverkan av vägsalt. Risken från väg 173 bedöms som liten.

⁶ SLU Undersökning av bekämpningsmedel i vatten från jordbruk och samhällen år 2001, Uppsala 2002.

Stigens vattentäkt är placerad öster om ett bostadsområde vilket innebär potentiella risker för vattentäkter.

Den f.d. grustakten söder om Stigens vattentäkt utgör en potentiell risk om otillåten dumpning sker.

Riskenivån inom vattentäktens tillrinningsområde bedöms som mycket låg med avseende på nuvarande verksamheter.

7.1 Åtgärder för att minska riskerna

De fåtal risker som bedöms finnas bör minimeras genom följande åtgärder:

- ✓ Utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens.
- ✓ Området kring den f.d. grustakten bör hägnas in och skyltar bör sättas upp om förbud

8 Utformning av vattenskyddsområde

8.1 Krav och allmän metodik

Det övergripande målet med skyddsområde och skyddsföreskrifter är att preventivt söka skydda en vattentäkt eller område möjligt för vattentäkt. Skydd av grundvattentäkter regleras genom miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger i sina allmänna råd (2003:16) och handbok för vattenskyddsområden (2010:5) anvisningar för skydd av vattentäkter

Vattenskyddsområdet för en vattentäkt bör i princip, enligt gällande råd och anvisningar omfatta hela tillrinningsområdet. Av hydrogeologiska skäl begränsas ibland området när skyddsförhållandena är goda, uppehållstiden är tillräcklig eller det annars inte är skäligt att införa restriktioner inom så stora områden. Varje vattenskyddsområde som inte omfattar hela tillrinningsområdet är dock alltid associerat med en viss risk att en förorening precis utanför gränsen, som således inte omfattas av restriktionerna, inte hinner dämpas tillräckligt mycket innan det når vattentakten.

8.2 Skyddszoner

I Naturvårdsverkets handbok anges att avgränsningen och vattenskyddsområdet för en grundvattentäkt bör resultera i fyra skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäliga, samt att lägre respektive högre krav kan ställas på verksamheter inom olika områden beroende främst på närheten till uttagsbrunnen. Ett vattenskyddsområde kan delas in i primär respektive sekundär skyddszon och vid behov tertiär skyddszon (NFS 2003:16).

8.3 Avgränsning av skyddsområde

8.3.1 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen avgränsas på ett sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelse minimeras. Vidare ska den primära skyddszonen skyddas mot sådan markanvändning och verksamhet som kan medföra risk för förorening av grundvattnet.

Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon sätts så att uppehållstiden för grundvattenzonen till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den sekundära zonen. I de fall området nära grundvattentäkten utgörs av mäktiga jordlager med begränsad genomsläpplighet eller där en uppåtriktad grundvattengradient råder även vid fullt uttag kan även områden med kortare uppehållstider i grundvattenzonen än 100 dygn ingå i den primära skyddszonen.

8.3.2 Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära skyddszonen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till grundvattentäkten har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

8.3.3 Tertiär skyddszon

En tertiär skyddszon kan inrättas med syfte att omfatta resterande delar av tillrinningsområdet för vattentäkten som inte omfattas av övriga skyddszoner. Syftet med den tertiära skyddszonen är att även mark- och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet.

8.4 Avgränsning av skyddsområdet

8.4.1 Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek

Vattenskyddsområdets area kan uppskattas genom vattenbalansberäkning. Grundvattenbildningen vid ett kontinuerligt uttag måste motsvara eller överstiga grundvattenuttaget. Nedanstående beräkningar av tillströmningsområdets storlek förutsätts att brunnen nyttjas kontinuerligt med konstant uttagsmängd.

Nybildning av grundvatten sker framför allt under tidig vår och höst genom infiltration av nederbörd, framförallt i jordlager bestående av sand och grus.

Enligt SMHI uppgår nettonederbörden till ca 440 mm/år i Stigen. Infiltrationen av nettonederbörd i isälvs materialet ansätts till 80%, vilket ger en grundvattenbildning på 350 mm/år.

Den infiltrationsyta som erfordras för att balansera ett års vattenuttag kan beräknas enligt nedan:

19 (26)

$$A = \frac{Q \times 365}{R}$$

Där: $Q = \text{uttagets storlek (m}^3/\text{d)} = 100 \text{ m}^3/\text{d}$ (Vattenverkets högsta kapacitet)

$R = \text{årlig grundvattenbildning (m)} = 0,35 \text{ m/år}$

För att balansera ovanstående vattenuttag erfordras ett nybildningsområde som är 0,1 km², vilket motsvarar en cirkel med en radie av ca 180 meter.

8.4.2 Vattnets uppehållstid i marken

Grundvattnets medelhastighet i jordlagren kan grovt beräknas enligt nedanstående samband. Beräkningen ger en översiktlig uppfattning om storleken på de grundvattenvolymer som måste skyddas vid olika vattenuttag och olika krav på uppehållstid i marken.

$$Q \times t = \pi \times R^2 \times b \times n_e$$

där: $Q = \text{uttagets storlek (m}^3/\text{d)} = 100 \text{ m}^3/\text{d}$

$t = \text{tid (d)}$

$b = \text{grundvattenförande lagrets mäktighet (m)} = 2 \text{ m}$ (bedömning gjord med ledning av tidigare undersökningsborrningar i området).

$n_e = \text{porositet} = 20 \% \text{ (litteraturvärde}^7\text{)}$

Utifrån ovanstående samband och förutsättningar beräknas avståndet vid radiell strömning mot vattentäkten enligt nedan:

Primär skyddszon 90 meter

Sekundär skyddszon 190 meter

För att uppnå en uppehållstid på 100 dygn från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktens zonen erfordras ca 90 meter. För att uppnå en uppehållstid på ett år från den sekundära skyddszonens yttre gräns erfordras ca 190 meter. Radien stämmer överens med det nybildningsområde (radie=180 m) som beräknades med hjälp av årligt vattenuttag.

8.4.3 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen för Stigens grundvattentäkt har utformats så att den omfattar nybildningsområdet inom det område som beräknats för 100 dygns uppehållstid, vilket innebär en area på ca 0,03 km². Den föreslagna primära skyddszonen är ca 0,03 km² och omfattar den nordliga delen av isälvsavlagringen.

⁷ Bedömd effektiv porositet (medelvärde i området). Den effektiva porositeten är hämtad från bland annat "Grundvatten teori & tillämpning" G. Knutsson och CO. Morfeldt.

8.4.4 Sekundär skyddszon

Den sekundära skyddszonen har utformats så att den omfattar beräknat tillrinningsområde för ett års grundvattenuttag. Tillrinningsområdet för sekundär skyddszon bör ha en storlek av ca 0,1 km². Föreslaget område är ca 0,08 km² stort

Hela området med isälvsmaterial samt intilliggande berg där en del av nybildningen sker ingår i den sekundära skyddszonen. Även svallsandsområdet i norr ingår i skyddsområdet.

8.4.5 Tertiär skyddszon

En del av nybildningen sker sannolikt genom inducerad infiltration från Bovattnet. Bovattnets kvalitet har därför påverkan på grundvattnets kvalitet i ett långt tidsperspektiv. Föroreningar i vattnet i samband med olyckor eller andra händelser som sker under kort tid, transporteras snabbt förbi strandområdet där infiltration sker. Sådana händelser bedöms inte påverka grundvattenkvaliteten.

Kvalitetsförsämringar i ytvattnet som sker under lång tid till följd av regionala luftavsatta föroreningar eller långtidsutsläpp långt uppströms kan påverka grundvattenkvaliteten. Sådana mer regionala kvalitetsförsämringar är dock svåra att reglera genom föreskrifter för en enskild grundvattentäkt.

Företeelser som kan orsaka långtida kvalitetsförsämringar i Bovattnets från området kring sjön kan regleras i dessa skydds-föreskrifter. Främst bedöms det vara mikroorganismer och bekämpningsmedel som kan orsaka kvalitetsförsämringar i sjön.

Strömningsförhållandena i Bovattnet är sådana att det kontinuerligt sker en strömning från norr utmed den västra stranden mot söder och förbi kraftverket. Det bedöms mindre troligt att eventuellt förorenat vatten i sjöns östra eller södra del skulle kunna nå den strandzon där infiltrationen sker. En tertiär zon föreslås inrättas som omfattar ytvatten och 20 meter av stranden uppströms isälvsavlagringen där Br 3 är belägen.

8.5 Genomförande samt motiv till gränsdragningar

Nedanstående generella motiv har beaktats för vattenskyddsområdenas principiella storlek. Mot bakgrund av nedanstående motiv utan rangordning och med de redovisade prognostiserade riskerna konstaterade belastningar och riskkällornas lokalisering, bedömer vi vårt förslag till principiell storlek utifrån försiktighetsprincipen (miljöbalken 2 kap § 3) att inte vara orimligt. Inom vissa område har motiven till gränsdragningen bedömts nödvändiga att specificera ytterligare.

8.5.1 Strategi och generella motiv

1. Grundregeln är att vattenskyddsområdet i princip bör omfatta hela vattentäktens tillrinningsområde.
2. Nödvändigheten av att bevara en god vattenkvalitet kan inte ifrågasättas. Vattenskyddsområdet skall ha den storlek som behövs med hänsyn till syftet. Syftet är

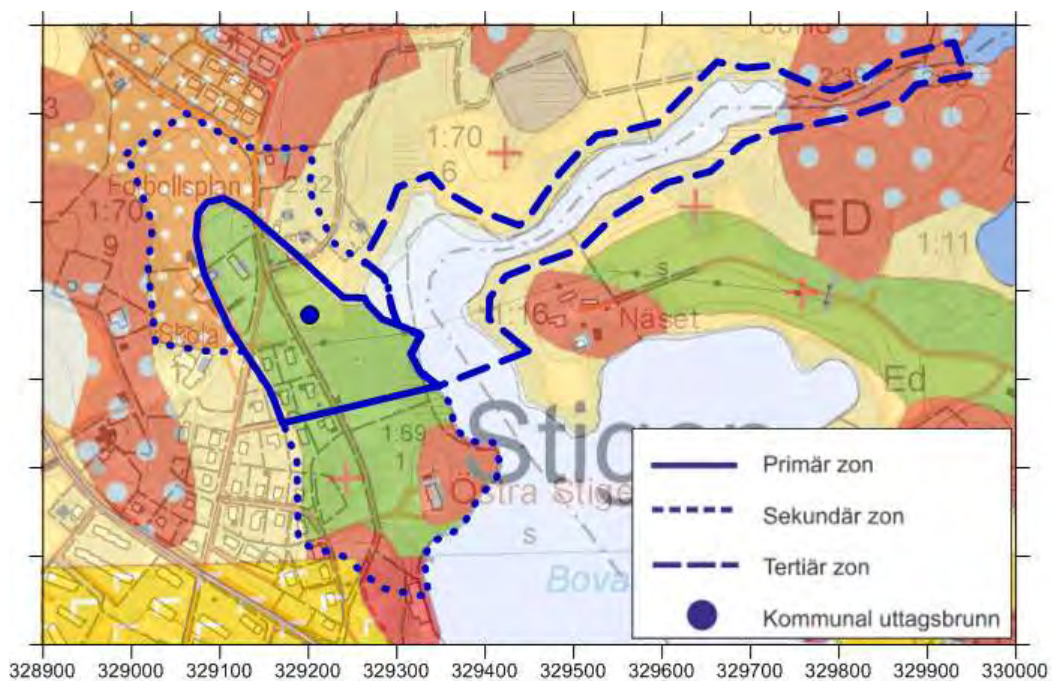
21 (26)

att lämna garantier för att en så god kvalitet som möjligt på råvattnet kan erhållas inom ramen för en samhällsekonomisk avvägning, så att råvattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål (dricksvattenframställning).

3. Vid dricksvattenframställning är det bättre att motverka en förorening snarare än att eliminera den med ytterligare beredning.
4. Grundvatten skall kunna användas som en dricksvattentäkt enligt direktiv till miljökvalitetsnormer för vatten (prop. 1997/98:145) (Miljödepartementet, 1999). Ett vattenskyddsområde skall därför ha så stor utsträckning att detta kan uppnås med hjälp av information, restriktioner och naturlig barriärförmåga. Storleken avgörs av de riskkällor och belastningar som konstaterats, samt naturlig barriärförmåga och skyddsåtgärder.
5. Hushållningsreglerna i miljöbalken innebär, trots att en avvägning skall göras mellan det skyddande intresset och motstående intressen, att enbart ekonomiska hänsynstaganden inte får äventyra de värden som man vill skydda. Vårt förslag till vattenskyddsområde baseras på en tolkning av hur avvägningen praktiskt bör göras, och är ett förslag med en associerad risk att vattenskyddet ändå inte kan uppnås. Med nuvarande utformning bedöms den risken acceptabel och i linje med lagstiftarens intentioner. Varje annan storlek innebär en annan risk att syftet bakom vattenskyddet inte kan uppnås. I grunden är det en politisk fråga att göra avvägningen mellan den risk man utsätter konsumenterna för samt de restriktioner som nödvändigtvis uppkommer för att uppnå en viss riskreduktion.

8.5.2 Förslag till skyddsområde

Utifrån vattentäktens planerade uttag, hydrogeologiska förhållanden och utförda vattenbalansräkningar, föreslås ett skyddsområde för grundvattentäkten i Stigen enligt Figur 5 och *bilaga 3*.

Figur 5. Förslag till skyddsområde. Gränserna är inritade på fastighetskartan med geokartan överlagrad.

8.6 Platsspecifika motiv

I följande punktlista redogörs för platsspecifika motiv för gränsdragningen enligt numrering i figur 6.

Figur 6. Föreslagen utbredning för vattenskyddsområdet i Stigen. Numreringen hänvisar till motiveringar i text.

- P1 Den primära skyddsزونen utgörs av den nordliga delen av isälvsavlagringen. Gränsen mot nordost går till strandlinjen för att skydda det område där inducerad infiltration från Bovattnet sker.
- S1 Den del av området som karterats som svallsand omfattas av sekundär zon. Det kan inte uteslutas att sanden står i hydraulisk kontakt med isälvs materialet.
- S2 I väster sammanfaller gränsen för den sekundära zonen med den primära zonen. Väster om denna gräns består jordlagerföljden av lera. Det är ett tätbebyggt område med dräneringar och dagvattenhantering. Bedömningen är att ytvattnet i detta område obetydligt bidrar till grundvattenbildningen i området.
- S3 I söder utgörs den sekundära zonen av isälvsavlagringen. För att skapa ett tydligt avgränsat område går den östra gränsen längs med strandlinjen.
- T1 Gränsen för tertiär zon går 20 meter från strandlinjen.

24 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
STIGEN VSO

9 Bakgrund till valda skyddsföreskrifter

Lagstiftning, Naturvårdsverket, EU, Boverket, SGU, Livsmedelsverket, Miljömålskommittén, Färgelanda kommun och många andra anser att vattenskyddet långsiktigt måste förbättras. Att införa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt miljöbalken är ett av många verktyg för att uppnå detta.

Syftena är att:

- Informera om det allmänt gällande lagkrav på aktsamhet och allmän hänsyn.
- Specificera krav på aktsamhet i form av skyddsföreskrifter inom just detta vattenskyddsområde.
- Bibehålla eller förbättra vattenkvaliteten och minska risken för förorening.
- Identifiera olika intressen som vill använda mark och vatten.
- Använda mark och vatten på bästa sätt.

9.1 Skyddsföreskrifternas syfte och funktion

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Stigens vattentäkt inte uppstår så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna är såväl föreskrivande som informerande. Dessa två funktioner gör att syftet med skyddsföreskrifterna uppnås. Utformningen av skyddsföreskrifterna har därför anpassats till dessa funktioner.

9.2 Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå

9.2.1 Generella krav

För att åstadkomma ett tillfredsställande skydd för vattentäkten, föreslås skyddsföreskrifter enligt *bilaga 1*.

Skydd av vattentäkter regleras i stort genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger anvisningar för skydd av ytvattentäkter i "Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden" samt de allmänna råden NFS 2003:16. För såväl yt- som grundvattentäkter beaktas även EU:s ramdirektiv för vatten. Enligt EU:s ramdirektiv är det övergripande syftet att se till att en "god ekologisk vattenstatus" uppnås och bibehålls. Målet är även att förebygga försämring av vattnet även om vattnet idag har god kvalitet.

9.2.2 Restriktionsnivå

Kommunens miljöpolitiska ambition bedöms ansluta till miljöbalkens nivå och skyddsföreskrifterna grundar sig därför i princip på "normalbestämmelserna" enligt NFS 2003:16 med anpassning till lokala förhållanden. Skyddsföreskrifterna beaktar befintliga risker, men de ska även vara framåtsyftande och föreskriver därför även om verksamheter som inte är aktuella idag. Föreskrifterna baseras på normalbestämmelserna enligt NFS 2003:16.

8.2.3 Anpassningen av vattenskyddsföreskrifterna till riskbedömningen

Riskbedömningen visar att risknivån inom tillrinningsområdet är mycket liten. Skyddsföreskrifterna behöver därför inte anpassas till riskbedömningen utan baseras på NFS 2003:16.

Sweco Environment AB

Kristina Haglund

Hans Björkman

26 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
STIGEN VSO

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun

Bakgrund

För att trygga vattenförsörjningen för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till kommunens dricksvattenförsörjning har vattenskyddsområden skapats för de fyra vattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Sedan tidigare finns vattenskyddsområden upprättade för Vallaredalen, Håvesten 1 och 2, Håbyn och Högsäter.

Västvatten har på uppdrag av Färgelanda Vatten drivit arbetet och har genomfört ett första samråd med informationsutskick till samtliga fastighetsägare inom områdena. Fastighetsägare, allmänheten, verksamhetsutövare och myndigheter har inbjudits att lämna sina synpunkter på förslagen. Färgelanda Vatten har sedan för avsikt att skicka förslagen till Färgelandas kommunfullmäktige för fastställande av vattenskyddsområdena.

Processen har pågått under flera år av olika anledningar. Västvatten anser att nu liggande förslag har starkt stöd i de senaste årens genomförda utredningar och karteringar kring vattentäkterna. Underlagen har uppdaterats allteftersom och avstämning har skett med SGU men även med Länsstyrelsen i omgångar.

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor genomfördes under våren 2016. Myndigheternas synpunkter beaktades och arbetades in i underlaget före samrådet. En del av Länsstyrelsens synpunkter arbetades inte in i förslaget och motiven till detta sammanställdes i ett PM daterat 2016-09-12, se Bilaga 6.

Samråd med berörda

Inbjudan till fastighetsägare

Inbjudan till samråd skickades i november 2016 till alla fastighetsägare (Bilaga 1) inom de föreslagna vattenskyddsområdena Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Tid och plats för informationsmöten
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Därutöver innehöll utskicket ett informationsblad om respektive vattenskyddsområde. Utskicket redovisas i Bilaga 2.

Myndigheter och branschorganisationer

Berörda myndigheter och branschorganisationer (se Bilaga 3) har fått e-post med inbjudan att delta på samrådet och lämna yttrande. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Information på Västvattens hemsida

Information om samrådet anslogs på Västvattens hemsida (november-december 2016) där även aktuella dokument kunde laddas ner.

Tidningsannonser

Samrådet annonserades i Bohuslänningen, Ttela och Dalslänningen den 8 november 2016. Annonsen innehöll följande information:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information

Informationsmöten

Två olika informationsmöten hölls under processen med möjlighet att ställa frågor till en representant från Västvatten och vid ett tillfälle även representanter från Dalslands miljökontor och Sweco.

Informationsmöten hölls i Färgelandas centrumhus 5 och 7 december 2016 kl. 18.00 - 20.00

Västvattens representant uppmuntrade samtliga närvarande att skicka in yttranden för att få fram sina synpunkter officiellt.

2 (5)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
FEL! HITTAR INTE REFERENSKÄLLA.

Utställning

En utställning om alla fyra vattenskyddsområdena fanns i Centrumhuset i Färgelanda under perioden 8 november – 21 december 2016.

Inkomna synpunkter

Synpunkter skulle vara Västvatten tillhanda senast 21 december 2016.

Under samrådsperioden inkom 12 olika yttranden, se Bilaga 4. Inkomna synpunkter har sammanställts och skriftligen bemötts, se bilaga 5.

- Bilaga 5: Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötanden
 - Bilaga 5A: Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - Bilaga 5B: Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - Bilaga 5C: Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - Bilaga 5D: Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - Bilaga 5E: Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde

Berörda som lämnat synpunkter får den skriftliga sammanställningen av synpunkterna och bemötandet samt det nya förslaget till skyddsföreskrifter tillsänt i de fall adressen har angivits.

Ställningstagande

De synpunkter som framställts inom ramen för samråd med berörda sakägare samt i myndighetssamråd har medfört mindre revideringar i Tekniska underlagen. Några av skyddsföreskrifterna har reviderats efter inkomna synpunkter. Revideringarna gäller samtliga vattenskyddsområden. Den primära zonen i Gatersbyn 2 samt den sekundära zonen i Rösäter och Rådanefors har förändrats något. Samtliga 21 revideringar listas nedan, med hänvisning till yttrande.

Nr	Revidering / Komplettering	Ursprung	Avser
1	Föreskriften 4§ Fordonstvätt ändras till att fordonstvätt är förbjudet i primär zon och sekundär zon	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
2	Föreskrift §17A Anläggning för lagring och utvinning av energi och kyla tas bort	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
3	Ändra namnet "Dalslands miljönämnd" till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun"	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
4	Föreskrift 3§ Miljöfarliga kemiska produkter. Förtydliga att större mängder innebär 25 L.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors
5	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6A§ tas bort.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
6	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6C och D§ slås ihop till en paragraf. Ändra från att spridning ska vara förbjudet i primär zon till att spridning av naturgödsel inte får ske utan tillstånd. Benämningen stallgödsel utgår och ersätts med ordet naturgödsel.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
7	Föreskrift 7§ Djurhållning ändras till "nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan" samt ingen anmälningsplikt i sekundär zon.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
8	Föreskrift §18 Anläggningar för uttag av vatten. I den primära zonen får nyetablering ej ske utan tillstånd.	LRF	Rösäter
9	Information om avrinningen i områdena har hämtats från vattenbalansberäkningar för år 1981-201 (SMHI vattenwebb).	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
10	Föreskrift 2§ Petroleumprodukter revideras till "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
11	"Hälso- och miljöfarliga produkter" ändras till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
12	Föreskrift 16C§ Jord och berg. Ändra "med" till "av" i undantaget.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
13	Lägga till begreppet "grot" i föreskrift § 10 Timmer samt i Bilaga A (definitioner av begrepp)till skydds föreskrifterna	Skogsstyrelsen	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
14	Ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje.	LRF	Rösäter
15	s 20 i TU för Rösäter (kapitel 9.3.4). Ändra meningen "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen.." till "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen som går i dagen..."	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter
16	Ändra den sekundära zonens gräns så att den går i strandlinjen.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rådanefors
17	Föreskrift 6C§ spridning av stallgödsel. Lägga till "Undantag gäller för den hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark"	Jan och Barbara Sandell	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
18	Ändra fastighetsuppgifter under kapitel 2.2. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106	SGU	Gatersbyn 2
19	Ändra vattenuttaget till 100 m3/dygn vilket ändrar storleken på den primära zonen.	SGU	Gatersbyn 2
20	Ändra uppgifterna angående IAC avseende antal anställda och vilken produktion som bedrivs	IAC	Gatersbyn 2

Bilagor

- Bilaga 1 Inbudna fastighetsägare
- Bilaga 2 Utskick vid samrådet, samtliga informationsblad
- Bilaga 3 Inbudna myndigheter och branschorganisationer
- Bilaga 4 Samtliga inkomna yttranden
- Bilaga 5 Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötande
 - 5a Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - 5b Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - 5c Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - 5d Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - 5e Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde
- Bilaga 6 Kommentar till Länsstyrelsens yttrande, daterat 2016-09-12

Sändlista fastighetsägare Rösäter

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Rösäter 1:33	Anders Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:32	Hans Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:8	Henry Jan Arne Jansson	RÖSÄTER 24, HÖJDEN	458 97 HÖGSÄTER
	Ingela Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:3	Maj Britt Johansson	RÖSÄTER 21	458 97 HÖGSÄTER
	Ria Crystal Tiwari Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
	Ulf Jonasson	Arrendatorsvägen 5	458 70 HÖGSÄTER

Sändlista fastighetsägare Stigen

Fastighetsbete	Namn	Adress	
Stigen 2:40	Solvig Birgitta Gustafsson	STIGEN SOLLID 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:67	Laureta Shala	FÄRGAREVÄGEN 4	458 94 STIGEN
Stigen 2:84	Adela Karlsson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
	Andreas Johansson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
Stigen 11:8	Gunnar Sigvard Hilding Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
	Inger Marianne Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
Stigen 2:83	Clas Göran Larsson	FÄRGAREVÄGEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 6:6	S-klädsel Sune Johansson AB	STAMPVÄGEN 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:75	Ovidijus Pokvytis	KALLKÄLLEVÄGEN 1	458 94 STIGEN
Stigen 4:28	VALBOHEM AB	ALLHEMSV 5	458 80 FÄRGELANDA
Stigen 1:63	Siv Näslund	SKOLBACKEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 1:74	Stigens Friskola AB	c/o KATARINA BÄCKDAHL ELF, FÖLEN 7	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 2:52	Maino Anna-Greta Svensson	STIGEVIVÄGEN 18	458 94 STIGEN
Stigen 2:68	Inger Lise och Jan Roger Storhaug	TJERNLÖKKA 23	3920 PORSGRUNN, NORGE
Stigen 2:104	Inga-Britt Matilda Stigen	KARLAVÄGEN 6 LGH 1601	114 24 STOCKHOLM
Stigen 4:2	Susan Gren	STIGEVIVÄGEN 16 B, MARIEDAL	458 94 STIGEN
Stigen 2:54	Birgitta Badh och Bo Jonsson	SÖDERGATAN 1 B LGH 1004	462 34 VÄNERSBORG
Stigen 2:38	Christer Bernlo	STENERYR RÖSE 5	458 97 HÖGSÄTER
	Tobias Bernlo	VÄSTRA STIGEN 4	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:6	Lena Margareta och Hans Åke Evert Hansson	STIGEVIVÄGEN 14 B	458 94 STIGEN
Stigen 2:76	Aina Berit Linnea Karlsson	HERRGÅRDSVÄGEN 7	458 94 STIGEN
Stigen 1:69>1	FOLKE STIGENS STIFT	c/o SÖDERBLOM, BERGSVÄGEN 10	458 32 FÄRGELANDA
ED 1:11	Roger Zakariasson	ED BJÖRKUDDEN 1	458 93 FÄRGELANDA
ED 1:16	Per Berglund	ED NÄSET	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:5	Emma May Ruth and Julia Mary	Exstowe, Exton	GB - EX30PP Exeter, Devon, Storbritannien
Stigen 2:53	Stig Johansson	STIGEVIVÄGEN 20	458 94 STIGEN
Stigen 11:9	Cecilia Gran och Ted Overland	FÄRGAREVÄGEN 3	458 94 STIGEN

Sändlista fastighetsägare Rådanevors

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Mellanområde 1:15	Karla och Frank Worch	Friedrich-v.Schiller-Strasse 38	D-63505 LANGENSELBOLD, TYSKLAND
Mellanområde 1:16	Kent Ove Jönsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 7	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:13	Bengt Robert Bertil Fyhr	RÅDANEFORS NÄSBERGET 4	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:38	Jan Olov Öhman	MELLOMRÅDANE GÅRD	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:14	Marguerite och Ronny Karlsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 5	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:17	Barbara och Jan Olof Sandell	RÅDANEFORS NÄSBERGET 8	458 93 FÄRGELANDA

Sändlista fastighetsägare Gatersbyn

Namn	Fastighetsnamn	Adress	Postnumm	Postort
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Maria Martinsson	GATERSBYN 1:40	VATTENTORNSVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Cristoffer Roos	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Annica Emanuelsson	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Tobias Friberg	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Artur Alfred Valter Olssons dödsbo	GATERSBYN 1:28	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA
Linn Maria Andersson	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Karl Ove Gustav Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
Peter Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Glenn Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Gun-Britt Eriksson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Henrik Johansson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:53	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:53	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Karl Gustaf Skall	GATERSBYN 1:114	PARKVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Linus Larsson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Sven Arne Svensson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Charlotta Johansson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Mikael Vesala	GATERSBYN 1:49	CENTRUMVÄGEN 18 LGH 1101	458 30	FÄRGELANDA
SÖDRA VALBO HEMBYGDSFÖRENING	GATERSBYN 1:7			
Enis Ceman	GATERSBYN 1:23	c/o ERIS CEMAN;THORSONS VÄG 10	458 30	FÄRGELANDA
Karin Bergendal	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
Stefan Larsson	GATERSBYN 1:121	HÖGSÄTERS BÖN 7	458 96	HÖGSÄTER
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:19	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Erik Gunnar Bernhardsson	GATERSBYN 1:31	LJUNGSBERGSGATAN 13	662 36	ÅMÅL
Törner Johannesson	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
International Automotive Components Group Sweden AB	ASSARBYN 1:15	GAMLA SÖRREDSVÄGEN 25	405 31	GÖTEBORG
Karin Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Jan Peter Göran Lignell	GATERSBYN 1:26	STIGSVÄGEN 17	458 30	FÄRGELANDA
Lisa Wendel	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Inglis Viola Dahlgren	GATERSBYN 1:73	STIGSVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Greta Olsson	GATERSBYN 1:28			
Marianne Karlsson	GATERSBYN 1:27	GATERSBYVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Peppe Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Maj-Britt Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:12	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Marie Ebbesson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Magnus Olsson	GATERSBYN 1:35	SKARSJÖVÄGEN 3	459 32	LJUNGSKILE
Ingrid Sandahl	GATERSBYN 1:122	GATERSBYN HAGARNE	458 93	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:45	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Inga-Lill Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:45	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Lena Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Bengt Hansson	GATERSBYN 1:41	GATERSBYVÄGEN 14	458 30	FÄRGELANDA
Mats Ove Hällgren	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Kerstin Otrander	GATERSBYN 1:30	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rösäter

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

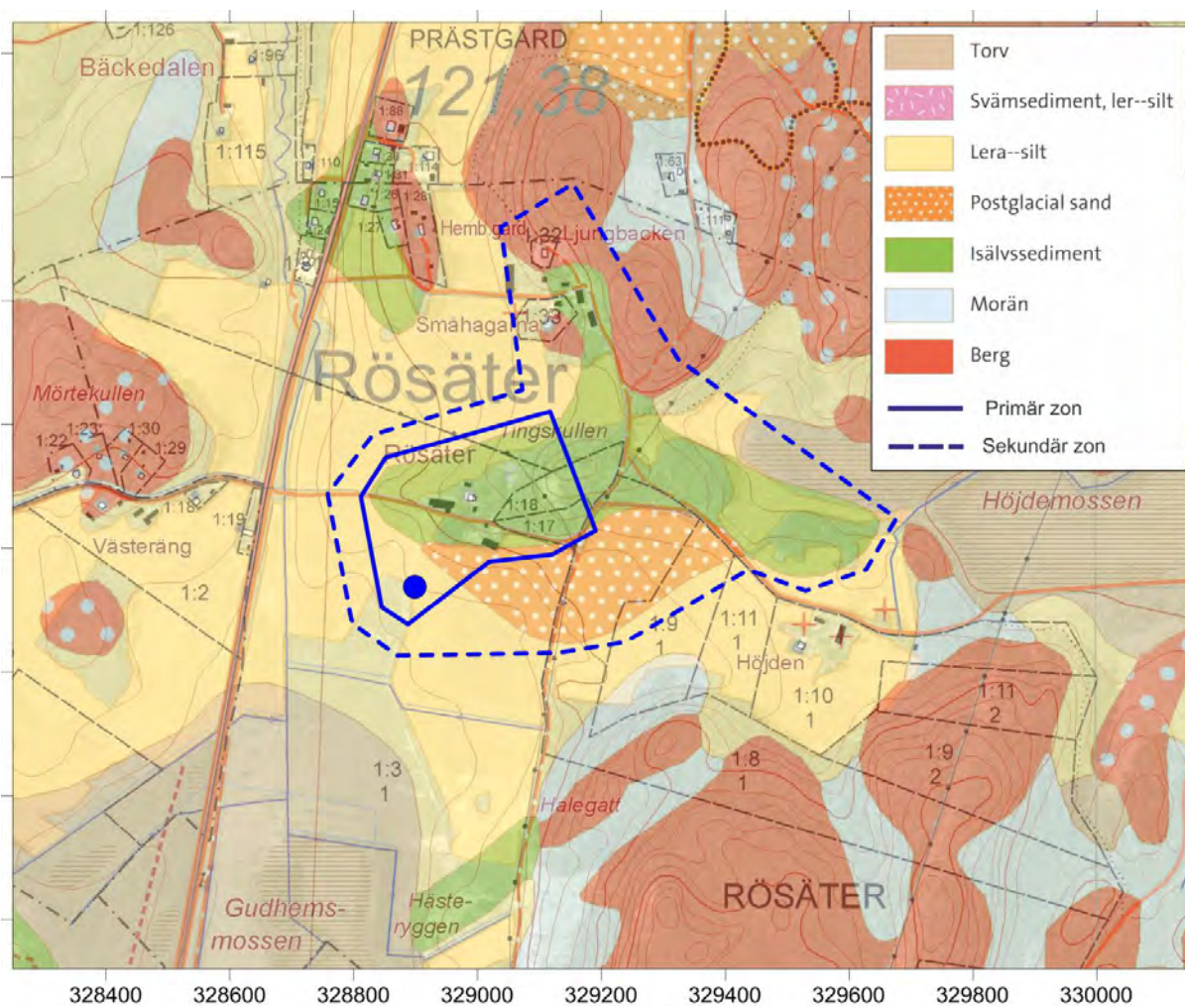
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rösäter vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Stigen

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

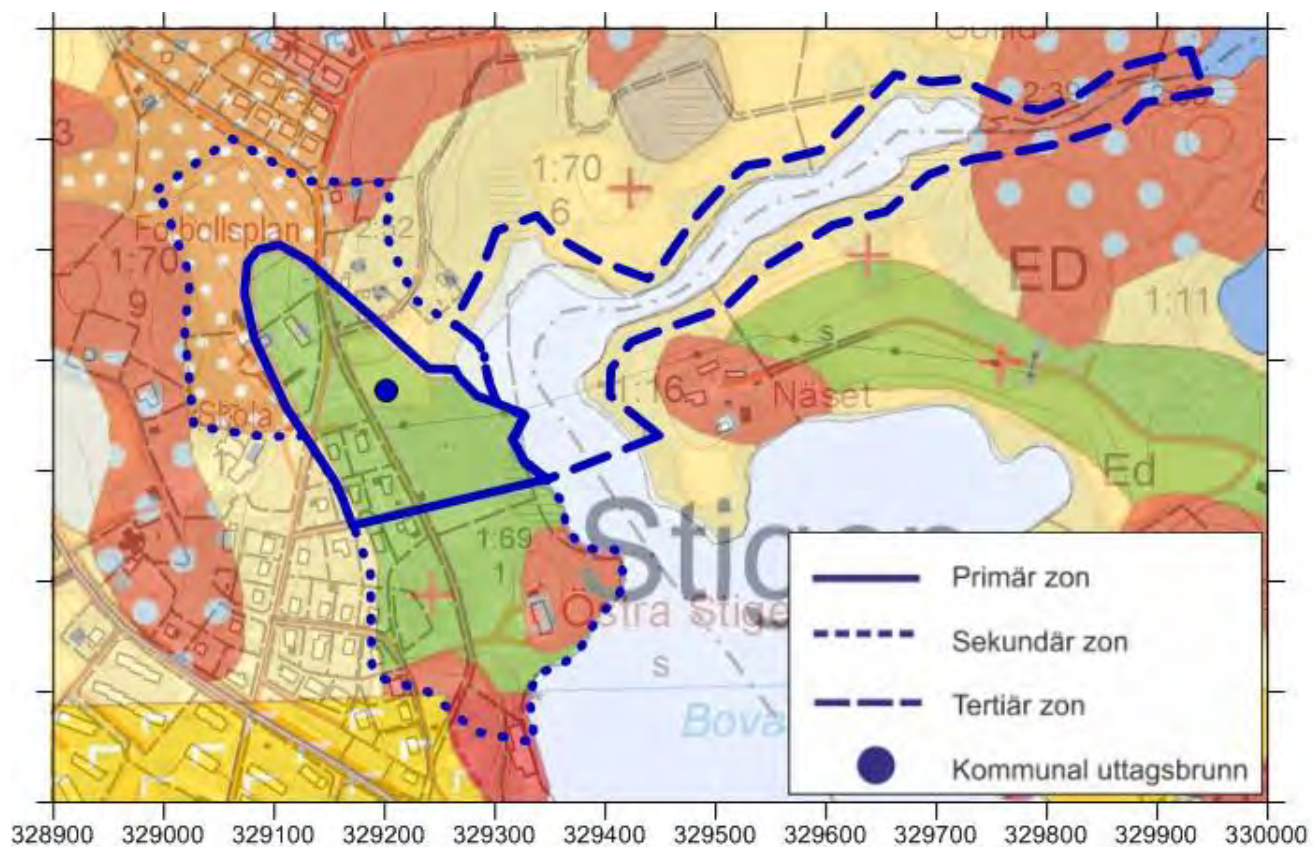
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Stigen vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rådanefors

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

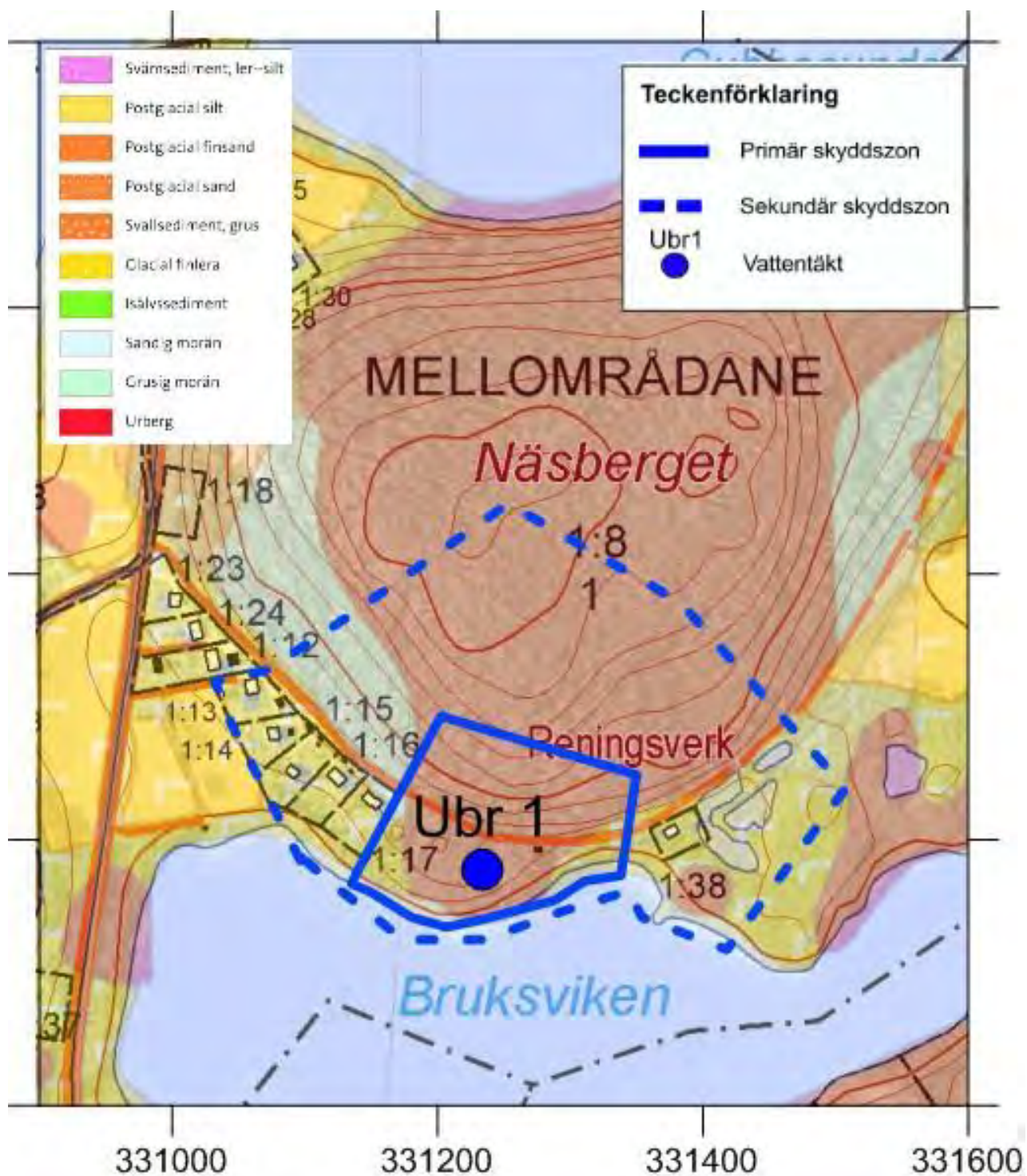
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rådanefors vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Gatersbyn

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Sändlista

samråd vattenskyddsområden Färgelanda 7 november-21 december 2016

Myndigheter

Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se
Havs- och vattenmyndigheten	havochvatten@havochvatten.se
Länsstyrelsen	vastragotaland@lansstyrelsen.se
Skogsstyrelsen	skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	info@brand112.se
Färgelanda kommun	kommun@fargelanda.se
Dalslands miljökontor	kansli@miljo.dalsland.se
	jan.sandell@miljo.dalsland.se
	britt-marie.mether@miljo.dalsland.se
	lisa.frohman@miljo.dalsland.se
	anna.sanengen@miljo.dalsland.se
SGU	sgu@sgu.se
SGI	sgi@swedgeo.se
MSB	registrator@msb.se
Boverket	registraturen@boverket.se
Jordbruksverket	jordbruksverket@jordbruksverket.se
Lantmäteriet	lantmateriet@lm.se
Vattenfall eldistribution	https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/kontakta-oss/kontaktformular/
Skanska	natcenter@skanska.se

Branschorganisationer

LRF Västra Götaland	lrf.vastragotaland@lrf.se
LRF Färgelanda (ordförande)	arne.langstrom@gmail.com
LRF Färgelanda (miljö&vattenvårdsansvarig)	christer.jansson@lrf.se
LRF Färgelanda-Torp	arne.langstrom@gmail.com
LRF Högsäter-Rännelanda (ordförande)	nils.skallsjo@gmail.com
Villaägarnas riksförbund	info@villaagarna.se
Villaägarnas riksförbund - Region väst	region.vast@villaagarna.se
Hushållningssällskapet	vast@hushallningssallskapet.se
Naturskyddsföreningen	remisser@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Väst	kansli.vast@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg	b.ingvar.andersson@telia.com
Naturskyddsföreningen Färgelanda	barbara.sandell@naturskyddsforeningen.se

Sammanträdesdatum

2016-12-15

DMN § 99 Dnr 2016/1650/NAT

Samråd om vattenskyddsområden och skydds- föreskrifter för fyra allmänna grundvattentäkter i Färgelanda kommun -Yttrande

Inledning

Västvatten inbjuder berörda myndigheter och organisationer till samråd om förslagen till vattenskydd för de allmänna vattentäkterna Stigen, Rösäter (reservvattentäkt för Högsäters samhälle), Gatersbyn (en av flera vattentäkter i Färgelanda samhälle) och Rådanefors . Förslagen finns på Västvattens hemsida www.vastvatten.se. Synpunkter ska lämnas senast den 21 december 2016.

Sedan tidigare finns det vattenskyddsområden för de övriga 5 allmänna vattentäkterna i kommunen: Håbyn och Håvesten 1 och 2 i Färgelanda, Högsäter huvudvattentäkt samt Vallaredalen i Ödeborg. Efter remissen har kommunfullmäktige i Färgelanda kommun för avsikt att fastställa vattenskyddsområden och skyddföreskrifter.

Miljökontorets

Synpunkter på föreslagna föreskrifter (gäller alla fyra områdena):

Petroleumprodukter (2§)

Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.

Fordonstvätt (4§)

Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till berörda.

Timmer mm (10§)

Det finns en otydlighet i vad som menas med en "överstigande en avverkningssäsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.

Justerandes sign

Uttragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Lagring och utvinning av värme m.m. (17§)

Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsskyldighet på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa bör inte behöva anmäla igen. Det är dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.

Uttag av vatten (18§)

Det finns troligen ett begränsat antal egna brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.

Allmänna bestämmelser (§19)

-Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.

Beredning:

Presidium 2016-12-01

Miljöchefs förslag till beslut

Dalslands miljönämnds beslut

Nämnden beslutar att avge nedanstående yttrande:

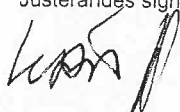
Gatersbyn

Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområde kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.

Stigen

Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelse ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med en dricksvattenledning för framtida behov.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Rösäter

Vattentäkten är reservvattentäkt till Högsäters huvudvattentäkt. Risknivån bedöms som mycket låg. Det är positivt att risken från väg 172 bedöms vara liten och ej behöver ingå i skyddsområdet. Miljökontoret tillstyrker förslaget.

Rådanefors

Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvatten ombesörjs genom att dricksvatten kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.

Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilken ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".

Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.

Paragrafen anses omedelbart justerad

Expedieras:

tony.grantz@vastvatten.se

kommun@fargelanda.se

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2016-09-08

Färgelanda kommun
Cecilia Trolin

VA strategi -Färgelanda kommun

LRFs kommungrupp i Färgelanda vill lämna följande synpunkter på kommunens nya VA strategi i de delar vi anser det behövs förändring/komplettering:

Slam och kretslopp

Tyvärr blir aldrig slammet/toalettavfallet renare än det som konsumenten stoppar i munnen eller håller i toastolen.

Vi får ständig ny kunskap om olika risker med slamspridning. Joakim Larsson, professor i miljöfarmakologi och Christina Greko, SVA skrev en artikel i läkartidningen, <http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Klinisk-oversikt/2014/04/Bra-lakemedel-pa-fel-plats-kan-paverka-naturen-och-ge-resistens/> där de just pekar på risker med slam på åkermark och antibiotikaresistens. Nyligen har också farhågor med mikroplast i slammet lyfts upp där vi ni vet att mikroplaster kan påverka mikrolivet i matjorden, man har bla konstaterat att det påverkar dagmask <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=406&artikel=6438742>

KEMI har, som ansvarig myndighet för miljömålet giftfri miljö, uttryckt att den anser att det föreligger en konflikt mellan spridning av avloppsslam och nämnda miljömål. Studier som analyserat effekterna av spridning av avloppsslam visar att det inte går att undvika risken för ackumulering av tungmetaller, läkemedelsrester eller mikroplast i åkermarken. En avgörande princip för LRF i kretsloppsfrågan är "rent in - rent ut" och att kretsloppet inte leder till någon negativ påverkan för marken, grödan, djurlivet eller omkringliggande vattenmiljöer. Ansvaret för att ta fram säkra och giftfria kretslopp ska tydligt ligga på de som förorenar avloppsvatten samt de som ansvarar för slammet/toalettavfallet. **Det är därför viktigt att kommunen redogör för hur hanteringen av slam och toalettavfall ska gå till för att säkra en kretsloppslösning för återföring av fosfor men som också undviker risker med tungmetaller, läkemedelsrester och mikroplaster, antingen i strategin eller i kommande VA plan.**

Skydd av dricksvattentäkter

LRFs kommungrupp vill vara tydlig med att kommunen behöver överväga noggrant var eventuella dricksvattenuttag ska ske. För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång. Utredningen om ersättning vid rådhetsinskränkningar (SOU 2013:59) drar bl.a. slutsatsen att PPP(förorenaren betalar) inte är tillämplig i många fall och att det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområden på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat. Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.

Enskilda avlopp

När det gäller kraven på enskilda avlopp i strategin bör det finnas en flexibilitet i det enskilda fallet för att ge möjlighet till kostnadseffektiva lösningar. När vi har tagit del av Dalslands miljönämnds nyligen antagna ”Riktlinjer för enskilda avloppsanordningar” så framkommer det att man förordar en viss teknisk lösning. Det kan vara rimligt vid nybyggnation men för befintliga anläggningar kan detta bli mycket kostsamt i förhållande till nyttan. Dalslands miljökontor hänvisar angående kostnaden att detta få avgöras i domstol.

Vi tycker detta är ett något konfrontativt förhållningssätt där tillsynsmyndigheten vill testa lagstiftningens gränser. Är det tex rimligt att en fastighetsägare åläggs en kretsloppslösning om dennes befintliga anläggning går att modifiera med fosforfilter för en tiondel av kostnaden? Det finns exempel på fastighetsägare (bla Örebro) som inte har fått lån till en avloppsanläggningen och kan tvingas flytta från fastigheten.

Falkenbergs kommun har försökt driva krav på kretsloppsanpassade avloppsanläggningar men förlorade i miljööverdomstolen. Om man läser domen (MÖD M 11550-14) så har mark och miljödomstolen i Vänersborg gjort följande klarläggande:

”Vad först gäller synpunkten att anläggningen skulle vara oförenlig med det nationella miljömålet ”ingen övergödning” vill domstolen framhålla – med utgångspunkten att miljömålet gäller för ett större sammanhang – att avloppsanläggningar som uppfyller kraven för hög skyddsnivå får anses väl förenliga med nämnda miljömål.”

Med anledning av detta ser vi det som svårt att kommunen ställer mer långtgående krav än de som gäller för hög skyddsnivå, oavsett teknisk lösning. LRFs kommungrupp i Färgelanda tycker inte det är lämpligt att förorda en viss teknisk lösning så som Dalslands miljönämnd har gjort. Dels så kan den snart bli omodern, dels kan det onödigt dyrt för enskilda fastighetsägare.

Det finns många intressanta tekniska lösningar på gång för att få en ren produkt för återföring till lantbruket, såsom att förbränna, förgasa eller torka avloppsslam som minskar spridningen av organiska miljögifter som läkemedelsrester och antibiotikaresistenta bakterier. Det finns även en utveckling inom teknik som utöver fosforåterföring även kan generera biokol som kan bidra till ökad kolhalt i åkermarken vilket ju är positivt ur klimatsynpunkt.

Vi tycker också det är viktigt att kommunen satsar på rådgivning till fastighetsägare då frågan om enskilda avlopp är mycket svår för den enskilde fastighetsägaren.

Dagvatten

Vi vill i detta sammanhang lyfta fram vikten av och skyligheten att teckna avtal med markägare och dikningsföretag i de fall dagvatten leds ut i diken/markavvattning som leder till ett förändrat flöde och en förändrad belastning på vattenanläggningen. Lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet anger att den som påverkar någon annan eller utnyttjar redan befintliga anläggningar skall ta del i kostnadsansvaret för anläggningen. Dagvattenhantering medför ofta att befintliga system påverkas negativt från dräneringssynpunkt genom högre belastning som orsakar högre vattennivåer i marken dvs dräneringen fungerar tidvis sämre vilket leder till högre miljöbelastning.

Kommunens detaljplaner, VA-planer och dagvattenplaner måste utförligt beskriva flödesviktade utsläppsvärden samt de hydrologiska, ekonomiska och juridiska förutsättningarna för ökad avledning av avloppsvatten till ett dike, som förvaltas av enskilda markägare eller ett dikningsföretag.

REMISSYTTRANDE

4(4)
82

Dnr dnr

2016-09-08

Med vänlig hälsning

Arne Långström
Ordförande LRF kommungrupp Färgelanda

2016-12-21

Västvatten
Tony Grantz

LRF Västra Götaland/Färgelanda kommungrupp har tagit del av förslaget till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområden i Stigen, Rösäter, Rådanefors och Gatersbyn inom Färgelanda kommun om vill lämna följande synpunkter.

LRF anser att det är viktigt att skydda dricksvattentäkter. I de allra flesta fall så är vattenkvaliteten god vilket visar att den lagstiftning som finns och den hänsyn som den enskilde visar räcker mycket långt. Västvatten har tagit fram förslag till skyddsföreskrifter som kan innebära en hel del ökad byråkrati, och vissa fall mycket långtgående inskränkningar på fastigheter och med sänkta fastighetsvärden som följd. Förslaget har brister i riskvärdering och framförallt görs ingen analys av hur långt man kommer med befintlig lagstiftning. I skyddsföreskrifter ska man som långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning. För en verksamhetsutövare tillkommer här 29 nya regler som man måste förhålla sig till. Historien visar att i de här täkterna klarar huvudmannen med befintlig lagstiftning att producera ett dricksvatten utan anmärkning. Är denna regelhysteri verkligen rimligt?

Fastställande av skyddsföreskrifter är en viktig process eftersom berörda sakägare får leva med föreskrifterna under verksamhetens fortsatta existens. Det är därför av oerhörd vikt att föreskrifterna blir förutsägbara, transparenta och väl avvägda utifrån de lokala förutsättningarna som råder på platsen. Vi motsätter oss därför att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. Också i den nyligen avslutade drickvattenutredningen bekräfts att det är det förhållningsätt som ska fortsätta att gälla. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda. Föreskrifterna för vattentäkterna i Färgelanda innebär i vissa delar ett brukandeförbud vilket är en oerhörd långtgående inskränkning. Samtidigt som dessa föreskrifter innebär långtgående krav för

enskilda verksamhetsutövare, så bedriver Västvatten 2 av anläggningarna olagligt då man saknar vattendom för vattenuttaget. Rimligtvis borde en vattendom fastställas först innan långgående krav på fastighetsägare fastställs i föreskrifter.

Om föreslagna skyddsföreskrifter kvarstår innebär det att åkermarken inte går att bruka på ett hållbart sätt i primär zon. Huvudmannen behöver då betala ersättning till berörda markägare.

Ersättningsfrågan rörande inskränkningar i pågående markanvändning har varit föremål för en utredning (Ersättning vid rådighetsinskränkningar SOU 2013:59) Slutsatserna gällande vattenskyddsområden var bla

- Åtgärder vidtas i stor utsträckning i rent förebyggande syfte, dvs utan att någon förorening konstaterats.
- Skyddsnivån är mycket hög och leder till långtgående krav.
- Det är inte bara frågan om att vidta åtgärder mot verksamheter som utgör en faktisk risk, utan även mot verksamheter som utgör en potentiell risk.
- Bestämmelserna syftar i första hand till att bevara ett vattenområde, inte till att begränsa en pågående miljöskada.
- PPP är många gånger inte alls tillämplig i dessa fall.
- Det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområde på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat

Tillstånd

Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet. Vara kommun har nyligen upprättat en policy där vattenkollektivet tar kostnaden för tillståndsansökningarna. Kommunens erfarenhet i Vara är att dessa pengar är småpengar i sammanhanget och man i stället ser det som en investering i ett gott samarbete med verksamhetsutövarna.

Konsekvensutredning saknas

För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om

konsekvensutredning vid regelgivning. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § har karaktär av generell giltighet för allmänheten. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådets kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.

Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.

LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.

Avsaknad av vattendom

Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av täktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Kanske borde vattentäkten ligga på en annan plats för att för att minska motstående intressen eller att det är miljömässigt bättre med en annan placering. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.

Skyddsområden

Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, tex i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångsätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.

Särskilda synpunkter på vattentäkter

Rösäter: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.

Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.

Synpunkter på skyddsföreskrifter

2 § Hantering av petroleumprodukter

I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:

1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar
2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor
3. MSB:s föreskrifter (MSBFS 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor

Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.

Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämma med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.

Miljöfarliga kemiska produkter

Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd

Bekämpningsmedel

Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen. Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.

Växtnäringsämnen

Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretsloppslösningar.

Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.

Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bla Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.

Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobacter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödelsens spridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.

Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödelsens spridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.

En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.

Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.

Djurhållning

Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäkterna när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.

Slam

Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?

Timmer mm

Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga. Så här skriver HaV i rapporten Bättre rådlös än rådvill?:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer mot bakgrund av både förändrad lagstiftning och teknikutveckling inom området att rådet fyller en begränsad funktion idag. Timmer lagras i allt mindre omfattning på stora terminaler och aldrig direkt i sjöar och vattendrag. Miljöskyddsaspekter till följd av upplag av större mängder timmer regleras i särskild ordning. Om en verksamhet lokaliseras inom ett vattenskyddsområde så bör särskild hänsyn kunna tas till platsens speciella känslighet i den sedvanliga prövningen avseende miljöfarlig verksamhet. Rådet bör kunna upphävas.

Avloppsanläggningar

Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning. Ur HaVs rapport 2014:25:

"Nödvändigheten av att ha ett krav på tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter för små avlopp är dock mer tveksam med tanke på att det redan handlar om en verksamhet som idag alltid är tillståndspliktig eller anmälningspliktig hos kommunernas miljönämnd"

9 § Energianläggningar

Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad

köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.

Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi u jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.

Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.

Med vänlig hälsning

Christer Jansson

Verksamhetsutvecklare

LRF Västra Sverige

Arne Långström

Ordförande

LRF Färgelanda kommungrupp

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Vattenvårdsenheten
Roger Rudolfsson
010-224 48 59

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

Sign
1(3)

Västvatten AB
tony.grantz@vastvatten.se

Länsstyrelsens yttrande gällande förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkterna Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen i Färgelanda kommun

Ärendebeskrivning

Förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter för rubricerade vattentäkter inkom för samråd till länsstyrelsen 2016-11-07. Synpunkter skall lämnas senast 2016-12-21.

Samråd sker i enlighet med 25 § förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken. Beslut om vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, enligt 7 kap. 21 och 22 §§ MB, kommer att fattas av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.

Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Bolaget har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i bifogat PM kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för varför vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslaget.

Synpunkter på det tekniska underlaget

För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från ”SMHI runoff map för åren 1931-1960”. Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.

När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en vis marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.

I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ”Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.

Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.

I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.

I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.

Synpunkter på föreslagna föreskrifter

Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.

Övriga synpunkter

Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäcksarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.

Upplysningar

När beslut om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter har fattats och trätt i laga kraft skall beslutet omedelbart skickas dels till Länsstyrelsen och dels till Havs- och vattenmyndigheten, vilka har det regionala respektive nationella ansvaret för registerhållning av vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen ska, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:5) om kungörelse av beslut publicera nya eller förändra vattenskyddsområden i den nationella databasen skyddad natur (Vic Natur).

Länsstyrelsen behöver därför ha beslut om vattenskyddsområde samt karta över områdets avgränsningar i digitalt format, samt s.k. shape-filer redovisande vattenskyddsområdets yta (polygon) i koordinatsystemet sweref 99 TM.

Detta yttrande har lämnats av vattenmiljöhandläggare Roger Rudolfsson i samråd med vattenmiljöhandläggare Linda Danielsson.

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

92 Sida
3(3)

Länsstyrelsens ärendehantering är digital och denna skrivelse saknar därför underskrift.

Datum
2016-11-09

Diarienummer
1250-2016-000925-3X

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Enhet Samhällsskydd

Handläggare

Benny Gustavsson
Enhetschef
0521-26 59 06
benny.gustavsson@brand112.se

Västvatten
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla

Yttrande angående vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärende: Samråd
Kommun: Färgelanda

Yttrandet avser förslag till vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

Bedömning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har tagit del av insända handlingar och har följande synpunkter:

Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden!

Övriga upplysningar

Inget.

Granskade handlingar

Meddelande om samråd, daterad 2016-11-07

Räddningstjänsten
Vänersborg 2016-11-09

Benny Gustavsson
Enhetschef

1(1)

Samråd förslag till vattenskyddsområden med föreskrifter för fyra vattentäkter i Färgelanda kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 7:e november 2016 erhållit rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra följande:

SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016, yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt.

Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2.

SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).

SGU förelår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.

SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGUs serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Göran Risberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologerna Lars-Ove Lång och Mattias Gustafsson, den senare föredragande, deltagit.

Göran Risberg

Mattias Gustafsson

Datum
2016-12-21

Beteckning
5.3.2-1611-0656

Ert datum
2016-11-07

Er beteckning

Vår referens
Bo Lind

Västvatten
Att: Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun.

Samråd.

Statens geotekniska institut, SGI, har från Västvatten inbjudits att i samråd lämna yttrande i rubricerat ärende.

SGI noterar att vattentäkterna i Gaterbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits sedan en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.

SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av enhetschef HannaSofie Pedersen, efter föredragning av hydrogeolog Bo Lind som handlagt ärendet tillsammans med geotekniker Stefan Turesson och miljötekniker Jenny Vestin.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Myndighetsfunktionen
Infrastruktur
Enligt uppdrag

Bo Lind

Statens geotekniska institut

Huvudkontor

Besöksadress: Olaus Magnus väg 35
581 93 LINKÖPING
Tel 013-20 18 00
Fax 013-20 19 14

Regionkontor Göteborg

Besöksadress: Hugo Grauers gata 5B
Postadress: 412 96 GÖTEBORG
Tel 031-778 65 60
Fax 031-778 59 40

Bankgiro 5211-0053
Org nr 20 21 00-0712
E-post sgi@swedgeo.se

Västvatten AB
Tony Grantz
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla
tony.grantz@vastvatten.se

Förslag till nya skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter, Färgelanda kommun

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har tagit del av utbredning och föreslagna skyddsföreskrifter för grundvattentäkterna; Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter samt Stigen i Färgelanda kommun.

I samtliga paragrafer med rubriken **Timmer mm** kan man förstå att GROT-upplag inkluderas i begreppet ”och liknade”. GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.

I övrigt har vi inget att erinra.

Samuel Sjöberg
Skogskonsulent

Västvatten AB
Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Kopia till:

Trafikverkets synpunkter angående samråd om vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärendet

Västvatten AB har översänt rubricerat ärende inkommen 2011-11-07 till Trafikverket för samråd.

För att öka dricksvattensäkerheten för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till allmän dricksvattenförsörjning inrättas vattenskyddsområden med tillhörande skyddsföreskrifter för de fyra grundvattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersby. Trafikverket är inbjudna till samråd med möjlighet att lämna yttrande på förslaget om vattenskydd för de aktuella vattentäkterna.

Rösäter grundvattentäkt

Väg

Närmaste statliga väg nr 172, ligger ca 90 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är en primär länsväg och utgör rekommenderad primär transportväg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 7.6 meter bred. Trafikmängden uppgår till 3 373 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 399 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Stigen grundvattentäkt

Vägen

Väster om det föreslagna vattenskyddsområdet går närmaste statliga väg 173 genom samhället Stigen. Vägen ligger ca 170 m från gränsen för den primära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är ingår i funktionellt

prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan och vägen är 7.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 832 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 155 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Trafikverket har vattenverksamhet genom bro över Brovattnets utlopp vid Östra Stigen 4:1 och 4:23 på väg 173 drygt 300 m söder om föreslaget vattenskyddsområde. Drygt 170 m söder om föreslaget vattenskyddsområde finns ett yt- och grundvattenskydd utmed väg 173 på en sträcka om ca 80 m.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Rådanefors grundvattentäkt

Vägen

Närmaste statliga väg nr 173, ligger ca 40 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Den utgör också ett viktigt transportstråk enligt NRL. Hastigheten uppgår till 70 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 6.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 967 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 169 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet finns utmed väg 173 i form av vägtrumma, stentrumma 2x2,5 m, i Kuserudsån vid Norra Rådane, ca 500 m norr om vattenskyddsområdet och ytterligare en vägtrumma vid Mellanrådanen 1:8 ca 300 m söder om vattenskyddsområdet.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Gatersbyn 2 grundvattentäkt

Vägen

Det föreslagna vattenskyddsområdets primära skyddszon ligger precis norr om statliga väg 173 och angränsar till den vägen. Väg 173 går också igenom den sekundära skyddszonen samt sträcker sig utmed vägg 172 med minsta avstånd ca 50 meter till vägen 172.

Väg 173 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 516 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 126 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Väg 172 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Vägen är också rekommenderad väg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 2 950 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 344 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet som kan påverka vattenskyddsområdet finns i form av bro över Björvattnets utlopp (Lillån) vid Sångarud 2:2 och 2:3 samt åomgrävning där och på Gaterbyn 1:9 ca 250 m öster om föreslaget vattenskyddsområde vid väg 173. Från bro och öster ut kan det också finnas ytvattenförekomst från sjön Björvattnet som också har grundvattenförekomst. Ytvattenförekomst från vattendrag finns ca 240 m öster om vattenskyddsområde utmed väg 173.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Med vänlig hälsning

Patrik Alenklint
Samhällsplanerare

Övriga medverkande i ärendet: Eva-Lena Torudd

Högsäter 16-12-17

Historien om Högsäters reservvattentäkt i Rösäter:

Det var en gång-så brukar de flesta sagor börja,därför kan denna historien inte börja så eftersom alla sagor har ett lyckligt slut och den här historien bringar ingen lycka till någon. Kan möjligen säljas som filmmanuskript eftersom flera kriterier för detta uppfylls såsom lögner,hot samt bedrägligt uppsåt. Jag kommer bena ut alla ingredienserna i denna berättelsen.

En gång i tiden,lär väl varit någon gång mitten till sent 90-tal var det någon som kom på att Högsäter inte hade någon reservvattentäkt. Kommunen lejde då in ett konsultföretag som ansåg att Rösäter var en lämplig plats eftersom de sett på kartor att det var markerat att där fanns vattenställe så kontakt togs med min far som vid den tiden företrädde gården. Det skulle provborras och om vattnet dög så fanns det rejäla pengar att hämta enligt kommunens då utsända talesman K-G Svensson. Det skulle betalas ut ersättning per pumpad kubik och det sades inte ett ord om att detta skulle påverka gården alls. I efterhand kan jag tycka att min fars naivitet är pinsam men eftersom han jobbat i kommunal förvaltning i en stor del av sitt liv så agerade han utifrån det han visste av,att folk som företräder en kommun inte normalt far med osanning och det som sägs gäller. Till sin död i januari 2003 så väntade han på att vattentäkten skulle börja producera så att ersättningen skulle "rinna in". Jag kan tycka att det är oerhört lågt av en kommunrepresentant att producera så pass långtgående lögner för en åldring,som sagt,han visste inte bättre utan litade på det som sades.

Efter att farsan dog tog jag över skötseln av gården och det första jag fick höra var att inga invändningar mot eventuell provborring hade framförts och att det kommer inom kort bli ett vattenskyddsområde. Vid min invändning om utlovad ersättning påtalades att det finns inga bevis men som plåster på såren så kommer en intrångsersättning på 5000 kronor,och visst den kom men jag är glad att farsan hann dö innan han insåg att han blivit utsatt för bondfångeri.

Nämnde ju i förtexten att det förekommit bedrägligt uppsåt,och detta får väl tillskrivas konsultföretaget som till dags dato inte gjort mer än tittat på lite kartor och tagit förmodligen rundhänt betalt av kommunen. Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat,och lurar färgelanda kommun på förmodligen ansenliga belopp när de påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen kunnat lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet de inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag minns att vid mitt första möte efter farsans död skedde i Rösäter med Kenneth Marberg (han slutade strax efter detta,hade förmodligen någon skam i kroppen) K-G Svensson (numer pensionär,har vid senare samtal medgivit att om högsäter skulle haft en reservvattentäkt värd namnet skulle detta varit i ragnerudssjön) samt nån människa från Sweco som påstod att det fanns en klar avgränsning mellan vattentäkterna. Jag skulle vilja veta var den

avgränsningen finns. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extermt poröst och vattengenomsläppligt. En numer avlidne morbror borrade efter bergvärme på sin tomt ganska exakt mitt emellan vattentäkterna och brunnsborrharen hade aldrig sett liknande vattenflöde. Vilken vattentäkt var det som berördes?

Jag är väldigt historieintresserad, speciellt rörande gårdens historia. Eftersom Rösäter innefattar ett gravfält så är gården och dess omgivningar noga dokumenterad sedan mitten av 30-talet via foton som tagits från gravfältet. Detta var innan det fanns resurser för att dränera åkermarken och man inser att de blöta partierna är på samma platser som idag. Intressant är att se att från tingskullen och nordväst över gården småhagane finns ett bälte med vattenkällor ner emot den primära vattentäkten på Högsäters prästgård och med vetskapen att berget däremellan är poröst och vattengenomsläppligt så finns det inget som talar för att det är två vattentäkter. Som bonus för de som intresseras av historia så ställde vägverket till med en giftskandal i stil med händelserna i Teckomatorp men inte heller detta påverkade vattenkvalite´n

En annan sak som Sweco aldrig berört är det som de flesta Högsätersbor är medvetna om dvs att på "skjutbanerakan" finns under 16 meter dy 80 meter klart vatten. Dåtida vägverket, som inte satt och gissade bakom kartor gjorde en riktig geologisk undersökning när vägen byggdes och breddades. Är detta kanske det primära tillrinningsområdet både för vattentäkten i Rösäter och vid prästgården? Sweco vet inte, de har ju bara tittat på kartor.

Ska vi komma till avdelningen hot så utfördes dessa från en annan representant från färgelanda kommun, Jan Myre´n hette han. I ett samtal angående reservvattentäkten påtalade jag att i delar av det primära skyddsområdet dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till-94 och då sades ordagrant, tyvärr spelade jag inte in samtalet " nu ska du enbart hålla käften eftersom det blir markägaren som får sanera om det där kommer ut så tig för din egen skull" Jag påtalade att jag inte visste vem som ägde nämnda del av gropen, antingen trafikverket eller riksantikvarieämbetet pga gravhögarna på toppen. Efter det påpekandet ville han inte prata mer om detta.

En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Sweco´s förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas ett förbud mot pålning och spontning i området..jag undrade hur de tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framkom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även här förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan är bara taget från vad som brukar vara praxis. Man kan inte förvänta sig mer från ett konsultföretag som bara gissar var tillrinningsområdet finns genom att titta på kartor.

Det har ju inte funnits någon stor brådska att inrätta ett vattenskyddsområde,beror väl framför allt av att Rösäters vattentäkt påverkas aldrig av något ,trots vad Swecos så kallade geologer påstår i sina restriktioner när vattenskyddsområdet bildats. Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur,spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna.Till detta kommer ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån,de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad,men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svart på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen mår om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar. Vore ju roligt att få utrett hur det egentligen ligger till eftersom vattentäkten i Rösäter aldrig,någonsin påverkats av något. Är väl ett nog så gott bevis på att Sweco inte alls har något på fötterna när de vill inrätta skydds zoner utifrån en karta!

Så,vilka slutar historien då illa för. De som lär drabbas hårdast är väl Högsätersborna som blir utan tjänligt vatten om något skulle hända,finns ju ingen reservvattentäkt. Kommunens representanter,eftersom de låtit sig lurats. Markägaren,som får en massa förbud på sin mark,både för det inte behövs och för att det faktiskt inte är en reservvattentäkt. Den stora vinnaren är Sweco men jag hoppas ju att Färgelanda kommun antingen åtalar dem för bedrägeri eller ålägger dem att återbetala varenda utdebiterad krona-för skattebetalarnas skull!

Så vad händer nu? Ja,vattentäkten får gärna stå kvar,betesdjuren brukar tycka om att skrubba sig mot stängslet. Dock menar jag att det finns fortfarande ingen reservvattentäkt om det skulle ske en olycka där tillrinningsområdet finns. Mitt förslag är att låt vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden : det inhägnade området vid pumpstationen blir primär skyddszon,en meter utanför blir sekundär. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragnerudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.

Ulf Jonasson,representant Rösäter 1:3

Haglund Kristina

Från: jan.sandell@telia.com
Skickat: den 27 december 2016 12:14
Till: Tony Grantz
Ämne: Vattenskyddsområde Rådanefors

Till Västvatten, Tony Grantz.

Hej
Som fastighetsägare till Mellområdene 1:17 vill vi lämna följande synpunkter på det utsända förslaget till vattenskyddsområde för Rådanefors dricksvattentäkt.

Angående förslaget till skyddsföreskrifter:

Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.
Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.

Angående tekniskt underlag:

Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekas som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodik som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonnent vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.

/Med vänlig hälsning
Jan och Barbara Sandell

Rådanefors, Näsberget 8
458 93 Färgelanda
Jans mobil 0727-170093

Synpunkter på Förslag till föreslaget Vattenskyddsområde Gatersbyn 2

Med anledning av den dokumentation vi fått avseende införande av ett Vattenskyddsområde Gatersbyn 2, där IAC Fastighet ingår i sekundär skyddszon, **vill vi med detta brev uppmärksamma er på de problem införandet av föreslaget Vattenskyddsområde skulle innebära.**

Nedan ett antal argument om vad som påverkar vid Normal driftläge och vid onormalt driftläge

1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskydds område som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.
2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³ / dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/ dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.
3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§),som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvarningsutrymme någon gång i framtiden.
4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173
Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten.
Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil.
Det går ca 50-60 Trailer / dag från fabriken med gods.
5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning.
IAC har ett mycket stort antal Impregneade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Riskerna är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.
6. Det finns inom skydds-zonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall)med div. olika fraktioner av Industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta

varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.

7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.
8. (15§ Väg). Snöbekämning sker dagligen vintetid för att säkerställa en säker Logistikantering

IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.

IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.

Kontaktperson i detta ärende är Platschef Mikael Andersson
Mikael.Andersson@iacgroup.com

2017-02-23 Ingemar Sundén
Ingemar.Sunden@iacgroup.com

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A

Generella yttrande för samtliga vattenskyddsområden

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Samtliga inkomna yttranden redovisas i Bilaga 4. Ett sammandrag av generella synpunkter gällande samtliga vattenskyddsområden redovisas nedan.

Dalslands miljö- och energinämnd	
Dalslands miljö- och energinämnds synpunkter	<p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter:</p> <p>§2 Petroleumprodukter: Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.</p> <p>§4 Fordonstvätt: Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till de berörda.</p> <p>§10 Timmer mm: Det finns en otydlighet i vad som menas med "överstigande en avverknings säsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm. Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsplikt på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa behöver inte anmälas igen. Det är</p>

1 (14)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Det finns troligen ett begränsat antal brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.</p> <p>§19 Allmänna bestämmelser Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Dalslands miljö- och energinämnd skriver att det är viktigt att informera vad som gäller inom vattenskyddsområden med avseende på petroleumprodukter och uttag av vatten. Västvatten delar denna uppfattning och avser att tillsammans med Dalslands miljö- och energinämnd ta fram ett informationsblad till berörda fastighetsägare och verksamhetsutövare. Detta blir aktuellt när vattenskyddsområdena har fastslagits och syftet är att informera om vilka regler som gäller inom vattenskyddsområdena.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns föreskrifter (MSB SF 2013:3) som tillåter privatpersoner att hantera 100 liter brandfarliga varor utan tillstånd. Dock är dessa föreskrifter inte avsedda att gälla inom ett vattenskyddsområde. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län har länsstyrelsen haft som praxis att förordna 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så håller Västvatten med Dalslands miljö- och energinämnd att det blir tydligare att förbjuda</i></p>

2 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon. Västvatten har reviderat § 4 för alla fyra vattenskyddsområdena. (Rev 1)</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så är "avverkningssäsong" definierad i bilaga A i skyddsföreskrifterna.</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna enligt Dalslands miljö- och energinämnds förslag (Rev 2).</p> <p>Västvatten avser att ändra namnet Dalslands miljönämnd till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun" i skyddsföreskrifter och tekniska beskrivningar (Rev 3)</p>
--	--

Havs- och Vattenmyndigheten	
Yttrande Havs- och vattenmyndigheten	Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Jordbruksverket	
Jordbruksverket vattenmyndigheten	Jordbruksverket avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Lantmäteriet	
Lantmäteriet	Lantmäteriet har inget att erinra mot upprättat förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifterna för de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.
Västvattens bemötande	---

LRF i samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun	
LRF	I samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun inkom synpunkter från LRF som berörde vattenskyddsområdena.

	<p>Synpunkterna vidarebefordrades av Samhällsbyggnadsavdelningen, Färgelanda kommun till Västvatten 2016-10-10. LRF har även ett yttrat sig i ett separat utlåtande under samrådstiden, se nedan.</p> <p>Nedan är sammanfattning av LRF:s yttrande för VA-strategin som berör inrättande av vattenskyddsområden:</p> <p>”För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång</p> <p>Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.”</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse.</i></p> <p><i>Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster). Vidare får individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare bara lämnas om det finns synnerliga skäl för det (2 kap. 8 § kommunallagen). Om en skyddsföreskrift innebär att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras, har fastighetsägaren enligt 31 kap. 4 § Miljöbalken rätt till ersättning. Dock är verksamhetsutövaren skyldig att iakttä miljöbalkens allmänna hänsynsregler i förhållande till vattentäkten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att anlägga en vattenledning mellan orterna eftersom det innebär stora kostnader.</i></p>

LRF Västra Götaland/Färgelanda

<p>LRF Västra Götaland/Färgelanda</p>	<p>Sammanfattning av LRF:s synpunkter:</p> <p>Allmänt: I skyddsföreskrifter ska man så långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla</p>
---------------------------------------	---

4 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning.</p> <p>Vi motsätter oss att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda.</p> <p>Tillstånd: Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet.</p> <p>Konsekvensutredning: För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.</p> <p>Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.</p> <p>LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.</p> <p>Vattendom: Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av tåktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.</p>
--	--

5 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-28

	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Synpunkter på skyddsföreskrifterna</p> <p>§2 Petroleumprodukter: I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar 2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor 3. MSB:s föreskrifter (MSBFBS 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor <p>Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.</p> <p>Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämja med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.</p> <p>§3 Miljöfarliga kemiska produkter: Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen.</p> <p>§6 Växtnäringsämnen: Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretslopps lösningar.</p>
--	--

6 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.</p> <p>Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bl.a. Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.</p> <p>Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobakter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.</p> <p>Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.</p> <p>En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.</p> <p>Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.</p> <p>§7 Djurhållning: Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäktena när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.</p> <p>§8 Avloppsanläggningar: Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning.</p>
--	---

	<p>§9 Slam: Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?</p> <p>§10 Timmer mm: Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm: Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.</p> <p>Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi ur jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvatten har efter inkomna synpunkter från samrådet reviderat och ändrat i skyddsföreskrifterna för att göra dessa tydligare och för att anpassa bättre till lokala förutsättningar. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena.</i></p>

8 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p><i>Exempelvis består markförhållandena i Håby och Dingle i Munkedal kommun till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse. Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster).</i></p> <p><i>Angående en konsekvensutredning som LRF hänvisar till så avser förordningen 2007:1244 förvaltningsmyndigheter under regeringen. Kommunala bolag (som Färgelanda Vatten AB) eller kommunfullmäktige är inte en förvaltningsmyndighet under regeringen. Vidare så står det i handboken för vattenskyddsområden (2010:5) att det inte finns några krav på att utföra konsekvensutredningar för föreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken för vattenskyddsområde. Med stöd av ovan nämnda dokument så anser inte Västvatten att en konsekvensutredning måste utföras. Det är korrekt att ett förslag i Dricksvattenutredningen är att Konsekvensutredningar för vattenskyddsområden ska bli krav, men inget beslut finns från Regeringen om förslaget.</i></p> <p><i>Det är beklagligt att det inte finns en vattendom för Stigen och Gatersbyn. Västvatten avser att söka vattendom för dessa vattentäkter snarast möjligt. Det finns dock inga juridiska hinder att först inrätta ett vattenskyddsområde och sen söka vattendom.</i></p> <p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten. LRF anser att exempelvis skyddsområdet för Rösäter kan ha en annan omfattning. LRF föreslår att man kan skapa sekundär skyddszon A och B precis som har tillämpats i Munkedal (bl.a. Dingle och Håby). I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsлагringen där nybildning av grundvattnet sker. Västvatten anser det inte motiverat utifrån geologiska förhållandena att införa en sekundär skyddszon A och B.</i></p>
--	---

	<p>Skyddsföreskrifter:</p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns andra föreskrifter som reglerar brandfarliga vätskor. Dock är dessa föreskrifter inte framtagna med syfte att skydda allmänna vattentäkter, vilket vattenskyddsföreskrifterna är. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde än utanför. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län så har länsstyrelsen haft som praxis att förorda 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§3) om miljöfarliga kemiska produkter har Västvatten gjort tillägget (Rev 4) att ange volymen 25 l i texten så att det blir tydligt när tillstånd krävs. Detta stod i skyddsföreskrifterna för Gatersbyn 2 men inte för de övriga tre vattenskyddsområden.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§5) om bekämpningsmedel så är det möjligt enligt Dalslands miljö- och energinämnd att ge tillstånd under en längre period om det är lämpligt. Tillstånden kan vara kopplade till villkor som t.ex. säger att verksamhetsutövaren ska meddela miljökontoren varje gång de tänker sprida bekämpningsmedel.</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra föreskriften §6 om växtnäringsämnen. §6A kommer att strykas och §6C och D kommer att slås ihop till en paragraf (spridning av gödsel). Vidare kommer §6C och D att ändras från att spridning av stallgödsel/handelsgödsel är förbjudet till att spridning av stallgödsel/handelsgödsel får inte ske utan tillstånd i primär zon. Vidare kommer ordet stallgödsel att ersättas med naturgödsel. (Rev 5 och 6)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§7) om djurhållning kommer Västvatten att ändra föreskriften till att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig. I sekundär zon tas anmälningsplikten bort. (Rev 7)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§8) om avloppsanläggning avser Västvatten inte att revidera paragrafen. Även om det framgår i ordinarie lagstiftning så anser Västvatten att det är bra att vara extra tydlig inom ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§9) om slam så är det korrekt att kommunen förespråkar kretslopps lösningar i sin VA-policy. Att man uppmuntrar det rent generellt i kommunen innebär dock inte att man vill ha det i anslutning till en allmän vattentäkt. Återföring av slam till åkermark är ett bra sätt att skapa kretslopp för näringsämnen. Men spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning bör undvikas där det kan påverka vattentäkter (både allmänna och enskilda) eftersom</i></p>
--	---

10 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>de kan innehålla både bakterier och andra ämnen t.ex. läkemedelsrester.</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så avser Västvatten inte att ta bort skyddsföreskriften. Även om större timmerupplag är tillståndspliktiga så innebär det ett extra förtydligande vad som gäller inom ett vattenskyddsområde. Skyddsföreskriften stöds dessutom av Naturvårdsverket handbok (2010:5).</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna (Rev 2). Västvatten bedömer det som motiverat att förbjuda nyetablering av anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi i primär zon av försiktighetsskäl.</p> <p>Gällande föreskrift (§18) så har Västvatten beslutat att ändra föreskriften för Rösåter så att nyetablering av brunn för uttag av vatten inte får ske utan tillstånd i primär zon eftersom vattenkapaciteten är god i Rösåter (Rev 8). För Gatersbyn 2 och Stigen saknas vattendom och där bedömer Västvatten det som rimligt att nyetablering av brunnar för uttag av vatten är förbjudet i den primära zonen. Även i Rådanefors kvarstår förbudet</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Sweco har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i ett PM 2016-09-12 (Bilaga 6) kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för att vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslagen.</p> <p>Synpunkter på det tekniska underlaget För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från "SMHI runoff map för åren 1931-1960". Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.</p> <p>I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.</p> <p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifterna Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.</p>

11 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-28

	<p>Övriga synpunkter Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäktsarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.</p> <p>Synpunkter på Rösäters vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Sweco har uppdaterat det tekniska underlaget utifrån vattenbalansberäkningar för år 1981-2010 (SMHI vattenwebb) (Rev 9)</p> <p>Föreskrift 2§ Petroleumprodukter har reviderats (Rev 10) så att det står "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".</p> <p>Hälsö- och miljöfarliga produkter definieras i skyddsföreskrifternas ordlista vilka inkluderar begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter. Västvatten ändrar till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan för att det ska stämma överens med rubriken för §3. (Rev 11)</p> <p>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så har Västvatten reviderat i föreskriften och förbjudit fordonstvätt i primär och sekundär zon (Rev 1)</p> <p>Föreskrift 16C§ har reviderats "med" till "av" (Rev 12)</p> <p>Västvatten avser att registrera de av Färgelandas aktiva vattentäkter i SGU:s vattentäktsarkiv som inte redan är registrerade där.</p>

12 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden.
Västvattens bemötande	Västvatten avser att leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten när Färgelandas skyddsområdena har fastslagits.

SGU	
SGU	SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016,yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt. Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e
Västvattens bemötande	---

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen. SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.
Västvattens bemötande	Se Bilaga 5c och Bilaga 5e för bemötande om Gatersbyn 2 och Stigens vattenskyddsområden.

Skogsstyrelsen	
Skogsstyrelsen	Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter: I samtliga paragrafer med rubriken Timmer mm kan man förstå att GROT upplag inkluderas i begreppet "och liknade". GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en

	<p>längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.</p> <p>I övrigt har vi inte att erinra.</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har valt att lägga till begreppet grot i föreskrift § 10 samt i Bilaga A (definitioner av begrepp) till skyddsföreskrifterna. (Rev 13)</i>

Trafikverket	
Trafikverket	<p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	---

14 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B

Specifika yttrande avseende Rösäters vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Miljökontoret tillstyrker förslaget.
Västvattens bemötande	---

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Teknisk beskrivning: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdet har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p><i>lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsavlagringen där nybildning av grundvattnet sker. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena. Exempelvis Håby och Dingle, Munkedal kommun består till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter. Västvatten anser det motiverat med en primär och sekundär skyddszon för Röster. Dock avser Västvatten att ändra skyddsområdets gräns i väster så att den primära och sekundära zonen sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan vattentäkten i Högsäter och vattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten.</i></p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ” Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Det som avses är isälvmaterial vid Tingskullen som går i dagen. Detta står tidigare i stycket men inte i den sista meningen. Stycket kommer att förtydligas. (Rev 15)</i></p>

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p>Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 172 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering bekräftande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3	
Ulf Jonasson	<p>Sammanfattning av Ulf Jonassons synpunkter:</p> <p>Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat, och lurar Färgelanda kommun på förmodligen ansevärd belopp när det påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet det inte ett skit. Högsätters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs Rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extremt poröst och det är vatten överallt.</p> <p>En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Swecos förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas förbud mot pålning och sponning i området. Jag undrade hur det tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även här förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan bara taget från vad som brukar vara praxis.</p>

	<p>I delar av det primära skyddsområdet, dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till -94.</p> <p>Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför lurats kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svart på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex. LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen månar om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar.</p> <p>Mitt förslag är att låta vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden: det inhägnade området vid pumpstationen blir primärt skyddszon, en meter utanför blir sekundärt. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragenrudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvatten beklagar att Ulf Jonasson anser det tekniska underlaget vara dåligt underbyggt. Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt Naturvårdsverkets riktlinjer och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har även skett med Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun baserar sin vattenförsörjning på uttag av grundvatten ur ett antal grundvattentäkter. Sedan länge har det varit känt att det inte finns någon större reservkapacitet i försörjningssystemet, inte bara i Högsäter. Flera utredningar för att finna reservvatten har utförts vid olika tidpunkter och på olika platser i kommunen. Redan 1976 utfördes geohydrologiska undersökningar vid Högsäter (6 undersökningsborrningar 50 mm) som sedan fortsatte i Gudhem 1989 (3 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 165 mm som provpumpades under 72 dygn). Resultaten från dessa undersökningar gav positiva indikationer och undersökningarna återupptogs 2002 och inriktades på Rösäter (4 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 194 mm som provpumpades under 83 dygn). Dessa resultat låg sedan till grund för en tillståndsansökan hos</i></p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p><i>Miljödomstolen som gav tillstånd och för att avgränsa vattenskyddsområdet (VSO). En remissinstans var SGU som inte hade något att erinra. Sammanfattningsvis är de hydrogeologiska förhållandena i området väl undersökta och resultaten ligger till grund för skyddsområdets utsträckning som inte enbart grundas på kartstudier som Ulf Jonasson felaktigt anför vid upprepade tillfällen.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan huvudvattentäkten i Högsäter och reservvattentäkten i Rösäter visar undersökningsborrningar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten. Bergarten utgörs av gnejs som inte är en "porös" bergart men genomsätts som alla bergarter av mer eller mindre vattenförande sprickzoner. Gnejsens vattenförande förmåga är sannolikt inte bättre i detta område än vad som är normalt, d v s relativt dåliga hydrauliska egenskaper. Västvatten har med grund ovanstående resonemang inte för avsikt att utföra nya geohydrologiska undersökningar i Rösäter.</i></p> <p><i>Västvatten vill påpeka att LRF inte är en oberoende instans. LRF har vid flera tillfällen anlitat Sweco som hydrogeologiskt sakkunnig i olika sammanhang.</i></p> <p><i>Ulf Jonasson beskriver att den f.d. grustäkten har använts som skjutbana och ett fullskaligt jordbruk har bedrivits i den primära zonen utan att föroreningar har kunnat påvisats i vattenproverna. Det kan nämnas att Rösäters grundvatten är påverkat av bly enligt 2016 års analysresultat (blyhalten hamnar i klass 3 av totalt 5 klasser i SGU:s bedömningsgrunder). Blyhalten betraktas dock som tjänligt ur dricksvattensynpunkt. I övriga vattentäkter i Färgelanda (Rådanefors, Stigen och Gatersbyn) ligger blyhalten i klass 1. Den högre halten av bly i Rösäter jämfört med andra vattentäkter i Färgelanda kan härstamma från den f.d. skjutbanan i den närliggande grustäkten.</i></p> <p><i>Det kan anses byråkratiskt att införa regler och restriktioner för att skydda ett tillsynes rent vatten. Syftet med vattenskyddsområden är dock att skydda vattentäkter i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Diffusa föroreningskällor, som jordbruk, har ofta en långsiktig påverkan på mark, yt- och grundvatten och är svåra att åtgärda. Därför upprättas skyddsföreskrifter för hantering av naturgödsel och bekämpningsmedel enligt Naturvårdsverkets Handbok om vattenskyddsområden. När en förorening väl upptäcks i grundvattnet är det således försent och visar att skyddet varit otillräckligt.</i></p> <p><i>Västvatten har efter synpunkter från Ulf Jonasson och andra instanser gjort flera revideringar i skyddsföreskrifterna som berör Rösäter och de</i></p>
--	---

5 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-

	<p><i>andra vattenskyddsområden. Revideringarna berör skyddsföreskrifterna avseende växtnäringsämnen (§6) och djurhållning (§7) samt anläggningar för uttag av vatten (rev nr 5, 6, 7 och 8). Vidare avser att Västvatten att ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>Angående 16D§ så står det i skyddsföreskrifterna att pålning och sponning inte får utföras utan tillstånd. I den primära skyddszonen förekommer lera och även om det idag verkar osannolikt med ny bebyggelse på detta område så anser Västvatten att paragrafen kan stå kvar.</i></p> <p><i>Vid samrådsmöten ställde Ulf Jonasson frågan om en möjlig väg skulle vara att utföra avrinningsdiken för att minska påverkan av jordbruksverksamheten på vattentäkten. Västvatten ser inte detta som en lämplig lösning.</i></p>
--	---

6 (6)

 SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
 2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C

Specifika yttranden avseende Stigens vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelsen ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med dricksvattenledning för framtida behov.
Västvattens bemötande	<i>Frågan om en dricksvattenledning mellan Stigen och Färgelanda har varit uppe många gånger för diskussion. Tyvärr är det inte ekonomiskt möjligt i dagsläget för Färgelanda Vatten AB.</i>

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Teknisk beskrivning: Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.</p> <p>Skyddsföreskrifter:</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten anser att en tertiär skyddszon är motiverad eftersom en del av nybildningen i vattentäkten kommer från inducerad infiltration från Bovattnet. SGU har i ett tidigt samråd bedömt denna gränsdragning som rimlig. I tidigare förslag var den tertiära zonen bredare och har minskats under arbetes gång.</p> <p>I handboken för vattenskyddsområden (2010:5) står det att reglering kan ske inom den tertiära zonen för att säkerhetsställa det långsiktiga skyddet av vattentäkten. Användning av bekämpningsmedel bedöms kunna påverka ytvattnet under en längre tid och regleras därför i 5§ Bekämpningsmedel i skyddsföreskrifterna.</p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</p> <p>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</p> <p>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C
2018-03-07

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en viss marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>SGU hade synpunkter på den tidigare gränsdragningen och gränsen har därför gjorts om inför samrådsutskicket. SGU påpekade att det sekundära skyddsområdet centralt i väster var mycket smalt och föreslog att det skulle göras bredare eller skapa en nordlig och en sydlig sekundär del. Sweco valde det senare alternativet.</i></p>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	<p>SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Stigens vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D

Specifika yttranden avseende Rådanefors vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	<p>Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvattnet ombesörjs genom att dricksvattnet kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.</p> <p>Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilket ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".</p> <p>Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.</p>
Västvattens bemötande	<p>Västvatten delar Dalslands miljö- och energinämnds analys om vattentäkten i Rådanefors och har skickat vidare synpunkterna till Färgelanda kommun. I dagsläget ingår mikrobiologisk analys av råvattnet.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>Avseende krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen så anser Västvatten att det ingår i den nuvarande tillsynen som Dalslands miljö- och energikontor ansvarar för.</i>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.</p>
Västvattens bemötande	<i>Västvatten avser att ändra den sekundära gränsen så att den går i strandlinjen. Det blir en tydligare gränsdragning och skyddsföreskrifterna är anpassade till verksamheter på land (Rev 16).</i>

Jan och Barbara Sandell, Mellområdene 1:17	
Jan och Barbara Sandell	<p>Synpunkter på förslag till skyddsföreskrifter:</p> <p>Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Angående tekniskt underlag:</p> <p>Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekats som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodiken som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonment vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten har beslutat att revidera föreskrift (§3) fordonstvätt och förbjuda fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon (Rev 1). Detta blir tydligare och innebär mindre administration. Biltvätt bör ske i tvätthall som är avsedd för detta.</i></p> <p><i>Västvatten avser att förtydliga i skyddsföreskriften för Rådanefors samt de övriga tre vattenskyddsområdena att undantag ska gälla för hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark. (Rev 17).</i></p> <p><i>Angående oron kring dricksvattnets kvalitet p.ga närheten till avloppsreningsverket så har synpunkterna skickats vidare till Färgelanda kommun och Dalslands miljö- och energiförbund som är huvudman respektive tillsynsmyndighet.</i></p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D
2018-03-07

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E

Specifika yttrande avseende Gatersbyns vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområden kan innebära krav på externa skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också att ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.
Västvattnens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter. Behovet av kommunalt dricksvatten måste dock väga tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas med ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Västvatten har informerat Färgelandas kommunstyrelse och kommunfullmäktige om bildandet av vattenskyddsområdet kring Gatersbyn 2 och redovisat hur skyddsföreskrifterna kommer att formuleras. Kommunfullmäktige har gett sitt godkännande att gå vidare med arbetet för bildandet av vattenskyddsområdet.</i></p> <p><i>Angående bergvärmepumpar så står det i 17§ i skyddsföreskrifterna att nyetablering av anläggning för lagring och utvinning är tillståndspliktigt. Det kommer således inte att vara förbjudet att anlägga bergvärmepumpar i den sekundära zonen där bostadshus finns. Däremot ställer sig Västvatten frågande till nämndens resonemang om att föreskriften påverkar många fastighetsägare. Det faktum att en föreskrift påverkar flera fastighetsägare kan aldrig vara en anledning att inte införa den, utan är bara en indikation på en betydlig riskminskning</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>för vattentäkten. Möjligheten att anlägga bergvärmepump kan heller inte anses vara en rättighet för en fastighetsägare utan är bara ett av flera alternativ till effektiv uppvärmning av fastigheter.</i>
--	--

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.
Västvattens bemötande	<i>Västvatten har informerat Dalslands miljö- och energikontor om det påvisade halterna av alifater (C16-C35) i grundvattnet vid Gatersbyn,</i>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.
Västvattens bemötande	<i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Gatersbyn 2 vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i>

Statens geologiska undersökning (SGU)	
SGU	<p>Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2. SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).</p> <p>SGU föreslår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.</p> <p>SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGU: s serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Fastighetsbeteckningen som vattentäkten är belägen på är felaktig i det tekniska underlaget. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106 och fastigheten ägs av Färgelanda kommun (Rev 18).</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra beräkningarna av skyddszonernas utbredning enligt SGU:s synpunkter. Vattenuttaget 100 m³/dygn kommer att användas i beräkningarna vilket innebär att den primära zonen har arean 0,025 km². I det nu liggande förslaget är arean 0,02 km² på den primära zonen så förändringen är inte så stor i praktiken (Rev 19).</i></p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
<p>Trafikverket</p>	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid. Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas. För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Synpunkter IAC, daterat 2017-02-23	
IAC	<p>1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskyddsområde som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.</p> <p>2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³/dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.</p> <p>3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§), som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvaring enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämnd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvaringsutrymmet någon gång i framtiden.</p> <p>4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173. Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten. Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil. Det går ca 50-60 Trailer/dag från fabriken med gods.</p> <p>5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning. IAC har ett mycket stort antal impregnerade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.</p> <p>6. Det finns inom skyddszonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall) med div. olika fraktioner av industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.</p> <p>7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.</p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

	<p>8. (15§ Väg). Snöbekämpning sker dagligen vintertid för att säkerställa en säker logistikhantering</p> <p>IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.</p> <p>IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten hade ett separat möte med IAC den 9 maj 2017 där IAC:s synpunkter diskuterades.</p> <p>1. Västvatten beklagar att uppgifterna angående IAC är felaktig och kommer att ändra informationen angående antal anställda och typ av produktion i den tekniska beskrivningen (Rev 20). Västvatten är medvetna om att IAC är en stor och viktig industri för Färgelanda. Vattentäkten vid Gatersbyn 2 har funnits under flera decennier. Genom att införa ett vattenskyddsområde kring vattentäkten förtydligar man skyddsvärdet kring vattentäkten. Redan idag måste verksamheter kring vattentäkten bedriva sin verksamhet så att det inte innebär någon skada på vattentäkten.</p> <p>2. Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter och att kapaciteten är begränsad. Alternativa dricksvattenlösningar har utretts men Gatersbyn 2 är i dagsläget det bästa alternativet. Behovet av kommunalt dricksvatten måste vägas tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas genom att upprätta ett vattenskyddsområde.</p> <p>3. För de produkter och ämnen som regleras i IAC:s tillstånd så behöver inte motsvarande delar ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Det krävs skyddsåtgärder vid hantering och lagring av produkterna som redan idag måste följas som IAC skriver. Dalslands miljö- och energikontor kommer fortsätta att bedriva sin tillsyn av verksamheten.</p> <p>4. För att anlägga en väg på ett vattenskyddsområde krävs tillstånd enligt § 15 i skyddsföreskrifterna (Väg). Det är därmed möjligt att anlägga en väg på ett sekundärs skyddsområde efter en</p>

	<p><i>tillståndsansökan. Eventuellt kommer tillståndet att villkoras med t.ex. försiktighetsåtgärder vid schaktning.</i></p> <p><i>5. Impregnerade träpallar som IAC skriver om i sitt bemötande är snarare avfall (se svar på fråga 6) än timmer.</i></p> <p><i>6. IAC:s avfallshantering regleras i verksamhetens tillstånd. Därför behöver motsvarande delar inte ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Angående containrars täthet bör detta redan idag säkerhetsställas genom verksamhetens egenkontroll.</i></p> <p><i>7 och 8. Skyddsföreskriften §14 avser snö från trafikerade ytor utanför den sekundära zonen. Det är således tillåtet att lägga upp snö från vägar inom den sekundära skydds zonen.</i></p> <p><i>Flera av de krav som skyddsföreskrifterna innebär måste IAC förhålla sig till inom det nuvarande tillståndet som Dalslands miljö- och energikontor sköter tillsynen på. Västvattnets uppfattning är att de ökade krav som vattenskyddsområdet innebär inte ska hindra IAC:s verksamhet.</i></p>
--	--

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

PM

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2016-09-12
UPPDRAGSNUMMER 1352155000	UPPRÄTTAD AV Hans Björkman	

Kommentarer till Länsstyrelsens yttrande

Bakgrund

Länsstyrelsen har i yttrande 2016-06-09 lämnat synpunkter på förslagen till vattenskyddsområde (VSO) i Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen. De tekniska beskrivningarna (TB) har reviderats och kompletterats med anledning av synpunkterna. En del av synpunkterna är ibland gemensamma för de 4 VSO. Flera av dessa har vi valt att i nuläget inte arbeta in i TB eller endast i några av dem. Vi vill dock kommentera vad som ligger till grund för våra bedömningar.

Synpunkter på de tekniska underlagen

Länsstyrelsens *kommentarer är kursiverad* och Swecos kommentarer i normal text.

Arbetet ska bland annat omfatta redovisning av grundvattendelare, grundvattennivåer. Flera av vattentäkterna saknar redovisning av detta.

Samtliga jordartskartor har nu uppdaterats och visar bedömda ytvattendelare. Endast Rösäter visar en grundvattendelare som identifierats vid en provpumpning. Ytvattendelare och grundvattendelare kan sammanfalla men det är inte alltid fallet. Vi har inte tillräckligt tekniskt underlag att markera grundvattendelare. För att undersöka om grundvattendelare förekommer i t ex en isälvsavlagring krävs ofta en omfattande provpumpning samt utvärdering. Resultatet av provpumpningen är bland annat beroende på antalet observationspunkter och var de ligger i förhållande till en grundvattendelare. Det krävs således ofta ganska kostsamma undersökningar för att fastställa om och var grundvattendelare finns. Ett motiv är att man då kan lägga en gräns för en skyddszon inom en isälvsavlagring. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skydds zoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Det går att göra omfattande undersökningar men vår bedömning är att detta inte är ekonomiskt försvarbart för mindre vattentäkter såsom de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.

Detta innebär att ingen hänsyn har tagits till grundvattenytans gradient och det bör kommenteras hur den kan påverka skyddszonernas utbredning. Ett bättre hydrogeologiskt underlag skulle ge bättre säkerhet vid beräkningen av transporttider, bedömningen av grundvattendelare och därmed avgränsningen av skydds zoner.

Det är riktigt att vi inte tagit hänsyn till grundvattenytans gradient. Gradienten varierar beroende på uttagets storlek och grundvattengradienten i vila är annorlunda än vid ett uttag.

1 (3)

Sweco
Södergatan 1

SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 575550
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Hans Björkman
Hydrogeolog
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 56
Mobil +46 (0)708 65 51 02
hans.bjorkman@sweco.se

Vattenhastigheten ökar med ökad gradient men det viktiga, enligt vår bedömning, är att gränsen dras på ett avstånd som innefattar en tillräckligt stor vattenvolym för att rinnriden skall vara tillräcklig, oavsett gradient. När det gäller bergbrunnar elongeras ofta ett påverkansområde i de riktningar där de mest vattenförande sprickorna bedöms finnas. När det gäller magasin i jord bestäms påverkansområdets utseende av resultaten av provpumpningar men till stor del även av topografi och avlagringens typ och morfologi. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skyddszoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Vår bedömning är att studier av gradienten inte medför att gränserna kommer att dras annorlunda.

Referens för porositet saknas.

I områden med sand och grus i olika fraktioner ansätter vi ofta en effektiv porositet (n_e , där vatten kan strömma fritt) på 20 %. Den effektiva porositeten beror på kornstorleken och varierar för friktionsmaterial mellan i storleksordningen 15 % - 35%. Vid undersökningsborringar görs oftast endast en kornstorleksbedömning i fält av erfaren geolog. Siktning av jordprover har inte utförts vid fältarbetet för de fyra aktuella grundvattentäkterna i Färgelanda kommun. Oftast utförs detta endast vid dimensionering av större brunnar. Det är även viktigt att ha med sig att kornstorleken i en avlagring varierar stort och därmed även den effektiva porositeten. Det gäller således att försöka göra en bedömning av hur stor den effektiva porositeten är som medeltal i avlagringen. Även om man siktar prover från en borrhäls punkt så gäller den beräknade porositeten endast den punkten och förhållandena är sannolikt ganska annorlunda redan några meter därifrån. Vi väljer därför ofta att ange n_e till 20 % som ligger i nedre delen av skalan vilket innebär att skyddsområdets utsträckning blir åt det större hållet, ett något konservativt synsätt men ger kanske lite ökat skydd.

Grundvattenförande lagrets mäktighet.

För att beräkna vattnets uppehållstid i marken måste det vattenförande lagrets mäktighet användas. Även detta blir en bedömning. Exempelvis kan vi tänka oss ett 1 meter långt utsnitt i en lagerföljd som karteras som sand. Om det förekommer 1 dm grovsand i denna lagerföljd kommer kanske 90 % av vattnet att strömma i det skiktet. Ibland kan skillnaderna i kornstorlek vara så liten att det inte upptäcks vid en kartering men skillnaderna i vattenförande förmåga kan ändå vara väsentlig. Till detta kommer även skillnaden att kornstorleken varierar stort inom en avlagring vilket gör att enstaka siktprover inte ger så mycket hjälp i det stora hela.

För att bedöma det vattenförande lagrets mäktighet tittar vi på utförda borringar och gör en bedömning vad som kan vara en rimlig vattenförande medelmäktighet i avlagringen. Finns inga borresultat får vi ändå ansätta en siffra som får grunda sig på erfarenhet. En mindre vattenförande mäktighet innebär att skyddsområdet blir större.

Resultat från provpumpningar.

Vattentäkterna i Röster och Rådanefors har tillstånd enligt vattenlagen eller miljöbalken. Till grund för tillståndsansökningarna har provpumpningar utförts. Tekniska beskrivning för dessa båda täkter har kompletterats med uppgifter från provpumpningarna. För ytterligare uppgifter

2 (3)

PM
2016-09-12

hänvisas till teknisk beskrivning för respektive tillståndsansökan. Resultaten har dock legat till grund för förslagen till teknisk beskrivning för vattenskyddsområdena för dessa täkter.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har föreslagit ett antal områden som ska bilda nya grundvattenförekomster inom vattenförvaltningen, varav Rådanefors är ett av dessa områden. Vid avgränsning av grundvattenförekomster i kristallint berg har SGU utgått från vattentäkter och avgränsat det område varifrån grundvattenbildningen till den aktuella dricksvattentäkten sker. SGUs avgränsning är översiktlig, men fundera ändå på varför det är skillnad på de båda områdena.

Hur SGU gjort sin avgränsning framgår inte men sannolikt är det enbart en principiell avgränsning. Det är ett bergområde med normal grundvattenförekomst i berg såsom i princip alla andra bergområden. Sannolikt är det förekomsten av en kommunal uttagsbrunn som motiverar SGUs ställningstagande. Vår bedömning är att SGUs gräns av grundvattenförekomsten inte skall ses som gränserna för ett vattenskyddsområde.

För grundvattentäkter bör normalt hela tillrinningsområdet ingå i vattenskyddsområdet för att förhindra att vattentäkten påverkas negativt i ett långsiktigt perspektiv. När avsteg görs från detta bör det motiveras tydligt.

Gränserna för primär och sekundär skyddszon skall förläggas på avstånd från brunnen så att rinntiderna i grunden uppgår till 100 dagar respektive 1 år för att vatten skall hinna genomgå behandling/spädas ut samt att föroreningar skall hinna upptäckas. Gränserna skall vara miljömässigt motiverade för att inte göra omotiverat stora vattenskyddsområden som belastar fastigheter samtidigt som det sägs att i princip skall hela tillrinningsområdet skyddas, något som kan tyckas lite motsägelsefullt.

Som tidigare nämnts är vi medvetna om att det tekniska underlaget för det aktuella grundvattentäkterna är mer eller mindre omfattande. Avstånden till gränserna för rinntiderna beräknas med mer eller mindre osäkra geologiska uppgifter till grund. De hydrauliska egenskaperna i jord eller i sprickorna i berg varierar stort även inom korta avstånd. I slutändan görs många bedömningar och förenklingar med stöd av geologisk kunskap och erfarenhet.

Beräkning av rinntider är ett av flera verktyg för att avgränsa ett vattenskyddsområde. Ett kanske viktigare verktyg är att studera nybildningsområden. Många gånger är nybildningsområden i form av t ex isälvsmaterial ganska väl avgränsade och medelnettonederbörden över flera år är relativt väl angiven. Vår bedömning är att eftersom nybildningen i isälvsmaterial är betydligt större än i berg måste i första hand isälvsmaterial skyddas. I ett bebyggt område måste även bedömningar göras ifall hus- och vägdräningar avleder vatten som då inte bildar grundvatten.

Sammanfattningsvis är det många antagningar som måste göras och det leder till att vattenskyddsområdet har en utsträckning som är bedömd. Vår bedömning är att ett fastställt vattenskyddsområde som baseras på geologisk kunskap och erfarenhet är bättre än inget vattenskyddsområde alls.

ANSÖKAN OM FASTSTÄLLANDE AV VATTENSKYDDSSOMRÅDEN OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR GRUNDVATTENTÄKTER I FÄRGELANDA KOMMUN

2018-03-14, UPPDATERAD 2021-05-20

1 Ansökan

1.1 Fastställande av vattenskyddsområden

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6).

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns *Gatersbyn Vattenskyddsområde*.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns *Rådanefors Vattenskyddsområde*.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns *Rösäter Vattenskyddsområde*.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns *Stigen Vattenskyddsområde*.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

1.2 Fastställande av vattenskyddsföreskrifter

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6). De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Vattenskyddsföreskrifterna finns bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

2 Syfte och motiv för ansökan

Färgelanda Vatten AB har som uppdrag att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet till Färgelanda kommuns VA-abonnenter. För detta ändamål utnyttjar bolaget nio allmänna vattentäkter inom kommunen.

Färgelanda Vatten försörjer ca 75 % av Färgelanda kommuns invånare med dricksvatten. För att det ska vara möjligt krävs god tillgång till råvatten av hög kvalitet. Färgelanda Vatten har med sina nio grundvattentäkter en förmåga att leverera dricksvatten av hög kvalitet, även med minimalt med beredning vilket är en stor ekonomisk fördel. Färgelanda Vatten är därför måna om att råvattenkvaliteten bibehålls på detta sätt både långsiktigt och kortsiktigt, varför man verkar för ett ökat skydd av dricksvattentäkterna. Genom inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter och efterföljande arbete värnar man inte bara råvattnets kvalitet utan det innebär också att kommunen får en bättre framförhållning inför kommande utmaningar till följd av bland annat klimatförändringar.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och förslagen till skyddsföreskrifter.

3 Beslutsunderlag

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse.

3.1 Tekniska underlag

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

3.2 FVAB:s yttrande

- Yttrande med bemötanden från FVAB över berördas synpunkter som inkommit till kommunen vid kommunens föreläggande till berörda om att yttra sig i ärendet, 2021-02-19

3.3 Samrådsredogörelse

- Samrådsredogörelse, samråd med myndigheter och sakägare, 2018-03-07

BILAGOR

4 st. tekniska underlag med bilagorna vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för vardera täkt, enligt 3.1 ovan.

FVAB:s yttrande över inkomna synpunkter enligt 3.2 ovan.

Samrådsredogörelse enligt 3.3 ovan.

FVAB protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 18 februari 2021, kl 09,00-10.40 samt 13.00-13.40

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande
Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S), under punkt 1-9
Peter Höög (S), vice ordförande deltar under punkt 10-16
Håkan Melin (C)
Bengt Svedberg (M)
Bernt Johansson (L)
Urban Henriksson (S)
Sven Selstam (C) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 1-9
Owe Quick (SD) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 10-16

Närvarande suppleanter:

Sven Selstam (C), suppleant under punkt 10-16
Suzanna Sandberg (C)
Hans-Göran Palmqvist (M), deltar under punkt 10-16
Rune Månsson (S), suppleant under punkt 10-16

Närvarande lekmannarevisor/suppleant:

Eivor Johansson (C)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD
Susanne Thorén, ekonomichef
Madelene Ahl, administratör
Jeanette Strömberg, ekonom (deltar under §6)
Roger Larsson, controller (deltar under §6)
Katarina Bjelke, abonnenthandläggare (deltar under §6)

§ 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson

§ 2 Upprop förrättas

§ 3 Dagordningen godkändes

§ 4 Protokollet justeras av Bengt Svedberg

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 5 Föregående protokoll godkänns

§ 6 Gemensam information

- Kommande styrelsemöten 2021
- Affärsplan 2021
- Redovisning projekt
- Översiktlig redovisning, alla bolags årsredovisning
- Översyn taxemodeller
- Uppdrags- bevakningslista – Styrelse
- Styrande dokument

§ 7 Beslut – Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2021/029

Styrelsen beslutar

att godkänna Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

§ 8 Beslut – Styrkort 2020

Beslutsunderlag

Uppföljning av styrkort 2020, Dnr 2017/276

Styrelsen beslutar

att godkänna uppföljning av styrkort 2020

§ 9 Beslut – Fastställelse av Årsredovisning 2020 för Färgelanda vatten AB

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2020 för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2019/202

Styrelsen beslutar

att godkänna föreliggande Årsredovisning för Färgelanda Vatten AB

§ 10 Beslut – Yttrande och justeringar i ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda

Beslutsunderlag

Yttrande över inkomna synpunkter
Vattenskyddsområden och vattenföreskrifter

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för komplettering i FVAB's ansökan till kommunfullmäktige om inrättande av vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

§ 11 Beslut – Rådanefors Avloppsreningsverk

Färgelanda Vattens styrelse har på arbetsmöte, 20210211, fått 4 olika förslag föredragna, hur situationen i Rådanefors kan åtgärdas. Styrelsen förordar alternativ 4 vilket innebär att ett nytt reningsverk installeras i befintlig byggnad som renoveras.

Beslutsunderlag

Minnesanteckningar från arbetsmöte 2021-02-11
Beslut KS 20210127

Styrelsen beslutar

att redovisa till kommunstyrelsen i Färgelanda, Västvattens utredning, om hur avloppsreningen i Rådanefors kan lösas.

att uppdra åt VD, att skriva en tjänsteskrivelse angående Rådanefors reningsverk, som beslutas av Färgelanda Vatten ABs presidie och skickas med detta beslut till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

att uppdra VD att fortsätta förberedande arbete.

I det fall att Färgelanda kommun beslutar att FVAB ska överta ansvaret för avloppsreningen i Rådanefors.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att gå vidare av styrelsen föreslagen lösning på avloppsreningen i Rådanefors, samt att taxepåverkan på ca: 1,3 % tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från år 2022.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att utöka inestående års investeringsbudget med 3,1 miljoner kronor.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att ansvaret för avloppsreningsverket går över till Färgelanda Vatten AB först när det nya/renoverade verket är klart.

att uppdra åt VD, med ekonomichef som ersättare att under år 2021 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 3,1 miljoner kronor.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 12 Information

§ 13 Information från VD

§ 14 Styrelseutvärdering

Ordförande, föredrog resultatet av den styrelseutvärdering som är genomförd under februari 2021.

§ 15 Övriga frågor

§ 16 Mötet avslutas

Digital justering

Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital justering

Bengt Svedberg (justerare)

Digital justering

Madelene Ahl (sekreterare)

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Fredag 23 mars 2017, kl 09,00

Plats: Färgelanda. Centrumhusets konferenssal

Närvarande:

Kent Carlsson (s), ordförande

Karl-Erik Segersax (kd) ersätter Ann-Marie Jacobsson (c), vice ordförande

Lennart Hansson (c)

Tomas Andersson (m)

Peter Höög (s)

Rune Månsson (s)

Magnus Fröberg (s)

Närvarande suppleanter:

Ingo Asplund (L)

Urban Henriksson (s)

Närvarande tjänstemän:

Tony Grantz

Jerker Hansson

Marianne Erlandson

- § 1 **Mötet öppnas av Kent Carlsson**
- § 2 **Upprop förrättas**
- § 3 **Dagordningen godkändes**
- § 4 **Peter Höög utses att justera protokollet**
- § 5 **Föregående protokoll, nr 2, 2018-02-23, godkänns**

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 6 Beslut – Ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

Beslutsunderlag
Ansökan, 2018-03-14, Dnr 2017/044

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för ansökan om inrättande av vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att inrättar vattenskyddsområden, Färgelanda kommun.

§ 7 Delegationsbeslut

§ 8 Information
- Projektblad. Renovering av Färgelanda V-torn, tryckstegring, Dnr 2018/074

§ 9 Information från VD
- Investeringspolicy
- Fortsatt arbete efter ny taxa
- Obetalda fakturor

§ 10 Information – Västvatten
- Personal
- Lokaler

§ 11 Strategiska frågor

§ 12 Kurser
- Styrelsegemensam heldag 14 maj, Åh Stiftsgård, Ljungskile
- Vattenstämma i Helsingborg 22-23 maj

§ 16 Övriga frågor

§ 17 Kommande sammanträden 2018

24:e maj kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
20:e september kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
18:e oktober kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal

Årsstämma

23:e mars kl 11,00 ca Lokal: Centrumhusets konferenssal

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 18 Mötet avslutas

Kent Carlsson (ordförande)

Peter Höög (justerare)

Marianne Erlandson, VD (sekreterare/justerare)

FVAB:s yttrande, 2021-02-19, över inkomna synpunkter vid kommunens föreläggande enligt miljöbalken till berörda att yttra sig.

Löp nr	Vattenskyddsområde	Kategori	Synpunkt	FVAB's yttrande/bemötande
1.4	Gatersbyn		Kommunen behöver vara medvetna om att bildande av VSO kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga och kommande verksamheter.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.5	Rådanefors	Allmänt	Tillsyn kan medföra krav på förebyggande åtgärder vid både kommunala avloppsanläggningar och vattenverk.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.7	Stigen	Allmänt	DMEF anser att en överföringsledning mellan Stigen och Färgelanda bör övervägas. På så sätt skulle reservvatten kunna åstadkommas samt reservvattentäkten vid Gatersbyn skulle bli inaktuell.	Färgelanda Vatten har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att bygga en överföringsledning då det innebär stora kostnader.
6.11	Rösäter	Allmänt	Vad menas med dd mm åå i övergångsbestämmelserna? Vad menas med två år efter ikraftträdande? Vad ska göras för den idag befintliga verksamheten?	I samband med att kommunfullmäktige beslutar om föreskrifterna kommer "dd mm åå" ersättas med datum. En övergångsbestämmelse är giltig från det att beslutet är fattat till det att beslutet träder i kraft. För vattenskyddsområden brukar tiden vara två år. Det innebär att de som driver en befintlig verksamhet har två år på sig att göra anmälningar/söka tillstånd
6.12	Rösäter	Allmänt	Sammanfattningsvis anser vi att det är en undermålig utredning. Föreslagna skyddsåtgärder har ingen bäring eller verklighetsförankring.	Er synpunkt noteras. Utredningen är uppbyggd på samma sätt som vid framtagande av andra vattenskyddsområden. Skyddsåtgärder bygger på Naturvårdsverkets allmänna råd.
6.13	Rösäter	Allmänt	Fastigheten ska inte vara sekundär skyddszon	Skyddszonernas utformning är framtagna utifrån bedömda rinntider till vattentäkten. Fastigheten Rösäter 1:5 ingår i den sekundära skyddsområdet då vatten eller eventuella kemikalier kommer att nå vattentäkten inom 100 dagar till 1 år.
2.1	Samtliga	Allmänt	De fastighetsägare som hamnar inom området får ta på sig en börda för att skydda den gemensamma tillgången av dricksvatten. Utvecklingsmöjligheterna begränsas och värdet på fastigheten kan sjunka.	Oro kring sjunkande fastighetsvärde framförs ofta LRF i samband med beslut rörande vattentäkter. Det finns inga studier rörande fastighetspriser eller om verksamheter begränsas på sikt. Det finns idag många fastslagna vattenskyddsområden och verksamhet och fastighetsvärdet verkar bestå.

Tekniskt underlag

2.2	Samtliga	Allmänt	Den enskilde fastighetsägaren får stå för det ekonomiska ansvaret. Det är inte en rimligt ordning framförallt med tanke på att de åtgärder som en verksamhet måste söka tillstånd för , innebär ett skydd av dricksvattnet. Det är högst rimligt att VA-kollektivet står för dessa kostnader.	Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda dricksvattnet och där i ingår att reglera vilka verksamheter som får ske. Därav kan vissa verksamheter behöva söka tillstånd/göra anmälningar. Enligt miljöbaken är det den som utför en åtgärd som kan påverka vattentäkten som ansvarar (förorenaren betalar). Det är kommunfullmäktige som slutligen beslutar om utformningen av taxan för tillsyn. Taxor och dess utformning ingår inte fastställandet av vattenskyddsområde.
2.3	Samtliga	Allmänt	Det är viktigt att det görs en konsekvensanalys för att politikerna ska kunna göra rimlighetsavvägningar mellan olika intressen	I underlagen till beslutet kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas
2.4	Samtliga	Allmänt	Vattendom saknas för två av vattentäkterna. I en tillståndsprövning ingår en lokaliseringssprövning. Det vore bättre att först inhämta vattendom. Sakägare har då möjlighet att inkomma med synpunkter om vattenuttaget påverkar deras fastighet	Västvatten har prioriterat att få klart vattenskyddsområdena först. Västvatten har dialog med länsstyrelsen om vattendomar och avser ordna sådana. Såvitt känt har inga problem orsakade av uttagen visats.
3.3	Samtliga	Allmänt	Information och upplysningar bör inte lämnas som föreskrift (exempel § 19 allmänna bestämmelser)	Texten i föreskrifterna är ändrad, så att allmänna bestämmelser, information och skyltning inte är föreskrifter.
4.1	Gatersbyn	Allmänt	Vid en händelse behöver räddningstjänsten information om hur lång tid det tar för en förorening att sprida sig från platsen för utsläppet till vattentäktzonen	Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkter, men det ersätter inte ett bra samarbete mellan Miljöenheten och Räddningstjänsten. Det är lämpligt att ha återkommande kontakt för att diskutera möjliga släcktekniker etc. på olika platser i kommunen beroende av vad som är skyddsvärt. I kommande miljötillsyn kan det vara bra att fokusera på risker för utsläpp av och olyckor med förekommande kemikalier. Återkoppla till miljö och räddningstjänst om behovet av samarbete. Återkoppling kan ske i samband med antagande av föreskrifterna.
4.3	Samtliga	Allmänt	Olyckor som kan medföra påverkan risk för grundvattenförorening ska alltid anmälas via 112, inte direkt till räddningstjänsten.	Texten i föreskrifterna är ändrad.
7.1	Gatersbyn	Allmänt	Området vid Gatersbyn har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.

7.2	Stigen	Allmänt	Området vid Stigen har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.
5.1	Rösäter	Allmänt	Till att börja med bör stycket 4 skrivas om, Jordbruksmarken används idag för fullskalig konventionell odling, marken är av sådan kvalitet att den kan anses som högavkastande för de flesta förekommande slags odling. Kan tillägga att mycket av det ni vill förbjuda inom det primära skyddsområdet är verksamhet som pågår idag och som följaktligen inte påverkar vattenkvalitén	Texten i stycke 4 ses över. I den genomförda riskanalysen har användningen av bekämpningsmedel och växtnäringsämnen noterats som riskmoment för de aktuella vattentäkterna. Föreskrifterna är till för att skydda vattenkvalitén under en lång tid framöver.
5.5	Rösäter	Allmänt	Varför inte göra en reservvattentäkt innanför Ragnerudssjön.	Vattenresursen Ragnerudssjön kommer att belysas i den vattenförsörjningsplan som ska tas fram under 2021. Under flera år framöver kommer dock vattentäkten Rösäter att behövas, innan det skulle kunna bli aktuellt andra alternativ.
5.9	Rösäter	Allmänt	Fastighetsägaren önskar att det inte bildas något vattenskyddsområde.	Er synpunkt noteras
2.6	Samtliga		Förbudet i primärzon kommer leda till försvårad pågående markanvändning. Det är rimligt att kommunen betalar intrångsersättning.	Förbudet tydliggör de risker som finns för påverkan på vattentäkten. Den som anser att deras verksamhet påverkas negativt kan ansöka om ersättning hos mark- och miljödomstolen.
		Bekämpningsmedel		
3.4	Samtliga	Definitioner	För grund- eller ytvattnet skadliga ämnen (§3) behövs en exaktare definition	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.5	Samtliga	Definitioner	Undantag bör gälla det som faktiskt förbjuds (§4)	Undantaget är borttaget
3.6	Samtliga	Definitioner	Begreppet tät gödselvårdsanläggning behöver definieras (§6a)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.7	Samtliga	Definitioner	Begreppet "motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark" behöver definieras (§6b)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.8	Samtliga	Definitioner	begreppet lantbruksdjur behöver definieras (§7)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.9	Samtliga	Definitioner	Begreppet "släppas ut till mark" behöver definieras (§8)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.10	Samtliga	Definitioner	Begreppen uppläggning och deponering behöver definieras (§11)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.11	Samtliga	Definitioner	Uttrycket "därmed liknande" fungerar inte (§15d)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.12	Samtliga	Definitioner	Föreslår att förflyttning ändras till omfattande. Fungerar undantaget volymmässigt för normalt underhåll av bef ledningar? (§16c)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.13	Samtliga	Definitioner	Definition av miljöfarliga kemiska produkter är inte relevant då det inte används i föreskrifterna. Den hänvisar dessutom till KIFS som inte gäller längre	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.14	Samtliga	Definitioner	Begreppet stallgödsel används ej	Texten i föreskrifterna är ändrad.
10.1	Samtliga		Inkom 20 juni 2019, ev. redan ändrat, Istället skulle man kunna för primär zon skriva snarlikt som blev för Uddevalla kommuns grundvattentäkter: "Nyetablering av avloppsanläggning där hushållspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet."	Texten i föreskrifterna är ändrad.
1.6	Rådanefors	Enskilda avlopp	I TB avsnitt 4.8 anges att Rådaneshjön rinner till Gullmarsfjorden. Rådaneshjön ingår i Dalbergsåns avrinningsområde. Sjön avvattnas till Bodaneälven och vidare till Vätern	Uppgiften korrigeras i underlaget.
6.9	Rösäter	Felaktigheter Markarbete, väg	Vad avses för spridning av salt? Tillstånd för spridning på uppfart till garage och maskinhall	Spridning av vägsalt kräver tillstånd, detta för att kunna reglera att spridning inte sker precis intill vattentäkten. Föreskriftens syfte är inte att reglera spridning på uppfarter m.m. Ett undantag är inlagt i föreskrifterna så att spridning på mindre vtor bli möjligt.
6.8	Rösäter		Är det ok med förbättringsarbete av grusvägar?	Ordinarie underhåll av grusvägar går att genomföra. Beläggningsarbeten eller andra förbättringar på en yta som är större än 50 m ² är anmälningspliktigt
11	Gatersbyn	Markarbete, väg	Trafikverket anser att föreskrifterna bör ändras så att normal drift och underhåll av vägen inte kräver restriktioner eller tillstånd. Enligt föreskriften krävs tillstånd för spridning av vägsalt samt beläggningsarbeten.	Kommunen förstår att Trafikverket helst ser att inga föreskrifter påverkar verksamheten, men då påverkan av salt och beläggningsarbeten noterats i riskanalysen för den aktuella vattentäkten bedömer kommunen att föreskriften behövs och att alla verksamheter omfattas.
1.2	Gatersbyn	Markarbete, väg Områdets avgränsning	DMEF anser att vattentäktens lokalisering är olämplig pga. risk för föroreningar från verksamheter inom skyddsområdet. Då området är planerat för industri- och verksamhetsmark kan ytterligare verksamhet tillkomma.	Kommunen förstår Miljö- och energiförbundets synpunkt. Kommunen har valt att behålla vattentäkten då det i nuläget inte finns några alternativ. Kommunen har ett särskilt fokus på vattentäkten i sina risk- och sårbarhetsanalyser. Riskmomenten noteras även i risk- och faroanalysen (HACCP) för vattenverket.
1.1	Samtliga	Områdets avgränsning	Tertiär zon saknas för tre av fyra vattentäkter. DMEF saknar denna zon då den visar att det finns ett behov att ta hänsyn till vid fysisk planering m.m. Behovet av en tertiär zon är särskilt påtaglig för Gatersbyn då det finns befintliga verksamheter inom området	De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

Definitioner

6.1	Rösäter	Områdets avgränsning	Hur har förslaget till sekundärzon tillkommit? Har det gjorts geotekniska undersökningar? Fastighetsägaren vill få en motivering av områdets omfattning	Skyddszonernas utbredning är uträknade utifrån uppskattade rinntider som utgår från uppskattade markmaterial. Uppskattningarna bygger på provpumpningar och geologiska kartor. Det görs sällan geotekniska utredningar för att undersöka materialet inom hela området. Området skulle bli punkterat av alla grundvattenrör och det skulle medföra en risk för förorening eller utläckage av grundvatten.
6.2	Rösäter	Områdets avgränsning	Förslaget för Rösäter 1.5 som sekundärzon gränsar till Prästgården 1:72, Högsäters vattentäkt, också sekundär zon. Samma tillrinningsområde för båda fastigheterna.	Ytvattendelaren i norra delens bergslägen utgör sekundära skyddszonens gräns i norr. Yt- och grundvatten följer här topografin så att vattnet norr om vattendelaren rinner norrut till Högsäters vattentäkt och vatten söder om vattendelaren rinner till Rösäters vattentäkt.
5.2	Rösäter		Den sekundära zonen har flyttats så att den tangerar vattenskyddsområdet för Prästgården.	Den sekundära zonen har inte flyttats norrut jämfört med det tidigare förslaget 2016-11-25. Sekundära skydds zonen har minskat till förmån för Rösäter 1:3.
5.3	Rösäter	Områdets avgränsning	Ni har misslyckats att skapa en reservvattentäkt till Högsätersborna. Om tillrinningsområdet förorenas står man utan vatten	Genom att använda brunnen vid Rösäter ökar säkerheten för de boende i Högsäter då det finns två vattenuttag istället för ett så som förutsättningarna varit tidigare.
5.4	Rösäter	Områdets avgränsning	Rösäter och Prästgårdens vattentäkter är samma vattenkälla, det är enbart två filialer av samma vattentäkt.	Undersökningsborrningar har visat att det med största sannolikhet inte finns någon kontakt mellan vattentäkterna. Finkorniga jordarter så som lera och silt begränsar kontakter i norr. Provpumpningarna visar att grundvattenmagasinet vid Rösäter är som en "bassäng" med täta geologiska begränsningar. Det finns även höga bergslägen i ungefärlig östvästlig riktning som begränsar kontakten.
1.8	Samtliga	Petroleum och kemisk	DMEF påpekar att fordon och maskiner innehåller fler petroleumprodukter än bränsle.	Kommunen är medveten om att det finns fler miljöfarliga produkter än drivmedel i ett fordon.
6.3	Rösäter		Gränsen 25 L verkar vara tagen ur luften. Förslaget är orimligt. Inom Högsäters vattentäkt Prästgården är hantering av mer än 250 L tillståndspliktigt	Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förorda att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. Vattentäkten vid Rösäter är känslig för påverkan av petroleum och därav är det extra viktigt att petroleum hanteras på ett säkert sätt. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd.
		Petroleum och kemisk		

2.5	Samtliga		<p>LRF anser att 25L för tillstånd är för låg tröskel. På en fastighet kommer man snabbt upp i 25L. Det innebär att det krävs tillstånd för att tanka gräsklippare eller motorsåg. LRF anser att 250 L är en rimligare gräns.</p>	<p>Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förordna att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. De aktuella vattentäkterna har få skyddande barriärer och en påverkan av petroleum skulle ge en stor och bestående påverkan på de aktuella råvattenkällorna. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd. I tillstånden kan tillsynsmyndigheten föreskriva om hur petroleum kan hanteras för att minska riskerna.</p>
4.2	Gatersbyn	<p>Petroleum och kemiska produkter</p> <p>Petroleum och kemiska produkter</p>	<p>Räddningstjänsten anser att spridningshastigheter för de petroleumprodukter och miljöfarliga kemiska produkter som hanteras inom vattentäktens tillrinningsområde ska redovisas. Vad innebär en avverkningssäsong. Verksamheten omfattar även ett mindre sågverk. Förslaget verkar gripet ur luften och kan inte kontrolleras.</p>	<p>Miljöenheten kan ställa krav på denna typ av redovisningar i samband med att nya verksamheter startas.</p>
6.6	Rösäter			<p>Syftet med föreskriften är att påverka hur länge timmerupplag får ligga i närheten av vattentäkten. Begreppet avverkningssäsong tydliggörs i bilaga A, Definitioner av begrepp. Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning. Hur timmer hanteras och lagras vid sågverket hanteras via miljöenhetens tillägg.</p>
9.1	Samtliga	Skogsbruk	<p>Föreskrifter kring skydds zoner vid avverkning, gallring, dikesrensning, skogsbilvägar saknas.</p>	<p>Färgelanda kommun har bedömt att risken för påverkan från avverkningar, gallring och dikesrensning är liten. Risken är större vid vtvattentäkter än grundvattentäkter.</p>
3.1	Gatersbyn	Skogsbruk	<p>Det bör framgå tydligt om föreslagna föreskrifter avseende Gatersbyn är tillräckliga eller om andra typer av åtgärder anses vara nödvändiga.</p>	<p>Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkten men det behöver även ske andra arbeten. Gatersbyn ligger intill ett industriområde och problematiken är noterad i risk- och sårbarhetsanalyser.</p>
5.8	Rösäter	<p>Tekniskt underlag</p> <p>Tekniskt underlag</p>	<p>Fastighetsägaren önskar se skriftligt att provborrningar skett med medgivande av markägaren.</p>	<p>Överenskommelser har gjorts med aktuella fastighetsägare år 2002.</p>

6.4	Rösäter	Tvätt av fordon	Förslaget är orimligt. Arbetsfordon måste rengöras regelbundet. Tvätt sker på långt avstånd från vattentäkten. Ska vi tvingas anlita bärningsfirma för transport av arbetsfordon till tvätt	Tvätt av fordon i på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
5.6	Rösäter		Var går gränsen för avsköljning med kallt vatten Dessutom, mycket av den tvätt som sker av jordbruksredskap är att skölja bort den jord som fastnat vid arbete och om samma jord anses som farlig så har ni ju definitivt placerat vattentäkten på fel ställe.	Tvätt av fordon på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
6.10	Rösäter	Tvätt av fordon	Hur har man kommit fram till jord/berg volym på 150 m3?	Mängden 150 m3 är uppskattad för att schaktning ska kunna ske inför byggande av små byggnader eller underhåll av diken, vägar etc.	Tvätt av fordon
6.7	Rösäter	Täkt Upplag, avfall	Orimligt förslag. Hur ofta kommer snöupplag finnas? Var är trafikerad yta?	Även om det numera sällan snöar mycket i Färgelanda förekommer kraftiga snöfall emellan åt. Syftet med föreskriften är att få snöupplag från trafikerade ytor placerade utanför den primära skydds zonen.	
2.9	Samtliga	Upplag, avfall	Det måste vara möjligt att tillfälligt lagra miljöfarligt avfall så länge det sker på hårdgjorda ytor utan läckagerisk, tex lysrör	Enligt skyddsföreskrifterens definitioner avses upplag som plats på mark eller vatten. Det är fortfarande möjligt att lagra avfall som till exempel lysrör inomhus eller på annan plats där det inte förekommer en risk för spridning av föroreningar till vattentäkten. Det är viktigt att följa övrig generell lagstiftning rörande hur avfall får förvaras.	

2.10	Samtliga	Upplag, avfall	Hur ska sågspån vid ett sågverk hanteras. Är det ett avfall eller en biprodukt	Det är den som ger upphovet till sågspånet som kan bedöma hur klassningen bör ske. Ett avfall är något som ägaren vill/behöver göra sig av med. Om sågspånet levereras vidare som till exempel biobränsle, absorptionsmedel, djurströ kan det klassas om en produkt. Kommunen rekommenderar att sågverksägaren kontaktar sin branschorganisation eller tillsynsmyndigheten för vidare vägledning
2.11	Samtliga	Upplag, avfall	Det bör skrivas in att avfall som hanteras på täta underlag utan läckagerisk är undantagna tillståndsplikt	Upplag av avfall är reglerat i vattenskyddsföreskrifterna då det finns en risk för spridning av föroreningar till grundvattnet. Hur lagringen kan ske prövas vid tillståndsprövningen. Om lagring sker på tätt underlag ökar sannolikheten att erhålla ett tillstånd.
5.7	Rösäter	Upplag, avfall	Lagringen av avfall vid Havskuren överstiger sin tillåtna mängd varje vecka	Kommunen tackar för uppgiften och lämnar den vidare till Uddevalla kommun så att de kan följa upp huruvida verksamheten inte följer givna tillstånd.
1.3	Gatersbyn	Upplag, avfall	Provtagning har visat förekomst av alifater. Det finns MIFO-objekt inom skyddsområdet. Det är inte klarlagt hur ett större vattenuttag kan påverka vattenkvalitén. Det går inte heller att utesluta att eventuella markföroreningar kan påverka vattenkvalitén i större utsträckning än vad som hittills påvisats	Gatersbyn används som reservvattentäkt och då påverkan finns i närheten är det än viktigare att skydda vattenkvalitén. Vid uttag är det viktigt att provta för att se eventuell påverkan.
6.5	Rösäter	Vattenkvalité	Förslaget är orimligt. Naturgödsel är en naturlig del av ett jordbruk	Gödsel är en av de risker som noterats inom området. För att långsiktigt skydda vattnet ställs krav görande gödselhantering nära vattentäkten.
2.7	Samtliga	Växtnäringsämnen	Det förefaller märkligt att söka tillstånd för något som redan är ett lagkrav. Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område så kraven gäller från 2 DE. (§6a)	I tillståndsprövningen har DMEF möjlighet att föreskriva om villkor för att tillse att gödsellagringen är tillräckligt säker. Syftet med reglerna för nitratkänsligt område är att minska övergödningen. Syftet med vattenskyddsföreskrifterna är att skydda råvattnet varför kraven kan se lite olika ut.
2.8	Samtliga	Växtnäringsämnen	Tillståndsplikt är onödigt i sekundär zon med tanke på omfattande lagstiftning gällande spridning av stallgödsel inom nitratkänsligt område (§6b)	Färgelanda kommun ligger inom nitratkänsligt område vilket medför strängare krav kring lagring och spridning av gödsel. Reglerna är satta för att minska läckage av kväve och fosfor till vattendrag och tar inte hänsyn till påverkan på dricksvatten. Det finns därför skäl att ställa ytterligare krav på hantering precis intill en vattentäkt.
10.2	Samtliga	Växtnäringsämnen	Ändra begreppen Stallgödsel till Naturgödsel i föreskrifterna och se även över i definitionerna.	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.2	Samtliga	Uttrycken "såsom" eller "därmed liknande" fungerar inte i föreskrifter	Texten i föreskrifterna är ändrad.
8.1		Inga synpunkter	Ingen återkoppling

Kommunstyrelsen

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns Rådanefors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna

Kommunstyrelsen

vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Kommunstyrelsens arbetsutskott efterfrågade vid sammanträde 2021-09-22 § 100, ett förtydligande angående ersättning till markägare samt svar på om en policy kommer att antas rörande ersättning till markägare. Västvatten meddelar att de kommer att söka överenskommelse om en skälig ersättning som är rättvis gentemot de med mark inom vattenskyddsområdena. Västvatten kommer att ta in en extern kompetens som är van vid objektiva värderingar och ersättningar som stöd vid skapandet av överenskommelsen.

Aktuell ansökan till kommunfullmäktige gäller inte ersättningsfrågan och med detta menar västvatten att ersättningsfrågan inte kan vara ett villkor för godkännandet av vattenskyddsområdena.

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Gatersbyn 2, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Gatersbyn 2 som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Kommunstyrelsen

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Kommunstyrelsen

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-29
Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag, 2021-09-22
Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17
Karta vattenskyddsområde Stigen grundvattentäkt 2021-02-19, bilaga 1
Vattenskyddsföreskrifter Stigen grundvattentäkt, bilaga 2
Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3
Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4
Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 2021-02-19, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning (Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut om inrättande av vattenskyddsområden för Gatersbyn 2

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Gatersbyn 2, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Gatersbyn 2 som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. Nås ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:

- Karta vattenskyddsområde Gatersby 2 grundvattentäkt 210219, bilaga 1
- Vattenskyddsföreskrifter Gatersby 2 grundvattentäkt, bilaga 2
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12, bilaga 3.
- Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4

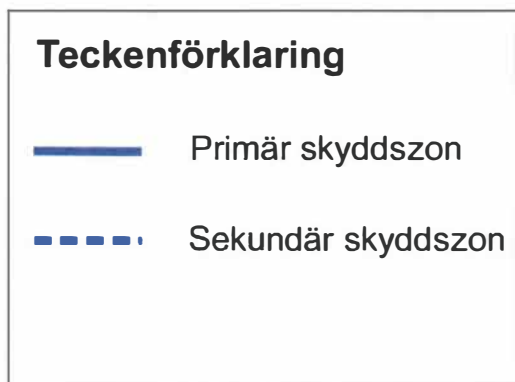
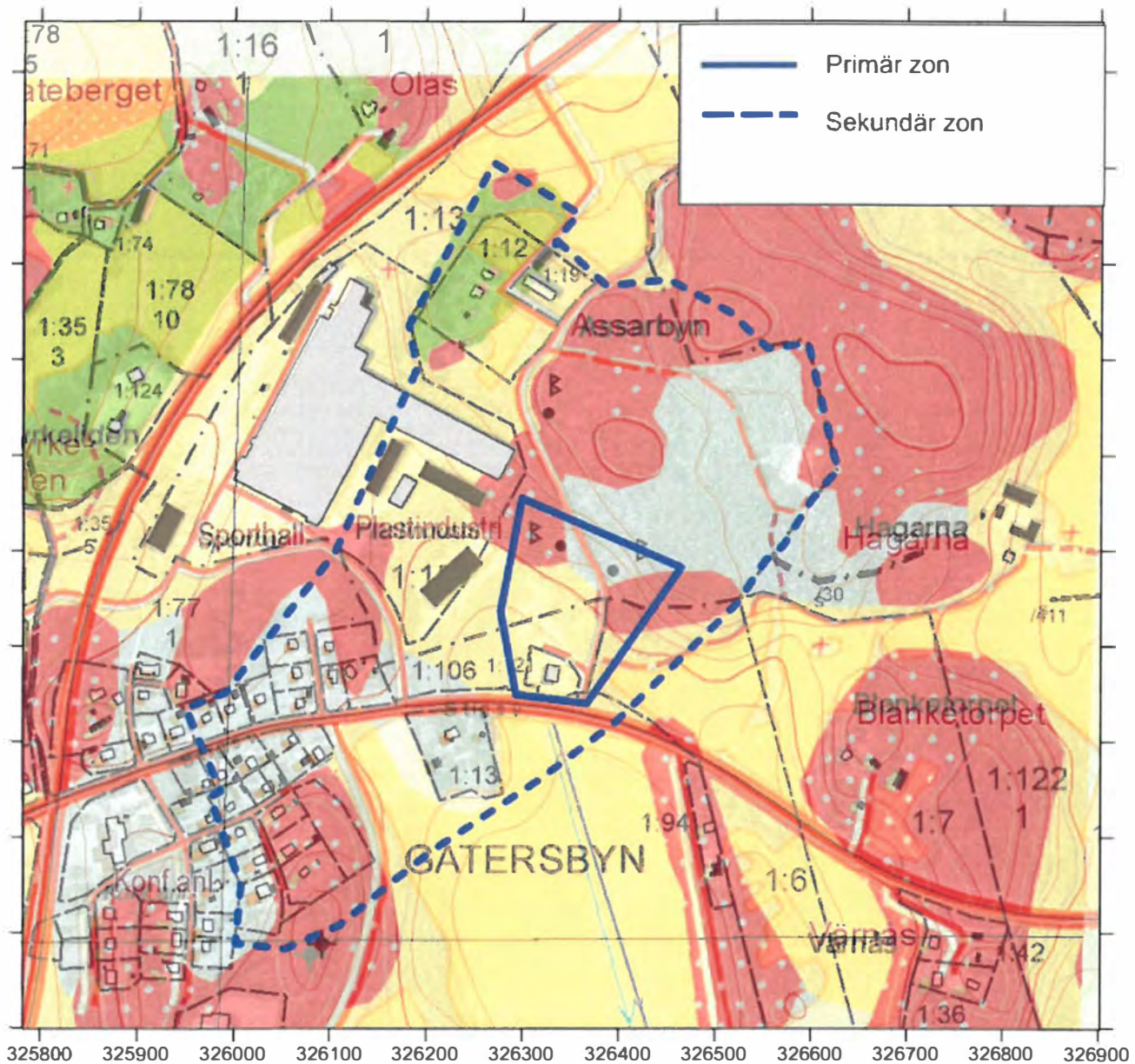
- Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5.
- FVAB yttrande över inkomna synpunkter 20210219, bilaga 6.

Beslutet skickas till:

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning (Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Gatersbyn 2, vattentäkt

Skyddszoner

BILAGA 2

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER GATERSBYN

UPPDRAG VSO Gatersbyn, Färgelanda kommun	UPPRÄTTAD AV Anna Kölfeldt	DATUM 2021-02-19
---	-------------------------------	---------------------

Skyddsföreskrifter för Gatersbyn vattenskyddsområde

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Gatersbyn 2 grundvattentäkt. De har utformats med vattentäkternas nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§, 30§ i miljöbalken.

I hela vattenskyddsområdet gäller de restriktioner och anvisningar som generellt gäller inom vattenskyddsområden, bl.a. Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5).

ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET

Gatersbyns vattenskyddsområde är indelat i två skydds-zoner

- *Primär skydds-zon*
- *Sekundär skydds-zon*

Indelningen i skydds-zoner baseras på nedan beskrivna kriterier, vilka följer Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skydds-zoner.

Primär skydds-zon

Syftet med den primära skydds-zonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skydds-zonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäkt-zonen med uttagsbrunnarna.

Sekundär skydds-zon

Syftet med den sekundära skydds-zonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR GATERSBYNS VATTENSKYDDSSOMRÅDE

I de fall det föreskrivs att **anmälan eller tillstånd** krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

1§ Petroleumprodukter

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
A	<p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras även genom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd om mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

2§ Häls- och miljöfarliga produkter

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Hantering av mer än 25 liter hälso- och miljöfarliga produkter såsom impregneringsmedel, lösningsmedel får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>

2 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
GATERSBYN
2021-02-19

3§ Fordonstvätt

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Användning av avfettnings-, rengörings- och tvättmedel i samband med fordonstvätt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

4§ Bekämpningsmedel

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjudet . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>

5§ Växtnäringsämnen

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
A	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning är förbjudet .	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning får inte ske utan tillstånd .
B	Spridning av naturgödsel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för privat trädgårdsskötsel</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

6§ Djurhållning

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Nytablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan .	--

7§ Avloppsanläggning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet .	Nyetablering av avloppsanläggning för spillvatten eller annat avloppsvatten får inte ske utan tillstånd .

8§ Slam

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

9§ Timmer mm

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	<p>Upplag under längre tid än en avverkningsäsong av bark, flis, spån, timmer och Grot är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för ved eller andra träbaserade produkter, för det egna hushållets uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

10§ Avfall

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	<p>Uppläggning av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning.</i></p> <p><i>Undantag gäller komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.</i></p> <p><i>Undantag gäller för trädgårdsavfall som uppkommer på den egna fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

4 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
GATERSBYN
2021-02-19

11§ Förorenade massor

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Uppläggning och deponering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Utfyllning eller annat användande för anläggningsändamål av avfall, förorenade massor eller med massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

12§ Asfalt, oljegrus och vägsalt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Upplag av vägsalt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

13§ Snö

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszon, är förbjudet .	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszon, är förbjudet .

14§ Väg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Anläggande av ny väg får endast ske med tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, får ej ske utan anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
C	Spridning av vägsalt kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för spridning på en yta som är mindre än 100 m² så som garageuppfarter och gårdsplaner</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

D	Användning av spillolja som dammbindningsmedel är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
---	--	--

15§ Jord och berg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	All materialtäktsverksamhet är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Sprängning är förbjudet .	Sprängning får inte ske utan tillstånd
C	Schaktning och grävning får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för schaktning, grävning av en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 150 m³.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
D	Pålning och spontning får inte utföras utan tillstånd .	Samma föreskrift som primär skyddszon.

16§ Anläggningar för lagring och utvinning av energi och kyla

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten är förbjuden .	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten får ej anläggas utan tillstånd .

17§ Anläggningar för uttag av vatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord är förbjuden .	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord får ej ske utan tillstånd .

6 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
GATERSBYN
2021-02-19

Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ Miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för grundvattenförorening. Anmälan ska göras via telefonnummer 112.
- h) Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skyddsföreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Skyltning och stängsel

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annars mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.

- b) Annans mark får tas i anspråk för att sätta upp de stängsel som behövs för vattentäktens skydd (7 kap 22 § miljöbalken).
- c) Där petroleumprodukter eller andra miljöfarliga kemiska produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman och bekostas av verksamhetsutövaren. Undantag för krav på skyltar gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2022.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2022.
- d) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast den 31 december 2022.

8 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
GATERSBYN
2021-02-19

DEFINITIONER AV BEGREPP

Avfall: Definieras enligt 15 kap. miljöbalken. Avser varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverkningssäsong: Enligt skogsencykolpedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enlighet med 14 kap. miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Djurenhet: Definition av djurenhet finns i Miljöprövningsförordningen, SFS 2013:251, 2 kapitel.

Fordon: Med fordon avses i dessa föreskrifter ett motordrivet transportmedel/arbetsredskap som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlings-objekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Grot: Grot är det spill som uppstår när skogsskördaren apterar trädstammarna. Det är en sammanslagning av orden grenar och (träd)toppar.

Hantering: Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov/hushållsändamål: Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov

Hushållsspillvatten: Hushållsspillvatten är spillvatten från WC ("klosettwater") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-vatten").

Hälso- eller miljöfarliga produkter: Med hälso- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.

Lantbruksdjur: Med lantbruksdjur avses nötkreatur, får och getter, grisar och fjäderfän.

Materialtäkt: Med materialtäkt avse i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Naturgödsel: Naturgödsel är ett samlingsbegrepp för träck, urin, vatten och strömedel i olika proportioner.

Nyetablering: Med nyetablering avses etablering av en helt ny anläggning d.v.s. inte uppgradering av en redan befintlig anläggning.

Petroleumprodukter: Med petroleumprodukter avses bränslen, drivmedel och smörjolja som framställs av råolja t.ex. bensin, diesel, fotogen, eldningsolja, motorolja, turbinolja, hydraulolja och smörjfett.

Sekundärt skydd: Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. En dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Tät gödselvårdsanläggning: Anläggningen är utformad så att avrinning och läckage av gödsel och gödselvatten inte kan ske.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten. Avslutade deponier är inte heller att betraktas som upplag.

Utsläpp till mark (avseende avloppsvatten §8): I föreskrift §8 gällande avloppsvatten avses utsläpp av alla typer av avloppsvatten. Det innebär att både WC-avlopp och BDT-avlopp är förbjudet inom skyddszonen.

Yrkesmässig: Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer".

10 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
GATERSBYN
2021-02-19

Bilaga 3 - TEKNISKT UNDERLAG

VÄSTVATTEN AB

Gatersbyn 2

UPPDRAGSNUMMER 1352105000

FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSOMRÅDE (VSO) OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER

KONCEPT

2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12

VÄNERSBORG VATTEN OCH MILJÖ

HANS BJÖRKMAN
UPPDRAGSLEDARE

KRISTINA HAGLUND/ Anna Kölfeldt
HANDLÄGGARE

Innehållsförteckning

1	Orientering	1
1.1	Allmänt	1
1.2	Uppdraget	1
1.3	Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde	2
1.4	Uppdragets omfattning och genomförande	2
1.5	Underlagsmaterial	3
1.6	Syfte och användning av denna tekniska beskrivning	3
2	Gatersbyn vattentäkt	4
2.1	Allmänt	4
2.2	Ägandeförhållande	5
2.3	Vattendom	5
2.4	Anläggningen	5
2.5	Nuvarande vattenskydd och beredskap	5
2.6	Vattentäktens värde	5
3	Områdesbeskrivning	6
3.1	Markanvändning	6
3.2	Geologi	6
3.3	Hydrologi	7
3.3.1	Brunnskapacitet	7
3.3.2	Grundvattenbildning	8
3.4	Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning	10
3.5	Vattenkvalitet	10
4	Planbestämmelser och markanvändning	11
4.1	Översiktsplan	11
4.2	Lokala föreskrifter	12
4.3	Ras och skred	12
4.4	Riksintressen och naturreservat	12
4.5	Motstående intressen inom tillrinningsområdet	12
4.6	Fastställda MKN och åtgärder enligt VFF	12
5	Inventering av potentiella riskkällor i anslutning till Gatersbyn 2	13
5.1	Genomförande	13
5.2	Riskkällor	13
5.2.1	Klimatförändringar och översvämningar	14
5.2.2	Sabotage, kris och krig	14
5.2.3	Vägar och transporter	14

5.2.4	Bebyggelse	15
5.2.5	Verksamheter	15
5.2.6	Upplagsytor	17
5.2.7	Jord och Skogsbruk	17
6	Riskbedömning	18
7	Utformning av vattenskyddsområde	19
7.1	Krav och allmän metodik	19
7.2	Skyddszoner	19
7.3	Avgränsning av skyddsområde	20
7.3.1	Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek	20
7.3.2	Vattnets uppehållstid i marken	20
7.3.3	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
7.3.4	Primär skyddszon	21
7.3.5	Sekundär skyddszon	22
7.3.6	Tertiär skyddszon	22
7.4	Föreslagna till skyddsområde samt motiv till gränsdragningar	22
7.4.1	Strategi och generella motiv	22
7.4.2	Förslag till skyddsområde	23
7.5	Platsspecifika motiv	24
8	Bakgrund till valda skyddsföreskrifter	25
8.1	Skyddsföreskrifternas syfte och funktion	25
8.2	Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå	25
8.2.1	Generella krav	25
8.2.2	Restriktionsnivå	26

Bilagor

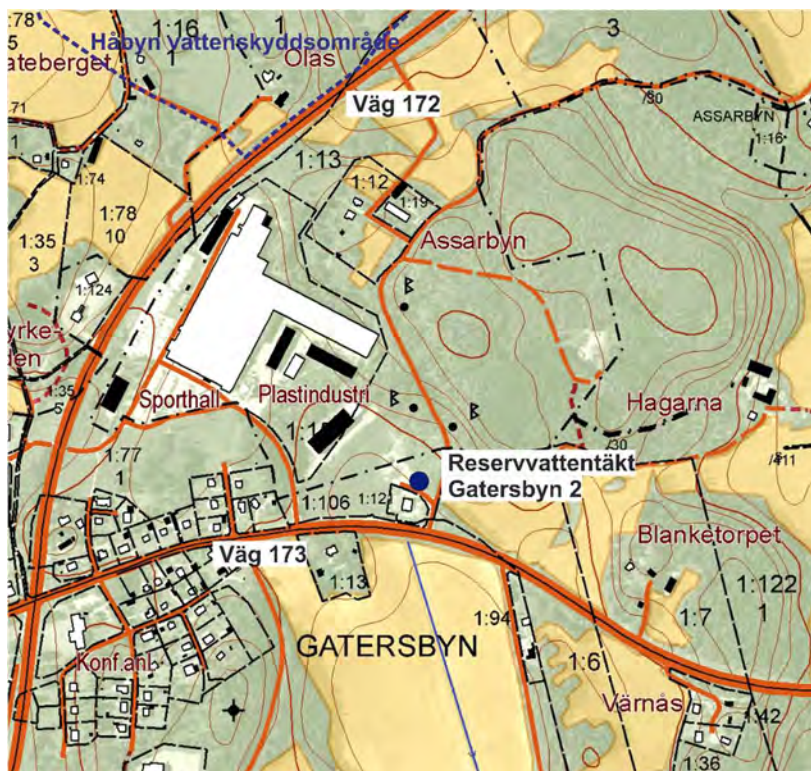
1. Förslag till skyddsföreskrifter
2. Fältanteckningar från brunnsborrning, Vara brunnsborrning
3. Riskkällor
4. Förslag till skyddsområde

1 Orientering

1.1 Allmänt

Samhället Färgelanda är centralorten i Färgelanda kommun i Dalsland. Orten utvecklades som ett stationssamhälle vid Lelångenbanan i slutet av 1890-talet. Idag bor ca 2000 personer i Färgelanda.

Vattenförsörjningen i Färgelanda baseras på grundvattenuttag ur två olika grundvattentäkter i jord (Håvesten 1 och Håbyn). Vattentäkten Gatersbyn 2, ca 700 öster om Färgelanda centrum, se *Figur 1* används också som vattentäkt.

Figur 1. Översiktskarta (metria.se). Ett redan fastställt VSO för Håbyns vattentäkt ligger nordost om väg 172 i bildens övre vänstra del.

1.2 Uppdraget

Sweco Environment AB, Vänersborgskontoret, har på uppdrag av Västvatten utarbetat ett tekniskt underlag samt förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkten Gatersbyn 2.

1.3 Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

I Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden¹ anges att syftet med vattenskyddsområden är att ge vattenförekomster, som är viktiga för dricksvattenförsörjningen, ett tillräckligt gott skydd så att råvattentillgångar säkras i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Vattenförekomster och vattentäkter måste därför skyddas mot såväl nutida som framtida risker. Risker kan vara tillfälliga utsläpp i samband med olyckshändelser samt kontinuerliga diffusa och koncentrerade läckage. Skyddet för viktiga råvattentillgångar bör ha en mycket hög prioritet för att syftet med skyddet ska kunna uppnås.

1.4 Uppdragets omfattning och genomförande

Uppdraget har omfattat upprättande av tekniskt underlag och förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer angivna i handbok för vattenskyddsområden.

För genomförande av uppdraget har följande moment utförts:

- **Teknisk beskrivning av vattentäkten**
Sammanställning av befintligt material och information.
- **Områdesbeskrivning**
Beskrivning av geologi, hydrogeologi, sårbarhet och skyddsbehov.
- **Identifiering och kartläggning av potentiella föroreningskällor**
Riskinventering i fält samt sammanställning av befintligt material.
- **Översiktlig riskbedömning av väsentliga riskkällor för vattentäkten**
- **Utvärdering och förslag till skyddsområde/skyddsföreskrifter**
Vattentäktszon, primär- och sekundär skyddszon inrättas, vilka tillsammans bildar vattenskyddsområdet.
- **Framtagning av skyddsföreskrifter**

¹ Naturvårdsverket, Handbok 2010:5 – Vattenskyddsområde med allmänna råd 2003:16.

1.5 Underlagsmaterial

Utredningsarbetet har baserats på genomgång och analys av befintligt material.

- A) Den digitala fastighetskartan, www.metria.se
- B) SWECO Viak, 2005. Framtida vattenförsörjning. Förstudie – alternativ för framtida vattenförsörjning av Färgelanda, Ödeborg, Ellenö och Stigen. Uppdragsnr. 13511170
- C) Trafikverket, 2016. Trafikflöden. www.trafikverket.se
- D) Översiktsplan för Färgelanda kommun, ÖP 14
- E) VA-översikt Färgelanda. Steg i arbetet med en VA-plan för Färgelanda kommun. 2013-03-15
- F) SGU, 2016. Geologisk karta nedladdad från kartgeneratoren.
- G) Handbok om vattenskyddsområden, Naturvårdsverkets handbok 2010:5.
- H) Fältanteckningar, Hans Olsson (Vara brunnsborring)
- I) VISS (VattenInformationsSystem Sverige) viss.lansstyrelsen.se

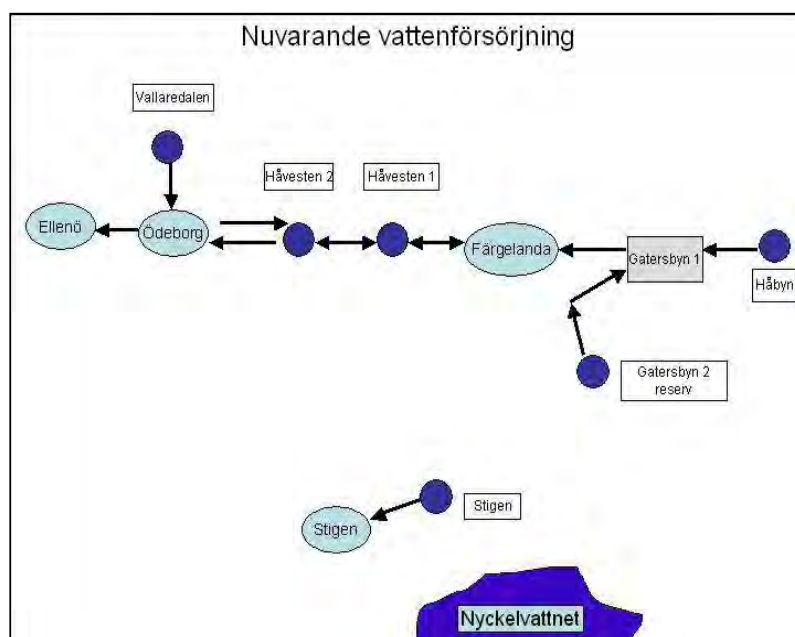
1.6 Syfte och användning av denna tekniska beskrivning

Denna tekniska beskrivning är ett underlag för beslut till vattenskyddsområde och föreskrifter. Syftet är inte och kan inte vara att utgöra ett fullständigt eller tillräckligt underlag för att bedöma specifika ansökningar om tillstånd enligt skydds föreskrifterna. Skälen är bl.a. att varje ansökan, verksamhet och plats utgör en unik kombination av detaljerade förutsättningar som i alla varianter inte kan förutses här, samt att detaljeringsgraden enligt de allmänna råden är avpassad för att avgränsa vattenskyddsområdet till, och inte inom, fastighetsskala.

2 Gatersbyn vattentäkt

2.1 Allmänt

Vattenförsörjningen av Färgelanda, Ödeborg, Ellenö och Stigen baseras på uttag av grundvatten i 5 vattentäkter, se Figur 2. Behandling sker i tre vattenverk och inmatning sker på totalt 4 platser på ledningsnätet. Utjämning av flödesvariationer under dygnet sker i 3 högreservoarer och 1 lågreservoar.

Figur 2 Skiss över nuvarande vattenförsörjning i Färgelanda kommun. (Från Swecorapport, 2005.) Vattentäkten i Håvesten 2 är påverkad av bekämpningsmedel och används inte.

I centrala Färgelanda finns ca 600 fastigheter och till det kommunala VA-nätet i Färgelanda beräknas ca 1800 pe vara anslutna. Nuvarande vattenförbrukning (2015) är 364 m³/medeldygn. Befolkningen i Färgelanda uppgick 2015 till 6500 personer. Enligt kommunens befolkningsprognos beräknas befolkningen inom kommunen att minska något de närmsta 20 åren.

Grundvattnet från grundvattentäkterna leds till vattenverket i Håvesten 1 där ingen egentlig behandling av vattnet sker. Vattnet matas ut på nätet mot högreservoaren i Färgelanda som har en volym på 850 m³, vilket grovt motsvarar knappt två dygns förbrukning för Färgelanda centralort.

Dagligen, ca 10 minuter per dag, sker en pumpning från vattentäkten Gatersbyn 2 till spillvattennätet för att hålla igång grundvattentäkten. Senast vattentäkten Gatersbyn 2 användes för Färgelandas vattenförsörjning var för ca 3 år sedan enligt muntliga uppgifter.

4 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

2.2 Ägandeförhållande

Fastigheten där vattentäkten är belägen ägs av Färgelanda kommun.

2.3 Vattendom

Det finns ingen vattendom för vattentäkten.

2.4 Anläggningen

Det finns få uppgifter om brunnen. På platsen har det tidigare funnits en brunn. När kapaciteten avtog i den brunnen borrades en ny uttagsbrunn kring år 1999-2000. Utagsbrunnen är placerad ca 5 m öster om den förra uttagsbrunnen. Brunnen är en grusfilterbrunn i dimension \varnothing 193 mm. Brunnens intagsdel består av 3 meter rostfritt filter med slitsvidd 1,5 mm mellan nivåerna 12,5 – 15,5 meter. Filtrets diameter är 162 mm. Se Bilaga 2 för fältanteckningarna från brunnsborrningen.

Vid ett fältbesök i januari 2016 låg grundvattenytan på 4,1 m under röröverkant.

2.5 Nuvarande vattenskydd och beredskap

Arbetet med en förnyad beredskapsplan pågår inom Färgelanda kommun. Redovisning av hur vattenförsörjningen planeras att skötas i händelse av kris/förorening mm uppdateras när den nya beredskapsplanen är färdig.

2.6 Vattentäktens värde

Värdet på en vattentäkt beror bl.a. på uttagbara vattenmängder, nuvarande och framtida vattenutnyttjande, kostnader för en alternativ vattentäkt med samma kvantitet och kvalitet samt på tillgång på vattentäkter. För vattenförsörjningsändamål är utvinningsvärdet av största intresse. Vattentäktens värde bestäms ofta av kostnaden för att ersätta vattentäkten med ett likvärdigt alternativ i händelse av att den blir obrukbar.

Enligt Naturvårdsverkets indelningsgrund i fyra värdeklasser bedöms Gatersbyn grundvattentäkt ha ett högt skyddsvärde. Till vattentäkter med högt skyddsvärde räknas allmänna vattentäkter eller vattenförekomster för eventuell framtida allmän vattenförsörjning.

3 Områdesbeskrivning

3.1 Markanvändning

Vattentäkten är placerad norr om väg 173. Strax intill vattentäkten och längs med väg 173 ligger en bilverkstad. Omgivningen runtomkring består av gräsområden och lövträd. Närmaste bostadshus är belägen ca 140 m från vattentäkten. IAC Group är belägen ca 200 m från vattentäkten.

3.2 Geologi

Uttagsbrunnen är belägen vid sydvästra foten på ett höjdparti. Den är placerad i utkanten av en dalgång som går i NV-SÖ riktning. Enligt SGUs jordartskarta, se Figur 3, består den ytliga jordlagerföljden av lera och silt i dalgången. Omkringliggande höjdparter utgörs av berg i dagen eller morän.

Norr om vattentäkten, vid Assarbyn, finns isälvs sediment (grövre material från block till sand) som går i dagen. Sannolikt fortsätter isälvsavlagringen vid Assarbyn mot sydost där den överlagras av lera. Grundvatten i isälvsavlagringen nyttjas i uttagsbrunnen i Gatersbyn.

Vid borring av uttagsbrunnen dokumenterades lagerföljden av entreprenören. De övre 2 metrarna karterades då som morän och därunder sand- och grusmaterial ner till 16 m under markytan. Under sand- och grusmaterialet finns ett tunt lager av morän ovanpå block. Eftersom SGU karterat finsediment i området kan det ifrågasättas om de övre 2 metrarna verkligen är morän och inte en inblandning av någon mindre förekomst av t ex utsvallat material eller inblandning av underliggande friktionsmaterial eller möjligen tidigare deponerat material. Vi utgår från att bildningsmiljön är sådan att materialet sedimenterat och utgörs av finsediment.

6 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

Figur 3. SGU jordartskarta (1:10 000). Ljusgult=lera-silt, Ljusblått=morän, Rött = berg, Grönt=isälvssediment

3.3 Hydrologi

3.3.1 Brunnskapacitet

Det finns inga uppgifter att provpumpning utförts av Gatersbyn 2. Enligt uppgifter från SGU:s kartarkiv² bedöms uttagsmöjligheten i grundvattenmagasinet till 1-5 l/s. Vid brunnborrningen uppskattades uttagsbrunnens kortvariga kapacitet till 100 m³/dygn (ca 1,2 l/s). KG Svensson, tidigare driftansvarig i Färgelanda kommun, har emellertid bedömt uttagkapaciteten till 30 m³/dygn under en längre tids uttag. Bedömningen grundar sig på drifterfarenheter. Kapaciteten bedöms därför till 100 m³/dygn under en kortare period och 30 m³/dygn under en längre period vilket är den kapacitet som används vid bestämning av vattenskyddsområdets utsträckning.

En fullgod vattentäkt bör ha sådan kapacitet att hela vattenbehovet kan täckas. I många fall kan dock endast en del av kapaciteten klaras vilket ställer krav på prioritering av olika verksamheter.

Vattenförbrukningen från de vattentäkter (Håvesten 1 och Håbyn) som försörjer Färgelanda tätort med dricksvatten uppgick år 2015 till 364 m³/dygn. Vattentäkten i

² <http://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-grundvattenmagasin-sv>.

Gatersbyn 2 kan under en längre tid (år) endast täcka upp för vattenbehovet till viss del (10 %). Under en kortare period kan vattentäkten täcka upp till ca 25 % av vattenbehovet.

3.3.2 Grundvattenbildning

Gatersbyn 2 är placerad i SÖ utkanten av ett större grundvattenmagasin i Färgelanda, se Figur 4. Ett tätande jordlager av lera och silt finns ovanpå stora delar av grundvattenmagasinet.

Figur 4 Grundvattenmagasin i Färgelanda. Grundvattenmagasinet ligger under ett tätande lager ovanpå magasinet. Karta över grundvattenmagasin nedladdad från SGUs kartgenerator.

Grundvatten bildas genom att nederbörd infiltrerar i marken. Infiltrationen är större i grovt material såsom grus och sand och mindre i mer finkorniga material. Den nederbörd som faller på områden med tätare jordlager avrinne till angränsande diken och bidrar endast i begränsad omfattning till nybildning av grundvatten.

Figur 5 redovisar ytvattendelare i landskapet kring Gatersbyn 2 och bedömd riktning på den ytliga avrinningen.

3.4 Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning

Sårbarhet betecknar markens och vattnets känslighet för att påverkas av en förorening, eller med andra ord, markens brist på förmåga att reducera en förorenings farlighet under transporten i mark och vatten. Naturliga barriärer kan vara ett skyddande lerlager som minskar ett områdes sårbarhet.

Infiltrationsförmågan är hög i områden där sandiga och grusiga sediment går i dagen vilket leder till en begränsad barriärförmåga mot föroreningar.

Kring Gatersbyn 2 där markytan består av tätare jordlager såsom lera och silt är sårbarheten måttlig. Vid det angränsande höjdpartiet förekommer morän vilket ökar sårbarheten.

3.5 Vattenkvalitet

En vattenprovtagning har utförts under våren 2016 och analyserna omfattade:

- Fysikalisk-kemiska parametrar
- Metaller inklusive kvicksilver
- Cyanid
- Bromat
- PAH
- Alifater, Aromater och BTEX
- Klorerade lösningsmedel
- Bekämpningsmedel
- Mikroorganismer

Analysresultaten har jämförts med SGUs Bedömningsgrunder för grundvatten³. Resultaten är indelade i 5 klasser där klass 1 innebär ingen eller obetydlig påverkan och klass 5 innebär mycket stark påverkan.

Vattenanalyserna från 2016 visar att vattnet är medelhårt (6,1° dH) och med en alkalinitet på 140 mg HCO₃/l (klass 2) och pH på 7,5. Halten klorid, sulfat och konduktivitet som indikerar påverkan av vägsalt är låg (klass 1-2). Halten nitrat och nitrit bedöms som låg (klass 1-2) och visar på låga kvävehalter. Halten av natrium hamnar i klass 3; kalium, järn och magnesium hamnar i klass 2 och övriga analyserade metaller förekommer i låga halter och bedöms som klass 1 enligt SGUs bedömningsgrunder.

Ur bakteriologiskt hänseende var vattnet vid provtagningstillfället utan anmärkning under 2016. Samtliga halter av bekämpningsmedel, PAH, aromater, BTEX, cyanid, bromat och klorerade lösningsmedel ligger under rapporteringsgränsen och är således mycket låga.

³ SGU, 2013. Bedömningsgrunder för grundvatten. SGU-rapport 2013-01.

Alifater (C₁₆-C₃₅) påvisades i grundvattenprovet i en halt på 12 µg/l. Halten kan jämföras med SPIs riktvärden för grundvatten som dricksvatten⁴ som är 100 µg/l.

4 Planbestämmelser och markanvändning

Konflikter gällande markanvändningen bottnar oftast i anspråk på att få använda samma ytor för flera ändamål, t.ex. för bebyggelse, vägsträckning, industrilokalisering och vattentäkter. En säker och hälsosam dricksvattenförsörjning är en nödvändig grund för ett samhälles fortlevnad och utveckling och vattentäktens huvudman har skyldighet att säkra vattnets kvalitet och konsumenternas hälsa. Detta innebär att skyddet av vattentäkten kan komma i konflikt med andra verksamheter som kan påverka vattnet negativt genom de restriktioner som läggs på verksamheterna.

4.1 Översiktsplan

Vattentäkten berörs av översiktsplanen för Färgelanda kommun, ÖP 14, som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-03.

Gatersbyn 2 ligger i utkanten av detaljplanlagt område för verksamheter och industrier, se Figur 6. Enligt ÖP 14 finns det ca 7,5 ha disponibel mark öster om väg 172 för industriändamål.

Figur 6. Detaljplanlagt område i Färgelanda tätort (röd markering). Vattentäkterna Håbyn (norr) och Gatersbyn 2 (söder) är markerade som ljusblå fyrkanter i bilden. De rosafärgade områdena representerar befintliga och planlagda verksamheter. (Urklipp från ÖP 14).

⁴ SPI, 2010. Efterbehandling av förorenade bensinstationer och dieselanläggningar

4.2 Lokala föreskrifter

Inom Färgelanda kommun finns ett antal lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (www.miljo.dalsland.se).

4.3 Ras och skred

I samband med ÖP-arbetet 2006 gjorde Färgelanda kommun en översiktlig kartering av geotekniska förutsättningar i samhällena i kommunen. Gatersbyn 2 angränsar i väst och syd till områden som har förutsättningar för spontana skred.

4.4 Riksintressen och naturreservat

Enligt Länsstyrelsens GIS-databas⁵ är hela Färgelanda med omnejd (Valbodalen) klassad som riksintresse för kulturmiljövård.

Det finns inga naturreservat inom det berörda tillrinningsområdet.

Knappt 100 m norr om vattentäkten finns ett område med ädellövträd (äldre ekar) som är klassade som nyckelbiotoper i länsstyrelsens GIS-databas.

Ca 200 m öster om Gatersbyn 2 finns ett område som ingår i länsstyrelsens ängs- och betesmarksinventering.

Närmaste fornminne är belägen ca 150 m sydväst om vattentäkten, söder om väg 173.

4.5 Motstående intressen inom tillrinningsområdet

Stora delar av tillrinningsområdet ligger inom detaljplanelagt område för verksamheter och industrier vilket medför risk för vattentäktens säkerhet. Dessa två intressen krockar med varandra.

Det finns även befintliga verksamheter inom tillrinningsområdet som beskrivs närmare i kapitel 5.

4.6 Fastställda MKN och åtgärder enligt VFF

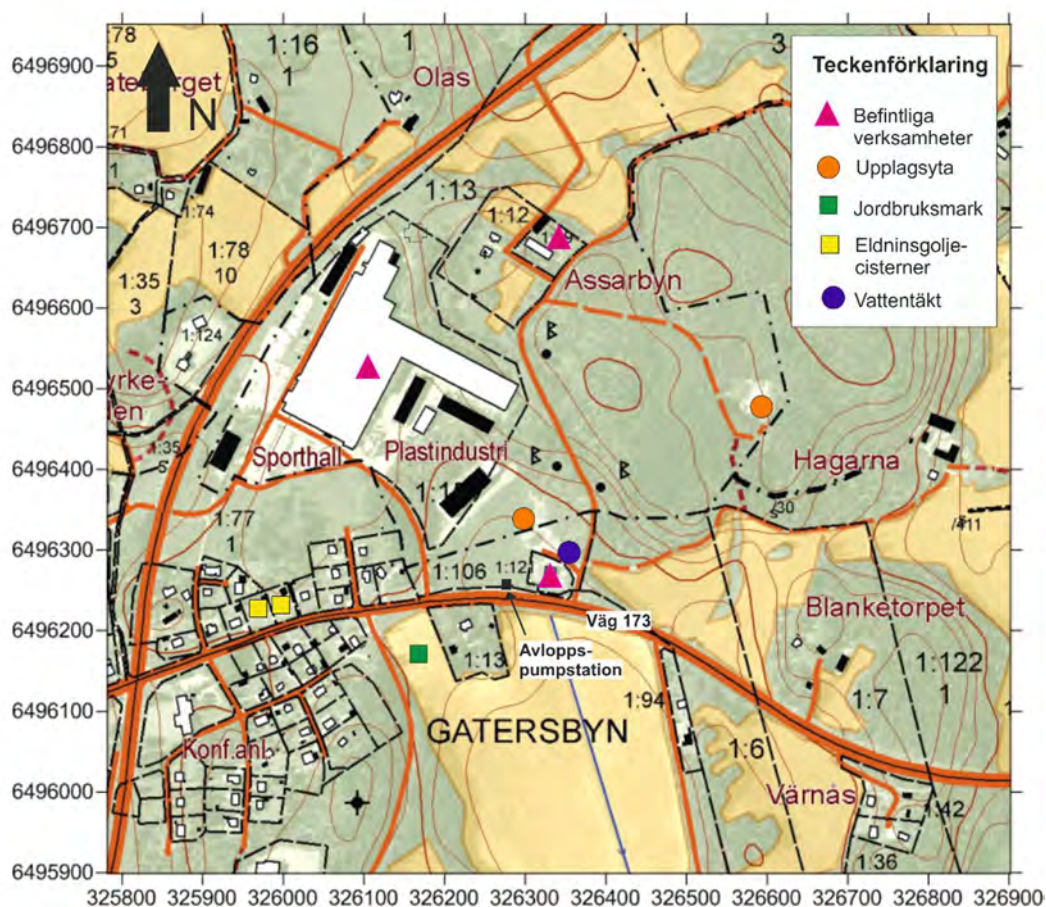
Grundvattenmagasinet som Gatersbyn 2 hämtar vatten från finns inte upptaget som en grundvattenförekomst i VISS-databasen. Således finns inga fastställda miljökvalitetsnormer som skall uppnås.

⁵ <http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Vastragotaland/Infokartan/>

5 Inventering av potentiella riskkällor i anslutning till Gatersbyn 2

5.1 Genomförande

Med riskkällor avses i detta sammanhang en verksamhet som kan medföra risk för utsläpp/utläckage som kan skada grundvattnet. En översiktlig fältinventering av riskkällor har utförts av Sweco Environment den 14 april 2016, se Figur 7 och *Bilaga 3*. Den har kompletterats med uppgifter från Färgelanda kommun.

Figur 7 Identifierade riskobjekt inom tillrinningsområdet för Gatersbyn 2.

5.2 Riskkällor

De verksamheter eller förhållanden i området som kan innebära risk för vattentäkten samlas i följande grupper av riskkällor:

- Klimatförändringar och översvämningar
- Sabotage, kris och krig
- Vägar och transporter
- Bebyggelse

- Jord- och skogsbruk

Konsekvensen av att föroreningar från dessa riskkällor infiltrerar genom jordlagren ned till grundvattnet är att grundvattenkvaliteten kan försämrats. De olika riskkällorna beskrivs och sammanställs nedan.

5.2.1 Klimatförändringar och översvämningar

Mycket talar för att stora delar av Sverige går mot ett mildare och blötare klimat. Det medför att risken för översvämningar ökar och att föroreningar därmed lättare kan spridas till yt- och grundvatten. Mer extrema väderförhållanden leder till ökad risk för bl.a. häftiga nederbördstillfällen och perioder av extrem torka. Extrema nederbördstillfällen kan medföra följande risker, vilket också tidigare erfarenheter från perioder med höga regnmängder visar:

- Bräddning av avlopp
- Stora dagvattenmängder
- Översvämning och bortspolning av föroreningar från pågående och nedlagda verksamheter på markområden i anslutning till vattendrag och sjöar
- Ökad olycksfrekvens, t.ex. underminering av vägar
- Ökad grumlighet i ytvattendrag

Inga större ytvattendrag finns i nära anslutning till vattentäkten i Gatersbyn 2 och vattentäkten ligger uppströms väg 173 och den närliggande bilverkstan. Påverkan på vattentäkten till följd av klimatförändringar och översvämningar bedöms som liten.

5.2.2 Sabotage, kris och krig

Vattenförsörjningen är en känslig sektor för sabotage och i samband med kris och krig. Risker rör bland annat åverkan på fasta installationer vilket motverkas genom fysiskt skydd.

Dessa risker har inte analyserats i denna rapport. En särskild riskanalys som fokuserar på risker i kris och krig rekommenderas. Detta bör inarbetas i kommunens beredskapsplan. Även aktsamhet beträffande informationsspredning om vattentäktens utformning och sårbarhet bör iakttas.

5.2.3 Vägar och transporter

Ca 70 meter söder om uttagsbrunnen går väg 173 som är huvudvägen mellan Färgelanda och Frändefors i öster. Enligt Trafikverkets väginformation⁶ 2016 så uppgår totaltrafiken till 1000-2000 ÅTD (årsdygnstrafik) och den tunga trafiken till 100-200 ÅTD. Enligt den geologiska kartan underlagras vägen av morän, lera och morän på berg i närheten av Gatersbyn 2.

⁶ <https://nvdb2012.trafikverket.se/SeTransportnatverket>

De riskkällor som kan identifieras i samband med vägar och transporter är:

- Olyckor
- Slitage på vägar och fordon (oljedropp mm)
- Beläggningsarbeten
- Vägsalt
- Luftutsläpp

Olyckor med farligt gods kan innebära en riskkälla. Även vägsalt kan påverka grundvattnet i akvifären. Avståndet mellan vattentäkt och väg är liten och vägområdet bedöms ingå i vattentäktens tillrinningsområde. Det finns en risk att vattentäkten påverkas av de riskkällor som är förknippade med vägar och transporter.

5.2.4 Bebyggelse

Överallt där människor bor och vistas förekommer en rad potentiella risker för en närbelägen vattentäkt. Riskerna är dels förknippade med boende, dels med olika typer av verksamheter. All hantering av för yt- eller grundvattnet skadliga ämnen som kan komma i kontakt med vattentäktens tillrinning utgör en risk för vattentäkten. Olyckor kan inträffa som orsakar stora utsläpp av skadliga ämnen, men även kontinuerliga diffusa utsläpp riskerar att hota vattentäkten.

De risker som kan förekomma är:

- Villaoljetankar
- Hushålls/trädgårdskemikalier
- Olyckor
- Lokala avloppslösningar

Inom det föreslagna skyddsområdet finns ett 20-tal bostadshus. Det närmaste huset är belägen ca 140 meter sydväst om vattentäkten, söder om väg 173.

Det finns en kommunal avloppspumpstation ca 90 m sydväst om vattentäkten.

Det finns inga uppgifter om eventuell rening av de enskilda avlopp i tillrinningsområdet som inte är anslutna till allmän avloppsanläggning, enligt den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

På två av bostadsfastigheterna har den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun kontrolluppgifter på inomhuscisterner med eldningsolja (3 m³). Kontrolluppgifterna är gamla (från år 2006) och det är oklart om cisternerna används idag.

5.2.5 Verksamheter

Inom området finns tre kända företagsverksamheter:

IAC Group (Assarbyn 1:15). IAC (International Automotive Components Group AB) är levererar interiöra och exteriöra system samt akustikkomponenter till fordonsindustrin. I

Färgelanda konstrueras, produceras och levereras komponenter. I huvudsak arbetar man med formsprutning av plastdetaljer, måleri och montering. IAC är Färgelandas största företag med ca 450 anställda. Enligt uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun finns det fyra cisterner för förvaring av olja. Eldningsoljan förbrukas för värmevattenproduktion. I produktionen används också isocyanater, polyol, släppmedel och färg som innehåller lösningsmedel. Är registrerad som potentiellt förorenad mark på länsstyrelsen webbgiskarta. Industrin är belägen ca 150-450 m NV om Gatersbyn 2.

Stelab AB (Gatersbyn 1:121). Bilverkstad bredvid vattentäkten, se Figur 8. Enligt uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun finns det en oljeavskiljare i verkstaden som är kopplad till spillvattennätet. Förvaring av motorolja och spillolja sker inne i verkstaden i 200-litersdunkar. Stort upplag av bilar på fastigheten. Enligt verksamhetsutövaren så har Färgelanda kommun en uppställningsplats av bilar på Stelabs fastighet. Är registrerad som potentiellt förorenad mark på länsstyrelsen webbgiskarta.

Färgelanda maskinschakt AB (Assarbyn 1:19). Utför mark- och anläggningsarbeten. Stort upplag av bilar och maskiner på fastigheten. Fastigheten är belägen ca 400 m norr om vattentäkten.

Gatersbyn 1:77 finns i den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommuns register över brandfarliga varor. Fastigheten Gatersbyn 1:77 är stor och sträcker sig både väster om väg 172 och söder om väg 173. Inom tillrinningsområdet finns det inga byggnader på Gatersbyn 1:77. De registrerade brandfarliga varorna bedöms inte påverka vattentäkten Gatersbyn 2.

Figur 8. Strax nedströms vattentäkten ligger en bilverkstad. Väg 173 skimtar i bilden.

16 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

5.2.6 Upplagsytor

På höjden, NO om vattentäkten, finns en upplagsyta med tegelpannor och cementrör. Upplagsytan noterades vid riskinventeringen.

Strax NV om vattentäkten finns ett äldre sorteringsverk och jordhögar. Fastigheten (Gatersbyn 1:106) ägs av Färgelanda kommun.

5.2.7 Jord och Skogsbruk

Jord- och skogsbruk utgör i olika delar av verksamheten varierande hot för vattentäkten. Inom jordbruket är det framförallt spridning av bekämpningsmedel och gödselmedel som kan förorsaka försämrade vattenkvalitet. Skogsbruket innebär en risk för försämrade vattenkvalité dels genom näringsläckage, dels genom markskador och läckage från de arbetsfordon och tankar som används i verksamheten.

Potentiella riskkällor vid jord- och skogsbruk är:

- Bekämpningsmedel
- Gödselmedel
- Mobila bränsletankar

Bekämpningsmedel

Skogsbruket står generellt sett endast för en liten del av samhällets användning av bekämpningsmedel. Hantering av plantor behandlade med bekämpningsmedel i anslutning till vatten utgör en risk.

Växtnäringsämnen

Det finns huvudsakligen två typer av gödselmedel; handelsgödsel (kemiskt framställt) och naturgödsel (djurspillning). Naturliga gödselmedel utgör en risk för vattenkvaliteten främst genom dess innehåll av mikrobiella föroreningar, vilka kan överleva under lång tid. Alla typer av växtnäringsämnen utgör dock en risk för spridning av näringsämnen till omgivningen. Hantering av växtnäringsämnen omfattar bland annat lagring, transport och spridning.

Mobila bränsletankar

Mobila tankar för petroleumprodukter inom jord- och skogsbruksverksamhet, som enligt gällande krav ska vara dubbelmantlade, kan medföra en risk för grund- och ytvattenförorening främst genom spill i samband med tankning och vid stöld.

En liten del av tillrinningsområdet utgörs av jordbruksmark och finns belägen söder om väg 173.

Det finns inga stora arealer med skog inom vattenskyddsområdet. Skogsbruket bedöms som litet.

6 Riskbedömning

En stor del av tillrinningsområdet ligger på detaljplanelagt område för verksamheter. Det finns tre befintliga industriella verksamheter inom vattenskyddsområdet. En bilverkstad angränsar till vattentäkten i söder och IAC Group är belägen ca 200 m nordväst om vattentäkten. Den tredje verksamheten är belägen relativt långt bort från vattentäkten (ca 400 m) men fastigheten är delvis belägen på en isälvsavlagring som går i dagen. Industriell verksamhet utgör en risk för vattentäkten.

Övriga potentiella risker är olyckor på väg 173 samt påverkan av vägsalt. Vägområdet bedöms ingå i vattentäktens tillrinningsområde. Risken för påverkan från vägen bedöms som stor.

Riskenivån inom vattentäktens tillrinningsområde bedöms som hög med avseende på nuvarande verksamheter.

7 Utformning av vattenskyddsområde

Utifrån vattentäktens planerade uttag, hydrogeologiska förhållanden och utförda vattenbalansberäkningar, föreslås ett skyddsområde för grundvattentäkten i Gatersbyn 2 enligt *Bilaga 4*.

7.1 Krav och allmän metodik

Det övergripande målet med vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter är att preventivt söka skydda en vattentäkt eller område möjligt för vattentäkt. Skydd av grundvattentäkter regleras genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger i sina allmänna råd (2003:16) och handbok för vattenskyddsområden (2010:5) anvisningar för skydd av vattentäkter.

Vattenskyddsområdet för en vattentäkt bör i princip, enligt gällande råd och anvisningar omfatta hela tillrinningsområdet. Av hydrogeologiska skäl begränsas ibland området när skyddsförhållandena är goda, uppehållstiden är tillräcklig eller det annars inte är skäligt att införa restriktioner inom så stora områden. Varje vattenskyddsområde som inte omfattar hela tillrinningsområdet är dock alltid associerat med en viss risk att en förorening precis utanför gränsen, som således inte omfattas av restriktionerna, inte hinner dämpas tillräckligt mycket innan det når vattentäkten.

7.2 Skyddszoner

I Naturvårdsverkets handbok anges att avgränsningen och vattenskyddsområdet för en grundvattentäkt kan resultera i fyra skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäliga, samt att lägre respektive högre krav kan ställas på verksamheter inom olika områden beroende främst på närheten till uttagsbrunnen. Ett vattenskyddsområde kan delas in i primär respektive sekundär skyddszon och vid behov tertiär skyddszon (NFS 2003:16).

7.2.1 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen avgränsas på ett sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelse minimeras. Vidare ska den primära skyddszonen skyddas mot sådan markanvändning och verksamhet som kan medföra risk för förorening av grundvattnet.

Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon sätts så att uppehållstiden för grundvattenzonen till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den sekundära zonen. I de fall området nära grundvattentäkten utgörs av mäktiga jordlager med begränsad genomsläpplighet eller där en uppåtriktad grundvattengradient råder även vid fullt uttag kan även områden med kortare uppehållstider i grundvattenzonen än 100 dygn ingå i den primära skyddszonen.

7.2.2 Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddsزونen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära skyddsزونen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från skyddsزونens yttre gräns till grundvattentäkten har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

7.2.3 Tertiär skyddszon

En tertiär skyddszon kan inrättas med syfte att omfatta resterande delar av tillrinningsområdet för vattentäkten som inte omfattas av övriga skyddsزونer. Syftet med den tertiära skyddsزونen är att även mark- och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet.

7.3 Avgränsning av skyddsområde

7.3.1 Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek

Vattenskyddsområdets area kan uppskattas genom vattenbalansberäkning. Grundvattenbildningen vid ett kontinuerligt uttag måste motsvara eller överstiga grundvattenuttaget.

Enligt SMHI är nettonederbörden ca 440 mm/år i Färgelanda. Detta motsvarar den maximala nybildningen av grundvatten i området. I omgivande berg- och moränpartier bedöms ca 10 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket motsvarar ca 50 mm/år. I isälvsmaterial bedöms ca 80 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket ger en grundvattenbildning på 350 mm/år. Infiltrationen är sannolikt nästan 100 % av nederbörden i friktionsjord i naturmark. För isälvs materialet norr om Gatersbyn används dock 80 % vilket ger ett visst utrymme för inläckage i eventuella dräneringar och avrinning i mindre områden med eventuell lera eller morän vilket medför lägre grundvattenbildning. Nybildningen i dessa områden kan således betraktas ha beräknats något konservativt.

Som tidigare har beskrivits, se kapitel 3.3.2, är grundvattenbildningen komplex i området. Omgivande berg- och moränpartier är inte ensamt bidragande till grundvattenbildningen i Gatersbyn 2, utan grundvatten fylls sannolikt på från de större isälvsavlagringarna i norr.

Arean för de närliggande morän- och bergpartier kring Gatersbyn 2 uppskattas till ca 0,12 km² vilket ger en nybildning på 5700 m³/år. Isälvsavlagringen vid Assarbyn uppgår till ca 16 000 m² vilket ger 5 600 m³/år i grundvattenbildning. Den totala nybildningen blir 11 300 m³/år vilket motsvarar brunnskapaciteten på 30 m³/dygn eller ca 11 000 m³/år. Isälvsavlagringarna väster om väg 172 bidrar sannolikt också till grundvattenbildningen. Delar av dessa isälvsavlagringar är skyddade via Håbyns vattenskyddsområde.

7.3.2 Vattnets uppehållstid i marken

Grundvattnets medelhastighet i jordlagren kan grovt beräknas enligt nedanstående samband. Beräkningen ger en översiktlig uppfattning om storleken på de

20 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

grundvattenvolymer som måste skyddas vid olika vattenuttag och olika krav på uppehållstid i marken.

$$Q \times t = \pi \times R^2 \times b \times n_e$$

där: Q = uttagets storlek (m^3/d). Kortvariga kapaciteten = $100 m^3/d$

t = tid (d)

b = grundvattenförande lagrets mäktighet (m) = 2 m (bedömning gjord med ledning av tidigare undersökningsboringar i området).

n_e = porositet = 20 % (litteraturvärde⁷)

Utifrån ovanstående samband och förutsättningar beräknas avståndet vid radiell strömning mot vattentäkten enligt nedan:

Primär skyddszon 90 meter

Sekundär skyddszon 170 meter

För att uppnå en uppehållstid på 100 dygn från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen erfordras 90 meter. För att uppnå en uppehållstid på ett år från den sekundära skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen erfordras 170 meter.

De beräknade avstånden förutsätter att grundvattenbildningen är cirkulär. Så är inte fallet kring Gatersbyn 2. Som tidigare har diskuterats bidrar berg och morän samt isälvsavlagringen i Assarbyn till nybildningen av grundvatten. Dessutom finns det en osäkerhet angående mäktigheten av det vattenförande skiktet som kan variera kraftigt på kort avstånd. Det kan vara mycket mindre än 2 m vilket innebär att vattenzonerna blir större.

7.3.3 Primär skyddszon

Enligt beräkningarna i 7.3.2 innebär avståndet 90 m från vattentäkten att uppehållstiden på 100 dygn från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen kan uppnås.

Enligt SGU:s jordartskarta utgörs jordlagerföljden av lera kring vattentäkten vilket ger ett skydd mot infiltration av föroreningar.

Eftersom grundvattentransporten är mot söder föreslås skyddszonen sträckas mot norr så att även nybildningsområden i en mindre del av berg och morän omfattas. Området är ca 0,025 km² stort vilket är i samma storleksordning som arean för en cirkel med radie 90 m.

⁷ Bedömd effektiv porositet (medelvärde i området). Den effektiva porositeten är hämtad från bland annat "Grundvatten teori & tillämpning" G. Knutsson och CO. Morfeldt.

7.3.4 Sekundär skyddszon

Den sekundära skyddszonen har utformats så att den omfattar beräknat tillrinningsområde för ett års grundvattenuttag. Skyddszonen följer gränsen för ytvattendelaren. Den sekundära skyddszonen är ca 0,3 km². Omgivande berg och morän samt isälvsavlagringen i Assarbyn ingår i den sekundära skyddszonen.

7.3.5 Tertiär skyddszon

De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

7.4 Föreslagna till skyddsområde samt motiv till gränsdragningar

Nedanstående generella motiv har beaktats för vattenskyddsområdenas principiella storlek. Mot bakgrund av nedanstående motiv utan rangordning och med de redovisade prognostiserade riskerna konstaterade belastningar och riskkällornas lokalisering, bedömer vi vårt förslag till principiell storlek utifrån försiktighetsprincipen (miljöbalken 2 kap § 3) att inte vara orimligt. Inom vissa områden har motiven till gränsdragningen bedömts nödvändiga att specificera ytterligare.

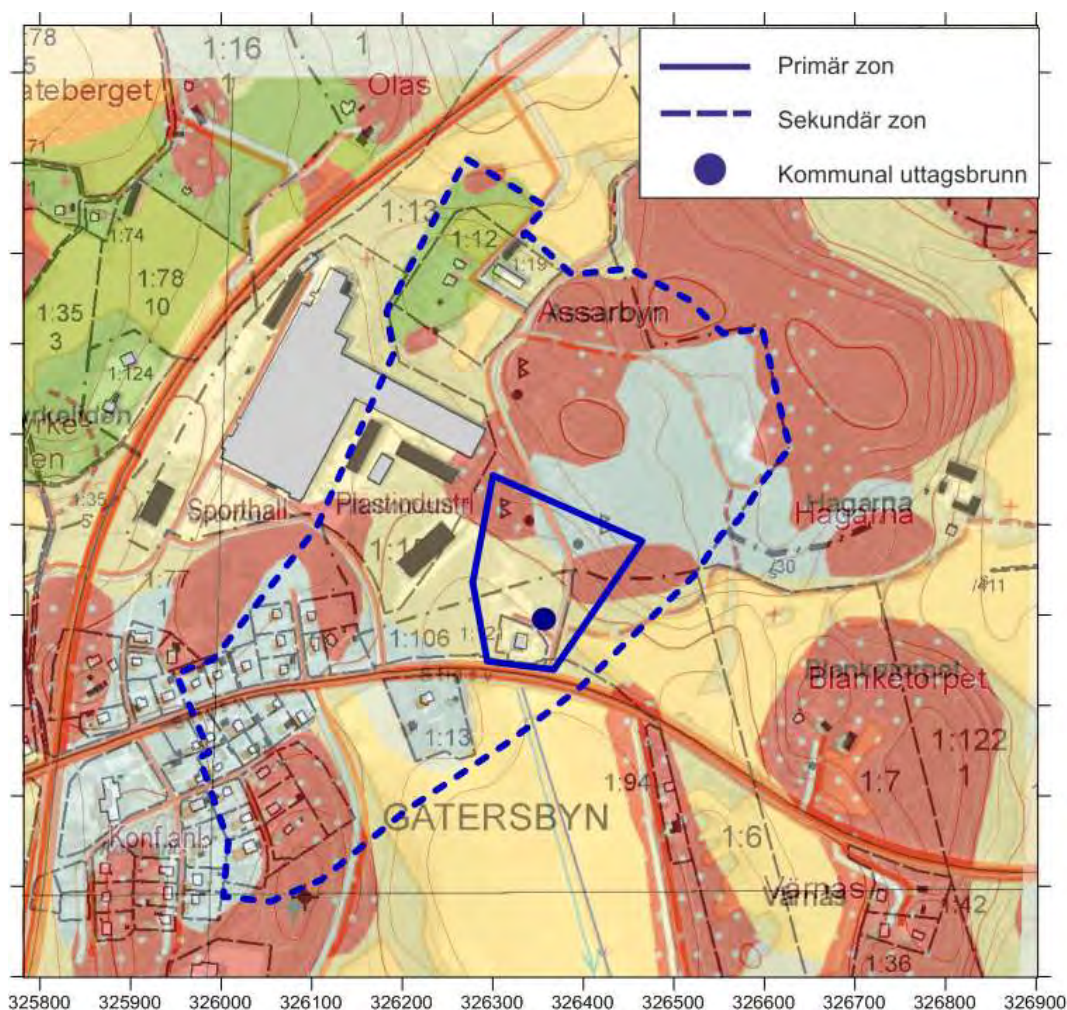
7.4.1 Strategi och generella motiv

1. Grundregeln är att vattenskyddsområdet i princip bör omfatta hela vattentäktens tillrinningsområde.
2. Nödvändigheten av att bevara en god vattenkvalitet kan inte ifrågasättas. Vattenskyddsområdet skall ha den storlek som behövs med hänsyn till syftet. Syftet är att lämna garantier för att en så god kvalitet som möjligt på råvattnet kan erhållas inom ramen för en samhällsekonomisk avvägning, så att råvattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål (dricksvattenframställning).
3. Vid dricksvattenframställning är det bättre att motverka en förorening snarare än att eliminera den med ytterligare beredning.
4. Grundvatten skall kunna användas som en dricksvattentäkt enligt direktiv till miljökvalitetsnormer för vatten (prop. 1997/98:145) (Miljödepartementet, 1999). Ett vattenskyddsområde skall därför ha så stor utsträckning att detta kan uppnås med hjälp av information, restriktioner och naturlig barriärförmåga. Storleken avgörs av de riskkällor och belastningar som konstaterats, samt naturlig barriärförmåga och skyddsåtgärder.

5. Hushållningsreglerna i miljöbalken innebär, trots att en avvägning skall göras mellan det skyddande intresset och motstående intressen, att enbart ekonomiska hänsynstaganden inte får äventyra de värden som man vill skydda. Vårt förslag till vattenskyddsområde baseras på en tolkning av hur avvägningen praktiskt bör göras, och är ett förslag med en associerad risk att vattenskyddet ändå inte kan uppnås. Med nuvarande utformning bedöms den risken acceptabel och i linje med lagstiftarens intentioner. Varje annan storlek innebär en annan risk att syftet bakom vattenskyddet inte kan uppnås. I grunden är det en politisk fråga att göra avvägningen mellan den risk man utsätter konsumenterna för samt de restriktioner som nödvändigtvis uppkommer för att uppnå en viss riskreduktion.

7.4.2 Förslag till skyddsområde

Mot bakgrund av de hydrogeologiska förhållandena och resultatet av riskbedömningen föreslås en primär och en sekundär skyddszon enligt Figur 9 och *Bilaga 4*.

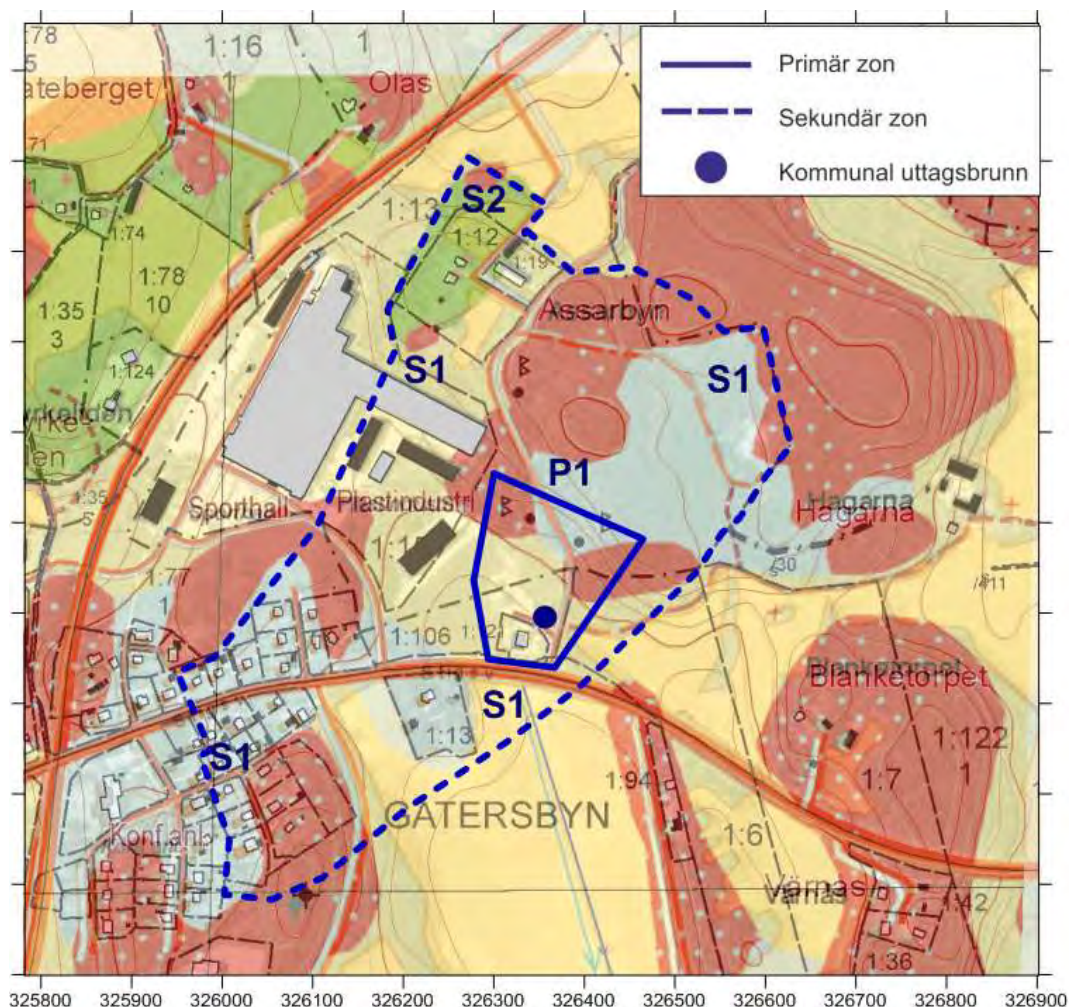
23 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

Figur 9 Förslag på primär och sekundär skyddszon. Gränserna är inritade på fastighetskartan med geokartan överlagrad.

7.5 Platsspecifika motiv

I följande punktlista redogörs för platsspecifika motiv för gränsdragningen enligt numrering i Figur 10.

Figur 10 Föreslagen utbredning av vattenskyddsområde för Gatersbyns vattentäkt. Numreringen hänvisar till motivering i text.

- P1 Eftersom grundvattentransporten är mot söder föreslås skyddszonen sträckas mot norr så att även nybildningsområden i en mindre del av berg och morän omfattas.
- S1 Skyddsområdets gräns öst, syd, väst och norr följer den bedömda ytvattendelaren.

24 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

- S2 Hela isälvsavlagringen i Assarbyn ingår i den sekundära skyddszone även om vattendelaren bedöms gå något längre söderut.

8 Bakgrund till valda skyddsföreskrifter

Lagstiftning, Naturvårdsverket, EU, Boverket, SGU, Livsmedelsverket, Miljömålskommittén, Färgelanda kommun och många andra anser att vattenskyddet långsiktigt måste förbättras. Att införa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt miljöbalken är ett av många verktyg för att uppnå detta.

Syftena är att:

- Informera om det allmänt gällande lagkrav på aktsamhet och allmän hänsyn.
- Specificera krav på aktsamhet i form av skyddsföreskrifter inom just detta vattenskyddsområde.
- Bibehålla eller förbättra vattenkvaliteten och minska risken för förorening.
- Identifiera olika intressen som vill använda mark och vatten.
- Använda mark och vatten på bästa sätt.

8.1 Skyddsföreskrifternas syfte och funktion

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Gatersbyns vattentäkt inte uppstår så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna är såväl föreskrivande som informerande. Dessa två funktioner gör att syftet med skyddsföreskrifterna uppnås. Utformningen av skyddsföreskrifterna har därför anpassats till dessa funktioner.

8.2 Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå

8.2.1 Generella krav

För att åstadkomma ett tillfredsställande skydd för vattentäkten, föreslås skyddsföreskrifter enligt *bilaga 1*.

Skydd av vattentäkter regleras i stort genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger anvisningar för skydd av ytvattentäkter i "Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden" samt de allmänna råden NFS 2003:16. För såväl yt- som grundvattentäkter beaktas även EU:s ramdirektiv för vatten. Enligt EU:s ramdirektiv är det övergripande syftet att se till att en "god ekologisk vattenstatus" uppnås och bibehålls. Målet är även att förebygga försämring av vattnet även om vattnet idag har god kvalitet.

8.2.2 Restriktionsnivå

Kommunens miljöpolitiska ambition bedöms ansluta till miljöbalkens nivå och skyddsföreskrifterna grundar sig därför i princip på "normalbestämmelserna" enligt NFS 2003:16 med anpassning till lokala förhållanden. Skyddsföreskrifterna beaktar befintliga risker, men de ska även vara framåtsyftande och föreskriver därför även om verksamheter som inte är aktuella idag. Föreskrifterna baseras på normalbestämmelserna enligt NFS 2003:16.

26 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

ANSÖKAN OM FASTSTÄLLANDE AV VATTENSKYDDSSOMRÅDEN OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR GRUNDVATTENTÄKTER I FÄRGELANDA KOMMUN

2018-03-14, UPPDATERAD 2021-05-20

1 Ansökan

1.1 Fastställande av vattenskyddsområden

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6).

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns *Gatersbyn Vattenskyddsområde*.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns *Rådanefors Vattenskyddsområde*.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns *Rösäter Vattenskyddsområde*.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns *Stigen Vattenskyddsområde*.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

1.2 Fastställande av vattenskyddsföreskrifter

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6). De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Vattenskyddsföreskrifterna finns bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

2 Syfte och motiv för ansökan

Färgelanda Vatten AB har som uppdrag att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet till Färgelanda kommuns VA-abonnenter. För detta ändamål utnyttjar bolaget nio allmänna vattentäkter inom kommunen.

Färgelanda Vatten försörjer ca 75 % av Färgelanda kommuns invånare med dricksvatten. För att det ska vara möjligt krävs god tillgång till råvatten av hög kvalitet. Färgelanda Vatten har med sina nio grundvattentäkter en förmåga att leverera dricksvatten av hög kvalitet, även med minimalt med beredning vilket är en stor ekonomisk fördel. Färgelanda Vatten är därför måna om att råvattenkvaliteten bibehålls på detta sätt både långsiktigt och kortsiktigt, varför man verkar för ett ökat skydd av dricksvattentäkterna. Genom inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter och efterföljande arbete värnar man inte bara råvattnets kvalitet utan det innebär också att kommunen får en bättre framförhållning inför kommande utmaningar till följd av bland annat klimatförändringar.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och förslagen till skyddsföreskrifter.

3 Beslutsunderlag

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse.

3.1 Tekniska underlag

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

3.2 FVAB:s yttrande

- Yttrande med bemötanden från FVAB över berördas synpunkter som inkommit till kommunen vid kommunens föreläggande till berörda om att yttra sig i ärendet, 2021-02-19

3.3 Samrådsredogörelse

- Samrådsredogörelse, samråd med myndigheter och sakägare, 2018-03-07

BILAGOR

4 st. tekniska underlag med bilagorna vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för vardera täkt, enligt 3.1 ovan.

FVAB:s yttrande över inkomna synpunkter enligt 3.2 ovan.

Samrådsredogörelse enligt 3.3 ovan.

FVAB protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 18 februari 2021, kl 09,00-10.40 samt 13.00-13.40

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande

Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S), under punkt 1-9

Peter Höög (S), vice ordförande deltar under punkt 10-16

Håkan Melin (C)

Bengt Svedberg (M)

Bernt Johansson (L)

Urban Henriksson (S)

Sven Selstam (C) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 1-9

Owe Quick (SD) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 10-16

Närvarande suppleanter:

Sven Selstam (C), suppleant under punkt 10-16

Suzanna Sandberg (C)

Hans-Göran Palmqvist (M), deltar under punkt 10-16

Rune Månsson (S), suppleant under punkt 10-16

Närvarande lekmannarevisor/suppleant:

Eivor Johansson (C)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD

Susanne Thorén, ekonomichef

Madelene Ahl, administratör

Jeanette Strömberg, ekonom (deltar under §6)

Roger Larsson, controller (deltar under §6)

Katarina Bjelke, abonnenthandläggare (deltar under §6)

§ 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson

§ 2 Upprop förrättas

§ 3 Dagordningen godkändes

§ 4 Protokollet justeras av Bengt Svedberg

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 5 Föregående protokoll godkänns

§ 6 Gemensam information

- Kommande styrelsemöten 2021
- Affärsplan 2021
- Redovisning projekt
- Översiktlig redovisning, alla bolags årsredovisning
- Översyn taxemodeller
- Uppdrags- bevakningslista – Styrelse
- Styrande dokument

§ 7 Beslut – Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2021/029

Styrelsen beslutar

att godkänna Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

§ 8 Beslut – Styrkort 2020

Beslutsunderlag

Uppföljning av styrkort 2020, Dnr 2017/276

Styrelsen beslutar

att godkänna uppföljning av styrkort 2020

§ 9 Beslut – Fastställelse av Årsredovisning 2020 för Färgelanda vatten AB

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2020 för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2019/202

Styrelsen beslutar

att godkänna föreliggande Årsredovisning för Färgelanda Vatten AB

§ 10 Beslut – Yttrande och justeringar i ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda

Beslutsunderlag

Yttrande över inkomna synpunkter
Vattenskyddsområden och vattenföreskrifter

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för komplettering i FVAB's ansökan till kommunfullmäktige om inrättande av vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

§ 11 Beslut – Rådanefors Avloppsreningsverk

Färgelanda Vattens styrelse har på arbetsmöte, 20210211, fått 4 olika förslag föredragna, hur situationen i Rådanefors kan åtgärdas. Styrelsen förordar alternativ 4 vilket innebär att ett nytt reningsverk installeras i befintlig byggnad som renoveras.

Beslutsunderlag

Minnesanteckningar från arbetsmöte 2021-02-11
Beslut KS 20210127

Styrelsen beslutar

att redovisa till kommunstyrelsen i Färgelanda, Västvattens utredning, om hur avloppsreningen i Rådanefors kan lösas.

att uppdra åt VD, att skriva en tjänsteskrivelse angående Rådanefors reningsverk, som beslutas av Färgelanda Vatten ABs presidie och skickas med detta beslut till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

att uppdra VD att fortsätta förberedande arbete.

I det fall att Färgelanda kommun beslutar att FVAB ska överta ansvaret för avloppsreningen i Rådanefors.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att gå vidare av styrelsen föreslagen lösning på avloppsreningen i Rådanefors, samt att taxepåverkan på ca: 1,3 % tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från år 2022.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att utöka inestående års investeringsbudget med 3,1 miljoner kronor.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att ansvaret för avloppsreningsverket går över till Färgelanda Vatten AB först när det nya/renoverade verket är klart.

att uppdra åt VD, med ekonomichef som ersättare att under år 2021 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 3,1 miljoner kronor.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 12 Information

§ 13 Information från VD

§ 14 Styrelseutvärdering

Ordförande, föredrog resultatet av den styrelseutvärdering som är genomförd under februari 2021.

§ 15 Övriga frågor

§ 16 Mötet avslutas

Digital justering

Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital justering

Bengt Svedberg (justerare)

Digital justering

Madelene Ahl (sekreterare)

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Fredag 23 mars 2017, kl 09,00
Plats: Färgelanda. Centrumhusets konferenssal

Närvarande:

Kent Carlsson (s), ordförande
Karl-Erik Segersax (kd) ersätter Ann-Marie Jacobsson (c), vice ordförande
Lennart Hansson (c)
Tomas Andersson (m)
Peter Höög (s)
Rune Månsson (s)
Magnus Fröberg (s)

Närvarande suppleanter:

Ingo Asplund (L)
Urban Henriksson (s)

Närvarande tjänstemän:

Tony Grantz
Jerker Hansson
Marianne Erlandson

- § 1 **Mötet öppnas av Kent Carlsson**
- § 2 **Upprop förrättas**
- § 3 **Dagordningen godkändes**
- § 4 **Peter Höög utses att justera protokollet**
- § 5 **Föregående protokoll, nr 2, 2018-02-23, godkänns**

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 6 Beslut – Ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

Beslutsunderlag
Ansökan, 2018-03-14, Dnr 2017/044

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för ansökan om inrättande av vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att inrättar vattenskyddsområden, Färgelanda kommun.

§ 7 Delegationsbeslut

§ 8 Information
- Projektblad. Renovering av Färgelanda V-torn, tryckstegring, Dnr 2018/074

§ 9 Information från VD
- Investeringspolicy
- Fortsatt arbete efter ny taxa
- Obetalda fakturor

§ 10 Information – Västvatten
- Personal
- Lokaler

§ 11 Strategiska frågor

§ 12 Kurser
- Styrelsegemensam heldag 14 maj, Åh Stiftsgård, Ljungskile
- Vattenstämma i Helsingborg 22-23 maj

§ 16 Övriga frågor

§ 17 Kommande sammanträden 2018

24:e maj kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
20:e september kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
18:e oktober kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal

Årsstämma

23:e mars kl 11,00 ca Lokal: Centrumhusets konferenssal

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 18 Mötet avslutas

Kent Carlsson (ordförande)

Peter Höög (justerare)

Marianne Erlandson, VD (sekreterare/justerare)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun

Bakgrund

För att trygga vattenförsörjningen för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till kommunens dricksvattenförsörjning har vattenskyddsområden skapats för de fyra vattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Sedan tidigare finns vattenskyddsområden upprättade för Vallaredalen, Håvesten 1 och 2, Håbyn och Högsäter.

Västvatten har på uppdrag av Färgelanda Vatten drivit arbetet och har genomfört ett första samråd med informationsutskick till samtliga fastighetsägare inom områdena. Fastighetsägare, allmänheten, verksamhetsutövare och myndigheter har inbjudits att lämna sina synpunkter på förslagen. Färgelanda Vatten har sedan för avsikt att skicka förslagen till Färgelandas kommunfullmäktige för fastställande av vattenskyddsområdena.

Processen har pågått under flera år av olika anledningar. Västvatten anser att nu liggande förslag har starkt stöd i de senaste årens genomförda utredningar och karteringar kring vattentäkterna. Underlagen har uppdaterats allteftersom och avstämning har skett med SGU men även med Länsstyrelsen i omgångar.

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor genomfördes under våren 2016. Myndigheternas synpunkter beaktades och arbetades in i underlaget före samrådet. En del av Länsstyrelsens synpunkter arbetades inte in i förslaget och motiven till detta sammanställdes i ett PM daterat 2016-09-12, se Bilaga 6.

Samråd med berörda

Inbjudan till fastighetsägare

Inbjudan till samråd skickades i november 2016 till alla fastighetsägare (Bilaga 1) inom de föreslagna vattenskyddsområdena Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Tid och plats för informationsmöten
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Därutöver innehöll utskicket ett informationsblad om respektive vattenskyddsområde. Utskicket redovisas i Bilaga 2.

Myndigheter och branschorganisationer

Berörda myndigheter och branschorganisationer (se Bilaga 3) har fått e-post med inbjudan att delta på samrådet och lämna yttrande. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Information på Västvattens hemsida

Information om samrådet anslogs på Västvattens hemsida (november-december 2016) där även aktuella dokument kunde laddas ner.

Tidningsannonser

Samrådet annonserades i Bohuslänningen, Ttela och Dalslänningen den 8 november 2016. Annonsen innehöll följande information:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information

Informationsmöten

Två olika informationsmöten hölls under processen med möjlighet att ställa frågor till en representant från Västvatten och vid ett tillfälle även representanter från Dalslands miljökontor och Sweco.

Informationsmöten hölls i Färgelandas centrumhus 5 och 7 december 2016 kl. 18.00 - 20.00

Västvattens representant uppmuntrade samtliga närvarande att skicka in yttranden för att få fram sina synpunkter officiellt.

2 (5)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
FEL! HITTAR INTE REFERENSKÄLLA.

Utställning

En utställning om alla fyra vattenskyddsområdena fanns i Centrumhuset i Färgelanda under perioden 8 november – 21 december 2016.

Inkomna synpunkter

Synpunkter skulle vara Västvatten tillhanda senast 21 december 2016.

Under samrådsperioden inkom 12 olika yttranden, se Bilaga 4. Inkomna synpunkter har sammanställts och skriftligen bemötts, se bilaga 5.

- Bilaga 5: Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötanden
 - Bilaga 5A: Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - Bilaga 5B: Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - Bilaga 5C: Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - Bilaga 5D: Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - Bilaga 5E: Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde

Berörda som lämnat synpunkter får den skriftliga sammanställningen av synpunkterna och bemötandet samt det nya förslaget till skyddsföreskrifter tillsänt i de fall adressen har angivits.

Ställningstagande

De synpunkter som framställts inom ramen för samråd med berörda sakägare samt i myndighetssamråd har medfört mindre revideringar i Tekniska underlagen. Några av skyddsföreskrifterna har reviderats efter inkomna synpunkter. Revideringarna gäller samtliga vattenskyddsområden. Den primära zonen i Gatersbyn 2 samt den sekundära zonen i Rösäter och Rådanefors har förändrats något. Samtliga 21 revideringar listas nedan, med hänvisning till yttrande.

Nr	Revidering / Komplettering	Ursprung	Avser
1	Föreskriften 4§ Fordonstvätt ändras till att fordonstvätt är förbjudet i primär zon och sekundär zon	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
2	Föreskrift §17A Anläggning för lagring och utvinning av energi och kyla tas bort	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
3	Ändra namnet "Dalslands miljönämnd" till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun"	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
4	Föreskrift 3§ Miljöfarliga kemiska produkter. Förtydliga att större mängder innebär 25 L.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors
5	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6A§ tas bort.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
6	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6C och D§ slås ihop till en paragraf. Ändra från att spridning ska vara förbjudet i primär zon till att spridning av naturgödsel inte får ske utan tillstånd. Benämningen stallgödsel utgår och ersätts med ordet naturgödsel.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
7	Föreskrift 7§ Djurhållning ändras till "nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan" samt ingen anmälningsplikt i sekundär zon.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
8	Föreskrift §18 Anläggningar för uttag av vatten. I den primära zonen får nyetablering ej ske utan tillstånd.	LRF	Rösäter
9	Information om avrinningen i områdena har hämtats från vattenbalansberäkningar för år 1981-201 (SMHI vattenwebb).	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
10	Föreskrift 2§ Petroleumprodukter revideras till "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
11	"Hälso- och miljöfarliga produkter" ändras till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
12	Föreskrift 16C§ Jord och berg. Ändra "med" till "av" i undantaget.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
13	Lägga till begreppet "grot" i föreskrift § 10 Timmer samt i Bilaga A (definitioner av begrepp)till skydds föreskrifterna	Skogsstyrelsen	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
14	Ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje.	LRF	Rösäter
15	s 20 i TU för Rösäter (kapitel 9.3.4). Ändra meningen "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen.." till "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen som går i dagen..."	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter
16	Ändra den sekundära zonens gräns så att den går i strandlinjen.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rådanefors
17	Föreskrift 6C§ spridning av stallgödsel. Lägga till "Undantag gäller för den hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark"	Jan och Barbara Sandell	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
18	Ändra fastighetsuppgifter under kapitel 2.2. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106	SGU	Gatersbyn 2
19	Ändra vattenuttaget till 100 m ³ /dygn vilket ändrar storleken på den primära zonen.	SGU	Gatersbyn 2
20	Ändra uppgifterna angående IAC avseende antal anställda och vilken produktion som bedrivs	IAC	Gatersbyn 2

Bilagor

- Bilaga 1 Inbudna fastighetsägare
- Bilaga 2 Utskick vid samrådet, samtliga informationsblad
- Bilaga 3 Inbudna myndigheter och branschorganisationer
- Bilaga 4 Samtliga inkomna yttranden
- Bilaga 5 Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötande
 - 5a Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - 5b Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - 5c Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - 5d Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - 5e Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde
- Bilaga 6 Kommentar till Länsstyrelsens yttrande, daterat 2016-09-12

Sändlista fastighetsägare Rösäter

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Rösäter 1:33	Anders Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:32	Hans Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:8	Henry Jan Arne Jansson	RÖSÄTER 24, HÖJDEN	458 97 HÖGSÄTER
	Ingela Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:3	Maj Britt Johansson	RÖSÄTER 21	458 97 HÖGSÄTER
	Ria Crystal Tiwari Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
	Ulf Jonasson	Arrendatorsvägen 5	458 70 HÖGSÄTER

Sändlista fastighetsägare Stigen

Fastighetsbete	Namn	Adress	
Stigen 2:40	Solvig Birgitta Gustafsson	STIGEN SOLLID 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:67	Laureta Shala	FÄRGAREVÄGEN 4	458 94 STIGEN
Stigen 2:84	Adela Karlsson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
	Andreas Johansson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
Stigen 11:8	Gunnar Sigvard Hilding Zackris	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
	Inger Marianne Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
Stigen 2:83	Clas Göran Larsson	FÄRGAREVÄGEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 6:6	S-klädsel Sune Johansson AB	STAMPVÄGEN 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:75	Ovidijus Pokvytis	KALLKÄLLEVÄGEN 1	458 94 STIGEN
Stigen 4:28	VALBOHEM AB	ALLHEMSV 5	458 80 FÄRGELANDA
Stigen 1:63	Siv Näslund	SKOLBACKEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 1:74	Stigens Friskola AB	c/o KATARINA BÄCKDAHL ELF, FÖLEN 7	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 2:52	Maino Anna-Greta Svensson	STIGEVIVÄGEN 18	458 94 STIGEN
Stigen 2:68	Inger Lise och Jan Roger Storha	TJERNLÖKKA 23	3920 PORSGRUNN, NORGE
Stigen 2:104	Inga-Britt Matilda Stigen	KARLAVÄGEN 6 LGH 1601	114 24 STOCKHOLM
Stigen 4:2	Susan Gren	STIGEVIVÄGEN 16 B, MARIEDAL	458 94 STIGEN
Stigen 2:54	Birgitta Badh och Bo Jonsson	SÖDERGATAN 1 B LGH 1004	462 34 VÄNERSBORG
Stigen 2:38	Christer Bernlo	STENERYR RÖSE 5	458 97 HÖGSÄTER
	Tobias Bernlo	VÄSTRA STIGEN 4	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:6	Lena Margareta och Hans Åke Evert Hansson	STIGEVIVÄGEN 14 B	458 94 STIGEN
Stigen 2:76	Aina Berit Linnea Karlsson	HERRGÅRDSVÄGEN 7	458 94 STIGEN
Stigen 1:69>1	FOLKE STIGENS STIFT	c/o SÖDERBLOM, BERGSVÄGEN 10	458 32 FÄRGELANDA
ED 1:11	Roger Zakariasson	ED BJÖRKUDDEN 1	458 93 FÄRGELANDA
ED 1:16	Per Berglund	ED NÄSET	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:5	Emma May Ruth and Julia Mary	Exstowe, Exton	GB - EX30PP Exeter, Devon, Storbritannien
Stigen 2:53	Stig Johansson	STIGEVIVÄGEN 20	458 94 STIGEN
Stigen 11:9	Cecilia Gran och Ted Overland	FÄRGAREVÄGEN 3	458 94 STIGEN

Sändlista fastighetsägare Rådanevors

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Mellanområde 1:15	Karla och Frank Worch	Friedrich-v.Schiller-Strasse 38	D-63505 LANGENSELBOLD, TYSKLAND
Mellanområde 1:16	Kent Ove Jönsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 7	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:13	Bengt Robert Bertil Fyhr	RÅDANEFORS NÄSBERGET 4	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:38	Jan Olov Öhman	MELLOMRÅDANE GÅRD	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:14	Marguerite och Ronny Karlsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 5	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:17	Barbara och Jan Olof Sandell	RÅDANEFORS NÄSBERGET 8	458 93 FÄRGELANDA

Sändlista fastighetsägare Gatersbyn

Namn	Fastighetsnamn	Adress	Postnumm	Postort
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Maria Martinsson	GATERSBYN 1:40	VATTENTORNSVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Cristoffer Roos	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Annica Emanuelsson	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Tobias Friberg	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Artur Alfred Valter Olssons dödsbo	GATERSBYN 1:28	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA
Linn Maria Andersson	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Karl Ove Gustav Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
Peter Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Glenn Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Gun-Britt Eriksson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Henrik Johansson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:53	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:53	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Karl Gustaf Skall	GATERSBYN 1:114	PARKVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Linus Larsson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Sven Arne Svensson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Charlotta Johansson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Mikael Vesala	GATERSBYN 1:49	CENTRUMVÄGEN 18 LGH 1101	458 30	FÄRGELANDA
SÖDRA VALBO HEMBYGDSFÖRENING	GATERSBYN 1:7			
Enis Ceman	GATERSBYN 1:23	c/o ERIS CEMAN;THORSONS VÄG 10	458 30	FÄRGELANDA
Karin Bergendal	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
Stefan Larsson	GATERSBYN 1:121	HÖGSÄTERS BÖN 7	458 96	HÖGSÄTER
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:19	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Erik Gunnar Bernhardsson	GATERSBYN 1:31	LJUNGSBERGSGATAN 13	662 36	ÅMÅL
Törner Johannesson	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
International Automotive Components Group Sweden AB	ASSARBYN 1:15	GAMLA SÖRREDSVÄGEN 25	405 31	GÖTEBORG
Karin Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Jan Peter Göran Lignell	GATERSBYN 1:26	STIGSVÄGEN 17	458 30	FÄRGELANDA
Lisa Wendel	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Inglis Viola Dahlgren	GATERSBYN 1:73	STIGSVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Greta Olsson	GATERSBYN 1:28			
Marianne Karlsson	GATERSBYN 1:27	GATERSBYVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Peppe Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Maj-Britt Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:12	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Marie Ebbesson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Magnus Olsson	GATERSBYN 1:35	SKARSJÖVÄGEN 3	459 32	LJUNGSKILE
Ingrid Sandahl	GATERSBYN 1:122	GATERSBYN HAGARNE	458 93	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:45	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Inga-Lill Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:45	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Lena Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Bengt Hansson	GATERSBYN 1:41	GATERSBYVÄGEN 14	458 30	FÄRGELANDA
Mats Ove Hällgren	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Kerstina Otrander	GATERSBYN 1:30	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rösäter

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

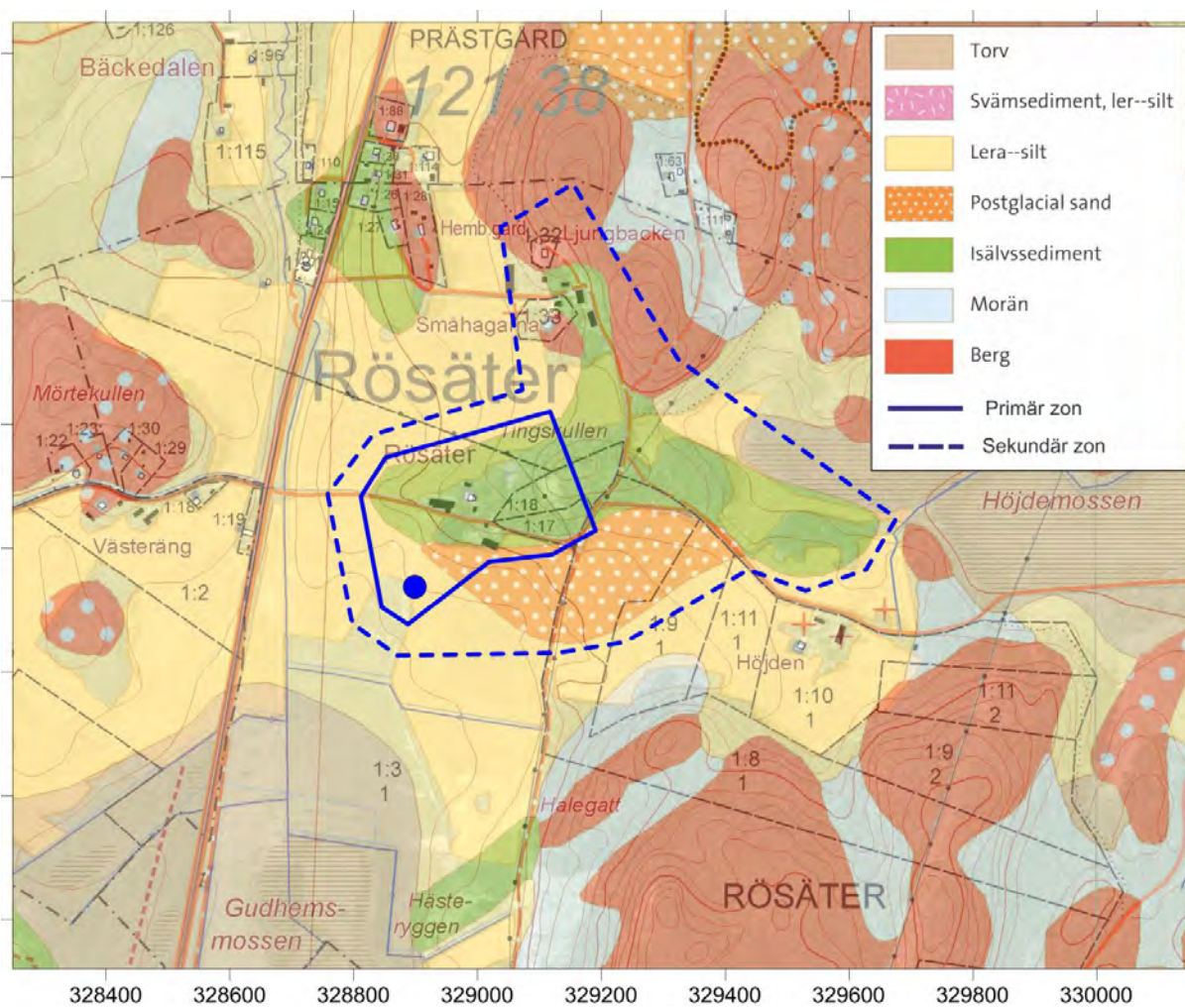
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rösäter vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Stigen

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

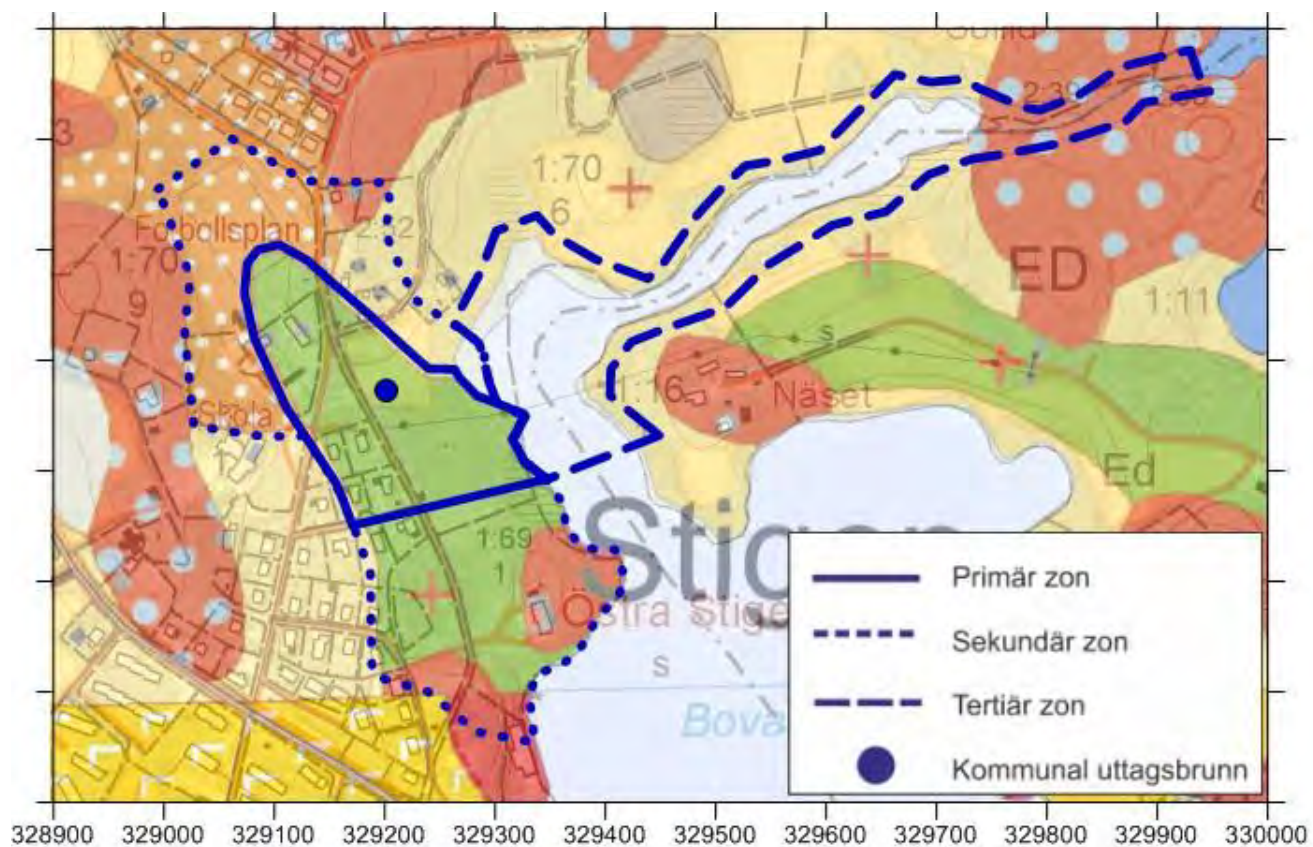
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Stigen vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rådanefors

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

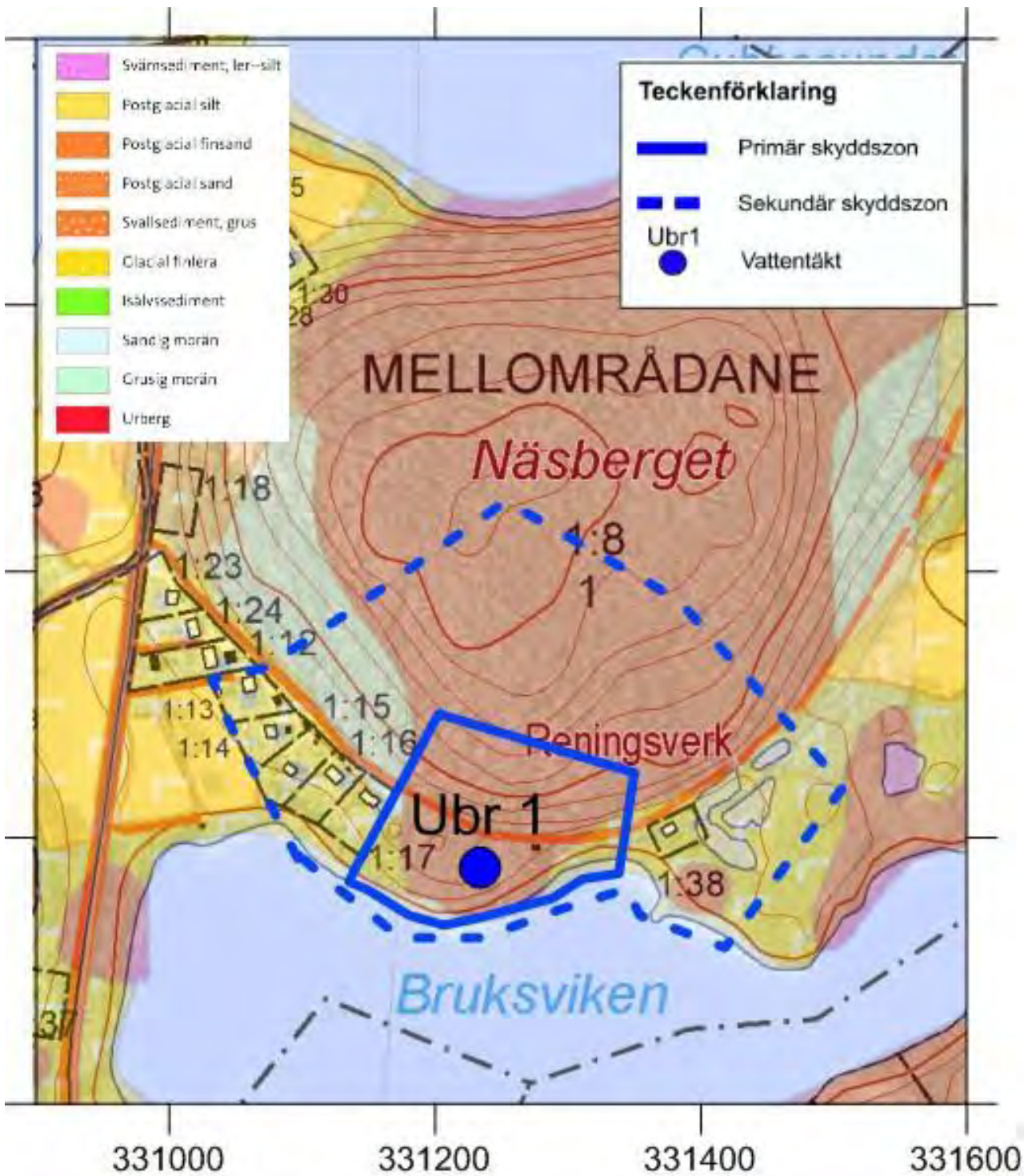
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rådanefors vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Gatersbyn

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

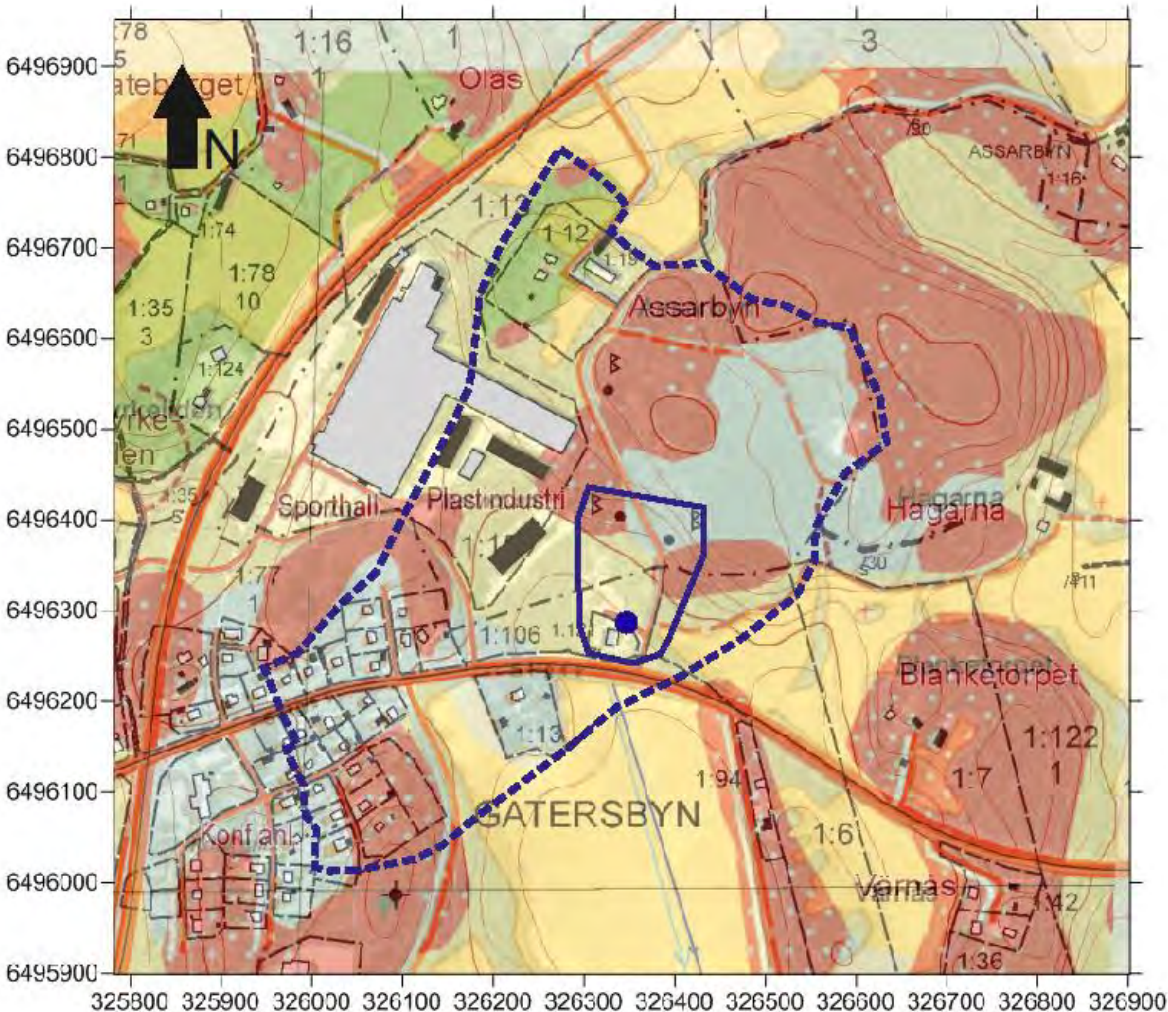
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Gatersbyn 2

Skydds zoner

Teckenförklaring	
	Primär skyddszon
	Sekundär skyddszon
	Vattentäkt

Sändlista

samråd vattenskyddsområden Färgelanda 7 november-21 december 2016

Myndigheter

Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se
Havs- och vattenmyndigheten	havochvatten@havochvatten.se
Länsstyrelsen	vastragotaland@lansstyrelsen.se
Skogsstyrelsen	skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	info@brand112.se
Färgelanda kommun	kommun@fargelanda.se
Dalslands miljökontor	kansli@miljo.dalsland.se
	jan.sandell@miljo.dalsland.se
	britt-marie.mether@miljo.dalsland.se
	lisa.frohnm@miljo.dalsland.se
	anna.sanengen@miljo.dalsland.se
SGU	sgu@sgu.se
SGI	sgi@swedgeo.se
MSB	registrator@msb.se
Boverket	registraturen@boverket.se
Jordbruksverket	jordbruksverket@jordbruksverket.se
Lantmäteriet	lantmateriet@lm.se
Vattenfall eldistribution	https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/kontakta-oss/kontaktformular/
Skanova	natcenter@skanova.se

Branschorganisationer

LRF Västra Götaland	lrf.vastragotaland@lrf.se
LRF Färgelanda (ordförande)	arne.langstrom@gmail.com
LRF Färgelanda (miljö&vattenvårdsansvarig)	christer.jansson@lrf.se
LRF Färgelanda-Torp	arne.langstrom@gmail.com
LRF Högsäter-Rännelanda (ordförande)	nils.skallsjo@gmail.com
Villaägarnas riksförbund	info@villaagarna.se
Villaägarnas riksförbund - Region väst	region.vast@villaagarna.se
Hushållningssällskapet	vast@hushallningssallskapet.se
Naturskyddsföreningen	remisser@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Väst	kansli.vast@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg	b.ingvar.andersson@telia.com
Naturskyddsföreningen Färgelanda	barbara.sandell@naturskyddsforeningen.se

Sammanträdesdatum

2016-12-15

DMN § 99 Dnr 2016/1650/NAT

Samråd om vattenskyddsområden och skydds- föreskrifter för fyra allmänna grundvattentäkter i Färgelanda kommun -Yttrande

Inledning

Västvatten inbjuder berörda myndigheter och organisationer till samråd om förslagen till vattenskydd för de allmänna vattentäkterna Stigen, Rösäter (reservvattentäkt för Högsäters samhälle), Gatersbyn (en av flera vattentäkter i Färgelanda samhälle) och Rådanefors . Förslagen finns på Västvattens hemsida www.vastvatten.se. Synpunkter ska lämnas senast den 21 december 2016.

Sedan tidigare finns det vattenskyddsområden för de övriga 5 allmänna vattentäkterna i kommunen: Håbyn och Håvesten 1 och 2 i Färgelanda, Högsäter huvudvattentäkt samt Vallaredalen i Ödeborg. Efter remissen har kommunfullmäktige i Färgelanda kommun för avsikt att fastställa vattenskyddsområden och skyddföreskrifter.

Miljökontorets

Synpunkter på föreslagna föreskrifter (gäller alla fyra områdena):

Petroleumprodukter (2§)

Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.

Fordonstvätt (4§)

Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till berörda.

Timmer mm (10§)

Det finns en otydlighet i vad som menas med en "överstigande en avverkningssäsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.

Justerandes sign

Uttragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Lagring och utvinning av värme m.m. (17§)

Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsskyldighet på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa bör inte behöva anmäla igen. Det är dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.

Uttag av vatten (18§)

Det finns troligen ett begränsat antal egna brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.

Allmänna bestämmelser (§19)

-Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.

Beredning:

Presidium 2016-12-01

Miljöchefs förslag till beslut

Dalslands miljönämnds beslut

Nämnden beslutar att avge nedanstående yttrande:

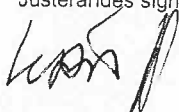
Gatersbyn

Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområde kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.

Stigen

Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelse ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med en dricksvattenledning för framtida behov.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Rösäter

Vattentäkten är reservvattentäkt till Högsäters huvudvattentäkt. Risknivån bedöms som mycket låg. Det är positivt att risken från väg 172 bedöms vara liten och ej behöver ingå i skyddsområdet. Miljökontoret tillstyrker förslaget.

Rådanefors

Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvatten ombesörjs genom att dricksvatten kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.

Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilken ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".

Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.

Paragrafen anses omedelbart justerad

Expedieras:

tony.grantz@vastvatten.se

kommun@fargelanda.se

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2016-09-08

Färgelanda kommun
Cecilia Trolin

VA strategi -Färgelanda kommun

LRFs kommungrupp i Färgelanda vill lämna följande synpunkter på kommunens nya VA strategi i de delar vi anser det behövs förändring/komplettering:

Slam och kretslopp

Tyvärr blir aldrig slammet/toalettavfallet renare än det som konsumenten stoppar i munnen eller häller i toastolen.

Vi får ständig ny kunskap om olika risker med slamspridning. Joakim Larsson, professor i miljöfarmakologi och Christina Greko, SVA skrev en artikel i läkartidningen, <http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Klinisk-oversikt/2014/04/Bra-lakemedel-pa-fel-plats-kan-paverka-naturen-och-ge-resistens/> där de just pekar på risker med slam på åkermark och antibiotikaresistens. Nyligen har också farhågor med mikroplast i slammet lyfts upp där vi ni vet att mikroplaster kan påverka mikrolivet i matjorden, man har bla konstaterat att det påverkar dagmask <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=406&artikel=6438742>

KEMI har, som ansvarig myndighet för miljömålet giftfri miljö, uttryckt att den anser att det föreligger en konflikt mellan spridning av avloppsslam och nämnda miljömål. Studier som analyserat effekterna av spridning av avloppsslam visar att det inte går att undvika risken för ackumulering av tungmetaller, läkemedelsrester eller mikroplast i åkermarken. En avgörande princip för LRF i kretsloppsfrågan är "rent in - rent ut" och att kretsloppet inte leder till någon negativ påverkan för marken, grödan, djurlivet eller omkringliggande vattenmiljöer. Ansvaret för att ta fram säkra och giftfria kretslopp ska tydligt ligga på de som förorenar avloppsvatten samt de som ansvarar för slammet/toalettavfallet. **Det är därför viktigt att kommunen redogör för hur hanteringen av slam och toalettavfall ska gå till för att säkra en kretsloppslösning för återföring av fosfor men som också undviker risker med tungmetaller, läkemedelsrester och mikroplaster, antingen i strategin eller i kommande VA plan.**

Skydd av dricksvattentäkter

LRFs kommungrupp vill vara tydlig med att kommunen behöver överväga noggrant var eventuella dricksvattenuttag ska ske. För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång. Utredningen om ersättning vid rådhetsinskränkningar (SOU 2013:59) drar bl.a. slutsatsen att PPP(förorenaren betalar) inte är tillämplig i många fall och att det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområden på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat. Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.

Enskilda avlopp

När det gäller kraven på enskilda avlopp i strategin bör det finnas en flexibilitet i det enskilda fallet för att ge möjlighet till kostnadseffektiva lösningar. När vi har tagit del av Dalslands miljönämnds nyligen antagna ”Riktlinjer för enskilda avloppsanordningar” så framkommer det att man förordar en viss teknisk lösning. Det kan vara rimligt vid nybyggnation men för befintliga anläggningar kan detta bli mycket kostsamt i förhållande till nyttan. Dalslands miljökontor hänvisar angående kostnaden att detta få avgöras i domstol.

Vi tycker detta är ett något konfrontativt förhållningssätt där tillsynsmyndigheten vill testa lagstiftningens gränser. Är det tex rimligt att en fastighetsägare åläggs en kretsloppslösning om dennes befintliga anläggning går att modifiera med fosforfilter för en tiondel av kostnaden? Det finns exempel på fastighetsägare (bla Örebro) som inte har fått lån till en avloppsanläggningen och kan tvingas flytta från fastigheten.

Falkenbergs kommun har försökt driva krav på kretsloppsanpassade avloppsanläggningar men förlorade i miljööverdomstolen. Om man läser domen (MÖD M 11550-14) så har mark och miljödomstolen i Vänersborg gjort följande klarläggande:

”Vad först gäller synpunkten att anläggningen skulle vara oförenlig med det nationella miljömålet ”ingen övergödning” vill domstolen framhålla – med utgångspunkten att miljömålet gäller för ett större sammanhang – att avloppsanläggningar som uppfyller kraven för hög skyddsnivå får anses väl förenliga med nämnda miljömål.”

Med anledning av detta ser vi det som svårt att kommunen ställer mer långtgående krav än de som gäller för hög skyddsnivå, oavsett teknisk lösning. LRFs kommungrupp i Färgelanda tycker inte det är lämpligt att förorda en viss teknisk lösning så som Dalslands miljönämnd har gjort. Dels så kan den snart bli omodern, dels kan det onödigt dyrt för enskilda fastighetsägare.

Det finns många intressanta tekniska lösningar på gång för att få en ren produkt för återföring till lantbruket, såsom att förbränna, förgasa eller torka avloppsslam som minskar spridningen av organiska miljögifter som läkemedelsrester och antibiotikaresistenta bakterier. Det finns även en utveckling inom teknik som utöver fosforåterföring även kan generera biokol som kan bidra till ökad kolhalt i åkermarken vilket ju är positivt ur klimatsynpunkt.

Vi tycker också det är viktigt att kommunen satsar på rådgivning till fastighetsägare då frågan om enskilda avlopp är mycket svår för den enskilde fastighetsägaren.

Dagvatten

Vi vill i detta sammanhang lyfta fram vikten av och skyligheten att teckna avtal med markägare och dikningsföretag i de fall dagvatten leds ut i diken/markavvattning som leder till ett förändrat flöde och en förändrad belastning på vattenanläggningen. Lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet anger att den som påverkar någon annan eller utnyttjar redan befintliga anläggningar skall ta del i kostnadsansvaret för anläggningen. Dagvattenhantering medför ofta att befintliga system påverkas negativt från dräneringssynpunkt genom högre belastning som orsakar högre vattennivåer i marken dvs dräneringen fungerar tidvis sämre vilket leder till högre miljöbelastning.

Kommunens detaljplaner, VA-planer och dagvattenplaner måste utförligt beskriva flödesviktade utsläppsvärden samt de hydrologiska, ekonomiska och juridiska förutsättningarna för ökad avledning av avloppsvatten till ett dike, som förvaltas av enskilda markägare eller ett dikningsföretag.

REMISSYTTRANDE

4(4)

Dnr dnr

2016-09-08

Med vänlig hälsning

Arne Långström
Ordförande LRF kommungrupp Färgelanda

2016-12-21

Västvatten
Tony Grantz

LRF Västra Götaland/Färgelanda kommungrupp har tagit del av förslaget till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområden i Stigen, Rösäter, Rådanefors och Gatersbyn inom Färgelanda kommun om vill lämna följande synpunkter.

LRF anser att det är viktigt att skydda dricksvattentäkter. I de allra flesta fall så är vattenkvaliteten god vilket visar att den lagstiftning som finns och den hänsyn som den enskilde visar räcker mycket långt. Västvatten har tagit fram förslag till skyddsföreskrifter som kan innebära en hel del ökad byråkrati, och vissa fall mycket långtgående inskränkningar på fastigheter och med sänkta fastighetsvärden som följd. Förslaget har brister i riskvärdering och framförallt görs ingen analys av hur långt man kommer med befintlig lagstiftning. I skyddsföreskrifter ska man som långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning. För en verksamhetsutövare tillkommer här 29 nya regler som man måste förhålla sig till. Historien visar att i de här täkterna klarar huvudmannen med befintlig lagstiftning att producera ett dricksvatten utan anmärkning. Är denna regelhysteri verkligen rimligt?

Fastställande av skyddsföreskrifter är en viktig process eftersom berörda sakägare får leva med föreskrifterna under verksamhetens fortsatta existens. Det är därför av oerhörd vikt att föreskrifterna blir förutsägbara, transparenta och väl avvägda utifrån de lokala förutsättningarna som råder på platsen. Vi motsätter oss därför att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. Också i den nyligen avslutade drickvattenutredningen bekräftas att det är det förhållningsätt som ska fortsätta att gälla. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda. Föreskrifterna för vattentäkterna i Färgelanda innebär i vissa delar ett brukandeförbud vilket är en oerhörd långtgående inskränkning. Samtidigt som dessa föreskrifter innebär långtgående krav för

enskilda verksamhetsutövare, så bedriver Västvatten 2 av anläggningarna olagligt då man saknar vattendom för vattenuttaget. Rimligtvis borde en vattendom fastställas först innan långgående krav på fastighetsägare fastställs i föreskrifter.

Om föreslagna skyddsföreskrifter kvarstår innebär det att åkermarken inte går att bruka på ett hållbart sätt i primär zon. Huvudmannen behöver då betala ersättning till berörda markägare.

Ersättningsfrågan rörande inskränkningar i pågående markanvändning har varit föremål för en utredning (Ersättning vid rådighetsinskränkningar SOU 2013:59) Slutsatserna gällande vattenskyddsområden var bla

- Åtgärder vidtas i stor utsträckning i rent förebyggande syfte, dvs utan att någon förorening konstaterats.
- Skyddsnivån är mycket hög och leder till långtgående krav.
- Det är inte bara frågan om att vidta åtgärder mot verksamheter som utgör en faktisk risk, utan även mot verksamheter som utgör en potentiell risk.
- Bestämmelserna syftar i första hand till att bevara ett vattenområde, inte till att begränsa en pågående miljöskada.
- PPP är många gånger inte alls tillämplig i dessa fall.
- Det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområde på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat

Tillstånd

Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet. Vara kommun har nyligen upprättat en policy där vattenkollektivet tar kostnaden för tillståndsansökningarna. Kommunens erfarenhet i Vara är att dessa pengar är småpengar i sammanhanget och man i stället ser det som en investering i ett gott samarbete med verksamhetsutövarna.

Konsekvensutredning saknas

För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om

konsekvensutredning vid regelgivning. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § har karaktär av generell giltighet för allmänheten. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.

Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.

LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.

Avsaknad av vattendom

Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av täktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Kanske borde vattentäkten ligga på en annan plats för att för att minska motstående intressen eller att det är miljömässigt bättre med en annan placering. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.

Skyddsområden

Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, tex i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångsätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.

Särskilda synpunkter på vattentäkter

Rösäter: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.

Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.

Synpunkter på skyddsföreskrifter

2 § Hantering av petroleumprodukter

I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:

1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar
2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor
3. MSB:s föreskrifter (MSBFS 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor

Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.

Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämma med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.

Miljöfarliga kemiska produkter

Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd

Bekämpningsmedel

Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen. Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.

Växtnäringsämnen

Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretsloppslösningar.

Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.

Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bla Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.

Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobacter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.

Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.

En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.

Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.

Djurhållning

Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäkterna när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.

Slam

Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?

Timmer mm

Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga. Så här skriver HaV i rapporten Bättre rådlös än rådvill?:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer mot bakgrund av både förändrad lagstiftning och teknikutveckling inom området att rådet fyller en begränsad funktion idag. Timmer lagras i allt mindre omfattning på stora terminaler och aldrig direkt i sjöar och vattendrag. Miljöskyddsaspekter till följd av upplag av större mängder timmer regleras i särskild ordning. Om en verksamhet lokaliseras inom ett vattenskyddsområde så bör särskild hänsyn kunna tas till platsens speciella känslighet i den sedvanliga prövningen avseende miljöfarlig verksamhet. Rådet bör kunna upphävas.

Avloppsanläggningar

Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning. Ur HaVs rapport 2014:25:

"Nödvändigheten av att ha ett krav på tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter för små avlopp är dock mer tveksam med tanke på att det redan handlar om en verksamhet som idag alltid är tillståndspliktig eller anmälningspliktig hos kommunernas miljönämnd"

9 § Energianläggningar

Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad

köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.

Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi u jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.

Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.

Med vänlig hälsning

Christer Jansson

Verksamhetsutvecklare

LRF Västra Sverige

Arne Långström

Ordförande

LRF Färgelanda kommungrupp

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Vattenvårdsenheten
Roger Rudolfsson
010-224 48 59

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

Sida 7
1(3)

Västvatten AB
tony.grantz@vastvatten.se

Länsstyrelsens yttrande gällande förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkterna Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen i Färgelanda kommun

Ärendebeskrivning

Förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter för rubricerade vattentäkter inkom för samråd till länsstyrelsen 2016-11-07. Synpunkter skall lämnas senast 2016-12-21.

Samråd sker i enlighet med 25 § förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken. Beslut om vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, enligt 7 kap. 21 och 22 §§ MB, kommer att fattas av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.

Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Bolaget har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i bifogat PM kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för varför vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslaget.

Synpunkter på det tekniska underlaget

För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från ”SMHI runoff map för åren 1931-1960”. Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.

När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en vis marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.

I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ”Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.

Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.

I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.

I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.

Synpunkter på föreslagna föreskrifter

Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.

Övriga synpunkter

Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäcksarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.

Upplysningar

När beslut om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter har fattats och trätt i laga kraft skall beslutet omedelbart skickas dels till Länsstyrelsen och dels till Havs- och vattenmyndigheten, vilka har det regionala respektive nationella ansvaret för registerhållning av vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen ska, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:5) om kungörelse av beslut publicera nya eller förändra vattenskyddsområden i den nationella databasen skyddad natur (Vic Natur).

Länsstyrelsen behöver därför ha beslut om vattenskyddsområde samt karta över områdets avgränsningar i digitalt format, samt s.k. shape-filer redovisande vattenskyddsområdets yta (polygon) i koordinatsystemet sweref 99 TM.

Detta yttrande har lämnats av vattenmiljöhandläggare Roger Rudolfsson i samråd med vattenmiljöhandläggare Linda Danielsson.

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

25
3(3)

Länsstyrelsens ärendehantering är digital och denna skrivelse saknar därför underskrift.

Datum
2016-11-09

Diarienummer
1250-2016-000925-²⁶⁰X

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Enhet Samhällsskydd

Handläggare

Benny Gustavsson
Enhetschef
0521-26 59 06
benny.gustavsson@brand112.se

Västvatten
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla

Yttrande angående vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärende: Samråd
Kommun: Färgelanda

Yttrandet avser förslag till vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

Bedömning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har tagit del av insända handlingar och har följande synpunkter:

Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden!

Övriga upplysningar

Inget.

Granskade handlingar

Meddelande om samråd, daterad 2016-11-07

Räddningstjänsten
Vänersborg 2016-11-09

Benny Gustavsson
Enhetschef

1(1)

Samråd förslag till vattenskyddsområden med föreskrifter för fyra vattentäkter i Färgelanda kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 7:e november 2016 erhållit rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra följande:

SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016, yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt.

Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2.

SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).

SGU förelår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.

SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGUs serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Göran Risberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologerna Lars-Ove Lång och Mattias Gustafsson, den senare föredragande, deltagit.

Göran Risberg

Mattias Gustafsson

Datum
2016-12-21

Beteckning
5.3.2-1611-0656

Ert datum
2016-11-07

Er beteckning

Vår referens
Bo Lind

Västvatten
Att: Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun.

Samråd.

Statens geotekniska institut, SGI, har från Västvatten inbjudits att i samråd lämna yttrande i rubricerat ärende.

SGI noterar att vattentäkterna i Gaterbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits sedan en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.

SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av enhetschef HannaSofie Pedersen, efter föredragning av hydrogeolog Bo Lind som handlagt ärendet tillsammans med geotekniker Stefan Turesson och miljötekniker Jenny Vestin.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Myndighetsfunktionen
Infrastruktur
Enligt uppdrag

Bo Lind

Statens geotekniska institut

Huvudkontor

Besöksadress: Olaus Magnus väg 35
581 93 LINKÖPING
Tel 013-20 18 00
Fax 013-20 19 14

Regionkontor Göteborg

Besöksadress: Hugo Grauers gata 5B
Postadress: 412 96 GÖTEBORG
Tel 031-778 65 60
Fax 031-778 59 40

Bankgiro 5211-0053
Org nr 20 21 00-0712
E-post sgi@swedgeo.se

Datum
2016-11-09Diariennr
2016/3237Västvatten AB
Tony Grantz
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla

tony.grantz@vastvatten.se

Förslag till nya skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter, Färgelanda kommun

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har tagit del av utbredning och föreslagna skyddsföreskrifter för grundvattentäkterna; Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter samt Stigen i Färgelanda kommun.

I samtliga paragrafer med rubriken **Timmer mm** kan man förstå att GROT-upplag inkluderas i begreppet ”och liknade”. GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.

I övrigt har vi inget att erinra.

Samuel Sjöberg
Skogskonsulent

Västvatten AB
Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Kopia till:

Trafikverkets synpunkter angående samråd om vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärendet

Västvatten AB har översänt rubricerat ärende inkommen 2011-11-07 till Trafikverket för samråd.

För att öka dricksvattensäkerheten för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till allmän dricksvattenförsörjning inrättas vattenskyddsområden med tillhörande skyddsföreskrifter för de fyra grundvattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersby. Trafikverket är inbjudna till samråd med möjlighet att lämna yttrande på förslaget om vattenskydd för de aktuella vattentäkterna.

Rösäter grundvattentäkt

Väg

Närmaste statliga väg nr 172, ligger ca 90 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är en primär länsväg och utgör rekommenderad primär transportväg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 7.6 meter bred. Trafikmängden uppgår till 3 373 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 399 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Stigen grundvattentäkt

Vägen

Väster om det föreslagna vattenskyddsområdet går närmaste statliga väg 173 genom samhället Stigen. Vägen ligger ca 170 m från gränsen för den primära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är ingår i funktionellt

prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan och vägen är 7.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 832 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 155 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Trafikverket har vattenverksamhet genom bro över Brovattnets utlopp vid Östra Stigen 4:1 och 4:23 på väg 173 drygt 300 m söder om föreslaget vattenskyddsområde. Drygt 170 m söder om föreslaget vattenskyddsområde finns ett yt- och grundvattenskydd utmed väg 173 på en sträcka om ca 80 m.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Rådanefors grundvattentäkt

Vägen

Närmaste statliga väg nr 173, ligger ca 40 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Den utgör också ett viktigt transportstråk enligt NRL. Hastigheten uppgår till 70 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 6.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 967 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 169 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet finns utmed väg 173 i form av vägtrumma, stentrumma 2x2,5 m, i Kuserudsån vid Norra Rådane, ca 500 m norr om vattenskyddsområdet och ytterligare en vägtrumma vid Mellanrådene 1:8 ca 300 m söder om vattenskyddsområdet..

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Gatersbyn 2 grundvattentäkt

Vägen

Det föreslagna vattenskyddsområdets primära skyddszon ligger precis norr om statliga väg 173 och angränsar till den vägen. Väg 173 går också igenom den sekundära skyddszone samt sträcker sig utmed vägg 172 med minsta avstånd ca 50 meter till vägen 172.

Väg 173 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 516 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 126 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Väg 172 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Vägen är också rekommenderad väg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 2 950 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 344 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet som kan påverka vattenskyddsområdet finns i form av bro över Björvattnets utlopp (Lillån) vid Sångarud 2:2 och 2:3 samt åomgrävning där och på Gaterbyn 1:9 ca 250 m öster om föreslaget vattenskyddsområde vid väg 173. Från bro och öster ut kan det också finnas ytvattenförekomst från sjön Björvattnet som också har grundvattenförekomst. Ytvattenförekomst från vattendrag finns ca 240 m öster om vattenskyddsområde utmed väg 173.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Med vänlig hälsning

Patrik Alenklint
Samhällsplanerare

Övriga medverkande i ärendet: Eva-Lena Torudd

Högsäter 16-12-17

Historien om Högsäters reservvattentäkt i Rösäter:

Det var en gång-så brukar de flesta sagor börja,därför kan denna historien inte börja så eftersom alla sagor har ett lyckligt slut och den här historien bringar ingen lycka till någon. Kan möjligen säljas som filmmanuskript eftersom flera kriterier för detta uppfylls såsom lögner,hot samt bedrägligt uppsåt. Jag kommer bena ut alla ingredienserna i denna berättelsen.

En gång i tiden,lär väl varit någon gång mitten till sent 90-tal var det någon som kom på att Högsäter inte hade någon reservvattentäkt. Kommunen lejde då in ett konsultföretag som ansåg att Rösäter var en lämplig plats eftersom de sett på kartor att det var markerat att där fanns vattenställe så kontakt togs med min far som vid den tiden företrädde gården. Det skulle provborras och om vattnet dög så fanns det rejäla pengar att hämta enligt kommunens då utsända talesman K-G Svensson. Det skulle betalas ut ersättning per pumpad kubik och det sades inte ett ord om att detta skulle påverka gården alls. I efterhand kan jag tycka att min fars naivitet är pinsam men eftersom han jobbat i kommunal förvaltning i en stor del av sitt liv så agerade han utifrån det han visste av,att folk som företräder en kommun inte normalt far med osanning och det som sägs gäller. Till sin död i januari 2003 så väntade han på att vattentäkten skulle börja producera så att ersättningen skulle "rinna in". Jag kan tycka att det är oerhört lågt av en kommunrepresentant att producera så pass långtgående lögner för en åldring,som sagt,han visste inte bättre utan litade på det som sades.

Efter att farsan dog tog jag över skötseln av gården och det första jag fick höra var att inga invändningar mot eventuell provborring hade framförts och att det kommer inom kort bli ett vattenskyddsområde. Vid min invändning om utlovad ersättning påtalades att det finns inga bevis men som plåster på såren så kommer en intrångsersättning på 5000 kronor,och visst den kom men jag är glad att farsan hann dö innan han insåg att han blivit utsatt för bondfänger.

Nämnde ju i förtexten att det förekommit bedrägligt uppsåt,och detta får väl tillskrivas konsultföretaget som till dags dato inte gjort mer än tittat på lite kartor och tagit förmodligen rundhänt betalt av kommunen. Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat,och lurar färgelanda kommun på förmodligen ansenliga belopp när de påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen kunnat lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet de inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsing finns däremellan. Jag minns att vid mitt första möte efter farsans död skedde i Rösäter med Kenneth Marberg (han slutade strax efter detta,hade förmodligen någon skam i kroppen) K-G Svensson (numer pensionär,har vid senare samtal medgivit att om högsäter skulle haft en reservvattentäkt värd namnet skulle detta varit i ragnerudssjön) samt nån människa från Sweco som påstod att det fanns en klar avgränsning mellan vattentäkterna. Jag skulle vilja veta var den

avgränsningen finns. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extermt poröst och vattengenomsläppligt. En numer avlidne morbror borrhade efter bergvärme på sin tomt ganska exakt mitt emellan vattentäkterna och brunnsborrharen hade aldrig sett liknande vattenflöde. Vilken vattentäkt var det som berördes?

Jag är väldigt historieintresserad, speciellt rörande gårdens historia. Eftersom Rösäter innefattar ett gravfält så är gården och dess omgivningar noga dokumenterad sedan mitten av 30-talet via foton som tagits från gravfältet. Detta var innan det fanns resurser för att dränera åkermarken och man inser att de blöta partierna är på samma platser som idag. Intressant är att se att från tingskullen och nordväst över gården småhagane finns ett bälte med vattenkällor ner emot den primära vattentäkten på Högsäters prästgård och med vetskapen att berget däremellan är poröst och vattengenomsläppligt så finns det inget som talar för att det är två vattentäkter. Som bonus för de som intresseras av historia så ställde vägverket till med en giftskandal i stil med händelserna i Teckomatorp men inte heller detta påverkade vattenkvalite´n

En annan sak som Sweco aldrig berört är det som de flesta Högsätersbor är medvetna om dvs att på "skjutbanerakan" finns under 16 meter dy 80 meter klart vatten. Dåtida vägverket, som inte satt och gissade bakom kartor gjorde en riktig geologisk undersökning när vägen byggdes och breddades. Är detta kanske det primära tillrinningsområdet både för vattentäkten i Rösäter och vid prästgården? Sweco vet inte, de har ju bara tittat på kartor.

Ska vi komma till avdelningen hot så utfördes dessa från en annan representant från färgelanda kommun, Jan Myre´n hette han. I ett samtal angående reservvattentäkten påtalade jag att i delar av det primära skyddsområdet dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till-94 och då sades ordagrant, tyvärr spelade jag inte in samtalet " nu ska du enbart hålla käften eftersom det blir markägaren som får sanera om det där kommer ut så tig för din egen skull" Jag påtalade att jag inte visste vem som ägde nämnda del av gropen, antingen trafikverket eller riksantikvarieämbetet pga gravhögarna på toppen. Efter det påpekandet ville han inte prata mer om detta.

En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Sweco´s förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas ett förbud mot påning och spontning i området..jag undrade hur de tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framkom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även här förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan är bara taget från vad som brukar vara praxis. Man kan inte förvänta sig mer från ett konsultföretag som bara gissar var tillrinningsområdet finns genom att titta på kartor.

Det har ju inte funnits någon stor brådska att inrätta ett vattenskyddsområde, beror väl framför allt av att Rösäters vattentäkt påverkas aldrig av något, trots vad Swecos så kallade geologer påstår i sina restriktioner när vattenskyddsområdet bildats. Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta kommer ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svart på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen månar om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar. Vore ju roligt att få utrett hur det egentligen ligger till eftersom vattentäkten i Rösäter aldrig, någonsin påverkats av något. Är väl ett nog så gott bevis på att Sweco inte alls har något på fötterna när de vill inrätta skydds zoner utifrån en karta!

Så, vilka slutar historien då illa för. De som lär drabbas hårdast är väl Högsätersborna som blir utan tjänligt vatten om något skulle hända, finns ju ingen reservvattentäkt. Kommunens representanter, eftersom de låtit sig lurats. Markägaren, som får en massa förbud på sin mark, både för det inte behövs och för att det faktiskt inte är en reservvattentäkt. Den stora vinnaren är Sweco men jag hoppas ju att Färgelanda kommun antingen åtar dem för bedrägeri eller ålägger dem att återbetala varenda utdebiterad krona-för skattebetalarnas skull!

Så vad händer nu? Ja, vattentäkten får gärna stå kvar, betesdjuren brukar tycka om att skrubba sig mot stängslet. Dock menar jag att det finns fortfarande ingen reservvattentäkt om det skulle ske en olycka där tillrinningsområdet finns. Mitt förslag är att låt vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden : det inhägnade området vid pumpstationen blir primär skyddszon, en meter utanför blir sekundär. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragnerudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3

Haglund Kristina

Från: jan.sandell@telia.com
Skickat: den 27 december 2016 12:14
Till: Tony Grantz
Ämne: Vattenskyddsområde Rådanefors

Till Västvatten, Tony Grantz.

Hej

Som fastighetsägare till Mellområdene 1:17 vill vi lämna följande synpunkter på det utsända förslaget till vattenskyddsområde för Rådanefors dricksvattentäkt.

Angående förslaget till skyddsföreskrifter:

Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon. Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.

Angående tekniskt underlag:

Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekas som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodik som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonnent vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.

/Med vänlig hälsning
Jan och Barbara Sandell

Rådanefors, Näsberget 8
458 93 Färgelanda
Jans mobil 0727-170093

Synpunkter på Förslag till föreslaget Vattenskyddsområde Gatersbyn 2

Med anledning av den dokumentation vi fått avseende införande av ett Vattenskyddsområde Gatersbyn 2, där IAC Fastighet ingår i sekundär skyddszon, **vill vi med detta brev uppmärksamma er på de problem införandet av föreslaget Vattenskyddsområde skulle innebära.**

Nedan ett antal argument om vad som påverkar vid Normal driftläge och vid onormalt driftläge

1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskydds område som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.
2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³ / dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/ dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.
3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§),som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämd), men stor potentionell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvarningsutrymmet någon gång i framtiden.
4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173
Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten.
Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil.
Det går ca 50-60 Trailer / dag från fabriken med gods.
5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning.
IAC har ett mycket stort antal Impregneade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.
6. Det finns inom skydds-zonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall)med div. olika fraktioner av Indusatriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta

varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.

7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.
8. (15§ Väg). Snöbekämning sker dagligen vintetid för att säkerställa en säker Logistikantering

IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.

IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.

Kontaktperson i detta ärende är Platschef Mikael Andersson
Mikael.Andersson@iacgroup.com

2017-02-23 Ingemar Sundén
Ingemar.Sunden@iacgroup.com

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A

Generella yttrande för samtliga vattenskyddsområden

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Samtliga inkomna yttranden redovisas i Bilaga 4. Ett sammandrag av generella synpunkter gällande samtliga vattenskyddsområden redovisas nedan.

Dalslands miljö- och energinämnd	
Dalslands miljö- och energinämnds synpunkter	<p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter:</p> <p>§2 Petroleumprodukter: Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.</p> <p>§4 Fordonstvätt: Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till de berörda.</p> <p>§10 Timmer mm: Det finns en otydlighet i vad som menas med "överstigande en avverknings säsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm. Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsplikt på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa behöver inte anmälas igen. Det är</p>

1 (14)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Det finns troligen ett begränsat antal brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.</p> <p>§19 Allmänna bestämmelser Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Dalslands miljö- och energinämnd skriver att det är viktigt att informera vad som gäller inom vattenskyddsområden med avseende på petroleumprodukter och uttag av vatten. Västvatten delar denna uppfattning och avser att tillsammans med Dalslands miljö- och energinämnd ta fram ett informationsblad till berörda fastighetsägare och verksamhetsutövare. Detta blir aktuellt när vattenskyddsområdena har fastslagits och syftet är att informera om vilka regler som gäller inom vattenskyddsområdena.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns föreskrifter (MSB SF 2013:3) som tillåter privatpersoner att hantera 100 liter brandfarliga varor utan tillstånd. Dock är dessa föreskrifter inte avsedda att gälla inom ett vattenskyddsområde. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län har länsstyrelsen haft som praxis att förordna 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så håller Västvatten med Dalslands miljö- och energinämnd att det blir tydligare att förbjuda</i></p>

2 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon. Västvatten har reviderat § 4 för alla fyra vattenskyddsområdena. (Rev 1)</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så är "avverkningssäsong" definierad i bilaga A i skyddsföreskrifterna.</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna enligt Dalslands miljö- och energinämnds förslag (Rev 2).</p> <p>Västvatten avser att ändra namnet Dalslands miljönämnd till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun" i skyddsföreskrifter och tekniska beskrivningar (Rev 3)</p>
--	--

Havs- och Vattenmyndigheten	
Yttrande Havs- och vattenmyndigheten	Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Jordbruksverket	
Jordbruksverket vattenmyndigheten	Jordbruksverket avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Lantmäteriet	
Lantmäteriet	Lantmäteriet har inget att erinra mot upprättat förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifterna för de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.
Västvattens bemötande	---

LRF i samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun	
LRF	I samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun inkom synpunkter från LRF som berörde vattenskyddsområdena.

	<p>Synpunkterna vidarebefordrades av Samhällsbyggnadsavdelningen, Färgelanda kommun till Västvatten 2016-10-10. LRF har även ett yttrat sig i ett separat utlåtande under samrådstiden, se nedan.</p> <p>Nedan är sammanfattning av LRF:s yttrande för VA-strategin som berör inrättande av vattenskyddsområden:</p> <p>”För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång</p> <p>Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.”</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse.</i></p> <p><i>Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster). Vidare får individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare bara lämnas om det finns synnerliga skäl för det (2 kap. 8 § kommunallagen). Om en skyddsföreskrift innebär att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras, har fastighetsägaren enligt 31 kap. 4 § Miljöbalken rätt till ersättning. Dock är verksamhetsutövaren skyldig att iaktta miljöbalkens allmänna hänsynsregler i förhållande till vattentäkten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att anlägga en vattenledning mellan orterna eftersom det innebär stora kostnader.</i></p>

LRF Västra Götaland/Färgelanda

LRF Västra Götaland/Färgelanda

Sammanfattning av LRF:s synpunkter:

Allmänt: I skyddsföreskrifter ska man så långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla

4 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning.</p> <p>Vi motsätter oss att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda.</p> <p>Tillstånd: Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet.</p> <p>Konsekvensutredning: För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådets kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.</p> <p>Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.</p> <p>LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.</p> <p>Vattendom: Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av tåktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.</p>
--	--

	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Synpunkter på skyddsföreskrifterna</p> <p>§2 Petroleumprodukter: I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar 2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor 3. MSB:s föreskrifter (MSBFBS 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor <p>Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.</p> <p>Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämja med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.</p> <p>§3 Miljöfarliga kemiska produkter: Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen.</p> <p>§6 Växtnäringsämnen: Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretslopps lösningar.</p>
--	--

6 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.</p> <p>Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bl.a. Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.</p> <p>Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobakter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.</p> <p>Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.</p> <p>En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.</p> <p>Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.</p> <p>§7 Djurhållning: Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäktena när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.</p> <p>§8 Avloppsanläggningar: Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning.</p>
--	---

	<p>§9 Slam: Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?</p> <p>§10 Timmer mm: Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm: Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.</p> <p>Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi ur jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p>
<p><i>Västvattnets bemötande</i></p>	<p><i>Västvattnet har efter inkomna synpunkter från samrådet reviderat och ändrat i skyddsföreskrifterna för att göra dessa tydligare och för att anpassa bättre till lokala förutsättningar. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena.</i></p>

8 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p><i>Exempelvis består markförhållandena i Håby och Dingle i Munkedal kommun till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse. Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster).</i></p> <p><i>Angående en konsekvensutredning som LRF hänvisar till så avser förordningen 2007:1244 förvaltningsmyndigheter under regeringen. Kommunala bolag (som Färgelanda Vatten AB) eller kommunfullmäktige är inte en förvaltningsmyndighet under regeringen. Vidare så står det i handboken för vattenskyddsområden (2010:5) att det inte finns några krav på att utföra konsekvensutredningar för föreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken för vattenskyddsområde. Med stöd av ovan nämnda dokument så anser inte Västvatten att en konsekvensutredning måste utföras. Det är korrekt att ett förslag i Dricksvattenutredningen är att Konsekvensutredningar för vattenskyddsområden ska bli krav, men inget beslut finns från Regeringen om förslaget.</i></p> <p><i>Det är beklagligt att det inte finns en vattendom för Stigen och Gatersbyn. Västvatten avser att söka vattendom för dessa vattentäkter snarast möjligt. Det finns dock inga juridiska hinder att först inrätta ett vattenskyddsområde och sen söka vattendom.</i></p> <p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten. LRF anser att exempelvis skyddsområdet för Rösäter kan ha en annan omfattning. LRF föreslår att man kan skapa sekundär skyddszon A och B precis som har tillämpats i Munkedal (bl.a. Dingle och Håby). I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med lera. Både den primära och sekundära skyddszonerna syftar till att skydda isälvsgringen där nybildning av grundvattnet sker. Västvatten anser det inte motiverat utifrån geologiska förhållandena att införa en sekundär skyddszon A och B.</i></p>
--	---

	<p>Skyddsföreskrifter:</p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns andra föreskrifter som reglerar brandfarliga vätskor. Dock är dessa föreskrifter inte framtagna med syfte att skydda allmänna vattentäkter, vilket vattenskyddsföreskrifterna är. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde än utanför. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län så har länsstyrelsen haft som praxis att förorda 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§3) om miljöfarliga kemiska produkter har Västvatten gjort tillägget (Rev 4) att ange volymen 25 l i texten så att det blir tydligt när tillstånd krävs. Detta stod i skydds-föreskrifterna för Gatersbyn 2 men inte för de övriga tre vattenskyddsområden.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§5) om bekämpningsmedel så är det möjligt enligt Dalslands miljö- och energinämnd att ge tillstånd under en längre period om det är lämpligt. Tillstånden kan vara kopplade till villkor som t.ex. säger att verksamhetsutövaren ska meddela miljökontoren varje gång de tänker sprida bekämpningsmedel.</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra föreskriften §6 om växtnäringsämnen. §6A kommer att strykas och §6C och D kommer att slås ihop till en paragraf (spridning av gödsel). Vidare kommer §6C och D att ändras från att spridning av stallgödsel/handelsgödsel är förbjudet till att spridning av stallgödsel/handelsgödsel får inte ske utan tillstånd i primär zon. Vidare kommer ordet stallgödsel att ersättas med naturgödsel. (Rev 5 och 6)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§7) om djurhållning kommer Västvatten att ändra föreskriften till att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig. I sekundär zon tas anmälningsplikten bort. (Rev 7)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§8) om avloppsanläggning avser Västvatten inte att revidera paragrafen. Även om det framgår i ordinarie lagstiftning så anser Västvatten att det är bra att vara extra tydlig inom ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§9) om slam så är det korrekt att kommunen förespråkar kretslopps lösningar i sin VA-policy. Att man uppmuntrar det rent generellt i kommunen innebär dock inte att man vill ha det i anslutning till en allmän vattentäkt. Återföring av slam till åkermark är ett bra sätt att skapa kretslopp för näringsämnen. Men spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning bör undvikas där det kan påverka vattentäkter (både allmänna och enskilda) eftersom</i></p>
--	--

10 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>de kan innehålla både bakterier och andra ämnen t.ex. läkemedelsrester.</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så avser Västvatten inte att ta bort skyddsföreskriften. Även om större timmerupplag är tillståndspliktiga så innebär det ett extra förtydligande vad som gäller inom ett vattenskyddsområde. Skyddsföreskriften stöds dessutom av Naturvårdsverket handbok (2010:5).</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna (Rev 2). Västvatten bedömer det som motiverat att förbjuda nyetablering av anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi i primär zon av försiktighetsskäl.</p> <p>Gällande föreskrift (§18) så har Västvatten beslutat att ändra föreskriften för Rösåter så att nyetablering av brunn för uttag av vatten inte får ske utan tillstånd i primär zon eftersom vattenkapaciteten är god i Rösåter (Rev 8). För Gatersbyn 2 och Stigen saknas vattendom och där bedömer Västvatten det som rimligt att nyetablering av brunnar för uttag av vatten är förbjudet i den primära zonen. Även i Rådanevors kvarstår förbudet</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Sweco har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i ett PM 2016-09-12 (Bilaga 6) kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för att vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslagen.</p> <p>Synpunkter på det tekniska underlaget För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från "SMHI runoff map för åren 1931-1960". Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.</p> <p>I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.</p> <p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifterna Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.</p>

11 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-28

	<p>Övriga synpunkter Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäktsarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.</p> <p>Synpunkter på Rösäters vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Sweco har uppdaterat det tekniska underlaget utifrån vattenbalansberäkningar för år 1981-2010 (SMHI vattenwebb) (Rev 9)</p> <p>Föreskrift 2§ Petroleumprodukter har reviderats (Rev 10) så att det står "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".</p> <p>Hälso- och miljöfarliga produkter definieras i skyddsföreskrifternas ordlista vilka inkluderar begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter. Västvatten ändrar till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan för att det ska stämma överens med rubriken för §3. (Rev 11)</p> <p>Gällande föreskrift (§4) om fordonsvätt så har Västvatten reviderat i föreskriften och förbjudit fordonsvätt i primär och sekundär zon (Rev 1)</p> <p>Föreskrift 16C§ har reviderats "med" till "av" (Rev 12)</p> <p>Västvatten avser att registrera de av Färgelandas aktiva vattentäkter i SGU:s vattentäktsarkiv som inte redan är registrerade där.</p>

12 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden.
Västvattens bemötande	Västvatten avser att leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten när Färgelandas skyddsområdena har fastslagits.

SGU	
SGU	SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016,yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt. Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e
Västvattens bemötande	---

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen. SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.
Västvattens bemötande	Se Bilaga 5c och Bilaga 5e för bemötande om Gatersbyn 2 och Stigens vattenskyddsområden.

Skogsstyrelsen	
Skogsstyrelsen	Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter: I samtliga paragrafer med rubriken Timmer mm kan man förstå att GROT upplag inkluderas i begreppet "och liknade". GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en

	<p>längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.</p> <p>I övrigt har vi inte att erinra.</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har valt att lägga till begreppet grot i föreskrift § 10 samt i Bilaga A (definitioner av begrepp) till skyddsföreskrifterna. (Rev 13)</i>

Trafikverket	
Trafikverket	<p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	---

14 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B

Specifika yttrande avseende Rösäters vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Miljökontoret tillstyrker förslaget.
Västvattens bemötande	---

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Teknisk beskrivning: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdet har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med</i></p>

1 (6)

<p>Sweco Södergatan 1 SE-462 34 Vänersborg, Sverige Telefon +46 (0)521 57 55 50 Fax +46 (0)521 65510 www.sweco.se</p>	<p>Sweco Environment AB Org.nr 556346-0327 Styrelsens säte: Stockholm</p>	<p>Kristina Haglund Miljökonsult Vänerborg Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55 Mobil +46 (0)725 41 16 55 kristina.haglund@sweco.se</p>
--	---	---

	<p>lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsavlagringen där nybildning av grundvattnet sker. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena. Exempelvis Håby och Dingle, Munkedal kommun består till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter. Västvatten anser det motiverat med en primär och sekundär skyddszon för Röster. Dock avser Västvatten att ändra skyddsområdets gräns i väster så att den primära och sekundära zonen sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</p> <p>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan vattentäkten i Högsäter och vattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten.</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ” Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.</p>
Västvattens bemötande	<p>Det som avses är isälvmaterial vid Tingskullen som går i dagen. Detta står tidigare i stycket men inte i den sista meningen. Stycket kommer att förtydligas. (Rev 15)</p>

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p>Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 172 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering bekräftande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3

Ulf Jonasson	<p>Sammanfattning av Ulf Jonassons synpunkter:</p> <p>Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat, och lurar Färgelanda kommun på förmodligen ansemliga belopp när det påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet det inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs Rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extremt poröst och det är vatten överallt.</p> <p>En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Swecos förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas förbud mot pålning och sponning i området. Jag undrade hur det tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även hör förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan bara taget från vad som brukar vara praxis.</p>
--------------	---

	<p>I delar av det primära skyddsområdet, dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till -94.</p> <p>Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svar på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex. LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen månar om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar.</p> <p>Mitt förslag är att låta vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden: det inhägnade området vid pumpstationen blir primärt skyddszon, en meter utanför blir sekundärt. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragenrudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvatten beklagar att Ulf Jonasson anser det tekniska underlaget vara dåligt underbyggt. Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt Naturvårdsverkets riktlinjer och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har även skett med Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun baserar sin vattenförsörjning på uttag av grundvatten ur ett antal grundvattentäkter. Sedan länge har det varit känt att det inte finns någon större reservkapacitet i försörjningssystemet, inte bara i Högsäter. Flera utredningar för att finna reservvatten har utförts vid olika tidpunkter och på olika platser i kommunen. Redan 1976 utfördes geohydrologiska undersökningar vid Högsäter (6 undersökningsborrningar 50 mm) som sedan fortsatte i Gudhem 1989 (3 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 165 mm som provpumpades under 72 dygn). Resultaten från dessa undersökningar gav positiva indikationer och undersökningarna återupptogs 2002 och inriktades på Rösäter (4 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 194 mm som provpumpades under 83 dygn). Dessa resultat låg sedan till grund för en tillståndsansökan hos</i></p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p><i>Miljödomstolen som gav tillstånd och för att avgränsa vattenskyddsområdet (VSO). En remissinstans var SGU som inte hade något att erinra. Sammanfattningsvis är de hydrogeologiska förhållandena i området väl undersökta och resultaten ligger till grund för skyddsområdets utsträckning som inte enbart grundas på kartstudier som Ulf Jonasson felaktigt anför vid upprepade tillfällen.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan huvudvattentäkten i Högsäter och reservvattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten. Bergarten utgörs av gnejs som inte är en "porös" bergart men genomsätts som alla bergarter av mer eller mindre vattenförande sprickzoner. Gnejsens vattenförande förmåga är sannolikt inte bättre i detta område än vad som är normalt, d v s relativt dåliga hydrauliska egenskaper. Västvatten har med grund ovanstående resonemang inte för avsikt att utföra nya geohydrologiska undersökningar i Rösäter.</i></p> <p><i>Västvatten vill påpeka att LRF inte är en oberoende instans. LRF har vid flera tillfällen anlitat Sweco som hydrogeologiskt sakkunnig i olika sammanhang.</i></p> <p><i>Ulf Jonasson beskriver att den f.d. grustäkten har använts som skjutbana och ett fullskaligt jordbruk har bedrivits i den primära zonen utan att föroreningar har kunnat påvisats i vattenproverna. Det kan nämnas att Rösäters grundvatten är påverkat av bly enligt 2016 års analysresultat (blyhalten hamnar i klass 3 av totalt 5 klasser i SGU:s bedömningsgrunder). Blyhalten betraktas dock som tjänligt ur dricksvattensynpunkt. I övriga vattentäkter i Färgelanda (Rådanefors, Stigen och Gatersbyn) ligger blyhalten i klass 1. Den högre halten av bly i Rösäter jämfört med andra vattentäkter i Färgelanda kan härstamma från den f.d. skjutbanan i den närliggande grustäkten.</i></p> <p><i>Det kan anses byråkratiskt att införa regler och restriktioner för att skydda ett tillsynes rent vatten. Syftet med vattenskyddsområden är dock att skydda vattentäkter i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Diffusa föroreningskällor, som jordbruk, har ofta en långsiktig påverkan på mark, yt- och grundvatten och är svåra att åtgärda. Därför upprättas skyddsföreskrifter för hantering av naturgödsel och bekämpningsmedel enligt Naturvårdsverkets Handbok om vattenskyddsområden. När en förorening väl upptäcks i grundvattnet är det således försent och visar att skyddet varit otillräckligt.</i></p> <p><i>Västvatten har efter synpunkter från Ulf Jonasson och andra instanser gjort flera revideringar i skyddsföreskrifterna som berör Rösäter och de</i></p>
--	--

5 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-

	<p><i>andra vattenskyddsområden. Revideringarna berör skyddsföreskrifterna avseende växtnäringsämnen (§6) och djurhållning (§7) samt anläggningar för uttag av vatten (rev nr 5, 6, 7 och 8). Vidare avser att Västvatten att ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>Angående 16D§ så står det i skyddsföreskrifterna att pålning och sponning inte får utföras utan tillstånd. I den primära skyddszonen förekommer lera och även om det idag verkar osannolikt med ny bebyggelse på detta område så anser Västvatten att paragrafen kan stå kvar.</i></p> <p><i>Vid samrådsmöten ställde Ulf Jonasson frågan om en möjlig väg skulle vara att utföra avrinningsdiken för att minska påverkan av jordbruksverksamheten på vattentäkten. Västvatten ser inte detta som en lämplig lösning.</i></p>
--	---

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C

Specifika yttranden avseende Stigens vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelsen ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med dricksvattenledning för framtida behov.
Västvattens bemötande	<i>Frågan om en dricksvattenledning mellan Stigen och Färgelanda har varit uppe många gånger för diskussion. Tyvärr är det inte ekonomiskt möjligt i dagsläget för Färgelanda Vatten AB.</i>

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Teknisk beskrivning: Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.</p> <p>Skyddsföreskrifter:</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten anser att en tertiär skyddszon är motiverad eftersom en del av nybildningen i vattentäkten kommer från inducerad infiltration från Bovattnet. SGU har i ett tidigt samråd bedömt denna gränsdragning som rimlig. I tidigare förslag var den tertiära zonen bredare och har minskats under arbetes gång.</p> <p>I handboken för vattenskyddsområden (2010:5) står det att reglering kan ske inom den tertiära zonen för att säkerhetsställa det långsiktiga skyddet av vattentäkten. Användning av bekämpningsmedel bedöms kunna påverka ytvattnet under en längre tid och regleras därför i 5§ Bekämpningsmedel i skyddsföreskrifterna.</p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</p> <p>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</p> <p>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C
2018-03-07

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en viss marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>SGU hade synpunkter på den tidigare gränsdragningen och gränsen har därför gjorts om inför samrådsutskicket. SGU påpekade att det sekundära skyddsområdet centralt i väster var mycket smalt och föreslog att det skulle göras bredare eller skapa en nordlig och en sydlig sekundär del. Sweco valde det senare alternativet.</i></p>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	<p>SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Stigens vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D

Specifika yttranden avseende Rådanefors vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	<p>Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvattnet ombesörjs genom att dricksvattnet kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.</p> <p>Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilket ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".</p> <p>Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.</p>
Västvattnens bemötande	<p>Västvatten delar Dalslands miljö- och energinämnds analys om vattentäkten i Rådanefors och har skickat vidare synpunkterna till Färgelanda kommun. I dagsläget ingår mikrobiologisk analys av råvattnet.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>Avseende krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen så anser Västvatten att det ingår i den nuvarande tillsynen som Dalslands miljö- och energikontor ansvarar för.</i>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>Av underlaget för Rådanevors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.</p>
Västvattens bemötande	<i>Västvatten avser att ändra den sekundära gränsen så att den går i strandlinjen. Det blir en tydligare gränsdragning och skyddsföreskrifterna är anpassade till verksamheter på land (Rev 16).</i>

Jan och Barbara Sandell, Mellområdene 1:17	
Jan och Barbara Sandell	<p>Synpunkter på förslag till skyddsföreskrifter:</p> <p>Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Angående tekniskt underlag:</p> <p>Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekats som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodiken som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonment vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten har beslutat att revidera föreskrift (§3) fordonstvätt och förbjuda fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon (Rev 1). Detta blir tydligare och innebär mindre administration. Biltvätt bör ske i tvätthall som är avsedd för detta.</i></p> <p><i>Västvatten avser att förtydliga i skyddsföreskriften för Rådanevors samt de övriga tre vattenskyddsområdena att undantag ska gälla för hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark. (Rev 17).</i></p> <p><i>Angående oron kring dricksvattnets kvalitet p.ga närheten till avloppsreningsverket så har synpunkterna skickats vidare till Färgelanda kommun och Dalslands miljö- och energiförbund som är huvudman respektive tillsynsmyndighet.</i></p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D
2018-03-07

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E

Specifika yttrande avseende Gatersbyns vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområden kan innebära krav på externa skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också att ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter. Behovet av kommunalt dricksvatten måste dock väga tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas med ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Västvatten har informerat Färgelandas kommunstyrelse och kommunfullmäktige om bildandet av vattenskyddsområdet kring Gatersbyn 2 och redovisat hur skyddsföreskrifterna kommer att formuleras. Kommunfullmäktige har gett sitt godkännande att gå vidare med arbetet för bildandet av vattenskyddsområdet.</i></p> <p><i>Angående bergvärmepumpar så står det i 17§ i skyddsföreskrifterna att nyetablering av anläggning för lagring och utvinning är tillståndspliktigt. Det kommer således inte att vara förbjudet att anlägga bergvärmepumpar i den sekundära zonen där bostadshus finns. Däremot ställer sig Västvatten frågande till nämndens resonemang om att föreskriften påverkar många fastighetsägare. Det faktum att en föreskrift påverkar flera fastighetsägare kan aldrig vara en anledning att inte införa den, utan är bara en indikation på en betydlig riskminskning</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>för vattentäkten. Möjligheten att anlägga bergvärmepump kan heller inte anses vara en rättighet för en fastighetsägare utan är bara ett av flera alternativ till effektiv uppvärmning av fastigheter.</i>
--	--

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.
Västvattens bemötande	<i>Västvatten har informerat Dalslands miljö- och energikontor om det påvisade halterna av alifater (C16-C35) i grundvattnet vid Gatersbyn,</i>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.
Västvattens bemötande	<i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Gatersbyn 2 vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i>

Statens geologiska undersökning (SGU)	
SGU	<p>Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2. SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).</p> <p>SGU föreslår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.</p> <p>SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGU: s serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

Västvattens bemötande	<p>Fastighetsbeteckningen som vattentäkten är belägen på är felaktig i det tekniska underlaget. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106 och fastigheten ägs av Färgelanda kommun (Rev 18).</p> <p>Västvatten avser att ändra beräkningarna av skyddszonernas utbredning enligt SGU:s synpunkter. Vattenuttaget 100 m³/dygn kommer att användas i beräkningarna vilket innebär att den primära zonen har arean 0,025 km². I det nu liggande förslaget är arean 0,02 km² på den primära zonen så förändringen är inte så stor i praktiken (Rev 19).</p>
-----------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid. Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas. För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</p> <p>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</p> <p>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</p>

Synpunkter IAC, daterat 2017-02-23	
IAC	<p>1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskyddsområde som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.</p> <p>2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³/dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.</p> <p>3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§), som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvaring enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämnd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvaringsutrymmet någon gång i framtiden.</p> <p>4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173. Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten. Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil. Det går ca 50-60 Trailer/dag från fabriken med gods.</p> <p>5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning. IAC har ett mycket stort antal impregnerade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.</p> <p>6. Det finns inom skyddszonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall) med div. olika fraktioner av industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.</p> <p>7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.</p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

	<p>8. (15§ Väg). Snöbekämpning sker dagligen vintertid för att säkerställa en säker logistikhantering</p> <p>IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.</p> <p>IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten hade ett separat möte med IAC den 9 maj 2017 där IAC:s synpunkter diskuterades.</p> <p>1. Västvatten beklagar att uppgifterna angående IAC är felaktig och kommer att ändra informationen angående antal anställda och typ av produktion i den tekniska beskrivningen (Rev 20). Västvatten är medvetna om att IAC är en stor och viktig industri för Färgelanda. Vattentäkten vid Gatersbyn 2 har funnits under flera decennier. Genom att införa ett vattenskyddsområde kring vattentäkten förtydligar man skyddsvärdet kring vattentäkten. Redan idag måste verksamheter kring vattentäkten bedriva sin verksamhet så att det inte innebär någon skada på vattentäkten.</p> <p>2. Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter och att kapaciteten är begränsad. Alternativa dricksvattenlösningar har utretts men Gatersbyn 2 är i dagsläget det bästa alternativet. Behovet av kommunalt dricksvatten måste vägas tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas genom att upprätta ett vattenskyddsområde.</p> <p>3. För de produkter och ämnen som regleras i IAC:s tillstånd så behöver inte motsvarande delar ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Det krävs skyddsåtgärder vid hantering och lagring av produkterna som redan idag måste följas som IAC skriver. Dalslands miljö- och energikontor kommer fortsätta att bedriva sin tillsyn av verksamheten.</p> <p>4. För att anlägga en väg på ett vattenskyddsområde krävs tillstånd enligt § 15 i skyddsföreskrifterna (Väg). Det är därmed möjligt att anlägga en väg på ett sekundärs skyddsområde efter en</p>

	<p><i>tillståndsansökan. Eventuellt kommer tillståndet att villkoras med t.ex. försiktighetsåtgärder vid schaktning.</i></p> <p><i>5. Impregnerade träpallar som IAC skriver om i sitt bemötande är snarare avfall (se svar på fråga 6) än timmer.</i></p> <p><i>6. IAC:s avfallshantering regleras i verksamhetens tillstånd. Därför behöver motsvarande delar inte ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Angående containrars täthet bör detta redan idag säkerhetsställas genom verksamhetens egenkontroll.</i></p> <p><i>7 och 8. Skyddsföreskriften §14 avser snö från trafikerade ytor utanför den sekundära zonen. Det är således tillåtet att lägga upp snö från vägar inom den sekundära skydds zonen.</i></p> <p><i>Flera av de krav som skyddsföreskrifterna innebär måste IAC förhålla sig till inom det nuvarande tillståndet som Dalslands miljö- och energikontor sköter tillsynen på. Västvattnets uppfattning är att de ökade krav som vattenskyddsområdet innebär inte ska hindra IAC:s verksamhet.</i></p>
--	--

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

PM

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2016-09-12
UPPDRAGSNUMMER 1352155000	UPPRÄTTAD AV Hans Björkman	

Kommentarer till Länsstyrelsens yttrande

Bakgrund

Länsstyrelsen har i yttrande 2016-06-09 lämnat synpunkter på förslagen till vattenskyddsområde (VSO) i Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen. De tekniska beskrivningarna (TB) har reviderats och kompletterats med anledning av synpunkterna. En del av synpunkterna är ibland gemensamma för de 4 VSO. Flera av dessa har vi valt att i nuläget inte arbeta in i TB eller endast i några av dem. Vi vill dock kommentera vad som ligger till grund för våra bedömningar.

Synpunkter på de tekniska underlagen

Länsstyrelsens *kommentarer är kursiverad* och Swecos kommentarer i normal text.

Arbetet ska bland annat omfatta redovisning av grundvattendelare, grundvattennivåer. Flera av vattentäkterna saknar redovisning av detta.

Samtliga jordartskartor har nu uppdaterats och visar bedömda ytvattendelare. Endast Rösäter visar en grundvattendelare som identifierats vid en provpumpning. Ytvattendelare och grundvattendelare kan sammanfalla men det är inte alltid fallet. Vi har inte tillräckligt tekniskt underlag att markera grundvattendelare. För att undersöka om grundvattendelare förekommer i t ex en isälvsavlagring krävs ofta en omfattande provpumpning samt utvärdering. Resultatet av provpumpningen är bland annat beroende på antalet observationspunkter och var de ligger i förhållande till en grundvattendelare. Det krävs således ofta ganska kostsamma undersökningar för att fastställa om och var grundvattendelare finns. Ett motiv är att man då kan lägga en gräns för en skyddszon inom en isälvsavlagring. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skydds zoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Det går att göra omfattande undersökningar men vår bedömning är att detta inte är ekonomiskt försvarbart för mindre vattentäkter såsom de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.

Detta innebär att ingen hänsyn har tagits till grundvattenytans gradient och det bör kommenteras hur den kan påverka skyddszonernas utbredning. Ett bättre hydrogeologiskt underlag skulle ge bättre säkerhet vid beräkningen av transporttider, bedömningen av grundvattendelare och därmed avgränsningen av skyddszoner.

Det är riktigt att vi inte tagit hänsyn till grundvattenytans gradient. Gradienten varierar beroende på uttagets storlek och grundvattengradienten i vila är annorlunda än vid ett uttag.

1 (3)

Sweco
Södergatan 1

SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 575550
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Hans Björkman
Hydrogeolog
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 56
Mobil +46 (0)708 65 51 02
hans.bjorkman@sweco.se

Vattenhastigheten ökar med ökad gradient men det viktiga, enligt vår bedömning, är att gränsen dras på ett avstånd som innefattar en tillräckligt stor vattenvolym för att rinnriden skall vara tillräcklig, oavsett gradient. När det gäller bergbrunnar elongeras ofta ett påverkansområde i de riktningar där de mest vattenförande sprickorna bedöms finnas. När det gäller magasin i jord bestäms påverkansområdets utseende av resultaten av provpumpningar men till stor del även av topografi och avlagringens typ och morfologi. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skydds zoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Vår bedömning är att studier av gradienten inte medför att gränserna kommer att dras annorlunda.

Referens för porositet saknas.

I områden med sand och grus i olika fraktioner ansätter vi ofta en effektiv porositet (n_e , där vatten kan strömma fritt) på 20 %. Den effektiva porositeten beror på kornstorleken och varierar för friktionsmaterial mellan i storleksordningen 15 % - 35%. Vid undersökningsborringar görs oftast endast en kornstorleksbedömning i fält av erfaren geolog. Siktning av jordprover har inte utförts vid fältarbetet för de fyra aktuella grundvattentäkterna i Färgelanda kommun. Oftast utförs detta endast vid dimensionering av större brunnar. Det är även viktigt att ha med sig att kornstorleken i en avlagring varierar stort och därmed även den effektiva porositeten. Det gäller således att försöka göra en bedömning av hur stor den effektiva porositeten är som medeltal i avlagringen. Även om man siktar prover från en borrhål så gäller den beräknade porositeten endast den punkten och förhållandena är sannolikt ganska annorlunda redan några meter därifrån. Vi väljer därför ofta att ange n_e till 20 % som ligger i nedre delen av skalan vilket innebär att skyddsområdets utsträckning blir åt det större hållet, ett något konservativt synsätt men ger kanske lite ökat skydd.

Grundvattenförande lagrets mäktighet.

För att beräkna vattnets uppehållstid i marken måste det vattenförande lagrets mäktighet användas. Även detta blir en bedömning. Exempelvis kan vi tänka oss ett 1 meter långt utsnitt i en lagerföljd som karteras som sand. Om det förekommer 1 dm grovsand i denna lagerföljd kommer kanske 90 % av vattnet att strömma i det skiktet. Ibland kan skillnaderna i kornstorlek vara så liten att det inte upptäcks vid en kartering men skillnaderna i vattenförande förmåga kan ändå vara väsentlig. Till detta kommer även skillnaden att kornstorleken varierar stort inom en avlagring vilket gör att enstaka siktprover inte ger så mycket hjälp i det stora hela.

För att bedöma det vattenförande lagrets mäktighet tittar vi på utförda borringar och gör en bedömning vad som kan vara en rimlig vattenförande medelmäktighet i avlagringen. Finns inga borresultat får vi ändå ansätta en siffra som får grunda sig på erfarenhet. En mindre vattenförande mäktighet innebär att skyddsområdet blir större.

Resultat från provpumpningar.

Vattentäkterna i Röster och Rådanefors har tillstånd enligt vattenlagen eller miljöbalken. Till grund för tillståndsansökningarna har provpumpningar utförts. Tekniska beskrivning för dessa båda täkter har kompletterats med uppgifter från provpumpningarna. För ytterligare uppgifter

2 (3)

PM
2016-09-12

hänvisas till teknisk beskrivning för respektive tillståndsansökan. Resultaten har dock legat till grund för förslagen till teknisk beskrivning för vattenskyddsområdena för dessa täkter.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har föreslagit ett antal områden som ska bilda nya grundvattenförekomster inom vattenförvaltningen, varav Rådanefors är ett av dessa områden. Vid avgränsning av grundvattenförekomster i kristallint berg har SGU utgått från vattentäkter och avgränsat det område varifrån grundvattenbildningen till den aktuella dricksvattentäkten sker. SGUs avgränsning är översiktlig, men fundera ändå på varför det är skillnad på de båda områdena.

Hur SGU gjort sin avgränsning framgår inte men sannolikt är det enbart en principiell avgränsning. Det är ett bergområde med normal grundvattenförekomst i berg såsom i princip alla andra bergområden. Sannolikt är det förekomsten av en kommunal uttagsbrunn som motiverar SGUs ställningstagande. Vår bedömning är att SGUs gräns av grundvattenförekomsten inte skall ses som gränserna för ett vattenskyddsområde.

För grundvattentäkter bör normalt hela tillrinningsområdet ingå i vattenskyddsområdet för att förhindra att vattentäkten påverkas negativt i ett långsiktigt perspektiv. När avsteg görs från detta bör det motiveras tydligt.

Gränserna för primär och sekundär skyddszon skall förläggas på avstånd från brunnen så att rinntiderna i grunden uppgår till 100 dagar respektive 1 år för att vatten skall hinna genomgå behandling/spädas ut samt att föroreningar skall hinna upptäckas. Gränserna skall vara miljömässigt motiverade för att inte göra omotiverat stora vattenskyddsområden som belastar fastigheter samtidigt som det sägs att i princip skall hela tillrinningsområdet skyddas, något som kan tyckas lite motsägelsefullt.

Som tidigare nämnts är vi medvetna om att det tekniska underlaget för det aktuella grundvattentäkterna är mer eller mindre omfattande. Avstånden till gränserna för rinntiderna beräknas med mer eller mindre osäkra geologiska uppgifter till grund. De hydrauliska egenskaperna i jord eller i sprickorna i berg varierar stort även inom korta avstånd. I slutändan görs många bedömningar och förenklingar med stöd av geologisk kunskap och erfarenhet.

Beräkning av rinntider är ett av flera verktyg för att avgränsa ett vattenskyddsområde. Ett kanske viktigare verktyg är att studera nybildningsområden. Många gånger är nybildningsområden i form av t ex isälvsmaterial ganska väl avgränsade och medelnettonederbörden över flera år är relativt väl angiven. Vår bedömning är att eftersom nybildningen i isälvsmaterial är betydligt större än i berg måste i första hand isälvsmaterial skyddas. I ett bebyggt område måste även bedömningar göras ifall hus- och vägdräningar avleder vatten som då inte bildar grundvatten.

Sammanfattningsvis är det många antagningar som måste göras och det leder till att vattenskyddsområdet har en utsträckning som är bedömd. Vår bedömning är att ett fastställt vattenskyddsområde som baseras på geologisk kunskap och erfarenhet är bättre än inget vattenskyddsområde alls.

FVAB:s yttrande, 2021-02-19, över inkomna synpunkter vid kommunens föreläggande enligt miljöbalken till berörda att yttra sig.

Löp nr	Vattenskyddsområde	Kategori	Synpunkt	FVAB's yttrande/bemötande
1.4	Gatersbyn		Kommunen behöver vara medvetna om att bildande av VSO kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga och kommande verksamheter.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.5	Rådanefors	Allmänt	Tillsyn kan medföra krav på förebyggande åtgärder vid både kommunala avloppsanläggningar och vattenverk.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.7	Stigen	Allmänt	DMEF anser att en överföringsledning mellan Stigen och Färgelanda bör övervägas. På så sätt skulle reservvatten kunna åstadkommas samt reservvattentäkten vid Gatersbyn skulle bli inaktuell.	Färgelanda Vatten har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att bygga en överföringsledning då det innebär stora kostnader.
6.11	Rösäter	Allmänt	Vad menas med dd mm åå i övergångsbestämmelserna? Vad menas med två år efter ikraftträdande? Vad ska göras för den idag befintliga verksamheten?	I samband med att kommunfullmäktige beslutar om föreskrifterna kommer "dd mm åå" ersättas med datum. En övergångsbestämmelse är giltig från det att beslutet är fattat till det att beslutet träder i kraft. För vattenskyddsområden brukar tiden vara två år. Det innebär att de som driver en befintlig verksamhet har två år på sig att göra anmälningar/söka tillstånd
6.12	Rösäter	Allmänt	Sammanfattningsvis anser vi att det är en undermålig utredning. Föreslagna skyddsåtgärder har ingen bäring eller verklighetsförankring.	Er synpunkt noteras. Utredningen är uppbyggd på samma sätt som vid framtagande av andra vattenskyddsområden. Skyddsåtgärder bygger på Naturvårdsverkets allmänna råd.
6.13	Rösäter	Allmänt	Fastigheten ska inte vara sekundär skyddszon	Skyddszonernas utformning är framtagna utifrån bedömda rinntider till vattentäkten. Fastigheten Rösäter 1:5 ingår i den sekundära skyddsområdet då vatten eller eventuella kemikalier kommer att nå vattentäkten inom 100 dagar till 1 år.
2.1	Samtliga	Allmänt	De fastighetsägare som hamnar inom området får ta på sig en börda för att skydda den gemensamma tillgången av dricksvatten. Utvecklingsmöjligheterna begränsas och värdet på fastigheten kan sjunka.	Oro kring sjunkande fastighetsvärde framförs ofta LRF i samband med beslut rörande vattentäkter. Det finns inga studier rörande fastighetspriser eller om verksamheter begränsas på sikt. Det finns idag många fastslagna vattenskyddsområden och verksamhet och fastighetsvärdet verkar bestå.

Tekniskt underlag

2.2	Samtliga	Allmänt	Den enskilde fastighetsägaren får stå för det ekonomiska ansvaret. Det är inte en rimligt ordning framförallt med tanke på att de åtgärder som en verksamhet måste söka tillstånd för , innebär ett skydd av dricksvattnet. Det är högst rimligt att VA-kollektivet står för dessa kostnader.	Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda dricksvattnet och där i ingår att reglera vilka verksamheter som får ske. Därav kan vissa verksamheter behöva söka tillstånd/göra anmälningar. Enligt miljöbaken är det den som utför en åtgärd som kan påverka vattentäkten som ansvarar (förorenaren betalar). Det är kommunfullmäktige som slutligen beslutar om utformningen av taxan för tillsyn. Taxor och dess utformning ingår inte fastställandet av vattenskyddsområde.
2.3	Samtliga	Allmänt	Det är viktigt att det görs en konsekvensanalys för att politikerna ska kunna göra rimlighetsavvägningar mellan olika intressen	I underlagen till beslutet kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas
2.4	Samtliga	Allmänt	Vattendom saknas för två av vattentäkterna. I en tillståndsprovning ingår en lokaliseringsprovning. Det vore bättre att först inhämta vattendom. Sakägare har då möjlighet att inkomma med synpunkter om vattenuttaget påverkar deras fastighet	Västvatten har prioriterat att få klart vattenskyddsområdena först. Västvatten har dialog med länsstyrelsen om vattendomar och avser ordna sådana. Såvitt känt har inga problem orsakade av uttagen visats.
3.3	Samtliga	Allmänt	Information och upplysningar bör inte lämnas som föreskrift (exempel § 19 allmänna bestämmelser)	Texten i föreskrifterna är ändrad, så att allmänbestämmelser, information och skyltning inte är föreskrifter.
4.1	Gatersbyn	Allmänt	Vid en händelse behöver räddningstjänsten information om hur lång tid det tar för en förorening att sprida sig från platsen för utsläppet till vattentäktzonen	Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkter, men det ersätter inte ett bra samarbete mellan Miljöenheten och Räddningstjänsten. Det är lämpligt att ha återkommande kontakt för att diskutera möjliga släcktekniker etc. på olika platser i kommunen beroende av vad som är skyddsvärt. I kommande miljötillsyn kan det vara bra att fokusera på risker för utsläpp av och olyckor med förekommande kemikalier. Återkoppla till miljö och räddningstjänst om behovet av samarbete. Återkoppling kan ske i samband med antagande av föreskrifterna.
4.3	Samtliga	Allmänt	Olyckor som kan medföra påverkan risk för grundvattenförorening ska alltid anmälas via 112, inte direkt till räddningstjänsten.	Texten i föreskrifterna är ändrad.
7.1	Gatersbyn	Allmänt	Området vid Gatersbyn har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.

7.2	Stigen	Allmänt	Området vid Stigen har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.
5.1	Rösäter	Allmänt	Till att börja med bör stycket 4 skrivas om, Jordbruksmarken används idag för fullskalig konventionell odling, marken är av sådan kvalitet att den kan anses som högavkastande för de flesta förekommande slags odling. Kan tillägga att mycket av det ni vill förbjuda inom det primära skyddsområdet är verksamhet som pågår idag och som följaktligen inte påverkar vattenkvalitén	Texten i stycke 4 ses över. I den genomförda riskanalysen har användningen av bekämpningsmedel och växtnäringsämnen noterats som riskmoment för de aktuella vattentäkterna. Föreskrifterna är till för att skydda vattenkvalitén under en lång tid framöver.
5.5	Rösäter	Allmänt	Varför inte göra en reservvattentäkt innanför Ragnerudssjön.	Vattenresursen Ragnerudssjön kommer att belysas i den vattenförsörjningsplan som ska tas fram under 2021. Under flera år framöver kommer dock vattentäkten Rösäter att behövas, innan det skulle kunna bli aktuellt andra alternativ.
5.9	Rösäter	Allmänt	Fastighetsägaren önskar att det inte bildas något vattenskyddsområde.	Er synpunkt noteras
2.6	Samtliga		Förbudet i primärzon kommer leda till försvårad pågående markanvändning. Det är rimligt att kommunen betalar intrångsersättning.	Förbudet tydliggör de risker som finns för påverkan på vattentäkten. Den som anser att deras verksamhet påverkas negativt kan ansöka om ersättning hos mark- och miljödomstolen.
		Bekämpningsmedel		
3.4	Samtliga	Definitioner	För grund- eller ytvattnet skadliga ämnen (§3) behövs en exaktare definition	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.5	Samtliga	Definitioner	Undantag bör gälla det som faktiskt förbjuds (§4)	Undantaget är borttaget
3.6	Samtliga	Definitioner	Begreppet tät gödselvårdsanläggning behöver definieras (§6a)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.7	Samtliga	Definitioner	Begreppet "motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark" behöver definieras (§6b)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.8	Samtliga	Definitioner	begreppet lantbruksdjur behöver definieras (§7)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.9	Samtliga	Definitioner	Begreppet "släppas ut till mark" behöver definieras (§8)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.10	Samtliga	Definitioner	Begreppen uppläggning och deponering behöver definieras (§11)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.11	Samtliga	Definitioner	Uttrycket "därmed liknande" fungerar inte (§15d)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.12	Samtliga	Definitioner	Föreslår att förflyttning ändras till omfattande. Fungerar undantaget volymmässigt för normalt underhåll av bef ledningar? (§16c)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.13	Samtliga	Definitioner	Definition av miljöfarliga kemiska produkter är inte relevant då det inte används i föreskrifterna. Den hänvisar dessutom till KIFS som inte gäller längre	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.14	Samtliga	Definitioner	Begreppet stallgödsel används ej	Texten i föreskrifterna är ändrad.
10.1	Samtliga		Inkom 20 juni 2019, ev. redan ändrat, Istället skulle man kunna för primär zon skriva snarlikt som blev för Uddevalla kommuns grundvattentäkter: "Nyetablering av avloppsanläggning där hushållspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet."	Texten i föreskrifterna är ändrad.
1.6	Rådanefors	Enskilda avlopp	I TB avsnitt 4.8 anges att Rådaneshjön rinner till Gullmarsfjorden. Rådaneshjön ingår i Dalbergsåns avrinningsområde. Sjön avvattnas till Bodaneälven och vidare till Vätern	Uppgiften korrigeras i underlaget.
6.9	Rösäter	Felaktigheter Markarbete, väg	Vad avses för spridning av salt? Tillstånd för spridning på uppfart till garage och maskinhall	Spridning av vägsalt kräver tillstånd, detta för att kunna reglera att spridning inte sker precis intill vattentäkten. Föreskriftens syfte är inte att reglera spridning på uppfarter m.m. Ett undantag är inlagt i föreskrifterna så att spridning på mindre vtor bli möjligt.
6.8	Rösäter		Är det ok med förbättringsarbete av grusvägar?	Ordinarie underhåll av grusvägar går att genomföra. Beläggningsarbeten eller andra förbättringar på en yta som är större än 50 m ² är anmälningspliktigt
11	Gatersbyn	Markarbete, väg	Trafikverket anser att föreskrifterna bör ändras så att normal drift och underhåll av vägen inte kräver restriktioner eller tillstånd. Enligt föreskriften krävs tillstånd för spridning av vägsalt samt beläggningsarbeten.	Kommunen förstår att Trafikverket helst ser att inga föreskrifter påverkar verksamheten, men då påverkan av salt och beläggningsarbeten noterats i riskanalysen för den aktuella vattentäkten bedömer kommunen att föreskriften behövs och att alla verksamheter omfattas.
1.2	Gatersbyn	Markarbete, väg Områdets avgränsning	DMEF anser att vattentäktens lokalisering är olämplig pga. risk för föroreningar från verksamheter inom skyddsområdet. Då området är planerat för industri- och verksamhetsmark kan ytterligare verksamhet tillkomma.	Kommunen förstår Miljö- och energiförbundets synpunkt. Kommunen har valt att behålla vattentäkten då det i nuläget inte finns några alternativ. Kommunen har ett särskilt fokus på vattentäkten i sina risk- och sårbarhetsanalyser. Riskmomenten noteras även i risk- och faroanalysen (HACCP) för vattenverket.
1.1	Samtliga	Områdets avgränsning	Tertiär zon saknas för tre av fyra vattentäkter. DMEF saknar denna zon då den visar att det finns ett behov att ta hänsyn till vid fysisk planering m.m. Behovet av en tertiär zon är särskilt påtaglig för Gatersbyn då det finns befintliga verksamheter inom området	De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

Definitioner

6.1	Rösäter	Områdets avgränsning	Hur har förslaget till sekundärzon tillkommit? Har det gjorts geotekniska undersökningar? Fastighetsägaren vill få en motivering av områdets omfattning	Skyddszonernas utbredning är uträknade utifrån uppskattade rinntider som utgår från uppskattade markmaterial. Uppskattningarna bygger på provpumpningar och geologiska kartor. Det görs sällan geotekniska utredningar för att undersöka materialet inom hela området. Området skulle bli punkterat av alla grundvattenrör och det skulle medföra en risk för förorening eller utläckage av grundvatten.
6.2	Rösäter	Områdets avgränsning	Förslaget för Rösäter 1.5 som sekundärzon gränsar till Prästgården 1:72, Högsäters vattentäkt, också sekundär zon. Samma tillrinningsområde för båda fastigheterna.	Ytvattendelaren i norra delens bergslägen utgör sekundära skyddszonens gräns i norr. Yt- och grundvatten följer här topografin så att vattnet norr om vattendelaren rinner norrut till Högsäters vattentäkt och vatten söder om vattendelaren rinner till Rösäters vattentäkt.
5.2	Rösäter		Den sekundära zonen har flyttats så att den tangerar vattenskyddsområdet för Prästgården.	Den sekundära zonen har inte flyttats norrut jämfört med det tidigare förslaget 2016-11-25. Sekundära skyddszonerna har minskat till förmån för Rösäter 1:3.
5.3	Rösäter	Områdets avgränsning	Ni har misslyckats att skapa en reservvattentäkt till Högsätersborna. Om tillrinningsområdet förorenas står man utan vatten	Genom att använda brunnen vid Rösäter ökar säkerheten för de boende i Högsäter då det finns två vattenuttag istället för ett så som förutsättningarna varit tidigare.
5.4	Rösäter	Områdets avgränsning	Rösäter och Prästgårdens vattentäkter är samma vattenkälla, det är enbart två filialer av samma vattentäkt.	Undersökningsborrningar har visat att det med största sannolikhet inte finns någon kontakt mellan vattentäkterna. Finkorniga jordarter så som lera och silt begränsar kontakter i norr. Provpumpningarna visar att grundvattenmagasinet vid Rösäter är som en "bassäng" med täta geologiska begränsningar. Det finns även höga bergslägen i ungefärlig östvästlig riktning som begränsar kontakten.
1.8	Samtliga	Petroleum och kemisk	DMEF påpekar att fordon och maskiner innehåller fler petroleumprodukter än bränsle.	Kommunen är medveten om att det finns fler miljöfarliga produkter än drivmedel i ett fordon.
6.3	Rösäter		Gränsen 25 L verkar vara tagen ur luften. Förslaget är orimligt. Inom Högsäters vattentäkt Prästgården är hantering av mer än 250 L tillståndspliktigt	Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förorda att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. Vattentäkten vid Rösäter är känslig för påverkan av petroleum och därav är det extra viktigt att petroleum hanteras på ett säkert sätt. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd.
		Petroleum och kemisk		

2.5	Samtliga		<p>LRF anser att 25L för tillstånd är för låg tröskel. På en fastighet kommer man snabbt upp i 25L. Det innebär att det krävs tillstånd för att tanka gräsklippare eller motorsåg. LRF anser att 250 L är en rimligare gräns.</p>	<p>Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förorda att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. De aktuella vattentäkterna har få skyddande barriärer och en påverkan av petroleum skulle ge en stor och bestående påverkan på de aktuella råvattenkällorna. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd. I tillstånden kan tillsynsmyndigheten föreskriva om hur petroleum kan hanteras för att minska riskerna.</p>
4.2	Gatersbyn	<p>Petroleum och kemiska produkter</p> <p>Petroleum och kemiska produkter</p>	<p>Räddningstjänsten anser att spridningshastigheter för de petroleumprodukter och miljöfarliga kemiska produkter som hanteras inom vattentäktens tillrinningsområde ska redovisas. Vad innebär en avverkningssäsong. Verksamheten omfattar även ett mindre sågverk. Förslaget verkar gripet ur luften och kan inte kontrolleras.</p>	<p>Miljöenheten kan ställa krav på denna typ av redovisningar i samband med att nya verksamheter startas.</p>
6.6	Rösäter			<p>Syftet med föreskriften är att påverka hur länge timmerupplag får ligga i närheten av vattentäkten. Begreppet avverkningssäsong tydliggörs i bilaga A, Definitioner av begrepp. Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning. Hur timmer hanteras och lagras vid sågverket hanteras via miljöenhetens tillägg.</p>
9.1	Samtliga	Skogsbruk	<p>Föreskrifter kring skydds zoner vid avverkning, gallring, dikesrensning, skogsbilvägar saknas.</p>	<p>Färgelanda kommun har bedömt att risken för påverkan från avverkningar, gallring och dikesrensning är liten. Risken är större vid vtvattentäkter än grundvattentäkter.</p>
3.1	Gatersbyn	Skogsbruk	<p>Det bör framgå tydligt om föreslagna föreskrifter avseende Gatersbyn är tillräckliga eller om andra typer av åtgärder anses vara nödvändiga.</p>	<p>Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkten men det behöver även ske andra arbeten. Gatersbyn ligger intill ett industriområde och problematiken är noterad i risk- och sårbarhetsanalyser.</p>
5.8	Rösäter	<p>Tekniskt underlag</p> <p>Tekniskt underlag</p>	<p>Fastighetsägaren önskar se skriftligt att provborrningar skett med medgivande av markägaren.</p>	<p>Överenskommelser har gjorts med aktuella fastighetsägare år 2002.</p>

6.4	Rösäter	Tvätt av fordon	Förslaget är orimligt. Arbetsfordon måste rengöras regelbundet. Tvätt sker på långt avstånd från vattentäkten. Ska vi tvingas anlita bärningsfirma för transport av arbetsfordon till tvätt	Tvätt av fordon i på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
5.6	Rösäter		Var går gränsen för avsköljning med kallt vatten Dessutom, mycket av den tvätt som sker av jordbruksredskap är att skölja bort den jord som fastnat vid arbete och om samma jord anses som farlig så har ni ju definitivt placerat vattentäkten på fel ställe.	Tvätt av fordon på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
6.10	Rösäter	Tvätt av fordon	Hur har man kommit fram till jord/berg volym på 150 m3?	Mängden 150 m3 är uppskattad för att schaktning ska kunna ske inför byggande av små byggnader eller underhåll av diken, vägar etc.	Tvätt av fordon
6.7	Rösäter	Täkt Upplag, avfall	Orimligt förslag. Hur ofta kommer snöupplag finnas? Var är trafikerad yta?	Även om det numera sällan snöar mycket i Färgelanda förekommer kraftiga snöfall emellan åt. Syftet med föreskriften är att få snöupplag från trafikerade ytor placerade utanför den primära skydds zonen.	
2.9	Samtliga	Upplag, avfall	Det måste vara möjligt att tillfälligt lagra miljöfarligt avfall så länge det sker på hårdgjorda ytor utan läckagerisk, tex lysrör	Enligt skyddsföreskrifterens definitioner avses upplag som plats på mark eller vatten. Det är fortfarande möjligt att lagra avfall som till exempel lysrör inomhus eller på annan plats där det inte förekommer en risk för spridning av föroreningar till vattentäkten. Det är viktigt att följa övrig generell lagstiftning rörande hur avfall får förvaras.	

2.10	Samtliga	Upplag, avfall	Hur ska sågspån vid ett sågverk hanteras. Är det ett avfall eller en biprodukt	Det är den som ger upphovet till sågspånet som kan bedöma hur klassningen bör ske. Ett avfall är något som ägaren vill/behöver göra sig av med. Om sågspånet levereras vidare som till exempel biobränsle, absorptionsmedel, djurströ kan det klassas om en produkt. Kommunen rekommenderar att sågverksägaren kontaktar sin branschorganisation eller tillsynsmyndigheten för vidare vägledning
2.11	Samtliga	Upplag, avfall	Det bör skrivas in att avfall som hanteras på täta underlag utan läckagerisk är undantagna tillståndsplikt	Upplag av avfall är reglerat i vattenskyddsföreskrifterna då det finns en risk för spridning av föroreningar till grundvattnet. Hur lagringen kan ske prövas vid tillståndsprövningen. Om lagring sker på tätt underlag ökar sannolikheten att erhålla ett tillstånd.
5.7	Rösäter	Upplag, avfall	Lagringen av avfall vid Havskuren överstiger sin tillåtna mängd varje vecka	Kommunen tackar för uppgiften och lämnar den vidare till Uddevalla kommun så att de kan följa upp huruvida verksamheten inte följer givna tillstånd.
1.3	Gatersbyn	Upplag, avfall	Provtagning har visat förekomst av alifater. Det finns MIFO-objekt inom skyddsområdet. Det är inte klarlagt hur ett större vattenuttag kan påverka vattenkvalitén. Det går inte heller att utesluta att eventuella markföroreningar kan påverka vattenkvalitén i större utsträckning än vad som hittills påvisats	Gatersbyn används som reservvattentäkt och då påverkan finns i närheten är det än viktigare att skydda vattenkvalitén. Vid uttag är det viktigt att provta för att se eventuell påverkan.
6.5	Rösäter	Vattenkvalité	Förslaget är orimligt. Naturgödsel är en naturlig del av ett jordbruk	Gödsel är en av de risker som noterats inom området. För att långsiktigt skydda vattnet ställs krav görande gödselhantering nära vattentäkten.
2.7	Samtliga	Växtnäringsämnen	Det förefaller märkligt att söka tillstånd för något som redan är ett lagkrav. Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område så kraven gäller från 2 DE. (§6a)	I tillståndsprövningen har DMEF möjlighet att föreskriva om villkor för att tillse att gödsellagringen är tillräckligt säker. Syftet med reglerna för nitratkänsligt område är att minska övergödningen. Syftet med vattenskyddsföreskrifterna är att skydda råvattnet varför kraven kan se lite olika ut.
2.8	Samtliga	Växtnäringsämnen	Tillståndsplikt är onödigt i sekundär zon med tanke på omfattande lagstiftning gällande spridning av stallgödsel inom nitratkänsligt område (§6b)	Färgelanda kommun ligger inom nitratkänsligt område vilket medför strängare krav kring lagring och spridning av gödsel. Reglerna är satta för att minska läckage av kväve och fosfor till vattendrag och tar inte hänsyn till påverkan på dricksvatten. Det finns därför skäl att ställa ytterligare krav på hantering precis intill en vattentäkt.
10.2	Samtliga	Växtnäringsämnen	Ändra begreppen Stallgödsel till Naturgödsel i föreskrifterna och se även över i definitionerna.	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.2	Samtliga	Uttrycken "såsom" eller "därmed liknande" fungerar inte i föreskrifter	Texten i föreskrifterna är ändrad.
8.1		Inga synpunkter	Ingen återkoppling

KS § 146 Dnr 2021/135
Vattenskyddsområde Rådanefors

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet. Med ändringen att i skyddsföreskrifterna för Rådanefors vattenskyddsområde paragraf 1, ska hantering/förvaring av petroleumprodukter inom primär skyddszon utan tillstånd höjs från max 25 liter till max 50 liter.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Propositionsordning

Tobias Bernhardsson (C) föreslår följande ändringsyrkande:
Skyddsföreskrifterna för Rådanefors vattenskyddsområde paragraf 1, ska hantering/förvaring av petroleumprodukter inom primär skyddszon utan tillstånd höjs från max 25 liter till max 50 liter. Ordförande ställer proposition på ändringsyrkandet och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt förslaget.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Rådanefors, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Kommunstyrelsen

till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Kommunstyrelsens arbetsutskott efterfrågade vid sammanträde 2021-09-29 §102, ett förtydligande angående ersättning till markägare samt svar på om en policy kommer att antas rörande ersättning till markägare. Västvatten meddelar att de kommer att söka överenskommelse om en skälig ersättning som är rättvis gentemot de med mark inom vattenskyddsområdena. Västvatten kommer att ta in en extern kompetens som är van vid objektiva värderingar och ersättningar som stöd vid skapandet av överenskommelsen.

Aktuell ansökan till kommunfullmäktige gäller inte ersättningsfrågan och med detta menar västvatten att ersättningsfrågan inte kan vara ett villkor för godkännandet av vattenskyddsområdena.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Rådanefors som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen

Kommunstyrelsen

bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-29
Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag, 2021-09-29
Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17
Karta vattenskyddsområde Rådanefors grundvattentäkt 2021-02-19, bilaga
1
Vattenskyddsföreskrifter Rådanefors grundvattentäkt, bilaga 2
Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och
skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun
2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3
Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i
Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa
vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4
Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om
vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda
vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 2021-02-19, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen.
Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut om inrättande av vattenskyddsområden för Rådanefors

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Rådanefors, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Rådanefors som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:

- Karta vattenskyddsområde Rådanefors grundvattentäkt 210219, bilaga 1
- Vattenskyddsföreskrifter Rådanefors grundvattentäkt, bilaga 2
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12, bilaga 3.
- Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4

- Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5.
- FVAB yttrande över inkomna synpunkter 20210219, bilaga 6.

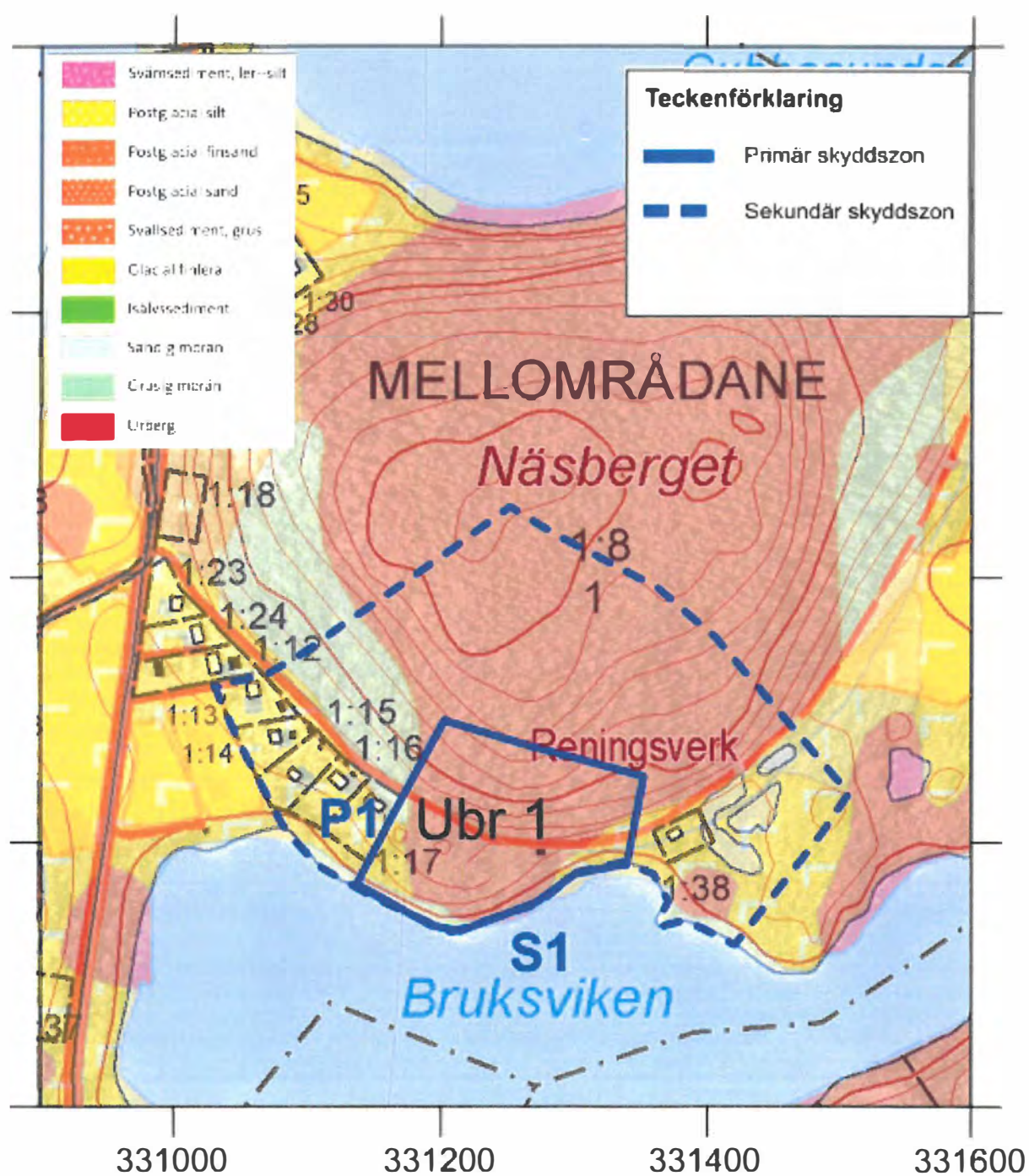
Beslutet skickas till:

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning (Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Bilaga 1

Rådanefors, vattentäkt

Skyddszoner

BILAGA 2

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER RÅDANEFORS

UPPDRAG VSO Rådanefors, Färgelanda kommun	UPPRÄTTAD AV Anna Kölfeldt	DATUM 2021-02-19
--	-------------------------------	---------------------

Skyddsföreskrifter för Rådanefors vattenskyddsområde

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Rådanefors grundvattentäkt. De har utformats med vattentäkternas nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§, 30§ i miljöbalken.

I hela vattenskyddsområdet gäller de restriktioner och anvisningar som generellt gäller inom vattenskyddsområden, bl.a. Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5)

ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET

Rådanefors vattenskyddsområde är indelat i två skyddszoner

- *Primär skyddszon*
- *Sekundär skyddszon*

Indelningen i skyddszoner baseras på nedan beskrivna kriterier, vilka följer Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skyddszonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktszonen med uttagsbrunnarna.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR RÅDANEFORS VATTENSKYDDSSOMRÅDE

I de fall det föreskrivs att **anmälan eller tillstånd** krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

1§ Petroleumprodukter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	<p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras även genom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd om mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

2§ Hälso- och miljöfarliga produkter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	<p>Hantering av mer än 25 liter hälso- och miljöfarliga produkter såsom impregneringsmedel, lösningsmedel får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>

2 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÅDANEFORS
2021-02-19

3§ Fordonstvätt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Användning av avfettnings-, rengörings- och tvättmedel i samband med fordonstvätt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

4§ Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>

5§ Växtnäringsämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning är förbjudet .	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning får inte ske utan tillstånd .
B	Spridning av naturgödsel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för privat trädgårdsskötsel</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

6§ Djurhållning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan .	--

7§ Avloppsanläggning

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet .	Nyetablering av avloppsanläggning för spillvatten eller annat avloppsvatten får inte ske utan tillstånd .

8§ Slam

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

9§ Timmer mm

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Upplag under längre tid än en avverkningsäsong av bark, flis, spån, timmer och Grot är förbjudet</p> <p><i>Undantag gäller för ved eller andra träbaserade produkter, för det egna hushållets uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

10§ Avfall

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Uppläggning av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning.</i></p> <p><i>Undantag gäller komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.</i></p> <p><i>Undantag gäller för trädgårdsavfall som uppkommer på den egna fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

4 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÅDANEFORS
2021-02-19

11§ Förorenade massor

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Uppläggning och deponering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Utfyllning eller annat användande för anläggningsändamål av avfall, förorenade massor eller med massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

12§ Asfalt, oljegrus och vägsalt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Upplag av vägsalt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

13§ Snö

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszon, är förbjudet .	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszon, är förbjudet .

14§ Väg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Anläggande av ny väg får endast ske med tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, får ej ske utan anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
C	Spridning av vägsalt kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för spridning på en yta som är mindre än 100 m² så som garageuppfarter och gårdsplaner</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

D	Användning av spillolja som dammbindningsmedel är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
---	--	--

15§ Jord och berg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	All materialtäktsverksamhet är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Sprängning är förbjudet .	Sprängning får inte ske utan tillstånd
C	Schaktning och grävning får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för schaktning, grävning av en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 150 m³.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
D	Pålning och spontning får inte utföras utan tillstånd .	Samma föreskrift som primär skyddszon.

16§ Anläggningar för lagring och utvinning av energi och kyla

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten är förbjuden .	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten får ej anläggas utan tillstånd .

17§ Anläggningar för uttag av vatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord är förbjuden .	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord får ej ske utan tillstånd .

6 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÅDANEFORS
2021-02-19

Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ Miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för grundvattenförorening. Anmälan ska göras via telefonnummer 112.
- h) Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skyddsföreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Skyltning och stängsel

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.
- b) Annans mark får tas i anspråk för att sätta upp de stängsel som behövs för vattentäktens skydd (7 kap 22 § miljöbalken).

- c) Där petroleumprodukter eller andra miljöfarliga kemiska produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman och bekostas av verksamhetsutövaren. Undantag för krav på skyltar gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2022.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2022.
- d) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast 31 december 2022.

8 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÅDANEFORS
2021-02-19

DEFINITIONER AV BEGREPP

Avfall: Definieras enligt 15 kap. miljöbalken. Avser varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverknings säsong: Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverknings säsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enlighet med 14 kap. miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Djurenhet: Definition av djurenhet finns i Miljöprövningsförordningen, SFS 2013:251, 2 kapitel.

Fordon: Med fordon avses i dessa föreskrifter ett motordrivet transportmedel/arbetsredskap som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlings-objekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Grot: Grot är det spill som uppstår när skogsskördaren apterar trädstammarna. Det är en sammanslagning av orden grenar och (träd)toppar.

Hantering: Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov/hushållsändamål: Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov

Hushålls spillvatten: Hushålls spillvatten är spillvatten från WC ("klosett vatten") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-vatten").

Hälsa eller miljöfarliga produkter: Med hälso- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.

Lantbruksdjur: Med lantbruksdjur avses nötkreatur, får och getter, grisar och fjäderfän.

Materialtäkt: Med materialtäkt avses i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Naturgödsel: Naturgödsel är ett samlingsbegrepp för träck, urin, vatten och strömedel i olika proportioner.

Nyetablering: Med nyetablering avses etablering av en helt ny anläggning d.v.s. inte uppgradering av en redan befintlig anläggning.

Petroleumprodukter: Med petroleumprodukter avses bränslen, drivmedel och smörjolja som framställs av råolja t.ex. bensen, diesel, fotogen, eldningsolja, motorolja, turbinoljor, hydrauloljor och smörjfett.

Sekundärt skydd: Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. En dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Tät gödselvårdsanläggning: Anläggningen är utformad så att avrinning och läckage av gödsel och gödselvatten inte kan ske.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten. Avslutade deponier är inte heller att betraktas som upplag.

Utsläpp till mark (avseende avloppsvatten §8): I föreskrift §8 gällande avloppsvatten avses utsläpp av alla typer av avloppsvatten. Det innebär att både WC-avlopp och BDT-avlopp är förbjudet inom skyddszone.

Yrkesmässig: Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer".

10 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÅDANEFORS
2021-02-19

Bilaga 3 TEKNISKT UNDERLAG

VÄSTVATTEN AB

Rådanefors VSO

UPPDRAGSNUMMER 1352104000

FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSOMRÅDE OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER

KONCEPT

2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12

VÄNERSBORG VATTEN OCH MILJÖ

HANS BJÖRKMAN
UPPDRAGSLEDARE

KRISTINA HAGLUND/Anna Kölfeldt
HANDLÄGGARE

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Allmänt	1
1.2	Uppdrag och syfte	1
1.3	Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde	1
1.4	Uppdragets omfattning och genomförande	2
1.5	Underlagsmaterial	2
1.6	Syfte och användning av denna tekniska beskrivning	3
2	Rådanefors vattentäkt	4
2.1	Allmänt	4
2.2	Vattendom	4
2.3	Uttagsbrunn och kapacitet	4
2.4	Vattenbehandling	4
2.5	Framtida uttagsbehov	4
3	Markanvändning	5
4	Hydrogeologi	5
4.1	Nederbördsförhållanden	5
4.2	Topografi	5
4.3	Jordlager	5
4.4	Berggrund	6
4.5	Spricksystem i berggrunden	6
4.6	Provpumpning år 1997	7
4.7	Nybildning av grundvatten	7
4.8	Ytvatten	8
4.9	Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning	8
4.10	Vattenkvalitet	8
5	Planbestämmelser och markanvändning	9
5.1	Översiktsplan	9
5.2	Riksintressen och naturreservat	9
5.3	Lokala föreskrifter/områdesbestämmelser	10
5.4	Miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)	10
6	Riskkällor	10
6.1	Klimatförändringar och översvämningar	10
6.2	Vägar/transporter	11
6.3	Bostadshus	11

6.4	Avloppsreningsverk och behandlingsdammar	12
7	Riskbedömning	12
8	Utformning av vattenskyddsområde	13
8.1	Allmän metodik	13
8.2	Skyddszoner	13
8.2.1	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
8.2.2	Primär skyddszon	13
8.2.3	Sekundär skyddszon	14
8.2.4	Tertiär skyddszon	14
8.3	Avgränsning av skyddsområde	14
8.3.1	Tillströmningsområdets storlek	14
8.3.2	Vattnets uppehållstid i marken	14
8.3.3	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
8.3.4	Primär skyddszon	15
8.3.5	Sekundär skyddszon	15
8.3.6	Tertiär skyddszon	16
8.4	Genomförande samt motiv till gränsdragningar	16
8.4.1	Strategi och generella motiv	16
8.4.2	Förslag till skyddsområde	17
8.4.3	Platsspecifika motiv	17
9	Bakgrund till valda skyddsföreskrifter	19
9.1	Skyddsföreskrifternas syfte och funktion	19
9.2	Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå	19
9.2.1	Generella krav	19
9.2.2	Restriktionsnivå	19
9.2.3	Anpassning av vattenskyddsföreskrifterna till riskbedömningen	20
Bilagor		
1.	Förslag till skyddsföreskrifter	
2.	Brunnsutformning	
3.	Riskkällor	
4.	Vattenskyddsområde - skyddszoner	
5.	Riskvärdering av behandlingsdammar	

1 Inledning

1.1 Allmänt

Rådanefors ligger ca 15 km sydost om Färgelanda i Dalsland. Genom samhället går väg 173. I slutet av 90-talet blev det aktuellt att förändra vägens sträckning genom samhället vilket skulle medföra att Rådanefors dåvarande uttagsbrunn hamnade i vägens sträckning. En ny grundvattentäkt lokaliserades och provpumpades och togs i drift år 2002.

Figur 1. Översiktskarta. (kartunderlag: Metria)

1.2 Uppdrag och syfte

På uppdrag av Västvatten AB har Sweco Environment AB utarbetat ett förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter för grundvattentäkten i Rådanefors. Följande förslag bygger på det underlag som togs fram år 2003 för Färgelanda kommun.

1.3 Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

I Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden från 2010¹ anges att syftet med vattenskyddsområden är att ge vattenförekomster som är viktiga för dricksvattenförsörjningen ett tillräckligt gott skydd så att råvattentillgångar säkras i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Vattenförekomster och vattentäkter måste därför skyddas mot såväl nutida som framtida risker. Risker kan vara tillfälliga utsläpp i samband med olyckshändelser samt kontinuerliga diffusa och koncentrerade läckage. Skyddet för viktiga råvattentillgångar bör ha en mycket hög prioritet för att syftet med skyddet ska kunna uppnås.

1.4 Uppdragets omfattning och genomförande

Uppdraget har omfattat upprättande av tekniskt underlag och förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors vattentäkt i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer angivna i handbok för vattenskyddsområden.

För genomförande av uppdraget har följande moment utförts:

- **Teknisk beskrivning av vattentäkten**
Sammanställning av befintligt material och information.
- **Områdesbeskrivning**
Beskrivning av geologi, hydrogeologi, sårbarhet och skyddsbehov.
- **Identifiering och kartläggning av potentiella föroreningskällor**
Riskinventering i fält samt sammanställning av befintligt material.
- **Översiktlig riskbedömning av väsentliga riskkällor för vattentäkten**
- **Utvärdering och förslag till skyddsområde/skyddsföreskrifter**
Vattentäktsson, primär- och sekundär skyddszon inrättas, vilka tillsammans bildar vattenskyddsområdet.
- **Framtagning av skyddsföreskrifter**

1.5 Underlagsmaterial

Utredningsarbetet har omfattat genomgång av befintligt material, delvis tillhandahållet av Färgelanda kommun, kart- och flygbildsstudier samt fältrekognosering. Inventering av tänkbara föroreningskällor utfördes av miljö- och byggkontoret i Färgelanda (utförd år 1999-2003).

Följande underlagsmaterial har använts:

1. Jordartskarta, nedladdad från SGUs kartgenerator
2. Färgelanda kommun översiktsplan, ÖP 14
3. Digital fastighetskarta och ortofoto från Metria

¹ Naturvårdsverket, Handbok 2010:5 – Handbok om vattenskyddsområde.

4. VISS (VattenInformationsSystem Sverige), viss.lansstyrelsen.se
5. Naturvårdsverket, Handbok om vattenskyddsområde 2010:5
6. Länsstyrelsen Älvsborgs län, Grusinventering i Färgelanda kommun
7. VIAK AB, Mellområdene, grundvattenundersökning, 1958-02-04
8. VBB VIAK, Rådanevors grundvattentäkt, förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter, 1995-04-06
9. VBB VIAK, Rådanevors, undersökningsbrunn UB1-slutrapport, 1998-01-21
10. VBB VIAK, Rådanevors grundvattentäkt, Teknisk beskrivning, 1998-11-01

1.6 Syfte och användning av denna tekniska beskrivning

Denna tekniska beskrivning är ett underlag för beslut till vattenskyddsområde och föreskrifter. Syftet är inte och kan inte vara att utgöra ett fullständigt eller tillräckligt underlag för att bedöma specifika ansökningar om tillstånd enligt skyddsföreskrifterna. Skälen är bl.a. att varje ansökan, verksamhet och plats utgör en unik kombination av detaljerade förutsättningar som i alla varianter inte kan förutses här, samt att detaljeringsgraden enligt de allmänna råden är avpassad för att avgränsa vattenskyddsområdet till, och inte inom, fastighetsskala.

2 Rådanefors vattentäkt

2.1 Allmänt

I centrala Rådanefors finns ca 40 hushåll och i Kasslerådane ca 10 fastigheter varav flertalet är fritidshus. För närvarande är 17 hushåll och 1 verksamhet anslutna till det kommunala va-nätet, motsvarande ca 60 pe. Vattenförbrukningen uppgår idag (2015) till 3 m³/medeldygn.

I samhället finns ingen reservvattentäkt. Eftersom vattenförbrukningen för närvarande är liten, ombesörjs reservvattenförsörjningen genom att dricksvatten transporteras i tankar till Rådanefors.

2.2 Vattendom

Vattenuttaget regleras genom vattendom vid Vänersborgs tingsrätt, miljödomstolen, Mål nr M175-99, 2000-06-09. Domen ger rätt att utta 43 m³/d räknat som medeldygnsuttag och 65 m³/d räknat som maxdygnsuttag.

2.3 Uttagsbrunn och kapacitet

Den befintliga vattentäkten utgörs av en 79 meter djup bergbrunn. Brunnen ligger i samhällets östra del ca 30 meter från Bruksvikens norra strand, se Figur 1. Brunnens utformning redovisas i *bilaga 2*.

Vattentäkten provpumpades under år 1997.

Med ledning av pumpresultaten, främst grundvattennivåer och förändringar av vattenkvaliteten, bedömdes den maximalt uttagbara grundvattenmängden till 30 l/min (43,2 m³/d).

2.4 Vattenbehandling

Vattenverket togs i bruk i början av 2002.

Råvattnet intensivluftas för att i första hand driva av radon. Luftningen medför även oxidation av järn. Efter luftningen leds vattnet till en mellantank och därefter pumpas det genom ett filter för avskiljning av järn och mangan. Dricksvattnet lagras i en lågreservoar med volymen 30 m³. Före distribution desinficeras vattnet genom UV-bestrålning. Vid behov kan även natriumhypoklorit doseras.

2.5 Framtida uttagsbehov

Det finns idag inga tecken på att vattenbehovet skulle öka som ett resultat av ökad inflyttning till samhället.

3 Markanvändning

Vattentäkten är placerad på ett grönområde ca 70 m norr om Bruksviken. Strax nordväst om vattentäkten ligger ett fåtal bostadshus. Övriga bostadshus i samhället ligger främst söder om Bruksviken, ca 500 m ifrån vattentäkten.

4 Hydrogeologi

4.1 Nederbördsförhållanden

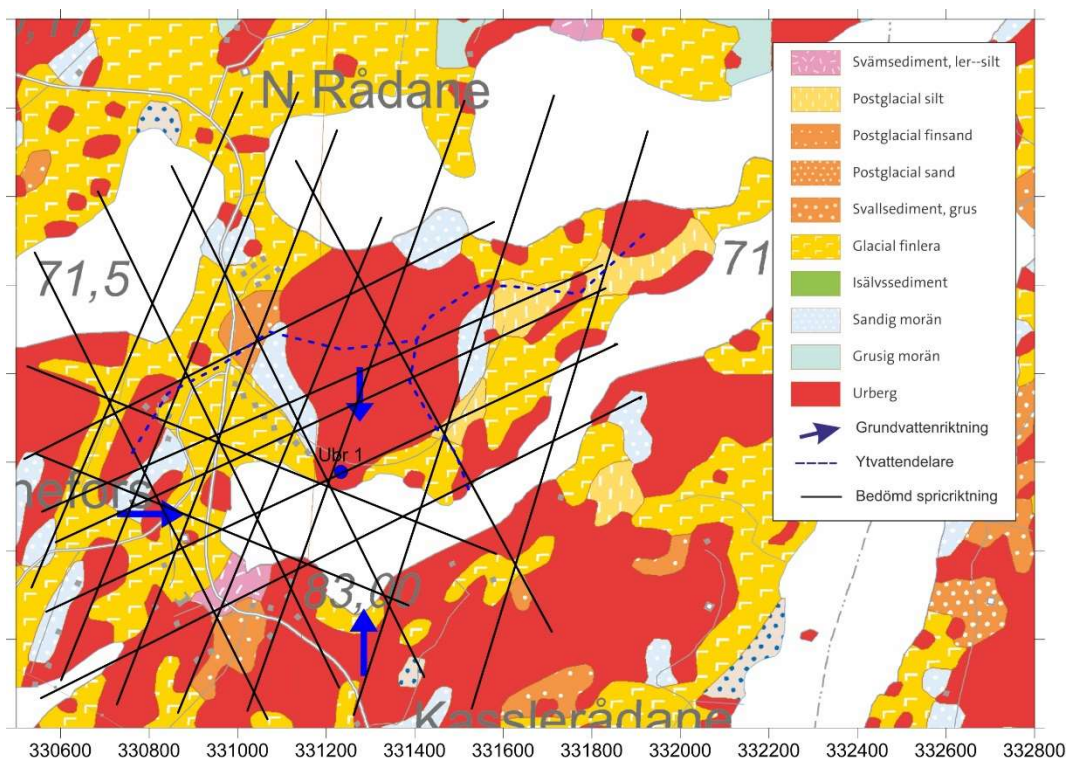
Enligt SMHI uppgår avrinningen (nettonederbörden) i Rådanefors till ca 520 mm/år (SMHI vattenwebb, vattenbalans för år 1981-2010).

4.2 Topografi

Morfologiskt kan området kring Rådanefors betecknas som ett spricklandskap med berg i dagen och markerade, lerfyllda sprickdalar däremellan. Norr om vattentäkten, som ligger på nivån +76, reser sig Näsberget till ca +130.

4.3 Jordlager

Enligt SGU's jordartskarta, nedladdad från kartgeneratorm, utgörs området framför allt av berg i dagen med lerfyllda dalar däremellan. Områden med morän återfinns kring Näsbergets fot. Friktionsmaterial i form av grus och sand finns i mindre områden väster och öster om Näsberget. Jordarternas utbredning i området framgår av Figur 2.

Figur 2. Hydrogeologisk karta (SGUs kartgenerator). I figuren är den bedömda sprickbilden redovisad.

4.4 Berggrund

Enligt SGUs berggrundskarta över Älvsborgs län, Ser. Rapp. o meddelanden nr 45 /Ah nr 13 ligger Rådanefors i ett område med olika typer av gnejser. Färgerna växlar mellan rött och grått och gnejserna är ofta ådrade, homogena eller bandade och bildade ur magmatiska djupbergarter.

4.5 Spricksystem i berggrunden

Grundvatten kan utvinnas ur jordlager eller ur berggrunden. Möjligheterna att utvinna en tillräcklig mängd grundvatten ur jordlagren bedöms vara begränsade i Rådanefors.

I berg rör sig grundvattnet i sprickzoner. Mängden utvinnbart grundvatten är bl. a beroende på sprickzonernas utsträckning, inbördes hydraulisk kontakt, nederbörd, infiltrationsmöjligheter mm.

För att optimalt placera en undersökningsbrunn är det av stor vikt att denna placeras i anslutning till ett antal större sprickzoner.

Vid borring av en brunn i berg utförs denna ofta gradad i förhållanden till vertikalplanet för att öka chanserna att genomborra flera parallella sprickzoner.

6 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

En tektonisk analys har utförts tidigare med hjälp av topografiska och geologiska kartor samt flygbilder. Resultatet presenteras som en tektonisk modell i Figur 2.

I den tektoniska modellen redovisas s.k. tektoniska element. Dessa utgörs av linjära topografiska stråk vilka kan antas sammanfalla med sprickzoner i berggrunden.

Modellen ger en god uppfattning om dominerande sprickriktningar, sprickfrekvens och ungefärliga lägen av större sprickzoner.

Den tektoniska analysen visar att minst fyra olika sprickriktningar kan karteras. Sprickzonerna har en ungefärlig strykning i riktningarna; N 10° W, N 70° W, N 25° E och N 60° E.

4.6 Provpumpning år 1997

Under år 1997 utfördes en provpumpning av den nya grundvattentäkten i berg (Ubr 1). Resultaten låg sedan till grund för en tillståndsansökan. Pumpningen utfördes under ca 8 månader, huvudsakligen med en konstant kapacitet av 30 l/min (43 m³/d).

Vid pumpstart låg grundvattenytan på 3,65 meter under röröverkant (rök) och vid pumpstopp ca 30 meter under rök.

Resultaten visade att stationära förhållanden uppnåddes efter kort tid. Transmissiviteten beräknades till $T = 3,5 \times 10^{-5} \text{ m}^2/\text{s}$.

Påverkansområdet bedömdes vara detsamma som den erforderliga nybildningsarean som beräknades till 315 000 m² berg.

Den uttagbara grundvattenmängden bedömdes med ledning av grundvattennivåer och kvalitetsförändringar, i form av ökande kloridhalter, till 43 m³/d räknat som ett kontinuerligt medeldygnsuttag.

Resultaten visade att det inte kunde uteslutas att det sker inducerad infiltration från Bruksviken. Någon påverkan på grundvattennivån i jordlager bedömdes inte ske.

4.7 Nybildning av grundvatten

Grundvattentillgången i jordlager och berg bestäms av nettonederbörden, infiltrationsområdets storlek och geologiska förutsättningar för infiltration. Den uttagbara vattenmängden i berg bestäms av spricksystemens storlek och i jordlager av dess sammansättning och utbredning.

Grundvattenbildning i området bedöms i huvudsak ske genom infiltration av nederbörd i områden med berg i dagen eller med ett tunt moräntäcke. Grundvattenbildning sker även i områden med morän och friktionsmaterial kring Näsberget. Nybildning av grundvatten sker framför allt under tidig vår och höst genom infiltration av nederbörd.

Den huvudsakliga grundvattenströmningen bedöms vara mot Bruksviken, se Figur 2.

I samband med provpumpningen år 1997 gjordes en överslagsmässig bedömning av erforderlig nybildningsarea för att balansera uttaget 43 m³/d. Med en erfarenhetsmässigt

bedömd grundvattenbildning på 50-100 mm/år i denna typ av terräng samt att nybildning endast sker i berg bedömdes den erforderliga nybildningsarean till 0,15-0,3 km².

4.8 Ytvatten

Rådanefors är i stort sett helt omgivet av mindre sjöar. Rådanesjön ingår i Dalbergsåns avrinningsområde. Sjön avvattnas till Bodaneälven och vidare till Vänern.

4.9 Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning

Sårbarheten betecknar markens och vattnets känslighet för att påverkas av en förorening, eller brist på förmåga att reducera en förorenings farlighet under transporten i mark och vatten.

Marken inom det föreslagna skyddsområdet utgörs av lera, morän eller berg i ytan.

Kring uttagsbrunnen finns lera i ytan. Lera kan i princip betraktas som relativt tät och utgör oftast en god barriär mot föroreningar från ytan.

Norr om vattentäkten ligger ett stort område med berg i dagen eller med ett tunt moräntäcke. Risk för infiltration av föroreningar är stor i områden med berg i dagen eller med tunt moräntäcke. I områden med mäktigare morän (< 3 m) kan risken betraktas som måttlig.

Detta medför att sårbarheten av vattentäkten bedöms som stor inom områden med berg i ytan, måttlig inom områden med mäktigare morän och som liten i områden med lera i ytan.

4.10 Vattenkvalitet

En vattenprovtagning har utförts under våren 2016 och analyserna omfattade:

- Fysikalisk-kemiska parametrar
- Metaller inklusive kvicksilver
- Cyanid
- Bromat
- PAH
- Alifater. Aromater och BTEX
- Klorerade lösningsmedel
- Bekämpningsmedel
- Mikroorganismer

8 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

Analysresultaten har jämförts med SGUs Bedömningsgrunder för grundvatten². Resultaten är indelade i 5 klasser där klass 1 innebär ingen eller obetydlig påverkan och klass 5 innebär mycket stark påverkan.

Vattenanalyserna från 2016 visar att vattnet är medelhårt (6,9° dH) och med en alkalinitet på 210 mg HCO₃/l (klass 1) och pH på 8,0. Halten klorid, sulfat och konduktivitet som indikerar påverkan av vägsalt är låg (klass 2). Halten nitrat och nitrit bedöms som låg (klass 1) och visar på låga kvävehalter. Halten av järn, magnesium och natrium hamnar i klass 3; kalium och mangan hamnar i klass 2 och övriga analyserade metaller förekommer i låga halter och bedöms som klass 1 enligt SGUs bedömningsgrunder.

Ur bakteriologiskt hänseende var vattnet vid provtagningstillfället utan anmärkning under 2016. Samtliga halter av bekämpningsmedel, PAH, alifater, aromater, BTEX, cyanid, bromat och klorerade lösningsmedel ligger under rapporteringsgränsen och är således mycket låga.

Vid tidigare analyser (2014) var halten radon (82-130 mg/l) periodvis något högre än gränsvärdet för tjänligt dricksvatten med anmärkning (100 mg/l)³.

5 Planbestämmelser och markanvändning

Konflikter om användningen av vattnet bottnar oftast i anspråk på att få använda samma ytor för flera ändamål, t ex för bebyggelse, vägsträckning, industrilokalisering, vattentäkter. Konflikterna från vattentäktens huvudmäns perspektiv uppkommer av skyldigheter att säkra vattnets kvalitet och konsumenternas hälsa genom att vara restriktiva mot verksamheter som kan påverka kvaliteten negativt. En säker och hälsosam dricksvattenförsörjning är en nödvändig grund för ett samhälles fortlevnad och utveckling.

5.1 Översiktsplan

Vattentäkten berörs av översiktsplanen för Färgelanda kommun, ÖP 14, som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-03.

Inga detaljplaner finns för området i vattentäktens närhet.

5.2 Riksintressen och naturreservat

Enligt Länsstyrelsens GIS-databas finns inga riksintressen eller naturreservat inom det berörda tillrinningsområdet.

Näsberget klassas som naturvärdesklass 2 vid en lövskogsinventering. Delar av branten vid Näsberget klassas som en nyckelbiotop. Enligt Riksantikvarieämbetets databas finns det en fyndplats strax söder om vattentäkten.

² SGU, 2013. Bedömningsgrunder för grundvatten. SGU-rapport 2013-01.

³ Livsmedelverkets föreskrifter om dricksvatten SLVFS 2001:30

5.3 Lokala föreskrifter/områdesbestämmelser

Inom Färgelanda kommun finns ett antal lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (www.miljo.dalsland.se).

5.4 Miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)

Grundvattenförekomsten är inte upptagen i VISS (VattenInformationssystem Sverige). Således finns inga fastställda miljökvalitetsnormer som skall uppnås.

Rådaneshön (ID SE649467-128536) som Bruksviken är en del av finns noterat i VISS. Vattnet har klassningen måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status p.g.a. den förhöjda halten kvicksilver. Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk att god ekologisk och kemisk status inte uppnås till år 2021.

6 Riskkällor

Med riskkällor avses i detta sammanhang verksamhet som kan medföra risk för utsläpp/utläckage som kan skada vattentäkten. En inventering av riskkällor har utförts av miljö- och byggkontoret år 2003, se *bilaga 3*. Under våren 2016 har riskinventeringen uppdaterats med uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

Inom skyddsområdet finns enligt uppgift inga större industrier eller större djurbesättningar. De verksamheter som eller förhållanden som kan innebära risker i området kan grupperas i riskkällor:

- Klimatförändringar och översvämningar
- Vägar/transporter
- Bebyggelse
- Avloppsreningsverk och behandlingsdammar

Konsekvensen av att föroreningar från dessa riskkällor infiltrerar genom jordlagren eller sprickor i berggrunden ned till grundvattnet är att grundvattenkvaliteten kan försämrans. De olika riskkällorna beskrivs och sammanställs nedan.

6.1 Klimatförändringar och översvämningar

Mycket talar för att stora delar av Sverige går mot ett mildare och blötare klimat. Det medför att risken för översvämningar ökar och att föroreningar därmed lättare kan spridas till yt- och grundvatten. Mer extrema väderförhållanden leder till ökad risk för bl.a. häftiga nederbördstillfällen och perioder av extrem torka. Extrema nederbördstillfällen kan medföra följande risker, vilket också tidigare erfarenheter från perioder med höga regnmängder visar:

- Bräddning av avlopp
- Stora dagvattenmängder

10 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

- Översvämning och bortspolning av föroreningar från pågående och nedlagda verksamheter på markområden i anslutning till vattendrag och sjöar
- Ökad olycksfrekvens, t.ex. underminering av vägar
- Ökad grumlighet i ytvattendrag

Grundvattentäkten är placerad ca 30 m från Bruksviken, ca 10 m över sjöns vattenyta. Ingen påverkan på vattentäkten bedöms inträffa till följd av klimatförändringar och översvämningar.

6.2 Vägar/transporter

Omedelbart nordväst om vattentäkten går idag en grusväg till avloppsreningsverket.

De riskkällor som kan identifieras i samband med vägar och transporter är:

- Olyckor
- Slitage på vägar och fordon (oljedropp mm)
- Beläggningsarbete
- Vägsalt
- Luftutsläpp

Avståndet mellan grusvägen och vattentäkten är endast ca 25 m. Dock trafikeras vägen endast sporadiskt och sannolikheten att olyckor ska ske är mycket liten.

6.3 Bostadshus

Överallt där människor bor och vistas förekommer en rad potentiella risker för en närbelägen vattentäkt. Riskerna är dels förknippade med boende, dels med olika typer av verksamheter. All hantering av för yt- eller grundvattnet skadliga ämnen som kan komma i kontakt med vattentäktens tillrinning utgör en risk för vattentäkten. Olyckor kan inträffa som orsakar stora utsläpp av skadliga ämnen, men även kontinuerliga diffusa utsläpp riskerar att hota vattentäkten.

De risker som kan förekomma är:

- Villaoljetankar
- Hushålls/trädgårdskemikalier
- Olyckor
- Lokala avloppslösningar

Inom det föreslagna skyddsområdet finns fem bostadshus. Det närmaste huset är belägen ca 100 meter nordväst om vattentäkten.

Samtliga bostadshus inom det föreslagna skyddsområdet är anslutna till det kommunala avloppsreningsverket.

Enligt den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommuns tillsynsregister finns det inga uppgifter på brandfarliga varor eller eldningsoljecisterner.

Enligt tidigare inventering (2003) har en fastighet inom tillrinningsområdet en solvärmeanläggning med glykol.

6.4 Avloppsreningsverk och behandlingsdammar

Spillvattnet i Rådanefors leds till avloppsreningsverket som ligger strax öster om vattentäkten. I detta verk används inga kemikalier utan behandling sker i öppna dammar nordost om reningsverket. Rester av tidigare använda fällningskemikalier finns kvar i verket. Den västra delen av dammanläggningen ligger strax innanför den föreslagna sekundära skydds-zonen.

De riskkällor som kan förekomma i samband med avloppsreningsverk är:

- Transporter
- Kemikalier
- Olyckor som t ex ledningsbrott

För att undersöka risken med avloppsdammarna utfördes en kompletterande undersökning under våren 2003, se *bilaga 4*. Resultatet visar att dammarna är utförda i leriga jordlager som bedöms vara i princip täta. Berg kan dock noteras i en av dammarna vilket medför att det finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten. Det skall påpekas att den inritade dammen i verkligheten består av flera, mindre dammar. Dammarnas västra del är inmätt i förhållande till avloppsreningsverket men i övriga delar är dammarnas utsträckning schematiskt ritade.

Risken bedöms vara liten för påverkan från avloppsdammarna på det grundvatten som tas ut i uttagsbrunnen. I riskvärderingen utförd 2003 står det att risken bedöms öka med ökat uttag. För att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas.

7 Riskbedömning

Med risk avses produkten mellan konsekvens och sannolikheten att detta skall inträffa. Konsekvensen är att grundvattenkvaliteten i Rådanefors skall försämrats.

Den största risken för vattentäkten bedöms vara påverkan från det närliggande reningsverket. I dagsläget sker fortlöpande kontroll av vattenkvaliteten, bland annat genom bakteriologisk analys 4 ggr/år på både rå- och renvatten. Vattentäkten har varit i drift under drygt 10 år och inga kända incidenter har förekommit.

Grundvattenytan i berg ligger under botten på avloppsdammarna och det finns bedömda sprickor i berget från området kring avloppsdammarna mot vattentäkten. Det betyder att det kan ske ett läckage till berggrundvattnet i berg om inte dammarna är täta.

Riskenivån inom vattentäktens tillrinningsområde bedöms som låg med avseende på nuvarande verksamheter.

Genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna minimeras.

12 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

8 Utformning av vattenskyddsområde

Utifrån vattentäktens planerade uttag, hydrogeologiska förhållanden och utförda vattenbalansräkningar, föreslås ett skyddsområde för grundvattentäkten i Rådanefors enligt *bilaga 4*.

8.1 Allmän metodik

Det övergripande målet med vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter är att preventivt söka skydda en vattentäkt eller område möjligt för vattentäkt. Skydd av grundvattentäkter regleras genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger i sina allmänna råd (2003:16) och handbok för vattenskyddsområden (2010:5) anvisningar för skydd av vattentäkter.

Vattenskyddsområdet för en vattentäkt bör i princip, enligt gällande råd, omfatta hela tillrinningsområdet. Av hydrogeologiska skäl begränsas ibland området när skyddsförhållandena är goda, uppehållstiden är tillräcklig eller det annars inte är skäligt att införa restriktioner inom så stora områden. Varje vattenskyddsområde som inte omfattar hela tillrinningsområdet är dock alltid associerat med en viss risk att en förorening precis utanför gränsen, som således inte omfattas av restriktionerna, inte hinner dämpas tillräckligt mycket innan det når vattentäkten.

8.2 Skyddszoner

I Naturvårdsverkets handbok anges att avgränsningen och vattenskyddsområdet för en grundvattentäkt kan resultera i fyra skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäliga, samt att lägre respektive högre krav kan ställas på verksamheter inom olika områden beroende främst på närheten till uttagsbrunnen. Ett vattenskyddsområde kan delas in i primär respektive sekundär skyddszon och vid behov tertiär skyddszon (NFS 2003:16).

8.2.1 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen avgränsas på ett sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelse minimeras. Vidare ska den primära skyddszonen skyddas mot sådan markanvändning och verksamhet som kan medföra risk för förorening av grundvattnet.

Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon sätts så att uppehållstiden för grundvattenzonen till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den sekundära zonen. I de fall området nära grundvattentäkten utgörs av mäktiga jordlager med begränsad genomsläpplighet eller där en uppåtriktad grundvattengradient råder även vid fullt uttag kan även områden med kortare uppehållstider i grundvattenzonen än 100 dygn ingå i den primära skyddszonen.

8.2.2 Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszone är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära skyddszone bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till grundvattentäkten har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

8.2.3 Tertiär skyddszon

En tertiär skyddszone kan inrättas med syfte att omfatta resterande delar av tillrinningsområdet för vattentäkten som inte omfattas av övriga skyddszone. Syftet med den tertiära skyddszone är att även mark- och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet. Kring Rådanevors vattentäkt inrättas ingen tertiär skyddszone.

8.3 Avgränsning av skyddsområde

8.3.1 Tillströmningsområdets storlek

Grundvattenbildningen i området sker framför allt genom infiltration av nederbörd i områden med berg i dagen eller med ett tunt moränräcke samt i moränområden vid Näsbergets västra fot. Grundvattenbildningen i berggrunden avgörs dessutom av spricksystemens storlek, orientering och frekvens. Enligt SMHI är nettonederbörden ca 520 mm/år i Rådanevors. I omgivande berg- och moränpartier bedöms ca 10 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket motsvarar ca 50 mm/år. Infiltrationen är sannolikt nästan 100 % av nederbörden i friktionsjord i naturmark. Det är troligt att ett tillskott till grundvattenmagasinet även sker genom infiltration från Bruksviken. I Rådanevors bedöms grundvattenbildningen i berggrunden till 50-100 mm/år.

För avgränsning av den sekundära skyddszone gäller enligt ovan att ett års uttagen vattenmängd skall balanseras av grundvattenbildningen. Den infiltrationsyta som erfordras kan beräknas enligt nedan:

$$A = \frac{Q \times 365}{R}$$

Där: Q = uttagets storlek (m^3/d) = 43 m^3/d (Vattenverkets högsta kapacitet)

R = årlig grundvattenbildning (m) = 0,1 m/år

För ovanstående vattenuttag erfordras ett nybildningsområde som är ca 0,2 km². Området motsvarar en cirkel med en radie av ca 220 meter för att balansera ett års uttag.

8.3.2 Vattnets uppehållstid i marken

För den primära skyddszone gäller enligt ovan ett sådant område att vattnets uppehållstid i marken uppgår till ca 100 dygn. Grundvattnets medelhastighet i jordlagren kan grovt beräknas enligt nedanstående samband. Beräkningen ger en översiktlig

14 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

uppfattning om storleken på de grundvattenvolymer som måste skyddas vid olika vattenuttag och olika krav på uppehållstid i marken.

$$Q \times t = \pi \times R^2 \times b \times n_e$$

där: $Q = \text{uttagets storlek (m}^3/\text{d)} = 43 \text{ m}^3/\text{d}$

$t = \text{tid (d)}$

$b = \text{grundvattenförande lagrets mäktighet (m), antas till 100 m (erfarenhetsmässig bedömning)}$

$n_e = \text{effektiv porositet för berggrunden, antas till 0,1 \% (erfarenhetsmässig bedömning)}$

Utifrån ovanstående samband och förutsättningar beräknas avståndet vid radiell strömning mot vattentäkten enligt nedan:

Avståndet till gräns för primär skyddszone beräknas till 120 meter. Om samma formel används för att beräkna avståndet till gräns för sekundär skyddszone blir avståndet ca 230 meter. Radien stämmer överens med det nybildningsområde (radie=220 m) som beräknades med hjälp av årligt vattenuttag.

Någon effekt av infiltration från Bruksviken har inte medräknats i någon av avståndsberäkningarna. Det är dock troligt att en viss infiltration av sjövattnet förekommer.

8.3.3 Primär skyddszone

Den primära skyddszone för Rådanevors bergvattentäkthar utformats så att den omfattar nybildningsområden för grundvatten inom det område som beräknats för 100 dygns uppehållstid. Enligt ovanstående hydrauliska beräkningar ger dessa ett infiltrations- och tillrinningsområde för primär skyddszone på minst 0,04 km². Föreslaget område är ca 0,02 km² stort. Avståndet till den primära zonens gräns norrut och österut är ca 120 m. I väster finns en mycket markerad ravin mellan vattentäkten och närmaste fastighet som ligger på västra delen av en lokal vattendelare. I söder utgör strandlinjen gränsen.

8.3.4 Sekundär skyddszone

Den sekundära skyddszone bör utformas så att den omfattar beräknat tillrinningsområde för ett års grundvattenuttag.

Tillrinningsområdet för sekundär skyddszone bör ha en storlek av ca 0,2 km² enligt det hydrauliska beräkningarna. Föreslaget område är ca 0,1 km² stort. Avståndet till gränsen för sekundär skyddszone är svårt att beräkna eftersom tillrinning sker i både jordlager och berggrund samt att tillskott genom infiltration från Bruksviken är svårt att uppskatta.

Gränsen för sekundär skyddszone föreslås sättas vid ett avstånd av 200-250 meter från uttagsbrunnen. Detta avstånd efterlevs i alla väderstreck med undantag av gränsen söderut mot Bruksviken. Gränsen har i möjligaste mån anpassats till fastighetsgränser.

8.3.5 Tertiär skyddszon

De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

8.4 Genomförande samt motiv till gränsdragningar

Nedanstående generella motiv har beaktats för vattenskyddsområdenas principiella storlek. Mot bakgrund av nedanstående motiv utan rangordning och med de redovisade prognostiserade riskerna konstaterade belastningar och riskkällornas lokalisering, bedömer vi vårt förslag till principiell storlek utifrån försiktighetsprincipen (miljöbalken 2 kap § 3) att inte vara orimligt. Inom vissa områden har motiven till gränsdragningen bedömts nödvändiga att specificera ytterligare.

8.4.1 Strategi och generella motiv

1. Grundregeln är att vattenskyddsområdet i princip bör omfatta hela vattentäktens tillrinningsområde.
2. Nödvändigheten av att bevara en god vattenkvalitet kan inte ifrågasättas. Vattenskyddsområdet skall ha den storlek som behövs med hänsyn till syftet. Syftet är att lämna garantier för att en så god kvalitet som möjligt på råvattnet kan erhållas inom ramen för en samhällsekonomisk avvägning, så att råvattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål (dricksvattenframställning).
3. Vid dricksvattenframställning är det bättre att motverka en förorening snarare än att eliminera den med ytterligare beredning.
4. Grundvatten skall kunna användas som en dricksvattentäkt enligt direktiv till miljökvalitetsnormer för vatten (prop. 1997/98:145) (Miljödepartementet, 1999). Ett vattenskyddsområde skall därför ha så stor utsträckning att detta kan uppnås med hjälp av information, restriktioner och naturlig barriärförmåga. Storleken avgörs av de riskkällor och belastningar som konstaterats, samt naturlig barriärförmåga och skyddsåtgärder.
5. Hushållningsreglerna i miljöbalken innebär, trots att en avvägning skall göras mellan det skyddande intresset och motstående intressen, att enbart ekonomiska hänsynstaganden inte får äventyra de värden som man vill skydda. Vårt förslag till vattenskyddsområde baseras på en tolkning av hur avvägningen praktiskt bör göras, och är ett förslag med en associerad risk att vattenskyddet ändå inte kan uppnås. Med nuvarande utformning bedöms den risken acceptabel och i linje med lagstiftarens intentioner. Varje annan storlek innebär en annan risk att syftet bakom vattenskyddet

16 (20)

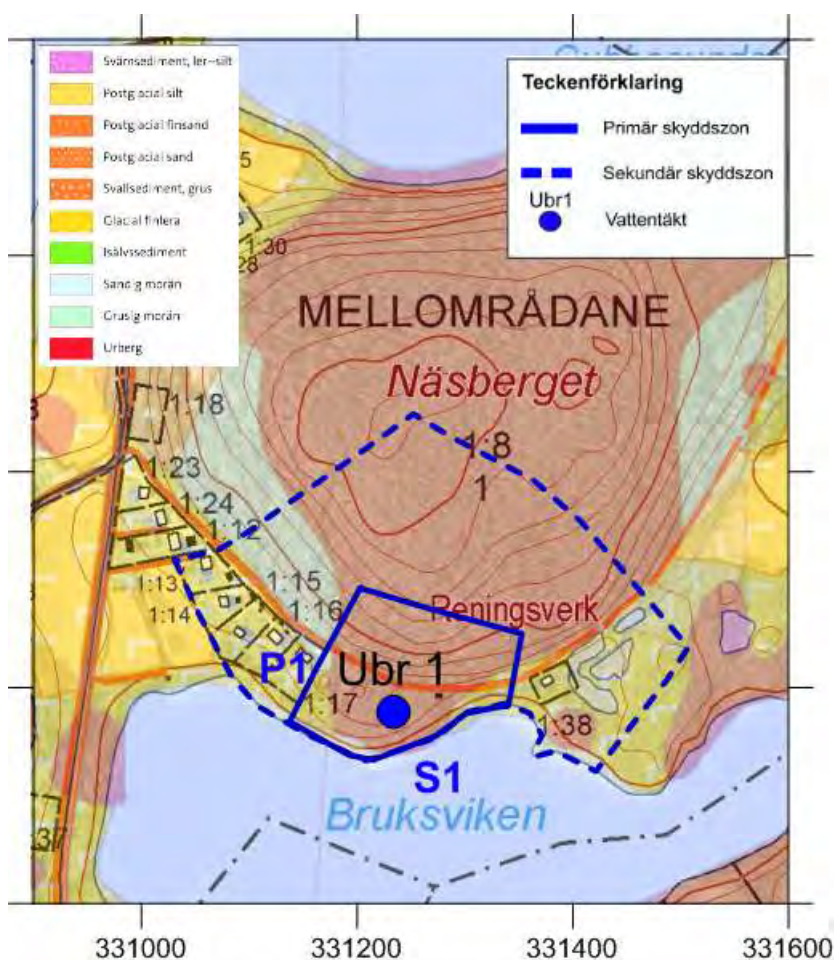
TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

inte kan uppnås. I grunden är det en politisk fråga att göra avvägningen mellan den risk man utsätter konsumenterna för samt de restriktioner som nödvändigtvis uppkommer för att uppnå en viss riskreduktion.

8.4.2 Förslag till skyddsområde

Mot bakgrund av de hydrogeologiska förhållandena och resultatet av riskbedömningen föreslås en primär och en sekundär skyddszon enligt Figur 3 och Bilaga 4.

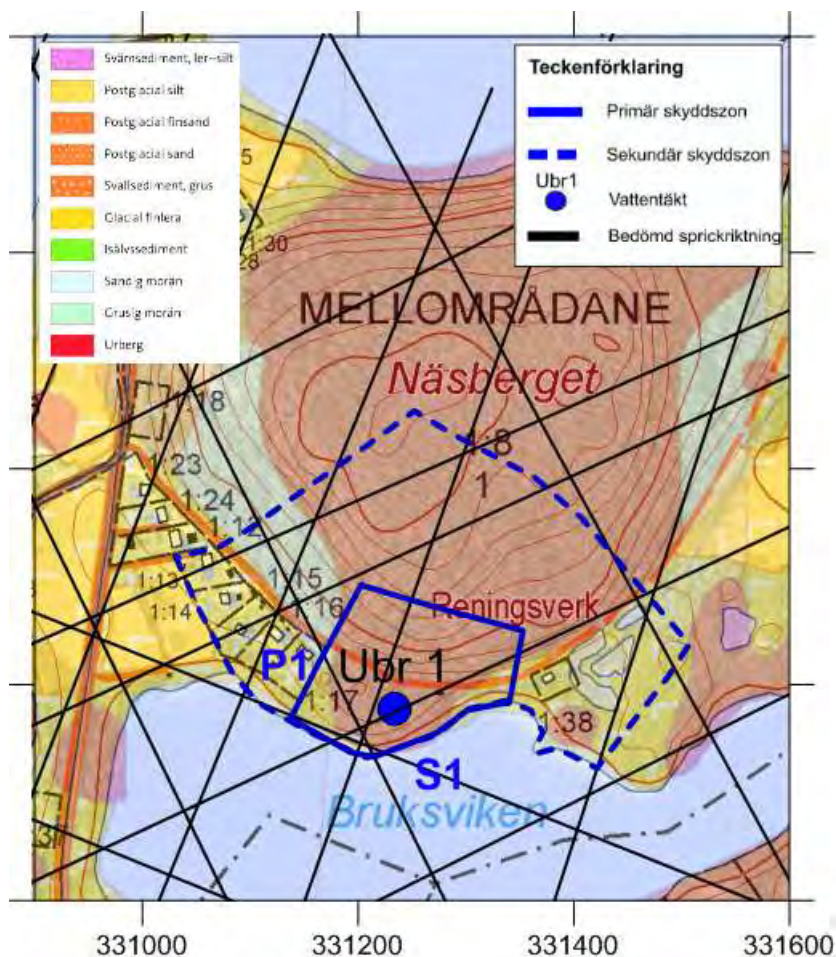
I Figur 4 även den bedömda sprickbildningen i berg.

Figur 3. Förslag på primär och sekundär skyddszon. Gränserna är inritad på fastighetskartan överlagrad av jordartskartan.

8.4.3 Platsspecifika motiv

I följande punktlista redogörs för platsspecifika motiv för gränsdragningen enligt numrering i Figur 4.

Figur 4. Förslag på primär och sekundär skyddszon. Gränserna är inritad på fastighetskartan med geokartan överlagrad. De svarta linjerna redovisar den bedömda sprickbildningen i berg. Numreringen hänvisar till motivering i text.

- P1 I väster finns en markerad ravin mellan vattentäkten och närmaste fastighet som ligger på västra delen av en lokal vattendelare. Eventuella föroreningar på fastigheten bedöms avrinna på täta jordlager mot sydväst och det är därför motiverat att lägga gränsen för primär skyddszon i närmaste fastighetsgräns.
- S1 Gränsen för sekundär zon går längs med strandkanten.

18 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

9 Bakgrund till valda skyddsföreskrifter

Lagstiftning, Naturvårdsverket, EU, Boverket, SGU, Livsmedelsverket, Miljömålskommittén, Färgelanda kommun och många andra anser att vattenskyddet långsiktigt måste förbättras. Att införa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt miljöbalken är ett av många verktyg för att uppnå detta.

Syftena är att:

- Informera om det allmänt gällande lagkrav på aktsamhet och allmän hänsyn.
- Specificera krav på aktsamhet i form av skyddsföreskrifter inom just detta vattenskyddsområde.
- Bibehålla eller förbättra vattenkvaliteten och minska risken för förorening.
- Identifiera olika intressen som vill använda mark och vatten.
- Använda mark och vatten på bästa sätt.

9.1 Skyddsföreskrifternas syfte och funktion

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Rådanefors vattentäkt inte uppstår så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna är såväl föreskrivande som informerande. Dessa två funktioner gör att syftet med skyddsföreskrifterna uppnås. Utformningen av skyddsföreskrifterna har därför anpassats till dessa funktioner.

9.2 Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå

9.2.1 Generella krav

För att åstadkomma ett tillfredsställande skydd för vattentäkten, föreslås skyddsföreskrifter enligt *bilaga 1*.

Skydd av vattentäkter regleras i stort genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger anvisningar för skydd av ytvattentäkter i "Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden" samt de allmänna råden NFS 2003:16. För såväl yt- som grundvattentäkter beaktas även EU:s ramdirektiv för vatten. Enligt EU:s ramdirektiv är det övergripande syftet att se till att en "god ekologisk vattenstatus" uppnås och bibehålls. Målet är även att förebygga försämring av vattnet även om vattnet idag har god kvalitet.

9.2.2 Restriktionsnivå

Kommunens miljöpolitiska ambition bedöms ansluta till miljöbalkens nivå och skyddsföreskrifterna grundar sig därför i princip på "normalbestämmelserna" enligt NFS 2003:16 med anpassning till lokala förhållanden. Skyddsföreskrifterna beaktar befintliga risker, men de ska även vara framåtsyftande och föreskriver därför även om verksamheter som inte är aktuella idag. Föreskrifterna baseras på normalbestämmelserna enligt NFS 2003:16.

9.2.3 Anpassning av vattenskyddsföreskrifterna till riskbedömningen

Riskbedömningen visar att risknivån inom tillrinningsområdet är liten.
Skyddsföreskrifterna behöver därför inte anpassas till riskbedömningen utan baseras på NFS 2003:16.

20 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

ANSÖKAN OM FASTSTÄLLANDE AV VATTENSKYDDSSOMRÅDEN OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR GRUNDVATTENTÄKTER I FÄRGELANDA KOMMUN

2018-03-14, UPPDATERAD 2021-05-20

1 Ansökan

1.1 Fastställande av vattenskyddsområden

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6).

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns *Gatersbyn Vattenskyddsområde*.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns *Rådanefors Vattenskyddsområde*.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns *Rösäter Vattenskyddsområde*.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns *Stigen Vattenskyddsområde*.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

1.2 Fastställande av vattenskyddsföreskrifter

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6). De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Vattenskyddsföreskrifterna finns bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

2 Syfte och motiv för ansökan

Färgelanda Vatten AB har som uppdrag att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet till Färgelanda kommuns VA-abonnenter. För detta ändamål utnyttjar bolaget nio allmänna vattentäkter inom kommunen.

Färgelanda Vatten försörjer ca 75 % av Färgelanda kommuns invånare med dricksvatten. För att det ska vara möjligt krävs god tillgång till råvatten av hög kvalitet. Färgelanda Vatten har med sina nio grundvattentäkter en förmåga att leverera dricksvatten av hög kvalitet, även med minimalt med beredning vilket är en stor ekonomisk fördel. Färgelanda Vatten är därför måna om att råvattenkvaliteten bibehålls på detta sätt både långsiktigt och kortsiktigt, varför man verkar för ett ökat skydd av dricksvattentäkterna. Genom inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter och efterföljande arbete värnar man inte bara råvattnets kvalitet utan det innebär också att kommunen får en bättre framförhållning inför kommande utmaningar till följd av bland annat klimatförändringar.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och förslagen till skyddsföreskrifter.

3 Beslutsunderlag

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse.

3.1 Tekniska underlag

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

3.2 FVAB:s yttrande

- Yttrande med bemötanden från FVAB över berördas synpunkter som inkommit till kommunen vid kommunens föreläggande till berörda om att yttra sig i ärendet, 2021-02-19

3.3 Samrådsredogörelse

- Samrådsredogörelse, samråd med myndigheter och sakägare, 2018-03-07

BILAGOR

4 st. tekniska underlag med bilagorna vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för vardera täkt, enligt 3.1 ovan.

FVAB:s yttrande över inkomna synpunkter enligt 3.2 ovan.

Samrådsredogörelse enligt 3.3 ovan.

FVAB protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 18 februari 2021, kl 09,00-10.40 samt 13.00-13.40

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande
Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S), under punkt 1-9
Peter Höög (S), vice ordförande deltar under punkt 10-16
Håkan Melin (C)
Bengt Svedberg (M)
Bernt Johansson (L)
Urban Henriksson (S)
Sven Selstam (C) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 1-9
Owe Quick (SD) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 10-16

Närvarande suppleanter:

Sven Selstam (C), suppleant under punkt 10-16
Suzanna Sandberg (C)
Hans-Göran Palmqvist (M), deltar under punkt 10-16
Rune Månsson (S), suppleant under punkt 10-16

Närvarande lekmannarevisor/suppleant:

Eivor Johansson (C)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD
Susanne Thorén, ekonomichef
Madelene Ahl, administratör
Jeanette Strömberg, ekonom (deltar under §6)
Roger Larsson, controller (deltar under §6)
Katarina Bjelke, abonnenthandläggare (deltar under §6)

§ 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson

§ 2 Upprop förrättas

§ 3 Dagordningen godkändes

§ 4 Protokollet justeras av Bengt Svedberg

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 5 Föregående protokoll godkänns**§ 6 Gemensam information**

- Kommande styrelsemöten 2021
- Affärsplan 2021
- Redovisning projekt
- Översiktlig redovisning, alla bolags årsredovisning
- Översyn taxemodeller
- Uppdrags- bevakningslista – Styrelse
- Styrande dokument

§ 7 Beslut – Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB**Beslutsunderlag**

Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2021/029

Styrelsen beslutar

att godkänna Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

§ 8 Beslut – Styrkort 2020**Beslutsunderlag**

Uppföljning av styrkort 2020, Dnr 2017/276

Styrelsen beslutar

att godkänna uppföljning av styrkort 2020

§ 9 Beslut – Fastställelse av Årsredovisning 2020 för Färgelanda vatten AB**Beslutsunderlag**

Årsredovisning 2020 för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2019/202

Styrelsen beslutar

att godkänna föreliggande Årsredovisning för Färgelanda Vatten AB

§ 10 Beslut – Yttrande och justeringar i ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda**Beslutsunderlag**

Yttrande över inkomna synpunkter
Vattenskyddsområden och vattenföreskrifter

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för komplettering i FVAB's ansökan till kommunfullmäktige om inrättande av vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

§ 11 Beslut – Rådanefors Avloppsreningsverk

Färgelanda Vattens styrelse har på arbetsmöte, 20210211, fått 4 olika förslag föredragna, hur situationen i Rådanefors kan åtgärdas. Styrelsen förordar alternativ 4 vilket innebär att ett nytt reningsverk installeras i befintlig byggnad som renoveras.

Beslutsunderlag

Minnesanteckningar från arbetsmöte 2021-02-11
Beslut KS 20210127

Styrelsen beslutar

att redovisa till kommunstyrelsen i Färgelanda, Västvattens utredning, om hur avloppsreningen i Rådanefors kan lösas.

att uppdra åt VD, att skriva en tjänsteskrivelse angående Rådanefors reningsverk, som beslutas av Färgelanda Vatten ABs presidie och skickas med detta beslut till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

att uppdra VD att fortsätta förberedande arbete.

I det fall att Färgelanda kommun beslutar att FVAB ska överta ansvaret för avloppsreningen i Rådanefors.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att gå vidare av styrelsen föreslagen lösning på avloppsreningen i Rådanefors, samt att taxepåverkan på ca: 1,3 % tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från år 2022.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att utöka inestående års investeringsbudget med 3,1 miljoner kronor.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att ansvaret för avloppsreningsverket går över till Färgelanda Vatten AB först när det nya/renoverade verket är klart.

att uppdra åt VD, med ekonomichef som ersättare att under år 2021 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 3,1 miljoner kronor.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 12 Information

§ 13 Information från VD

§ 14 Styrelseutvärdering

Ordförande, föredrog resultatet av den styrelseutvärdering som är genomförd under februari 2021.

§ 15 Övriga frågor

§ 16 Mötet avslutas

Digital justering

Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital justering

Bengt Svedberg (justerare)

Digital justering

Madelene Ahl (sekreterare)

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Fredag 23 mars 2017, kl 09,00
Plats: Färgelanda. Centrumhusets konferenssal

Närvarande:

Kent Carlsson (s), ordförande
Karl-Erik Segersax (kd) ersätter Ann-Marie Jacobsson (c), vice ordförande
Lennart Hansson (c)
Tomas Andersson (m)
Peter Höög (s)
Rune Månsson (s)
Magnus Fröberg (s)

Närvarande suppleanter:

Ingo Asplund (L)
Urban Henriksson (s)

Närvarande tjänstemän:

Tony Grantz
Jerker Hansson
Marianne Erlandson

- § 1 **Mötet öppnas av Kent Carlsson**
- § 2 **Upprop förrättas**
- § 3 **Dagordningen godkändes**
- § 4 **Peter Höög utses att justera protokollet**
- § 5 **Föregående protokoll, nr 2, 2018-02-23, godkänns**

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 6 Beslut – Ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

Beslutsunderlag
Ansökan, 2018-03-14, Dnr 2017/044

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för ansökan om inrättande av vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att inrättar vattenskyddsområden, Färgelanda kommun.

§ 7 Delegationsbeslut

§ 8 Information
- Projektblad. Renovering av Färgelanda V-torn, tryckstegring, Dnr 2018/074

§ 9 Information från VD
- Investeringspolicy
- Fortsatt arbete efter ny taxa
- Obetalda fakturor

§ 10 Information – Västvatten
- Personal
- Lokaler

§ 11 Strategiska frågor

§ 12 Kurser
- Styrelsegemensam heldag 14 maj, Åh Stiftsgård, Ljungskile
- Vattenstämma i Helsingborg 22-23 maj

§ 16 Övriga frågor

§ 17 Kommande sammanträden 2018

24:e maj kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
20:e september kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
18:e oktober kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal

Årsstämma

23:e mars kl 11,00 ca Lokal: Centrumhusets konferenssal

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 18 Mötet avslutas

Kent Carlsson (ordförande)

Peter Höög (justerare)

Marianne Erlandson, VD (sekreterare/justerare)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun

Bakgrund

För att trygga vattenförsörjningen för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till kommunens dricksvattenförsörjning har vattenskyddsområden skapats för de fyra vattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Sedan tidigare finns vattenskyddsområden upprättade för Vallaredalen, Håvesten 1 och 2, Håbyn och Högsäter.

Västvatten har på uppdrag av Färgelanda Vatten drivit arbetet och har genomfört ett första samråd med informationsutskick till samtliga fastighetsägare inom områdena. Fastighetsägare, allmänheten, verksamhetsutövare och myndigheter har inbjudits att lämna sina synpunkter på förslagen. Färgelanda Vatten har sedan för avsikt att skicka förslagen till Färgelandas kommunfullmäktige för fastställande av vattenskyddsområdena.

Processen har pågått under flera år av olika anledningar. Västvatten anser att nu liggande förslag har starkt stöd i de senaste årens genomförda utredningar och karteringar kring vattentäkterna. Underlagen har uppdaterats allteftersom och avstämning har skett med SGU men även med Länsstyrelsen i omgångar.

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor genomfördes under våren 2016. Myndigheternas synpunkter beaktades och arbetades in i underlaget före samrådet. En del av Länsstyrelsens synpunkter arbetades inte in i förslaget och motiven till detta sammanställdes i ett PM daterat 2016-09-12, se Bilaga 6.

Samråd med berörda

Inbjudan till fastighetsägare

Inbjudan till samråd skickades i november 2016 till alla fastighetsägare (Bilaga 1) inom de föreslagna vattenskyddsområdena Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Tid och plats för informationsmöten
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Därutöver innehöll utskicket ett informationsblad om respektive vattenskyddsområde. Utskicket redovisas i Bilaga 2.

Myndigheter och branschorganisationer

Berörda myndigheter och branschorganisationer (se Bilaga 3) har fått e-post med inbjudan att delta på samrådet och lämna yttrande. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Information på Västvattens hemsida

Information om samrådet anslogs på Västvattens hemsida (november-december 2016) där även aktuella dokument kunde laddas ner.

Tidningsannonser

Samrådet annonserades i Bohuslänningen, Ttela och Dalslänningen den 8 november 2016. Annonsen innehöll följande information:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information

Informationsmöten

Två olika informationsmöten hölls under processen med möjlighet att ställa frågor till en representant från Västvatten och vid ett tillfälle även representanter från Dalslands miljökontor och Sweco.

Informationsmöten hölls i Färgelandas centrumhus 5 och 7 december 2016 kl. 18.00 - 20.00

Västvattens representant uppmuntrade samtliga närvarande att skicka in yttranden för att få fram sina synpunkter officiellt.

2 (5)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
FEL! HITTAR INTE REFERENSKÄLLA.

Utställning

En utställning om alla fyra vattenskyddsområdena fanns i Centrumhuset i Färgelanda under perioden 8 november – 21 december 2016.

Inkomna synpunkter

Synpunkter skulle vara Västvatten tillhanda senast 21 december 2016.

Under samrådsperioden inkom 12 olika yttranden, se Bilaga 4. Inkomna synpunkter har sammanställts och skriftligen bemötts, se bilaga 5.

- Bilaga 5: Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötanden
 - Bilaga 5A: Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - Bilaga 5B: Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - Bilaga 5C: Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - Bilaga 5D: Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - Bilaga 5E: Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde

Berörda som lämnat synpunkter får den skriftliga sammanställningen av synpunkterna och bemötandet samt det nya förslaget till skyddsföreskrifter tillsänt i de fall adressen har angivits.

Ställningstagande

De synpunkter som framställts inom ramen för samråd med berörda sakägare samt i myndighetssamråd har medfört mindre revideringar i Tekniska underlagen. Några av skyddsföreskrifterna har reviderats efter inkomna synpunkter. Revideringarna gäller samtliga vattenskyddsområden. Den primära zonen i Gatersbyn 2 samt den sekundära zonen i Rösäter och Rådanefors har förändrats något. Samtliga 21 revideringar listas nedan, med hänvisning till yttrande.

Nr	Revidering / Komplettering	Ursprung	Avser
1	Föreskriften 4§ Fordonstvätt ändras till att fordonstvätt är förbjudet i primär zon och sekundär zon	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
2	Föreskrift §17A Anläggning för lagring och utvinning av energi och kyla tas bort	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
3	Ändra namnet "Dalslands miljönämnd" till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun"	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
4	Föreskrift 3§ Miljöfarliga kemiska produkter. Förtydliga att större mängder innebär 25 L.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors
5	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6A§ tas bort.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
6	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6C och D§ slås ihop till en paragraf. Ändra från att spridning ska vara förbjudet i primär zon till att spridning av naturgödsel inte får ske utan tillstånd. Benämningen stallgödsel utgår och ersätts med ordet naturgödsel.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
7	Föreskrift 7§ Djurhållning ändras till "nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan" samt ingen anmälningsplikt i sekundär zon.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
8	Föreskrift §18 Anläggningar för uttag av vatten. I den primära zonen får nyetablering ej ske utan tillstånd.	LRF	Rösäter
9	Information om avrinningen i områdena har hämtats från vattenbalansberäkningar för år 1981-201 (SMHI vattenwebb).	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
10	Föreskrift 2§ Petroleumprodukter revideras till "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
11	"Hälso- och miljöfarliga produkter" ändras till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
12	Föreskrift 16C§ Jord och berg. Ändra "med" till "av" i undantaget.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
13	Lägga till begreppet "grot" i föreskrift § 10 Timmer samt i Bilaga A (definitioner av begrepp)till skydds föreskrifterna	Skogsstyrelsen	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
14	Ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje.	LRF	Rösäter
15	s 20 i TU för Rösäter (kapitel 9.3.4). Ändra meningen "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen.." till "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen som går i dagen..."	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter
16	Ändra den sekundära zonens gräns så att den går i strandlinjen.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rådanefors
17	Föreskrift 6C§ spridning av stallgödsel. Lägga till "Undantag gäller för den hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark"	Jan och Barbara Sandell	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
18	Ändra fastighetsuppgifter under kapitel 2.2. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106	SGU	Gatersbyn 2
19	Ändra vattenuttaget till 100 m3/dygn vilket ändrar storleken på den primära zonen.	SGU	Gatersbyn 2
20	Ändra uppgifterna angående IAC avseende antal anställda och vilken produktion som bedrivs	IAC	Gatersbyn 2

Bilagor

- Bilaga 1 Inbjudna fastighetsägare
- Bilaga 2 Utskick vid samrådet, samtliga informationsblad
- Bilaga 3 Inbjudna myndigheter och branschorganisationer
- Bilaga 4 Samtliga inkomna yttranden
- Bilaga 5 Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötande
 - 5a Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - 5b Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - 5c Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - 5d Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - 5e Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde
- Bilaga 6 Kommentar till Länsstyrelsens yttrande, daterat 2016-09-12

Sändlista fastighetsägare Rösäter

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Rösäter 1:33	Anders Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:32	Hans Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:8	Henry Jan Arne Jansson	RÖSÄTER 24, HÖJDEN	458 97 HÖGSÄTER
	Ingela Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:3	Maj Britt Johansson	RÖSÄTER 21	458 97 HÖGSÄTER
	Ria Crystal Tiwari Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
	Ulf Jonasson	Arrendatorsvägen 5	458 70 HÖGSÄTER

Sändlista fastighetsägare Stigen

Fastighetsbete	Namn	Adress	
Stigen 2:40	Solvig Birgitta Gustafsson	STIGEN SOLLID 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:67	Laureta Shala	FÄRGAREVÄGEN 4	458 94 STIGEN
Stigen 2:84	Adela Karlsson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
	Andreas Johansson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
Stigen 11:8	Gunnar Sigvard Hilding Zackris	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
	Inger Marianne Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
Stigen 2:83	Clas Göran Larsson	FÄRGAREVÄGEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 6:6	S-klädsel Sune Johansson AB	STAMPVÄGEN 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:75	Ovidijus Pokvytis	KALLKÄLLEVÄGEN 1	458 94 STIGEN
Stigen 4:28	VALBOHEM AB	ALLHEMSV 5	458 80 FÄRGELANDA
Stigen 1:63	Siv Näslund	SKOLBACKEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 1:74	Stigens Friskola AB	c/o KATARINA BÄCKDAHL ELF, FÖLEN 7	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 2:52	Maino Anna-Greta Svensson	STIGEVIVÄGEN 18	458 94 STIGEN
Stigen 2:68	Inger Lise och Jan Roger Storha	TJERNLÖKKA 23	3920 PORSGRUNN, NORGE
Stigen 2:104	Inga-Britt Matilda Stigen	KARLAVÄGEN 6 LGH 1601	114 24 STOCKHOLM
Stigen 4:2	Susan Gren	STIGEVIVÄGEN 16 B, MARIEDAL	458 94 STIGEN
Stigen 2:54	Birgitta Badh och Bo Jonsson	SÖDERGATAN 1 B LGH 1004	462 34 VÄNERSBORG
Stigen 2:38	Christer Bernlo	STENERYR RÖSE 5	458 97 HÖGSÄTER
	Tobias Bernlo	VÄSTRA STIGEN 4	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:6	Lena Margareta och Hans Åke Evert Hansson	STIGEVIVÄGEN 14 B	458 94 STIGEN
Stigen 2:76	Aina Berit Linnea Karlsson	HERRGÅRDSVÄGEN 7	458 94 STIGEN
Stigen 1:69>1	FOLKE STIGENS STIFT	c/o SÖDERBLOM, BERGSVÄGEN 10	458 32 FÄRGELANDA
ED 1:11	Roger Zakariasson	ED BJÖRKUDDEN 1	458 93 FÄRGELANDA
ED 1:16	Per Berglund	ED NÄSET	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:5	Emma May Ruth and Julia Mary	Exstowe, Exton	GB - EX30PP Exeter, Devon, Storbritannien
Stigen 2:53	Stig Johansson	STIGEVIVÄGEN 20	458 94 STIGEN
Stigen 11:9	Cecilia Gran och Ted Overland	FÄRGAREVÄGEN 3	458 94 STIGEN

Sändlista fastighetsägare Rådanevors

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Mellanområde 1:15	Karla och Frank Worch	Friedrich-v.Schiller-Strasse 38	D-63505 LANGENSELBOLD, TYSKLAND
Mellanområde 1:16	Kent Ove Jönsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 7	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:13	Bengt Robert Bertil Fyhr	RÅDANEFORS NÄSBERGET 4	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:38	Jan Olov Öhman	MELLOMRÅDANE GÅRD	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:14	Marguerite och Ronny Karlsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 5	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:17	Barbara och Jan Olof Sandell	RÅDANEFORS NÄSBERGET 8	458 93 FÄRGELANDA

Sändlista fastighetsägare Gatersbyn

Namn	Fastighetsnamn	Adress	Postnumm	Postort
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Maria Martinsson	GATERSBYN 1:40	VATTENTORNSVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Cristoffer Roos	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Annica Emanuelsson	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Tobias Friberg	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Artur Alfred Valter Olssons dödsbo	GATERSBYN 1:28	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA
Linn Maria Andersson	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Karl Ove Gustav Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
Peter Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Glenn Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Gun-Britt Eriksson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Henrik Johansson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:53	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:53	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Karl Gustaf Skall	GATERSBYN 1:114	PARKVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Linus Larsson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Sven Arne Svensson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Charlotta Johansson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Mikael Vesala	GATERSBYN 1:49	CENTRUMVÄGEN 18 LGH 1101	458 30	FÄRGELANDA
SÖDRA VALBO HEMBYGDSFÖRENING	GATERSBYN 1:7			
Enis Ceman	GATERSBYN 1:23	c/o ERIS CEMAN;THORSONS VÄG 10	458 30	FÄRGELANDA
Karin Bergendal	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
Stefan Larsson	GATERSBYN 1:121	HÖGSÄTERS BÖN 7	458 96	HÖGSÄTER
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:19	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Erik Gunnar Bernhardsson	GATERSBYN 1:31	LJUNGSBERGSGATAN 13	662 36	ÅMÅL
Törner Johannesson	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
International Automotive Components Group Sweden AB	ASSARBYN 1:15	GAMLA SÖRREDSVÄGEN 25	405 31	GÖTEBORG
Karin Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Jan Peter Göran Lignell	GATERSBYN 1:26	STIGSVÄGEN 17	458 30	FÄRGELANDA
Lisa Wendel	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Inglis Viola Dahlgren	GATERSBYN 1:73	STIGSVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Greta Olsson	GATERSBYN 1:28			
Marianne Karlsson	GATERSBYN 1:27	GATERSBYVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Peppe Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Maj-Britt Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:12	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Marie Ebbesson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Magnus Olsson	GATERSBYN 1:35	SKARSJÖVÄGEN 3	459 32	LJUNGSKILE
Ingrid Sandahl	GATERSBYN 1:122	GATERSBYN HAGARNE	458 93	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:45	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Inga-Lill Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:45	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Lena Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Bengt Hansson	GATERSBYN 1:41	GATERSBYVÄGEN 14	458 30	FÄRGELANDA
Mats Ove Hällgren	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Kerstin Otrander	GATERSBYN 1:30	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rösäter

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

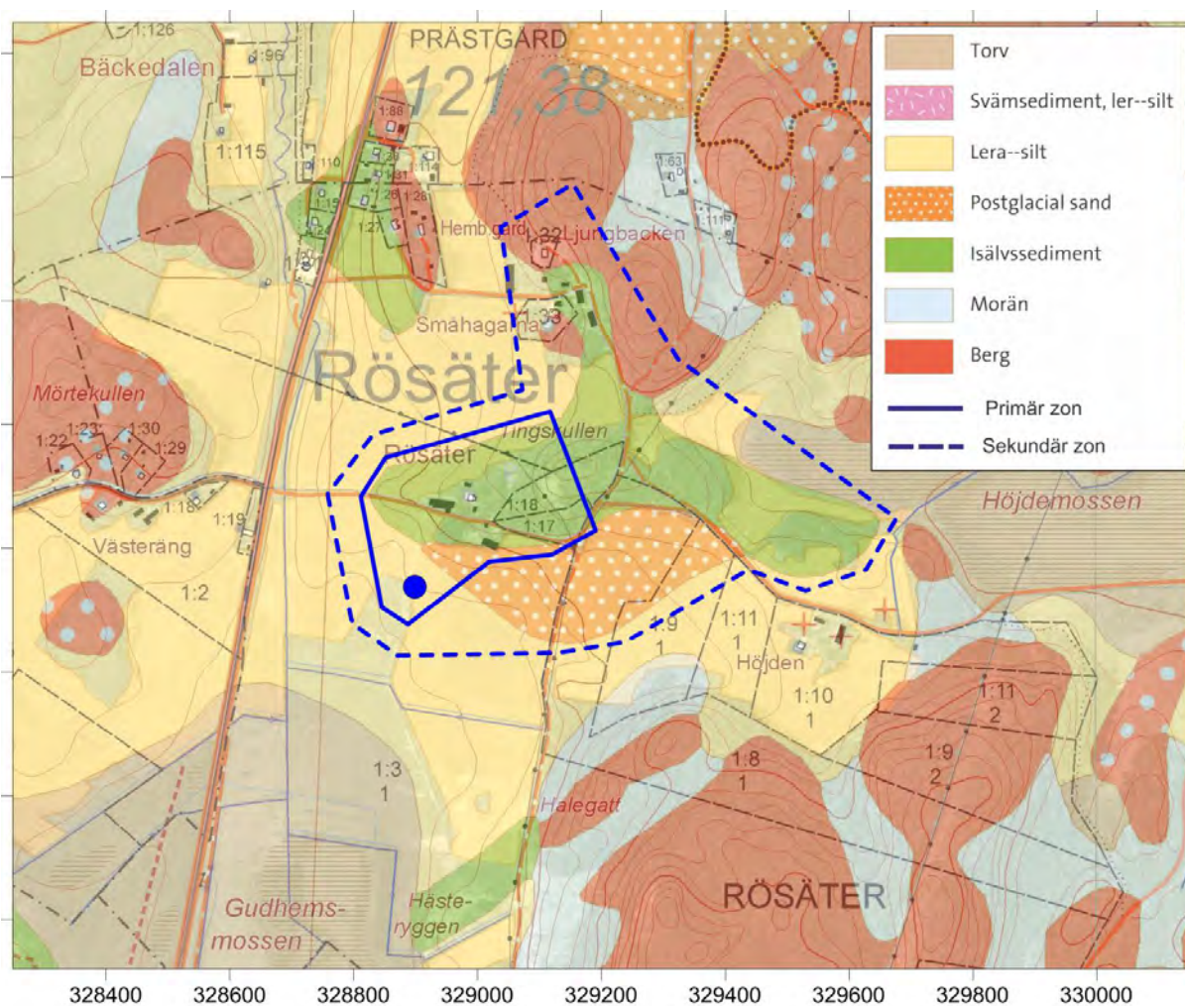
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rösäter vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Stigen

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

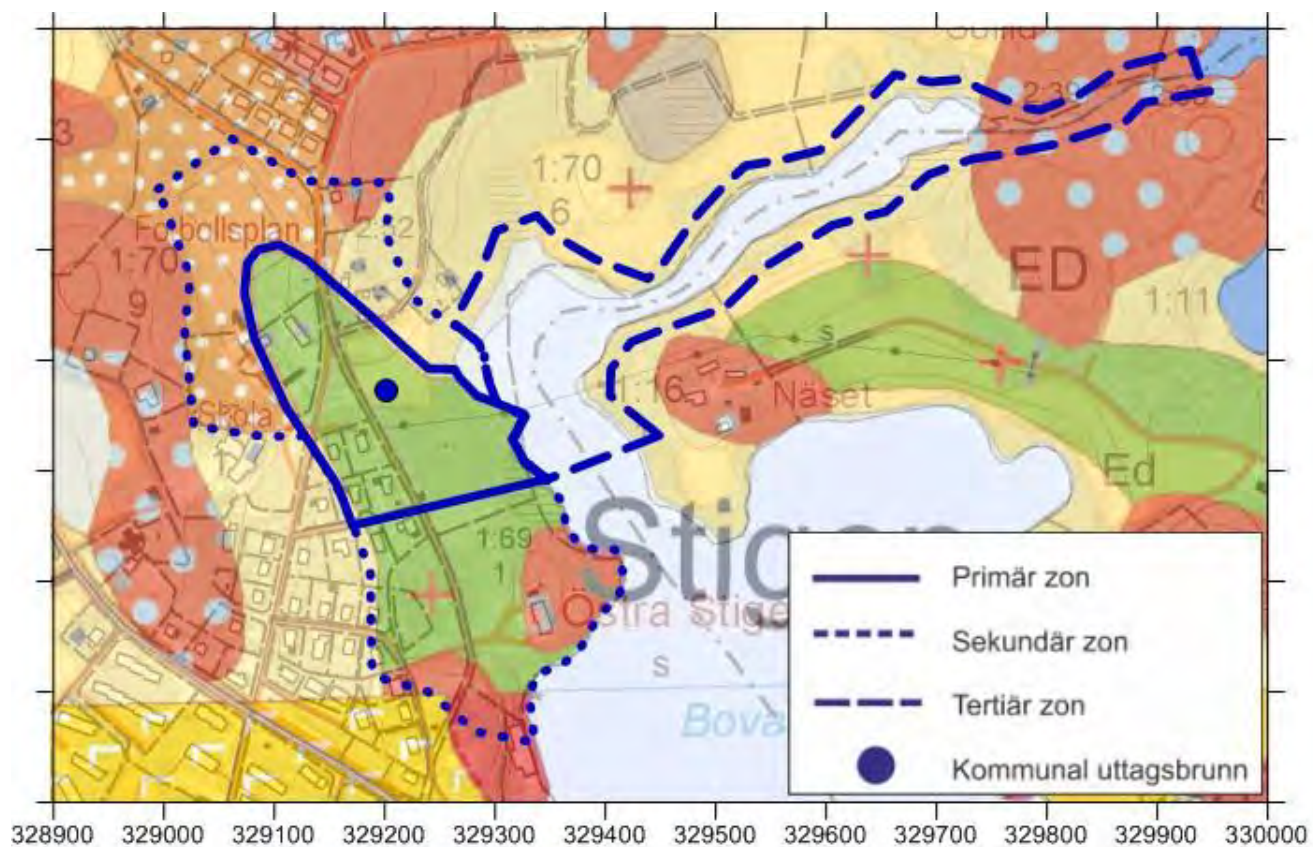
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Stigen vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rådanefors

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

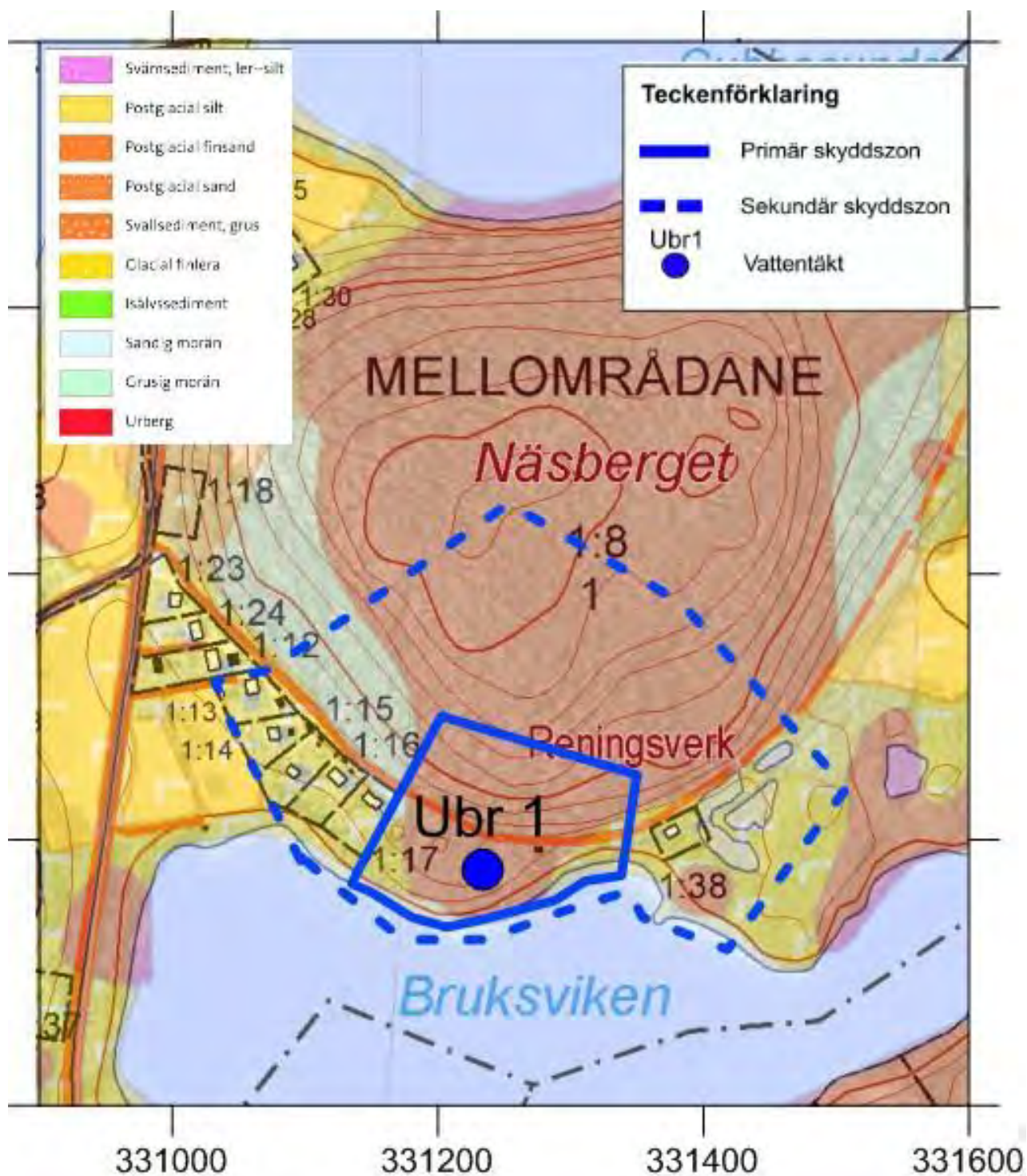
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rådanefors vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Gatersbyn

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Sändlista

samråd vattenskyddsområden Färgelanda 7 november-21 december 2016

Myndigheter

Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se
Havs- och vattenmyndigheten	havochvatten@havochvatten.se
Länsstyrelsen	vastragotaland@lansstyrelsen.se
Skogsstyrelsen	skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	info@brand112.se
Färgelanda kommun	kommun@fargelanda.se
Dalslands miljökontor	kansli@miljo.dalsland.se
	jan.sandell@miljo.dalsland.se
	britt-marie.mether@miljo.dalsland.se
	lisa.frohman@miljo.dalsland.se
	anna.sanengen@miljo.dalsland.se
SGU	sgu@sgu.se
SGI	sgi@swedgeo.se
MSB	registrator@msb.se
Boverket	registraturen@boverket.se
Jordbruksverket	jordbruksverket@jordbruksverket.se
Lantmäteriet	lantmateriet@lm.se
Vattenfall eldistribution	https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/kontakta-oss/kontaktformular/
Skanova	natcenter@skanova.se

Branschorganisationer

LRF Västra Götaland	lrf.vastragotaland@lrf.se
LRF Färgelanda (ordförande)	arne.langstrom@gmail.com
LRF Färgelanda (miljö&vattenvårdsansvarig)	christer.jansson@lrf.se
LRF Färgelanda-Torp	arne.langstrom@gmail.com
LRF Högsäter-Rännelanda (ordförande)	nils.skallsjo@gmail.com
Villaägarnas riksförbund	info@villaagarna.se
Villaägarnas riksförbund - Region väst	region.vast@villaagarna.se
Hushållningssällskapet	vast@hushallningssallskapet.se
Naturskyddsföreningen	remisser@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Väst	kansli.vast@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg	b.ingvar.andersson@telia.com
Naturskyddsföreningen Färgelanda	barbara.sandell@naturskyddsforeningen.se

Sammanträdesdatum

2016-12-15

DMN § 99 Dnr 2016/1650/NAT

Samråd om vattenskyddsområden och skydds- föreskrifter för fyra allmänna grundvattentäkter i Färgelanda kommun -Yttrande

Inledning

Västvatten inbjuder berörda myndigheter och organisationer till samråd om förslagen till vattenskydd för de allmänna vattentäkterna Stigen, Rösäter (reservvattentäkt för Högsäters samhälle), Gatersbyn (en av flera vattentäkter i Färgelanda samhälle) och Rådanefors . Förslagen finns på Västvattens hemsida www.vastvatten.se. Synpunkter ska lämnas senast den 21 december 2016.

Sedan tidigare finns det vattenskyddsområden för de övriga 5 allmänna vattentäkterna i kommunen: Håbyn och Håvesten 1 och 2 i Färgelanda, Högsäter huvudvattentäkt samt Vallaredalen i Ödeborg. Efter remissen har kommunfullmäktige i Färgelanda kommun för avsikt att fastställa vattenskyddsområden och skyddföreskrifter.

Miljökontorets

Synpunkter på föreslagna föreskrifter (gäller alla fyra områdena):

Petroleumprodukter (2§)

Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.

Fordonstvätt (4§)

Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till berörda.

Timmer mm (10§)

Det finns en otydlighet i vad som menas med en "överstigande en avverkningssäsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.

Justerandes sign

Uttragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Lagring och utvinning av värme m.m. (17§)

Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsskyldighet på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa bör inte behöva anmäla igen. Det är dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.

Uttag av vatten (18§)

Det finns troligen ett begränsat antal egna brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.

Allmänna bestämmelser (§19)

-Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.

Beredning:

Presidium 2016-12-01

Miljöchefens förslag till beslut

Dalslands miljönämnds beslut

Nämnden beslutar att avge nedanstående yttrande:

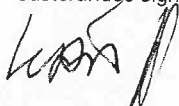
Gatersbyn

Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområde kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.

Stigen

Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelse ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med en dricksvattenledning för framtida behov.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Rösäter

Vattentäkten är reservvattentäkt till Högsäters huvudvattentäkt. Risknivån bedöms som mycket låg. Det är positivt att risken från väg 172 bedöms vara liten och ej behöver ingå i skyddsområdet. Miljökontoret tillstyrker förslaget.

Rådanefors

Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvatten ombesörjs genom att dricksvatten kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.

Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilken ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".

Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.

Paragrafen anses omedelbart justerad

Expedieras:

tony.grantz@vastvatten.se

kommun@fargelanda.se

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2016-09-08

Färgelanda kommun
Cecilia Trolin

VA strategi -Färgelanda kommun

LRFs kommungrupp i Färgelanda vill lämna följande synpunkter på kommunens nya VA strategi i de delar vi anser det behövs förändring/komplettering:

Slam och kretslopp

Tyvärr blir aldrig slammet/toalettavfallet renare än det som konsumenten stoppar i munnen eller håller i toastolen.

Vi får ständig ny kunskap om olika risker med slamspridning. Joakim Larsson, professor i miljöfarmakologi och Christina Greko, SVA skrev en artikel i läkartidningen, <http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Klinisk-oversikt/2014/04/Bra-lakemedel-pa-fel-plats-kan-paverka-naturen-och-ge-resistens/> där de just pekar på risker med slam på åkermark och antibiotikaresistens. Nyligen har också farhågor med mikroplast i slammet lyfts upp där vi ni vet att mikroplaster kan påverka mikrolivet i matjorden, man har bla konstaterat att det påverkar dagmask <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=406&artikel=6438742>

KEMI har, som ansvarig myndighet för miljömålet giftfri miljö, uttryckt att den anser att det föreligger en konflikt mellan spridning av avloppsslam och nämnda miljömål. Studier som analyserat effekterna av spridning av avloppsslam visar att det inte går att undvika risken för ackumulering av tungmetaller, läkemedelsrester eller mikroplast i åkermarken. En avgörande princip för LRF i kretsloppsfrågan är "rent in - rent ut" och att kretsloppet inte leder till någon negativ påverkan för marken, grödan, djurlivet eller omkringliggande vattenmiljöer. Ansvaret för att ta fram säkra och giftfria kretslopp ska tydligt ligga på de som förorenar avloppsvatten samt de som ansvarar för slammet/toalettavfallet. **Det är därför viktigt att kommunen redogör för hur hanteringen av slam och toalettavfall ska gå till för att säkra en kretsloppslösning för återföring av fosfor men som också undviker risker med tungmetaller, läkemedelsrester och mikroplaster, antingen i strategin eller i kommande VA plan.**

Skydd av dricksvattentäkter

LRFs kommungrupp vill vara tydlig med att kommunen behöver överväga noggrant var eventuella dricksvattenuttag ska ske. För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång. Utredningen om ersättning vid rådhetsinskränkningar (SOU 2013:59) drar bl.a. slutsatsen att PPP(förorenaren betalar) inte är tillämplig i många fall och att det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområden på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat. Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.

Enskilda avlopp

När det gäller kraven på enskilda avlopp i strategin bör det finnas en flexibilitet i det enskilda fallet för att ge möjlighet till kostnadseffektiva lösningar. När vi har tagit del av Dalslands miljönämnds nyligen antagna ”Riktlinjer för enskilda avloppsanordningar” så framkommer det att man förordar en viss teknisk lösning. Det kan vara rimligt vid nybyggnation men för befintliga anläggningar kan detta bli mycket kostsamt i förhållande till nyttan. Dalslands miljökontor hänvisar angående kostnaden att detta få avgöras i domstol.

Vi tycker detta är ett något konfrontativt förhållningssätt där tillsynsmyndigheten vill testa lagstiftningens gränser. Är det tex rimligt att en fastighetsägare åläggs en kretsloppslösning om dennes befintliga anläggning går att modifiera med fosforfilter för en tiondel av kostnaden? Det finns exempel på fastighetsägare (bla Örebro) som inte har fått lån till en avloppsanläggningen och kan tvingas flytta från fastigheten.

Falkenbergs kommun har försökt driva krav på kretsloppsanpassade avloppsanläggningar men förlorade i miljööverdomstolen. Om man läser domen (MÖD M 11550-14) så har mark och miljödomstolen i Vänersborg gjort följande klarläggande:

”Vad först gäller synpunkten att anläggningen skulle vara oförenlig med det nationella miljömålet ”ingen övergödning” vill domstolen framhålla – med utgångspunkten att miljömålet gäller för ett större sammanhang – att avloppsanläggningar som uppfyller kraven för hög skyddsnivå får anses väl förenliga med nämnda miljömål.”

Med anledning av detta ser vi det som svårt att kommunen ställer mer långtgående krav än de som gäller för hög skyddsnivå, oavsett teknisk lösning. LRFs kommungrupp i Färgelanda tycker inte det är lämpligt att förorda en viss teknisk lösning så som Dalslands miljönämnd har gjort. Dels så kan den snart bli omodern, dels kan det onödigt dyrt för enskilda fastighetsägare.

Det finns många intressanta tekniska lösningar på gång för att få en ren produkt för återföring till lantbruket, såsom att förbränna, förgasa eller torka avloppsslam som minskar spridningen av organiska miljögifter som läkemedelsrester och antibiotikaresistenta bakterier. Det finns även en utveckling inom teknik som utöver fosforåterföring även kan generera biokol som kan bidra till ökad kolhalt i åkermarken vilket ju är positivt ur klimatsynpunkt.

Vi tycker också det är viktigt att kommunen satsar på rådgivning till fastighetsägare då frågan om enskilda avlopp är mycket svår för den enskilde fastighetsägaren.

Dagvatten

Vi vill i detta sammanhang lyfta fram vikten av och skyligheten att teckna avtal med markägare och dikningsföretag i de fall dagvatten leds ut i diken/markavvattning som leder till ett förändrat flöde och en förändrad belastning på vattenanläggningen. Lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet anger att den som påverkar någon annan eller utnyttjar redan befintliga anläggningar skall ta del i kostnadsansvaret för anläggningen. Dagvattenhantering medför ofta att befintliga system påverkas negativt från dräneringssynpunkt genom högre belastning som orsakar högre vattennivåer i marken dvs dräneringen fungerar tidvis sämre vilket leder till högre miljöbelastning.

Kommunens detaljplaner, VA-planer och dagvattenplaner måste utförligt beskriva flödesviktade utsläppsvärden samt de hydrologiska, ekonomiska och juridiska förutsättningarna för ökad avledning av avloppsvatten till ett dike, som förvaltas av enskilda markägare eller ett dikningsföretag.

REMISSYTTRANDE

4(4)
398

Dnr dnr

2016-09-08

Med vänlig hälsning

Arne Långström
Ordförande LRF kommungrupp Färgelanda

2016-12-21

Västvatten
Tony Grantz

LRF Västra Götaland/Färgelanda kommungrupp har tagit del av förslaget till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområden i Stigen, Rösäter, Rådanefors och Gatersbyn inom Färgelanda kommun om vill lämna följande synpunkter.

LRF anser att det är viktigt att skydda dricksvattentäkter. I de allra flesta fall så är vattenkvaliteten god vilket visar att den lagstiftning som finns och den hänsyn som den enskilde visar räcker mycket långt. Västvatten har tagit fram förslag till skyddsföreskrifter som kan innebära en hel del ökad byråkrati, och vissa fall mycket långtgående inskränkningar på fastigheter och med sänkta fastighetsvärden som följd. Förslaget har brister i riskvärdering och framförallt görs ingen analys av hur långt man kommer med befintlig lagstiftning. I skyddsföreskrifter ska man som långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning. För en verksamhetsutövare tillkommer här 29 nya regler som man måste förhålla sig till. Historien visar att i de här täkterna klarar huvudmannen med befintlig lagstiftning att producera ett dricksvatten utan anmärkning. Är denna regelhysteri verkligen rimligt?

Fastställande av skyddsföreskrifter är en viktig process eftersom berörda sakägare får leva med föreskrifterna under verksamhetens fortsatta existens. Det är därför av oerhörd vikt att föreskrifterna blir förutsägbara, transparenta och väl avvägda utifrån de lokala förutsättningarna som råder på platsen. Vi motsätter oss därför att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. Också i den nyligen avslutade drickvattenutredningen bekräftas att det är det förhållningsätt som ska fortsätta att gälla. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda. Föreskrifterna för vattentäkterna i Färgelanda innebär i vissa delar ett brukandeförbud vilket är en oerhörd långtgående inskränkning. Samtidigt som dessa föreskrifter innebär långtgående krav för

enskilda verksamhetsutövare, så bedriver Västvatten 2 av anläggningarna olagligt då man saknar vattendom för vattenuttaget. Rimligtvis borde en vattendom fastställas först innan långgående krav på fastighetsägare fastställs i föreskrifter.

Om föreslagna skyddsföreskrifter kvarstår innebär det att åkermarken inte går att bruka på ett hållbart sätt i primär zon. Huvudmannen behöver då betala ersättning till berörda markägare.

Ersättningsfrågan rörande inskränkningar i pågående markanvändning har varit föremål för en utredning (Ersättning vid rådighetsinskränkningar SOU 2013:59) Slutsatserna gällande vattenskyddsområden var bla

- Åtgärder vidtas i stor utsträckning i rent förebyggande syfte, dvs utan att någon förorening konstaterats.
- Skyddsnivån är mycket hög och leder till långtgående krav.
- Det är inte bara frågan om att vidta åtgärder mot verksamheter som utgör en faktisk risk, utan även mot verksamheter som utgör en potentiell risk.
- Bestämmelserna syftar i första hand till att bevara ett vattenområde, inte till att begränsa en pågående miljöskada.
- PPP är många gånger inte alls tillämplig i dessa fall.
- Det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområde på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat

Tillstånd

Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet. Vara kommun har nyligen upprättat en policy där vattenkollektivet tar kostnaden för tillståndsansökningarna. Kommunens erfarenhet i Vara är att dessa pengar är småpengar i sammanhanget och man i stället ser det som en investering i ett gott samarbete med verksamhetsutövarna.

Konsekvensutredning saknas

För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om

konsekvensutredning vid regelgivning. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § har karaktär av generell giltighet för allmänheten. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.

Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.

LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.

Avsaknad av vattendom

Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av täktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Kanske borde vattentäkten ligga på en annan plats för att för att minska motstående intressen eller att det är miljömässigt bättre med en annan placering. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.

Skyddsområden

Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, tex i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångsätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.

Särskilda synpunkter på vattentäkter

Rösäter: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.

Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.

Synpunkter på skyddsföreskrifter

2 § Hantering av petroleumprodukter

I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:

1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar
2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor
3. MSB:s föreskrifter (MSBFS 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor

Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.

Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämma med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.

Miljöfarliga kemiska produkter

Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd

Bekämpningsmedel

Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen. Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.

Växtnäringsämnen

Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretsloppslösningar.

Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.

Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bla Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.

Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobacter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.

Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.

En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.

Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.

Djurhållning

Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäkterna när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.

Slam

Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?

Timmer mm

Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga. Så här skriver HaV i rapporten Bättre rådlös än rådvill?:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer mot bakgrund av både förändrad lagstiftning och teknikutveckling inom området att rådet fyller en begränsad funktion idag. Timmer lagras i allt mindre omfattning på stora terminaler och aldrig direkt i sjöar och vattendrag. Miljöskyddsaspekter till följd av upplag av större mängder timmer regleras i särskild ordning. Om en verksamhet lokaliseras inom ett vattenskyddsområde så bör särskild hänsyn kunna tas till platsens speciella känslighet i den sedvanliga prövningen avseende miljöfarlig verksamhet. Rådet bör kunna upphävas.

Avloppsanläggningar

Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning. Ur HaVs rapport 2014:25:

"Nödvändigheten av att ha ett krav på tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter för små avlopp är dock mer tveksam med tanke på att det redan handlar om en verksamhet som idag alltid är tillståndspliktig eller anmälningspliktig hos kommunernas miljönämnd"

9 § Energianläggningar

Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad

köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.

Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi u jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.

Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.

Med vänlig hälsning

Christer Jansson

Verksamhetsutvecklare

LRF Västra Sverige

Arne Långström

Ordförande

LRF Färgelanda kommungrupp

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Vattenvårdsenheten
Roger Rudolfsson
010-224 48 59

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

Sida
1(3)

Västvatten AB
tony.grantz@vastvatten.se

Länsstyrelsens yttrande gällande förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkterna Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen i Färgelanda kommun

Ärendebeskrivning

Förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter för rubricerade vattentäkter inkom för samråd till länsstyrelsen 2016-11-07. Synpunkter skall lämnas senast 2016-12-21.

Samråd sker i enlighet med 25 § förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken. Beslut om vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, enligt 7 kap. 21 och 22 §§ MB, kommer att fattas av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.

Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Bolaget har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i bifogat PM kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för varför vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslaget.

Synpunkter på det tekniska underlaget

För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från ”SMHI runoff map för åren 1931-1960”. Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.

När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en vis marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.

I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ”Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.

Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.

I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.

I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.

Synpunkter på föreslagna föreskrifter

Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.

Övriga synpunkter

Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäcksarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.

Upplysningar

När beslut om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter har fattats och trätt i laga kraft skall beslutet omedelbart skickas dels till Länsstyrelsen och dels till Havs- och vattenmyndigheten, vilka har det regionala respektive nationella ansvaret för registerhållning av vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen ska, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:5) om kungörelse av beslut publicera nya eller förändra vattenskyddsområden i den nationella databasen skyddad natur (Vic Natur).

Länsstyrelsen behöver därför ha beslut om vattenskyddsområde samt karta över områdets avgränsningar i digitalt format, samt s.k. shape-filer redovisande vattenskyddsområdets yta (polygon) i koordinatsystemet sweref 99 TM.

Detta yttrande har lämnats av vattenmiljöhandläggare Roger Rudolfsson i samråd med vattenmiljöhandläggare Linda Danielsson.

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

408
3(3)

Länsstyrelsens ärendehantering är digital och denna skrivelse saknar därför underskrift.

Datum
2016-11-09

Diarienummer
1250-2016-000925-~~409~~X

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Enhet Samhällsskydd

Handläggare

Benny Gustavsson
Enhetschef
0521-26 59 06
benny.gustavsson@brand112.se

Västvatten
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla

Yttrande angående vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärende: Samråd
Kommun: Färgelanda

Yttrandet avser förslag till vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

Bedömning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har tagit del av insända handlingar och har följande synpunkter:

Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden!

Övriga upplysningar

Inget.

Granskade handlingar

Meddelande om samråd, daterad 2016-11-07

Räddningstjänsten
Vänersborg 2016-11-09

Benny Gustavsson
Enhetschef

1(1)

Samråd förslag till vattenskyddsområden med föreskrifter för fyra vattentäkter i Färgelanda kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 7:e november 2016 erhållit rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra följande:

SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016, yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt.

Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2.

SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).

SGU förelår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.

SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGUs serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Göran Risberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologerna Lars-Ove Lång och Mattias Gustafsson, den senare föredragande, deltagit.

Göran Risberg

Mattias Gustafsson

Datum
2016-12-21

Beteckning
5.3.2-1611-0656

Ert datum
2016-11-07

Er beteckning

Vår referens
Bo Lind

Västvatten
Att: Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun.

Samråd.

Statens geotekniska institut, SGI, har från Västvatten inbjudits att i samråd lämna yttrande i rubricerat ärende.

SGI noterar att vattentäkterna i Gaterbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits sedan en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.

SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av enhetschef HannaSofie Pedersen, efter föredragning av hydrogeolog Bo Lind som handlagt ärendet tillsammans med geotekniker Stefan Turesson och miljötekniker Jenny Vestin.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Myndighetsfunktionen
Infrastruktur
Enligt uppdrag

Bo Lind

Statens geotekniska institut

Huvudkontor

Besöksadress: Olaus Magnus väg 35
581 93 LINKÖPING
Tel 013-20 18 00
Fax 013-20 19 14

Regionkontor Göteborg

Besöksadress: Hugo Grauers gata 5B
Postadress: 412 96 GÖTEBORG
Tel 031-778 65 60
Fax 031-778 59 40

Bankgiro 5211-0053
Org nr 20 21 00-0712
E-post sgi@swedgeo.se

Datum
2016-11-09Diariennr
2016/3237

Västvatten AB
Tony Grantz
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla
tony.grantz@vastvatten.se

Förslag till nya skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter, Färgelanda kommun

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har tagit del av utbredning och föreslagna skyddsföreskrifter för grundvattentäkterna; Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter samt Stigen i Färgelanda kommun.

I samtliga paragrafer med rubriken **Timmer mm** kan man förstå att GROT-upplag inkluderas i begreppet ”och liknade”. GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.

I övrigt har vi inget att erinra.

Samuel Sjöberg
Skogskonsulent

Västvatten AB
Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Kopia till:

Trafikverkets synpunkter angående samråd om vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärendet

Västvatten AB har översänt rubricerat ärende inkommen 2011-11-07 till Trafikverket för samråd.

För att öka dricksvattensäkerheten för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till allmän dricksvattenförsörjning inrättas vattenskyddsområden med tillhörande skyddsföreskrifter för de fyra grundvattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersby. Trafikverket är inbjudna till samråd med möjlighet att lämna yttrande på förslaget om vattenskydd för de aktuella vattentäkterna.

Rösäter grundvattentäkt

Väg

Närmaste statliga väg nr 172, ligger ca 90 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är en primär länsväg och utgör rekommenderad primär transportväg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 7.6 meter bred. Trafikmängden uppgår till 3 373 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 399 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Stigen grundvattentäkt

Vägen

Väster om det föreslagna vattenskyddsområdet går närmaste statliga väg 173 genom samhället Stigen. Vägen ligger ca 170 m från gränsen för den primära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är ingår i funktionellt

prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan och vägen är 7.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 832 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 155 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Trafikverket har vattenverksamhet genom bro över Brovattnets utlopp vid Östra Stigen 4:1 och 4:23 på väg 173 drygt 300 m söder om föreslaget vattenskyddsområde. Drygt 170 m söder om föreslaget vattenskyddsområde finns ett yt- och grundvattenskydd utmed väg 173 på en sträcka om ca 80 m.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Rådanefors grundvattentäkt

Vägen

Närmaste statliga väg nr 173, ligger ca 40 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Den utgör också ett viktigt transportstråk enligt NRL. Hastigheten uppgår till 70 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 6.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 967 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 169 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet finns utmed väg 173 i form av vägtrumma, stentrumma 2x2,5 m, i Kuserudsån vid Norra Rådane, ca 500 m norr om vattenskyddsområdet och ytterligare en vägtrumma vid Mellanrådene 1:8 ca 300 m söder om vattenskyddsområdet..

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Gatersbyn 2 grundvattentäkt

Vägen

Det föreslagna vattenskyddsområdets primära skyddszon ligger precis norr om statliga väg 173 och angränsar till den vägen. Väg 173 går också igenom den sekundära skyddszonen samt sträcker sig utmed vägg 172 med minsta avstånd ca 50 meter till vägen 172.

Väg 173 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 516 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 126 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Väg 172 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Vägen är också rekommenderad väg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 2 950 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 344 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet som kan påverka vattenskyddsområdet finns i form av bro över Björvattnets utlopp (Lillån) vid Sångarud 2:2 och 2:3 samt åomgrävning där och på Gaterbyn 1:9 ca 250 m öster om föreslaget vattenskyddsområde vid väg 173. Från bro och öster ut kan det också finnas ytvattenförekomst från sjön Björvattnet som också har grundvattenförekomst. Ytvattenförekomst från vattendrag finns ca 240 m öster om vattenskyddsområde utmed väg 173.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Med vänlig hälsning

Patrik Alenklint
Samhällsplanerare

Övriga medverkande i ärendet: Eva-Lena Torudd

Högsäter 16-12-17

Historien om Högsäters reservvattentäkt i Rösäter:

Det var en gång-så brukar de flesta sagor börja,därför kan denna historien inte börja så eftersom alla sagor har ett lyckligt slut och den här historien bringar ingen lycka till någon. Kan möjligen säljas som filmmanuskript eftersom flera kriterier för detta uppfylls såsom lögner,hot samt bedrägligt uppsåt. Jag kommer bena ut alla ingredienserna i denna berättelsen.

En gång i tiden,lär väl varit någon gång mitten till sent 90-tal var det någon som kom på att Högsäter inte hade någon reservvattentäkt. Kommunen lejde då in ett konsultföretag som ansåg att Rösäter var en lämplig plats eftersom de sett på kartor att det var markerat att där fanns vattenställe så kontakt togs med min far som vid den tiden företrädde gården. Det skulle provborras och om vattnet dög så fanns det rejäla pengar att hämta enligt kommunens då utsända talesman K-G Svensson. Det skulle betalas ut ersättning per pumpad kubik och det sades inte ett ord om att detta skulle påverka gården alls. I efterhand kan jag tycka att min fars naivitet är pinsam men eftersom han jobbat i kommunal förvaltning i en stor del av sitt liv så agerade han utifrån det han visste av,att folk som företräder en kommun inte normalt far med osanning och det som sägs gäller. Till sin död i januari 2003 så väntade han på att vattentäkten skulle börja producera så att ersättningen skulle "rinna in". Jag kan tycka att det är oerhört lågt av en kommunrepresentant att producera så pass långtgående lögner för en åldring,som sagt,han visste inte bättre utan litade på det som sades.

Efter att farsan dog tog jag över skötseln av gården och det första jag fick höra var att inga invändningar mot eventuell provborring hade framförts och att det kommer inom kort bli ett vattenskyddsområde. Vid min invändning om utlovad ersättning påtalades att det finns inga bevis men som plåster på såren så kommer en intrångsersättning på 5000 kronor,och visst den kom men jag är glad att farsan hann dö innan han insåg att han blivit utsatt för bondfänger.

Nämnde ju i förtexten att det förekommit bedrägligt uppsåt,och detta får väl tillskrivas konsultföretaget som till dags dato inte gjort mer än tittat på lite kartor och tagit förmodligen rundhänt betalt av kommunen. Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat,och lurar färgelanda kommun på förmodligen ansenliga belopp när de påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen kunnat lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet de inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsing finns däremellan. Jag minns att vid mitt första möte efter farsans död skedde i Rösäter med Kenneth Marberg (han slutade strax efter detta,hade förmodligen någon skam i kroppen) K-G Svensson (numer pensionär,har vid senare samtal medgivit att om högsäter skulle haft en reservvattentäkt värd namnet skulle detta varit i ragnerudssjön) samt nån människa från Sweco som påstod att det fanns en klar avgränsning mellan vattentäkterna. Jag skulle vilja veta var den

avgränsningen finns. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extermt poröst och vattengenomsläppligt. En numer avlidne morbror borrhade efter bergvärme på sin tomt ganska exakt mitt emellan vattentäkterna och brunnsborrharen hade aldrig sett liknande vattenflöde. Vilken vattentäkt var det som berördes?

Jag är väldigt historieintresserad, speciellt rörande gårdens historia. Eftersom Rösäter innefattar ett gravfält så är gården och dess omgivningar noga dokumenterad sedan mitten av 30-talet via foton som tagits från gravfältet. Detta var innan det fanns resurser för att dränera åkermarken och man inser att de blöta partierna är på samma platser som idag. Intressant är att se att från tingskullen och nordväst över gården småhagane finns ett bälte med vattenkällor ner emot den primära vattentäkten på Högsäters prästgård och med vetskapen att berget däremellan är poröst och vattengenomsläppligt så finns det inget som talar för att det är två vattentäkter. Som bonus för de som intresseras av historia så ställde vägverket till med en giftskandal i stil med händelserna i Teckomatorp men inte heller detta påverkade vattenkvalite´n

En annan sak som Sweco aldrig berört är det som de flesta Högsätersbor är medvetna om dvs att på "skjutbanerakan" finns under 16 meter dy 80 meter klart vatten. Dåtida vägverket, som inte satt och gissade bakom kartor gjorde en riktig geologisk undersökning när vägen byggdes och breddades. Är detta kanske det primära tillrinningsområdet både för vattentäkten i Rösäter och vid prästgården? Sweco vet inte, de har ju bara tittat på kartor.

Ska vi komma till avdelningen hot så utfördes dessa från en annan representant från färgelanda kommun, Jan Myre´n hette han. I ett samtal angående reservvattentäkten påtalade jag att i delar av det primära skyddsområdet dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till-94 och då sades ordagrant, tyvärr spelade jag inte in samtalet " nu ska du enbart hålla käften eftersom det blir markägaren som får sanera om det där kommer ut så tig för din egen skull" Jag påtalade att jag inte visste vem som ägde nämnda del av gropen, antingen trafikverket eller riksantikvarieämbetet pga gravhögarna på toppen. Efter det påpekandet ville han inte prata mer om detta.

En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Sweco´s förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas ett förbud mot påning och spontning i området..jag undrade hur de tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framkom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även här förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan är bara taget från vad som brukar vara praxis. Man kan inte förvänta sig mer från ett konsultföretag som bara gissar var tillrinningsområdet finns genom att titta på kartor.

Det har ju inte funnits någon stor brådska att inrätta ett vattenskyddsområde, beror väl framför allt av att Rösäters vattentäkt påverkas aldrig av något, trots vad Swecos så kallade geologer påstår i sina restriktioner när vattenskyddsområdet bildats. Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta kommer ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svart på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen mår om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar. Vore ju roligt att få utrett hur det egentligen ligger till eftersom vattentäkten i Rösäter aldrig, någonsin påverkats av något. Är väl ett nog så gott bevis på att Sweco inte alls har något på fötterna när de vill inrätta skydds zoner utifrån en karta!

Så, vilka slutar historien då illa för. De som lär drabbas hårdast är väl Högsätersborna som blir utan tjänligt vatten om något skulle hända, finns ju ingen reservvattentäkt. Kommunens representanter, eftersom de låtit sig lurats. Markägaren, som får en massa förbud på sin mark, både för det inte behövs och för att det faktiskt inte är en reservvattentäkt. Den stora vinnaren är Sweco men jag hoppas ju att Färgelanda kommun antingen åtar dem för bedrägeri eller ålägger dem att återbetala varenda utdebiterad krona-för skattebetalarnas skull!

Så vad händer nu? Ja, vattentäkten får gärna stå kvar, betesdjuren brukar tycka om att skrubba sig mot stängslet. Dock menar jag att det finns fortfarande ingen reservvattentäkt om det skulle ske en olycka där tillrinningsområdet finns. Mitt förslag är att låt vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden : det inhägnade området vid pumpstationen blir primär skyddszon, en meter utanför blir sekundär. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragnerudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3

Haglund Kristina

Från: jan.sandell@telia.com
Skickat: den 27 december 2016 12:14
Till: Tony Grantz
Ämne: Vattenskyddsområde Rådanefors

Till Västvatten, Tony Grantz.

Hej

Som fastighetsägare till Mellområdane 1:17 vill vi lämna följande synpunkter på det utsända förslaget till vattenskyddsområde för Rådanefors dricksvattentäkt.

Angående förslaget till skyddsföreskrifter:

Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon. Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.

Angående tekniskt underlag:

Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekas som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodik som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonnent vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.

/Med vänlig hälsning
Jan och Barbara Sandell

Rådanefors, Näsberget 8
458 93 Färgelanda
Jans mobil 0727-170093

Synpunkter på Förslag till föreslaget Vattenskyddsområde Gatersbyn 2

Med anledning av den dokumentation vi fått avseende införande av ett Vattenskyddsområde Gatersbyn 2, där IAC Fastighet ingår i sekundär skyddszon, **vill vi med detta brev uppmärksamma er på de problem införandet av föreslaget Vattenskyddsområde skulle innebära.**

Nedan ett antal argument om vad som påverkar vid Normal driftläge och vid onormalt driftläge

1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskydds område som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.
2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³ / dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/ dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.
3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§), som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvarningsutrymme någon gång i framtiden.
4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173
Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten.
Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil.
Det går ca 50-60 Trailer / dag från fabriken med gods.
5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning.
IAC har ett mycket stort antal Impregneade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Riskerna är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.
6. Det finns inom skydds-zonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall) med div. olika fraktioner av Industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta

varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.

7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.
8. (15§ Väg). Snöbekämning sker dagligen vintetid för att säkerställa en säker Logistikantering

IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.

IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.

Kontaktperson i detta ärende är Platschef Mikael Andersson
Mikael.Andersson@iacgroup.com

2017-02-23 Ingemar Sundén
Ingemar.Sunden@iacgroup.com

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A

Generella yttrande för samtliga vattenskyddsområden

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Samtliga inkomna yttranden redovisas i Bilaga 4. Ett sammandrag av generella synpunkter gällande samtliga vattenskyddsområden redovisas nedan.

Dalslands miljö- och energinämnd	
Dalslands miljö- och energinämnds synpunkter	<p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter:</p> <p>§2 Petroleumprodukter: Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.</p> <p>§4 Fordonstvätt: Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till de berörda.</p> <p>§10 Timmer mm: Det finns en otydlighet i vad som menas med "överstigande en avverknings säsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm. Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsplikt på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa behöver inte anmälas igen. Det är</p>

1 (14)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Det finns troligen ett begränsat antal brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.</p> <p>§19 Allmänna bestämmelser Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Dalslands miljö- och energinämnd skriver att det är viktigt att informera vad som gäller inom vattenskyddsområden med avseende på petroleumprodukter och uttag av vatten. Västvatten delar denna uppfattning och avser att tillsammans med Dalslands miljö- och energinämnd ta fram ett informationsblad till berörda fastighetsägare och verksamhetsutövare. Detta blir aktuellt när vattenskyddsområdena har fastslagits och syftet är att informera om vilka regler som gäller inom vattenskyddsområdena.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns föreskrifter (MSB SF 2013:3) som tillåter privatpersoner att hantera 100 liter brandfarliga varor utan tillstånd. Dock är dessa föreskrifter inte avsedda att gälla inom ett vattenskyddsområde. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län har länsstyrelsen haft som praxis att förordna 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så håller Västvatten med Dalslands miljö- och energinämnd att det blir tydligare att förbjuda</i></p>

2 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon. Västvatten har reviderat § 4 för alla fyra vattenskyddsområdena. (Rev 1)</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så är "avverkningssäsong" definierad i bilaga A i skyddsföreskrifterna.</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna enligt Dalslands miljö- och energinämnds förslag (Rev 2).</p> <p>Västvatten avser att ändra namnet Dalslands miljönämnd till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun" i skyddsföreskrifter och tekniska beskrivningar (Rev 3)</p>
--	--

Havs- och Vattenmyndigheten	
Yttrande Havs- och vattenmyndigheten	Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Jordbruksverket	
Jordbruksverket vattenmyndigheten	Jordbruksverket avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Lantmäteriet	
Lantmäteriet	Lantmäteriet har inget att erinra mot upprättat förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifterna för de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.
Västvattens bemötande	---

LRF i samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun	
LRF	I samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun inkom synpunkter från LRF som berörde vattenskyddsområdena.

	<p>Synpunkterna vidarebefordrades av Samhällsbyggnadsavdelningen, Färgelanda kommun till Västvatten 2016-10-10. LRF har även ett yttrat sig i ett separat utlåtande under samrådstiden, se nedan.</p> <p>Nedan är sammanfattning av LRF:s yttrande för VA-strategin som berör inrättande av vattenskyddsområden:</p> <p>”För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång</p> <p>Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.”</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse.</i></p> <p><i>Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster). Vidare får individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare bara lämnas om det finns synnerliga skäl för det (2 kap. 8 § kommunallagen). Om en skyddsföreskrift innebär att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras, har fastighetsägaren enligt 31 kap. 4 § Miljöbalken rätt till ersättning. Dock är verksamhetsutövaren skyldig att iakttä miljöbalkens allmänna hänsynsregler i förhållande till vattentäkten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att anlägga en vattenledning mellan orterna eftersom det innebär stora kostnader.</i></p>

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
<p>LRF Västra Götaland/Färgelanda</p>	<p>Sammanfattning av LRF:s synpunkter:</p> <p>Allmänt: I skyddsföreskrifter ska man så långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla</p>

4 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning.</p> <p>Vi motsätter oss att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda.</p> <p>Tillstånd: Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet.</p> <p>Konsekvensutredning: För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådets kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.</p> <p>Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.</p> <p>LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.</p> <p>Vattendom: Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av tåktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.</p>
--	--

5 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-28

	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångsätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Synpunkter på skyddsföreskrifterna</p> <p>§2 Petroleumprodukter: I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar 2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor 3. MSB:s föreskrifter (MSBF 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor <p>Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.</p> <p>Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämja med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.</p> <p>§3 Miljöfarliga kemiska produkter: Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen.</p> <p>§6 Växtnäringsämnen: Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretslopps lösningar.</p>
--	---

6 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.</p> <p>Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bl.a. Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.</p> <p>Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobakter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.</p> <p>Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.</p> <p>En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.</p> <p>Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.</p> <p>§7 Djurhållning: Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäkterna när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.</p> <p>§8 Avloppsanläggningar: Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning.</p>
--	--

	<p>§9 Slam: Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?</p> <p>§10 Timmer mm: Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm: Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.</p> <p>Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi ur jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p>
<p><i>Västvattnets bemötande</i></p>	<p><i>Västvattnet har efter inkomna synpunkter från samrådet reviderat och ändrat i skyddsföreskrifterna för att göra dessa tydligare och för att anpassa bättre till lokala förutsättningar. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena.</i></p>

8 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p><i>Exempelvis består markförhållandena i Håby och Dingle i Munkedal kommun till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Västvattnens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse. Västvattnens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster).</i></p> <p><i>Angående en konsekvensutredning som LRF hänvisar till så avser förordningen 2007:1244 förvaltningsmyndigheter under regeringen. Kommunala bolag (som Färgelanda Vatten AB) eller kommunfullmäktige är inte en förvaltningsmyndighet under regeringen. Vidare så står det i handboken för vattenskyddsområden (2010:5) att det inte finns några krav på att utföra konsekvensutredningar för föreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken för vattenskyddsområde. Med stöd av ovan nämnda dokument så anser inte Västvatten att en konsekvensutredning måste utföras. Det är korrekt att ett förslag i Dricksvattenutredningen är att Konsekvensutredningar för vattenskyddsområden ska bli krav, men inget beslut finns från Regeringen om förslaget.</i></p> <p><i>Det är beklagligt att det inte finns en vattendom för Stigen och Gatersbyn. Västvatten avser att söka vattendom för dessa vattentäkter snarast möjligt. Det finns dock inga juridiska hinder att först inrätta ett vattenskyddsområde och sen söka vattendom.</i></p> <p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten. LRF anser att exempelvis skyddsområdet för Rösäter kan ha en annan omfattning. LRF föreslår att man kan skapa sekundär skyddszon A och B precis som har tillämpats i Munkedal (bl.a. Dingle och Håby). I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med lera. Både den primära och sekundära skyddszonerna syftar till att skydda isälvsлагringen där nybildning av grundvattnet sker. Västvatten anser det inte motiverat utifrån geologiska förhållandena att införa en sekundär skyddszon A och B.</i></p>
--	---

	<p>Skyddsföreskrifter:</p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns andra föreskrifter som reglerar brandfarliga vätskor. Dock är dessa föreskrifter inte framtagna med syfte att skydda allmänna vattentäkter, vilket vattenskyddsföreskrifterna är. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde än utanför. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län så har länsstyrelsen haft som praxis att förorda 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§3) om miljöfarliga kemiska produkter har Västvatten gjort tillägget (Rev 4) att ange volymen 25 l i texten så att det blir tydligt när tillstånd krävs. Detta stod i skydds-föreskrifterna för Gatersbyn 2 men inte för de övriga tre vattenskyddsområden.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§5) om bekämpningsmedel så är det möjligt enligt Dalslands miljö- och energinämnd att ge tillstånd under en längre period om det är lämpligt. Tillstånden kan vara kopplade till villkor som t.ex. säger att verksamhetsutövaren ska meddela miljökontoren varje gång de tänker sprida bekämpningsmedel.</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra föreskriften §6 om växtnäringsämnen. §6A kommer att strykas och §6C och D kommer att slås ihop till en paragraf (spridning av gödsel). Vidare kommer §6C och D att ändras från att spridning av stallgödsel/handelsgödsel är förbjudet till att spridning av stallgödsel/handelsgödsel får inte ske utan tillstånd i primär zon. Vidare kommer ordet stallgödsel att ersättas med naturgödsel. (Rev 5 och 6)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§7) om djurhållning kommer Västvatten att ändra föreskriften till att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig. I sekundär zon tas anmälningsplikten bort. (Rev 7)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§8) om avloppsanläggning avser Västvatten inte att revidera paragrafen. Även om det framgår i ordinarie lagstiftning så anser Västvatten att det är bra att vara extra tydlig inom ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§9) om slam så är det korrekt att kommunen förespråkar kretslopps lösningar i sin VA-policy. Att man uppmuntrar det rent generellt i kommunen innebär dock inte att man vill ha det i anslutning till en allmän vattentäkt. Återföring av slam till åkermark är ett bra sätt att skapa kretslopp för näringsämnen. Men spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning bör undvikas där det kan påverka vattentäkter (både allmänna och enskilda) eftersom</i></p>
--	--

10 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>de kan innehålla både bakterier och andra ämnen t.ex. läkemedelsrester.</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så avser Västvatten inte att ta bort skyddsföreskriften. Även om större timmerupplag är tillståndspliktiga så innebär det ett extra förtydligande vad som gäller inom ett vattenskyddsområde. Skyddsföreskriften stöds dessutom av Naturvårdsverket handbok (2010:5).</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna (Rev 2). Västvatten bedömer det som motiverat att förbjuda nyetablering av anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi i primär zon av försiktighetsskäl.</p> <p>Gällande föreskrift (§18) så har Västvatten beslutat att ändra föreskriften för Rösåter så att nyetablering av brunn för uttag av vatten inte får ske utan tillstånd i primär zon eftersom vattenkapaciteten är god i Rösåter (Rev 8). För Gatersbyn 2 och Stigen saknas vattendom och där bedömer Västvatten det som rimligt att nyetablering av brunnar för uttag av vatten är förbjudet i den primära zonen. Även i Rådanevors kvarstår förbudet</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Sweco har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i ett PM 2016-09-12 (Bilaga 6) kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för att vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslagen.</p> <p>Synpunkter på det tekniska underlaget För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från "SMHI runoff map för åren 1931-1960". Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.</p> <p>I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.</p> <p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifterna Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.</p>

	<p>Övriga synpunkter Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäktsarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.</p> <p>Synpunkter på Rösäters vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e</p>
Västvattens bemötande	<p>Sweco har uppdaterat det tekniska underlaget utifrån vattenbalansberäkningar för år 1981-2010 (SMHI vattenwebb) (Rev 9)</p> <p>Föreskrift 2§ Petroleumprodukter har reviderats (Rev 10) så att det står "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".</p> <p>Hälso- och miljöfarliga produkter definieras i skyddsföreskrifternas ordlista vilka inkluderar begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter. Västvatten ändrar till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan för att det ska stämma överens med rubriken för §3. (Rev 11)</p> <p>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så har Västvatten reviderat i föreskriften och förbjudit fordonstvätt i primär och sekundär zon (Rev 1)</p> <p>Föreskrift 16C§ har reviderats "med" till "av" (Rev 12)</p> <p>Västvatten avser att registrera de av Färgelandas aktiva vattentäkter i SGU:s vattentäktsarkiv som inte redan är registrerade där.</p>

12 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden.
Västvattens bemötande	Västvatten avser att leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten när Färgelandas skyddsområdena har fastslagits.

SGU	
SGU	SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016,yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt. Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e
Västvattens bemötande	---

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen. SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.
Västvattens bemötande	Se Bilaga 5c och Bilaga 5e för bemötande om Gatersbyn 2 och Stigens vattenskyddsområden.

Skogsstyrelsen	
Skogsstyrelsen	Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter: I samtliga paragrafer med rubriken Timmer mm kan man förstå att GROT upplag inkluderas i begreppet "och liknade". GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en

	<p>längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.</p> <p>I övrigt har vi inte att erinra.</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har valt att lägga till begreppet grot i föreskrift § 10 samt i Bilaga A (definitioner av begrepp) till skyddsföreskrifterna. (Rev 13)</i>

Trafikverket	
Trafikverket	<p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	---

14 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B

Specifika yttrande avseende Rösäters vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Miljökontoret tillstyrker förslaget.
Västvattens bemötande	---

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Teknisk beskrivning: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdet har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsavlagringen där nybildning av grundvattnet sker. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena. Exempelvis Håby och Dingle, Munkedal kommun består till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter. Västvatten anser det motiverat med en primär och sekundär skyddszon för Röster. Dock avser Västvatten att ändra skyddsområdets gräns i väster så att den primära och sekundära zonen sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</p> <p>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan vattentäkten i Högsäter och vattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten.</p>
--	---

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ” Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.</p>
Västvattens bemötande	<p>Det som avses är isälvmaterial vid Tingskullen som går i dagen. Detta står tidigare i stycket men inte i den sista meningen. Stycket kommer att förtydligas. (Rev 15)</p>

Trafikverket; TRV 2016/97905

Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p>
--------------	--

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p>Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 172 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering bekräftande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3	
Ulf Jonasson	<p>Sammanfattning av Ulf Jonassons synpunkter:</p> <p>Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat, och lurar Färgelanda kommun på förmodligen ansevärd belopp när det påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet det inte ett skit. Högsätters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs Rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extremt poröst och det är vatten överallt.</p> <p>En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Swecos förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas förbud mot pålning och sponning i området. Jag undrade hur det tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även här förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan bara taget från vad som brukar vara praxis.</p>

	<p>I delar av det primära skyddsområdet, dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till -94.</p> <p>Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför lurats kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svar på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex. LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen månar om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar.</p> <p>Mitt förslag är att låta vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden: det inhägnade området vid pumpstationen blir primärt skyddszon, en meter utanför blir sekundärt. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragenrudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvatten beklagar att Ulf Jonasson anser det tekniska underlaget vara dåligt underbyggt. Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt Naturvårdsverkets riktlinjer och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har även skett med Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun baserar sin vattenförsörjning på uttag av grundvatten ur ett antal grundvattentäkter. Sedan länge har det varit känt att det inte finns någon större reservkapacitet i försörjningssystemet, inte bara i Högsäter. Flera utredningar för att finna reservvatten har utförts vid olika tidpunkter och på olika platser i kommunen. Redan 1976 utfördes geohydrologiska undersökningar vid Högsäter (6 undersökningsborrningar 50 mm) som sedan fortsatte i Gudhem 1989 (3 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 165 mm som provpumpades under 72 dygn). Resultaten från dessa undersökningar gav positiva indikationer och undersökningarna återupptogs 2002 och inriktades på Rösäter (4 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 194 mm som provpumpades under 83 dygn). Dessa resultat låg sedan till grund för en tillståndsansökan hos</i></p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p><i>Miljödomstolen som gav tillstånd och för att avgränsa vattenskyddsområdet (VSO). En remissinstans var SGU som inte hade något att erinra. Sammanfattningsvis är de hydrogeologiska förhållandena i området väl undersökta och resultaten ligger till grund för skyddsområdets utsträckning som inte enbart grundas på kartstudier som Ulf Jonasson felaktigt anför vid upprepade tillfällen.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan huvudvattentäkten i Högsäter och reservvattentäkten i Rösäter visar undersökningsborrningar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten. Bergarten utgörs av gnejs som inte är en "porös" bergart men genomsätts som alla bergarter av mer eller mindre vattenförande sprickzoner. Gnejsens vattenförande förmåga är sannolikt inte bättre i detta område än vad som är normalt, d v s relativt dåliga hydrauliska egenskaper. Västvatten har med grund ovanstående resonemang inte för avsikt att utföra nya geohydrologiska undersökningar i Rösäter.</i></p> <p><i>Västvatten vill påpeka att LRF inte är en oberoende instans. LRF har vid flera tillfällen anlitat Sweco som hydrogeologiskt sakkunnig i olika sammanhang.</i></p> <p><i>Ulf Jonasson beskriver att den f.d. grustäkten har använts som skjutbana och ett fullskaligt jordbruk har bedrivits i den primära zonen utan att föroreningar har kunnat påvisats i vattenproverna. Det kan nämnas att Rösäters grundvatten är påverkat av bly enligt 2016 års analysresultat (blyhalten hamnar i klass 3 av totalt 5 klasser i SGU:s bedömningsgrunder). Blyhalten betraktas dock som tjänligt ur dricksvattensynpunkt. I övriga vattentäkter i Färgelanda (Rådanefors, Stigen och Gatersbyn) ligger blyhalten i klass 1. Den högre halten av bly i Rösäter jämfört med andra vattentäkter i Färgelanda kan härstamma från den f.d. skjutbanan i den närliggande grustäkten.</i></p> <p><i>Det kan anses byråkratiskt att införa regler och restriktioner för att skydda ett tillsynes rent vatten. Syftet med vattenskyddsområden är dock att skydda vattentäkter i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Diffusa föroreningskällor, som jordbruk, har ofta en långsiktig påverkan på mark, yt- och grundvatten och är svåra att åtgärda. Därför upprättas skyddsföreskrifter för hantering av naturgödsel och bekämpningsmedel enligt Naturvårdsverkets Handbok om vattenskyddsområden. När en förorening väl upptäcks i grundvattnet är det således försent och visar att skyddet varit otillräckligt.</i></p> <p><i>Västvatten har efter synpunkter från Ulf Jonasson och andra instanser gjort flera revideringar i skyddsföreskrifterna som berör Rösäter och de</i></p>
--	---

5 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-

	<p><i>andra vattenskyddsområden. Revideringarna berör skyddsföreskrifterna avseende växtnäringsämnen (§6) och djurhållning (§7) samt anläggningar för uttag av vatten (rev nr 5, 6, 7 och 8). Vidare avser att Västvatten att ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>Angående 16D§ så står det i skyddsföreskrifterna att pålning och sponning inte får utföras utan tillstånd. I den primära skyddszonen förekommer lera och även om det idag verkar osannolikt med ny bebyggelse på detta område så anser Västvatten att paragrafen kan stå kvar.</i></p> <p><i>Vid samrådsmöten ställde Ulf Jonasson frågan om en möjlig väg skulle vara att utföra avrinningsdiken för att minska påverkan av jordbruksverksamheten på vattentäkten. Västvatten ser inte detta som en lämplig lösning.</i></p>
--	---

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C

Specifika yttranden avseende Stigens vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelsen ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med dricksvattenledning för framtida behov.
Västvattens bemötande	<i>Frågan om en dricksvattenledning mellan Stigen och Färgelanda har varit uppe många gånger för diskussion. Tyvärr är det inte ekonomiskt möjligt i dagsläget för Färgelanda Vatten AB.</i>

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Teknisk beskrivning: Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.</p> <p>Skyddsföreskrifter:</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten anser att en tertiär skyddszon är motiverad eftersom en del av nybildningen i vattentäkten kommer från inducerad infiltration från Bovattnet. SGU har i ett tidigt samråd bedömt denna gränsdragning som rimlig. I tidigare förslag var den tertiära zonen bredare och har minskats under arbetes gång.</p> <p>I handboken för vattenskyddsområden (2010:5) står det att reglering kan ske inom den tertiära zonen för att säkerhetsställa det långsiktiga skyddet av vattentäkten. Användning av bekämpningsmedel bedöms kunna påverka ytvattnet under en längre tid och regleras därför i 5§ Bekämpningsmedel i skyddsföreskrifterna.</p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
<p>Trafikverket</p>	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</p> <p>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</p> <p>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</p>

2 (3)

 SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C
 2018-03-07

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en viss marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>SGU hade synpunkter på den tidigare gränsdragningen och gränsen har därför gjorts om inför samrådsutskicket. SGU påpekade att det sekundära skyddsområdet centralt i väster var mycket smalt och föreslog att det skulle göras bredare eller skapa en nordlig och en sydlig sekundär del. Sweco valde det senare alternativet.</i></p>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	<p>SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Stigens vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D

Specifika yttranden avseende Rådanefors vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	<p>Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvattnet ombesörjs genom att dricksvattnet kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.</p> <p>Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilket ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".</p> <p>Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten delar Dalslands miljö- och energinämnds analys om vattentäkten i Rådanefors och har skickat vidare synpunkterna till Färgelanda kommun. I dagsläget ingår mikrobiologisk analys av råvattnet.</i></p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>Avseende krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen så anser Västvatten att det ingår i den nuvarande tillsynen som Dalslands miljö- och energikontor ansvarar för.</i>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>Av underlaget för Rådanevors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.</p>
Västvattens bemötande	<i>Västvatten avser att ändra den sekundära gränsen så att den går i strandlinjen. Det blir en tydligare gränsdragning och skyddsföreskrifterna är anpassade till verksamheter på land (Rev 16).</i>

Jan och Barbara Sandell, Mellområdene 1:17	
Jan och Barbara Sandell	<p>Synpunkter på förslag till skyddsföreskrifter:</p> <p>Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Angående tekniskt underlag:</p> <p>Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekats som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodiken som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonment vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten har beslutat att revidera föreskrift (§3) fordonstvätt och förbjuda fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon (Rev 1). Detta blir tydligare och innebär mindre administration. Biltvätt bör ske i tvätthall som är avsedd för detta.</i></p> <p><i>Västvatten avser att förtydliga i skyddsföreskriften för Rådanevors samt de övriga tre vattenskyddsområdena att undantag ska gälla för hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark. (Rev 17).</i></p> <p><i>Angående oron kring dricksvattnets kvalitet p.ga närheten till avloppsreningsverket så har synpunkterna skickats vidare till Färgelanda kommun och Dalslands miljö- och energiförbund som är huvudman respektive tillsynsmyndighet.</i></p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D
2018-03-07

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E

Specifika yttrande avseende Gatersbyns vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäktens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområden kan innebära krav på externa skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också att ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter. Behovet av kommunalt dricksvatten måste dock väga tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas med ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Västvatten har informerat Färgelandas kommunstyrelse och kommunfullmäktige om bildandet av vattenskyddsområdet kring Gatersbyn 2 och redovisat hur skyddsföreskrifterna kommer att formuleras. Kommunfullmäktige har gett sitt godkännande att gå vidare med arbetet för bildandet av vattenskyddsområdet.</i></p> <p><i>Angående bergvärmepumpar så står det i 17§ i skyddsföreskrifterna att nyetablering av anläggning för lagring och utvinning är tillståndspliktigt. Det kommer således inte att vara förbjudet att anlägga bergvärmepumpar i den sekundära zonen där bostadshus finns. Däremot ställer sig Västvatten frågande till nämndens resonemang om att föreskriften påverkar många fastighetsägare. Det faktum att en föreskrift påverkar flera fastighetsägare kan aldrig vara en anledning att inte införa den, utan är bara en indikation på en betydlig riskminskning</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>för vattentäkten. Möjligheten att anlägga bergvärmepump kan heller inte anses vara en rättighet för en fastighetsägare utan är bara ett av flera alternativ till effektiv uppvärmning av fastigheter.</i>
--	--

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har informerat Dalslands miljö- och energikontor om det påvisade halterna av alifater (C16-C35) i grundvattnet vid Gatersbyn,</i>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Gatersbyn 2 vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i>

Statens geologiska undersökning (SGU)	
SGU	<p>Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2. SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).</p> <p>SGU föreslår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.</p> <p>SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGU: s serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Fastighetsbeteckningen som vattentäkten är belägen på är felaktig i det tekniska underlaget. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106 och fastigheten ägs av Färgelanda kommun (Rev 18).</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra beräkningarna av skyddszonernas utbredning enligt SGU:s synpunkter. Vattenuttaget 100 m³/dygn kommer att användas i beräkningarna vilket innebär att den primära zonen har arean 0,025 km². I det nu liggande förslaget är arean 0,02 km² på den primära zonen så förändringen är inte så stor i praktiken (Rev 19).</i></p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
<p>Trafikverket</p>	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid. Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas. För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Synpunkter IAC, daterat 2017-02-23	
IAC	<p>1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskyddsområde som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.</p> <p>2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³/dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.</p> <p>3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§), som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvaring enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämnd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvaringsutrymmet någon gång i framtiden.</p> <p>4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173. Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten. Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil. Det går ca 50-60 Trailer/dag från fabriken med gods.</p> <p>5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning. IAC har ett mycket stort antal impregnerade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.</p> <p>6. Det finns inom skyddszonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall) med div. olika fraktioner av industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.</p> <p>7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.</p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

	<p>8. (15§ Väg). Snöbekämpning sker dagligen vintertid för att säkerställa en säker logistikhantering</p> <p>IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.</p> <p>IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten hade ett separat möte med IAC den 9 maj 2017 där IAC:s synpunkter diskuterades.</p> <p>1. Västvatten beklagar att uppgifterna angående IAC är felaktig och kommer att ändra informationen angående antal anställda och typ av produktion i den tekniska beskrivningen (Rev 20). Västvatten är medvetna om att IAC är en stor och viktig industri för Färgelanda. Vattentäkten vid Gatersbyn 2 har funnits under flera decennier. Genom att införa ett vattenskyddsområde kring vattentäkten förtydligar man skyddsvärdet kring vattentäkten. Redan idag måste verksamheter kring vattentäkten bedriva sin verksamhet så att det inte innebär någon skada på vattentäkten.</p> <p>2. Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter och att kapaciteten är begränsad. Alternativa dricksvattenlösningar har utretts men Gatersbyn 2 är i dagsläget det bästa alternativet. Behovet av kommunalt dricksvatten måste vägas tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas genom att upprätta ett vattenskyddsområde.</p> <p>3. För de produkter och ämnen som regleras i IAC:s tillstånd så behöver inte motsvarande delar ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Det krävs skyddsåtgärder vid hantering och lagring av produkterna som redan idag måste följas som IAC skriver. Dalslands miljö- och energikontor kommer fortsätta att bedriva sin tillsyn av verksamheten.</p> <p>4. För att anlägga en väg på ett vattenskyddsområde krävs tillstånd enligt § 15 i skyddsföreskrifterna (Väg). Det är därmed möjligt att anlägga en väg på ett sekundärs skyddsområde efter en</p>

	<p><i>tillståndsansökan. Eventuellt kommer tillståndet att villkoras med t.ex. försiktighetsåtgärder vid schaktning.</i></p> <p><i>5. Impregnerade träpallar som IAC skriver om i sitt bemötande är snarare avfall (se svar på fråga 6) än timmer.</i></p> <p><i>6.IAC:s avfallshantering regleras i verksamhetens tillstånd. Därför behöver motsvarande delar inte ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Angående containrars täthet bör detta redan idag säkerhetsställas genom verksamhetens egenkontroll.</i></p> <p><i>7 och 8. Skyddsföreskriften §14 avser snö från trafikerade ytor utanför den sekundära zonen. Det är således tillåtet att lägga upp snö från vägar inom den sekundära skydds zonen.</i></p> <p><i>Flera av de krav som skyddsföreskrifterna innebär måste IAC förhålla sig till inom det nuvarande tillståndet som Dalslands miljö- och energikontor sköter tillsynen på. Västvattnets uppfattning är att de ökade krav som vattenskyddsområdet innebär inte ska hindra IAC:s verksamhet.</i></p>
--	---

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

PM

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2016-09-12
UPPDRAGSNUMMER 1352155000	UPPRÄTTAD AV Hans Björkman	

Kommentarer till Länsstyrelsens yttrande

Bakgrund

Länsstyrelsen har i yttrande 2016-06-09 lämnat synpunkter på förslagen till vattenskyddsområde (VSO) i Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen. De tekniska beskrivningarna (TB) har reviderats och kompletterats med anledning av synpunkterna. En del av synpunkterna är ibland gemensamma för de 4 VSO. Flera av dessa har vi valt att i nuläget inte arbeta in i TB eller endast i några av dem. Vi vill dock kommentera vad som ligger till grund för våra bedömningar.

Synpunkter på de tekniska underlagen

Länsstyrelsens *kommentarer är kursiverad* och Swecos kommentarer i normal text.

Arbetet ska bland annat omfatta redovisning av grundvattendelare, grundvattennivåer. Flera av vattentäkterna saknar redovisning av detta.

Samtliga jordartskartor har nu uppdaterats och visar bedömda ytvattendelare. Endast Rösäter visar en grundvattendelare som identifierats vid en provpumpning. Ytvattendelare och grundvattendelare kan sammanfalla men det är inte alltid fallet. Vi har inte tillräckligt tekniskt underlag att markera grundvattendelare. För att undersöka om grundvattendelare förekommer i t ex en isälvsavlagring krävs ofta en omfattande provpumpning samt utvärdering. Resultatet av provpumpningen är bland annat beroende på antalet observationspunkter och var de ligger i förhållande till en grundvattendelare. Det krävs således ofta ganska kostsamma undersökningar för att fastställa om och var grundvattendelare finns. Ett motiv är att man då kan lägga en gräns för en skyddszon inom en isälvsavlagring. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skydds zoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Det går att göra omfattande undersökningar men vår bedömning är att detta inte är ekonomiskt försvarbart för mindre vattentäkter såsom de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.

Detta innebär att ingen hänsyn har tagits till grundvattenytans gradient och det bör kommenteras hur den kan påverka skyddszonernas utbredning. Ett bättre hydrogeologiskt underlag skulle ge bättre säkerhet vid beräkningen av transporttider, bedömningen av grundvattendelare och därmed avgränsningen av skydds zoner.

Det är riktigt att vi inte tagit hänsyn till grundvattenytans gradient. Gradienten varierar beroende på uttagets storlek och grundvattengradienten i vila är annorlunda än vid ett uttag.

1 (3)

Sweco
Södergatan 1

SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 575550
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Hans Björkman
Hydrogeolog
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 56
Mobil +46 (0)708 65 51 02
hans.bjorkman@sweco.se

Vattenhastigheten ökar med ökad gradient men det viktiga, enligt vår bedömning, är att gränsen dras på ett avstånd som innefattar en tillräckligt stor vattenvolym för att rinnriden skall vara tillräcklig, oavsett gradient. När det gäller bergbrunnar elongeras ofta ett påverkansområde i de riktningar där de mest vattenförande sprickorna bedöms finnas. När det gäller magasin i jord bestäms påverkansområdets utseende av resultaten av provpumpningar men till stor del även av topografi och avlagringens typ och morfologi. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skyddszoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Vår bedömning är att studier av gradienten inte medför att gränserna kommer att dras annorlunda.

Referens för porositet saknas.

I områden med sand och grus i olika fraktioner ansätter vi ofta en effektiv porositet (n_e , där vatten kan strömma fritt) på 20 %. Den effektiva porositeten beror på kornstorleken och varierar för friktionsmaterial mellan i storleksordningen 15 % - 35%. Vid undersökningsborringar görs oftast endast en kornstorleksbedömning i fält av erfaren geolog. Siktning av jordprover har inte utförts vid fältarbetet för de fyra aktuella grundvattentäkterna i Färgelanda kommun. Oftast utförs detta endast vid dimensionering av större brunnar. Det är även viktigt att ha med sig att kornstorleken i en avlagring varierar stort och därmed även den effektiva porositeten. Det gäller således att försöka göra en bedömning av hur stor den effektiva porositeten är som medeltal i avlagringen. Även om man siktar prover från en borrhål så gäller den beräknade porositeten endast den punkten och förhållandena är sannolikt ganska annorlunda redan några meter därifrån. Vi väljer därför ofta att ange n_e till 20 % som ligger i nedre delen av skalan vilket innebär att skyddsområdets utsträckning blir åt det större hållet, ett något konservativt synsätt men ger kanske lite ökat skydd.

Grundvattenförande lagrets mäktighet.

För att beräkna vattnets uppehållstid i marken måste det vattenförande lagrets mäktighet användas. Även detta blir en bedömning. Exempelvis kan vi tänka oss ett 1 meter långt utsnitt i en lagerföljd som karteras som sand. Om det förekommer 1 dm grovsand i denna lagerföljd kommer kanske 90 % av vattnet att strömma i det skiktet. Ibland kan skillnaderna i kornstorlek vara så liten att det inte upptäcks vid en kartering men skillnaderna i vattenförande förmåga kan ändå vara väsentlig. Till detta kommer även skillnaden att kornstorleken varierar stort inom en avlagring vilket gör att enstaka siktprover inte ger så mycket hjälp i det stora hela.

För att bedöma det vattenförande lagrets mäktighet tittar vi på utförda borringar och gör en bedömning vad som kan vara en rimlig vattenförande medelmäktighet i avlagringen. Finns inga borresultat får vi ändå ansätta en siffra som får grunda sig på erfarenhet. En mindre vattenförande mäktighet innebär att skyddsområdet blir större.

Resultat från provpumpningar.

Vattentäkterna i Röster och Rådanefors har tillstånd enligt vattenlagen eller miljöbalken. Till grund för tillståndsansökningarna har provpumpningar utförts. Tekniska beskrivning för dessa båda täkter har kompletterats med uppgifter från provpumpningarna. För ytterligare uppgifter

2 (3)

PM
2016-09-12

hänvisas till teknisk beskrivning för respektive tillståndsansökan. Resultaten har dock legat till grund för förslagen till teknisk beskrivning för vattenskyddsområdena för dessa täkter.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har föreslagit ett antal områden som ska bilda nya grundvattenförekomster inom vattenförvaltningen, varav Rådanefors är ett av dessa områden. Vid avgränsning av grundvattenförekomster i kristallint berg har SGU utgått från vattentäkter och avgränsat det område varifrån grundvattenbildningen till den aktuella dricksvattentäkten sker. SGUs avgränsning är översiktlig, men fundera ändå på varför det är skillnad på de båda områdena.

Hur SGU gjort sin avgränsning framgår inte men sannolikt är det enbart en principiell avgränsning. Det är ett bergområde med normal grundvattenförekomst i berg såsom i princip alla andra bergområden. Sannolikt är det förekomsten av en kommunal uttagsbrunn som motiverar SGUs ställningstagande. Vår bedömning är att SGUs gräns av grundvattenförekomsten inte skall ses som gränserna för ett vattenskyddsområde.

För grundvattentäkter bör normalt hela tillrinningsområdet ingå i vattenskyddsområdet för att förhindra att vattentäkten påverkas negativt i ett långsiktigt perspektiv. När avsteg görs från detta bör det motiveras tydligt.

Gränserna för primär och sekundär skyddszon skall förläggas på avstånd från brunnen så att rinntiderna i grunden uppgår till 100 dagar respektive 1 år för att vatten skall hinna genomgå behandling/spädas ut samt att föroreningar skall hinna upptäckas. Gränserna skall vara miljömässigt motiverade för att inte göra omotiverat stora vattenskyddsområden som belastar fastigheter samtidigt som det sägs att i princip skall hela tillrinningsområdet skyddas, något som kan tyckas lite motsägelsefullt.

Som tidigare nämnts är vi medvetna om att det tekniska underlaget för det aktuella grundvattentäkterna är mer eller mindre omfattande. Avstånden till gränserna för rinntiderna beräknas med mer eller mindre osäkra geologiska uppgifter till grund. De hydrauliska egenskaperna i jord eller i sprickorna i berg varierar stort även inom korta avstånd. I slutändan görs många bedömningar och förenklingar med stöd av geologisk kunskap och erfarenhet.

Beräkning av rinntider är ett av flera verktyg för att avgränsa ett vattenskyddsområde. Ett kanske viktigare verktyg är att studera nybildningsområden. Många gånger är nybildningsområden i form av t ex isälvsmaterial ganska väl avgränsade och medelnettonederbörden över flera år är relativt väl angiven. Vår bedömning är att eftersom nybildningen i isälvsmaterial är betydligt större än i berg måste i första hand isälvsmaterial skyddas. I ett bebyggt område måste även bedömningar göras ifall hus- och vägdräningar avleder vatten som då inte bildar grundvatten.

Sammanfattningsvis är det många antagningar som måste göras och det leder till att vattenskyddsområdet har en utsträckning som är bedömd. Vår bedömning är att ett fastställt vattenskyddsområde som baseras på geologisk kunskap och erfarenhet är bättre än inget vattenskyddsområde alls.

FVAB:s yttrande, 2021-02-19, över inkomna synpunkter vid kommunens föreläggande enligt miljöbalken till berörda att yttra sig.

Löp nr	Vattenskyddsområde	Kategori	Synpunkt	FVAB's yttrande/bemötande
1.4	Gatersbyn		Kommunen behöver vara medvetna om att bildande av VSO kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga och kommande verksamheter.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.5	Rådanefors	Allmänt	Tillsyn kan medföra krav på förebyggande åtgärder vid både kommunala avloppsanläggningar och vattenverk.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.7	Stigen	Allmänt	DMEF anser att en överföringsledning mellan Stigen och Färgelanda bör övervägas. På så sätt skulle reservvatten kunna åstadkommas samt reservvattentäkten vid Gatersbyn skulle bli inaktuell.	Färgelanda Vatten har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att bygga en överföringsledning då det innebär stora kostnader.
6.11	Rösäter	Allmänt	Vad menas med dd mm åå i övergångsbestämmelserna? Vad menas med två år efter ikraftträdande? Vad ska göras för den idag befintliga verksamheten?	I samband med att kommunfullmäktige beslutar om föreskrifterna kommer "dd mm åå" ersättas med datum. En övergångsbestämmelse är giltig från det att beslutet är fattat till det att beslutet träder i kraft. För vattenskyddsområden brukar tiden vara två år. Det innebär att de som driver en befintlig verksamhet har två år på sig att göra anmälningar/söka tillstånd
6.12	Rösäter	Allmänt	Sammanfattningsvis anser vi att det är en undermålig utredning. Föreslagna skyddsåtgärder har ingen bäring eller verklighetsförankring.	Er synpunkt noteras. Utredningen är uppbyggd på samma sätt som vid framtagande av andra vattenskyddsområden. Skyddsåtgärder bygger på Naturvårdsverkets allmänna råd.
6.13	Rösäter	Allmänt	Fastigheten ska inte vara sekundär skyddszon	Skyddszonernas utformning är framtagna utifrån bedömda rinntider till vattentäkten. Fastigheten Rösäter 1:5 ingår i den sekundära skyddsområdet då vatten eller eventuella kemikalier kommer att nå vattentäkten inom 100 dagar till 1 år.
2.1	Samtliga	Allmänt	De fastighetsägare som hamnar inom området får ta på sig en börda för att skydda den gemensamma tillgången av dricksvatten. Utvecklingsmöjligheterna begränsas och värdet på fastigheten kan sjunka.	Oro kring sjunkande fastighetsvärde framförs ofta LRF i samband med beslut rörande vattentäkter. Det finns inga studier rörande fastighetspriser eller om verksamheter begränsas på sikt. Det finns idag många fastslagna vattenskyddsområden och verksamhet och fastighetsvärdet verkar bestå.

Tekniskt underlag

2.2	Samtliga	Allmänt	Den enskilde fastighetsägaren får stå för det ekonomiska ansvaret. Det är inte en rimligt ordning framförallt med tanke på att de åtgärder som en verksamhet måste söka tillstånd för , innebär ett skydd av dricksvattnet. Det är högst rimligt att VA-kollektivet står för dessa kostnader.	Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda dricksvattnet och där i ingår att reglera vilka verksamheter som får ske. Därav kan vissa verksamheter behöva söka tillstånd/göra anmälningar. Enligt miljöbaken är det den som utför en åtgärd som kan påverka vattentäkten som ansvarar (förorenaren betalar). Det är kommunfullmäktige som slutligen beslutar om utformningen av taxan för tillsyn. Taxor och dess utformning ingår inte fastställandet av vattenskyddsområde.
2.3	Samtliga	Allmänt	Det är viktigt att det görs en konsekvensanalys för att politikerna ska kunna göra rimlighetsavvägningar mellan olika intressen	I underlagen till beslutet kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas
2.4	Samtliga	Allmänt	Vattendom saknas för två av vattentäkterna. I en tillståndsprovning ingår en lokaliseringsprovning. Det vore bättre att först inhämta vattendom. Sakägare har då möjlighet att inkomma med synpunkter om vattenuttaget påverkar deras fastighet	Västvatten har prioriterat att få klart vattenskyddsområdena först. Västvatten har dialog med länsstyrelsen om vattendomar och avser ordna sådana. Såvitt känt har inga problem orsakade av uttagen visats.
3.3	Samtliga	Allmänt	Information och upplysningar bör inte lämnas som föreskrift (exempel § 19 allmänna bestämmelser)	Texten i föreskrifterna är ändrad, så att allmänna bestämmelser, information och skyltning inte är föreskrifter.
4.1	Gatersbyn	Allmänt	Vid en händelse behöver räddningstjänsten information om hur lång tid det tar för en förorening att sprida sig från platsen för utsläppet till vattentäktzonen	Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkter, men det ersätter inte ett bra samarbete mellan Miljöenheten och Räddningstjänsten. Det är lämpligt att ha återkommande kontakt för att diskutera möjliga släcktekniker etc. på olika platser i kommunen beroende av vad som är skyddsvärt. I kommande miljötillsyn kan det vara bra att fokusera på risker för utsläpp av och olyckor med förekommande kemikalier. Återkoppla till miljö och räddningstjänst om behovet av samarbete. Återkoppling kan ske i samband med antagande av föreskrifterna.
4.3	Samtliga	Allmänt	Olyckor som kan medföra påverkan risk för grundvattenförorening ska alltid anmälas via 112, inte direkt till räddningstjänsten.	Texten i föreskrifterna är ändrad.
7.1	Gatersbyn	Allmänt	Området vid Gatersbyn har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.

7.2	Stigen	Allmänt	Området vid Stigen har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.
5.1	Rösäter	Allmänt	Till att börja med bör stycket 4 skrivas om, Jordbruksmarken används idag för fullskalig konventionell odling, marken är av sådan kvalitet att den kan anses som högavkastande för de flesta förekommande slags odling. Kan tillägga att mycket av det ni vill förbjuda inom det primära skyddsområdet är verksamhet som pågår idag och som följaktligen inte påverkar vattenkvalitén	Texten i stycke 4 ses över. I den genomförda riskanalysen har användningen av bekämpningsmedel och växtnäringsämnen noterats som riskmoment för de aktuella vattentäkterna. Föreskrifterna är till för att skydda vattenkvalitén under en lång tid framöver.
5.5	Rösäter	Allmänt	Varför inte göra en reservvattentäkt innanför Ragnerudssjön.	Vattenresursen Ragnerudssjön kommer att belysas i den vattenförsörjningsplan som ska tas fram under 2021. Under flera år framöver kommer dock vattentäkten Rösäter att behövas, innan det skulle kunna bli aktuellt andra alternativ.
5.9	Rösäter	Allmänt	Fastighetsägaren önskar att det inte bildas något vattenskyddsområde.	Er synpunkt noteras
2.6	Samtliga		Förbudet i primärzon kommer leda till försvårad pågående markanvändning. Det är rimligt att kommunen betalar intrångsersättning.	Förbudet tydliggör de risker som finns för påverkan på vattentäkten. Den som anser att deras verksamhet påverkas negativt kan ansöka om ersättning hos mark- och miljödomstolen.
		Bekämpningsmedel		
3.4	Samtliga	Definitioner	För grund- eller ytvattnet skadliga ämnen (§3) behövs en exaktare definition	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.5	Samtliga	Definitioner	Undantag bör gälla det som faktiskt förbjuds (§4)	Undantaget är borttaget
3.6	Samtliga	Definitioner	Begreppet tät gödselvårdsanläggning behöver definieras (§6a)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.7	Samtliga	Definitioner	Begreppet "motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark" behöver definieras (§6b)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.8	Samtliga	Definitioner	begreppet lantbruksdjur behöver definieras (§7)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.9	Samtliga	Definitioner	Begreppet "släppas ut till mark" behöver definieras (§8)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.10	Samtliga	Definitioner	Begreppen uppläggning och deponering behöver definieras (§11)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.11	Samtliga	Definitioner	Uttrycket "därmed liknande" fungerar inte (§15d)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.12	Samtliga	Definitioner	Föreslår att förflyttning ändras till omfattande. Fungerar undantaget volymmässigt för normalt underhåll av bef ledningar? (§16c)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.13	Samtliga	Definitioner	Definition av miljöfarliga kemiska produkter är inte relevant då det inte används i föreskrifterna. Den hänvisar dessutom till KIFS som inte gäller längre	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.14	Samtliga	Definitioner	Begreppet stallgödsel används ej	Texten i föreskrifterna är ändrad.
10.1	Samtliga		Inkom 20 juni 2019, ev. redan ändrat, Istället skulle man kunna för primär zon skriva snarlikt som blev för Uddevalla kommuns grundvattentäkter: "Nyetablering av avloppsanläggning där hushållspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet."	Texten i föreskrifterna är ändrad.
1.6	Rådanefors	Enskilda avlopp	I TB avsnitt 4.8 anges att Rådaneshjön rinner till Gullmarsfjorden. Rådaneshjön ingår i Dalbergsåns avrinningsområde. Sjön avvattnas till Bodaneälven och vidare till Väneren	Uppgiften korrigeras i underlaget.
6.9	Rösäter	Felaktigheter Markarbete, väg	Vad avses för spridning av salt? Tillstånd för spridning på uppfart till garage och maskinhall	Spridning av vägsalt kräver tillstånd, detta för att kunna reglera att spridning inte sker precis intill vattentäkten. Föreskriftens syfte är inte att reglera spridning på uppfarter m.m. Ett undantag är inlagt i föreskrifterna så att spridning på mindre vtor bli möjligt.
6.8	Rösäter		Är det ok med förbättringsarbete av grusvägar?	Ordinarie underhåll av grusvägar går att genomföra. Beläggningsarbeten eller andra förbättringar på en yta som är större än 50 m ² är anmälningspliktigt
11	Gatersbyn	Markarbete, väg	Trafikverket anser att föreskrifterna bör ändras så att normal drift och underhåll av vägen inte kräver restriktioner eller tillstånd. Enligt föreskriften krävs tillstånd för spridning av vägsalt samt beläggningsarbeten.	Kommunen förstår att Trafikverket helst ser att inga föreskrifter påverkar verksamheten, men då påverkan av salt och beläggningsarbeten noterats i riskanalysen för den aktuella vattentäkten bedömer kommunen att föreskriften behövs och att alla verksamheter omfattas.
1.2	Gatersbyn	Markarbete, väg Områdets avgränsning	DMEF anser att vattentäktens lokalisering är olämplig pga. risk för föroreningar från verksamheter inom skyddsområdet. Då området är planerat för industri- och verksamhetsmark kan ytterligare verksamhet tillkomma.	Kommunen förstår Miljö- och energiförbundets synpunkt. Kommunen har valt att behålla vattentäkten då det i nuläget inte finns några alternativ. Kommunen har ett särskilt fokus på vattentäkten i sina risk- och sårbarhetsanalyser. Riskmomenten noteras även i risk- och faroanalysen (HACCP) för vattenverket.
1.1	Samtliga	Områdets avgränsning	Tertiär zon saknas för tre av fyra vattentäkter. DMEF saknar denna zon då den visar att det finns ett behov att ta hänsyn till vid fysisk planering m.m. Behovet av en tertiär zon är särskilt påtaglig för Gatersbyn då det finns befintliga verksamheter inom området	De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

Definitioner

6.1	Rösäter	Områdets avgränsning	Hur har förslaget till sekundärzon tillkommit? Har det gjorts geotekniska undersökningar? Fastighetsägaren vill få en motivering av områdets omfattning	Skyddszonernas utbredning är uträknade utifrån uppskattade rinntider som utgår från uppskattade markmaterial. Uppskattningarna bygger på provpumpningar och geologiska kartor. Det görs sällan geotekniska utredningar för att undersöka materialet inom hela området. Området skulle bli punkterat av alla grundvattenrör och det skulle medföra en risk för förorening eller utläckage av grundvatten.
6.2	Rösäter	Områdets avgränsning	Förslaget för Rösäter 1.5 som sekundärzon gränsar till Prästgården 1:72, Högsäters vattentäkt, också sekundär zon. Samma tillrinningsområde för båda fastigheterna.	Ytvattendelaren i norra delens bergslägen utgör sekundära skyddszonens gräns i norr. Yt- och grundvatten följer här topografin så att vattnet norr om vattendelaren rinner norrut till Högsäters vattentäkt och vatten söder om vattendelaren rinner till Rösäters vattentäkt.
5.2	Rösäter		Den sekundära zonen har flyttats så att den tangerar vattenskyddsområdet för Prästgården.	Den sekundära zonen har inte flyttats norrut jämfört med det tidigare förslaget 2016-11-25. Sekundära skyddszonens gräns har minskat till förmån för Rösäter 1:3.
5.3	Rösäter	Områdets avgränsning	Ni har misslyckats att skapa en reservvattentäkt till Högsätersborna. Om tillrinningsområdet förorenas står man utan vatten	Genom att använda brunnen vid Rösäter ökar säkerheten för de boende i Högsäter då det finns två vattenuttag istället för ett så som förutsättningarna varit tidigare.
5.4	Rösäter	Områdets avgränsning	Rösäter och Prästgårdens vattentäkter är samma vattenkälla, det är enbart två filialer av samma vattentäkt.	Undersökningsborrningar har visat att det med största sannolikhet inte finns någon kontakt mellan vattentäkterna. Finkorniga jordarter så som lera och silt begränsar kontakter i norr. Provpumpningarna visar att grundvattenmagasinet vid Rösäter är som en "bassäng" med täta geologiska begränsningar. Det finns även höga bergslägen i ungefärlig östvästlig riktning som begränsar kontakten.
1.8	Samtliga	Petroleum och kemisk	DMEF påpekar att fordon och maskiner innehåller fler petroleumprodukter än bränsle.	Kommunen är medveten om att det finns fler miljöfarliga produkter än drivmedel i ett fordon.
6.3	Rösäter		Gränsen 25 L verkar vara tagen ur luften. Förslaget är orimligt. Inom Högsäters vattentäkt Prästgården är hantering av mer än 250 L tillståndspliktigt	Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förorda att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. Vattentäkten vid Rösäter är känslig för påverkan av petroleum och därav är det extra viktigt att petroleum hanteras på ett säkert sätt. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd.
		Petroleum och kemisk		

2.5	Samtliga		<p>LRF anser att 25L för tillstånd är för låg tröskel. På en fastighet kommer man snabbt upp i 25L. Det innebär att det krävs tillstånd för att tanka gräsklippare eller motorsåg. LRF anser att 250 L är en rimligare gräns.</p>	<p>Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förorda att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. De aktuella vattentäkterna har få skyddande barriärer och en påverkan av petroleum skulle ge en stor och bestående påverkan på de aktuella råvattenkällorna. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd. I tillstånden kan tillsynsmyndigheten föreskriva om hur petroleum kan hanteras för att minska riskerna.</p>
4.2	Gatersbyn	Petroleum och kemiska produkter	<p>Räddningstjänsten anser att spridningshastigheter för de petroleumprodukter och miljöfarliga kemiska produkter som hanteras inom vattentäktens tillrinningsområde ska redovisas. Vad innebär en avverkningssäsong. Verksamheten omfattar även ett mindre sågverk. Förslaget verkar gripet ur luften och kan inte kontrolleras.</p>	<p>Miljöenheten kan ställa krav på denna typ av redovisningar i samband med att nya verksamheter startas.</p>
6.6	Rösäter			<p>Syftet med föreskriften är att påverka hur länge timmerupplag får ligga i närheten av vattentäkten. Begreppet avverkningssäsong tydliggörs i bilaga A, Definitioner av begrepp. Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning. Hur timmer hanteras och lagras vid sågverket hanteras via miljöenhetens tillägg.</p>
9.1	Samtliga	Skogsbruk	<p>Föreskrifter kring skydds zoner vid avverkning, gallring, dikesrensning, skogsbilvägar saknas.</p>	<p>Färgelanda kommun har bedömt att risken för påverkan från avverkningar, gallring och dikesrensning är liten. Risken är större vid ytvattentäkter än grundvattentäkter.</p>
3.1	Gatersbyn	Skogsbruk	<p>Det bör framgå tydligt om föreslagna föreskrifter avseende Gatersbyn är tillräckliga eller om andra typer av åtgärder anses vara nödvändiga.</p>	<p>Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkten men det behöver även ske andra arbeten. Gatersbyn ligger intill ett industriområde och problematiken är noterad i risk- och sårbarhetsanalyser.</p>
5.8	Rösäter	Tekniskt underlag	<p>Fastighetsägaren önskar se skriftligt att provborrningar skett med medgivande av markägaren.</p>	<p>Överenskommelser har gjorts med aktuella fastighetsägare år 2002.</p>
		Tekniskt underlag		

6.4	Rösäter	Tvätt av fordon	Förslaget är orimligt. Arbetsfordon måste rengöras regelbundet. Tvätt sker på långt avstånd från vattentäkten. Ska vi tvingas anlita bärningsfirma för transport av arbetsfordon till tvätt	Tvätt av fordon i på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
5.6	Rösäter		Var går gränsen för avsköljning med kallt vatten Dessutom, mycket av den tvätt som sker av jordbruksredskap är att skölja bort den jord som fastnat vid arbete och om samma jord anses som farlig så har ni ju definitivt placerat vattentäkten på fel ställe.	Tvätt av fordon på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
6.10	Rösäter	Tvätt av fordon	Hur har man kommit fram till jord/berg volym på 150 m3?	Mängden 150 m3 är uppskattad för att schaktning ska kunna ske inför byggande av små byggnader eller underhåll av diken, vägar etc.	Tvätt av fordon
6.7	Rösäter	Täkt Upplag, avfall	Orimligt förslag. Hur ofta kommer snöupplag finnas? Var är trafikerad yta?	Även om det numera sällan snöar mycket i Färgelanda förekommer kraftiga snöfall emellan åt. Syftet med föreskriften är att få snöupplag från trafikerade ytor placerade utanför den primära skydds zonen.	
2.9	Samtliga	Upplag, avfall	Det måste vara möjligt att tillfälligt lagra miljöfarligt avfall så länge det sker på hårdgjorda ytor utan läckagerisk, tex lysrör	Enligt skyddsföreskrifterens definitioner avses upplag som plats på mark eller vatten. Det är fortfarande möjligt att lagra avfall som till exempel lysrör inomhus eller på annan plats där det inte förekommer en risk för spridning av föroreningar till vattentäkten. Det är viktigt att följa övrig generell lagstiftning rörande hur avfall får förvaras.	

2.10	Samtliga	Upplag, avfall	Hur ska sågspån vid ett sågverk hanteras. Är det ett avfall eller en biprodukt	Det är den som ger upphovet till sågspånet som kan bedöma hur klassningen bör ske. Ett avfall är något som ägaren vill/behöver göra sig av med. Om sågspånet levereras vidare som till exempel biobränsle, absorptionsmedel, djurströ kan det klassas om en produkt. Kommunen rekommenderar att sågverksägaren kontaktar sin branschorganisation eller tillsynsmyndigheten för vidare vägledning
2.11	Samtliga	Upplag, avfall	Det bör skrivas in att avfall som hanteras på täta underlag utan läckagerisk är undantagna tillståndsplikt	Upplag av avfall är reglerat i vattenskyddsföreskrifterna då det finns en risk för spridning av föroreningar till grundvattnet. Hur lagringen kan ske prövas vid tillståndsprövningen. Om lagring sker på tätt underlag ökar sannolikheten att erhålla ett tillstånd.
5.7	Rösäter	Upplag, avfall	Lagringen av avfall vid Havskuren överstiger sin tillåtna mängd varje vecka	Kommunen tackar för uppgiften och lämnar den vidare till Uddevalla kommun så att de kan följa upp huruvida verksamheten inte följer givna tillstånd.
1.3	Gatersbyn	Upplag, avfall	Provtagning har visat förekomst av alifater. Det finns MIFO-objekt inom skyddsområdet. Det är inte klarlagt hur ett större vattenuttag kan påverka vattenkvalitén. Det går inte heller att utesluta att eventuella markföroreningar kan påverka vattenkvalitén i större utsträckning än vad som hittills påvisats	Gatersbyn används som reservvattentäkt och då påverkan finns i närheten är det än viktigare att skydda vattenkvalitén. Vid uttag är det viktigt att provta för att se eventuell påverkan.
6.5	Rösäter	Vattenkvalité	Förslaget är orimligt. Naturgödsel är en naturlig del av ett jordbruk	Gödsel är en av de risker som noterats inom området. För att långsiktigt skydda vattnet ställs krav görande gödselhantering nära vattentäkten.
2.7	Samtliga	Växtnäringsämnen	Det förefaller märkligt att söka tillstånd för något som redan är ett lagkrav. Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område så kraven gäller från 2 DE. (§6a)	I tillståndsprövningen har DMEF möjlighet att föreskriva om villkor för att tillse att gödsellagringen är tillräckligt säker. Syftet med reglerna för nitratkänsligt område är att minska övergödningen. Syftet med vattenskyddsföreskrifterna är att skydda råvattnet varför kraven kan se lite olika ut.
2.8	Samtliga	Växtnäringsämnen	Tillståndsplikt är onödigt i sekundär zon med tanke på omfattande lagstiftning gällande spridning av stallgödsel inom nitratkänsligt område (§6b)	Färgelanda kommun ligger inom nitratkänsligt område vilket medför strängare krav kring lagring och spridning av gödsel. Reglerna är satta för att minska läckage av kväve och fosfor till vattendrag och tar inte hänsyn till påverkan på dricksvatten. Det finns därför skäl att ställa ytterligare krav på hantering precis intill en vattentäkt.
10.2	Samtliga	Växtnäringsämnen	Ändra begreppen Stallgödsel till Naturgödsel i föreskrifterna och se även över i definitionerna.	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.2	Samtliga	Uttrycken "såsom" eller "därmed liknande" fungerar inte i föreskrifter	Texten i föreskrifterna är ändrad.
8.1		Inga synpunkter	Ingen återkoppling

KS § 147 Dnr 2021/136
Vattenskyddsområde Rösäter

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet. Med ändringen att i skyddsföreskrifterna för Rösäters vattenskyddsområde paragraf 1, ska hantering/förvaring av petroleumprodukter inom primär skyddszon utan tillstånd höjs från max 25 liter till max 50 liter.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Propositionsordning

Tobias Bernhardsson (C) föreslår följande ändringsyrkande:
Skyddsföreskrifterna för Rösäters vattenskyddsområde paragraf 1, ska hantering/förvaring av petroleumprodukter inom primär skyddszon utan tillstånd höjs från max 25 liter till max 50 liter. Ordförande ställer proposition på ändringsyrkandet och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Rösäter, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Kommunstyrelsen

till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Kommunstyrelsens arbetsutskott efterfrågade vid sammanträde 2021-09-29 §101, ett förtydligande angående ersättning till markägare samt svar på om en policy kommer att antas rörande ersättning till markägare. Västvatten meddelar att de kommer att söka överenskommelse om en skälig ersättning som är rättvis gentemot de med mark inom vattenskyddsområdena. Västvatten kommer att ta in en extern kompetens som är van vid objektiva värderingar och ersättningar som stöd vid skapandet av överenskommelsen.

Aktuell ansökan till kommunfullmäktige gäller inte ersättningsfrågan och med detta menar västvatten att ersättningsfrågan inte kan vara ett villkor för godkännandet av vattenskyddsområdena.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Rösäter som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen

Kommunstyrelsen

bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-29
Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag, 2021-09-22
Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17
Karta vattenskyddsområde Rösäter grundvattentäkt 2021-02-19, bilaga 1
Vattenskyddsföreskrifter Rösäter grundvattentäkt, bilaga 2
Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3
Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4
Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 2021-02-19, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning (Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Kanslienheten
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut om inrättande av vattenskyddsområden för Rösäter

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndspflicht för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Rösäter, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess

kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Rösäter som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:

- Karta vattenskyddsområde Rösäter grundvattentäkt 210219, bilaga 1
- Vattenskyddsföreskrifter Rösäter grundvattentäkt, bilaga 2
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12, bilaga 3.
- Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4
- Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5.
- FVAB yttrande över inkomna synpunkter 20210219, bilaga 6.

Beslutet skickas till:

- Kungör i kommunens författningssamling

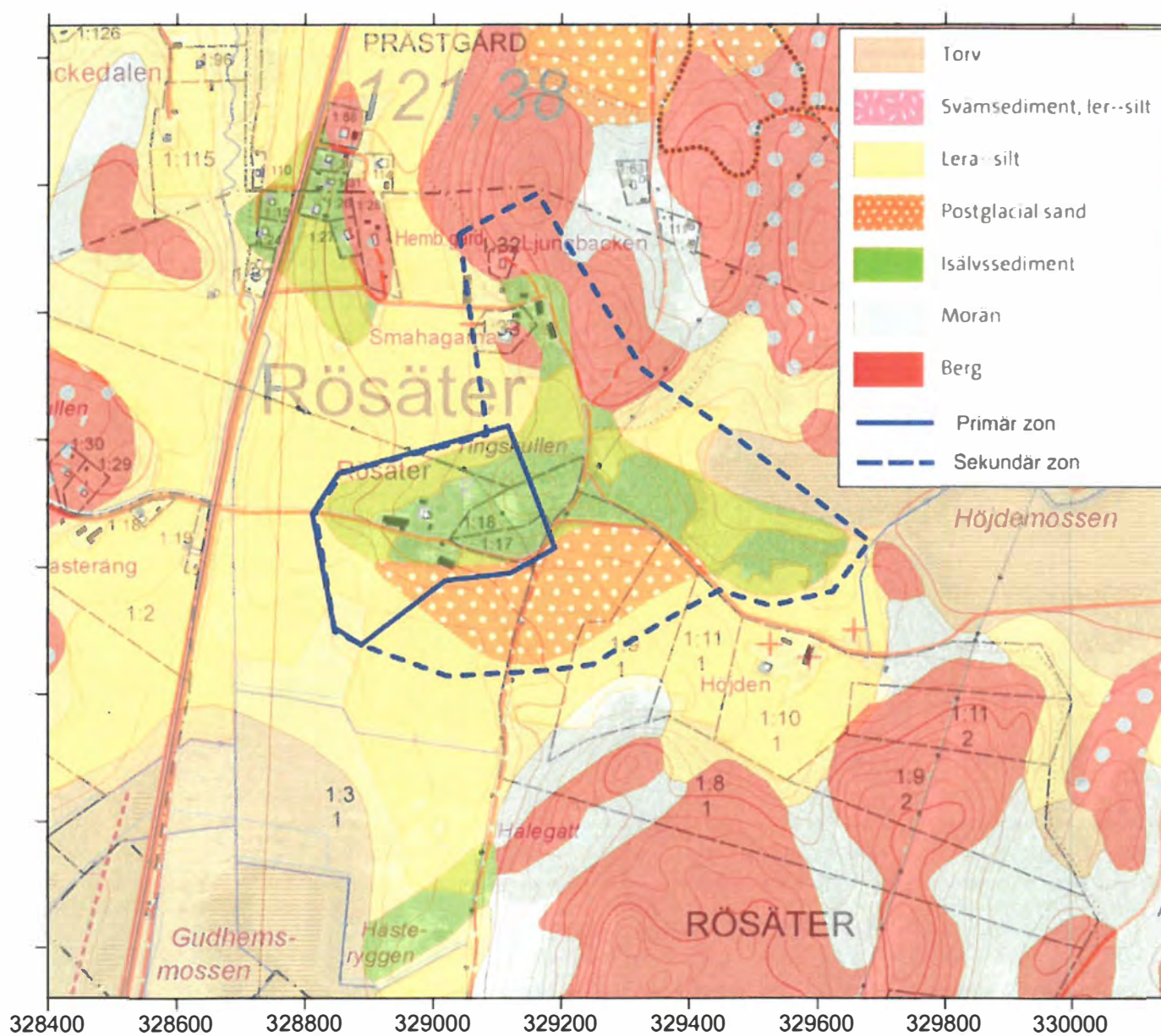

- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen.
Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Bilaga 1

Rösäter vattentäkt

Skyddszoner

BILAGA 2

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER RÖSÄTER

UPPDRAG VSO Rösäter, Färgelanda kommun	UPPRÄTTAD AV Anna Kölfeldt	DATUM 2021-02-19
---	-------------------------------	---------------------

Skyddsföreskrifter för Rösäter vattenskyddsområde

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Rösäters grundvattentäkt. De har utformats med vattentäkternas nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§, 30§ i miljöbalken.

I hela vattenskyddsområdet gäller de restriktioner och anvisningar som generellt gäller inom vattenskyddsområden, bl.a. Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5)

ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET

Rösäters vattenskyddsområde är indelat i två skyddszoner

- *Primär skyddszon*
- *Sekundär skyddszon*

Indelningen i skyddszoner baseras på nedan beskrivna kriterier, vilka följer Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skyddszonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktszonen med uttagsbrunnarna.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR RÖSÄTER VATTENSKYDDSSOMRÅDE

I de fall det föreskrivs att **anmälan eller tillstånd** krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

1§ Petroleumprodukter

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
A	<p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras även genom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd om mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

2§ Hälsö- och miljöfarliga produkter

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Hantering av mer än 25 liter hälsö- och miljöfarliga produkter såsom impregneringsmedel, lösningsmedel får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>

2 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÖSÄTER
2021-02-19

3§ Fordonstvätt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Användning av avfettnings-, rengörings- och tvättmedel i samband med fordonstvätt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

4§ Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>

5§ Växtnäringsämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning är förbjudet .	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning får inte ske utan tillstånd .
B	Spridning av naturgödsel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för privat trädgårdsskötsel</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

6§ Djurhållning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan .	--

7§ Avloppsanläggning

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet .	Nyetablering av avloppsanläggning för spillvatten eller annat avloppsvatten får inte ske utan tillstånd .

8§ Slam

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

9§Timmer mm

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Upplag under en längre tid än en avverkningssäsong av bark, flis, spån, timmer, Grot är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för ved eller andra träbaserade produkter, för det egna hushållets uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

10§ Avfall

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Uppläggning av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning.</i></p> <p><i>Undantag gäller komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.</i></p> <p><i>Undantag gäller för trädgårdsavfall som uppkommer på den egna fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

4 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÖSÅTER
2021-02-19

11§ Förorenade massor

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Uppläggning och deponering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Utfyllning eller annat användande för anläggningsändamål av avfall, förorenade massor eller med massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

12§ Asfalt, oljegrus och vägsalt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Upplag av vägsalt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

13§ Snö

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszon, är förbjudet .	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszon, är förbjudet .

14§ Väg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Anläggande av ny väg får endast ske med tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, får ej ske utan anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
C	Spridning av vägsalt kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för spridning på en yta som är mindre än 100 m² så som garageuppfarter och gårdsplaner</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

D	Användning av spillolja som dammbindningsmedel är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
---	--	--

15§ Jord och berg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	All materialtäktsverksamhet är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Sprängning är förbjudet .	Sprängning får inte ske utan tillstånd
C	Schaktning och grävning får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för schaktning, grävning av en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 150 m³.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
D	Pålning och spontning får inte utföras utan tillstånd .	Samma föreskrift som primär skyddszon.

16§ Anläggningar för lagring och utvinning av energi och kyla

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten är förbjudet .	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten får ej anläggas utan tillstånd .

17§ Anläggningar för uttag av vatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord får ej ske utan tillstånd .	Samma föreskrift som primär skyddszon.

6 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÖSÅTER
2021-02-19

Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ Miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för grundvattenförorening. Anmälan ska göras via telefonnummer 112.
- h) Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skyddsföreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Skyltning och stängsel

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.
- b) Annans mark får tas i anspråk för att sätta upp de stängsel som behövs för vattentäktens skydd (7 kap 22 § miljöbalken).

- c) Där petroleumprodukter eller andra miljöfarliga kemiska produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman och bekostas av verksamhetsutövaren. Undantag för krav på skyltar gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2022.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2022.
- d) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast 31 december 2022.

8 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÖSÅTER
2021-02-19

DEFINITIONER AV BEGREPP

Avfall: Definieras enligt 15 kap. miljöbalken. Avser varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverkningssäsong: Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enlighet med 14 kap. miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Djurenhet: Definition av djurenhet finns i Miljöprövningsförordningen, SFS 2013:251, 2 kapitel.

Fordon: Med fordon avses i dessa föreskrifter ett motordrivet transportmedel/arbetsredskap som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlings-objekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Grot: Grot är det spill som uppstår när skogsskördaren apterar trädstammarna. Det är en sammanslagning av orden grenar och (träd)toppar.

Hantering: Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov/hushållsändamål: Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov

Hushållsspillvatten: Hushållsspillvatten är spillvatten från WC ("klosettwater") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-vatten").

Hälso- eller miljöfarliga produkter: Med hälso- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.

Lantbruksdjur: Med lantbruksdjur avses nötkreatur, får och getter, grisar och fjäderfän.

Materialtäkt: Med materialtäkt avse i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Naturgödsel: Naturgödsel är ett samlingsbegrepp för träck, urin, vatten och strömedel i olika proportioner.

Nyetablering: Med nyetablering avses etablering av en helt ny anläggning d.v.s. inte uppgradering av en redan befintlig anläggning.

Petroleumprodukter: Med petroleumprodukter avses bränslen, drivmedel och smörjolja som framställs av råolja t.ex. bensin, diesel, fotogen, eldningsolja, motorolja, turbinolja, hydraulolja och smörjfett.

Sekundärt skydd: Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. En dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Tät gödselvårdsanläggning: Anläggningen är utformad så att avrinning och läckage av gödsel och gödselvatten inte kan ske.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten. Avslutade deponier är inte heller att betraktas som upplag.

Utsläpp till mark (avseende avloppsvatten §8): I föreskrift §8 gällande avloppsvatten avses utsläpp av alla typer av avloppsvatten. Det innebär att både WC-avlopp och BDT-avlopp är förbjudet inom skyddszonen.

Yrkesmässig: Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer".

10 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÖSÅTER
2021-02-19

Bilaga 3

TEKNISKT UNDERLAG

Rösäter VSO

UPPDRAGSNUMMER 1352102000

FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSOMRÅDE OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER

KONCEPT

2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12

VÄNERSBORG VATTEN OCH MILJÖ

HANS BJÖRKMAN
UPPDRAGSLEDARE

KRISTINA HAGLUND/Anna Kölfeldt
HANDLÄGGARE

Innehållsförteckning

1	Orientering	3
1.1	Allmänt	3
1.2	Uppdraget	3
1.3	Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde	3
1.4	Uppdragets omfattning och genomförande	4
1.5	Underlagsmaterial	5
1.6	Syfte och användning av denna tekniska beskrivning	5
2	Högsätters vattentäkt	6
3	Beskrivning av vattentäkten	6
3.1	Allmänt	6
3.2	Ägandeförhållande	6
3.3	Vattendom	6
3.4	Anläggningen	6
3.5	Nuvarande vattenskydd och beredskap	7
3.6	Vattentäktens värde	7
4	Markanvändning	8
5	Hydrogeologi	8
5.1	Nederbördsförhållanden	8
5.2	Hydrogeologiska förhållanden	8
5.3	Grundvattenbildning	9
5.3.1	Utförd provpumpning	10
5.4	Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning	11
5.5	Vattenkvalitet	11
6	Planbestämmelser och markanvändning	12
6.1	Översiktsplan	12
6.2	Lokala föreskrifter	12
6.3	Motstående intressen inom tillrinningsområdet	12
6.4	Fastställda miljö kvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)	12
7	Inventering av potentiella riskkällor i anslutning till Rösätters grundvattentäkt	13
7.1	Genomförande	13
7.2	Riskkällor	13
7.2.1	Klimatförändringar och översvämningar	13
7.2.2	Sabotage, kris och krig	14

7.2.3	Vägar och transporter	14
7.2.4	Täktverksamhet	14
7.2.5	Bebyggelse	14
7.2.6	Jord och Skogsbruk	15
8	Riskbedömning	16
8.1	Åtgärder för att minska risker	16
9	Utformning av vattenskyddsområde	17
9.1	Krav och allmän metodik	17
9.2	Skyddszoner	17
9.3	Avgränsning av skyddsområde	18
9.3.1	Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek	18
9.3.2	Vattnets uppehållstid i marken	19
9.3.3	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
9.3.4	Primär skyddszon	19
9.3.5	Sekundär skyddszon	20
9.3.6	Tertiär skyddszon	20
9.4	Genomförande samt motiv till gränsdragningar	20
9.4.1	Strategi och generella motiv	20
9.4.2	Förslag till skyddsområde	21
9.4.3	Platsspecifika motiv	22
10	Bakgrund till valda skyddsföreskrifter	24
10.1	Skyddsföreskrifternas syfte och funktion	24
10.2	Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå	24
10.2.1	Generella krav	24
10.2.2	Restriktionsnivå	24

Bilagor

1. Förslag till skyddsföreskrifter
2. Brunnsutformning
3. Riskkällor
4. Förslag till skyddsområde

2 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

1 Orientering

1.1 Allmänt

Samhället Högsäter ligger ca 10 km norr om Färgelanda i Färgelanda kommun i Dalsland. Vattenförsörjningen i Högsäter baseras på grundvattenuttag ur en schaktbrunn vid väg 172, se *figur 1*. För att säkra vattenförsörjningen har en vattentäkt lokaliserats i Rösäter ca 1 km söder om Högsäter.

Figur 1. Översiktskarta.

1.2 Uppdraget

SWECO Environment AB, Vänersborgskontoret, har på uppdrag av Västvatten AB utarbetat ett tekniskt underlag samt förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkten i Rösäter.

1.3 Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att

människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

I Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden¹ anges att syftet med vattenskyddsområden är att ge vattenförekomster, som är viktiga för dricksvattenförsörjningen, ett tillräckligt gott skydd så att råvattentillgångar säkras i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Vattenförekomster och vattentäkter måste därför skyddas mot såväl nutida som framtida risker. Risker kan vara tillfälliga utsläpp i samband med olyckshändelser samt kontinuerliga diffusa och koncentrerade läckage. Skyddet för viktiga råvattentillgångar bör ha en mycket hög prioritet för att syftet med skyddet ska kunna uppnås.

1.4 Uppdragets omfattning och genomförande

Uppdraget har omfattat upprättande av tekniskt underlag och förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösätters vattentäkt i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer angivna i handbok för vattenskyddsområden.

För genomförande av uppdraget har följande moment utförts:

- **Teknisk beskrivning av vattentäkten**
Sammanställning av befintligt material och information.
- **Områdesbeskrivning**
Beskrivning av geologi, hydrogeologi, sårbarhet och skyddsbehov.
- **Identifiering och kartläggning av potentiella föroreningskällor**
Riskinventering i fält samt sammanställning av befintligt material.
- **Översiktlig riskbedömning av väsentliga riskkällor för vattentäkten**
- **Utvärdering och förslag till skyddsområde/skyddsföreskrifter**
Vattentäktsszon, primär- och sekundär skyddszon inrättas, vilka tillsammans bildar vattenskyddsområdet.
- **Framtagning av skyddsföreskrifter**

¹ Naturvårdsverket, Handbok 2010:5 – Vattenskyddsområde med allmänna råd 2003:16.

1.5 Underlagsmaterial

Utredningsarbetet har baserats på genomgång och analys av befintligt material, delvis tillhandahållet av Färgelanda kommun.

- A) Den digitala fastighetskartan, metria.se
- B) VIAK AB, 1976. Rekognoserande grundvattenundersökning, Högsäter.
- C) VIAK AB, 1989. PM angående fortsatta grundvattenundersökningar vid Gudhem.
- D) VIAK AB, 1989. PM angående kompletterande grundvattenundersökningar vid Rösäter-Gudhem.
- E) Vägverket, 2003. Väginformation, Västra Götalands län (O).
- F) Översiktsplan för Färgelanda kommun, ÖP 14
- G) Geologisk karta nedladdad från SGUs kartgeneratör.
- H) Topografisk karta, Dals Ed 9B SO Skala: 1:50 000.
- I) Handbok om vattenskyddsområde, Naturvårdsverket Handbok 2010:5
- J) SWECO VIAK AB. Högsäter reservvattentäkt, Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) till teknisk beskrivning för reservvattentäkten i Rösäter. 2004-05-06.
- K) SWECO VIAK AB. Högsäter reservvattentäkt, Teknisk beskrivning till vattendomsansökan för grundvattenuttag ur vattentäkten i Rösäter. 2004-08-24.
- L) VISS (VattenInformationsSystem Sverige) viss.lansstyrelsen.se

1.6 Syfte och användning av denna tekniska beskrivning

Denna tekniska beskrivning är ett underlag för beslut till vattenskyddsområde och föreskrifter. Syftet är inte och kan inte vara att utgöra ett fullständigt eller tillräckligt underlag för att bedöma specifika ansökningar om tillstånd enligt skyddsföreskrifterna. Skälen är bl.a. att varje ansökan, verksamhet och plats utgör en unik kombination av detaljerade förutsättningar som i alla varianter inte kan förutses här, samt att detaljeringsgraden enligt de allmänna råden är avpassad för att avgränsa vattenskyddsområdet till, och inte inom, fastighetsskala.

2 Högsäters vattentäkt

Vattentäkten i Högsäter utgörs av en 7,7 meter djup schaktbrunn med god vattenkvalitet.

I centrala Högsäter är ca 410 boendeenheter (villor och lägenheter) anslutna till det kommunala VA-nätet. År 2012 hade Högsäter ca 725 invånare. Nuvarande vattenförbrukning (2015) är ca 130 m³/medeldygn. Enligt kommunens befolkningsprognos beräknas befolkningen inom kommunen att minska något de närmsta 20 åren. Från 6 800 till 6 400 personer.

Med anledning av att råvatten från vattentäkten anslutits till det befintliga vattenverket vid vattentäkten i Högsäter, har processen modifierats. Råvatten från de 2 brunnarna flödesmäts och blandas i ett bestämt förhållande före dosering av lut i en statisk mixer. I lågreservoaren, om ca 20 m³, blandas lut samt pH-mätning sker. Dricksvattnet distribueras med 4 pumpar, två till normalzon och två till högzon, och desinficeras med ett UV-ljus på vardera tryckzonen.

3 Beskrivning av vattentäkten

3.1 Allmänt

Tidigare har det inte funnits någon ytterligare vattentäkt som kan försörja Högsäter med dricksvatten om grundvattnet vid vattentäkten i Högsäter skulle påverkas genom olycka eller på annat sätt. En intressant grundvattenförekomst att använda som vattentäkt lokaliserades vid Rösäter, ca 1 km söder om Högsäter. Undersökningsborringar utfördes under 2002 och en ny filterbrunn provpumpades under ca ett års tid under 2003. Utvärderingen av provpumpningen visar att den uttagbara vattenmängden är tillräcklig för att utnyttjas som vattentäkt.

3.2 Ägandeförhållande

Fastigheten där vattentäkten är belägen ägs av Maj-Britt Johansson.

3.3 Vattendom

Färgelanda kommun har genom dom 2005-03-22 (mål nr M3851-04) rätt att bortleda 180 m³/medeldygn, dock högst 300 m³/dygn.

3.4 Anläggningen

Brunnen borrades 2002 och är utförd som en grusfilterbrunn i dimension Ø 193 mm, se bilaga 2. Brunnens intagsdel består av 2 meter rostfritt filter med slitsvidd 1,5 mm mellan nivåerna 18 – 20 meter. Filtrets diameter är 150 mm.

Vattnet från brunnen leds i en råvattenledning till Högsäters befintliga vattenverk för behandling och distribution. Vattenverket är beläget på fastigheten Högsäters Prästgård 1:11 ca 1200 meter norr om uttagsbrunnen i Rösäter.

6 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

3.5 Nuvarande vattenskydd och beredskap

Arbetet med en förnyad beredskapsplan pågår inom Färgelanda kommun. Arbetet beräknas vara färdigt under våren 2016. Redovisning av hur vattenförsörjningen planeras att skötas i händelse av kris/förorening mm uppdateras när den nya beredskapsplanen är färdig.

3.6 Vattentäktens värde

Värdet på en vattentäkt beror bl.a. på uttagbara vattenmängder, nuvarande och framtida vattenutnyttjande, kostnader för en alternativ vattentäkt med samma kvantitet och kvalitet samt på tillgång på vattentäkter. För vattenförsörjningsändamål är utvinningsvärdet av största intresse. Vattentäktens värde bestäms ofta av kostnaden för att ersätta vattentäkten med ett likvärdigt alternativ i händelse av att den blir obrukbar.

Enligt Naturvårdsverkets indelningsgrund i fyra värdeklasser bedöms Rösäters grundvattentäkt ha ett högt skyddsvärde. Till vattentäkter med högt skyddsvärde räknas allmänna vattentäkter eller vattenförekomster för eventuell framtida allmän vattenförsörjning.

4 Markanvändning

Området där vattentäkten är placerad består av vall och ängsmark. Jordbruksmark i närheten används för konventionell odling. Bete kan även förekomma. Ett bostadshus finns ca 100 m norr om vattentäkten. Väg 172 är belägen ca 250 m västerut.

5 Hydrogeologi

5.1 Nederbördsförhållanden

Enligt SMHI uppgår avrinningen (nettonederbörden) i Rösäter till ca 460 mm/år (SMHI vattenwebb, vattenbalans för år 1981-2010). Detta motsvarar den maximala nybildningen av grundvatten i området. I isälvsavlagringar bedöms 80 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket motsvarar ca 370 mm/år.

Infiltrationen är sannolikt nästan 100 % av nederbörden i friktionsjord i naturmark. I Rösäter används dock 80 % vilket ger ett visst utrymme för inläckage i eventuella dräneringsledningarna och avrinning i mindre områden med eventuell lera vilket medför lägre grundvattenbildning. Skyddsområdets kan således betraktas ha en något konservativ utsträckning.

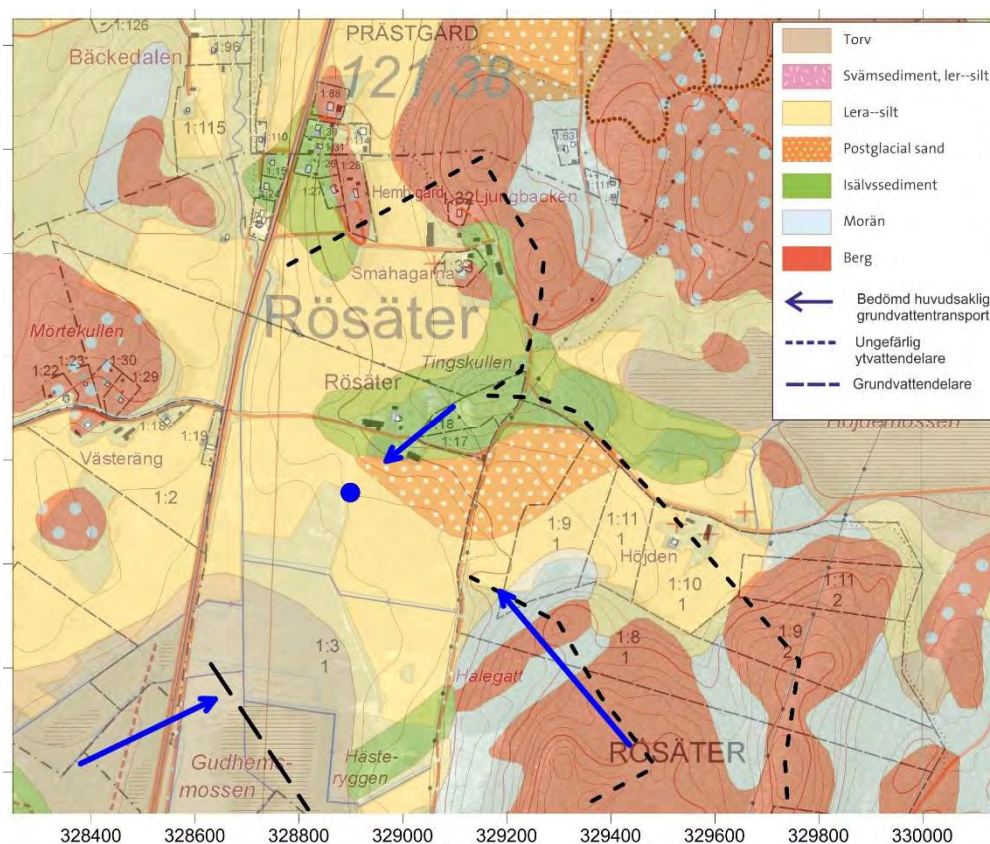
5.2 Hydrogeologiska förhållanden

Uttagsbrunnen är belägen i en markerad dalgång med i stort sett nord-sydlig riktning. Dalgången är ursprungligen en sprickdal som utvidgats genom landisens erosion. I dalgången förekommer grovsediment i dagen som isolerade kullar, huvudsakligen i anslutning till den östra dalsidan. I lågpartierna väster om uttagsbrunnen överlagras sand- och grusmaterial av ett ca 4 meter mäktigt lerlager. Söder om isälvsavlagringen finns ett område med postglacial sand (svallsand).

Vid Tingskullen, ca 150 m NO om uttagsbrunnen i Rösäter, finns en markerad höjdrygg med grovkornigt isälvsmaterial. Det har tidigare bedrivits grustäktsverksamhet i avlagringen. Jordartskartan redovisas i *figur 2*.

8 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

Figur 2. Jordartskarta nedladdad från SGUs kartgenerator 2016-08-08.

Vid Gudhem i sydväst övertväras dalgången av grovsediment vars läge och form antyder att bildningen är skapad vid ett s.k. israndläge under inlandsisens tillbakadragande.

Borringar som utförts utanför isålvsvilagringarna visar att lagerföljden domineras av lera och silt med upp till 40 meters mäktighet.

Omkringliggande höjdparter utgörs av berg i dagen eller morän.

5.3 Grundvattenbildning

Grundvatten bildas genom att nederbörd infiltrerar i marken. Infiltrationen är större i grovt material såsom grus och sand och mindre i mer finkorniga material. Lera kan betraktas som nästan helt tät.

Nybildningen av grundvatten till brunnen i Rösäter sker till största delen i de grusavlagringar som går i dagen vid Tingskullen, *se figur 2*. Viss nybildning av grundvatten sker sannolikt även i omgivande berg- och moränpartier.

Grundvattenförekomsten finns upptagen i VISS-databasen med ID-nummer SE650373-329046.

Den nederbörd som faller på områden med finsediment rinner till största del från området via dräneringsdiken mot väster och bidrar endast i begränsad omfattning till nybildning av grundvatten.

5.3.1 Utförd provpumpning

I samband med tillståndsansökan utfördes en provpumpning under ca 1 års tid under 2003 med ett uttag som sjönk från 160 m³/d till 130 m³/d.

Den totala avsänkningen i grundvattenmagasinet bedöms vara måttlig, ca 0,7 meter efter 1 års pumpning.

De hydrauliska egenskaperna är goda och transmissiviteten T (magasinets vattenförande förmåga) har beräknats till $T = \text{ca } 5E10^{-3} - 1E10^{-2} \text{ m}^2/\text{s}$ och en magasinskoefficient kring en procent. Magasinskoefficienten tyder på att akviferen har halvslutna förhållanden vilket även stöds av den geologiska tolkningen av området.

Resultaten tyder på goda hydrauliska förhållanden inom akviferen. Påverkansområdet bedömdes vara hela isälvsavlagringen.

Resultaten visar att pumpningen resulterar i en magasinstömnig, d v s uttaget är större än nybildningen. Den kontinuerligt uttagbara grundvattenmängden under lång tid (flera år) i isälvsavlagringen i Rösäter bedömdes därför till storleksordningen 100 m³/d (ca 1,2 l/s). Vid ett sådant uttag balanseras uttagsmängden av nybildningen. Under kortare tid (ca 1 år) kan betydligt större uttag göras vilket dock medför att uttaget är större än nybildningen och grundvattennivån i hela magasinet sänks. Ett stort uttag kan ses som ett "lån" av grundvatten ur magasinet. När uttaget upphör eller minskas till att vara mindre än 100 m³/d (1,2 l/s) stiger grundvattenytan och magasinet fylls på.

Utförligare beskrivningar finns i det tekniska underlaget till tillståndsansökan (Teknisk beskrivning till vattendomsansökan för grundvattenuttag ur vattentäkten i Rösäter, 2004-08-24, Sweco Viak AB).

Provpumpning av uttagsbrunnen i Rösäter visar att grundvattenmagasinet är begränsat och kan betraktas som en "bassäng" med täta geologiska begränsningar. Utförda undersökningar tyder på att isälvs materialet i Gudhem respektive Rösäter inte har hydraulisk kontakt.

En fullgod vattentäkt bör ha sådan kapacitet att hela vattenbehovet kan täckas. I många fall kan dock endast en del av kapaciteten klaras vilket ställer krav på prioritering av olika verksamheter.

Vattentäkten i Rösäter har kapacitet att kortvarigt (storleksordning 1 år) helt täcka vattenbehovet i Högsäter. Under längre tid (> 1 år) kan endast en del av vattenbehovet täckas (50-60 %) med vatten från Rösäter vars kapacitet vid kontinuerlig drift bedöms vara ca 100 m³/d (ca 1,2 l/s).

10 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

5.4 Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning

Sårbarhet betecknar markens och vattnets känslighet för att påverkas av en förorening, eller med andra ord, markens brist på förmåga att reducera en förorenings farlighet under transporten i mark och vatten. Naturliga barriärer kan vara ett skyddande lerlager som minskar ett områdes sårbarhet.

Infiltrationsförmågan är hög i områden där sandiga och grusiga sediment går i dagen vilket leder till en begränsad barriärförmåga mot föroreningar.

Detta medför att sårbarheten bedöms som mycket stor i området kring Tingskullen där grovkorniga sediment går i dagen. I lägre partier i terrängen där markytan består av finare sediment bedöms sårbarheten som betydligt mindre.

5.5 Vattenkvalitet

En vattenprovtagning har utförts under våren 2016 och analyserna omfattade:

- Fysikalisk-kemiska parametrar
- Metaller inklusive kvicksilver
- Cyanid
- Bromat
- PAH
- Klorerade lösningsmedel
- Bekämpningsmedel
- Mikroorganismer

Analysresultaten har jämförts med SGUs Bedömningsgrunder för grundvatten². Resultaten är indelade i 5 klasser där klass 1 innebär ingen eller obetydlig påverkan och klass 5 innebär mycket stark påverkan.

Vattenanalyserna från 2016 visar att vattnet är mjukt (3,2° dH) och med en alkalinitet på 63 HCO₃/l (klass 2) och pH på 6,9. Halten klorid, natrium och konduktivitet som indikerar påverkan av vägsalt är låg (klass 1 - klass 2). Halten nitratkväve och nitritkväve bedöms vara låg (klass 1 - klass 2). Halten av bly hamnar i klass 3; järn, magnesium och krom hamnar i klass 2 och övriga analyserade metaller förekommer i låga halter och bedöms som klass 1.

Ur bakteriologiskt hänseende var vattnet vid provtagningstillfället utan anmärkning under 2016. Samtliga halter av bekämpningsmedel, PAH och klorerade lösningsmedel ligger under rapporteringsgränsen och är således mycket låga.

² SGU, 2013. Bedömningsgrunder för grundvatten. SGU-rapport 2013-01.

6 Planbestämmelser och markanvändning

Konflikter gällande markanvändningen bottnar oftast i anspråk på att få använda samma ytor för flera ändamål, t.ex. för bebyggelse, vägsträckning, industrilokalisering och vattentäkter. En säker och hälsosam dricksvattenförsörjning är en nödvändig grund för ett samhälles fortlevnad och utveckling och vattentäktens huvudman har skyldighet att säkra vattnets kvalitet och konsumenternas hälsa. Detta innebär att skyddet av vattentäkten kan komma i konflikt med andra verksamheter som kan påverka vattnet negativt genom de restriktioner som läggs på verksamheterna.

6.1 Översiktsplan

Vattentäkten berörs av översiktsplanen för Färgelanda kommun, ÖP 14, som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-03.

Inga detaljplaner finns för området i vattentäktens närhet.

6.2 Lokala föreskrifter

Inom Färgelanda kommun finns ett antal lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (www.miljo.dalsland.se).

6.3 Motstående intressen inom tillrinningsområdet

Vattentäkten ligger inom riksintresse för kulturmiljövård. På Tingskullen nordost om uttagsbrunnen finns fornminnen i form av ett gravfält bestående av 29 stensättningar och 6 högar.

I den östra delen av det tilltänkta vattenskyddsområdet finns Höjdemossen som ingår i Länsstyrelsens våtmarksinventering.

Några andra motstående intressen än de som tas upp under kap. 6 har inte påträffats för Rösäters grundvattentäkt.

6.4 Fastställda miljö kvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)

Grundvattenförekomsten finns upptagen i VISS-databasen med ID-nummer SE650373-329046. Vattenförekomsten klassas ha god kemisk och kvantitativ status. Enligt vattenmyndigheten finns det risk att kemisk status inte uppnås till år 2021. Påverkanskällor som jordbruk och väg bedöms kunna påverka grundvattenkvaliteten. Åtgärder som ingår i Vattenmyndighets åtgärdsprogram är "minskad eller effektiv saltanvändning längs vägar" och "odling utan bekämpningsmedel".

Risken för att kvantitativ status inte uppnås till år 2021 bedöms av vattenmyndigheten till "ingen risk".

12 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

7 Inventering av potentiella riskkällor i anslutning till Rösäters grundvattentäkt

7.1 Genomförande

Med riskkällor avses i detta sammanhang en verksamhet som kan medföra risk för utsläpp/utläckage som kan skada grundvattnet. En översiktlig fältinventering av riskkällor utfördes av SWECO Environment den 25 juni 2007, se *bilaga 3*. Under våren 2016 har riskinventeringen uppdaterats med uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

7.2 Riskkällor

De verksamheter eller förhållanden i området som kan innebära risk för vattentäkten samlas i följande grupper av riskkällor:

- Klimatförändringar och översvämningar
- Sabotage, kris och krig
- Vägar och transporter
- Bebyggelse
- Jord- och skogsbruk

Konsekvensen av att föroreningar från dessa riskkällor infiltrerar genom jordlagren ned till grundvattnet är att grundvattenkvaliteten kan försämrats. De olika riskkällorna beskrivs och sammanställs nedan.

7.2.1 Klimatförändringar och översvämningar

Mycket talar för att stora delar av Sverige går mot ett mildare och blötare klimat. Det medför att risken för översvämningar ökar och att föroreningar därmed lättare kan spridas till yt- och grundvatten. Mer extrema väderförhållanden leder till ökad risk för bl.a. häftiga nederbördstillfällen och perioder av extrem torka. Extrema nederbördstillfällen kan medföra följande risker, vilket också tidigare erfarenheter från perioder med höga regnmängder visar:

- Bräddning av avlopp
- Stora dagvattenmängder
- Översvämning och bortspolning av föroreningar från pågående och nedlagda verksamheter på markområden i anslutning till vattendrag och sjöar
- Ökad olycksfrekvens, t.ex. underminering av vägar
- Ökad grumlighet i ytvattendrag

Inga större ytvattendrag finns i nära anslutning till vattentäkten i Rösäter. Ingen påverkan på vattentäkten bedöms därför inträffa till följd av klimatförändringar och översvämningar.

7.2.2 Sabotage, kris och krig

Vattenförsörjningen är en känslig sektor för sabotage och i samband med kris och krig. Risker rör bland annat åverkan på fasta installationer vilket motverkas genom fysiskt skydd.

Dessa risker har inte analyserats i denna rapport. En särskild riskanalys som fokuserar på risker i kris och krig rekommenderas. Detta bör inarbetas i kommunens beredskapsplan. Även aktsamhet beträffande informations spridning om vattentäktens utformning och sårbarhet bör iakttas.

7.2.3 Vägar och transporter

Ca 250 meter väster om uttagsbrunnen går väg 172 som är huvudvägen från Uddevalla och norrut genom Dalsland. Här passerar tunga fordon och trafiken är stundtals intensiv. Enligt Trafikverkets väginformation 2015 är vägen rekommenderad för transporter med farligt gods. Enligt den geologiska kartan underlagras vägen av lera.

De riskkällor som kan identifieras i samband med vägar och transporter är:

- Olyckor
- Slitage på vägar och fordon (oljedropp mm)
- Beläggningsarbeten
- Vägsalt
- Luftutsläpp

Olyckor med farligt gods kan innebära en riskkälla. Även vägsalt kan påverka grundvatten akvifären. Avståndet mellan vattentäkt och väg är tillräckligt stor för att risken för påverkan kan bedömas vara liten.

7.2.4 Tägtverksamhet

Tägtverksamhet har tidigare förekommit i delar av Tingskullen ca 130 meter nordost om uttagsbrunnen. Tägtverksamheten har omfattat uttag av grus.

De risker som kan förekomma i samband med sand- och grustäkter är:

- Minskad reningseffekt av vatten som infiltrerar marken beroende på en minskad omättad zon.
- Otillåten dumpning av skräp

Grustäkten är relativt otillgänglig vilket medför att riskerna för otillåten dumpning bedöms som små.

7.2.5 Bebyggelse

Överallt där människor bor och vistas förekommer en rad potentiella risker för en närbelägen vattentäkt. Riskerna är dels förknippade med boende, dels med olika typer av verksamheter. All hantering av för yt- eller grundvattnet skadliga ämnen som kan komma i kontakt med vattentäktens tillrinning utgör en risk för vattentäkten. Olyckor kan inträffa

14 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

som orsakar stora utsläpp av skadliga ämnen, men även kontinuerliga diffusa utsläpp riskerar att hota vattentäkten.

De risker som kan förekomma är:

- Villaoljetankar
- Hushålls/trädgårdskemikalier
- Olyckor
- Lokala avloppslösningar

Inom det föreslagna skyddsområdet finns tre bostadshus. Det närmaste huset är belägen ca 130 meter nordost om vattentäkten. Hur uppvärmningen av bostadshuset sker är oklart.

Bostadshuset har enskild avloppsanläggning. Anläggningen är utformad som en upphöjd infiltrationsbädd och är belägen nära väg 172, ca 250 meter från uttagsbrunnen. Infiltrationsbädden är belägen på lera. Behandlat vatten avleds till ett dike som rinner norrut längs väg 172.

Ytterligare två bostadshus är belägna ca 500-600 m nordost om vattentäkten. Den ena fastigheten (Rösäter 1:32) har en avloppsanläggning från år 2009. Avloppsvattnet leds till en horisontell förstärkt infiltration där överskottsvattnet leds till en torr recipient. Rösäter 1:33 anlade slamavskiljare och infiltrationsanläggning år 2000.

7.2.6 Jord och Skogsbruk

Jord- och skogsbruk utgör i olika delar av verksamheten varierande hot för vattentäkten. Inom jordbruket är det framförallt spridning av bekämpningsmedel och gödselmedel som kan förorsaka försämrad vattenkvalitet. Skogsbruket innebär en risk för försämrad vattenkvalité dels genom näringsläckage, dels genom markskador och läckage från de arbetsfordon och tankar som används i verksamheten.

Delar av föreslaget skyddsområde utgörs av jordbruksmark. Hur jordbruksmarkerna kommer att användas i framtiden, avgör om den innebär en risk för vattentäkten.

Potentiella riskkällor vid jord- och skogsbruk är:

- Bekämpningsmedel
- Gödselmedel
- Mobila bränsletankar

Bekämpningsmedel

Skogsbruket står generellt sett endast för en liten del av samhällets användning av bekämpningsmedel. Hantering av plantor behandlade med bekämpningsmedel i anslutning till vatten utgör en risk.

Växtnäringsämnen

Det finns huvudsakligen två typer av gödselmedel; handelsgödsel (kemiskt framställt) och naturgödsel (djurspillning). Naturliga gödselmedel utgör en risk för vattenkvaliteten främst genom dess innehåll av mikrobiella föroreningar, vilka kan överleva under lång tid. Alla typer av växtnäringsämnen utgör dock en risk för spridning av näringsämnen till omgivningen. Hantering av växtnäringsämnen omfattar bland annat lagring, transport och spridning.

Mobila bränsletankar

Mobila tankar för petroleumprodukter inom jord- och skogsbruksverksamhet, som enligt gällande krav ska vara dubbelmantlade, kan medföra en risk för grund- och ytvattenförorening främst genom spill i samband med tankning och vid stöld.

8 Riskbedömning

Potentiella risker är olyckor på väg 172 samt påverkan av vägsalt. Risken bedöms vara liten.

Generella risker som hantering av bekämpningsmedel kan utgöra en viss risk för vattentäkten eftersom det finns jordbruksmark inom tillrinningsområdet. Även om inget bekämpningsmedel används på närliggande åkermarker idag kan det tidigare ha använts och kan komma att användas i framtiden.

Riskenivån inom vattentäktens tillrinningsområde bedöms som mycket låg med avseende på nuvarande verksamheter.

8.1 Åtgärder för att minska risker

De fåtal risker som bedöms finnas bör minimeras genom följande åtgärder:

- ✓ Utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens.

9 Utformning av vattenskyddsområde

Utifrån vattentäktens planerade uttag, hydrogeologiska förhållanden och utförda vattenbalansräkningar, föreslås ett skyddsområde för grundvattentäkten i Rösäter enligt *bilaga 4*.

9.1 Krav och allmän metodik

Det övergripande målet med vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter är att preventivt söka skydda en vattentäkt eller område möjligt för vattentäkt. Skydd av grundvattentäkter regleras genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger i sina allmänna råd (2003:16) och handbok för vattenskyddsområden (2010:5) anvisningar för skydd av vattentäkter.

Vattenskyddsområdet för en vattentäkt bör i princip, enligt gällande råd och anvisningar omfatta hela tillrinningsområdet. Av hydrogeologiska skäl begränsas ibland området när skyddsförhållandena är goda, uppehållstiden är tillräcklig eller det annars inte är skäligt att införa restriktioner inom så stora områden. Varje vattenskyddsområde som inte omfattar hela tillrinningsområdet är dock alltid associerat med en viss risk att en förorening precis utanför gränsen, som således inte omfattas av restriktionerna, inte hinner dämpas tillräckligt mycket innan det når vattentäkten.

9.2 Skyddszoner

I Naturvårdsverkets handbok anges att avgränsningen och vattenskyddsområdet för en grundvattentäkt kan resultera i fyra skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäliga, samt att lägre respektive högre krav kan ställas på verksamheter inom olika områden beroende främst på närheten till uttagsbrunnen. Ett vattenskyddsområde kan delas in i primär respektive sekundär skyddszon och vid behov tertiär skyddszon (NFS 2003:16).

9.2.1 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen avgränsas på ett sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelse minimeras. Vidare ska den primära skyddszonen skyddas mot sådan markanvändning och verksamhet som kan medföra risk för förorening av grundvattnet.

Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon sätts så att uppehållstiden för grundvattenzonen till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den sekundära zonen. I de fall området nära grundvattentäkten utgörs av mäktiga jordlager med begränsad genomsläpplighet eller där en uppåtriktad grundvattengradient råder även vid fullt uttag kan även områden med kortare uppehållstider i grundvattenzonen än 100 dygn ingå i den primära skyddszonen.

9.2.2 Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära skyddszonen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till grundvattentäkten har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

9.2.3 Tertiär skyddszon

En tertiär skyddszon kan inrättas med syfte att omfatta resterande delar av tillrinningsområdet för vattentäkten som inte omfattas av övriga skyddszoner. Syftet med den tertiära skyddszonen är att även mark- och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet. Kring Rösäter inrättas ingen tertiär skyddszon.

9.3 Avgränsning av skyddsområde

9.3.1 Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek

Vattenskyddsområdets area kan uppskattas genom vattenbalansberäkning. Grundvattenbildningen vid ett kontinuerligt uttag måste motsvara eller överstiga grundvattenuttaget. Nedanstående beräkningar av tillströmningsområdets storlek förutsätts att brunnen nyttjas kontinuerligt med konstant uttagsmängd.

Nybildning av grundvatten sker framför allt under tidig vår och höst genom infiltration av nederbörd, framförallt i jordlager bestående av sand och grus.

Enligt SMHI är nettonederbörden i Rösäter på ca 460 mm/år. Infiltrationen av nettonederbörden i isälvsmaterialet vid Tingskullen ansätts till 80%, vilket ger en grundvattenbildning på ca 370 mm/år.

Den infiltrationsyta som erfordras för att balansera ett års vattenuttag kan beräknas enligt nedan:

$$A = \frac{Q \times 365}{R}$$

Där: Q = uttagets storlek (m³/d)=180 m³/d (vattenverkets högsta kapacitet). Detta uttag kan inte göras under lång tid (flera år).

$$R = \text{årlig grundvattenbildning (m)} = 0,37 \text{ m/år}$$

För ovanstående vattenuttag erfordras ett nybildningsområde som är ca 0,2 km². Området motsvarar en cirkel med en radie av ca 240 meter för att balansera ett års uttag. Vid ett uttag på 100 m³/d blir det beräknade nybildningsområdet mindre.

9.3.2 Vattnets uppehållstid i marken

Grundvattnets medelhastighet i jordlagren kan grovt beräknas enligt nedanstående samband. Beräkningen ger en översiktlig uppfattning om storleken på de grundvattenvolymer som måste skyddas vid olika vattenuttag och olika krav på uppehållstid i marken.

$$Q \times t = \pi \times R^2 \times b \times n_e$$

där: $Q = \text{uttagets storlek (m}^3/\text{d)} = 180 \text{ m}^3/\text{d}$

$t = \text{tid (d)}$

$b = \text{grundvattenförande lagrets mäktighet (m)} = 2 \text{ m}$ (bedömning gjord med ledning av ett 20-tal tidigare undersökningsborrningar i området).

$n_e = \text{porositet} = 20 \% \text{ (litteraturvärde}^3)$

Utifrån ovanstående samband och förutsättningar beräknas avståndet vid radiell strömning mot vattentäkten enligt nedan:

Primär skyddszon 120 meter

Sekundär skyddszon 230 meter

För att uppnå en uppehållstid på 100 dygn från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktens zonen erfordras 120 meter och för att uppnå en uppehållstid på ett år från den sekundära skyddszonens yttre gräns till vattentäktens zonen erfordras 230 meter. Radien stämmer överens med det nybildningsområde (radie=250 m) som beräknades med hjälp av årligt vattenuttag.

Totalt upptar den yttre delen av isälvsavlagringen i området en yta på ca 0,15 km². Detta område bidrar till största delen till nybildningen av grundvattnet i området och bör därför omfattas av skyddsområdet. Delar av isälvsavlagringen överlagras av finkorniga sediment som utgör en god barriär mot föroreningstransport från markytan och ner till grundvattenmagasinet och som i sina perifera delar kan undantas från skyddsområdet.

9.3.3 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen för Rösätters grundvattentäkt har utformats så att den omfattar nybildningsområden för grundvatten inom det område som beräknats för 100 dygns uppehållstid. Enligt ovanstående hydrauliska beräkningar ger dessa ett infiltrations- och tillrinningsområde för primär skyddszon på minst 0,05 km². Föreslaget område är ca 0,08 km² stort.

³ Bedömd effektiv porositet (medelvärde i området). Den effektiva porositeten är hämtad från bland annat "Grundvatten teori & tillämpning" G. Knutsson och CO. Morfeldt.

Den största sårbarheten mot vattentäkten bedöms vara vid Tingskullen där isälvs materialet går i dagen och inte skyddas av finkorniga jordarter. I dessa områden kan en eventuell förorening lätt infiltrera genom marken och nå uttagsbrunnen via grundvattnet. Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen som går i dagen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner.

9.3.4 Sekundär skyddszon

Den sekundära skyddszonen har utformats så att den omfattar beräknat tillrinningsområde för ett års grundvattenuttag. Tillrinningsområdet för sekundär skyddszon bör ha en storlek av ca 0,2 km². Detta innebär att hela isälvsavlagringen samt området med svallsand ingår i vattenskyddsområdet. Föreslaget område är ca 0,4 km² stort.

9.3.5 Tertiär skyddszon

De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

9.4 Genomförande samt motiv till gränsdragningar

Nedanstående generella motiv har beaktats för vattenskyddsområdenas principiella storlek. Mot bakgrund av nedanstående motiv utan rangordning och med de redovisade prognostiserade riskerna konstaterade belastningar och riskkällornas lokalisering, bedömer vi vårt förslag till principiell storlek utifrån försiktighetsprincipen (miljöbalken 2 kap § 3) att inte vara orimligt. Inom vissa område har motiven till gränsdragningen bedömts nödvändiga att specificera ytterligare.

9.4.1 Strategi och generella motiv

1. Grundregeln är att vattenskyddsområdet i princip bör omfatta hela vattentäktens tillrinningsområde.
2. Nödvändigheten av att bevara en god vattenkvalitet kan inte ifrågasättas. Vattenskyddsområdet skall ha den storlek som behövs med hänsyn till syftet. Syftet är att lämna garantier för att en så god kvalitet som möjligt på råvattnet kan erhållas inom ramen för en samhällsekonomisk avvägning, så att råvattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål (dricksvattenframställning).
3. Vid dricksvattenframställning är det bättre att motverka en förorening snarare än att eliminera den med ytterligare beredning.
4. Grundvatten skall kunna användas som en dricksvattentäkt enligt direktiv till miljökvalitetsnormer för vatten (prop. 1997/98:145) (Miljödepartementet, 1999). Ett

20 (25)

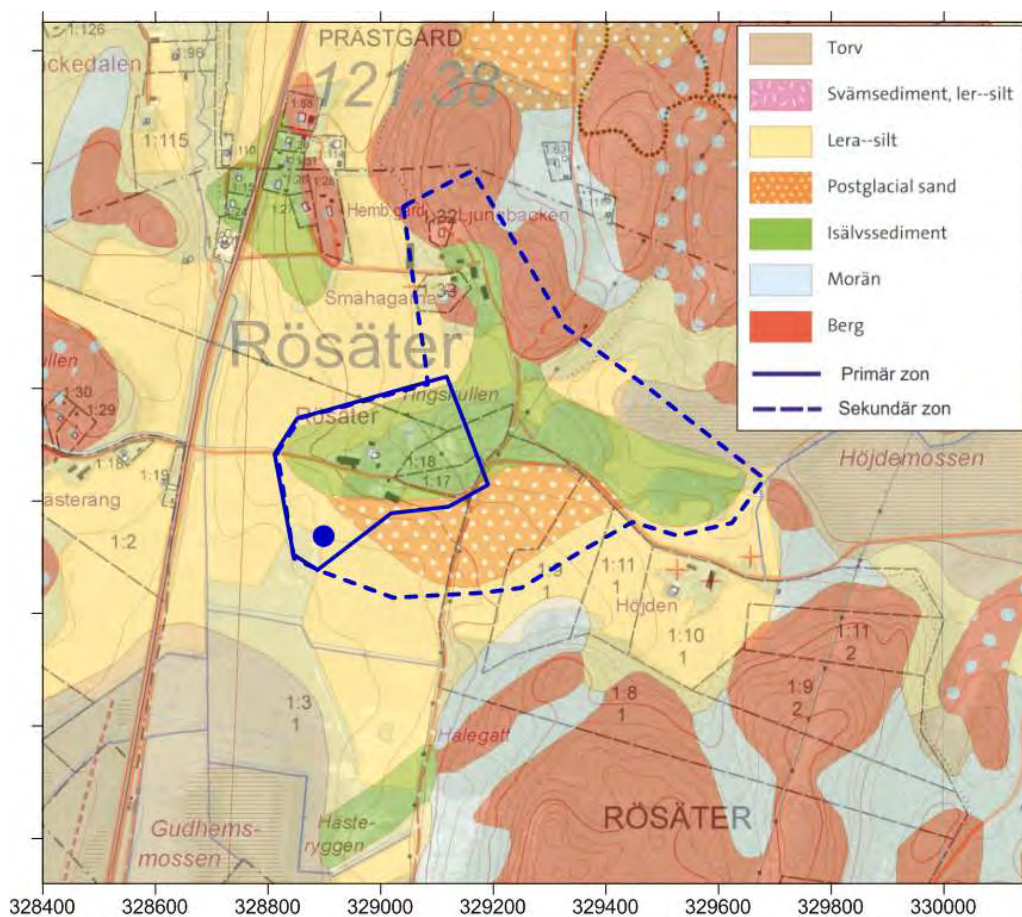
TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÅTER VSO

vattenskyddsområde skall därför ha så stor utsträckning att detta kan uppnås med hjälp av information, restriktioner och naturlig barriärförmåga. Storleken avgörs av de riskkällor och belastningar som konstaterats, samt naturlig barriärförmåga och skyddsåtgärder.

5. Hushållningsreglerna i miljöbalken innebär, trots att en avvägning skall göras mellan det skyddande intresset och motstående intressen, att enbart ekonomiska hänsynstaganden inte får äventyra de värden som man vill skydda. Vårt förslag till vattenskyddsområde baseras på en tolkning av hur avvägningen praktiskt bör göras, och är ett förslag med en associerad risk att vattenskyddet ändå inte kan uppnås. Med nuvarande utformning bedöms den risken acceptabel och i linje med lagstiftarens intentioner. Varje annan storlek innebär en annan risk att syftet bakom vattenskyddet inte kan uppnås. I grunden är det en politisk fråga att göra avvägningen mellan den risk man utsätter konsumenterna för samt de restriktioner som nödvändigtvis uppkommer för att uppnå en viss riskreduktion.

9.4.2 Förslag till skyddsområde

Mot bakgrund av de hydrogeologiska förhållandena och resultatet av riskbedömningen föreslås en primär och en sekundär skyddszon enligt *figur 3* och *bilaga 4*.

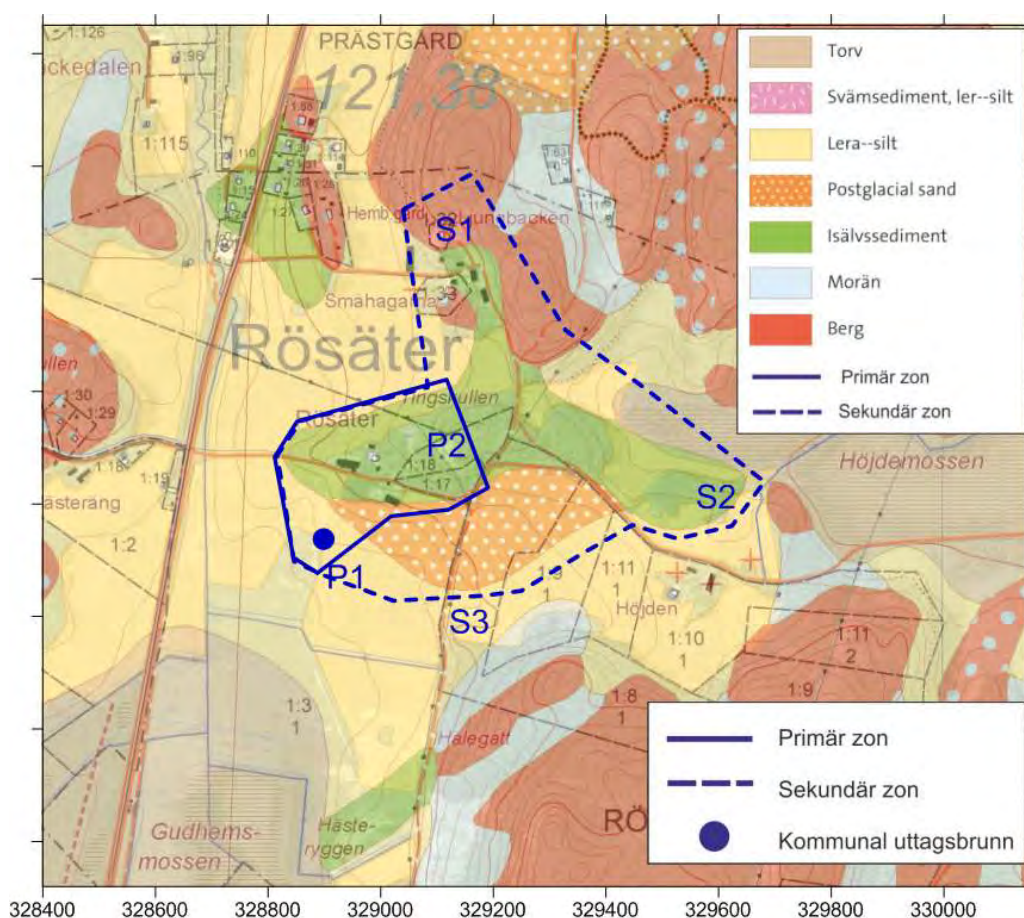
Figur 3. Förslag till skyddszoner. Gränserna är inritade på fastighetskartan med geokartan överlagrad.

9.4.3 Platsspecifika motiv

I följande punktlista redogörs för platsspecifika motiv för gränsdragningen enligt numrering i Figur 4.

22 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÅTER VSO

Figur 4. Föreslagen utbredning av vattenskyddsområde för Rösäter vattentäkt. Numreringen hänvisar till motivering i text.

- P1 Övre delen av lagerföljden kring uttagsbrunnen består av ca 6 meter skyddande lera. Avståndet till gränsen kortas därför ned till 50 meter.
- P2 Nybildningen sker till övervägande del i isälvsavlagringen. Gränsen mot öster läggs på toppen av Tingskullen vilket innebär att nybildningsarean är något större (0,08 km²) än den beräknade arean på 0,05 km².
- S1 Gränsen utsträcks mot norr så att hela isälvsavlagringen omfattas av sekundär zon. Gränsen i bergen går på ytvattendelaren.
- S2 Gränsen utsträcks mot öster så att hela isälvsavlagringen omfattas av sekundär zon.
- S3 Gränsen utsträcks mot söder så att både området med isälvsavlagring samt området med svallmaterial omfattas.

10 Bakgrund till valda skyddsföreskrifter

Lagstiftning, Naturvårdsverket, EU, Boverket, SGU, Livsmedelsverket, Miljömålskommittén, Färgelanda kommun och många andra anser att vattenskyddet långsiktigt måste förbättras. Att införa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt miljöbalken är ett av många verktyg för att uppnå detta.

Syftena är att:

- Informera om det allmänt gällande lagkrav på aktsamhet och allmän hänsyn.
- Specificera krav på aktsamhet i form av skyddsföreskrifter inom just detta vattenskyddsområde.
- Bibehålla eller förbättra vattenkvaliteten och minska risken för förorening.
- Identifiera olika intressen som vill använda mark och vatten.
- Använda mark och vatten på bästa sätt.

10.1 Skyddsföreskrifternas syfte och funktion

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Rösätters vattentäkt inte uppstår så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna är såväl föreskrivande som informerande. Dessa två funktioner gör att syftet med skyddsföreskrifterna uppnås. Utformningen av skyddsföreskrifterna har därför anpassats till dessa funktioner.

10.2 Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå

10.2.1 Generella krav

För att åstadkomma ett tillfredsställande skydd för vattentäkten, föreslås skyddsföreskrifter enligt *bilaga 1*.

Skydd av vattentäkter regleras i stort genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger anvisningar för skydd av ytvattentäkter i "Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden" samt de allmänna råden NFS 2003:16. För såväl yt- som grundvattentäkter beaktas även EU:s ramdirektiv för vatten. Enligt EU:s ramdirektiv är det övergripande syftet att se till att en "god ekologisk vattenstatus" uppnås och bibehålls. Målet är även att förebygga försämring av vattnet även om vattnet idag har god kvalitet.

10.2.2 Restriktionsnivå

Kommunens miljöpolitiska ambition bedöms ansluta till miljöbalkens nivå och skyddsföreskrifterna grundar sig därför i princip på "normalbestämmelserna" enligt NFS 2003:16 med anpassning till lokala förhållanden. Skyddsföreskrifterna beaktar befintliga risker, men de ska även vara framåtsyftande och föreskriver därför även om verksamheter som inte är aktuella idag. Föreskrifterna baseras på normalbestämmelserna enligt NFS 2003:16.

24 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

8.2.3 Anpassningen av vattenskyddsföreskrifterna till riskbedömningen

Riskbedömningen visar att risknivån inom tillrinningsområdet är mycket liten. Skyddsföreskrifterna behöver därför inte anpassas till riskbedömningen utan baseras på NFS 2003:16.

ANSÖKAN OM FASTSTÄLLANDE AV VATTENSKYDDSSOMRÅDEN OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR GRUNDVATTENTÄKTER I FÄRGELANDA KOMMUN

2018-03-14, UPPDATERAD 2021-05-20

1 Ansökan

1.1 Fastställande av vattenskyddsområden

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6).

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns *Gatersbyn Vattenskyddsområde*.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns *Rådanefors Vattenskyddsområde*.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns *Rösäter Vattenskyddsområde*.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns *Stigen Vattenskyddsområde*.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

1.2 Fastställande av vattenskyddsföreskrifter

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6). De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Vattenskyddsföreskrifterna finns bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

2 Syfte och motiv för ansökan

Färgelanda Vatten AB har som uppdrag att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet till Färgelanda kommuns VA-abonnenter. För detta ändamål utnyttjar bolaget nio allmänna vattentäkter inom kommunen.

Färgelanda Vatten försörjer ca 75 % av Färgelanda kommuns invånare med dricksvatten. För att det ska vara möjligt krävs god tillgång till råvatten av hög kvalitet. Färgelanda Vatten har med sina nio grundvattentäkter en förmåga att leverera dricksvatten av hög kvalitet, även med minimalt med beredning vilket är en stor ekonomisk fördel. Färgelanda Vatten är därför måna om att råvattenkvaliteten bibehålls på detta sätt både långsiktigt och kortsiktigt, varför man verkar för ett ökat skydd av dricksvattentäkterna. Genom inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter och efterföljande arbete värnar man inte bara råvattnets kvalitet utan det innebär också att kommunen får en bättre framförhållning inför kommande utmaningar till följd av bland annat klimatförändringar.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och förslagen till skyddsföreskrifter.

3 Beslutsunderlag

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse.

3.1 Tekniska underlag

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

3.2 FVAB:s yttrande

- Yttrande med bemötanden från FVAB över berördas synpunkter som inkommit till kommunen vid kommunens föreläggande till berörda om att yttra sig i ärendet, 2021-02-19

3.3 Samrådsredogörelse

- Samrådsredogörelse, samråd med myndigheter och sakägare, 2018-03-07

BILAGOR

4 st. tekniska underlag med bilagorna vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för vardera täkt, enligt 3.1 ovan.

FVAB:s yttrande över inkomna synpunkter enligt 3.2 ovan.

Samrådsredogörelse enligt 3.3 ovan.

FVAB protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 18 februari 2021, kl 09,00-10.40 samt 13.00-13.40

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande
Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S), under punkt 1-9
Peter Höög (S), vice ordförande deltar under punkt 10-16
Håkan Melin (C)
Bengt Svedberg (M)
Bernt Johansson (L)
Urban Henriksson (S)
Sven Selstam (C) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 1-9
Owe Quick (SD) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 10-16

Närvarande suppleanter:

Sven Selstam (C), suppleant under punkt 10-16
Suzanna Sandberg (C)
Hans-Göran Palmqvist (M), deltar under punkt 10-16
Rune Månsson (S), suppleant under punkt 10-16

Närvarande lekmannarevisor/suppleant:

Eivor Johansson (C)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD
Susanne Thorén, ekonomichef
Madelene Ahl, administratör
Jeanette Strömberg, ekonom (deltar under §6)
Roger Larsson, controller (deltar under §6)
Katarina Bjelke, abonnenthandläggare (deltar under §6)

§ 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson

§ 2 Upprop förrättas

§ 3 Dagordningen godkändes

§ 4 Protokollet justeras av Bengt Svedberg

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 5 Föregående protokoll godkänns

§ 6 Gemensam information

- Kommande styrelsemöten 2021
- Affärsplan 2021
- Redovisning projekt
- Översiktlig redovisning, alla bolags årsredovisning
- Översyn taxemodeller
- Uppdrags- bevakningslista – Styrelse
- Styrande dokument

§ 7 Beslut – Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2021/029

Styrelsen beslutar

att godkänna Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

§ 8 Beslut – Styrkort 2020

Beslutsunderlag

Uppföljning av styrkort 2020, Dnr 2017/276

Styrelsen beslutar

att godkänna uppföljning av styrkort 2020

§ 9 Beslut – Fastställelse av Årsredovisning 2020 för Färgelanda vatten AB

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2020 för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2019/202

Styrelsen beslutar

att godkänna föreliggande Årsredovisning för Färgelanda Vatten AB

§ 10 Beslut – Yttrande och justeringar i ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda

Beslutsunderlag

Yttrande över inkomna synpunkter
Vattenskyddsområden och vattenföreskrifter

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för komplettering i FVAB's ansökan till kommunfullmäktige om inrättande av vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

§ 11 Beslut – Rådanefors Avloppsreningsverk

Färgelanda Vattens styrelse har på arbetsmöte, 20210211, fått 4 olika förslag föredragna, hur situationen i Rådanefors kan åtgärdas. Styrelsen förordar alternativ 4 vilket innebär att ett nytt reningsverk installeras i befintlig byggnad som renoveras.

Beslutsunderlag

Minnesanteckningar från arbetsmöte 2021-02-11
Beslut KS 20210127

Styrelsen beslutar

att redovisa till kommunstyrelsen i Färgelanda, Västvattens utredning, om hur avloppsreningen i Rådanefors kan lösas.

att uppdra åt VD, att skriva en tjänsteskrivelse angående Rådanefors reningsverk, som beslutas av Färgelanda Vatten ABs presidie och skickas med detta beslut till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

att uppdra VD att fortsätta förberedande arbete.

I det fall att Färgelanda kommun beslutar att FVAB ska överta ansvaret för avloppsreningen i Rådanefors.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att gå vidare av styrelsen föreslagen lösning på avloppsreningen i Rådanefors, samt att taxepåverkan på ca: 1,3 % tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från år 2022.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att utöka inestående års investeringsbudget med 3,1 miljoner kronor.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att ansvaret för avloppsreningsverket går över till Färgelanda Vatten AB först när det nya/renoverade verket är klart.

att uppdra åt VD, med ekonomichef som ersättare att under år 2021 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 3,1 miljoner kronor.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 12 Information

§ 13 Information från VD

§ 14 Styrelseutvärdering

Ordförande, föredrog resultatet av den styrelseutvärdering som är genomförd under februari 2021.

§ 15 Övriga frågor

§ 16 Mötet avslutas

Digital justering

Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital justering

Bengt Svedberg (justerare)

Digital justering

Madelene Ahl (sekreterare)

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Fredag 23 mars 2017, kl 09,00
Plats: Färgelanda. Centrumhusets konferenssal

Närvarande:

Kent Carlsson (s), ordförande
Karl-Erik Segersax (kd) ersätter Ann-Marie Jacobsson (c), vice ordförande
Lennart Hansson (c)
Tomas Andersson (m)
Peter Höög (s)
Rune Månsson (s)
Magnus Fröberg (s)

Närvarande suppleanter:

Ingo Asplund (L)
Urban Henriksson (s)

Närvarande tjänstemän:

Tony Grantz
Jerker Hansson
Marianne Erlandson

- § 1 **Mötet öppnas av Kent Carlsson**
- § 2 **Upprop förrättas**
- § 3 **Dagordningen godkändes**
- § 4 **Peter Höög utses att justera protokollet**
- § 5 **Föregående protokoll, nr 2, 2018-02-23, godkänns**

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 6 Beslut – Ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

Beslutsunderlag
Ansökan, 2018-03-14, Dnr 2017/044

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för ansökan om inrättande av vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att inrättar vattenskyddsområden, Färgelanda kommun.

§ 7 Delegationsbeslut

§ 8 Information
- Projektblad. Renovering av Färgelanda V-torn, tryckstegring, Dnr 2018/074

§ 9 Information från VD
- Investeringspolicy
- Fortsatt arbete efter ny taxa
- Obetalda fakturor

§ 10 Information – Västvatten
- Personal
- Lokaler

§ 11 Strategiska frågor

§ 12 Kurser
- Styrelsegemensam heldag 14 maj, Åh Stiftsgård, Ljungskile
- Vattenstämma i Helsingborg 22-23 maj

§ 16 Övriga frågor

§ 17 Kommande sammanträden 2018

24:e maj kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
20:e september kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
18:e oktober kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal

Årsstämma

23:e mars kl 11,00 ca Lokal: Centrumhusets konferenssal

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 18 Mötet avslutas

Kent Carlsson (ordförande)

Peter Höög (justerare)

Marianne Erlandson, VD (sekreterare/justerare)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun

Bakgrund

För att trygga vattenförsörjningen för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till kommunens dricksvattenförsörjning har vattenskyddsområden skapats för de fyra vattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Sedan tidigare finns vattenskyddsområden upprättade för Vallaredalen, Håvesten 1 och 2, Håbyn och Högsäter.

Västvatten har på uppdrag av Färgelanda Vatten drivit arbetet och har genomfört ett första samråd med informationsutskick till samtliga fastighetsägare inom områdena. Fastighetsägare, allmänheten, verksamhetsutövare och myndigheter har inbjudits att lämna sina synpunkter på förslagen. Färgelanda Vatten har sedan för avsikt att skicka förslagen till Färgelandas kommunfullmäktige för fastställande av vattenskyddsområdena.

Processen har pågått under flera år av olika anledningar. Västvatten anser att nu liggande förslag har starkt stöd i de senaste årens genomförda utredningar och karteringar kring vattentäkterna. Underlagen har uppdaterats allteftersom och avstämning har skett med SGU men även med Länsstyrelsen i omgångar.

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor genomfördes under våren 2016. Myndigheternas synpunkter beaktades och arbetades in i underlaget före samrådet. En del av Länsstyrelsens synpunkter arbetades inte in i förslaget och motiven till detta sammanställdes i ett PM daterat 2016-09-12, se Bilaga 6.

Samråd med berörda

Inbjudan till fastighetsägare

Inbjudan till samråd skickades i november 2016 till alla fastighetsägare (Bilaga 1) inom de föreslagna vattenskyddsområdena Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Tid och plats för informationsmöten
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Därutöver innehöll utskicket ett informationsblad om respektive vattenskyddsområde. Utskicket redovisas i Bilaga 2.

Myndigheter och branschorganisationer

Berörda myndigheter och branschorganisationer (se Bilaga 3) har fått e-post med inbjudan att delta på samrådet och lämna yttrande. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Information på Västvattens hemsida

Information om samrådet anslogs på Västvattens hemsida (november-december 2016) där även aktuella dokument kunde laddas ner.

Tidningsannonser

Samrådet annonserades i Bohuslänningen, Ttela och Dalslänningen den 8 november 2016. Annonsen innehöll följande information:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information

Informationsmöten

Två olika informationsmöten hölls under processen med möjlighet att ställa frågor till en representant från Västvatten och vid ett tillfälle även representanter från Dalslands miljökontor och Sweco.

Informationsmöten hölls i Färgelandas centrumhus 5 och 7 december 2016 kl. 18.00 - 20.00

Västvattens representant uppmuntrade samtliga närvarande att skicka in yttranden för att få fram sina synpunkter officiellt.

2 (5)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
FEL! HITTAR INTE REFERENSKÄLLA.

Utställning

En utställning om alla fyra vattenskyddsområdena fanns i Centrumhuset i Färgelanda under perioden 8 november – 21 december 2016.

Inkomna synpunkter

Synpunkter skulle vara Västvatten tillhanda senast 21 december 2016.

Under samrådsperioden inkom 12 olika yttranden, se Bilaga 4. Inkomna synpunkter har sammanställts och skriftligen bemötts, se bilaga 5.

- Bilaga 5: Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötanden
 - Bilaga 5A: Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - Bilaga 5B: Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - Bilaga 5C: Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - Bilaga 5D: Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - Bilaga 5E: Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde

Berörda som lämnat synpunkter får den skriftliga sammanställningen av synpunkterna och bemötandet samt det nya förslaget till skyddsföreskrifter tillsänt i de fall adressen har angivits.

Ställningstagande

De synpunkter som framställts inom ramen för samråd med berörda sakägare samt i myndighetssamråd har medfört mindre revideringar i Tekniska underlagen. Några av skyddsföreskrifterna har reviderats efter inkomna synpunkter. Revideringarna gäller samtliga vattenskyddsområden. Den primära zonen i Gatersbyn 2 samt den sekundära zonen i Rösäter och Rådanefors har förändrats något. Samtliga 21 revideringar listas nedan, med hänvisning till yttrande.

Nr	Revidering / Komplettering	Ursprung	Avser
1	Föreskriften 4§ Fordonstvätt ändras till att fordonstvätt är förbjudet i primär zon och sekundär zon	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
2	Föreskrift §17A Anläggning för lagring och utvinning av energi och kyla tas bort	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
3	Ändra namnet "Dalslands miljönämnd" till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun"	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
4	Föreskrift 3§ Miljöfarliga kemiska produkter. Förtydliga att större mängder innebär 25 L.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors
5	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6A§ tas bort.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
6	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6C och D§ slås ihop till en paragraf. Ändra från att spridning ska vara förbjudet i primär zon till att spridning av naturgödsel inte får ske utan tillstånd. Benämningen stallgödsel utgår och ersätts med ordet naturgödsel.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
7	Föreskrift 7§ Djurhållning ändras till "nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan" samt ingen anmälningsplikt i sekundär zon.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
8	Föreskrift §18 Anläggningar för uttag av vatten. I den primära zonen får nyetablering ej ske utan tillstånd.	LRF	Rösäter
9	Information om avrinningen i områdena har hämtats från vattenbalansberäkningar för år 1981-201 (SMHI vattenwebb).	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
10	Föreskrift 2§ Petroleumprodukter revideras till "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
11	"Hälso- och miljöfarliga produkter" ändras till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
12	Föreskrift 16C§ Jord och berg. Ändra "med" till "av" i undantaget.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
13	Lägga till begreppet "grot" i föreskrift § 10 Timmer samt i Bilaga A (definitioner av begrepp)till skydds föreskrifterna	Skogsstyrelsen	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
14	Ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje.	LRF	Rösäter
15	s 20 i TU för Rösäter (kapitel 9.3.4). Ändra meningen "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen.." till "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen som går i dagen..."	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter
16	Ändra den sekundära zonens gräns så att den går i strandlinjen.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rådanefors
17	Föreskrift 6C§ spridning av stallgödsel. Lägga till "Undantag gäller för den hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark"	Jan och Barbara Sandell	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
18	Ändra fastighetsuppgifter under kapitel 2.2. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106	SGU	Gatersbyn 2
19	Ändra vattenuttaget till 100 m3/dygn vilket ändrar storleken på den primära zonen.	SGU	Gatersbyn 2
20	Ändra uppgifterna angående IAC avseende antal anställda och vilken produktion som bedrivs	IAC	Gatersbyn 2

Bilagor

- Bilaga 1 Inbjudna fastighetsägare
- Bilaga 2 Utskick vid samrådet, samtliga informationsblad
- Bilaga 3 Inbjudna myndigheter och branschorganisationer
- Bilaga 4 Samtliga inkomna yttranden
- Bilaga 5 Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötande
 - 5a Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - 5b Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - 5c Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - 5d Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - 5e Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde
- Bilaga 6 Kommentar till Länsstyrelsens yttrande, daterat 2016-09-12

Sändlista fastighetsägare Rösäter

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Rösäter 1:33	Anders Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:32	Hans Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:8	Henry Jan Arne Jansson	RÖSÄTER 24, HÖJDEN	458 97 HÖGSÄTER
	Ingela Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:3	Maj Britt Johansson	RÖSÄTER 21	458 97 HÖGSÄTER
	Ria Crystal Tiwari Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
	Ulf Jonasson	Arrendatorsvägen 5	458 70 HÖGSÄTER

Sändlista fastighetsägare Stigen

Fastighetsbete	Namn	Adress	
Stigen 2:40	Solvig Birgitta Gustafsson	STIGEN SOLLID 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:67	Laureta Shala	FÄRGAREVÄGEN 4	458 94 STIGEN
Stigen 2:84	Adela Karlsson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
	Andreas Johansson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
Stigen 11:8	Gunnar Sigvard Hilding Zackris	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
	Inger Marianne Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
Stigen 2:83	Clas Göran Larsson	FÄRGAREVÄGEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 6:6	S-klädsel Sune Johansson AB	STAMPVÄGEN 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:75	Ovidijus Pokvytis	KALLKÄLLEVÄGEN 1	458 94 STIGEN
Stigen 4:28	VALBOHEM AB	ALLHEMSV 5	458 80 FÄRGELANDA
Stigen 1:63	Siv Näslund	SKOLBACKEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 1:74	Stigens Friskola AB	c/o KATARINA BÄCKDAHL ELF, FÖLEN 7	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 2:52	Maino Anna-Greta Svensson	STIGEVIVÄGEN 18	458 94 STIGEN
Stigen 2:68	Inger Lise och Jan Roger Storha	TJERNLÖKKA 23	3920 PORSGRUNN, NORGE
Stigen 2:104	Inga-Britt Matilda Stigen	KARLAVÄGEN 6 LGH 1601	114 24 STOCKHOLM
Stigen 4:2	Susan Gren	STIGEVIVÄGEN 16 B, MARIEDAL	458 94 STIGEN
Stigen 2:54	Birgitta Badh och Bo Jonsson	SÖDERGATAN 1 B LGH 1004	462 34 VÄNERSBORG
Stigen 2:38	Christer Bernlo	STENERYR RÖSE 5	458 97 HÖGSÄTER
	Tobias Bernlo	VÄSTRA STIGEN 4	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:6	Lena Margareta och Hans Åke Evert Hansson	STIGEVIVÄGEN 14 B	458 94 STIGEN
Stigen 2:76	Aina Berit Linnea Karlsson	HERRGÅRDSVÄGEN 7	458 94 STIGEN
Stigen 1:69>1	FOLKE STIGENS STIFT	c/o SÖDERBLOM, BERGSVÄGEN 10	458 32 FÄRGELANDA
ED 1:11	Roger Zakariasson	ED BJÖRKUDDEN 1	458 93 FÄRGELANDA
ED 1:16	Per Berglund	ED NÄSET	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:5	Emma May Ruth and Julia Mary	Exstowe, Exton	GB - EX30PP Exeter, Devon, Storbritannien
Stigen 2:53	Stig Johansson	STIGEVIVÄGEN 20	458 94 STIGEN
Stigen 11:9	Cecilia Gran och Ted Overland	FÄRGAREVÄGEN 3	458 94 STIGEN

Sändlista fastighetsägare Rådanevors

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Mellanområde 1:15	Karla och Frank Worch	Friedrich-v.Schiller-Strasse 38	D-63505 LANGENSELBOLD, TYSKLAND
Mellanområde 1:16	Kent Ove Jönsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 7	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:13	Bengt Robert Bertil Fyhr	RÅDANEFORS NÄSBERGET 4	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:38	Jan Olov Öhman	MELLOMRÅDANE GÅRD	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:14	Marguerite och Ronny Karlsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 5	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:17	Barbara och Jan Olof Sandell	RÅDANEFORS NÄSBERGET 8	458 93 FÄRGELANDA

Sändlista fastighetsägare Gatersbyn

Namn	Fastighetsnamn	Adress	Postnumm	Postort
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Maria Martinsson	GATERSBYN 1:40	VATTENTORNSVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Cristoffer Roos	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Annica Emanuelsson	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Tobias Friberg	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Artur Alfred Valter Olssons dödsbo	GATERSBYN 1:28	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA
Linn Maria Andersson	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Karl Ove Gustav Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
Peter Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Glenn Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Gun-Britt Eriksson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Henrik Johansson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:53	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:53	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Karl Gustaf Skall	GATERSBYN 1:114	PARKVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Linus Larsson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Sven Arne Svensson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Charlotta Johansson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Mikael Vesala	GATERSBYN 1:49	CENTRUMVÄGEN 18 LGH 1101	458 30	FÄRGELANDA
SÖDRA VALBO HEMBYGDSFÖRENING	GATERSBYN 1:7			
Enis Ceman	GATERSBYN 1:23	c/o ERIS CEMAN;THORSONS VÄG 10	458 30	FÄRGELANDA
Karin Bergendal	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
Stefan Larsson	GATERSBYN 1:121	HÖGSÄTERS BÖN 7	458 96	HÖGSÄTER
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:19	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Erik Gunnar Bernhardsson	GATERSBYN 1:31	LJUNGSBERGSGATAN 13	662 36	ÅMÅL
Törner Johannesson	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
International Automotive Components Group Sweden AB	ASSARBYN 1:15	GAMLA SÖRREDSVÄGEN 25	405 31	GÖTEBORG
Karin Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Jan Peter Göran Lignell	GATERSBYN 1:26	STIGSVÄGEN 17	458 30	FÄRGELANDA
Lisa Wendel	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Inglis Viola Dahlgren	GATERSBYN 1:73	STIGSVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Greta Olsson	GATERSBYN 1:28			
Marianne Karlsson	GATERSBYN 1:27	GATERSBYVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Peppe Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Maj-Britt Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:12	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Marie Ebbesson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Magnus Olsson	GATERSBYN 1:35	SKARSJÖVÄGEN 3	459 32	LJUNGSKILE
Ingrid Sandahl	GATERSBYN 1:122	GATERSBYN HAGARNE	458 93	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:45	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Inga-Lill Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:45	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Lena Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Bengt Hansson	GATERSBYN 1:41	GATERSBYVÄGEN 14	458 30	FÄRGELANDA
Mats Ove Hällgren	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Kerstin Otrander	GATERSBYN 1:30	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rösäter

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

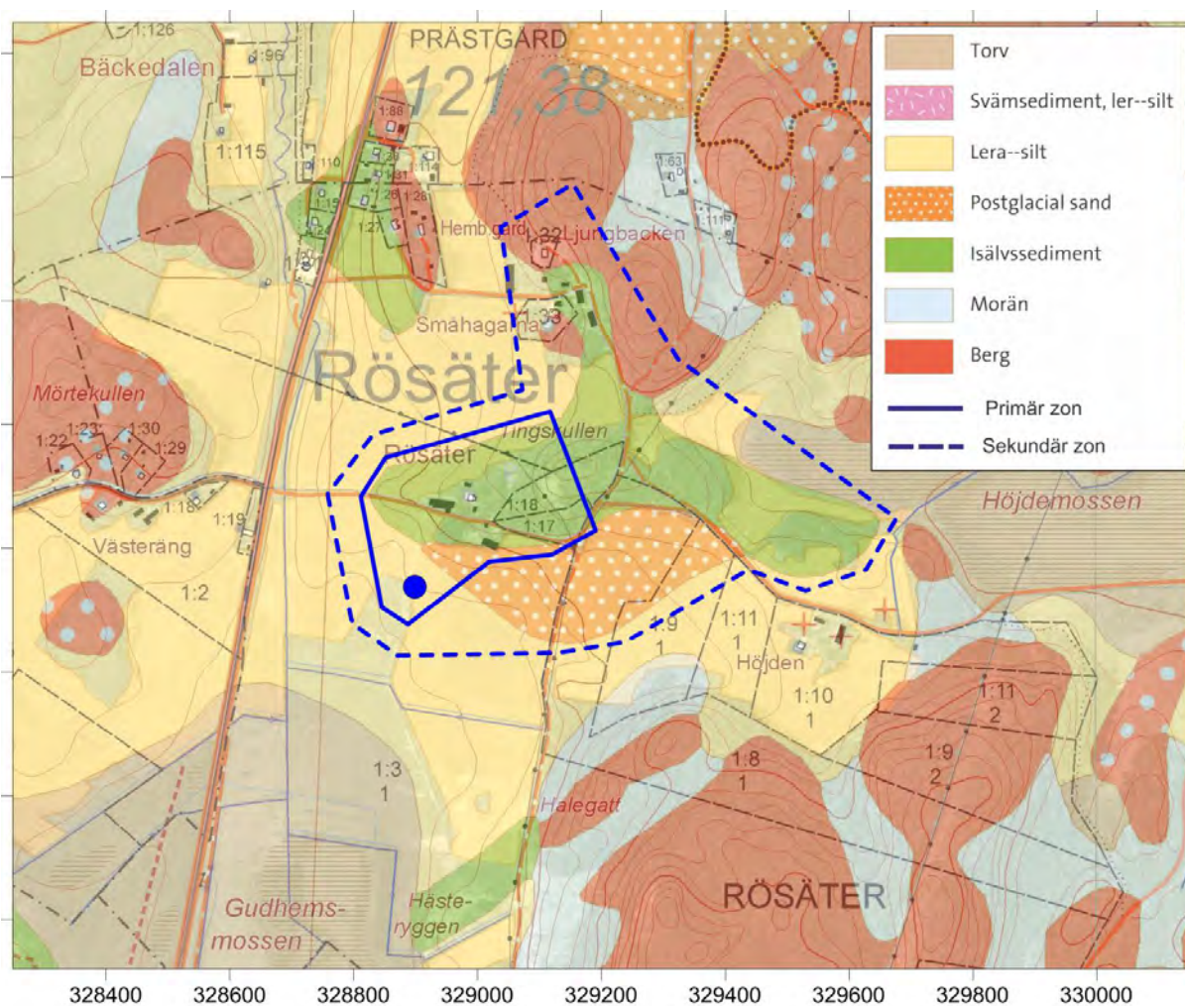
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rösäter vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Stigen

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

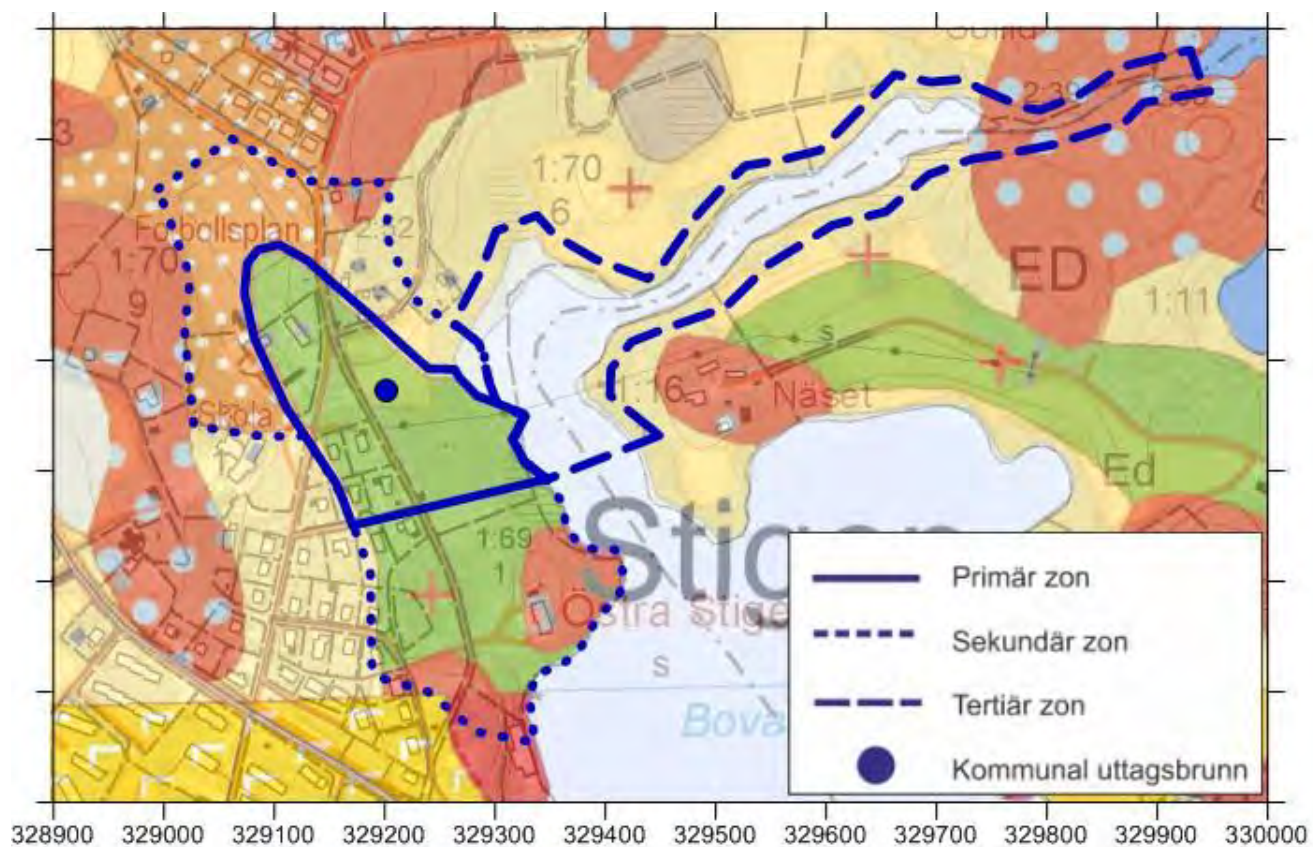
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Stigen vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rådanefors

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

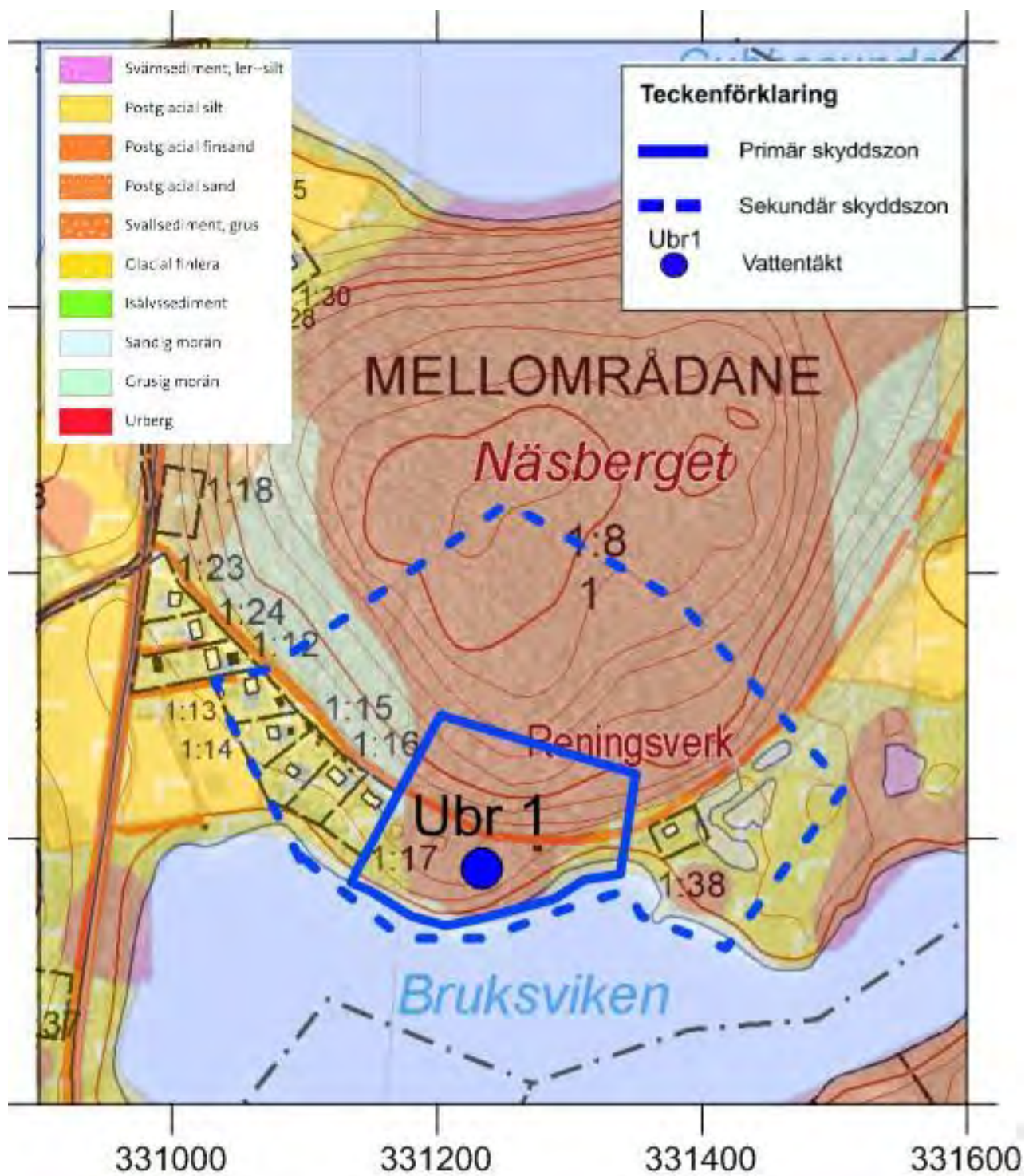
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rådanefors vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Gatersbyn

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Sändlista

samråd vattenskyddsområden Färgelanda 7 november-21 december 2016

Myndigheter

Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se
Havs- och vattenmyndigheten	havochvatten@havochvatten.se
Länsstyrelsen	vastragotaland@lansstyrelsen.se
Skogsstyrelsen	skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	info@brand112.se
Färgelanda kommun	kommun@fargelanda.se
Dalslands miljökontor	kansli@miljo.dalsland.se
	jan.sandell@miljo.dalsland.se
	britt-marie.mether@miljo.dalsland.se
	lisa.frohm@miljo.dalsland.se
	anna.sanengen@miljo.dalsland.se
SGU	sgu@sgu.se
SGI	sgi@swedgeo.se
MSB	registrator@msb.se
Boverket	registraturen@boverket.se
Jordbruksverket	jordbruksverket@jordbruksverket.se
Lantmäteriet	lantmateriet@lm.se
Vattenfall eldistribution	https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/kontakta-oss/kontaktformular/
Skanova	natcenter@skanova.se

Branschorganisationer

LRF Västra Götaland	lrf.vastragotaland@lrf.se
LRF Färgelanda (ordförande)	arne.langstrom@gmail.com
LRF Färgelanda (miljö&vattenvårdsansvarig)	christer.jansson@lrf.se
LRF Färgelanda-Torp	arne.langstrom@gmail.com
LRF Högsäter-Rännelanda (ordförande)	nils.skallsjo@gmail.com
Villaägarnas riksförbund	info@villaagarna.se
Villaägarnas riksförbund - Region väst	region.vast@villaagarna.se
Hushållningssällskapet	vast@hushallningssallskapet.se
Naturskyddsföreningen	remisser@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Väst	kansli.vast@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg	b.ingvar.andersson@telia.com
Naturskyddsföreningen Färgelanda	barbara.sandell@naturskyddsforeningen.se

Sammanträdesdatum

2016-12-15

DMN § 99 Dnr 2016/1650/NAT

Samråd om vattenskyddsområden och skydds- föreskrifter för fyra allmänna grundvattentäkter i Färgelanda kommun -Yttrande

Inledning

Västvatten inbjuder berörda myndigheter och organisationer till samråd om förslagen till vattenskydd för de allmänna vattentäkterna Stigen, Rösäter (reservvattentäkt för Högsäters samhälle), Gatersbyn (en av flera vattentäkter i Färgelanda samhälle) och Rådanefors . Förslagen finns på Västvattens hemsida www.vastvatten.se. Synpunkter ska lämnas senast den 21 december 2016.

Sedan tidigare finns det vattenskyddsområden för de övriga 5 allmänna vattentäkterna i kommunen: Håbyn och Håvesten 1 och 2 i Färgelanda, Högsäter huvudvattentäkt samt Vallaredalen i Ödeborg. Efter remissen har kommunfullmäktige i Färgelanda kommun för avsikt att fastställa vattenskyddsområden och skyddföreskrifter.

Miljökontorets

Synpunkter på föreslagna föreskrifter (gäller alla fyra områdena):

Petroleumprodukter (2§)

Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.

Fordonstvätt (4§)

Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till berörda.

Timmer mm (10§)

Det finns en otydlighet i vad som menas med en "överstigande en avverkningssäsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.

Justerandes sign

Uttragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Lagring och utvinning av värme m.m. (17§)

Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsskyldighet på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa bör inte behöva anmäla igen. Det är dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.

Uttag av vatten (18§)

Det finns troligen ett begränsat antal egna brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.

Allmänna bestämmelser (§19)

-Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.

Beredning:

Presidium 2016-12-01

Miljöchefs förslag till beslut

Dalslands miljönämnds beslut

Nämnden beslutar att avge nedanstående yttrande:

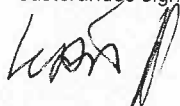
Gatersbyn

Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområde kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.

Stigen

Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelse ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med en dricksvattenledning för framtida behov.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Rösäter

Vattentäkten är reservvattentäkt till Högsäters huvudvattentäkt. Risknivån bedöms som mycket låg. Det är positivt att risken från väg 172 bedöms vara liten och ej behöver ingå i skyddsområdet. Miljökontoret tillstyrker förslaget.

Rådanefors

Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täckten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvatten ombesörjs genom att dricksvatten kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.

Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilken ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".

Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.

Paragrafen anses omedelbart justerad

Expedieras:

tony.grantz@vastvatten.se

kommun@fargelanda.se

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2016-09-08

Färgelanda kommun
Cecilia Trolin

VA strategi -Färgelanda kommun

LRFs kommungrupp i Färgelanda vill lämna följande synpunkter på kommunens nya VA strategi i de delar vi anser det behövs förändring/komplettering:

Slam och kretslopp

Tyvärr blir aldrig slammet/toalettavfallet renare än det som konsumenten stoppar i munnen eller häller i toastolen.

Vi får ständig ny kunskap om olika risker med slamspridning. Joakim Larsson, professor i miljöfarmakologi och Christina Greko, SVA skrev en artikel i läkartidningen, <http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Klinisk-oversikt/2014/04/Bra-lakemedel-pa-fel-plats-kan-paverka-naturen-och-ge-resistens/> där de just pekar på risker med slam på åkermark och antibiotikaresistens. Nyligen har också farhågor med mikroplast i slammet lyfts upp där vi ni vet att mikroplaster kan påverka mikrolivet i matjorden, man har bla konstaterat att det påverkar dagmask <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=406&artikel=6438742>

KEMI har, som ansvarig myndighet för miljömålet giftfri miljö, uttryckt att den anser att det föreligger en konflikt mellan spridning av avloppsslam och nämnda miljömål. Studier som analyserat effekterna av spridning av avloppsslam visar att det inte går att undvika risken för ackumulering av tungmetaller, läkemedelsrester eller mikroplast i åkermarken. En avgörande princip för LRF i kretsloppsfrågan är "rent in - rent ut" och att kretsloppet inte leder till någon negativ påverkan för marken, grödan, djurlivet eller omkringliggande vattenmiljöer. Ansvaret för att ta fram säkra och giftfria kretslopp ska tydligt ligga på de som förorenar avloppsvatten samt de som ansvarar för slammet/toalettavfallet. **Det är därför viktigt att kommunen redogör för hur hanteringen av slam och toalettavfall ska gå till för att säkra en kretsloppslösning för återföring av fosfor men som också undviker risker med tungmetaller, läkemedelsrester och mikroplaster, antingen i strategin eller i kommande VA plan.**

Skydd av dricksvattentäkter

LRFs kommungrupp vill vara tydlig med att kommunen behöver överväga noggrant var eventuella dricksvattenuttag ska ske. För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång. Utredningen om ersättning vid rådhetsinskränkningar (SOU 2013:59) drar bl.a. slutsatsen att PPP(förorenaren betalar) inte är tillämplig i många fall och att det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområden på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat. Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.

Enskilda avlopp

När det gäller kraven på enskilda avlopp i strategin bör det finnas en flexibilitet i det enskilda fallet för att ge möjlighet till kostnadseffektiva lösningar. När vi har tagit del av Dalslands miljönämnds nyligen antagna ”Riktlinjer för enskilda avloppsanordningar” så framkommer det att man förordar en viss teknisk lösning. Det kan vara rimligt vid nybyggnation men för befintliga anläggningar kan detta bli mycket kostsamt i förhållande till nyttan. Dalslands miljökontor hänvisar angående kostnaden att detta få avgöras i domstol.

Vi tycker detta är ett något konfrontativt förhållningssätt där tillsynsmyndigheten vill testa lagstiftningens gränser. Är det tex rimligt att en fastighetsägare åläggs en kretsloppslösning om dennes befintliga anläggning går att modifiera med fosforfilter för en tiondel av kostnaden? Det finns exempel på fastighetsägare (bla Örebro) som inte har fått lån till en avloppsanläggningen och kan tvingas flytta från fastigheten.

Falkenbergs kommun har försökt driva krav på kretsloppsanpassade avloppsanläggningar men förlorade i miljööverdomstolen. Om man läser domen (MÖD M 11550-14) så har mark och miljödomstolen i Vänersborg gjort följande klarläggande:

”Vad först gäller synpunkten att anläggningen skulle vara oförenlig med det nationella miljömålet ”ingen övergödning” vill domstolen framhålla – med utgångspunkten att miljömålet gäller för ett större sammanhang – att avloppsanläggningar som uppfyller kraven för hög skyddsnivå får anses väl förenliga med nämnda miljömål.”

Med anledning av detta ser vi det som svårt att kommunen ställer mer långtgående krav än de som gäller för hög skyddsnivå, oavsett teknisk lösning. LRFs kommungrupp i Färgelanda tycker inte det är lämpligt att förorda en viss teknisk lösning så som Dalslands miljönämnd har gjort. Dels så kan den snart bli omodern, dels kan det onödigt dyrt för enskilda fastighetsägare.

Det finns många intressanta tekniska lösningar på gång för att få en ren produkt för återföring till lantbruket, såsom att förbränna, förgasa eller torka avloppsslam som minskar spridningen av organiska miljögifter som läkemedelsrester och antibiotikaresistenta bakterier. Det finns även en utveckling inom teknik som utöver fosforåterföring även kan generera biokol som kan bidra till ökad kolhalt i åkermarken vilket ju är positivt ur klimatsynpunkt.

Vi tycker också det är viktigt att kommunen satsar på rådgivning till fastighetsägare då frågan om enskilda avlopp är mycket svår för den enskilde fastighetsägaren.

Dagvatten

Vi vill i detta sammanhang lyfta fram vikten av och skyligheten att teckna avtal med markägare och dikningsföretag i de fall dagvatten leds ut i diken/markavvattning som leder till ett förändrat flöde och en förändrad belastning på vattenanläggningen. Lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet anger att den som påverkar någon annan eller utnyttjar redan befintliga anläggningar skall ta del i kostnadsansvaret för anläggningen. Dagvattenhantering medför ofta att befintliga system påverkas negativt från dräneringssynpunkt genom högre belastning som orsakar högre vattennivåer i marken dvs dräneringen fungerar tidvis sämre vilket leder till högre miljöbelastning.

Kommunens detaljplaner, VA-planer och dagvattenplaner måste utförligt beskriva flödesviktade utsläppsvärden samt de hydrologiska, ekonomiska och juridiska förutsättningarna för ökad avledning av avloppsvatten till ett dike, som förvaltas av enskilda markägare eller ett dikningsföretag.

REMISSYTTRANDE

460
550

Dnr dnr

2016-09-08

Med vänlig hälsning

Arne Långström
Ordförande LRF kommungrupp Färgelanda

2016-12-21

Västvatten
Tony Grantz

LRF Västra Götaland/Färgelanda kommungrupp har tagit del av förslaget till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområden i Stigen, Rösäter, Rådanefors och Gatersbyn inom Färgelanda kommun om vill lämna följande synpunkter.

LRF anser att det är viktigt att skydda dricksvattentäkter. I de allra flesta fall så är vattenkvaliteten god vilket visar att den lagstiftning som finns och den hänsyn som den enskilde visar räcker mycket långt. Västvatten har tagit fram förslag till skyddsföreskrifter som kan innebära en hel del ökad byråkrati, och vissa fall mycket långtgående inskränkningar på fastigheter och med sänkta fastighetsvärden som följd. Förslaget har brister i riskvärdering och framförallt görs ingen analys av hur långt man kommer med befintlig lagstiftning. I skyddsföreskrifter ska man som långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning. För en verksamhetsutövare tillkommer här 29 nya regler som man måste förhålla sig till. Historien visar att i de här täkterna klarar huvudmannen med befintlig lagstiftning att producera ett dricksvatten utan anmärkning. Är denna regelhysteri verkligen rimligt?

Fastställande av skyddsföreskrifter är en viktig process eftersom berörda sakägare får leva med föreskrifterna under verksamhetens fortsatta existens. Det är därför av oerhörd vikt att föreskrifterna blir förutsägbara, transparenta och väl avvägda utifrån de lokala förutsättningarna som råder på platsen. Vi motsätter oss därför att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. Också i den nyligen avslutade drickvattenutredningen bekräfts att det är det förhållningsätt som ska fortsätta att gälla. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda. Föreskrifterna för vattentäkterna i Färgelanda innebär i vissa delar ett brukandeförbud vilket är en oerhörd långtgående inskränkning. Samtidigt som dessa föreskrifter innebär långtgående krav för

enskilda verksamhetsutövare, så bedriver Västvatten 2 av anläggningarna olagligt då man saknar vattendom för vattenuttaget. Rimligtvis borde en vattendom fastställas först innan långgående krav på fastighetsägare fastställs i föreskrifter.

Om föreslagna skyddsföreskrifter kvarstår innebär det att åkermarken inte går att bruka på ett hållbart sätt i primär zon. Huvudmannen behöver då betala ersättning till berörda markägare.

Ersättningsfrågan rörande inskränkningar i pågående markanvändning har varit föremål för en utredning (Ersättning vid rådighetsinskränkningar SOU 2013:59) Slutsatserna gällande vattenskyddsområden var bla

- Åtgärder vidtas i stor utsträckning i rent förebyggande syfte, dvs utan att någon förorening konstaterats.
- Skyddsnivån är mycket hög och leder till långtgående krav.
- Det är inte bara frågan om att vidta åtgärder mot verksamheter som utgör en faktisk risk, utan även mot verksamheter som utgör en potentiell risk.
- Bestämmelserna syftar i första hand till att bevara ett vattenområde, inte till att begränsa en pågående miljöskada.
- PPP är många gånger inte alls tillämplig i dessa fall.
- Det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområde på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat

Tillstånd

Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet. Vara kommun har nyligen upprättat en policy där vattenkollektivet tar kostnaden för tillståndsansökningarna. Kommunens erfarenhet i Vara är att dessa pengar är småpengar i sammanhanget och man i stället ser det som en investering i ett gott samarbete med verksamhetsutövarna.

Konsekvensutredning saknas

För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om

konsekvensutredning vid regelgivning. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § har karaktär av generell giltighet för allmänheten. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmissiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.

Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.

LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.

Avsaknad av vattendom

Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av täktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Kanske borde vattentäkten ligga på en annan plats för att för att minska motstående intressen eller att det är miljömässigt bättre med en annan placering. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.

Skyddsområden

Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, tex i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångsätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.

Särskilda synpunkter på vattentäkter

Rösäter: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.

Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.

Synpunkter på skyddsföreskrifter

2 § Hantering av petroleumprodukter

I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:

1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar
2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor
3. MSB:s föreskrifter (MSBFS 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor

Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.

Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämma med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.

Miljöfarliga kemiska produkter

Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd

Bekämpningsmedel

Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen. Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.

Växtnäringsämnen

Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretsloppslösningar.

Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.

Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bla Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.

Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobacter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödelspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.

Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödelspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.

En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.

Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.

Djurhållning

Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäkterna när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.

Slam

Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?

Timmer mm

Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga. Så här skriver HaV i rapporten Bättre rådlös än rådvill?:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer mot bakgrund av både förändrad lagstiftning och teknikutveckling inom området att rådet fyller en begränsad funktion idag. Timmer lagras i allt mindre omfattning på stora terminaler och aldrig direkt i sjöar och vattendrag. Miljöskyddsaspekter till följd av upplag av större mängder timmer regleras i särskild ordning. Om en verksamhet lokaliseras inom ett vattenskyddsområde så bör särskild hänsyn kunna tas till platsens speciella känslighet i den sedvanliga prövningen avseende miljöfarlig verksamhet. Rådet bör kunna upphävas.

Avloppsanläggningar

Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning. Ur HaVs rapport 2014:25:

"Nödvändigheten av att ha ett krav på tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter för små avlopp är dock mer tveksam med tanke på att det redan handlar om en verksamhet som idag alltid är tillståndspliktig eller anmälningspliktig hos kommunernas miljönämnd"

9 § Energianläggningar

Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad

köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.

Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi u jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.

Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.

Med vänlig hälsning

Christer Jansson

Verksamhetsutvecklare

LRF Västra Sverige

Arne Långström

Ordförande

LRF Färgelanda kommungrupp

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Vattenvårdsenheten
Roger Rudolfsson
010-224 48 59

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

Sida
1(3)

Västvatten AB
tony.grantz@vastvatten.se

Länstyrelsens yttrande gällande förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkterna Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen i Färgelanda kommun

Ärendebeskrivning

Förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter för rubricerade vattentäkter inkom för samråd till länsstyrelsen 2016-11-07. Synpunkter skall lämnas senast 2016-12-21.

Samråd sker i enlighet med 25 § förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken. Beslut om vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, enligt 7 kap. 21 och 22 §§ MB, kommer att fattas av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.

Länstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Bolaget har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i bifogat PM kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för varför vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslaget.

Synpunkter på det tekniska underlaget

För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från ”SMHI runoff map för åren 1931-1960”. Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.

När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en vis marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.

I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ”Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.

Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.

I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.

I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.

Synpunkter på föreslagna föreskrifter

Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.

Övriga synpunkter

Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäcksarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.

Upplysningar

När beslut om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter har fattats och trätt i laga kraft skall beslutet omedelbart skickas dels till Länsstyrelsen och dels till Havs- och vattenmyndigheten, vilka har det regionala respektive nationella ansvaret för registerhållning av vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen ska, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:5) om kungörelse av beslut publicera nya eller förändra vattenskyddsområden i den nationella databasen skyddad natur (Vic Natur).

Länsstyrelsen behöver därför ha beslut om vattenskyddsområde samt karta över områdets avgränsningar i digitalt format, samt s.k. shape-filer redovisande vattenskyddsområdets yta (polygon) i koordinatsystemet sweref 99 TM.

Detta yttrande har lämnats av vattenmiljöhandläggare Roger Rudolfsson i samråd med vattenmiljöhandläggare Linda Danielsson.

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

580
3(3)

Länsstyrelsens ärendehantering är digital och denna skrivelse saknar därför underskrift.

Datum
2016-11-09

Diarienummer
1250-2016-000925-~~561~~X

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Enhet Samhällsskydd

Handläggare

Benny Gustavsson
Enhetschef
0521-26 59 06
benny.gustavsson@brand112.se

Västvatten
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla

Yttrande angående vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärende: Samråd
Kommun: Färgelanda

Yttrandet avser förslag till vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

Bedömning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har tagit del av insända handlingar och har följande synpunkter:

Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden!

Övriga upplysningar

Inget.

Granskade handlingar

Meddelande om samråd, daterad 2016-11-07

Räddningstjänsten
Vänersborg 2016-11-09

Benny Gustavsson
Enhetschef

1(1)

Samråd förslag till vattenskyddsområden med föreskrifter för fyra vattentäkter i Färgelanda kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 7:e november 2016 erhållit rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra följande:

SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016, yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt.

Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2.

SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).

SGU förelår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.

SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGUs serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Göran Risberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologerna Lars-Ove Lång och Mattias Gustafsson, den senare föredragande, deltagit.

Göran Risberg

Mattias Gustafsson

Datum
2016-12-21

Beteckning
5.3.2-1611-0656

Ert datum
2016-11-07

Er beteckning

Vår referens
Bo Lind

Västvatten
Att: Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun.

Samråd.

Statens geotekniska institut, SGI, har från Västvatten inbjudits att i samråd lämna yttrande i rubricerat ärende.

SGI noterar att vattentäkterna i Gaterbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits sedan en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.

SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av enhetschef HannaSofie Pedersen, efter föredragning av hydrogeolog Bo Lind som handlagt ärendet tillsammans med geotekniker Stefan Turesson och miljötekniker Jenny Vestin.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Myndighetsfunktionen
Infrastruktur
Enligt uppdrag

Bo Lind

Statens geotekniska institut

Huvudkontor

Besöksadress: Olaus Magnus väg 35
581 93 LINKÖPING
Tel 013-20 18 00
Fax 013-20 19 14

Regionkontor Göteborg

Besöksadress: Hugo Grauers gata 5B
Postadress: 412 96 GÖTEBORG
Tel 031-778 65 60
Fax 031-778 59 40

Bankgiro 5211-0053
Org nr 20 21 00-0712
E-post sgi@swedgeo.se

Datum
2016-11-09Diariennr
2016/3237

Västvatten AB
Tony Grantz
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla
tony.grantz@vastvatten.se

Förslag till nya skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter, Färgelanda kommun

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har tagit del av utbredning och föreslagna skyddsföreskrifter för grundvattentäkterna; Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter samt Stigen i Färgelanda kommun.

I samtliga paragrafer med rubriken **Timmer mm** kan man förstå att GROT-upplag inkluderas i begreppet ”och liknade”. GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.

I övrigt har vi inget att erinra.

Samuel Sjöberg
Skogskonsulent

Västvatten AB
Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Kopia till:

Trafikverkets synpunkter angående samråd om vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärendet

Västvatten AB har översänt rubricerat ärende inkommen 2011-11-07 till Trafikverket för samråd.

För att öka dricksvattensäkerheten för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till allmän dricksvattenförsörjning inrättas vattenskyddsområden med tillhörande skyddsföreskrifter för de fyra grundvattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersby. Trafikverket är inbjudna till samråd med möjlighet att lämna yttrande på förslaget om vattenskydd för de aktuella vattentäkterna.

Rösäter grundvattentäkt

Väg

Närmaste statliga väg nr 172, ligger ca 90 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är en primär länsväg och utgör rekommenderad primär transportväg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 7.6 meter bred. Trafikmängden uppgår till 3 373 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 399 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Stigen grundvattentäkt

Vägen

Väster om det föreslagna vattenskyddsområdet går närmaste statliga väg 173 genom samhället Stigen. Vägen ligger ca 170 m från gränsen för den primära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är ingår i funktionellt

prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan och vägen är 7.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 832 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 155 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Trafikverket har vattenverksamhet genom bro över Brovattnets utlopp vid Östra Stigen 4:1 och 4:23 på väg 173 drygt 300 m söder om föreslaget vattenskyddsområde. Drygt 170 m söder om föreslaget vattenskyddsområde finns ett yt- och grundvattenskydd utmed väg 173 på en sträcka om ca 80 m.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Rådanefors grundvattentäkt

Vägen

Närmaste statliga väg nr 173, ligger ca 40 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Den utgör också ett viktigt transportstråk enligt NRL. Hastigheten uppgår till 70 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 6.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 967 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 169 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet finns utmed väg 173 i form av vägtrumma, stentrumma 2x2,5 m, i Kuserudsån vid Norra Rådane, ca 500 m norr om vattenskyddsområdet och ytterligare en vägtrumma vid Mellanrådene 1:8 ca 300 m söder om vattenskyddsområdet..

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Gatersbyn 2 grundvattentäkt

Vägen

Det föreslagna vattenskyddsområdets primära skyddszon ligger precis norr om statliga väg 173 och angränsar till den vägen. Väg 173 går också igenom den sekundära skyddszonen samt sträcker sig utmed vägg 172 med minsta avstånd ca 50 meter till vägen 172.

Väg 173 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 516 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 126 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Väg 172 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Vägen är också rekommenderad väg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 2 950 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 344 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet som kan påverka vattenskyddsområdet finns i form av bro över Björvattnets utlopp (Lillån) vid Sångarud 2:2 och 2:3 samt åomgrävning där och på Gaterbyn 1:9 ca 250 m öster om föreslaget vattenskyddsområde vid väg 173. Från bro och öster ut kan det också finnas ytvattenförekomst från sjön Björvattnet som också har grundvattenförekomst. Ytvattenförekomst från vattendrag finns ca 240 m öster om vattenskyddsområde utmed väg 173.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Med vänlig hälsning

Patrik Alenklint
Samhällsplanerare

Övriga medverkande i ärendet: Eva-Lena Torudd

Högsäter 16-12-17

Historien om Högsäters reservvattentäkt i Rösäter:

Det var en gång-så brukar de flesta sagor börja,därför kan denna historien inte börja så eftersom alla sagor har ett lyckligt slut och den här historien bringar ingen lycka till någon. Kan möjligen säljas som filmmanuskript eftersom flera kriterier för detta uppfylls såsom lögner,hot samt bedrägligt uppsåt. Jag kommer bena ut alla ingredienserna i denna berättelsen.

En gång i tiden,lär väl varit någon gång mitten till sent 90-tal var det någon som kom på att Högsäter inte hade någon reservvattentäkt. Kommunen lejde då in ett konsultföretag som ansåg att Rösäter var en lämplig plats eftersom de sett på kartor att det var markerat att där fanns vattenställe så kontakt togs med min far som vid den tiden företrädde gården. Det skulle provborras och om vattnet dög så fanns det rejäla pengar att hämta enligt kommunens då utsända talesman K-G Svensson. Det skulle betalas ut ersättning per pumpad kubik och det sades inte ett ord om att detta skulle påverka gården alls. I efterhand kan jag tycka att min fars naivitet är pinsam men eftersom han jobbat i kommunal förvaltning i en stor del av sitt liv så agerade han utifrån det han visste av,att folk som företräder en kommun inte normalt far med osanning och det som sägs gäller. Till sin död i januari 2003 så väntade han på att vattentäkten skulle börja producera så att ersättningen skulle "rinna in". Jag kan tycka att det är oerhört lågt av en kommunrepresentant att producera så pass långtgående lögner för en åldring,som sagt,han visste inte bättre utan litade på det som sades.

Efter att farsan dog tog jag över skötseln av gården och det första jag fick höra var att inga invändningar mot eventuell provborring hade framförts och att det kommer inom kort bli ett vattenskyddsområde. Vid min invändning om utlovad ersättning påtalades att det finns inga bevis men som plåster på såren så kommer en intrångsersättning på 5000 kronor,och visst den kom men jag är glad att farsan hann dö innan han insåg att han blivit utsatt för bondfänger.

Nämnde ju i förtexten att det förekommit bedrägligt uppsåt,och detta får väl tillskrivas konsultföretaget som till dags dato inte gjort mer än tittat på lite kartor och tagit förmodligen rundhänt betalt av kommunen. Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat,och lurar färgelanda kommun på förmodligen ansenliga belopp när de påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen kunnat lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet de inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag minns att vid mitt första möte efter farsans död skedde i Rösäter med Kenneth Marberg (han slutade strax efter detta,hade förmodligen någon skam i kroppen) K-G Svensson (numer pensionär,har vid senare samtal medgivit att om högsäter skulle haft en reservvattentäkt värd namnet skulle detta varit i ragnerudssjön) samt nån människa från Sweco som påstod att det fanns en klar avgränsning mellan vattentäkterna. Jag skulle vilja veta var den

avgränsningen finns. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extermt poröst och vattengenomsläppligt. En numer avliden morbror borrhade efter bergvärme på sin tomt ganska exakt mitt emellan vattentäkterna och brunnsborrharen hade aldrig sett liknande vattenflöde. Vilken vattentäkt var det som berördes?

Jag är väldigt historieintresserad, speciellt rörande gårdens historia. Eftersom Rösäter innefattar ett gravfält så är gården och dess omgivningar noga dokumenterad sedan mitten av 30-talet via foton som tagits från gravfältet. Detta var innan det fanns resurser för att dränera åkermarken och man inser att de blöta partierna är på samma platser som idag. Intressant är att se att från tingskullen och nordväst över gården småhagane finns ett bälte med vattenkällor ner emot den primära vattentäkten på Högsäters prästgård och med vetskapen att berget däremellan är poröst och vattengenomsläppligt så finns det inget som talar för att det är två vattentäkter. Som bonus för de som intresseras av historia så ställde vägverket till med en giftskandal i stil med händelserna i Teckomatorp men inte heller detta påverkade vattenkvalite´n

En annan sak som Sweco aldrig berört är det som de flesta Högsätersbor är medvetna om dvs att på "skjutbanerakan" finns under 16 meter dy 80 meter klart vatten. Dåtida vägverket, som inte satt och gissade bakom kartor gjorde en riktig geologisk undersökning när vägen byggdes och breddades. Är detta kanske det primära tillrinningsområdet både för vattentäkten i Rösäter och vid prästgården? Sweco vet inte, de har ju bara tittat på kartor.

Ska vi komma till avdelningen hot så utfördes dessa från en annan representant från färgelanda kommun, Jan Myre´n hette han. I ett samtal angående reservvattentäkten påtalade jag att i delar av det primära skyddsområdet dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till-94 och då sades ordagrant, tyvärr spelade jag inte in samtalet " nu ska du enbart hålla käften eftersom det blir markägaren som får sanera om det där kommer ut så tig för din egen skull" Jag påtalade att jag inte visste vem som ägde nämnda del av gropen, antingen trafikverket eller riksantikvarieämbetet pga gravhögarna på toppen. Efter det påpekandet ville han inte prata mer om detta.

En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Sweco´s förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas ett förbud mot påning och spontning i området..jag undrade hur de tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framkom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även här förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan är bara taget från vad som brukar vara praxis. Man kan inte förvänta sig mer från ett konsultföretag som bara gissar var tillrinningsområdet finns genom att titta på kartor.

Det har ju inte funnits någon stor brådska att inrätta ett vattenskyddsområde, beror väl framför allt av att Rösäters vattentäkt påverkas aldrig av något, trots vad Swecos så kallade geologer påstår i sina restriktioner när vattenskyddsområdet bildats. Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta kommer ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svart på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen mår om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar. Vore ju roligt att få utrett hur det egentligen ligger till eftersom vattentäkten i Rösäter aldrig, någonsin påverkats av något. Är väl ett nog så gott bevis på att Sweco inte alls har något på fötterna när de vill inrätta skyddszoner utifrån en karta!

Så, vilka slutar historien då illa för. De som lär drabbas hårdast är väl Högsätersborna som blir utan tjänligt vatten om något skulle hända, finns ju ingen reservvattentäkt. Kommunens representanter, eftersom de låtit sig lurats. Markägaren, som får en massa förbud på sin mark, både för det inte behövs och för att det faktiskt inte är en reservvattentäkt. Den stora vinnaren är Sweco men jag hoppas ju att Färgelanda kommun antingen åtar dem för bedrägeri eller ålägger dem att återbetala varenda utdebiterad krona-för skattebetalarnas skull!

Så vad händer nu? Ja, vattentäkten får gärna stå kvar, betesdjuren brukar tycka om att skrubba sig mot stängslet. Dock menar jag att det finns fortfarande ingen reservvattentäkt om det skulle ske en olycka där tillrinningsområdet finns. Mitt förslag är att låt vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden: det inhägnade området vid pumpstationen blir primär skyddszon, en meter utanför blir sekundär. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragnerudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3

Haglund Kristina

Från: jan.sandell@telia.com
Skickat: den 27 december 2016 12:14
Till: Tony Grantz
Ämne: Vattenskyddsområde Rådanefors

Till Västvatten, Tony Grantz.

Hej
Som fastighetsägare till Mellområdene 1:17 vill vi lämna följande synpunkter på det utsända förslaget till vattenskyddsområde för Rådanefors dricksvattentäkt.

Angående förslaget till skyddsföreskrifter:

Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.
Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.

Angående tekniskt underlag:

Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekas som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodik som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonnent vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.

/Med vänlig hälsning
Jan och Barbara Sandell

Rådanefors, Näsberget 8
458 93 Färgelanda
Jans mobil 0727-170093

Synpunkter på Förslag till föreslaget Vattenskyddsområde Gatersbyn 2

Med anledning av den dokumentation vi fått avseende införande av ett Vattenskyddsområde Gatersbyn 2, där IAC Fastighet ingår i sekundär skyddszon, **vill vi med detta brev uppmärksamma er på de problem införandet av föreslaget Vattenskyddsområde skulle innebära.**

Nedan ett antal argument om vad som påverkar vid Normal driftläge och vid onormalt driftläge

1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskydds område som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.
2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³ / dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/ dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.
3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§),som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämd), men stor potentionell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvarningsutrymmet någon gång i framtiden.
4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173
Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten.
Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil.
Det går ca 50-60 Trailer / dag från fabriken med gods.
5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning.
IAC har ett mycket stort antal Impregneade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.
6. Det finns inom skyddsazonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall)med div. olika fraktioner av Indusatriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta

varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.

7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.
8. (15§ Väg). Snöbekämning sker dagligen vintetid för att säkerställa en säker Logistikantering

IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.

IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.

Kontaktperson i detta ärende är Platschef Mikael Andersson
Mikael.Andersson@iacgroup.com

2017-02-23 Ingemar Sundén
Ingemar.Sunden@iacgroup.com

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A

Generella yttrande för samtliga vattenskyddsområden

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Samtliga inkomna yttranden redovisas i Bilaga 4. Ett sammandrag av generella synpunkter gällande samtliga vattenskyddsområden redovisas nedan.

Dalslands miljö- och energinämnd	
Dalslands miljö- och energinämnds synpunkter	<p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter:</p> <p>§2 Petroleumprodukter: Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.</p> <p>§4 Fordonstvätt: Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till de berörda.</p> <p>§10 Timmer mm: Det finns en otydlighet i vad som menas med "överstigande en avverknings säsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm. Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsplikt på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa behöver inte anmälas igen. Det är</p>

1 (14)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Det finns troligen ett begränsat antal brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.</p> <p>§19 Allmänna bestämmelser Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Dalslands miljö- och energinämnd skriver att det är viktigt att informera vad som gäller inom vattenskyddsområden med avseende på petroleumprodukter och uttag av vatten. Västvatten delar denna uppfattning och avser att tillsammans med Dalslands miljö- och energinämnd ta fram ett informationsblad till berörda fastighetsägare och verksamhetsutövare. Detta blir aktuellt när vattenskyddsområdena har fastslagits och syftet är att informera om vilka regler som gäller inom vattenskyddsområdena.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns föreskrifter (MSB SF 2013:3) som tillåter privatpersoner att hantera 100 liter brandfarliga varor utan tillstånd. Dock är dessa föreskrifter inte avsedda att gälla inom ett vattenskyddsområde. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län har länsstyrelsen haft som praxis att förordna 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så håller Västvatten med Dalslands miljö- och energinämnd att det blir tydligare att förbjuda</i></p>

2 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon. Västvatten har reviderat § 4 för alla fyra vattenskyddsområdena. (Rev 1)</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så är "avverkningssäsong" definierad i bilaga A i skyddsföreskrifterna.</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna enligt Dalslands miljö- och energinämnds förslag (Rev 2).</p> <p>Västvatten avser att ändra namnet Dalslands miljönämnd till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun" i skyddsföreskrifter och tekniska beskrivningar (Rev 3)</p>
--	--

Havs- och Vattenmyndigheten	
Yttrande Havs- och vattenmyndigheten	Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Jordbruksverket	
Jordbruksverket vattenmyndigheten	Jordbruksverket avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Lantmäteriet	
Lantmäteriet	Lantmäteriet har inget att erinra mot upprättat förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifterna för de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.
Västvattens bemötande	---

LRF i samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun	
LRF	I samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun inkom synpunkter från LRF som berörde vattenskyddsområdena.

	<p>Synpunkterna vidarebefordrades av Samhällsbyggnadsavdelningen, Färgelanda kommun till Västvatten 2016-10-10. LRF har även ett yttrat sig i ett separat utlåtande under samrådstitiden, se nedan.</p> <p>Nedan är sammanfattning av LRF:s yttrande för VA-strategin som berör inrättande av vattenskyddsområden:</p> <p>”För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång</p> <p>Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.”</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse.</i></p> <p><i>Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster). Vidare får individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare bara lämnas om det finns synnerliga skäl för det (2 kap. 8 § kommunallagen). Om en skyddsföreskrift innebär att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras, har fastighetsägaren enligt 31 kap. 4 § Miljöbalken rätt till ersättning. Dock är verksamhetsutövaren skyldig att iakttä miljöbalkens allmänna hänsynsregler i förhållande till vattentäkten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att anlägga en vattenledning mellan orterna eftersom det innebär stora kostnader.</i></p>

LRF Västra Götaland/Färgelanda

LRF Västra Götaland/Färgelanda

Sammanfattning av LRF:s synpunkter:

Allmänt: I skyddsföreskrifter ska man så långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla

4 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning.</p> <p>Vi motsätter oss att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda.</p> <p>Tillstånd: Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet.</p> <p>Konsekvensutredning: För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådets kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.</p> <p>Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.</p> <p>LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.</p> <p>Vattendom: Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av tåktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.</p>
--	--

	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Synpunkter på skyddsföreskrifterna</p> <p>§2 Petroleumprodukter: I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar 2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor 3. MSB:s föreskrifter (MSBF 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor <p>Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.</p> <p>Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämja med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.</p> <p>§3 Miljöfarliga kemiska produkter: Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen.</p> <p>§6 Växtnäringsämnen: Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretslopps lösningar.</p>
--	--

6 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.</p> <p>Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bl.a. Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.</p> <p>Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobakter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.</p> <p>Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.</p> <p>En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.</p> <p>Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.</p> <p>§7 Djurhållning: Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäkterna när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.</p> <p>§8 Avloppsanläggningar: Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning.</p>
--	--

	<p>§9 Slam: Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?</p> <p>§10 Timmer mm: Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm: Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.</p> <p>Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi ur jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p>
<p><i>Västvattnets bemötande</i></p>	<p><i>Västvattnet har efter inkomna synpunkter från samrådet reviderat och ändrat i skyddsföreskrifterna för att göra dessa tydligare och för att anpassa bättre till lokala förutsättningar. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena.</i></p>

8 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p><i>Exempelvis består markförhållandena i Håby och Dingle i Munkedal kommun till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse. Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster).</i></p> <p><i>Angående en konsekvensutredning som LRF hänvisar till så avser förordningen 2007:1244 förvaltningsmyndigheter under regeringen. Kommunala bolag (som Färgelanda Vatten AB) eller kommunfullmäktige är inte en förvaltningsmyndighet under regeringen. Vidare så står det i handboken för vattenskyddsområden (2010:5) att det inte finns några krav på att utföra konsekvensutredningar för föreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken för vattenskyddsområde. Med stöd av ovan nämnda dokument så anser inte Västvatten att en konsekvensutredning måste utföras. Det är korrekt att ett förslag i Dricksvattenutredningen är att Konsekvensutredningar för vattenskyddsområden ska bli krav, men inget beslut finns från Regeringen om förslaget.</i></p> <p><i>Det är beklagligt att det inte finns en vattendom för Stigen och Gatersbyn. Västvatten avser att söka vattendom för dessa vattentäkter snarast möjligt. Det finns dock inga juridiska hinder att först inrätta ett vattenskyddsområde och sen söka vattendom.</i></p> <p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten. LRF anser att exempelvis skyddsområdet för Rösäter kan ha en annan omfattning. LRF föreslår att man kan skapa sekundär skyddszon A och B precis som har tillämpats i Munkedal (bl.a. Dingle och Håby). I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med lera. Både den primära och sekundära skyddszonerna syftar till att skydda isälvsлагringen där nybildning av grundvattnet sker. Västvatten anser det inte motiverat utifrån geologiska förhållandena att införa en sekundär skyddszon A och B.</i></p>
--	---

	<p>Skyddsföreskrifter:</p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns andra föreskrifter som reglerar brandfarliga vätskor. Dock är dessa föreskrifter inte framtagna med syfte att skydda allmänna vattentäkter, vilket vattenskyddsföreskrifterna är. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde än utanför. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län så har länsstyrelsen haft som praxis att förorda 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§3) om miljöfarliga kemiska produkter har Västvatten gjort tillägget (Rev 4) att ange volymen 25 l i texten så att det blir tydligt när tillstånd krävs. Detta stod i skyddsföreskrifterna för Gatersbyn 2 men inte för de övriga tre vattenskyddsområden.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§5) om bekämpningsmedel så är det möjligt enligt Dalslands miljö- och energinämnd att ge tillstånd under en längre period om det är lämpligt. Tillstånden kan vara kopplade till villkor som t.ex. säger att verksamhetsutövaren ska meddela miljökontoren varje gång de tänker sprida bekämpningsmedel.</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra föreskriften §6 om växtnäringsämnen. §6A kommer att strykas och §6C och D kommer att slås ihop till en paragraf (spridning av gödsel). Vidare kommer §6C och D att ändras från att spridning av stallgödsel/handelsgödsel är förbjudet till att spridning av stallgödsel/handelsgödsel får inte ske utan tillstånd i primär zon. Vidare kommer ordet stallgödsel att ersättas med naturgödsel. (Rev 5 och 6)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§7) om djurhållning kommer Västvatten att ändra föreskriften till att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig. I sekundär zon tas anmälningsplikten bort. (Rev 7)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§8) om avloppsanläggning avser Västvatten inte att revidera paragrafen. Även om det framgår i ordinarie lagstiftning så anser Västvatten att det är bra att vara extra tydlig inom ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§9) om slam så är det korrekt att kommunen förespråkar kretslopps lösningar i sin VA-policy. Att man uppmuntrar det rent generellt i kommunen innebär dock inte att man vill ha det i anslutning till en allmän vattentäkt. Återföring av slam till åkermark är ett bra sätt att skapa kretslopp för näringsämnen. Men spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning bör undvikas där det kan påverka vattentäkter (både allmänna och enskilda) eftersom</i></p>
--	---

10 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>de kan innehålla både bakterier och andra ämnen t.ex. läkemedelsrester.</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så avser Västvatten inte att ta bort skyddsföreskriften. Även om större timmerupplag är tillståndspliktiga så innebär det ett extra förtydligande vad som gäller inom ett vattenskyddsområde. Skyddsföreskriften stöds dessutom av Naturvårdsverket handbok (2010:5).</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna (Rev 2). Västvatten bedömer det som motiverat att förbjuda nyetablering av anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi i primär zon av försiktighetsskäl.</p> <p>Gällande föreskrift (§18) så har Västvatten beslutat att ändra föreskriften för Rösåter så att nyetablering av brunn för uttag av vatten inte får ske utan tillstånd i primär zon eftersom vattenkapaciteten är god i Rösåter (Rev 8). För Gatersbyn 2 och Stigen saknas vattendom och där bedömer Västvatten det som rimligt att nyetablering av brunnar för uttag av vatten är förbjudet i den primära zonen. Även i Rådanevors kvarstår förbudet</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Sweco har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i ett PM 2016-09-12 (Bilaga 6) kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för att vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslagen.</p> <p>Synpunkter på det tekniska underlaget För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från "SMHI runoff map för åren 1931-1960". Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.</p> <p>I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.</p> <p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifterna Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.</p>

	<p>Övriga synpunkter Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäktsarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.</p> <p>Synpunkter på Rösäters vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e</p>
Västvattens bemötande	<p>Sweco har uppdaterat det tekniska underlaget utifrån vattenbalansberäkningar för år 1981-2010 (SMHI vattenwebb) (Rev 9)</p> <p>Föreskrift 2§ Petroleumprodukter har reviderats (Rev 10) så att det står "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".</p> <p>Hälsö- och miljöfarliga produkter definieras i skyddsföreskrifternas ordlista vilka inkluderar begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter. Västvatten ändrar till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan för att det ska stämma överens med rubriken för §3. (Rev 11)</p> <p>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så har Västvatten reviderat i föreskriften och förbjudit fordonstvätt i primär och sekundär zon (Rev 1)</p> <p>Föreskrift 16C§ har reviderats "med" till "av" (Rev 12)</p> <p>Västvatten avser att registrera de av Färgelandas aktiva vattentäkter i SGU:s vattentäktsarkiv som inte redan är registrerade där.</p>

12 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden.
Västvattens bemötande	Västvatten avser att leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten när Färgelandas skyddsområdena har fastslagits.

SGU	
SGU	SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016,yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt. Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e
Västvattens bemötande	---

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen. SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.
Västvattens bemötande	Se Bilaga 5c och Bilaga 5e för bemötande om Gatersbyn 2 och Stigens vattenskyddsområden.

Skogsstyrelsen	
Skogsstyrelsen	Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter: I samtliga paragrafer med rubriken Timmer mm kan man förstå att GROT upplag inkluderas i begreppet "och liknade". GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en

	<p>längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.</p> <p>I övrigt har vi inte att erinra.</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har valt att lägga till begreppet grot i föreskrift § 10 samt i Bilaga A (definitioner av begrepp) till skyddsföreskrifterna. (Rev 13)</i>

Trafikverket	
Trafikverket	<p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	---

14 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B

Specifika yttrande avseende Rösäters vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Miljökontoret tillstyrker förslaget.
Västvattens bemötande	---

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Teknisk beskrivning: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdet har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsavlagringen där nybildning av grundvattnet sker. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena. Exempelvis Håby och Dingle, Munkedal kommun består till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter. Västvatten anser det motiverat med en primär och sekundär skyddszon för Röster. Dock avser Västvatten att ändra skyddsområdets gräns i väster så att den primära och sekundära zonen sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</p> <p>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan vattentäkten i Högsäter och vattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten.</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ” Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Det som avses är isälvmaterial vid Tingskullen som går i dagen. Detta står tidigare i stycket men inte i den sista meningen. Stycket kommer att förtydligas. (Rev 15)</i></p>

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p>Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 172 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering bekräftande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3	
Ulf Jonasson	<p>Sammanfattning av Ulf Jonassons synpunkter:</p> <p>Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat, och lurar Färgelanda kommun på förmodligen ansemliga belopp när det påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet det inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs Rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extremt poröst och det är vatten överallt.</p> <p>En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Swecos förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas förbud mot pålning och sponning i området. Jag undrade hur det tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även hör förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan bara taget från vad som brukar vara praxis.</p>

	<p>I delar av det primära skyddsområdet, dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till -94.</p> <p>Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför lurats kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svar på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex. LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen månar om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar.</p> <p>Mitt förslag är att låta vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden: det inhägnade området vid pumpstationen blir primärt skyddszon, en meter utanför blir sekundärt. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragenrudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvatten beklagar att Ulf Jonasson anser det tekniska underlaget vara dåligt underbyggt. Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt Naturvårdsverkets riktlinjer och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har även skett med Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun baserar sin vattenförsörjning på uttag av grundvatten ur ett antal grundvattentäkter. Sedan länge har det varit känt att det inte finns någon större reservkapacitet i försörjningssystemet, inte bara i Högsäter. Flera utredningar för att finna reservvatten har utförts vid olika tidpunkter och på olika platser i kommunen. Redan 1976 utfördes geohydrologiska undersökningar vid Högsäter (6 undersökningsborrningar 50 mm) som sedan fortsatte i Gudhem 1989 (3 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 165 mm som provpumpades under 72 dygn). Resultaten från dessa undersökningar gav positiva indikationer och undersökningarna återupptogs 2002 och inriktades på Rösäter (4 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 194 mm som provpumpades under 83 dygn). Dessa resultat låg sedan till grund för en tillståndsansökan hos</i></p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p><i>Miljödomstolen som gav tillstånd och för att avgränsa vattenskyddsområdet (VSO). En remissinstans var SGU som inte hade något att erinra. Sammanfattningsvis är de hydrogeologiska förhållandena i området väl undersökta och resultaten ligger till grund för skyddsområdets utsträckning som inte enbart grundas på kartstudier som Ulf Jonasson felaktigt anför vid upprepade tillfällen.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan huvudvattentäkten i Högsäter och reservvattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten. Bergarten utgörs av gnejs som inte är en "porös" bergart men genomsätts som alla bergarter av mer eller mindre vattenförande sprickzoner. Gnejsens vattenförande förmåga är sannolikt inte bättre i detta område än vad som är normalt, d v s relativt dåliga hydrauliska egenskaper. Västvatten har med grund ovanstående resonemang inte för avsikt att utföra nya geohydrologiska undersökningar i Rösäter.</i></p> <p><i>Västvatten vill påpeka att LRF inte är en oberoende instans. LRF har vid flera tillfällen anlitat Sweco som hydrogeologiskt sakkunnig i olika sammanhang.</i></p> <p><i>Ulf Jonasson beskriver att den f.d. grustäkten har använts som skjutbana och ett fullskaligt jordbruk har bedrivits i den primära zonen utan att föroreningar har kunnat påvisats i vattenproverna. Det kan nämnas att Rösätters grundvatten är påverkat av bly enligt 2016 års analysresultat (blyhalten hamnar i klass 3 av totalt 5 klasser i SGU:s bedömningsgrunder). Blyhalten betraktas dock som tjänligt ur dricksvattensynpunkt. I övriga vattentäkter i Färgelanda (Rådanefors, Stigen och Gatersbyn) ligger blyhalten i klass 1. Den högre halten av bly i Rösäter jämfört med andra vattentäkter i Färgelanda kan härstamma från den f.d. skjutbanan i den närliggande grustäkten.</i></p> <p><i>Det kan anses byråkratiskt att införa regler och restriktioner för att skydda ett tillsynes rent vatten. Syftet med vattenskyddsområden är dock att skydda vattentäkter i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Diffusa föroreningskällor, som jordbruk, har ofta en långsiktig påverkan på mark, yt- och grundvatten och är svåra att åtgärda. Därför upprättas skyddsföreskrifter för hantering av naturgödsel och bekämpningsmedel enligt Naturvårdsverkets Handbok om vattenskyddsområden. När en förorening väl upptäcks i grundvattnet är det således försent och visar att skyddet varit otillräckligt.</i></p> <p><i>Västvatten har efter synpunkter från Ulf Jonasson och andra instanser gjort flera revideringar i skyddsföreskrifterna som berör Rösäter och de</i></p>
--	---

5 (6)

 SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
 2018-03-

	<p><i>andra vattenskyddsområden. Revideringarna berör skyddsföreskrifterna avseende växtnäringsämnen (§6) och djurhållning (§7) samt anläggningar för uttag av vatten (rev nr 5, 6, 7 och 8). Vidare avser att Västvatten att ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>Angående 16D§ så står det i skyddsföreskrifterna att pålning och sponning inte får utföras utan tillstånd. I den primära skyddszonen förekommer lera och även om det idag verkar osannolikt med ny bebyggelse på detta område så anser Västvatten att paragrafen kan stå kvar.</i></p> <p><i>Vid samrådsmöten ställde Ulf Jonasson frågan om en möjlig väg skulle vara att utföra avrinningsdiken för att minska påverkan av jordbruksverksamheten på vattentäkten. Västvatten ser inte detta som en lämplig lösning.</i></p>
--	---

6 (6)

 SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
 2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C

Specifika yttranden avseende Stigens vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvattnen saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelsen ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med dricksvattenledning för framtida behov.
Västvattnens bemötande	<i>Frågan om en dricksvattenledning mellan Stigen och Färgelanda har varit uppe många gånger för diskussion. Tyvärr är det inte ekonomiskt möjligt i dagsläget för Färgelanda Vatten AB.</i>

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Teknisk beskrivning: Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.</p> <p>Skyddsföreskrifter:</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten anser att en tertiär skyddszon är motiverad eftersom en del av nybildningen i vattentäkten kommer från inducerad infiltration från Bovattnet. SGU har i ett tidigt samråd bedömt denna gränsdragning som rimlig. I tidigare förslag var den tertiära zonen bredare och har minskats under arbetes gång.</p> <p>I handboken för vattenskyddsområden (2010:5) står det att reglering kan ske inom den tertiära zonen för att säkerhetsställa det långsiktiga skyddet av vattentäkten. Användning av bekämpningsmedel bedöms kunna påverka ytvattnet under en längre tid och regleras därför i 5§ Bekämpningsmedel i skyddsföreskrifterna.</p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
<p>Trafikverket</p>	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</p> <p>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</p> <p>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C
2018-03-07

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en viss marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>SGU hade synpunkter på den tidigare gränsdragningen och gränsen har därför gjorts om inför samrådsutskicket. SGU påpekade att det sekundära skyddsområdet centralt i väster var mycket smalt och föreslog att det skulle göras bredare eller skapa en nordlig och en sydlig sekundär del. Sweco valde det senare alternativet.</i></p>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	<p>SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Stigens vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D

Specifika yttranden avseende Rådanefors vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	<p>Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvattnet ombesörjs genom att dricksvattnet kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.</p> <p>Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilket ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".</p> <p>Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.</p>
Västvattens bemötande	<p>Västvatten delar Dalslands miljö- och energinämnds analys om vattentäkten i Rådanefors och har skickat vidare synpunkterna till Färgelanda kommun. I dagsläget ingår mikrobiologisk analys av råvattnet.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>Avseende krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen så anser Västvatten att det ingår i den nuvarande tillsynen som Dalslands miljö- och energikontor ansvarar för.</i>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.</p>
Västvattens bemötande	<i>Västvatten avser att ändra den sekundära gränsen så att den går i strandlinjen. Det blir en tydligare gränsdragning och skyddsföreskrifterna är anpassade till verksamheter på land (Rev 16).</i>

Jan och Barbara Sandell, Mellområdene 1:17	
Jan och Barbara Sandell	<p>Synpunkter på förslag till skyddsföreskrifter:</p> <p>Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Angående tekniskt underlag:</p> <p>Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekats som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodiken som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonment vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten har beslutat att revidera föreskrift (§3) fordonstvätt och förbjuda fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon (Rev 1). Detta blir tydligare och innebär mindre administration. Biltvätt bör ske i tvätthall som är avsedd för detta.</i></p> <p><i>Västvatten avser att förtydliga i skyddsföreskriften för Rådanefors samt de övriga tre vattenskyddsområdena att undantag ska gälla för hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark. (Rev 17).</i></p> <p><i>Angående oron kring dricksvattnets kvalitet p.ga närheten till avloppsreningsverket så har synpunkterna skickats vidare till Färgelanda kommun och Dalslands miljö- och energiförbund som är huvudman respektive tillsynsmyndighet.</i></p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D
2018-03-07

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E

Specifika yttrande avseende Gatersbyns vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområden kan innebära krav på externa skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också att ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter. Behovet av kommunalt dricksvatten måste dock väga tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas med ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Västvatten har informerat Färgelandas kommunstyrelse och kommunfullmäktige om bildandet av vattenskyddsområdet kring Gatersbyn 2 och redovisat hur skyddsföreskrifterna kommer att formuleras. Kommunfullmäktige har gett sitt godkännande att gå vidare med arbetet för bildandet av vattenskyddsområdet.</i></p> <p><i>Angående bergvärmepumpar så står det i 17§ i skyddsföreskrifterna att nyetablering av anläggning för lagring och utvinning är tillståndspliktigt. Det kommer således inte att vara förbjudet att anlägga bergvärmepumpar i den sekundära zonen där bostadshus finns. Däremot ställer sig Västvatten frågande till nämndens resonemang om att föreskriften påverkar många fastighetsägare. Det faktum att en föreskrift påverkar flera fastighetsägare kan aldrig vara en anledning att inte införa den, utan är bara en indikation på en betydlig riskminskning</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>för vattentäkten. Möjligheten att anlägga bergvärmepump kan heller inte anses vara en rättighet för en fastighetsägare utan är bara ett av flera alternativ till effektiv uppvärmning av fastigheter.</i>
--	--

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har informerat Dalslands miljö- och energikontor om det påvisade halterna av alifater (C16-C35) i grundvattnet vid Gatersbyn,</i>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Gatersbyn 2 vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i>

Statens geologiska undersökning (SGU)	
SGU	<p>Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2. SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).</p> <p>SGU föreslår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.</p> <p>SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGU: s serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Fastighetsbeteckningen som vattentäkten är belägen på är felaktig i det tekniska underlaget. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106 och fastigheten ägs av Färgelanda kommun (Rev 18).</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra beräkningarna av skyddszonernas utbredning enligt SGU:s synpunkter. Vattenuttaget 100 m³/dygn kommer att användas i beräkningarna vilket innebär att den primära zonen har arean 0,025 km². I det nu liggande förslaget är arean 0,02 km² på den primära zonen så förändringen är inte så stor i praktiken (Rev 19).</i></p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
<p>Trafikverket</p>	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid. Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas. För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Synpunkter IAC, daterat 2017-02-23	
IAC	<p>1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskyddsområde som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.</p> <p>2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³/dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.</p> <p>3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§), som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämnd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvaringsutrymmet någon gång i framtiden.</p> <p>4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173. Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten. Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil. Det går ca 50-60 Trailer/dag från fabriken med gods.</p> <p>5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning. IAC har ett mycket stort antal impregnerade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.</p> <p>6. Det finns inom skyddszonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall) med div. olika fraktioner av industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.</p> <p>7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.</p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

	<p>8. (15§ Väg). Snöbekämpning sker dagligen vintertid för att säkerställa en säker logistikhantering</p> <p>IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.</p> <p>IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten hade ett separat möte med IAC den 9 maj 2017 där IAC:s synpunkter diskuterades.</p> <p>1. Västvatten beklagar att uppgifterna angående IAC är felaktig och kommer att ändra informationen angående antal anställda och typ av produktion i den tekniska beskrivningen (Rev 20). Västvatten är medvetna om att IAC är en stor och viktig industri för Färgelanda. Vattentäkten vid Gatersbyn 2 har funnits under flera decennier. Genom att införa ett vattenskyddsområde kring vattentäkten förtydligar man skyddsvärdet kring vattentäkten. Redan idag måste verksamheter kring vattentäkten bedriva sin verksamhet så att det inte innebär någon skada på vattentäkten.</p> <p>2. Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter och att kapaciteten är begränsad. Alternativa dricksvattenlösningar har utretts men Gatersbyn 2 är i dagsläget det bästa alternativet. Behovet av kommunalt dricksvatten måste vägas tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas genom att upprätta ett vattenskyddsområde.</p> <p>3. För de produkter och ämnen som regleras i IAC:s tillstånd så behöver inte motsvarande delar ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Det krävs skyddsåtgärder vid hantering och lagring av produkterna som redan idag måste följas som IAC skriver. Dalslands miljö- och energikontor kommer fortsätta att bedriva sin tillsyn av verksamheten.</p> <p>4. För att anlägga en väg på ett vattenskyddsområde krävs tillstånd enligt § 15 i skyddsföreskrifterna (Väg). Det är därmed möjligt att anlägga en väg på ett sekundärs skyddsområde efter en</p>

	<p><i>tillståndsansökan. Eventuellt kommer tillståndet att villkoras med t.ex. försiktighetsåtgärder vid schaktning.</i></p> <p><i>5. Impregnerade träpallar som IAC skriver om i sitt bemötande är snarare avfall (se svar på fråga 6) än timmer.</i></p> <p><i>6. IAC:s avfallshantering regleras i verksamhetens tillstånd. Därför behöver motsvarande delar inte ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Angående containrars täthet bör detta redan idag säkerhetsställas genom verksamhetens egenkontroll.</i></p> <p><i>7 och 8. Skyddsföreskriften §14 avser snö från trafikerade ytor utanför den sekundära zonen. Det är således tillåtet att lägga upp snö från vägar inom den sekundära skydds zonen.</i></p> <p><i>Flera av de krav som skyddsföreskrifterna innebär måste IAC förhålla sig till inom det nuvarande tillståndet som Dalslands miljö- och energikontor sköter tillsynen på. Västvattnets uppfattning är att de ökade krav som vattenskyddsområdet innebär inte ska hindra IAC:s verksamhet.</i></p>
--	--

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

PM

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2016-09-12
UPPDRAGSNUMMER 1352155000	UPPRÄTTAD AV Hans Björkman	

Kommentarer till Länsstyrelsens yttrande

Bakgrund

Länsstyrelsen har i yttrande 2016-06-09 lämnat synpunkter på förslagen till vattenskyddsområde (VSO) i Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen. De tekniska beskrivningarna (TB) har reviderats och kompletterats med anledning av synpunkterna. En del av synpunkterna är ibland gemensamma för de 4 VSO. Flera av dessa har vi valt att i nuläget inte arbeta in i TB eller endast i några av dem. Vi vill dock kommentera vad som ligger till grund för våra bedömningar.

Synpunkter på de tekniska underlagen

Länsstyrelsens *kommentarer är kursiverad* och Swecos kommentarer i normal text.

Arbetet ska bland annat omfatta redovisning av grundvattendelare, grundvattennivåer. Flera av vattentäkterna saknar redovisning av detta.

Samtliga jordartskartor har nu uppdaterats och visar bedömda ytvattendelare. Endast Rösäter visar en grundvattendelare som identifierats vid en provpumpning. Ytvattendelare och grundvattendelare kan sammanfalla men det är inte alltid fallet. Vi har inte tillräckligt tekniskt underlag att markera grundvattendelare. För att undersöka om grundvattendelare förekommer i t ex en isälvsavlagring krävs ofta en omfattande provpumpning samt utvärdering. Resultatet av provpumpningen är bland annat beroende på antalet observationspunkter och var de ligger i förhållande till en grundvattendelare. Det krävs således ofta ganska kostsamma undersökningar för att fastställa om och var grundvattendelare finns. Ett motiv är att man då kan lägga en gräns för en skyddszon inom en isälvsavlagring. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skydds zoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Det går att göra omfattande undersökningar men vår bedömning är att detta inte är ekonomiskt försvarbart för mindre vattentäkter såsom de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.

Detta innebär att ingen hänsyn har tagits till grundvattenytans gradient och det bör kommenteras hur den kan påverka skyddszonernas utbredning. Ett bättre hydrogeologiskt underlag skulle ge bättre säkerhet vid beräkningen av transporttider, bedömningen av grundvattendelare och därmed avgränsningen av skyddszoner.

Det är riktigt att vi inte tagit hänsyn till grundvattenytans gradient. Gradienten varierar beroende på uttagets storlek och grundvattengradienten i vila är annorlunda än vid ett uttag.

1 (3)

Sweco
Södergatan 1

SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 575550
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Hans Björkman
Hydrogeolog
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 56
Mobil +46 (0)708 65 51 02
hans.bjorkman@sweco.se

Vattenhastigheten ökar med ökad gradient men det viktiga, enligt vår bedömning, är att gränsen dras på ett avstånd som innefattar en tillräckligt stor vattenvolym för att rinnriden skall vara tillräcklig, oavsett gradient. När det gäller bergbrunnar elongeras ofta ett påverkansområde i de riktningar där de mest vattenförande sprickorna bedöms finnas. När det gäller magasin i jord bestäms påverkansområdets utseende av resultaten av provpumpningar men till stor del även av topografi och avlagringens typ och morfologi. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skyddszoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Vår bedömning är att studier av gradienten inte medför att gränserna kommer att dras annorlunda.

Referens för porositet saknas.

I områden med sand och grus i olika fraktioner ansätter vi ofta en effektiv porositet (n_e , där vatten kan strömma fritt) på 20 %. Den effektiva porositeten beror på kornstorleken och varierar för friktionsmaterial mellan i storleksordningen 15 % - 35%. Vid undersökningsborringar görs oftast endast en kornstorleksbedömning i fält av erfaren geolog. Siktning av jordprover har inte utförts vid fältarbetet för de fyra aktuella grundvattentäkterna i Färgelanda kommun. Oftast utförs detta endast vid dimensionering av större brunnar. Det är även viktigt att ha med sig att kornstorleken i en avlagring varierar stort och därmed även den effektiva porositeten. Det gäller således att försöka göra en bedömning av hur stor den effektiva porositeten är som medeltal i avlagringen. Även om man siktar prover från en borrhäls punkt så gäller den beräknade porositeten endast den punkten och förhållandena är sannolikt ganska annorlunda redan några meter därifrån. Vi väljer därför ofta att ange n_e till 20 % som ligger i nedre delen av skalan vilket innebär att skyddsområdets utsträckning blir åt det större hållet, ett något konservativt synsätt men ger kanske lite ökat skydd.

Grundvattenförande lagrets mäktighet.

För att beräkna vattnets uppehållstid i marken måste det vattenförande lagrets mäktighet användas. Även detta blir en bedömning. Exempelvis kan vi tänka oss ett 1 meter långt utsnitt i en lagerföljd som karteras som sand. Om det förekommer 1 dm grovsand i denna lagerföljd kommer kanske 90 % av vattnet att strömma i det skiktet. Ibland kan skillnaderna i kornstorlek vara så liten att det inte upptäcks vid en kartering men skillnaderna i vattenförande förmåga kan ändå vara väsentlig. Till detta kommer även skillnaden att kornstorleken varierar stort inom en avlagring vilket gör att enstaka siktprover inte ger så mycket hjälp i det stora hela.

För att bedöma det vattenförande lagrets mäktighet tittar vi på utförda borringar och gör en bedömning vad som kan vara en rimlig vattenförande medelmäktighet i avlagringen. Finns inga borresultat får vi ändå ansätta en siffra som får grunda sig på erfarenhet. En mindre vattenförande mäktighet innebär att skyddsområdet blir större.

Resultat från provpumpningar.

Vattentäkterna i Röster och Rådanefors har tillstånd enligt vattenlagen eller miljöbalken. Till grund för tillståndsansökningarna har provpumpningar utförts. Tekniska beskrivning för dessa båda täkter har kompletterats med uppgifter från provpumpningarna. För ytterligare uppgifter

2 (3)

PM
2016-09-12

hänvisas till teknisk beskrivning för respektive tillståndsansökan. Resultaten har dock legat till grund för förslagen till teknisk beskrivning för vattenskyddsområdena för dessa täkter.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har föreslagit ett antal områden som ska bilda nya grundvattenförekomster inom vattenförvaltningen, varav Rådanefors är ett av dessa områden. Vid avgränsning av grundvattenförekomster i kristallint berg har SGU utgått från vattentäkter och avgränsat det område varifrån grundvattenbildningen till den aktuella dricksvattentäkten sker. SGUs avgränsning är översiktlig, men fundera ändå på varför det är skillnad på de båda områdena.

Hur SGU gjort sin avgränsning framgår inte men sannolikt är det enbart en principiell avgränsning. Det är ett bergområde med normal grundvattenförekomst i berg såsom i princip alla andra bergområden. Sannolikt är det förekomsten av en kommunal uttagsbrunn som motiverar SGUs ställningstagande. Vår bedömning är att SGUs gräns av grundvattenförekomsten inte skall ses som gränserna för ett vattenskyddsområde.

För grundvattentäkter bör normalt hela tillrinningsområdet ingå i vattenskyddsområdet för att förhindra att vattentäkten påverkas negativt i ett långsiktigt perspektiv. När avsteg görs från detta bör det motiveras tydligt.

Gränserna för primär och sekundär skyddszon skall förläggas på avstånd från brunnen så att rinntiderna i grunden uppgår till 100 dagar respektive 1 år för att vatten skall hinna genomgå behandling/spädas ut samt att föroreningar skall hinna upptäckas. Gränserna skall vara miljömässigt motiverade för att inte göra omotiverat stora vattenskyddsområden som belastar fastigheter samtidigt som det sägs att i princip skall hela tillrinningsområdet skyddas, något som kan tyckas lite motsägelsefullt.

Som tidigare nämnts är vi medvetna om att det tekniska underlaget för det aktuella grundvattentäkterna är mer eller mindre omfattande. Avstånden till gränserna för rinntiderna beräknas med mer eller mindre osäkra geologiska uppgifter till grund. De hydrauliska egenskaperna i jord eller i sprickorna i berg varierar stort även inom korta avstånd. I slutändan görs många bedömningar och förenklingar med stöd av geologisk kunskap och erfarenhet.

Beräkning av rinntider är ett av flera verktyg för att avgränsa ett vattenskyddsområde. Ett kanske viktigare verktyg är att studera nybildningsområden. Många gånger är nybildningsområden i form av t ex isälvsmaterial ganska väl avgränsade och medelnettonederbörden över flera år är relativt väl angiven. Vår bedömning är att eftersom nybildningen i isälvsmaterial är betydligt större än i berg måste i första hand isälvsmaterial skyddas. I ett bebyggt område måste även bedömningar göras ifall hus- och vägdräningar avleder vatten som då inte bildar grundvatten.

Sammanfattningsvis är det många antagningar som måste göras och det leder till att vattenskyddsområdet har en utsträckning som är bedömd. Vår bedömning är att ett fastställt vattenskyddsområde som baseras på geologisk kunskap och erfarenhet är bättre än inget vattenskyddsområde alls.

FVAB:s yttrande, 2021-02-19, över inkomna synpunkter vid kommunens föreläggande enligt miljöbalken till berörda att yttra sig.

Löp nr	Vattenskyddsområde	Kategori	Synpunkt	FVAB's yttrande/bemötande
1.4	Gatersbyn		Kommunen behöver vara medvetna om att bildande av VSO kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga och kommande verksamheter.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.5	Rådanefors	Allmänt	Tillsyn kan medföra krav på förebyggande åtgärder vid både kommunala avloppsanläggningar och vattenverk.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.7	Stigen	Allmänt	DMEF anser att en överföringsledning mellan Stigen och Färgelanda bör övervägas. På så sätt skulle reservvatten kunna åstadkommas samt reservvattentäkten vid Gatersbyn skulle bli inaktuell.	Färgelanda Vatten har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att bygga en överföringsledning då det innebär stora kostnader.
6.11	Rösäter	Allmänt	Vad menas med dd mm åå i övergångsbestämmelserna? Vad menas med två år efter ikraftträdande? Vad ska göras för den idag befintliga verksamheten?	I samband med att kommunfullmäktige beslutar om föreskrifterna kommer "dd mm åå" ersättas med datum. En övergångsbestämmelse är giltig från det att beslutet är fattat till det att beslutet träder i kraft. För vattenskyddsområden brukar tiden vara två år. Det innebär att de som driver en befintlig verksamhet har två år på sig att göra anmälningar/söka tillstånd
6.12	Rösäter	Allmänt	Sammanfattningsvis anser vi att det är en undermålig utredning. Föreslagna skyddsåtgärder har ingen bäring eller verklighetsförankring.	Er synpunkt noteras. Utredningen är uppbyggd på samma sätt som vid framtagande av andra vattenskyddsområden. Skyddsåtgärder bygger på Naturvårdsverkets allmänna råd.
6.13	Rösäter	Allmänt	Fastigheten ska inte vara sekundär skyddszon	Skyddszonernas utformning är framtagna utifrån bedömda rinntider till vattentäkten. Fastigheten Rösäter 1:5 ingår i den sekundära skyddsområdet då vatten eller eventuella kemikalier kommer att nå vattentäkten inom 100 dagar till 1 år.
2.1	Samtliga	Allmänt	De fastighetsägare som hamnar inom området får ta på sig en börda för att skydda den gemensamma tillgången av dricksvatten. Utvecklingsmöjligheterna begränsas och värdet på fastigheten kan sjunka.	Oro kring sjunkande fastighetsvärde framförs ofta LRF i samband med beslut rörande vattentäkter. Det finns inga studier rörande fastighetspriser eller om verksamheter begränsas på sikt. Det finns idag många fastslagna vattenskyddsområden och verksamhet och fastighetsvärdet verkar bestå.

Tekniskt underlag

2.2	Samtliga	Allmänt	Den enskilde fastighetsägaren får stå för det ekonomiska ansvaret. Det är inte en rimligt ordning framförallt med tanke på att de åtgärder som en verksamhet måste söka tillstånd för , innebär ett skydd av dricksvattnet. Det är högst rimligt att VA-kollektivet står för dessa kostnader.	Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda dricksvattnet och där i ingår att reglera vilka verksamheter som får ske. Därav kan vissa verksamheter behöva söka tillstånd/göra anmälningar. Enligt miljöbaken är det den som utför en åtgärd som kan påverka vattentäkten som ansvarar (förorenaren betalar). Det är kommunfullmäktige som slutligen beslutar om utformningen av taxan för tillsyn. Taxor och dess utformning ingår inte fastställandet av vattenskyddsområde.
2.3	Samtliga	Allmänt	Det är viktigt att det görs en konsekvensanalys för att politikerna ska kunna göra rimlighetsavvägningar mellan olika intressen	I underlagen till beslutet kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas
2.4	Samtliga	Allmänt	Vattendom saknas för två av vattentäkterna. I en tillståndsprovning ingår en lokaliseringsprovning. Det vore bättre att först inhämta vattendom. Sakägare har då möjlighet att inkomma med synpunkter om vattenuttaget påverkar deras fastighet	Västvatten har prioriterat att få klart vattenskyddsområdena först. Västvatten har dialog med länsstyrelsen om vattendomar och avser ordna sådana. Såvitt känt har inga problem orsakade av uttagen visats.
3.3	Samtliga	Allmänt	Information och upplysningar bör inte lämnas som föreskrift (exempel § 19 allmänna bestämmelser)	Texten i föreskrifterna är ändrad, så att allmänbestämmelser, information och skyltning inte är föreskrifter.
4.1	Gatersbyn	Allmänt	Vid en händelse behöver räddningstjänsten information om hur lång tid det tar för en förorening att sprida sig från platsen för utsläppet till vattentäktzonen	Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkter, men det ersätter inte ett bra samarbete mellan Miljöenheten och Räddningstjänsten. Det är lämpligt att ha återkommande kontakt för att diskutera möjliga släcktekniker etc. på olika platser i kommunen beroende av vad som är skyddsvärt. I kommande miljötillsyn kan det vara bra att fokusera på risker för utsläpp av och olyckor med förekommande kemikalier. Återkoppla till miljö och räddningstjänst om behovet av samarbete. Återkoppling kan ske i samband med antagande av föreskrifterna.
4.3	Samtliga	Allmänt	Olyckor som kan medföra påverkan risk för grundvattenförorening ska alltid anmälas via 112, inte direkt till räddningstjänsten.	Texten i föreskrifterna är ändrad.
7.1	Gatersbyn	Allmänt	Området vid Gatersbyn har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.

7.2	Stigen	Allmänt	Området vid Stigen har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.
5.1	Rösäter	Allmänt	Till att börja med bör stycket 4 skrivas om, Jordbruksmarken används idag för fullskalig konventionell odling, marken är av sådan kvalitet att den kan anses som högavkastande för de flesta förekommande slags odling. Kan tillägga att mycket av det ni vill förbjuda inom det primära skyddsområdet är verksamhet som pågår idag och som följaktligen inte påverkar vattenkvaliteten	Texten i stycke 4 ses över. I den genomförda riskanalysen har användningen av bekämpningsmedel och växtnäringsämnen noterats som riskmoment för de aktuella vattentäkterna. Föreskrifterna är till för att skydda vattenkvaliteten under en lång tid framöver.
5.5	Rösäter	Allmänt	Varför inte göra en reservvattentäkt innanför Ragnerudssjön.	Vattenresursen Ragnerudssjön kommer att belysas i den vattenförsörjningsplan som ska tas fram under 2021. Under flera år framöver kommer dock vattentäkten Rösäter att behövas, innan det skulle kunna bli aktuellt andra alternativ.
5.9	Rösäter	Allmänt	Fastighetsägaren önskar att det inte bildas något vattenskyddsområde.	Er synpunkt noteras
2.6	Samtliga		Förbudet i primärzon kommer leda till försvårad pågående markanvändning. Det är rimligt att kommunen betalar intrångsersättning.	Förbudet tydliggör de risker som finns för påverkan på vattentäkten. Den som anser att deras verksamhet påverkas negativt kan ansöka om ersättning hos mark- och miljödomstolen.
		Bekämpningsmedel		
3.4	Samtliga	Definitioner	För grund- eller ytvattnet skadliga ämnen (§3) behövs en exaktare definition	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.5	Samtliga	Definitioner	Undantag bör gälla det som faktiskt förbjuds (§4)	Undantaget är borttaget
3.6	Samtliga	Definitioner	Begreppet tät gödselvårdsanläggning behöver definieras (§6a)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.7	Samtliga	Definitioner	Begreppet "motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark" behöver definieras (§6b)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.8	Samtliga	Definitioner	begreppet lantbruksdjur behöver definieras (§7)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.9	Samtliga	Definitioner	Begreppet "släppas ut till mark" behöver definieras (§8)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.10	Samtliga	Definitioner	Begreppen uppläggning och deponering behöver definieras (§11)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.11	Samtliga	Definitioner	Uttrycket "därmed liknande" fungerar inte (§15d)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.12	Samtliga	Definitioner	Föreslår att förflyttning ändras till omfattande. Fungerar undantaget volymmässigt för normalt underhåll av bef ledningar? (§16c)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.13	Samtliga	Definitioner	Definition av miljöfarliga kemiska produkter är inte relevant då det inte används i föreskrifterna. Den hänvisar dessutom till KIFS som inte gäller längre	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.14	Samtliga	Definitioner	Begreppet stallgödsel används ej	Texten i föreskrifterna är ändrad.
10.1	Samtliga		Inkom 20 juni 2019, ev. redan ändrat, Istället skulle man kunna för primär zon skriva snarlikt som blev för Uddevalla kommuns grundvattentäkter: "Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet."	Texten i föreskrifterna är ändrad.
1.6	Rådanefors	Enskilda avlopp	I TB avsnitt 4.8 anges att Rådaneshjön rinner till Gullmarsfjorden. Rådaneshjön ingår i Dalbergsåns avrinningsområde. Sjön avvattnas till Bodaneälven och vidare till Väneren	Uppgiften korrigeras i underlaget.
6.9	Rösäter	Felaktigheter Markarbete, väg	Vad avses för spridning av salt? Tillstånd för spridning på uppfart till garage och maskinhall	Spridning av vägsalt kräver tillstånd, detta för att kunna reglera att spridning inte sker precis intill vattentäkten. Föreskriftens syfte är inte att reglera spridning på uppfarter m.m. Ett undantag är inlagt i föreskrifterna så att spridning på mindre vtor bli möjligt.
6.8	Rösäter		Är det ok med förbättringsarbete av grusvägar?	Ordinarie underhåll av grusvägar går att genomföra. Beläggningsarbeten eller andra förbättringar på en yta som är större än 50 m ² är anmälningspliktigt
11	Gatersbyn	Markarbete, väg	Trafikverket anser att föreskrifterna bör ändras så att normal drift och underhåll av vägen inte kräver restriktioner eller tillstånd. Enligt föreskriften krävs tillstånd för spridning av vägsalt samt beläggningsarbeten.	Kommunen förstår att Trafikverket helst ser att inga föreskrifter påverkar verksamheten, men då påverkan av salt och beläggningsarbeten noterats i riskanalysen för den aktuella vattentäkten bedömer kommunen att föreskriften behövs och att alla verksamheter omfattas.
1.2	Gatersbyn	Markarbete, väg Områdets avgränsning	DMEF anser att vattentäktens lokalisering är olämplig pga. risk för föroreningar från verksamheter inom skyddsområdet. Då området är planerat för industri- och verksamhetsmark kan ytterligare verksamhet tillkomma.	Kommunen förstår Miljö- och energiförbundets synpunkt. Kommunen har valt att behålla vattentäkten då det i nuläget inte finns några alternativ. Kommunen har ett särskilt fokus på vattentäkten i sina risk- och sårbarhetsanalyser. Riskmomenten noteras även i risk- och faroanalysen (HACCP) för vattenverket.
1.1	Samtliga	Områdets avgränsning	Tertiär zon saknas för tre av fyra vattentäkter. DMEF saknar denna zon då den visar att det finns ett behov att ta hänsyn till vid fysisk planering m.m. Behovet av en tertiär zon är särskilt påtaglig för Gatersbyn då det finns befintliga verksamheter inom området	De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

Definitioner

6.1	Rösäter	Områdets avgränsning	Hur har förslaget till sekundärzon tillkommit? Har det gjorts geotekniska undersökningar? Fastighetsägaren vill få en motivering av områdets omfattning	Skyddszonernas utbredning är uträknade utifrån uppskattade rinntider som utgår från uppskattade markmaterial. Uppskattningarna bygger på provpumpningar och geologiska kartor. Det görs sällan geotekniska utredningar för att undersöka materialet inom hela området. Området skulle bli punkterat av alla grundvattenrör och det skulle medföra en risk för förorening eller utläckage av grundvatten.
6.2	Rösäter	Områdets avgränsning	Förslaget för Rösäter 1.5 som sekundärzon gränsar till Prästgården 1:72, Högsäters vattentäkt, också sekundär zon. Samma tillrinningsområde för båda fastigheterna.	Ytvattendelaren i norra delens bergslägen utgör sekundära skyddszonens gräns i norr. Yt- och grundvatten följer här topografin så att vattnet norr om vattendelaren rinner norrut till Högsäters vattentäkt och vatten söder om vattendelaren rinner till Rösäters vattentäkt.
5.2	Rösäter		Den sekundära zonen har flyttats så att den tangerar vattenskyddsområdet för Prästgården.	Den sekundära zonen har inte flyttats norrut jämfört med det tidigare förslaget 2016-11-25. Sekundära skyddszonerna har minskat till förmån för Rösäter 1:3.
5.3	Rösäter	Områdets avgränsning	Ni har misslyckats att skapa en reservvattentäkt till Högsätersborna. Om tillrinningsområdet förorenas står man utan vatten	Genom att använda brunnen vid Rösäter ökar säkerheten för de boende i Högsäter då det finns två vattenuttag istället för ett så som förutsättningarna varit tidigare.
5.4	Rösäter	Områdets avgränsning	Rösäter och Prästgårdens vattentäkter är samma vattenkälla, det är enbart två filialer av samma vattentäkt.	Undersökningsborrningar har visat att det med största sannolikhet inte finns någon kontakt mellan vattentäkterna. Finkorniga jordarter så som lera och silt begränsar kontakter i norr. Provpumpningarna visar att grundvattenmagasinet vid Rösäter är som en "bassäng" med täta geologiska begränsningar. Det finns även höga bergslägen i ungefärlig östvästlig riktning som begränsar kontakten.
1.8	Samtliga	Petroleum och kemisk	DMEF påpekar att fordon och maskiner innehåller fler petroleumprodukter än bränsle.	Kommunen är medveten om att det finns fler miljöfarliga produkter än drivmedel i ett fordon.
6.3	Rösäter		Gränsen 25 L verkar vara tagen ur luften. Förslaget är orimligt. Inom Högsäters vattentäkt Prästgården är hantering av mer än 250 L tillståndspliktigt	Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förorda att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. Vattentäkten vid Rösäter är känslig för påverkan av petroleum och därav är det extra viktigt att petroleum hanteras på ett säkert sätt. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd.
		Petroleum och kemisk		

2.5	Samtliga		<p>LRF anser att 25L för tillstånd är för låg tröskel. På en fastighet kommer man snabbt upp i 25L. Det innebär att det krävs tillstånd för att tanka gräsklippare eller motorsåg. LRF anser att 250 L är en rimligare gräns.</p>	<p>Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förordna att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. De aktuella vattentäkterna har få skyddande barriärer och en påverkan av petroleum skulle ge en stor och bestående påverkan på de aktuella råvattenkällorna. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd. I tillstånden kan tillsynsmyndigheten föreskriva om hur petroleum kan hanteras för att minska riskerna.</p>
4.2	Gatersbyn	<p>Petroleum och kemiska produkter</p> <p>Petroleum och kemiska produkter</p>	<p>Räddningstjänsten anser att spridningshastigheter för de petroleumprodukter och miljöfarliga kemiska produkter som hanteras inom vattentäktens tillrinningsområde ska redovisas. Vad innebär en avverkningssäsong. Verksamheten omfattar även ett mindre sågverk. Förslaget verkar gripet ur luften och kan inte kontrolleras.</p>	<p>Miljöenheten kan ställa krav på denna typ av redovisningar i samband med att nya verksamheter startas.</p>
6.6	Rösäter			<p>Syftet med föreskriften är att påverka hur länge timmerupplag får ligga i närheten av vattentäkten. Begreppet avverkningssäsong tydliggörs i bilaga A, Definitioner av begrepp. Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning. Hur timmer hanteras och lagras vid sågverket hanteras via miljöenhetens tillägg.</p>
9.1	Samtliga	Skogsbruk	<p>Föreskrifter kring skydds zoner vid avverkning, gallring, dikesrensning, skogsbilvägar saknas.</p>	<p>Färgelanda kommun har bedömt att risken för påverkan från avverkningar, gallring och dikesrensning är liten. Risken är större vid vtvattentäkter än grundvattentäkter.</p>
3.1	Gatersbyn	Skogsbruk	<p>Det bör framgå tydligt om föreslagna föreskrifter avseende Gatersbyn är tillräckliga eller om andra typer av åtgärder anses vara nödvändiga.</p>	<p>Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkten men det behöver även ske andra arbeten. Gatersbyn ligger intill ett industriområde och problematiken är noterad i risk- och sårbarhetsanalyser.</p>
5.8	Rösäter	<p>Tekniskt underlag</p> <p>Tekniskt underlag</p>	<p>Fastighetsägaren önskar se skriftligt att provborrningar skett med medgivande av markägaren.</p>	<p>Överenskommelser har gjorts med aktuella fastighetsägare år 2002.</p>

6.4	Rösäter	Tvätt av fordon	Förslaget är orimligt. Arbetsfordon måste rengöras regelbundet. Tvätt sker på långt avstånd från vattentäkten. Ska vi tvingas anlita bärningsfirma för transport av arbetsfordon till tvätt	Tvätt av fordon i på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
5.6	Rösäter		Var går gränsen för avsköljning med kallt vatten Dessutom, mycket av den tvätt som sker av jordbruksredskap är att skölja bort den jord som fastnat vid arbete och om samma jord anses som farlig så har ni ju definitivt placerat vattentäkten på fel ställe.	Tvätt av fordon på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
6.10	Rösäter	Tvätt av fordon	Hur har man kommit fram till jord/berg volym på 150 m3?	Mängden 150 m3 är uppskattad för att schaktning ska kunna ske inför byggande av små byggnader eller underhåll av diken, vägar etc.	Tvätt av fordon
6.7	Rösäter	Täkt Upplag, avfall	Orimligt förslag. Hur ofta kommer snöupplag finnas? Var är trafikerad yta?	Även om det numera sällan snöar mycket i Färgelanda förekommer kraftiga snöfall emellan åt. Syftet med föreskriften är att få snöupplag från trafikerade ytor placerade utanför den primära skyddszonen.	
2.9	Samtliga	Upplag, avfall	Det måste vara möjligt att tillfälligt lagra miljöfarligt avfall så länge det sker på hårdgjorda ytor utan läckagerisk, tex lysrör	Enligt skyddsföreskrifterens definitioner avses upplag som plats på mark eller vatten. Det är fortfarande möjligt att lagra avfall som till exempel lysrör inomhus eller på annan plats där det inte förekommer en risk för spridning av föroreningar till vattentäkten. Det är viktigt att följa övrig generell lagstiftning rörande hur avfall får förvaras.	

2.10	Samtliga	Upplag, avfall	Hur ska sågspån vid ett sågverk hanteras. Är det ett avfall eller en biprodukt	Det är den som ger upphovet till sågspånet som kan bedöma hur klassningen bör ske. Ett avfall är något som ägaren vill/behöver göra sig av med. Om sågspånet levereras vidare som till exempel biobränsle, absorptionsmedel, djurströ kan det klassas om en produkt. Kommunen rekommenderar att sågverksägaren kontaktar sin branschorganisation eller tillsynsmyndigheten för vidare vägledning
2.11	Samtliga	Upplag, avfall	Det bör skrivas in att avfall som hanteras på täta underlag utan läckagerisk är undantagna tillståndsplikt	Upplag av avfall är reglerat i vattenskyddsföreskrifterna då det finns en risk för spridning av föroreningar till grundvattnet. Hur lagringen kan ske prövas vid tillståndsprövningen. Om lagring sker på tätt underlag ökar sannolikheten att erhålla ett tillstånd.
5.7	Rösäter	Upplag, avfall	Lagringen av avfall vid Havskuren överstiger sin tillåtna mängd varje vecka	Kommunen tackar för uppgiften och lämnar den vidare till Uddevalla kommun så att de kan följa upp huruvida verksamheten inte följer givna tillstånd.
1.3	Gatersbyn	Upplag, avfall	Provtagning har visat förekomst av alifater. Det finns MIFO-objekt inom skyddsområdet. Det är inte klarlagt hur ett större vattenuttag kan påverka vattenkvalitén. Det går inte heller att utesluta att eventuella markföroreningar kan påverka vattenkvalitén i större utsträckning än vad som hittills påvisats	Gatersbyn används som reservvattentäkt och då påverkan finns i närheten är det än viktigare att skydda vattenkvalitén. Vid uttag är det viktigt att provta för att se eventuell påverkan.
6.5	Rösäter	Vattenkvalité	Förslaget är orimligt. Naturgödsel är en naturlig del av ett jordbruk	Gödsel är en av de risker som noterats inom området. För att långsiktigt skydda vattnet ställs krav görande gödselhantering nära vattentäkten.
2.7	Samtliga	Växtnäringsämnen	Det förefaller märkligt att söka tillstånd för något som redan är ett lagkrav. Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område så kraven gäller från 2 DE. (§6a)	I tillståndsprövningen har DMEF möjlighet att föreskriva om villkor för att tillse att gödsellagringen är tillräckligt säker. Syftet med reglerna för nitratkänsligt område är att minska övergödningen. Syftet med vattenskyddsföreskrifterna är att skydda råvattnet varför kraven kan se lite olika ut.
2.8	Samtliga	Växtnäringsämnen	Tillståndsplikt är onödigt i sekundär zon med tanke på omfattande lagstiftning gällande spridning av stallgödsel inom nitratkänsligt område (§6b)	Färgelanda kommun ligger inom nitratkänsligt område vilket medför strängare krav kring lagring och spridning av gödsel. Reglerna är satta för att minska läckage av kväve och fosfor till vattendrag och tar inte hänsyn till påverkan på dricksvatten. Det finns därför skäl att ställa ytterligare krav på hantering precis intill en vattentäkt.
10.2	Samtliga	Växtnäringsämnen	Ändra begreppen Stallgödsel till Naturgödsel i föreskrifterna och se även över i definitionerna.	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.2	Samtliga	Uttrycken "såsom" eller "därmed liknande" fungerar inte i föreskrifter	Texten i föreskrifterna är ändrad.
8.1		Inga synpunkter	Ingen återkoppling

Kommunstyrelsen

- Tidpunkt för första kalkyl var tidigt 2021. Sedan dess har det inträffat prisökningar beträffande arbetsmaterial, stål och trä.

Beslutsunderlag

Presentation av VD Västvatten, 2021-09-29

Kommunstyrelsens arbetsutskottets beslutsförslag, 2021-09-22

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-21

Rådanefors kostnadsökning redovisning styrelsen september 2021,
presentation 2021-09-22

Beslutet skickas till

Färgelanda Vatten AB

Samhällsutvecklingschef

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Finansiering av åtgärder på Rådanefors avloppsreningen

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner investering om 4,5 miljoner kronor i Rådanefors avloppsreningsverk i enlighet med beskrivning från Färgelanda Vatten AB.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 14 april 2021, § 45, bland annat följande. Kommunfullmäktige godkänner investering om 3,1 miljoner kronor i Rådanefors avloppsreningsverk i enlighet med beskrivning från Färgelanda Vatten AB. Kommunfullmäktige noterar även att taxepåverkan på cirka 1,3 % föreslås tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från och med 2022. Kommunfullmäktige noterar samtidigt att denna förändring görs i samband med översyn av taxan i samband med kommunens beslut om mål- och resursplan.

Färgelanda Vatten AB hemställde genom styrelsebeslut från den 21 september 2021 att ärendet tas upp på nytt av kommunfullmäktige och ny investeringsbelopp om 4,5 miljoner kronor godkänns istället för det tidigare 3,1 miljoner kronorna. Finansiering sker inom befintlig budget inklusive tidigare års överuttag.

Som skäl till höjningen avges i huvudsak följande:

- Efter utredning valdes att inte gå vidare med vald processlösning bland annat på grund av bättre uppskalningsmöjlighet. Den nu offererade processen är mer robust och skalbar. Den är dimensionerad för 55 pe. Det finns framtida möjlighet till utbyggnad för högre belastning upp till 150 personekvivalenter inom befintlig byggnad.
- Överbyggnaden kommer att ersättas i sin helhet då den inte är renoveringsbar med rimliga medel.

- Kostnaden för ramavtalsentreprenören har räknats upp jämfört med ursprungskalkyl.
- El och automation har ökat något på grund av annan processlösning samt att elabonnemang tillkommer.
- Tidpunkt för första kalkyl var tidigt 2021. Sedan dess har det inträffat prisökningar beträffande arbetsmaterial, stål och trä.

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:
Styrelsebeslut från Färgelanda Vatten AB från den 21 september 2021.

Beslutet skickas till:
Färgelanda Vatten AB
Samhällsutvecklingschef

Rådanefors ARV
kostnadsskillnader
2021-09-09

Rådanefors ARV kostnadsökningar

623

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021-09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Reningsverk + påslag för osäkerhet i ursprungsförslag	1960	3342	3342	2779	2482	522
Väg, vändplan, deponi, byggavfall	250	256	395	395	150	-100
Byggnad	350	300	350	350	350	0
Bygglov						
konstruktionshandlingar	0	0	50	50	50	50
Rivning byggnad och deponi	0	0	100	100	100	100
Nytt elabonnemang JÖ	0	100	100	100	100	100
Skanska tid eller extern projektledning	120	645	375	375	375	255
Skanskas påslag 10%	0	464	471	415	361	361
Totalt Skanska	0	5107	5183	4564	3968	1288
Total el/auto (VVAB)	400	650	650	600	500	100
Totalt projektet	3080	5757	6483	5764	4468	1388

Minskad redundans för att klara 150 pe

Krympt till 55 pe

...lym
...joner
togs i styrelsen och
KF

Förutsättningar:
Processen skall klara av en belastning om ca 55 pe men skall vara lätt att skala upp

Processlösningen/reningsverket

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Reningsverk + påslag för osäkerhet i ursprungsförslag	1960	3342	3342	2779	2482	522

- Efter utredning fick vald processlösning och det säljande företaget mycket dåliga referenser både på el/Auto/kommunikation och förtroende via externa referenser
- Pris togs in från annan processleverantör. Den nu offererade processen är mer robust och även bättre lämpad för den mängd tillskottsvatten som verket utsätts för, men lösningen visade sig vara dyrare än förväntat. Efter reviderad belastning till 55 pe har nu kostnaderna sjunkit, dessutom finns framtida möjlighet till utbyggnad för högre belastning kvar.

Väg

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Väg, vändplan, deponi, byggavfall	250	256	395	395	150	-100

- Utredningskostnaden är jämförd med tidigare projekt och avsåg en upprustning av vägen
- Första priset från ramavtalsleverantören innefattar en mer omfattande vägbyggnation.
- Efter diskussioner med företaget har nu kostnaderna sjunkit genom att endast grävning o återställning för el och fiberrör görs och den provisoriska pumpningen tas bort vid projektets avslut. Vidare renovering av väg skjuts på framtiden.

Byggnad

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Byggnad	350	300	350	350	350	0
Bygglov konstruktionshandlingar	0	0	50	50	50	50
Rivning byggnad och deponi	0	0	100	100	100	100

- Utredningskostnaden utgick ifrån att byggnaden kunde renoveras
- Priset från ramavtalsleverantören innefattar rivning av den befintliga byggnaden och nybyggnad. Ramavtalsleverantören anser att det är dyrare i detta fall att renovera byggnaden.

Nytt el-abonnemang

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Nytt elabonnemang	0	100	100	100	100	100

- JÖ har idag ett el-abonnemang som han vill ha kvar. Det innebär att FVAB måste ha ett nytt. Detta var inte med i ursprunglig kalkyl.

Ramavtalsleverantör/Skanska

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Skanska tid eller extern projektledning	120	645	375	375	375	255
Skanskas påslag 10% (för hela projekt kostnaden)	0	464	471	415	361	361

- Utrednings kostnaden är jämförd med tidigare projekt, en högre kostnad borde räknats upp för att ta höjd för fler arbetstimmar.
- Tidsåtgång för ramavtalsleverantören innefattar tid och ett påslag på 10% av total kostnad.
- Tidsaspekten för projektets genomförande var från början mycket tajt vilket också gjorde att vi anlidade ramavtalsleverantör istället för att lägga tid på projektering och upphandling via annonsering.

El och auto

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Total el/auto (VVAB)	400	650	650	600	500	100

- Utredningskostnaden utgick ifrån den tidigare processleverantören men ökade vid byte av processleverantör.
- Då processen nu är nerskalad och inte lika förberedd för den högre belastningen har även kostande för el och auto sjunkit

Allmänna förklaringar till fördyring

- Tidpunkt för första kalkyl vinter 2021. Vi kunde inte förutsäga den prisökning som blivit på material, stål o trä ca 20%, plast 40% under året hittills. Denna prisökning syns i alla poster

Rådanefors ARV kostnadsökningar

631

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021-09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Reningsverk + påslag för osäkerhet i ursprungsförslag	1960	3342	3342	2779	2482	522
Väg, vändplan, deponi, byggavfall	250	256	395	395	150	-100
Byggnad	350	300	350	350	350	0
Bygglov konstruktionshandlingar	0	0	50	50	50	50
Rivning byggnad och deponi	0	0	100	100	100	100
Nytt elabonnemang JÖ	0	100	100	100	100	100
Skanska tid eller extern projektledning	120	645	375	375	375	255
Skanskas påslag 10%	0	464	471	415	361	361
Totalt Skanska	0	5107	5183	4564	3968	1288
Total el/auto (VVAB)	400	650	650	600	500	100
Totalt projektet	3080	5757	6483	5764	4468	1388

Ursprunglig
taxepåverkan
1,3%

Ny taxepåverkan
1,78 %

Vi fortsätter
undersöka
alternativ
leverantör till
processen

Kommunstyrelsen

KS § 151 Dnr 2021/206
Måltidsavgifter äldreomsorgen i Färgelanda kommun 2022

Kommunstyrelsen förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Måltidsavgifter i Färgelanda kommun. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för måltid saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara juridiskt mer korrekt upprättas härmed ett taxestyrdokument som föreslås antas av kommunfullmäktige.

	Belopp 2021	Belopp 2022	Avser
Eget boende			
Mat, dagverksamhet	65	67	Per dag
Matportion	55	57	Per portion
Särskilt boende			
Kost (alla måltider)	4272	4400	Per månad
Korttidsboende/växelvård			
Kost (alla måltider)	142	146	Per dag
Övriga kostnader			
Matportion, ej biståndsbeslut inkl. 12 % moms	65	67	Per port

Beslutsunderlag

Presentation av enhetschefen för måltidsenheten, 2021-09-29
Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag, 2021-09-22
Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-13
Måltidsavgifter äldreomsorgen Färgelanda kommun, 2021-09-13

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschef
Enhetschef för måltidsenheten

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse- Måltidsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Måltidsavgifter i Färgelanda kommun. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för måltid saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara juridiskt mer korrekt upprättas härmed ett taxestyrdokument som föreslås antas av kommunfullmäktige.

	Belopp 2021	Belopp 2022	Avser
Eget boende			
Mat, dagverksamhet	65	67	Per dag
Matportion	55	57	Per portion
Särskilt boende			
Kost (alla måltider)	4272	4400	Per månad
Korttidsboende/växelvård			
Kost (alla måltider)	142	146	Per dag
Övriga kostnader			
Matportion, ej biståndsbeslut inkl. 12 % moms	65	67	Per port

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:
Måltidsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutet skickas till: Samhällsutvecklingschefen

FÄRGELANDA KOMMUN

Måltidsavgifter inom äldreomsorgen i Färgelanda kommun

Malin Eriksson

2020-09-13

Dnr: 2021/206

Version: utkast

Beslutad

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Allmänna regler om kommunala avgifter	2
2.1. Kommunallagen.....	2
2.2. Självkostnadsprincipen	2
2.3. Likställighetsprincipen.....	3
2.4. Retroaktivitetsförbudet	3
3. Avgifter	3
4. Fakturering och avgifter	4
5. Giltighet.....	4

1. Inledning

Förevarande taxa avser kommunens måltidsproduktion inom äldreomsorgen. Avgifterna avser för biståndsbedömda insatser för brukare på särskilt boende/korttidsboende och matdistribution (momsbefriad), samt övriga gäster vid äldreomsorgen (inkl moms).

Avgifterna är avsedda att delvis täcka kommunens kostnad för måltidsproduktionen.

2. Allmänna regler om kommunala avgifter

Ramen för förevarande taxa regleras i olika bestämmelser som redogörs för nedan.

2.1. Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725, KL), som har följande lydelse: ”Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller för tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.” Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den sektorn som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

2.2. Självkostnadsprincipen

För all kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § KL. ”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden).”

Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen är närmast en målsättningsprincip som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst. Under en längre tid får det totala avgiftsuttaget inte överstiga de totala kostnaderna för verksamheten (se bl.a. Petersén m.fl.

Kommunallagen, kommentarer och praxis, 2006, s. 354). Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på

direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop. 1993/94:188 s. 85).

2.3. Likställighetsprincipen

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § KL. ”Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.” Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. Likställighetsprincipen medger heller ingen inkomstfördelning av verksamhet. Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s. 87 och Petersén m.fl. s. 65-66).

2.4. Retroaktivitetsförbudet

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om taxorna innan de börjar tillämpas. I rättspraxis har det sedan länge ansetts vara otillåtet med retroaktiva kommunala avgifter fränsett vissa speciella undantagsfall. Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 4 § KL: ”Kommuner och landsting får inte fatta beslut med tillbakaverkantill nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

3. Avgifter

Avgifterna gäller enligt tabell.

Översyn av nedan avgifter kan ske varje år enligt Konsumentprisindex med basår 2022 utifrån nedan angivna belopp. Avrundning ska ske till närmaste tiotal. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

	Belopp 2022	Avser
Eget boende		
Mat, dagverksamhet	67	Per dag
Matportion	57	Per portion
Särskilt boende		
Kost (alla måltider)	4400	Per månad
Korttidsboende/växelvård		
Kost (alla måltider)	146	Per dag
Övriga kostnader		
Matportion, ej biståndsbeslut inkl. 12 % moms	67	Per port

4. Fakturering och avgifter

Fakturering sker månadsvis.

5. Giltighet

Förevarande dokument och avgifter ska träda i kraft från och med den 1 januari 2022.

Kommunstyrelsen

KS § 150 Dnr 2021/189
Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun från 2022

Kommunstyrelsen förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för biblioteket saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara hållbart juridiskt upprättas härmed ett dokument som föreslås antas av kommunfullmäktige.

9 § bibliotekslagen (2013:801) är den bestämmelsen som ger bibliotek rätt att ta ut avgifter. I paragrafen stadgas att på folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform. Första stycket hindrar inte att folkbiblioteken tar ut

1. ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och
2. avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

Nedan redovisas förslaget som ska gälla från den 1 januari 2022 och vad som gäller nu.

En viss höjning av beloppen kan iakttas i och med att media har genom åren blivit dyrare och avgifterna ska ha förebyggande funktion att media återlämnas.

	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Övertidsavgift	6	10	Per media och påbörjad vecka
Påminnelseavgift	16	20	Per brevutskick
Förkommen media, vuxen	336	300	Per styck
Förkomna media, barn	169	170	Per styck
Förkommen film	432	500	Per styck
Förkommen tidskrift	-	55	Per styck

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Genomgång av bibliotekssamordnare 2021-09-29

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag, 2021-09-22

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-27

Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun från 2022 utkast styrdokument,
2021-06-23

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för biblioteket saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara hållbart juridiskt upprättas härmed ett dokument som föreslås antas av kommunfullmäktige.

9 § bibliotekslagen (2013:801) är den bestämmelsen som ger bibliotek rätt att ta ut avgifter. I paragrafen stadgas att på folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform. Första stycket hindrar inte att folkbiblioteken tar ut

1. ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och
2. avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

Nedan redovisas förslaget som ska gälla från den 1 januari 2022 och vad som gäller nu.

En viss höjning av beloppen kan iakttas i och med att media har genom åren blivit dyrare och avgifterna ska ha förebyggande funktion att media återlämnas.

	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Övertidsavgift	6	10	Per media och påbörjad vecka
Påminnelseavgift	16	20	Per brevutskick
Förkommen media, vuxen	336	300	Per styck
Förkomna media, barn	169	170	Per styck
Förkommen film	432	500	Per styck
Förkommen tidskrift	-	55	Per styck

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:
Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun

Beslutet skickas till:
Samhällsutvecklingschefen

FÄRGELANDA KOMMUN

Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun

Marie Böngren

2021-06-23

Dnr: 2021/189

Version: utkast

Beslutad

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Skriv sammanfattningen av dokumentet här. Det är vanligtvis en kort sammanfattning av innehållet i dokumentet

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Förseningsavgift.....	2
3. Påminnelseavgift.....	2
4. Förkommen media, vuxen.....	2
5. Förkommen media, barn	2
6. Förkommen film.....	2
7. Förkommen tidskrift.....	2
8. Enstaka kopior.....	3
9. Övrigt och sammanställande tabell	3

1. Inledning

9 § bibliotekslagen (2013:801) är den bestämmelsen som ger bibliotek rätt att ta ut avgifter. I paragrafen stadgas att på folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform.

Första stycket hindrar inte att folkbiblioteken tar ut

1. ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och
2. avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

Syftet med förevarande dokument är att ange i vilka situationer avgift tas ut och med vilket belopp.

2. Förseningsavgift

Förseningsavgiften tas ut från och med den dag låntagaren fyller 18 år. Första förseningsveckan utgår ingen förseningsavgift. Därefter utgår en avgift för varje påbörjad vecka. Kostnaden är 10 kronor per påbörjad vecka och per lånad media.

3. Påminnelseavgift

Två dagar innan lånetiden går ut skickas ett påminnesms om att lånetiden snart går ut. Återlämnas inte mediet eller lånas om skickas två påminnelser, antingen via e-post eller via brev beroende på om låntagaren har angett en e-post. Påminnelseavgift tas endast ut för utskickad påminnelse via brev. Påminnelse i form av e-post är gratis. Efter två förseningspåminnelser skickas en faktura på aktuellt belopp. Påminnelavgiften är 20 kronor.

4. Förkommen media, vuxen

Faktura skickas ut för förkommen eller förstörd media. Avgiften för förkommen eller förstörd vuxenmedia är 300 kronor.

5. Förkommen media, barn

Vid inte återlämnat media för barn och ungdomar utgår en faktura till vårdnadshavaren. Avgiften för förkommen eller förstörd barn- och ungdomsmedia är 170 kronor.

6. Förkommen film

Avgiften för DVD är detsamma oavsett om det är en barn- eller ungdoms DVD eller en DVD avsedd för vuxna. Avgiften för DVD är 500 kronor.

7. Förkommen tidskrift

Avgift för förkommen tidskrift är 55 kronor.

8. Enstaka kopior

Enstaka kopior ur dagstidningar är gratis i övrigt gäller kopieringstaxan som finns i kommunen.

9. Övrigt och sammanställande tabell

Utskickad faktura makuleras inte. Skickad faktura ska betalas oavsett om median hittas eller kommer tillbaka. Då anses median som köpt och får behållas.

Finns det synnerliga skäl att efterskänka avgiften för förkommen skadad/förstörd media beslutas detta av sektorchef. Sådana skäl kan till exempel vara att exemplaret är föråldrat, i dåligt skick eller att ersättningen i övrigt blir oskäligt. Om enstaka pek/bilderbok förstörs bör avgiften efterskänkas.

Överstiger låntagarens skuld 100 kronor spärras lånekortet och låntagaren kan inte låna eller reservera mer så länge skulden förblir obetald.

Översyn av nedan avgifter kan ske varje år enligt Konsumentprisindex med basår 2022 utifrån nedan angivna belopp. Avrundning ska ske till närmaste tiotal. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

	Belopp 2022	Avser
Övertidsavgift	10	Per media och påbörjad vecka
Påminnelseavgift	20	Per brevutskick
Förkommen media, vuxen	300	Per styck
Förkomna media, barn	170	Per styck
Förkommen film	500	Per styck
Förkommen tidskrift	55	Per styck

Förevarande dokument och avgifter ska träda i kraft från och med den 1 januari 2022.

Kommunstyrelsen

KS § 152 Dnr 2021/209
Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022

Kommunstyrelsen förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för renhållningen saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har det funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara bättre juridiskt grundad upprättas härmed ett dokument som föreslås antas av kommunfullmäktige. Renhållningsavgifterna för 2022 består av en fast del samt en rörlig del. Den fasta delen avser kundservice samt drift av ÅVC Stigen.

Förslag:

Fast del 2022; 805 Skr/abonnent/år

I detta belopp ingår också en utökad öppettid (dag) på ÅVC Stigen. Med start under Q1 2022 kommer ÅVC Stigen vara öppet tisdagar samt torsdagar.

Den rörliga delen innefattar hämtning samt behandling av hushållsavfall där man kan påverka kärleksstorlek samt hämtningsintervall.

Alla hushåll i Färgelanda kommun kan utnyttja 12 st fria besök per kalenderår att lämna sorterat avfall på ÅVC Stigen. Därutöver (från och med det 13:e besöket) kostar det 450 kr.

Alla belopp är indexuppräknade (ca 3%) per automatik utan att politiskt beslut krävs.

Alla belopp avser kr och inkluderar mervärdesskatt.

Hushållsavfall

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Extrasäckar	83	86	Per styck
140 l kärl vecka	4532	3890	Per år
190 l kärl vecka	5852	5238	Per år

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

370 l kärl vecka	10312	9785	Per år
660 l kärl vecka	17556	17154	Per år
140 l kärl 14 dag	2228	1600	Per år
190 l kärl 14 dag	2875	2340	Per år
370 l kärl 14 dag	5108	4655	Per år
660 l kärl 14 dag	8731	8310	Per år
140 l kärl månad	1276	755	Per år
190 l kärl månad	1544	912	Per år
140 l kärl kvartal	580	150	Per år
190 l kärl kvartal	672	245	Per år
140 l kärl sommar	968	270	Per år
190 l kärl sommar	1224	600	Per år
370 l kärl sommar	2068	1458	Per år
660 l kärl sommar	3732	3200	Per år
Extra kärltömning 7 dygn	212	218	Per år
Utbyte av kärl	125	129	Per år

Slamhantering

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Slam brunn 0-4 kbm enligt schema	1544	1590	Per styck
Varje kbm utöver	149	154	Per kbm
Tillägg budning inom 14 dagar	164	169	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (Akut)	1527	1573	Per tillfälle
Bomkörning	695	716	Per tillfälle
Extra slang	2	2	Per meter
BDT			
Tömning av BDT brunn enligt schema*	208	214	Per styck
Tillägg budning inom 14 dagar	517	532	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (akut)	793	817	Per tillfälle
*=I samband med tömning av slamtank			

Avgifter på återvinningscentralen i Stigen

Justering			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Kommunstyrelsen

Undantag från fria besök	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Asbest	1164	1198	Per kbm
Däck på fälg (bildäck)	24	25	Per styck
Tryckimpregnerat virke	728	750	Per kbm

Avgifter på återvinningscentralen i Stigen för företag, verksamheter eller föreningar i Färgelanda kommun.

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Avgift (exkl asbest, Däck på fälg samt tryckimpregnerat virke	NA	450	3 kbm (bilsläp) och tillfälle

Beslutsunderlag

Presentation av enhetschefen för teknikenheten, 2021-09-29

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag, 2021-09-22

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-11

Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022, 2021-09-11

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschef

Enhetschef för Teknikenheten.

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för renhållningen saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har det funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara bättre juridiskt grundad upprättas härmed ett dokument som föreslås antas av kommunfullmäktige. Renhållningsavgifterna för 2022 består av en fast del samt en rörlig del. Den fasta delen avser kundservice samt drift av ÅVC Stigen.

Förslag:

Fast del 2022; 805 Skr/abonnent/år

I detta belopp ingår också en utökad öppettid (dag) på ÅVC Stigen. Med start under Q1 2022 kommer ÅVC Stigen vara öppet tisdagar samt torsdagar.

Den rörliga delen innefattar hämtning samt behandling av hushållsavfall där man kan påverka kärlsstorlek samt hämtningsintervall.

Alla hushåll i Färgelanda kommun kan utnyttja 12 st fria besök per kalenderår att lämna sorterat avfall på ÅVC Stigen. Därutöver (från och med det 13:e besöket) kostar det 450 kr.

Alla belopp är indexuppräknade (ca 3%) per automatik utan att politiskt beslut krävs.

Alla belopp avser kr och inkluderar mervärdesskatt.

Hushållsavfall

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Extrasäckar	83	86	Per styck
140 l kärll vecka	4532	3890	Per år

190 l kärl vecka	5852	5238	Per år
370 l kärl vecka	10312	9785	Per år
660 l kärl vecka	17556	17154	Per år
140 l kärl 14 dag	2228	1600	Per år
190 l kärl 14 dag	2875	2340	Per år
370 l kärl 14 dag	5108	4655	Per år
660 l kärl 14 dag	8731	8310	Per år
140 l kärl månad	1276	755	Per år
190 l kärl månad	1544	912	Per år
140 l kärl kvartal	580	150	Per år
190 l kärl kvartal	672	245	Per år
140 l kärl sommar	968	270	Per år
190 l kärl sommar	1224	600	Per år
370 l kärl sommar	2068	1458	Per år
660 l kärl sommar	3732	3200	Per år
Extra kärltömning 7 dygn	212	218	Per år
Utbyte av kärl	125	129	Per år

Slamhantering

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Slam brunn 0-4 kbm enligt schema	1544	1590	Per styck
Varje kbm utöver	149	154	Per kbm
Tillägg budning inom 14 dagar	164	169	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (Akut)	1527	1573	Per tillfälle
Bomkörning	695	716	Per tillfälle
Extra slang	2	2	Per meter
BDT			
Tömning av BDT brunn enligt schema*	208	214	Per styck
Tillägg budning inom 14 dagar	517	532	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (akut)	793	817	Per tillfälle
*=I samband med tömning av slamtank			

Avgifter på återvinningscentralen i Stigen

Undantag från fria besök	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Asbest	1164	1198	Per kbm

Däck på fälg (bildäck)	24	25	Per styck
Tryckimpregnerat virke	728	750	Per kbm

Avgifter på återvinningscentralen i Stigen för företag, verksamheter eller föreningar i Färgelanda kommun.

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Avgift (exkl asbest, Däck på fälg samt tryckimpregnerat virke	NA	450	3 kbm (bilsläp) och tillfälle

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:
Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutet skickas till:
Samhällsutvecklingschefen

FÄRGELANDA KOMMUN

Renhållningsavgifter

Färgelanda kommun

Ulf Nilsson

2021-09-11

Dnr: 2021/209

Version: utkast

Beslutad

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Dokumentet innehåller avgifter för renhållningen i Färgelanda kommun
samt korta förtydliganden angående avgifterna.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Kommunens uppdrag och avgiftsskyldigheten	2
3. Hushållsavfall.....	3
4. Slamhantering.....	3
5. Avgifter på återvinningscentralen i Stigen.....	4
6. Avgifter på återvinningscentralen i Stigen för företag, verksamheter och föreningar.....	4

1. Inledning

Renhållningen i Färgelanda kommun är taxefinansierad. Detta dokument innehåller avgifter för 2022.

Taxan ska täcka kostnader enligt uppdraget för hämtning av kommunalt avfall men även täcka kostnader för drift och skötsel av kommunens återvinningscentral, inklusive farligt avfall, fjärrtransporter och behandling av insamlat materialet, avfallsplanering och uppföljning av verksamheten, administration och kundservice. Taxan är uppdelad i en fast grundavgift och en rörlig hämtningsavgift. Grundavgiften debiteras oavsett godkänt uppehåll i sophämtning eller liknande.

Syftet med förevarande dokument är att ange i vilka situationer avgift tas ut och med vilket belopp och ange lagstöd för detta.

2. Kommunens uppdrag och avgiftsskyldigheten

Kommunerna har ansvar för insamling, hantering och behandling av kommunalt avfall, utom det avfall som omfattas av producentansvar. Hanteringen av kommunalt avfall finansieras genom avgifter till berörda fastighetsägare.

Avgiftsskyldig är, enligt denna taxa, fastighetsinnehavare inom Färgelanda kommun. Med fastighetsinnehavare avses den som äger en fastighet eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare. Tomträttshavare jämställs med fastighetsinnehavare.

Renhållningsavgifter regleras i 27 kap. 4-6 § § miljöbalken (1998:808).

I angivna belopp i taxan ingår lagstadgad mervärdesskatt. Samtliga avgifter anges inklusive moms.

I Färgelanda har alla hushåll 12 fria besök att lämna sorterat avfall på återvinningscentralen i Stigen. Det finns dock undantag när det gäller viss miljöfarligt avfall.

Efter det 12 fria besöken, som registreras via en kortterminal, är kostnaden därutöver 450 kronor per besök.

Översyn av nedan avgifter kan ske varje år enligt Konsumentprisindex med basår 2022 utifrån nedan angivna belopp. Avrundning ska ske till närmaste tiotal. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

3. Hushållsavfall

Avgiften för hushållsavfall är uppdelad i en fast samt en rörlig del. För år 2022 är den fasta avgiften för alla hushåll 805 kronor per år för alla i Färgelanda kommun. Den rörliga avgiften är en variabel som varierar men kärstorlek samt hämtningsintervall.

Benämning	Avgift 2022	Avser
Extrasäckar	86	Per styck
140 l kärl vecka	3890	Per år
190 l kärl vecka	5238	Per år
370 l kärl vecka	9785	Per år
660 l kärl vecka	17154	Per år
140 l kärl 14 dag	1600	Per år
190 l kärl 14 dag	2340	Per år
370 l kärl 14 dag	4655	Per år
660 l kärl 14 dag	8310	Per år
140 l kärl månad	755	Per år
190 l kärl månad	912	Per år
140 l kärl kvartal	150	Per år
190 l kärl kvartal	245	Per år
140 l kärl sommar	270	Per år
190 l kärl sommar	600	Per år
370 l kärl sommar	1458	Per år
660 l kärl sommar	3200	Per år
Extra kärttömning 7 dygn	218	Per år
Utbyte av kärl	129	Per år

4. Slamhantering

Slamhantering avser hämtning av slam i egna brunnar och slutna tankar. Hämtning utförs av en upphandlad entreprenör.

Kunden kan få slamtömt sin brunn/tank enligt ett årsschema eller eller så kan kunden kontakta kundtjänst och beställa tömning, så kallade budning.

Benämning	Avgift 2022	Avser
Slam brunn 0-4 kbm enligt schema	1590	Per styck
Varje kbm utöver	154	Per kbm

Tillägg budning inom 14 dagar	169	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (Akut)	1573	Per tillfälle
Bomkörning	716	Per tillfälle
Extra slang	2	Per meter
BDT		
Tömning av BDT brunn enligt schema*	214	Per styck
Tillägg budning inom 14 dagar	532	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (akut)	817	Per tillfälle
*=I samband med tömning av slamtank		

5. Avgifter på återvinningscentralen i Stigen

Alla hushåll har 12 stycken fria besök att lämna sorterat avfall på ÅVC Stigen. Undantag enligt tabell nedan.

Undantag från fria besök	Avgift / 2022	Avser
Asbest	1198	Per kbm
Däck på fälg (bildäck)	25	Per styck
Tryckimpregnerat virke	750	Per kbm

6. Avgifter på återvinningscentralen i Stigen för företag, verksamheter och föreningar

Benämning	Avgift 2022	Avser
Avgift (exkl asbest, Däck på fälg samt tryckimpregnerat virke	450	3 kbm (bilsläp) och tillfälle

Kommunstyrelsen

KS § 153 Dnr 2021/205
Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022

Kommunstyrelsen förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Förevarande taxa avser kommunens lokaler och anläggningar. Kostnaderna gäller för föreningar, företag och privatpersoner. Kommunen har en gällande taxa som behöver förädlas för att juridiskt ska vara fullkomligt.

Avgifterna är avsedda att täcka delvis kommunens kostnad för lokalernas investeringar, underhåll och behov. Avgifterna ska vara marknadsmässiga i förhållande vad andra kommuner har för taxa för sina lokaler- och anläggningar.

Förvaltningen har gjort en noggrann omvärldsbevakning därom vid framtagande av förevarande förslag.

Nedan redovisas förslaget som ska gälla från den 1 januari 2022 och vad som gäller nu.

Förslag till taxa år 2022	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	800	120
Färgelanda Sporthall, matcher	0	130
Valboskolan Idrottshall	500	100
Valboskolan Grusplan	150	70
Valboskolan Grusplan, matcher	0	110
Valboskolan "Lilla" Grusplan	100	50
Övriga Gymnastiksal	300	70
Klassrum, alla skolor	*	60
Konferensal Centrumhuset	100	85
Övriga lokaler	*	

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

* Klassrum, Konferenslokal, övriga lokaler avgift ska utgå men särskild ökning krävs!		
---	--	--

Årets taxa - 2021	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	599	106
Färgelanda Sporthall, matcher	0	131
Valboskolan Idrottshall	360	98
Valboskolan Grusplan	121	66
Valboskolan Grusplan, matcher	0	109
Valboskolan "Lilla" Grusplan	104	49
Övriga Gymnastiksal	121	66
Klassrum, alla skolor	0	55
Konferensal Centrumhuset	0	82

Beslutsunderlag

Genomgång av fastighetsförvaltare, 2021-09-29

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag, 2021-09-22

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-13

Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022, 2021-09-13

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Sektor samhällsutveckling
Samhällsutvecklingschef
Tünde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Förevarande taxa avser kommunens lokaler och anläggningar. Kostnaderna gäller för föreningar, företag och privatpersoner. Kommunen har en gällande taxa som behöver förädlas för att juridiskt ska vara fullkomligt.

Avgifterna är avsedda att täcka delvis kommunens kostnad för lokalernas investeringar, underhåll och behov. Avgifterna ska vara marknadsmässiga i förhållande vad andra kommuner har för taxa för sina lokaler- och anläggningar.

Förvaltningen har gjort en noggrann omvärldsbevakning därom vid framtagande av förevarande förslag.

Nedan redovisas förslaget som ska gälla från den 1 januari 2022 och vad som gäller nu.

Förslag till taxa år 2022	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	800	120
Färgelanda Sporthall, matcher	0	130
Valboskolan Idrottshall	500	100
Valboskolan Grusplan	150	70
Valboskolan Grusplan, matcher	0	110
Valboskolan "Lilla" Grusplan	100	50
Övriga Gymnastiksalar	300	70
Klassrum, alla skolor	*	60
Konferensal Centrumhuset	100	85
Övriga lokaler	*	

* Klassrum, Konferenslokal, övriga lokaler avgift ska utgå men särskild ökning krävs!

Årets taxa - 2021	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	599	106
Färgelanda Sporthall, matcher	0	131
Valboskolan Idrottshall	360	98
Valboskolan Grusplan	121	66
Valboskolan Grusplan, matcher	0	109
Valboskolan "Lilla" Grusplan	104	49
Övriga Gymnastiksal	121	66
Klassrum, alla skolor	0	55
Konferensal Centrumhuset	0	82

Katrin Siverby
Kommunchef

Tünde Petersson
Samhällsutvecklingschef

Beslutsunderlag:
Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutet skickas till:
Samhällsutvecklingschefen

FÄRGELANDA KOMMUN

Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun

Iris Zell

2021-09-13

Dnr: 2021/205

Version: utkast

Beslutad

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Allmänna regler om kommunala avgifter	2
2.1. Kommunallagen.....	2
2.2. Självkostnadsprincipen	2
2.3. Likställighetsprincipen.....	3
2.4. Retroaktivitetsförbudet	3
3. Kostnader för kommunala lokaler och anläggningar	3
4. Villkor taxor och avgifter.....	4
5. Fakturering taxor och avgifter.....	4
6. Ikraftträdande	4

1. Inledning

Förevarande taxa avser kommunens lokaler och anläggningar. Kostnaderna gäller för föreningar, företag och privatpersoner.

Avgifterna är avsedda att täcka delvis kommunens kostnad för lokalernas investeringar, underhåll och behov.

Syftet med förevarande dokument är att ange i vilka situationer avgift tas ut och med vilket belopp.

2. Allmänna regler om kommunala avgifter

Ramen för förevarande taxa regleras i olika bestämmelser som redogörs för nedan.

2.1. Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § KL, som har följande lydelse: ”Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller för tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.” Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den sektorn som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

2.2. Självkostnadsprincipen

För all kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § KL. ”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden).” Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen är närmast en målsättningsprincip som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst. Under en längre tid får det totala avgiftsuttaget inte överstiga de totala kostnaderna för verksamheten (se bl.a. Petersén m.fl. Kommunallagen, kommentarer och praxis, 2006, s. 354). Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och

indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop. 1993/94:188 s. 85).

2.3. Likställighetsprincipen

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § KL. ”Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.” Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. Likställighetsprincipen medger heller ingen inkomstfördelning av verksamhet. Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s. 87 och Petersén m.fl. s. 65-66).

2.4. Retroaktivitetsförbudet

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om taxorna innan de börjar tillämpas. I rättspraxis har det sedan länge ansetts vara otillåtet med retroaktiva kommunala avgifter frånsett vissa speciella undantagsfall. Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 4 § KL: ”Kommuner och landsting får inte fatta beslut med tillbakaverkantill nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

3. Kostnader för kommunala lokaler och anläggningar

Översyn av nedan avgifter kan ske varje år enligt Konsumentprisindex med basår 2022 utifrån nedan angivna belopp. Avrundning ska ske till närmaste tiotal. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

Taxa år 2022	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	800	120
Färgelanda Sporthall, matcher	0	130

Valboskolan Idrottshall	500	100
Valboskolan Grusplan	150	70
Valboskolan Grusplan, matcher	0	110
Valboskolan "Lilla" Grusplan	100	50
Övriga Gymnastiksal	300	70
Klassrum, alla skolor	*	60
Konferensal Centrumhuset	100	85
Övriga lokaler	*	
* Klassrum, Konferenslokal, övriga lokaler avgift ska utgå men särskild ökning krävs!		

4. Villkor taxor och avgifter

För kommersiella arrangemang tecknas särskilt avtal.

För ej avbokad tid debiteras en avgift motsvarande normaltassa. Företag, föreningar och privatpersoner från andra kommuner debiteras företagstaxa för ej avbokad tid.

Avbokning ska ske senast två arbetsdagar innan aktuell bokning.

5. Fakturering taxor och avgifter

Fakturering sker halvårsvis.

6. Ikraftträdande

Förevarande dokument och avgifter ska träda i kraft från och med den 1 januari 2022.

Kommunstyrelsen

**KS § 155 Dnr 2021/29
Beslut om Mål- och resursplan 2022-2024**

Kommunstyrelsen förslag

Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa verksamhetsmålen för 2022
2. fastställa de finansiella målen för 2022–2024
3. fastställa skattesatsen för 2022 till 22,91 kronor
4. fastställa budget för 2022 med angivna kommunbidrag för nämnderna med totalt 441 776 tkr
5. i den långsiktiga planeringen utgå från SKR:s prognoser för intäkter vilket innebär 450 412 tkr för 2023 och 459 077 tkr för 2024
6. uppdra till kommunstyrelsen att inom ramen för avsatta medel till lönerevisionen besluta om tilläggsbudget till nämndernas kommunbidrag i enlighet med utfallet av revisionen
7. uppdra till kommunstyrelsen att inom ramen för avsatta medel till internhyror besluta om tilläggsbudget till nämndernas kommunbidrag
8. fastställa internräntan för 2022 till 1,0 % enligt SKR:s rekommendation
9. uppdra åt nämnderna att söka och använda de riktade statsbidrag som finns tillgängliga
10. fastställa investeringsram på 20 mnkr för 2022
11. godkänna en ram för nyupplåning upp till 20 mnkr under 2022
12. uppdra åt nämnderna att genomföra de verksamhetsförändringar och effektiviseringar som ingår i Mål- och resursplanen
13. uppdra åt kommunstyrelsen och nämnderna att anta sin budget inom givna ramar senast december 2021.

Ulla Börjesson (S), Kerstin Fredriksson (S), Jörgen Andersson (SD) samt Karl-Erik Segersax (SD) avstår från att delta i dagens beslut. Socialdemokraterna respektive Sverigedemokraterna kommer att lämna yrkanden vid handläggningen av ärendet i kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Under året har kommunstyrelsens budgetberedning diskuterat förutsättningarna för kommunens mål- och resursplan (MRP) 2022–2024. Förutsättningar har konsekvensbeskrivits av kommunstyrelsen,

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

socialnämnden och utbildningsnämnden. Bygg- och trafiknämnden undantogs då nämndens huvudsakliga uppgift rör myndighetsutövning.

Utifrån förutsättningar och konsekvensbeskrivningarna har förslag till MRP 2022–2024 tagits fram.

Kommunstyrelsen och nämnderna har därefter, utifrån antagen MRP, att besluta om detaljbudget 2022 för sin verksamhet.

Facklig samverkan kommer att äga rum mellan kommunstyrelsens sammanträde den 29 september och kommunfullmäktiges sammanträde den 13 oktober 2021.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kommunchef och ekonomichef, 2021-09-23
Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag, 2021-09-22
Mål och resursplan 2022–2024

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Ekonomienheten
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Mål- och resursplan 2022–2024 inklusive finansiella mål, skattesats samt budget 2022, flerårsplan för åren 2023 och 2024 med angivna kommunbidrag för kommunstyrelsen, nämnderna, investeringsram, låneram för perioden med anvisning och uppdrag till kommunstyrelsen och nämnder

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa verksamhetsmålen för 2022
2. fastställa de finansiella målen för 2022–2024
3. fastställa skattesatsen för 2022 till 22,91 kronor
4. fastställa budget för 2022 med angivna kommunbidrag för nämnderna med totalt 441 776 tkr
5. i den långsiktiga planeringen utgå från SKR:s prognoser för intäkter vilket innebär 450 412 tkr för 2023 och 459 077 tkr för 2024
6. uppdra till kommunstyrelsen att inom ramen för avsatta medel till lönerevisionen besluta om tilläggsbudget till nämndernas kommunbidrag i enlighet med utfallet av revisionen
7. uppdra till kommunstyrelsen att inom ramen för avsatta medel till internhyror besluta om tilläggsbudget till nämndernas kommunbidrag
8. fastställa internräntan för 2022 till 1,0 % enligt SKR:s rekommendation
9. uppdra åt nämnderna att söka och använda de riktade statsbidrag som finns tillgängliga
10. fastställa investeringsram på 20 mnkr för 2022
11. godkänna en ram för nyupplåning upp till 20 mnkr under 2022
12. uppdra åt nämnderna att genomföra de verksamhetsförändringar och effektiviseringar som ingår i Mål- och resursplanen
13. uppdra åt kommunstyrelsen och nämnderna att anta sin budget inom givna ramar senast december 2021.

Ärendebeskrivning

Under året har kommunstyrelsens budgetberedning diskuterat förutsättningarna för kommunens mål- och resursplan (MRP) 2022–2024. Förutsättningar har konsekvensbeskrivits av kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden. Bygg- och trafiknämnden undantogs då nämndens huvudsakliga uppgift rör myndighetsutövning.

Utifrån förutsättningar och konsekvensbeskrivningarna har förslag till MRP 2022–2024 tagits fram.

Kommunstyrelsen och nämnderna har därefter, utifrån antagen MRP, att besluta om detaljbudget 2022 för sin verksamhet.

Facklig samverkan

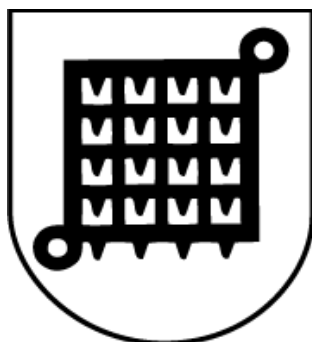
Facklig samverkan kommer att äga rum den ??? 2021.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:

Här skriver ni vart beslutet ska skickas

Mål- & Resursplan

2022-2024

Färgelanda kommun

Dnr KS 2021/29 *KF*

2021-xx-xx § xxx

Innehållsförteckning

<i>Kommunstyrelsens ordförande har ordet</i>	3
<i>Politisk viljeriktning</i>	4
<i>Kommunfullmäktiges mål</i>	6
<i>Ekonomiska förutsättningar</i>	7
<i>Finansiella mål</i>	8
<i>Demografi</i>	9
<i>Känslighetsanalys</i>	10
<i>God ekonomisk hushållning</i>	11
<i>Investeringsplan</i>	12
<i>Kommunbidrag</i>	12

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

En Mål- och resursplan som tar Färgelanda kommun framåt!

Tillsammans. Tillsammans är ledordet för att på allvar få fart på utvecklingen i vår kommun. Att förändra tar tid, i synnerhet om de beslut som fattas saknar långsiktighet och förankring. Färgelanda kommun är på väg framåt och organisationen arbetar dagligen med att förbättra möjligheterna till utveckling genom att förbättra arbetssätt, strukturer samt beslutsunderlag som kommer att ligga till grund för viktiga strategiska och framtidsinriktade beslut.

Glädjande är att flera viktiga beslut fattats i politisk enighet det senaste året. Bland annat har Kommunstyrelsen beslutat att genomföra något vi kallar en "förändringsresa". Ett arbete som syftar till att skapa en fungerande styrning, ledning, kontroll och budgetföljdsamhet för hela den kommunala organisationen. Det handlar om processer och det handlar om ledarskap. Ytterst handlar det om att förbättra arbetsmiljön och förstärka varumärket, för att på så vis skapa kraft för att ta sig an utvecklingsfrågorna. Förändringsresan har påbörjats under 2021 och kommer att pågå under de närmaste åren. I takt med att arbetet pågår kommer det också att börja märkas både i och utanför organisationen, det är vår bestämda övertygelse.

Annat som kommer att börja märkas utanför organisationen är de processer som pågår inom ramen för sektor Samhällsutveckling. Kommunstyrelsen har beslutat om uppdrag med syftet att skapa förutsättningar för ett ökat byggande i hela kommunen. Detta sker genom framtagande av Översiktsplan 2040, uppdatering av detaljplaner och ett centrumutvecklingsprogram för Färgelanda tätort. De närmaste åren kommer de olika orterna i kommunen att involveras i planarbeten med det gemensamma syftet att möjliggöra ökat byggande runtom i vår fantastiska kommun.

Just nu pågår även ett arbete med den Lokalförsörjningsplan som blir grundplåten för kommunens kommande investeringsplanering. Behovet av underhåll och investeringar är stort de närmaste åren och målsättningen är att inom den närmaste tiden kunna peka ut riktningen inför kommande satsningar, samt dess finansiering. I första hand satsningar inom förskola, skola och äldreomsorg.

Under innevarande period har ramtillskott motsvarande drygt 4 miljoner kronor riktats till Socialnämnden, utöver riktade statsbidrag till äldreomsorgen. För 2022 och 2023 planerar vi att skjuta till ytterligare 6 miljoner till Socialnämnden. Det behövs för att möta ökade behov och för att förstärka äldreomsorgen framåt. Denna plan innebär att bemanningen förstärks inom äldreomsorgen under 2022 samt att äldreomsorgen fortsatt bedrivs på Solgården, Lillågården och Hävestensgården. Hävestens avd 5 öppnas tidigast 2023, då behovet väntas stiga.

Utbildningsnämnden har som bekant gjort stora underskott både 2019 och 2020. Under innevarande år har genomlysningar skett, både internt och externt, som bekräftar att kostnadsläget inom Färgelanda kommuns förskola och grundskola ligger högt jämfört med andra jämförbara kommuner. Därtill ska läggas ett omfattande underhållsbehov inom skolor och förskolor motsvarande 80 miljoner kronor, enl. Skollokalsutredningen 2019. Inför år 2022 förstärker vi nämndens ram med 6 miljoner kronor i syfte att framtidssäkra våra skolor. Kommande investeringsplan ska likaså garantera detta.

Sist men inte minst vill vi slå ett slag för vårt rika kultur- och föreningsliv som året runt bidrar med aktiviteter, evenemang och gemenskap. Verksamheter som sätter kommunen på kartan i positiva ordalag. Färgelanda kommun ska fortsatt värna föreningslivet genom långsiktiga villkor, öronmärkta föreningsmedel och samverkan för kommunens bästa. Vi fortsätter därtill att satsa på Harvens dag (2 dagar under 2022) och vi uppgraderar Centrumhuset med fler verksamheter tillsammans med bibliotek och konsthall; såsom Lärcentrum, Arbetsmarknad/Integration, Turistinformation, sittgrupper för baby-café och föreningslokaler för möten och aktiviteter för alla åldrar mm. På så vis tillgängliggör vi byggnaden för fler målgrupper.

Vi vill skapa delaktighet kring utvecklingen framåt. Tillsammans med invånare, medarbetare, föreningar och företag ska vi skapa en hållbar kommun sett till sociala, miljömässiga och ekologiska perspektiv. Värdegrunden ska känneteckna hela den kommunala organisationen; Med engagemang, företagsamhet och ett gott bemötande!

Tobias Bernhardsson, *Kommunstyrelsens ordförande*

Politisk viljeriktning

Centerpartiet och Liberalerna.

Vision: Färgelanda - En trygg kommun med tillväxt och livskraft

Värdegrund: Engagerad och företagsam med ett gott bemötande.

Prioriterad inriktning:

Färgelanda kommun är en fantastisk kommun med stor potential att utvecklas och växa. Här finns en rik natur, ett starkt förenings- och näringsliv samt ett enastående utgångsläge med nära koppling till en stor arbetsmarknad. Färgelanda är en kommun med företagsamhet och framtidstro där vi tillsammans arbetar för att föra kommunen framåt.

Utmaningarna för Färgelanda kommun är stora, liksom för många av Sveriges mindre kommuner, när resurser ska räcka till för att hantera växande verksamhetsbehov till följd av bland annat vår demografi, ökade förväntningar från våra invånare, omfattande underhållsbehov i kommunens fastigheter samt sviktande konjunkturer, inte minst till följd av rådande pandemi. Att vara en attraktiv arbetsgivare som med delaktighet hittar nya och smarta arbetssätt, samverkar både internt och externt samt är resurseffektiva är och kommer vara en central del av kommunens utvecklingsarbete de kommande åren. På så vis rustar vi kommunen inför framtiden.

I Färgelanda kommun behövs kommande år ett aktivt utvecklingsarbete inom liksom mellan verksamheter. Därtill behövs byggnation och planering av tomtmark för bostäder såväl som för företag. Vi ser med stort intresse att näringslivet i kommunen tar viktiga steg framåt, vågar satsa och står för tillväxt och utveckling som stärker vår kommun som helhet. Satsningarna bidrar till utvecklingskraften, stärker stoltheten i kommunen och ger förhoppningsvis ringar på vattnet.

Denna Mål- och resursplan för 2022-24 fäster fortsatt fokus på en tydligare och mer strategisk styrning och ledning samt bygger på framtidstro och växtkraft. För att tillväxt och utveckling ska kunna bli möjlig behöver vi fortsatt kunna erbjuda service och välfärdstjänster med hög kvalitet runtom i vår kommun, samt i kombination med detta att skapa goda förutsättningar för att fler ska vilja satsa, bygga och bo i vår kommun. Därför tar vi flera steg framåt för att underlätta för byggandet i våra orter. Vårt strategiska utgångsläge är en stor möjlighet som vi ska ta till vara.

Perspektiven ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet ska allt tydligare genomsyra kommunens verksamheter. Våra sex övergripande inriktningsmål för kommande mandatperiod är följande:

- Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare
- Stärkta skolresultat i ändamålsenliga & trygga skolor
- Utvecklad omsorg med individen i fokus
- Byggnation & boende i hela kommunen
- Underlätta för företagen att växa
- Implementera Agenda 2030

Utmaningar

Vår politiska plattform tar avstamp i följande tre formulerade utmaningar:

- Ekonomiska utmaningar inkl. ökade krav liksom förväntningar på kommunens verksamheter.
- Låga skolresultat, problem med studiemotivation, skolavhopp och kompetensförsörjning både för privata och offentliga aktörer.
- Minskande befolkningsunderlag samt behov av bostadsbyggnation och landsbygdsutveckling, vad gäller boendemiljö och näringsliv.

16- punktsprogrammet

Beskrivning av politisk inriktning för mandatperioden

Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare

- Stärka medarbetarengagemanget (Förbättrat HME-totalindex)
- Förbättra arbetsgivarvarumärket
- Minskad total sjukfrånvaro

Stärkta skolresultat i ändamålsenliga & trygga skolor

- Öka måluppfyllelsen så att fler elever går ur grundskolan med godkända betyg.
- Införa mer tidiga insatser och motivera varje elevs lust att lära.
- Förbättra den fysiska skolmiljön i form av byggnader och skolgårdar

Utvecklad omsorg med individen i fokus

- **Socialnämndens verksamheter stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.**
- **Kommunen arbetar strategiskt och förebyggande för att motverka ohälsa och utanförskap.**
- **Stärka tryggheten med bland annat träffpunkter, tillsammans med civilsamhället.**

Byggnad och boende i hela kommunen

- Ta fram en ny översiktsplan och uppdatera program & detaljplaner.
- Öka byggandet runtom i kommunen, förbered byggbar tomtmark i orterna, öppna för strandnära byggande och underlätta för hemvändande till Färgelanda kommun.
- **Utveckla centrumkärnorna och Färgelanda centrumhus.**

Underlätta för företagen att växa

- Kommunen ska aktivt arbeta för att fler företag ska välja att växa, etablera sig eller flytta hit.
- Stärka ett strategiskt kompetensförsörjningsarbete genom ett utvecklat lärcentrum samt bättre samverkan mellan arbetsgivare och utbildningsaktörer på alla nivåer.
- Utforma kommunens upphandlingar så att fler företag ges möjlighet att medverka

Implementera Agenda 2030

- Implementera Agenda 2030 i kommunens verksamheter

Särskilda uppdrag 2022-2024	
Socialnämnden	Planera för ett nytt äldreboende i kommunen, med öppnande år 2024-2026, som möter kommande behov av utökade platser samt ändamålsenliga lokaler. Denna service ska även fortsättningsvis erbjudas i de två största orterna.
Utbildningsnämnden	Med utgångspunkt i Skollokalsutredningen 2019 samt Lokalförsörjningsplanen 2021, ta fram en strategi för att säkerställa ändamålsenliga lokaler för förskola och grundskola i flera orter.
Kommunstyrelsen	Förbättra kommunens information och kommunikation, både externt och internt, i syfte att locka nya invånare samt stärka varumärket.

Kommunfullmäktiges mål

Prioriterad inriktning	Verksamhetsmål	Mått	Uppföljning	Destinerad nämnd
Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stärka medarbetar-engagemanget (Förbättrat HME-totalindex) 2. Förbättra arbetsgivarvarumärket 3. Minskad total sjukfrånvaro 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts i medarbetarenkät 2. Mäts i medarbetarenkät 3. Nyckeltal 	Följs upp i årsredovisningen	Kommunstyrelsen
Stärkta skolresultat i ändamålsenliga, trygga skolor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öka elevernas måluppfyllelse 2. Öka antalet behöriga elever till gymnasieskolans yrkesprogram 3. Ökad motivation och lust att lära 4. Alla barn/elever ska bemötas där dem är och utvecklas utifrån sina förutsättningar i en trygg skolmiljö 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom nationella prov i årskurs 3, 6 och 9 2. Mäts genom att mäta antalet behöriga elever till yrkesprogram 3. Mäts genom en årlig enkät i åk 6-9 4. Mäts genom en årlig enkät i åk 6-9 	<ol style="list-style-type: none"> 1 & 2: Följs upp i delårsrapport samt i årsredovisningen. 3 & 4: Följs upp i årsredovisningen 	Utbildningsnämnden
Utvecklad omsorg med individen i fokus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Graden av nöjdhet över brukarinflytandeska öka 2. Öka användandet av digitala verktyg och nya arbetssätt 3. Antalet försörjningsbidragstagare med aktivitet/aktiv genomförandeplan inom 7 dagar ska öka 4. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd över 3 år ska minska. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom Socialstyrelsens enkät 2. Nyckeltal 3. Nyckeltal/ärendegranskning 4. Nyckeltal/ärendegranskning 	Följs upp i årsredovisningen	Socialnämnden
Byggnad & boende i hela kommunen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öka antalet antagna detaljplaner 2. Främja ökat bostadsbyggande 3. Brukarnöjdheten inom myndighetsutövningen ska vara minst 75 % 4. Öka antalet sålda bostadstomter 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom nyckeltal. 2. Mäts genom antal beviljade bygglov. 3. Mäts genom egen brukarenkät. 4. Mäts genom nyckeltal. 	<ol style="list-style-type: none"> 1 & 2: Följs upp i delårsrapport samt i årsredovisningen. 3 & 4: Följs upp i årsredovisningen 	Kommunstyrelsen
Underlätta för företagen att växa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antalet företag i kommunen ska öka 2. Öka antalet byggklara småindustriomter 3. Rankingen i Svenskt Näringsliv ska öka 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nyckeltal 2. Nyckeltal 3. Mäts genom SNI 	Följs upp i årsredovisningen.	Kommunstyrelsen
Agenda 2030	<ol style="list-style-type: none"> 1. Matsvinnet skaminska 2. Öka kunskapen i organisationen om Agenda2030 3. Andelen ekologiska och närproducerade livsmedel som köps in till kommunen ska öka inom givna ekonomiska ramar 4. Energiförbrukningen i kommunens fastigheter ska minska* 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom nyckeltal. 2. Mäts genom egen enkät. 3. Mäts genom nyckeltal 4. Mäts genom nyckeltal 	Följs upp i årsredovisningen	Alla nämnder
	*) Gäller även Valbohem AB			

Ekonomiska förutsättningar

Indexuppräknings

Utgångspunkten för antaganden om kostnadsökningar i kommunens verksamhet baseras på prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Uppgifterna i denna version av kommunens budgetförutsättningar är i huvudsak hämtade från SKR Cirkulär 21:12.

Kommunen fattade under 2014 beslut om att använda SKR:s PKV-index per februari för bedömning av prisutveckling i både den kommunala verksamheten och i de organisationer där kommunen samverkar med andra parter. I tabellen nedan redovisas SKR:s prognos från 2021-02-25 för perioden 2019–2024.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Arbetskraftskostnader*	2,7	2,1	2,0	2,0	2,4	2,4
Övrig förbrukning	2,9	1,3	1,7	1,7	1,9	2,1
Prisförändring	2,7 %	1,8 %	1,9 %	1,9 %	2,3 %	2,3 %

* Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

Personalomkostnadspålägg

Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) för 2022 uppgår till 39,75 procent, vilket är 0,4 procentenheter lägre jämfört med 2021.

PO-pålägget består av:

- Lagstadgade arbetsgivaravgifter: 31,42 procent.
- Avtalsförsäkringar: 0,13 procent.
- Avtalspensioner: 8,20 procent

Källa:

<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/arbetsgivaravgifterochpopalagg.1290.html> (Publicerad 21 juni 2021)

Internränta

Den internränta som kommer att tillämpas under 2022 uppgår till 1 procent, enligt SKR:s rekommendationer. Det är en sänkning med 0,25 procentenheter jämfört med den föreslagna internräntan avseende 2021. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplägningskostnader. (Cirkulär 21:11)

Befolkningsprognos

2020-11-01 uppgick folkmängden till 6 672 personer. Med SCB:s prognos som bas och med beaktande av faktiskt invånarantal beslutades att använda nedanstående prognos vid beräkningen av skatteintäkter och bidrag för perioden.

Färgelanda	2022	2023	2024
Antal invånare	6 575	6 600	6 600

Skattesats

Skattesatsen för perioden 2022-2024 uppgår till 22,91 %, dvs +0,65%-enheter jämfört med 2021.

Skatteintäktsprognos

Skatteintäkterna och statsbidrag, i form av kommunalekonomisk utjämning, för planperioden beräknas utifrån augustiprognosen (SKR Cirkulär 21:31) uppgå till nedanstående belopp med hänsyn tagen till ovanstående befolkningsprognos och skattesats, enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) beräkningsmodell.

	2022	2023	2024
Skatteintäkter	303 427	313 624	317 080
Generella statsbidrag och utjämning (inkl. fastighetsavgift)	138 349	136 788	141 997
Summa	441 776	450 412	459 077

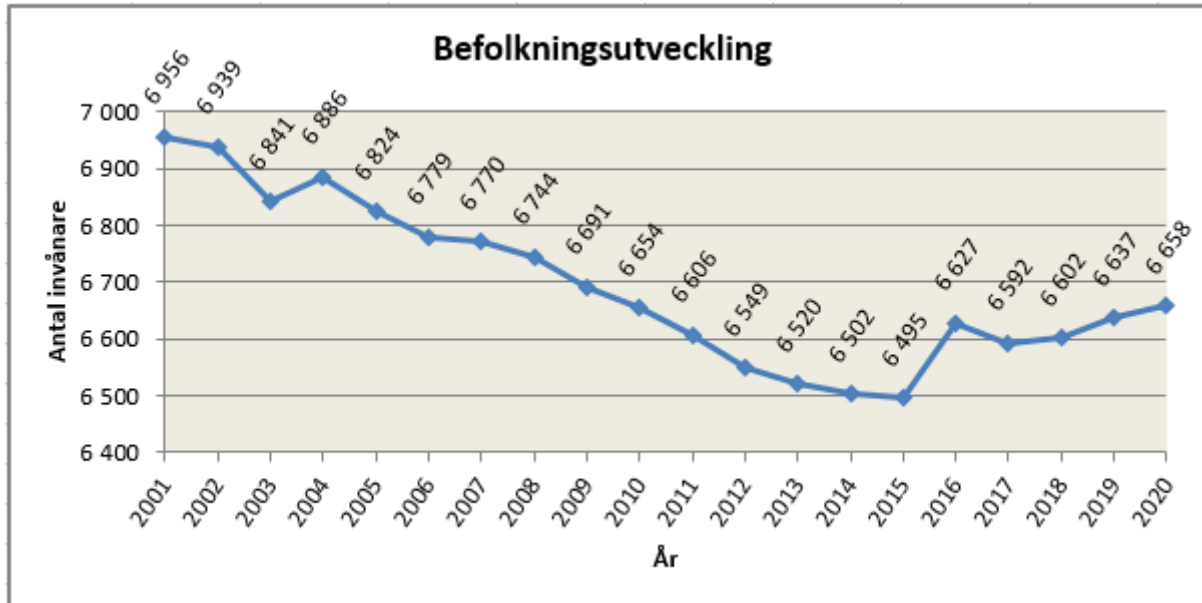
Finansiella mål

För planperioden 2022–2024 fastställs två finansiella mål:

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,5 – 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.

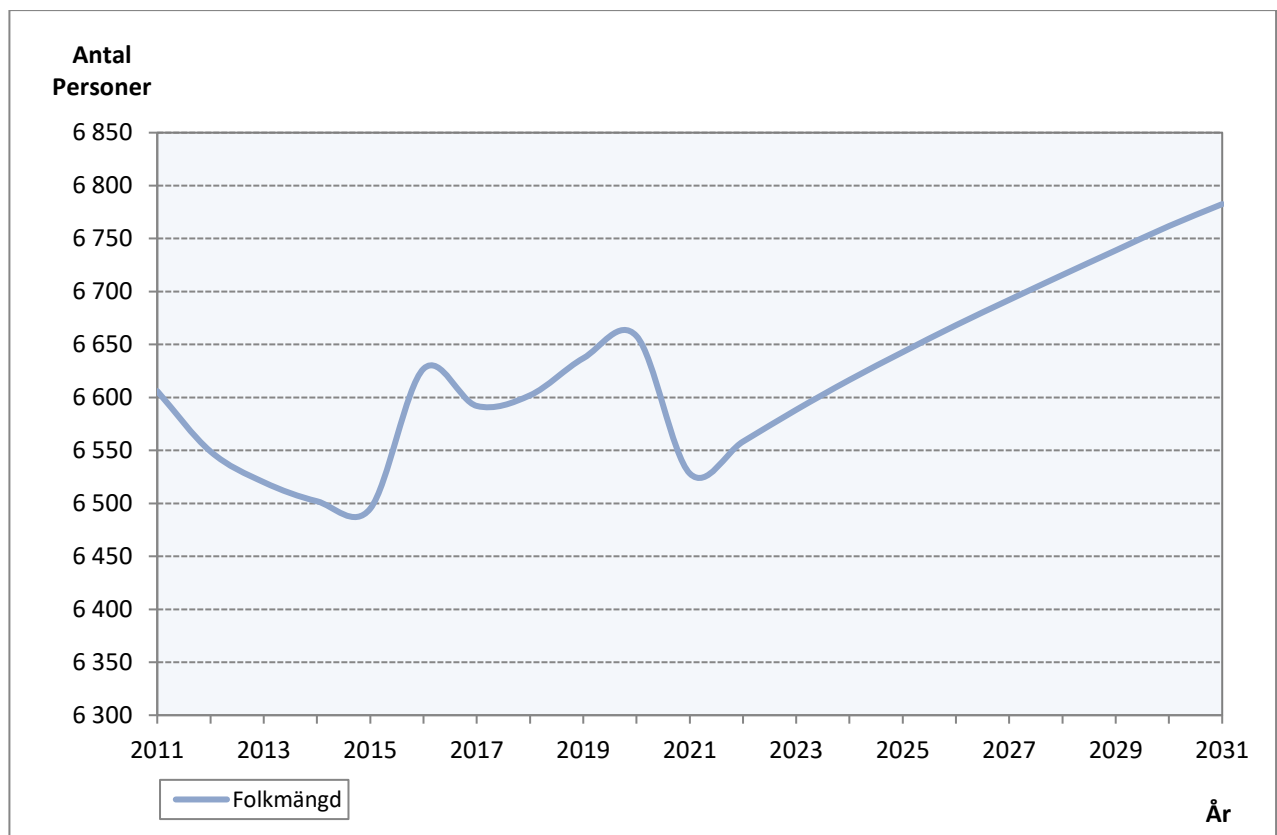
Demografi

Nedanstående diagram visar befolkningsutvecklingen i Färgelanda Kommun för åren 2001–2020.

Långtidsprognos

Den av SCB nyligen beställda befolkningsprognosen för Färgelanda Kommun prognostiserar en minskning av antalet invånare med 130 personer under 2021. Åren därefter prognostiseras en ökning.

Källa: Beställd befolkningsprognos för Färgelanda kommun åren 2021–2031 från SCB.

Nedanstående diagram visar procentuell förändring av antalet invånare i Färgelanda kommun inom respektive åldersgrupp för perioden 2018–2027. SCB prognostiserar en ökning med 20 procent inom kategorin 80 år och äldre under tioårsperioden. Personer i arbetsför ålder visar däremot en minskning.

Källa: SCB:s befolkningsprognos per kommun 2018–2027.

Känslighetsanalys

Utifrån SKR:s augustiprognos (SKR Cirkulär 21:31) och beräkningsmodell har beräknats vad en förändring av invånarantalet skulle få för inverkan på skatteintäkterna. På motsvarande sätt har även beräknats vad en förändring av skattesatsen skulle resultera i.

Med augustiprognosen som utgångspunkt har beräknats vad en förändring av budgeterat resultat skulle innebära beloppsmässigt.

Utifrån nuvarande låneskuld har beräknats vad en förändring av låneräntan skulle innebära i ökade/minskade kostnader.

Förändring	Årseffekt 2021, mkr
Ändrad befolkning med 50 personer*	+/- 2,8
Förändrad kommunalskatt med 10 öre	+/- 1,3
Förändrat resultatmål med 1 procentenhet	+/- 4,3
Förändrad ränta med 1 procentenhet	+/- 0,6

*) Avser endast intäktsökningen. Kostnad för nyttjande av kommunal service exkluderad.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Minimnivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100 % av de finansiella målen samt minst 75 % av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutade (KF § 49, Dnr 2020/126) att 15 377 tkr av underskottet i 2019 års resultat inte behöver regleras gentemot balanskravet utan åberopas som synnerliga skäl. Det är av särskild vikt att kommunens ekonomiska ställning stärks genom att successivt öka det egna kapitalet. Av mål- och resursplan 2022–2024 framgår att resultaten stegvis planeras öka under perioden. Av densamma framgår att de sammanlagda resultaten för perioden planeras uppgå till 43,5 mnkr.

Under 2013 beslutades om riktlinjer för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010–2012 har 14 575 tkr avsatts till resultatutjämningsreserven. Inga ytterligare avsättningar till RUR är planerade. Av de avsatta medlen har 10 603 tkr använts för att reglera det negativa resultatet för 2020. Kvarvarande medel i resultatutjämningsreserven är således 3 972 tkr.

Enligt kommunallagen får medel från resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt åren 2022–2024. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat. (SKR Cirkulär 21:31)

Investeringsplan

Riktlinjer Investeringar och Anläggningsredovisning antogs av Kommunstyrelsen 2019-05-22 § 90. Av dessa framgår bland annat följande:

Kommunfullmäktige fattar beslut om investeringsutrymme (ram) per år under planperioden samt självfinansieringsgraden av investeringsutrymmet. Beslutet tas i samband med den årliga budgetprocessen.

Investeringar som sträcker sig över flera år eller utöver det fastställda investeringsutrymmet ska beslutas av kommunfullmäktige i särskilt beslut.

Enskilda investeringar med ett anskaffningsvärde över 20 prisbasbelopp ska godkännas av kommunstyrelsen (År 2021: 952 tkr).

Kommunstyrelsen fattar beslut om investeringar inom det av kommunfullmäktige beslutade investeringsutrymmet. Kommunstyrelsen kan delegera beslut till ekonomichefen.

Verkställande av beslutade och godkända investeringar får ske först efter igångsättningsbeslut. Igångsättningsbeslut innebär kontroll av att

- investeringskalkyl finns
- driftskostnader ryms inom tilldelad driftbudget
- att investeringen ryms inom kommunens återstående investeringsutrymme för aktuellt år.

Igångsättningsbeslut fattas av ekonomichef.

Grundramar för reinvestering hanteras av respektive sektorchef/avdelningschef. Igångsättningsbeslut krävs inte.

Anskaffning av investeringar ska ske på befintliga avtal eller upphandlas i enlighet med Lagen om offentlig upphandling (LOU) och verkställs enligt kommunens policy för inköp och upphandling samt enligt delegationsordningen för detsamma.

Föreslagen investeringsram för planperioden framgår av nedanstående tabell:

<i>Investeringsram för planperioden 2022–2027</i>					
2022	2023	2024	2025	2026	2027
20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000

Budget för Mål- och resursplan 2022-2024				
	<i>Eventuella/kända förändringar/anpassningar, ej ramjusterat</i>	<i>Helårsbudget 2022</i>	<i>Helårsbudget 2023</i>	<i>Helårsbudget 2024</i>
Kommunfullmäktige				
<i>ingående kommunbidrag</i>		2 469	2 785	2 758
Summa intäkter				
Val 2022		300	-50	
Index		16	22	22
Summa förändringar		316	-28	22
Totala kommunbidrag		2 785	2 758	2 780
Kommunstyrelse-stab				
<i>ingående kommunbidrag</i>		88 841	89 432	90 152
Summa intäkter				
index		591	720	726
effektivisering/spar				-2 000
Summa förändringar		591	720	-1 274
Totala kommunbidrag		89 432	90 152	88 877
Utbildningsnämnd				
<i>ingående kommunbidrag</i>		165 151	172 249	173 136
Summa intäkter				
index		1 098	1 387	1 394
ramtillskott		6 000		
effektivisering/spar			-500	-500
Summa förändringar		7 098	887	894
Totala kommunbidrag		172 249	173 136	174 030
Socialnämnd				
<i>ingående kommunbidrag</i>		142 300	146 246	150 424
Summa intäkter				
index		946	1 177	1 211
Ramtillskott		3 000	3 000	800
Summa förändringar		3 946	4 177	2 011
Totala kommunbidrag		146 246	150 424	152 434
Lönerevision		6 000	12 000	18 000
Finans		8 000	9 000	9 500
Summa ramar		424 713	437 469	445 622
Återställande av resultat 2021				
RUR 3 972 tkr				
Summa finansieringsbehov		424 713	437 469	445 622
Skatteintäkter		303 427	313 624	317 080
Generella statsbidrag		138 349	136 788	141 997
Tillskott för 2021				
Totala skatteintäkter och generella statsbidrag		441 776	450 412	459 077
Budgeterat resultat		17 063	12 943	13 455
Resultat %		3,86%	2,87%	2,93%

Kommunstyrelsen

Beslut KSAU, dat 2021-08-18
Tjänsteskrivelse ekonomichef, dat 2021-06-03
Revisionsrapport delårsgranskning Fyrbodals kommunalförbund
Revisionsberättelse Fyrbodals kommunalförbund 2020
PM revision årsredovisning 2020
Årsredovisning 2020 Förbundsdirectionen, 2021-05-06
Årsredovisning Fyrbodals kommunalförbund 2020 signerad slutlig version
2021-04-21

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Ekonomichef
Fyrbodals kommunalförbund

Justering

Utdragsbestyrkande

Ekonomienheten
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

**Ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i
direktionen för Fyrbodals kommunalförbund och godkännande av
förbundets årsredovisning 2020**

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna kommunalförbundets
årsredovisning för 2020 och lägga den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beslutar vidare att för Färgelanda kommuns del bevilja
direktionen för Fyrbodals kommunalförbund och enskilda förtroendevalda
ansvarsfrihet för aktuella verksamhetsåret.

Ärendebeskrivning

Årets resultat uppgår till 555 tkr, varav basverksamheten visar ett resultat på
374 tkr, projektverksamheten ett resultat på 675 tkr och övrig verksamhet ett
resultat på – 494 tkr.

Revisionen har uppmärksammat
– att kommunalförbundets långsiktiga soliditetsmål (10 %) inte uppnåtts
under 2020.

Revisionen bedömer

- sammantaget att direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit
verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt
tillfredsställande sätt.
- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.
- sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt
med de mål som direktionen uppställt.

Revisionen tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för
direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:

Här skriver ni vart beslutet ska skickas

Granskning av- delårsrapport 2020

Fyrbodals kommunalförbund

Fredrik Carlsson

Anton Melén

Malin Ringedal

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
1.3.	Revisionskriterier	3
1.4.	Avgränsning och metod	3
2.	lakttagelser och bedömningar	5
2.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
2.1.1.	lakttagelser	5
2.1.2.	Bedömning	6
2.2.	God ekonomisk hushållning	6
2.2.1.	lakttagelser	6
2.2.2.	Bedömning	7
3.	Bedömningar utifrån revisionsfrågor	8

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer översiktligt granskat delårsrapport, perioden 2020-01-01 – 2020-06-30 för Fyrbodals kommunalförbund. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunalförbundets revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som direktionen fastställt.

I delårsrapporten redovisas ett periodresultat på - 446 tkr (310 tkr), vilket är 756 tkr lägre än motsvarande period föregående år. I delårsrapporten lämnas en resultatprognos på 58 tkr till årets slut. Därmed prognostiseras en avvikelse om - 122 tkr mot beslutad budget för verksamhetsåret 2020.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt förutom uppställningsform gällande resultat- och balansräkning enligt LKBR:s bestämmelser. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020.

Direktionen har inte fastställt delårsrapporten inom två månader efter rapportdatum vilket skall ske enligt god sed.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Förbundsdirektionen har i verksamhetsplan 2020 för Fyrbodals kommunalförbund beslutat om fyra finansiella mål samt åtta övergripande strategiska mål med därtill kopplade strategier och måtetal för verksamheten. I granskad delårsrapport redovisas inte någon uppfyllelse av målen för perioden eller prognostiserad uppfyllelse till verksamhetsårets slut. Utvärdering av måluppfyllelse är således inte möjlig att genomföra.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Direktionen ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med direktionens behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till direktionen och till respektive fullmäktige i de 14 medlemskommunerna: Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Åmål.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av förbundets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Direktionen ska formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt i denna granskning är förbundsdirektionen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med direktionens behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

1.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17, Delårsrapport
- Direktionens beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Direktionens anvisningar avseende delårsrapport

1.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2020-06-30,

- förvaltningsberättelsens innehåll,
- hur redovisning av det prognostiserade helårsresultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål) beslutade av förbundsdirektionen.

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionssed i övrigt har.

Vår granskning baseras på den delårsrapport som presenterades för oss per 2020-08-17. Delårsrapporten fastställs av direktionen 2020-09-24.

Rapportens innehåll har faktagranskats av personal på kommunalförbundet.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Lagens krav och god redovisningssed

2.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – juni 2020. I delårsrapporten redovisas ett periodresultat på - 446 tkr (310 tkr). Direktionen har avsikt att överlämna rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige i respektive medlemskommun.

Förvaltningsberättelse

Delårsrapporten inleds med en förenklad förvaltningsberättelse som huvudsakligen omfattar innehåll i enlighet med gällande rekommendation från Rådet för kommunal redovisning (R17 Delårsrapport). Bland väsentliga händelser under perioden beskrivs bland annat att förbundsdirektör tillsammans med verksamhet har fått i uppdrag att vidta åtgärder för att medverka till att minska effekter av Covid-19 och att arbetet ska påbörjas under hösten.

Vid upplysningar om förbundets förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning beskrivs att verksamhet och ekonomi förväntas följa tidigare år. Förvaltningsberättelsen lämnar en prognos om ett resultat på 58 tkr till årets slut, vilket skulle innebära en avvikelse om - 122 tkr från den beslutade budgeten för verksamhetsåret 2020. En beräkning och redovisning av balanskravsresultat framställs utifrån periodens utfall. Utifrån beräkning och redovisning uppfyller förbundet inte balanskravet för perioden.

Bedömningen att balanskravsresultat förväntas uppnås till årets slut lämnas i förvaltningsberättelse.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller en driftredovisning för basverksamhet, projektverksamhet och övrigt finansierad verksamhet samt en resultat- och balansräkning. Enligt delårsrapporten har investeringar inte förekommit under perioden.

Vi har inom ramen för delårsgranskningen inte närmare prövat riktigheten i de projekt som förbundet bedriver. Upparbetade kostnader periodiseras fullt ut mot förutbetalda intäkter. Förutbetalda projektmedel balanseras till ett belopp om 5,19 mnkr (4,13 mnkr f.å). Upplupna intäkter om ca 7,19 mnkr (7,87 mnkr f.å) hänförliga till projekt är även upptagna i bokslutet. Ökad balansering av förutbetalda projektmedel förklaras främst av att fler projekt har skjutits fram till hösten jämfört med föregående år medans upplupna projektmedel däribland medel för ESF-projektet En Skola för Alla fluktuerar beroende på mängden projekt samt i vilket stadie de är. ESF-projekt granskas i särskild ordning.

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har följande iakttagelser noterats:

- För första halvåret 2020 redovisas ett resultat om - 446 tkr. Vid genomförd analytisk granskning av resultaträkningen hänförs aktuellt minusresultat till uteblivna intäkter på grund av genomförd avveckling av verksamheten för Kurser och Konferenser samt att Covid-19 har föranlett till inställda kurser därmed lägre intäkter jämfört med föregående delårsbokslut.
- Fyrbodal kommunalförbunds resultat- och balansräkning följer inte Lag om kommunal bokföring och redovisnings, LKBR (2018:597) kap 5 § 2 respektive kap 6 § 2:s lagkrav avseende uppställning av resultat- och balansräkning. Arbete med anpassning till LKRB pågår.

Noter

Delårsrapporten omfattar vissa upplysningar som ska lämnas i not enligt RKR:s rekommendation R17. Enligt delårsrapporten har det inte skett några förändringar vad gäller redovisningsprinciper sedan bokslut 2019. Förklaring till eventuella säsongsvariationer, upplysning om extraordinära poster eller effekter av ändrade uppskattningar lämnas inte särskilt i not då behov av detta inte anses föreligga. Förbundet har inga ansvarsförbindelser.

2.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt förutom uppställningsform gällande resultat- och balansräkning enligt LKBR:s bestämmelser. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020.

Direktionen har inte fastställt delårsrapporten inom två månader efter rapportdatum vilket skall ske enligt god sed.

2.2. God ekonomisk hushållning

2.2.1. Iakttagelser

Enligt Kommunallagen 11 kap 1 § skall kommuner och landsting ha god ekonomisk hushållning i verksamhet. Denna bestämmelse gäller även för kommunalförbund. Beslut om sådana mål skall tas av direktionen.

Direktionen har fastställt ett handlingsprogram för 2016-2019 i den finns mål för verksamheten. Dessa mål redovisas enligt delårsrapporten i förbundets verksamhetsplan.

Direktionen har i verksamhetsplan 2020 Fyrbodals kommunalförbund beslutat om fyra finansiella mål:

- Att ha en budget i balans, intäkter ska överstiga kostnader
- Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, nivån kan dock variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.
- Att ha en god likviditet så att det är möjligt att både att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.
- Att tillväxtmedlen sammantaget ska växlas upp med minst 50 procent, utöver de medel som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med.

Därutöver har direktionen fastställt åtta övergripande strategiska verksamhetsmässiga mål med därtill tillhörande strategier och mätetal.

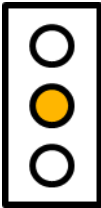
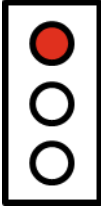
2.2.2. Bedömning

Mål inom ramen för god ekonomisk hushållning finns fastställda för förbundet. Utvärdering av måluppfyllelsen har inte skett i förvaltningsberättelsen vilket skall ske. Uppföljning av de fyra finansiella målen sker inte i förvaltningsberättelsen.

Uppföljning av de övergripande strategiska målen (verksamheten) redovisas i bilagor till delårsrapporten (verksamhetsrapport Q1 resp Q2).

Vi förordar uppföljningen av finansiella och verksamhetsmässiga mål förtydligas till kommande år.

3. Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	Delvis uppfyllt Brister finns gällande uppställningsform av resultat- och balansräkning samt tidpunkten för delårsrapportens fastställande.	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Ej uppfyllt Fastställda mål följs inte i upp i förvaltningsberättelsen.	

2020-08-25

Fredrik Carlsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers
AB

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av avtal. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

§ 41

Revision årsredovisning 2020

Årsredovisningen för 2020 är granskad av sakkunnig revisor och godkänd av direktionen den 25 mars.

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets förtroendevalda revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med beslutade mål för en god ekonomisk hushållning.

Revisorerna har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet. Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Ärendet föredrogs av Carina Ericson, administrativ chef.

Handlingar till ärendet bifogas protokollet.

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.

Direktionen beslutar

Att anteckna informationen till protokollet.

Att översända årsredovisning, granskningsrapport och revisionsberättelse för information till kommunerna.

Beslutet expedieras till:

Medlemskommunerna i Fyrbodals kommunalförbund

Revisionen i Fyrbodals kommunalförbund

Justerare:	Utdragsbestyrkande:
------------	---------------------

Fyrbodals kommunalförbund – 14 kommuner samarbetar för hållbar utveckling

Revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund

Org nr: 222000-1776

Direktionen

Fullmäktige i respektive
medlemskommun

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Ingen fördjupad granskning har genomförts under året till följd resursbrist.

Vi har uppmärksammat

- *Att kommunalförbundets långsiktiga soliditetsmål (10 %) inte uppnåtts under 2020.*

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de mål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

Uddevalla den 26 mars 2021

Thomas Boström

Thomas Boström (Mar 25, 2021 14:36 GMT+1)

Thomas Boström
Vänersborgs kommun

Anita Älgemön

Anita Älgemön (Mar 26, 2021 09:02 GMT+1)

Anita Älgemön
Tanums kommun

Ann-Britt Dahl

Ann-Britt Dahl (Mar 28, 2021 07:42 GMT+2)

Ann-Britt Dahl
Färgelanda kommun

Claes Hedlund

Claes Hedlund (Mar 31, 2021 12:49 GMT+2)

Claes Hedlund
Munkedals kommun

Lennart Hansson

Lennart Hansson (Mar 31, 2021 12:58 GMT+2)

Lennart Hansson
Åmåls kommun

Bilagor:

PwC Granskning av delårsbokslut

PwC Granskning av bokslut och årsredovisning

Revisionsberättelse Fyrbodals kommunalförbund 2020

Final Audit Report

2021-03-31

Created:	2021-03-25
By:	Carina Ericson (carina.ericson@fyrbodal.se)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAsZsFuTDra66Zd5BnYuvv70BQtqy65CB

"Revisionsberättelse Fyrbodals kommunalförbund 2020" History

- Document created by Carina Ericson (carina.ericson@fyrbodal.se)
2021-03-25 - 12:31:05 PM GMT - IP address: 85.8.178.31
- Document emailed to Thomas Boström (thomas.bostrom@vanersborg.se) for signature
2021-03-25 - 12:32:08 PM GMT
- Email viewed by Thomas Boström (thomas.bostrom@vanersborg.se)
2021-03-25 - 1:32:43 PM GMT - IP address: 81.226.40.252
- Document e-signed by Thomas Boström (thomas.bostrom@vanersborg.se)
Signature Date: 2021-03-25 - 1:36:33 PM GMT - Time Source: server- IP address: 81.226.40.252
- Document emailed to Anita Älgemon (anita.algemon@tanum.se) for signature
2021-03-25 - 1:36:35 PM GMT
- Email viewed by Anita Älgemon (anita.algemon@tanum.se)
2021-03-26 - 7:54:40 AM GMT - IP address: 81.236.207.185
- Document e-signed by Anita Älgemon (anita.algemon@tanum.se)
Signature Date: 2021-03-26 - 8:02:35 AM GMT - Time Source: server- IP address: 81.236.207.185
- Document emailed to Ann-Britt Dahl (ann-brittdahl@fargelanda.se) for signature
2021-03-26 - 8:02:36 AM GMT
- Email viewed by Ann-Britt Dahl (ann-brittdahl@fargelanda.se)
2021-03-28 - 5:42:00 AM GMT - IP address: 213.67.240.185
- Document e-signed by Ann-Britt Dahl (ann-brittdahl@fargelanda.se)
Signature Date: 2021-03-28 - 5:42:45 AM GMT - Time Source: server- IP address: 213.67.240.185

- Document emailed to Claes Hedlund (claes.skulestad@gmail.com) for signature
2021-03-28 - 5:42:47 AM GMT
- Email viewed by Claes Hedlund (claes.skulestad@gmail.com)
2021-03-31 - 10:48:27 AM GMT- IP address: 66.102.9.77
- Document e-signed by Claes Hedlund (claes.skulestad@gmail.com)
Signature Date: 2021-03-31 - 10:49:28 AM GMT - Time Source: server- IP address: 90.230.101.60
- Document emailed to Lennart Hansson (lennart.hansson@amal.se) for signature
2021-03-31 - 10:49:30 AM GMT
- Email viewed by Lennart Hansson (lennart.hansson@amal.se)
2021-03-31 - 10:56:27 AM GMT- IP address: 83.187.166.185
- Document e-signed by Lennart Hansson (lennart.hansson@amal.se)
Signature Date: 2021-03-31 - 10:58:06 AM GMT - Time Source: server- IP address: 83.187.166.185
- Agreement completed.
2021-03-31 - 10:58:06 AM GMT

Granskning av årsredovisning 2020

Fyrbodals kommunalförbund

Anton Melén

Fredrik Carlsson

Malin Ringedal

Innehållsförteckning

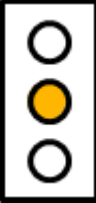

Inledning	3
lakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets förtroendevalda revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med beslutade mål för en god ekonomisk hushållning.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Förvaltningsberättelsens struktur bör fortsatt utvecklas till nästkommande år. Kommunalförbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis uppfyllt Vår samlade bedömning utifrån avrapporteringen i årsredovisningen är att resultatet delvis är förenligt med de mål som direktionen har beslutat om. Vi bedömer att kommunalförbundet bör utveckla måluppföljning till kommande årsbokslut och göra en samlad bedömning av avseende måluppfyllelse för en god ekonomisk hushållning.	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Räkenskaperna bedöms som rättvisande.	

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 19 § ska årsredovisningen lämnas över till respektive fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunalförbundets ekonomiska ställning. Förbundsdirektionen ska formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med beslutade mål för en god ekonomisk hushållning. Revisorernas skriftliga beskrivning ska lämnas till respektive fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till respektive fullmäktige.

Förbundsdirektionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål förbundsdirektionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Direktionens beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen kommer att utföras enligt god revisionsmed utgångspunkt i "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen. Inom ramen för granskningen har riktigheten i de projekt som förbundet bedriver inte prövats närmare.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av förbundsdirektionen 2021-03-25 och överlämnades till medlemskommunernas respektive fullmäktige i samband med fastställandet.

Rapportens innehåll har sakgranskats av administrativ chef och förbundsdirektör.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen är i delar upprättad efter krav enligt LKBR och RKR:s rekommendationer. Strukturen bör fortsatt anpassas efter praxis och exempel på förbättringsområden är:

- Tillse att förvaltningsberättelsen struktureras utifrån de huvudrubriker som framgår av RKR 15.
- Tillse att information under varje huvudrubrik beskrivs på det sätt som anges i RKR 15.
- Tillse att balansräkningens uppställning i årsredovisningen anpassas till LKBR 6 kap. 2§.
- Tillse att upplysning i noter lämnas som specificerar innehållet i resultaträkning och kassaflödesanalys. Tillse att upplysning i noter till balansräkning omfattar de krav som ställs enligt i bland annat RKR; R4, R5, R10, R15.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller driftredovisning i eget avsnitt och är uppdelad i de tre områdena: basverksamhet, projektverksamhet och särskilt finansierad verksamhet.

Av driftsredovisningen för basverksamheten framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för verksamheten. Av övriga driftredovisningar framgår inte hur utfallet förhåller sig till budget, med anledning av att det inte finns någon beslutad budget för projektverksamhet och särskilt finansierad verksamhet.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller inte en investeringsredovisning eller en samlad redovisning av kommunalförbundets investeringsverksamhet. Under 2020 har kommunförbundet inte genomfört några investeringar varför detta bedöms som överflödigt.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Förvaltningsberättelsens struktur bör fortsatt utvecklas till nästkommande år.

Kommunalförbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen 11 kap. 1 § ska kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Denna bestämmelse gäller även kommunalförbund. Mål för en god ekonomisk hushållning ska beslutas av förbundsdirektionen och framgå av budget, enligt kommunallagens 11 kap. 6 §. Förbundsdirektionen har beslutat om en verksamhetsplan och budget för 2020 som innehåller ett antal finansiella och verksamhetsmässiga mål.

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Av den framgår att tre av fyra finansiella mål är uppfyllda. För ett mål lämnas ingen bedömning.

Finansiella mål	Utvärdering och utfall 2020	Bedömd måloppfyllelse
Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna	Förbundet når målet om en budget i balans genom att göra överskott om totalt 555 tkr (466 tkr), jämfört med budgeterat resultat på 170 tkr. Resultatet består av överskott i både basens och projektverksamhetens resultat, som klarar av att täcka det underskott som genererats i resultatet för den särskilt finansierade verksamheten, Kurser och Konferenser som avvecklats under året.	Uppfyllt
Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, nivån kan dock variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.	Kommunalförbundet arbetar med att nå det långsiktiga målet om en soliditetsnivå på 10 procent bland annat genom att slutredovisa genomförda projekt med överskott som tillfaller förbundets egna kapital. År 2020 är soliditeten 8 procent, vilket är en höjning från 2019 med 1 procentenhet.	Bedömning ej lämnad
Att ha en god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare	Kommunalförbundet har en god likviditet som främst beror på förvaltade delregionala tillväxtmedel och har därmed likvida medel om cirka 37 miljoner kronor (cirka 29 miljoner). Därmed nås målet om god likviditet.	Uppfyllt
Att tillväxtmedlen sammantaget ska växlas upp med minst 50 procent, utöver de medel som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med	Det finansiella målet avseende uppväxling av tillväxtmedlen är uppnått. Den totala uppväxlingen uppgår till en budgeterad omslutning på 117 595 149 kronor (139 Mkr), vilket innebär en uppväxling med 574 procent, det vill säga faktor 5,74 (680 procent, faktor 6,8).	Uppfyllt

Mål för verksamheten

I verksamhetsplan och budget 2020 har direktionen fastställt åtta verksamhetsmål med tillhörande strategier och mätetal.

I särskilt avsnitt i årsredovisningen görs en avstämning mot kommunalförbundets verksamhetsmål. Det görs inte någon samlad bedömning huvudsida målen i sin helhet är uppfyllda eller inte, utan varje mätetal utvärderas med en tregradig färgskala. Det finns även en kvalitativ analys till respektive mål.

Verksamhetsmål	Utfall 2020	Bedömd måluppfyllelse
Bättre företagsklimat och ett starkt näringsliv	Gröna målvärden: 0 st Gula målvärden: 2 st Röda målvärden: 0 st Ej bedömda målvärden: 0 st	Bedömning ej lämnad
En väl fungerande kompetensförsörjning utifrån arbetsmarknadens behov samt individers tillgång till likvärdig utbildning	Gröna målvärden: 7 st Gula målvärden: 4 st Röda målvärden: 2 st st Ej bedömda målvärden: 0 st	Bedömning ej lämnad
En väl utvecklad infrastruktur	Gröna målvärden: 0 st Gula målvärden: 0 st Röda målvärden: 1 st st Ej bedömda målvärden: 2 st	Bedömning ej lämnad
Hållbar landsbygdsutveckling med väl fungerande samspel mellan städer och landsbygder	Gröna målvärden: 1 st Gula målvärden: 2 st Röda målvärden: 1 st st Ej bedömda målvärden: 0 st	Bedömning ej lämnad
En stark och attraktiv gränsregion	Gröna målvärden: 1 st Gula målvärden: 0 st Röda målvärden: 1 st st Ej bedömda målvärden: 0 st	Bedömning ej lämnad
En aktiv och nyskapande kulturregion för alla	Gröna målvärden: 2 st Gula målvärden: 0 st Röda målvärden: 1 st st Ej bedömda målvärden: 0 st	Bedömning ej lämnad
Invånarna ska erbjudas en god, jämlik och kunskapsbaserad socialtjänst, vård och omsorg	Gröna målvärden: 3 st Gula målvärden: 0 st Röda målvärden: 2 st st Ej bedömda målvärden: 0 st	Bedömning ej lämnad
God och jämlik hälsa för barn och unga	Gröna målvärden: 3 st Gula målvärden: 0 st Röda målvärden: 0 st st Ej bedömda målvärden: 0 st	Bedömning ej lämnad

Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning 2020

I årsredovisningen framgår inte någon samlad bedömning av om god ekonomisk hushållning har uppnåtts eller inte under 2020.

Bedömning

Vi har, enligt kommunallagen 12 kap. 2 §, granskat om resultatet är förenligt med fastställda mål för en god ekonomisk hushållning. Vi kan konstatera att det finns en uppföljning av förbundsdirektionens finansiella och verksamhetsmässiga mål för en god ekonomisk hushållning i årsredovisningen. Förbundsdirektionen gör i årsredovisningen en bedömning att tre av fyra finansiella mål uppfylls. Bedömningen av måluppfyllelse för verksamhetsmålen lämnas inte på sin helhet och i årsredovisningen lämnas inte någon samlad bedömning av måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning för år 2020.

Vår samlade bedömning utifrån avrapporteringen i årsredovisningen är att resultatet delvis är förenligt med de mål som direktionen har beslutat om. Vi bedömer att kommunalförbundet bör utveckla måluppföljning till kommande årsbokslut och göra en samlad bedömning av avseende måluppfyllelse för en god ekonomisk hushållning.

Rättvisande räkenskaper¹

Periodens resultat uppgår till 555 tkr (465 tkr) och ger en positiv budgetavvikelse på 385 tkr. Balansomslutningen är 49 857 tkr (54 263 tkr). Eget kapital har ökat till 4 168 tkr, jämfört med 3 613 tkr i föregående årsbokslut.

Iakttagelser

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har inga väsentliga² avvikelser noterats.

Kommentarer till resultaträkningen

Personalkostnader

Vid granskning av kommunalförbundets personalkostnader noteras att lönesättning 2020 inte kan härledas till ett av lönesättande chefs attesterade beslut. Vi har utifrån substansanalytisk granskning ej funnit orimliga registrerade grundlöner eller utbetalade löner utifrån ursprunglig överenskommelse enligt anställningsavtal, men spårbarhet av beslut om ny lönesättning efter löneöversyn bör stärkas.

Vid granskning av kommunalförbundets pensionskostnader noteras att anställda inte omfattas av tjänstepensionsavtalen AKAP-KL eller KAP-KL. Nuvarande tjänstepensionsavtal bör utredas.

¹ Med räkenskaper menas sammanställda räkenskaper, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

² Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan förbund och verksamheter.

Periodiseringsprinciper

Periodiseringar sker för basverksamheten vilket kan medföra att poster för övriga verksamheter hamnar på utbetalningsår. Detta påverkar inte redovisat resultat men kan påverka omsättning och balansomslutning något.

Kommentarer till balansräkningen

Materiella anläggningstillgångar

Vid granskning av kommunalförbundets materiella anläggningstillgångar har vi noterat att förbundet har fullt avskrivna inventarier/datorer (kto 1210-1219 med uppbokat anskaffningsvärde om 829 tkr) som inte är fullt ut spårbara mot detaljerad förteckning eller genom fysisk märkning. Enligt RKR R4 ska en materiell anläggningstillgång inte längre redovisas som en tillgång när avyttrats eller slutgiltigt tagits ur bruk och bedöms sakna värde vid en framtida avyttring. Med anläggningar som inte är fullt ut spårbara mot detaljerad förteckning finns risken att anläggningar som tagits ur bruk i verksamheten fortfarande finns uppbokade redovisningsmässigt i förbundets redovisning. Därför rekommenderar vi att genomgång av helt avskrivna anläggningar bör ske i syfte att säkerställa eventuellt behov av utrangering i posten.

Omsättningstillgång - fasträntekonto

Vid granskning av kommunalförbundets kassa och bank noteras ett fasträntekonto. Klassificering bör övervägas såsom kortfristig placering i enlighet med god sed.

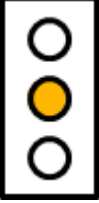

Förvaltning av delregionala tillväxtmedel (kortfristiga skulder)

Enligt överenskommelse med Västra Götalandsregionen ska erhållna delregionala medel användas till att formera genomförandet av Västra Götalands 2020 - strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020. Per balansdag uppgår skuldförda delregionala tillväxtmedel till 26 956 tkr, varav 14 528 tkr avser erhållna med ej utnyttjade medel åren 2010-2019. Vi ser det som väsentligt att medel används till ändamål i enlighet med överenskommelse. Inom ramen för granskningen har vi erhållit en sammanställning som visar hur medlen ska förbrukas till år 2023. Vi har inte stämt denna överenskommelse med motparten (VGR).

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Våra noteringar och kommentarer ovan bör omhändertas under 2021.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
<p>Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?</p>	<p>Uppfyllt</p> <p>Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Förvaltningsberättelsens struktur bör fortsatt utvecklas till nästkommande år.</p> <p>Kommunalförbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.</p>	
<p>Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?</p>	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Vår samlade bedömning utifrån avrapporteringen i årsredovisningen är att resultatet delvis är förenligt med de mål som direktionen har beslutat om. Vi bedömer att kommunalförbundet bör utveckla måluppföljning till kommande årsbokslut och göra en samlad bedömning av avseende måluppfyllelse för en god ekonomisk hushållning.</p>	
<p>Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?</p>	<p>Uppfyllt</p> <p>Räkenskaperna bedöms som rättvisande.</p>	

Rekommendationer

Utan att det påverkar vår bedömning ovan rekommenderar vi förbundsdirektionen att:

- Fortsätta arbetet med att anpassa förvaltningsberättelsens struktur till RKR:s rekommendationer till nästkommande årsbokslut
- Tillse att lönesättning kan härledas till ett av lönesättande chefs attesterade beslut
- Gå igenom av helt avskrivna anläggningar i syfte att säkerställa eventuellt behov av utrangering i posten.
- Utredda nuvarande tjänstepensionsavtal.
- Pröva klassificeringen av innehav på fasträntekonto.

2021-02-27

Daniel Larsson

Auktoriserad revisor

Fredrik Carlsson

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

FYRBODALS
KOMMUNALFÖRBUND
ÅRSREDOVISNING 2020

Fyrbodal

Innehåll

Förbundsdirektören om verksamheten 2020.....	2
Politisk representation	3
Förbundsdirektionen.....	3
Övriga förtroendeuppdrag	3
Förbundsdirektionens möten 2020	5
Förvaltningsberättelse.....	7
Väsentliga händelser under 2020	7
Ekonomi och personal.....	7
Tillväxtmedel	10
Antagning Fyrbodal.....	10
Samhällsorientering för nyanlända	11
Kommunikation	11
Ekonomisk redovisning.....	12
Resultaträkning (tkr).....	12
Balansräkning (tkr)	13
Kassaflödesanalys	14
Redovisnings- och värderingsprinciper	15
Noter	16
Driftsredovisning basverksamhet (tkr).....	19
Driftsredovisning projektverksamhet (tkr).....	21
Driftsredovisning särskilt finansierad verksamhet (tkr)	23
Uppföljning av målområden och strategier för 2020.....	25
Mål 1: Bättre företagsklimat och ett starkt näringsliv.....	25
Mål 2: En väl fungerande kompetensförsörjning utifrån arbetsmarknadens behov samt individers tillgång till likvärdig utbildning.....	28
Mål 3: En väl utvecklad infrastruktur	32
Mål 4: Hållbar landsbygdsutveckling med väl fungerande samspel mellan städer och landsbygder.....	36
Mål 5: En stark och attraktiv gränsregion.....	38
Mål 6: En aktiv och nyskapande kulturregion för alla	40
Mål 7: Invånarna ska erbjudas en god, jämlik och kunskapsbaserad socialtjänst, vård och omsorg.....	42
Mål 8: God och jämlik hälsa för barn och unga	46

Förbundsdirektören om verksamheten 2020

2020 – ett sådant märkligt år! Pandemin slog till med full kraft under våren. Hela samhället ställdes inför svåra frågor. Omställningen gick snabbt och utmanade oss på olika sätt som vi inte har upplevt tidigare. Valfärden och näringslivet har ställts inför stora utmaningar. Regeringen har skjutit till resurser till sjukvård och äldreomsorg. Jobb och företag har räddats genom krisåtgärder. Inom vår delregion har det handlat om både hopp och förtvivlan – allt från en stor möjlig företagsetablering till konsekvenserna av att gränsen till Norge är stängd.

Den politiska ledningen i kommunalförbundet gav under våren ett tydligt uppdrag att kraftsamla för att minska effekterna av Covid-19. Verksamheten ställde inte in utan ställde om! Förbundets värdefulla kapital, det vill säga den samlade kompetensen och erfarenheten som finns tillsammans med allas engagemang har varit av stor betydelse. De etablerade nätverken har varit viktiga för att kunna prioritera och rikta förbundets insatser dit det har behövts. Samverkan och samarbeten har ökat i betydelse. Detta har manifesterats bland annat genom uppstart av Företagarhjälpens Fyrbodal – en kostnadsfri rådgivningstjänst för företagare, genom nära samverkan med smittskydd, vårdhygien, NU-sjukvården och primärvård för att bistå kommunerna och genom att stötta kulturansvariga i deras omställningsarbete.

Under verksamhetsåret har kommunalförbundet på medlemskommunernas uppdrag arbetat intensivt för att ta hand om företagsetableringsärenden, samt ansöka om medel för att möta upp behov av vägledning och kompetensomställning kopplat till krisdrabbade näringar. Det finns branschråd där verksamheten har örat mot rälsen för att möta upp behov när det gäller kompetensförsörjning. Inom miljöområdet har tester genomförts som resulterat i förbättrade möjligheter att resa till och från mindre samhällen. Många insatser har genomförts i syfte att bli en fossilfri region. Kommunalförbundet har arbetat nära kommunerna i infrastrukturfrågor och ett framgångsrikt påverkansarbete inom biogasområdet har lett fram till en avsiktsförklaring mellan Västtrafik, Västra Götalandsregionen och kommunalförbundet.

Inom ramen för forskning och utveckling har förbundet fokus på vård och omsorg, individ- och familjeomsorg samt funktionshinder/socialpsykiatri. Detta medför att vi för chefer och medarbetare i kommunerna bidrar med att generera kunskapsutveckling så att dessa i sin tur stärks i sitt möte med invånaren. När det gäller kommunalförbundets uppdrag för att stödja målgruppen viktiga vuxna, det vill säga vuxna i barn och ungas närhet, har detta skett genom nätverksträffar, processtöd, konferenser och utbildningar.

Omsättningen i förbundet var 41,6 miljoner kronor under 2020, vilket är 1 miljon kronor lägre än föregående år. De delregionala tillväxtmedlen på 20,5 miljoner växlades upp till 149 miljoner kronor och har delfinansierat 38 projekt och verksamheter.

Tack för ert förtroende och för en god samverkan!

Jeanette Lämmel
förbundsdirektör

Politisk representation

Förbundsdirektionen

Kommun	Ordinarie ledamot	Ersättare
Bengtstors	Stig Bertilsson (M)	Per Eriksson (S)
Dals-Ed	Martin Carling (C)	Per-Erik Norlin (S)
Färgelanda	Tobias Bernhardsson (C)	Ulla Börjesson (S)
Lysekil	Jan-Olof Johansson (S)	Ronald Rombrandt (LP)
Mellerud	Morgan E Andersson (C)	Michael Mellby (S)
Munkedal	Jan Hognert (M)	Lisa Kettil (S)
Orust	Anders Arnell (M)	Lars Larsson (C)
Sotenäs	Mats Abrahamsson (M)	Birgitta Andersson (S)
Strömstad	Kent Hansson (S)	Lars Tysklind (L)
Tanum	Liselott Fröjd (M)	Louise Thunström (S)
Trollhättan	Paul Åkerlund (S)	Monica Hansson (S)
	Peter Eriksson (M)	Bedros Cicek (KD)
Uddevalla	Christer Hassleback (UP)	Mikael Staxäng (M)
	Ingemar Samuelsson (S)	Anna-Lena Heydar (S)
Vänersborg	Benny Augustsson (S)	Bo Carlsson (C)
	Gunnar Lidell (M)	Marie-Louise Bäckman (KD)
Åmål	Michael Karlsson (S)	Michael Karlsson (M)

Övriga förtroendeuppdrag

FÖRBUNDS DIREKTIONENS ARBETSUTSKOTT

Ordförande:	Martin Carling (C), Dals-Ed
1:e vice ordförande:	Paul Åkerlund (S), Trollhättan
2:e vice ordförande:	Christer Hassleback (UP), Uddevalla
Ledamöter:	Liselott Fröjd (M), Tanum Benny Augustsson (S), Vänersborg
Ersättare:	Stig Bertilsson (M), Bengtstors Kent Hansson (S), Strömstad

REVISORER

Sammanställande:	Thomas Boström, Vänersborg
Övriga revisorer:	Claes Hedlund, Munkedal Anita Älgemon, Tanum Ann-Britt Dahl, Färgelanda Lennart Hansson, Åmål Fredrik Carlsson, auktoriserad revisor Pwc

STYRGRUPPEN FÖR AFFÄRSDRIVEN MILJÖUTVECKLING

Ordförande:	Martin Carling (C), Dals-Ed
Ledamöter:	Louise Thunström (S), Tanum Peter Eriksson (M), Trollhättan Anna-Lena Heydar (S), Uddevalla Lars Larsson (C), Orust

REPRESENTANTER I BHU

Martin Carling (C), Dals-Ed

Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Paul Åkerlund (S), Trollhättan

Liselott Fröjd (M), Tanum

STYRELSEN FÖR VÄSTKOM

Martin Carling (C), Dals-Ed

Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Paul Åkerlund (S), Trollhättan

Liselott Fröjd (M), Tanum

FÖRENINGSTÄMMA VÄSTKOM

Ordinarie: Monica Hansson (S), Trollhättan

Ersättare: Tobias Bernhardsson (C), Färgelanda

BOLAGSTÄMMA MEDIAPOLEN

Ordinarie: Jan Hognert (M), Munkedal

Ersättare: Louise Thunström (S), Tanum

STYRELSEN FÖR MEDIAPOLEN

Ordinarie: Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Ersättare: Marie-Louise Bäckman (KD), Vänersborg

BOLAGSTÄMMA GRYNING VÅRD

Ordinarie: Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Ersättare: Tobias Bernhardsson (C), Färgelanda

REVISION GRYNING VÅRD

Johan Nilsson (S), Munkedal

STYRELSEN FÖR INNOVATUM

Ronald Rombrandt (LP), Lysekil

DELREGIONALT SAMRÅDSORGAN FÖR VÅRDSAMVERKAN FYRBODAL

Lena Hult (S), Trollhättan

Morgan E Andersson (C), Mellerud

Catharina Bråkenhielm (S), Orust

Michael Sternemar (L), Sotenäs

Henrik Harlitz (M), Vänersborg

Ann-Charlotte Gustavsson (UP), Uddevalla

LAXFONDEN

Michael Karlsson (S), Åmål

STYRELSEN FÖR FILM I VÄST

Margret Jonsson (S), Trollhättan

Förbundsdirektionens möten 2020

Förbundsdirektionen har under året haft sju protokollförda sammanträden. Mötena har hållits helt eller delvis digitalt från följande orter:

FEBRUARI, VÄNERSBORG

- Beslut avrapportering internkontrollplan 2019
- Beslut förslag internkontrollplan 2020
- Beslut arvodesreglemente 2020
- Beslut val till Stiftelsen Dalslands kanals bevarande
- Beslut Kommunakademien Väst

APRIL, UDDEVALLA

- Beslut årsredovisning 2019
- Beslut remissvar översiktsplan för havet i Tjörn och Orusts kommuner
- Beslut fastställande av projektpolicy
- Beslut komplettering av skrivelse "Höga kostnader för medfinansiering cykelvägar för Fyrbodals kommuner"
- Beslut omorganisation – avveckling verksamheten Kurser och konferenser
- Beslut val av suppleant till styrelsen för Dalslands kanals framtida bestånd

MAJ, SOTENÄS

- Beslut äskande från revisionen
- Godkännande av kvartalsrapport verksamhet och ekonomi Q1
- Beslut rekommendation från Västkom: inriktningsbeslut för organiserat integrerat arbete mellan VGR-kommuner och VGR för personer med psykisk ohälsa, missbruk och beroende.
- Beslut rekommendation från Västkom: Förlängning av överenskommelse mellan VGR-kommuner och VGR om samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.
- Information revisionsrapport 2019
- Information status verksamhetsplan och budget 2021–2023
- Beslut aktuella projektansökningar
- Delregionalt kollektivtrafikråd

JUNI, UDDEVALLA

- Beslut revidering förbundets inköps- och upphandlingspolicy
- Beslut revidering förbundets dokumenthanteringsplan
- Remissförslag verksamhetsplan och budget 2021 – 2023
- Budget delregionala tillväxtmedel 2021
- Beslut vägledande principer vid beviljande av delregionala tillväxtmedel
- Beslut svar på revisionens granskning
- Avsiktsförklaring mellan Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionens Miljönämnd, Kollektivtrafiknämnd, Regionala utvecklingsnämnd samt Västtrafik avseende bränsleupphandling
- Beslut val av ersättare Mediapoolen AB

SEPTEMBER, STRÖMSTAD

- Beslut delårsrapport ekonomi och verksamhet 2020-06-30
- Beslut ändring tidpunkter för avrapportering ekonomi och verksamhet från 2021

- Beslut mötesdatum 2021
- Beslut remissvar Regional utvecklingsstrategi
- Beslut remissvar Utvärdering av "Samverkansformer kring kollektivtrafik i Västra Götaland"
- Beslut remissvar Målbild tåg 2028 inklusive storregional busstrafik
- Beslut remissvar Hållbara resor i Västra Götalandsregionen, Trafikförsörjningsprogrammet 2021 – 2025
- Skrivelse angående Västtrafiks beslut om neddragningar i tågtrafik sträckan Uddevalla – Herrljunga
- Skrivelse till utbildningsdepartementet avseende tilldelning av utbildningsplatser Högskolan Väst
- Redovisning av delregionala tillväxtmedel 2019

OKTOBER, UDDEVALLA

- Fastställande av verksamhetsplan och budget 2021 – 2023
- Fastställande av budget för Delregionala utvecklingsmedel 2021 (-2023) och omfördelning av den kommunala medfinansieringen mellan Regionala utvecklingsnämnden (RUN), Kulturnämnden (KUN) och Miljönämnden (MN)
- Godkännande av kvartalsrapport verksamhet och ekonomi Q3
- Beslut handlingsplan Suicidprevention
- Beslut val av representant till Delregionalt samrådsorgan för Vårdsamverkan Fyrbodal
- Åtgärdsvalsstudie väg 161
- Åtgärdsvalsstudie väg 45, Vänersborg – Mellerud
- Revisionsrapport delårsrapport 2020-06-30
- Delregionalt kollektivtrafikråd

DECEMBER, DIGITALT

- Uppdatering policydokument
- Förslag innehåll årshjul 2021
- Överenskommelse barn- och ungas hälsa
- Handlingsplan för psykisk hälsa 2018 – 2022
- Förändringar i direktionen, avsägelser och nya ledamöter och ersättare från Vänersborg och Uddevallas kommun

Förvaltningsberättelse

Väsentliga händelser under 2020

På arbetsutskottets möte den 16 april fick förbundsdirektören tillsammans med verksamheten i uppdrag att vidta åtgärder för att minska effekterna av Covid-19. Ett intensivt arbete gjordes under våren med att söka medel för att arbeta med effekterna av Covid-19 och projektansökan hos Europeiska socialfonden och Västra Götalandsregionen beviljades sent på året.

Projektet heter Fenix(z) och startar under första kvartalet 2021. Utöver detta sökte kommunalförbundet även medel från Regionala utvecklingsnämnden, RUN, och Tillväxtverket för att stötta Bohuskommunerna i deras tuffa situation inom besöksnäring och handel. Projektet beviljades medel och arbetet drog igång under hösten. Då kommunalförbundet får ytterligare två stora projekt till den befintliga projektportföljen har förbundet valt att anställa ytterligare en projektkononom. Finansiering av den funktionen finns inom befintliga och beviljade projektbudgetar. Tjänsten tillträds i januari 2021.

Covid-19 har påverkat kommunalförbundet, både genom minskade och ökade kostnader. Exempel på detta är förändrade mötesmöjligheter, färre resor, lättnad i arbetsgivaravgifter, ersättning av sjuklönekostnader och arbete med digitalisering. I hög grad har arbetet lagts om på grund av pandemin, till exempel har kommunalförbundets socialstrateg ägnat en stor del av sin tjänst till att bistå i länssamordnande sammanhang, inte minst kring provtagning.

Kommunalförbundet har avvecklat verksamheten Kurser och Konferenser på grund av minskade beställningar från kommunerna under 2018 och 2019. Det i halvåret beräknade underskottet på -537 tkr slutade per den 31 december på -494 tkr. Underskottet beror på uppsägningskostnader samt uteblivna intäkter.

Arbetsutskottet beslutade, på uppdrag av direktionen den 20 mars, att finansieringen av Kommunakademin Väst även 2021 kortsiktigt ska ske av ej upparbetade tillväxtmedel. Fråga om framtida och långsiktig finansiering gick ut till kommunerna på remiss under sommaren. Remissvaren redovisas under början av 2021.

Inga stora investeringar har gjorts under perioden, dock har inköp av teknisk utrustning gjorts för att klara av att möta det ökade behovet av digitala möten, både politiska möten och nätverksmöten. Även inom verksamheten Hälsokällan har förbundet tillgodosett behovet av teknisk utrustning för att kunna möta krav på digitala kurser och utbildningar, i uppdraget som riktar sig till barn och unga.

Vidare kommentarer till resultatet finns i driftsredovisningarna sidorna 19-24.

Ekonomi och personal

Med medlemsavgiften från kommunerna på 9,6 miljoner (2019: 9,2 miljoner) och övriga intäkter inom projekt- och särskilt finansierad verksamhet under 2020 uppgick den totala omsättningen till 41,6 miljoner (42,6 miljoner).

Intäkter utöver medlemsavgiften från kommunerna kommer från projektfinansiering, i huvudsak från EU:s strukturfonder och övriga program, Västra Götalandsregionen, staten och medlemskommunerna. Se vidare i respektive driftsredovisning i avsnittet för den ekonomiska redovisningen.

Kommunalförbundet har inom ramen för sin basverksamhet utrymme för 7,5 heltidstjänster. Till detta kommer ett större antal tjänster som är kopplade till projekt- och särskilt finansierad verksamhet vilka finansieras av projektmedel eller enligt avtal med bland annat medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Den 31 december 2020 var 26 (28) personer tillsvidareanställda och 12 (13) personer visstidsanställda. Under året slutade 7 (4) personer och 1 (11) person nyanställdes. Orsaken till kommunalförbundets personalomsättning är i första hand projekt som avslutas eller påbörjas.

År 2020 var antalet kvinnor 30 (33) och antalet män 8 (8). Notera att dessa siffror är antalet personer och att tjänstgöringsgraden varierar mellan 20 och 100 procent. I den ekonomiska redovisningen är antalet anställda beräknade utifrån antalet heltidstjänster.

Kommunalförbundet använder sig även, som tidigare år, av tjänstepersoner i medlemskommunerna. Dessa personer, som har fackkunskap inom sina områden, betyder mycket för att kommunalförbundet ska kunna fullfölja sitt uppdrag. Detta innebär ofta att dessa ingår i arbets- eller styrgrupper för konkreta uppdrag.

FINANSIELLA MÅL

Kommunalförbundets finansiella mål är:

- Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, nivån kan dock variera över tid.
- Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna.
- Att ha en god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.
- Att tillväxtmedlen sammantaget ska växlas upp med minst 50 procent, utöver de medel som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med.

Kommunalförbundet arbetar med att nå det långsiktiga målet om en soliditetsnivå på 10 procent bland annat genom att slutredovisa genomförda projekt med överskott som tillfaller förbundets egna kapital. År 2020 är soliditeten 8 procent, vilket är en höjning från 2019 med 1 procentenhet.

Förbundet når målet om en budget i balans genom att göra överskott om totalt 555 tkr (466 tkr), jämfört med budgeterat resultat på 170 tkr. Resultatet består av överskott i både basens och projektverksamhetens resultat, som klarar av att täcka det underskott som genererats i resultatet för den särskilt finansierade verksamheten, Kurser och Konferenser som avvecklats under året.

Kommunalförbundet har en god likviditet som främst beror på förvaltade delregionala tillväxtmedel och har därmed likvida medel om cirka 37 miljoner kronor (cirka 29 miljoner). Därmed nås målet om god likviditet.

Det finansiella målet avseende uppväxling av tillväxtmedlen är uppnått. Den totala uppväxlingen uppgår till en budgeterad omslutning på 117 595 149 kronor (139 Mkr), vilket innebär en uppväxling med 574 procent, det vill säga faktor 5,74 (680 procent, faktor 6,8).

Kommunalförbundet har även två vägledande principer sedan 1 januari 2020:

- Fyrbodals kommunalförbunds tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.
- Fyrbodals kommunalförbund ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.

Förbundets vägledande principer regleras i en kapitalplaceringspolicy. Enligt den har likvida medel kunnat placeras säkert och riskfritt under 2020 och därmed genererat ränteintäkter om 41 tkr (16 tkr).

KOMMUNALFÖRBUNDETS FÖRVÄNTADE UTVECKLING

Den förväntade utvecklingen är att kommunalförbundets verksamhet och ekonomi följer tidigare års. Dock med reservation för avvecklingen av Kurser och konferenser och osäkerheten som råder utifrån effekten av Covid-19 som är svår att kartlägga. De två senaste åren har förbundet avslutat ett antal stora projekt vilka har genererat stora överskott. Under 2021 kommer det inte att avslutas projekt i samma utsträckning.

Kommunalförbundet arbetar ständigt med att hålla nere kostnader och för att på ett effektivt sätt använda de resurser som finns. Projektverksamheten och särskilt finansierad verksamhet, som sker genom avtal med bland andra medlemskommunerna, följs noga genom regelbundna avstämningar enligt projektbeslut med projektkononom och projekt/verksamhetsansvarig.

BALANSKRAVSUTREDNING

Bedömning av balanskravsresultatet 2020-12-31 (tkr)

Periodens resultat enligt resultaträkningen	= 555
Samtliga realisationsvinster	0
Realisationsvinst enligt undantagsmöjlighet	0
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	= 555
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	= 555

Kommunalförbundet uppnår balanskravet på helåret utifrån redovisningen ovan.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER ALLMÄNT

Årsbokslutet har upprättats enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Ingen förändring i tillämpning har skett sedan bokslut 2019.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunalförbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån förväntad utveckling, att förbundet når de finansiella målen samt genom redovisad balanskravsutredning.

LOKALISERING OCH ADMINISTRATION

Kommunalförbundet är lokaliserat till Museigatan 2, Riverside, i Uddevalla. All gemensam administration samt merparten av verksamheten och projekten är därmed lokalmässigt samordnade. Förbundet har en särskild avdelning för administration, kommunikation, ekonomi samt projekt- och löneadministration.

DEN INTERNA KONTROLLEN

Den interna kontrollen syftar till att genom olika regelverk och kontroller minska organisationens risker. Riskerna kan gälla både det ekonomiska kapitalet och förtroendekapitalet. Kommunalförbundet vill uppnå en rimlig grad av säkerhet och att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv. Internkontrollplanen omfattar 20 (31) granskningsområden och ses över och uppdateras årligen.

Tillväxtmedel

Syftet med genomförandeplanen är att stärka Fyrbodalsregionen som en attraktiv, ansvarsfull och internationellt konkurrenskraftig kunskapsregion för kvinnor och män. Planen är ett verktyg för att genomföra Vision Västra Götaland – Det goda livet. Genomförandeplanen är den gemensamma vägvisaren för hela Fyrbodalsregionens utveckling mellan åren 2014 – 2020. Den riktar sig till alla som arbetar med insatser för tillväxt och utveckling: kommuner, lärosäten, företagsfrämjande aktörer, science parks, föreningsliv med flera. Genomförandeplanen har tagits fram med grund i det uppdrag riksdag och regering gett Västra Götalandsregionen när det gäller att driva det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet. Planen är indelad i fyra områden: "En ledande kunskapsregion", "En region för alla", "En region där vi tar globalt ansvar" och "En region som syns och engagerar".

Under 2020 har 38 projekt eller verksamheter bedrivits med hjälp av regionala utvecklingsmedel från kommunerna och Västra Götalandsregionen med ett budgeterat belopp av 20,5 miljoner kronor. Dessa medel har växlats upp till en budgeterad omslutning på 117 595 149 kronor, vilket innebär en uppväxling med 574 procent (faktor 5,74). Under året har ett regionalt samverkansarbete skett för att skapa en ny modell för de delregionala utvecklingsmedlen (som tillväxtmedlen kommer att heta framåt) och en ny överenskommelse med Västra Götalandsregionen inför kommande programperiod. Budgeten och den nya modellen för 2021, som svarar upp mot kommande regionala utvecklingsstrategi 2030 och förbundets verksamhetsplan 2021–2023 inom 4 av 5 utvecklingsområden, antogs i direktionen den 29 oktober.

Den delregionala beredningsgruppen på förbundet har fortsatt att utveckla gemensamma arbetssätt och kan på ett bättre sätt stötta varandra i handläggningen av projektansökningar som inkommer. Förbundets hemsida har uppdaterats med en sorteringsmöjlighet för beviljade och avslutade projekt för att underlätta för medlemskommunerna att hitta vilka projekt som har koppling till respektive kommun.

Antagning Fyrbodal

Antagning Fyrbodal hanterar ansökningar för elever folkbokförda i 13 av Fyrbodals 14 kommuner samt antagning till samtliga skolor i samma kommuner. Hösten 2020 antogs sammantaget cirka 3 200 elever till olika program i antagningsområdet.

Under våren arbetade kansliet med att förbereda och planera för en eventuell stängning av skolor eller större sjukfrånvaro såväl bland förbundets egen personal som bland personal i skolor och kommuner. Bland annat säkrades ersättningspersoner för behörigheter i antagningssystemet Indra och alla uppmanades att vara ut i god tid med blanketter, beslut med mera. Alternativa tidplaner för antagning togs fram. Lyckligtvis flöt allt på och eleverna fick sina antagningsbesked i tid. Under året registrerades färre sena omval än vanligt och även något färre byten under reservantagningen.

Under hösten fattade utbildningschefsnätverket beslut om att fortsätta planeringen av en gemensam handläggning av ansökan och antagning till gymnasiesärskolan, vilket kommer att ske stegvis då det krävs anpassningar i antagningssystemet Indra. Ett nytt statistikverktyg har tagits fram kopplat till Indra och finns tillgängligt för Antagning Fyrbodal och kommunerna.

Samhällsorientering för nyanlända

Samverkan kring samhällsorientering för nyanlända (SO) fortskrider, om än med betydligt färre deltagare än för några år sedan. Det minskade inflödet gör att diskussioner inletts under året kring hur många utförarkommuner det ska vara – arbete med denna anpassning pågår. I år ändrades också SO till att omfatta 100 timmar istället för 60, vilket krävt anpassningar i kursupplägg med mera. En digital plattform har skapats, riktad dels mot deltagare på SO, dels till personal i kommunerna som arbetar med detta. Det har också startat upp ett arbete för att ta fram en gemensam presentation att använda vid kurstillfällena.

Kommunikation

Den huvudsakliga målgruppen för kommunalförbundets kommunikation är förtroendevalda och tjänstepersoner i medlemskommunerna, samt inom Västra Götalandsregionen och andra offentliga myndigheter. Den primära kanalen är förbundets webbplats i kombination med nyhetsbrev och sociala medier. Under 2020 hade webbplatsen fyrbodal.se för första gång över 30 000 unika besökare. Nyhetsbrevet utkom sju gånger och har cirka 1 500 prenumeranter.

Under våren publicerades en ny webbplats för Samhällsorientering för nyanlända och i början av hösten lanserades ett nytt intranät för förbundets personal.

NÄTVERK

Kommunalförbundet leder ett nätverk för kommunernas kommunikatörer. Nätverket har med anledning av pandemin inte haft några möten under året, i stället har det delregionala/regionala samarbetet dominerats av kriskommunikation och samverkan kring Corona-pandemin och Covid-19. Nätverket kommer att återuppta sina möten under 2021.

Ett internt nätverk för kommunikatörer har startats upp under året, med anledning av att kommunalförbundet har två projektkommunikatörer anställda inom Fossilfri Gränsregion 2030 respektive Strategisk kompetensförsörjning.

SOCIALA MEDIA

Antalet följare i sociala media fortsätter att öka. De kanaler som främst använts under året är Facebook och LinkedIn. Totalt på sociala media har kommunalförbundet numera över 2 000 följare.

RÖRLIG BILD

Satsningen på video och rörlig bild har fortsatt under 2020. Antalet visningar av förbundets filmer ökade kraftigt till cirka 25 000 under året. Produktionerna är en blandning av filmer och animationer gjorda av förbundets egen personal, och sådana som är inköpta av reklambyrå.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning (tkr)

	BUDGET BAS	UTFALL	UTFALL FÖRE- GÅENDE ÅR	AVVIKELSE BUDGET BAS
	2020-01-01 – 2020-12-31	2020-01-02 – 2020-12-31	2019-01-01 – 2019-12-31	2020
<i>Verksamhetens intäkter</i>	9 655	41 666	42 645	31 985
<i>Verksamhetens kostnader</i>	-9 415	-41 084	-42 122	-31 643
<i>Avskrivningar</i>	-70	-66	-69	4
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-9 485	-41 150	-42 191	-31 639
<i>Skatteintäkter</i>	0	0	0	0
<i>Generella statsbidrag och utjämning</i>	0	0	0	0
<i>Konsultkostnader</i>				
VERKSAMHETENS RESULTAT	170	516	454	346
<u>FINANSIELLA INTÄKTER & KOSTNADER</u>				
<i>Ränteintäkter</i>	0	41	16	41
<i>Räntekostnader</i>	0	-2	-5	-2
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	170	555	465	385
<i>EXTRAORDINÄRA POSTER:</i>	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	170	555	465	385

Balansräkning (tkr)

	2020-12-31	2019-12-31
<u>TILLGÅNGAR</u>		
<u>MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</u>	58	124
Inventarier (Not 3)	58	124
<u>FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</u>	2 767	2 767
Aktier & andelar (Not 4)	2 767	2 767
<u>OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR</u>		
Kundfordringar	6 039	8 852
Momsfordringar	408	229
Övriga kortfristiga fordringar	0	33
Upplupna intäkter & förutbetalda kostnader basverksamhet (Not 8)	464	651
Upplupna intäkter särskilt finansierad verksamhet (Not 9)	70	3 157
Upplupna intäkter projektverksamhet (Not 10)	3 364	8 814
SUMMA:	10 345	21 736
<u>LIKVIDA MEDEL</u>		
Kassa, postgiro och bank (Not 11)	36 687	29 636
SUMMA TILLGÅNGAR:	49 857	54 263
<u>SKULDER OCH EGET KAPITAL</u>		
<u>EGET KAPITAL</u>		
Balanserat resultat	-3 613	-3 147
Periodens resultat	-555	-466
SUMMA:	-4 168	-3 613
<u>KORTFRISTIGA SKULDER</u>		
Leverantörsskulder	-3 832	-3 046
Övriga kortfristiga skulder basverksamhet	-1 445	-1 003
Regionala tillväxtmedel (Not 4)	-26 956	-33 085
Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter basverksamhet (Not 5)	-403	-828
Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter särskilt finansierad verksamhet (Not 6)	-7 724	-4 487
Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter projektverksamhet (Not 7)	-5 329	-8 201
SUMMA:	-45 689	-50 650
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL:	-49 857	-54 263
Ställda panter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Kassaflödesanalys (kr)

	2020-01-01 - 2020-12-31	2019-01-01 - 2019-12-31
<u>DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN</u>		
Årets resultat	555 693	466 151
<u>JUSTERINGAR FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET</u>		
Avskrivningar inventarier	66 085	69 104
SUMMA:	621 778	535 255
<u>FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL</u>		
Förändring av fordringar	11 390 091	-317 387
Förändring av kortfristiga skulder	-4 961 352	4 464 427
SUMMA:	7 050 516	4 147 041
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	7 050 516	4 682 296
<u>INVESTERINGSVERKSAMHETEN</u>		
Förvärv av inventarier	0	0
Försäljning av inventarier	0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN:	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	7 050 516	4 682 296
Likvida medel vid årets början	29 636 365	24 954 069
Likvida medel vid årets slut	36 686 881	29 636 365
SOLIDITET	2020-12-31	2019-12-31
Eget kapital/Tillgångar	8%	7%

Redovisnings- och värderingsprinciper

ALLMÄNT

Årsredovisningen har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning.

VÄRDERINGSPRINCIPER MED MERA

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

INTÄKTER

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Linjär avskrivning görs på avskrivningsbart belopp (anskaffningsvärdet med avdrag för beräknat restvärde) över tillgångarnas nyttjandeperiod enligt följande:

Inventarier: 10 år

Beloppsgräns: 20 000 kronor

Datorer: Direktavskrivning från 2013

FORDRINGAR

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel omfattar kassa och tillgodohavande hos bank samt kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

PENSIONSPREMIER

Pensionspremier betalas löpande till Collectum och Skandia sedan förbundets bildande 2005.

Noter

NOT 1: PERSONAL

Medelantalet anställda	2020-12-31	2019-12-31
Män i basverksamheten	1,15	0,95
Kvinnor i basverksamheten	6,40	6,65
Män i övrig verksamhet	3,00	3,00
Kvinnor i övrig verksamhet	14,00	16,80
Män i projektverksamhet	4,30	4,05
Kvinnor i projektverksamhet	9,15	8,80
Summa:	38,00	40,25
Tillsvidareanställda basverksamheten	7,55	7,10
Tillsvidareanställda övrig verksamhet	11,90	14,90
Tillsvidareanställda projektverksamhet	6,55	5,75
Visstidsanställda	12,00	12,50

Antalet anställda är beräknad utifrån antalet heltidstjänster.

Under 2020 har tjänsteköp avseende systematisk uppföljning från Trollhättans stad gjorts och tjänsteköp VFU-samordnare från Uddevalla kommun har avslutats.

Upplysning om sjukfrånvaro	2020-12-31	2019-12-31
Sjukfrånvaro för män	3,00%	0,55%
Sjukfrånvaro för kvinnor	3,94%	2,87%
Sjukfrånvaro för anställda	3,69%	2,28%
Yngre än 30 år	2,55%	1,04%
Mellan 30-49 år	5,33%	0,71%
Äldre än 49 år	2,54%	3,33%

Sjukfrånvaron för varje grupp anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid.

	2020-12-31	2019-12-31
Total sjukfrånvaro	3,69%	2,28%
Långtidssjukfrånvaro	63,50%	58,53%

Total sjukfrånvaro anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid. Långtidssjukfrånvaron är den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

NOT 2: INVENTARIER

	2020-12-31	2019-12-31
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	1 881 472	1 881 472
<i>INKÖP</i>	0	0
<i>Försäljning inventarier</i>	0	0
UTGÅENDE ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE	1 881 472	1 881 472
<i>Ingående avskrivningar</i>	-1 757 268	-1 688 164
<i>Årets avskrivningar</i>	-66 085	-69 104
<i>Återförd avskrivning försålda inventarier</i>	0	0
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	-1 823 353	-1 757 268
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	58 119	124 204

NOT 3 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Antal	Andel	Bokfört värde	EK-andel 2019
<i>GRYNING VÅRD AB</i>	17 000	17,0%	17 000	19 221 554
<i>MEDIAPOOLEN VÄSTRA GÖTALAND AB</i>	250	16,7%	250 000	1 183 968
<i>INNOVATUM AB</i>	13	1,3	2 500 000	217 203
SUMMA:			2 767 000	20 622 726

NOT 4: DELREGIONALA TILLVÄXTMEDEL (RTV)

Fyrbodals kommunalförbund rekviderar årligen medel från Västra Götalandsregionen för genomförandet av det delregionala utvecklingsprogrammet på uppdrag av Västra Götalandsregionen. Dessa medel rekvideras i förskott och redovisas i balansräkningen eftersom det endast är ett administrativt uppdrag för kommunalförbundet. Även medlemskommunernas motfinansiering till de delregionala tillväxtmedlen fakturerar årligen i förskott.

NOT 5: UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER BASVERKSAMHET

Upplupna kostnader basverksamhet består i huvudsak av upplupen semesterlöneskuld, löneskuld samt upplupna arbetsgivaravgifter. Föregående år inom parentes.

Summa: -403 tkr (-828 tkr)

NOT 6: UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER SÄRSKILT FINANSIERAD VERKSAMHET

Förutbetalda intäkter i övrig verksamhet omfattar i huvudsak beviljade bidrag som erhållits vid verksamhetsstart. Föregående år inom parentes.

Summa: -7 724 tkr (-4 487 tkr)

**NOT 7: UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER
PROJEKTVERKSAMHET**

Förutbetalda intäkter i projektverksamheten omfattar i huvudsak beviljade projektbidrag som erhållits vid projektstart på ännu ej avslutade projekt. Föregående år inom parentes.

Summa: -5 329 tkr (-8 201 tkr)

NOT 8: UPPLUPNA INTÄKTER OCH FÖRUTBETALDA KOSTNADER BASVERKSAMHET

Förutbetalda kostnader basverksamhet består i huvudsak av hyra och IT-avtal. Föregående år inom parentes.

Summa: 464 tkr (658 tkr)

NOT 9: UPPLUPNA INTÄKTER SÄRSKILT FINANSIERAD VERKSAMHET

Upplupna intäkter övrig verksamhet består i huvudsak av beviljade bidrag som rekvirera i efterhand mot redovisade kostnader.

Summa: 70 tkr (3 157 tkr)

NOT 10: UPPLUPNA INTÄKTER PROJEKTVERKSAMHET

Upplupna intäkter projekt består i huvudsak av beviljade men ännu ej utbetalda EU-bidrag.

Summa: 3 364 tkr (8 814 tkr)

NOT 11: LIKVIDA MEDEL

Förbundet har fortsatt god likviditet med anledning av förutbetalda Delregionala tillväxtmedel från Västra Götalandsregionen och medlemskommunerna. Placeringen av medel görs enligt förbundets kapitalplaceringspolicy på fasträntekonto, tre månader i taget.

NOT 12: SOLIDITETSTAL

Förbundsdirektionen beslutade den 2 maj 2013 om en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, men nivån får variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.

Driftsredovisning basverksamhet (tkr)

	BUDGET	UTFALL	UTFALL FÖRE- GÅENDE ÅR	AVVIKELSE BUDGET
	2020-01-01 – 2020-12-31	2020-01-02 – 2020-12-31	2019-01-01 – 2019-12-31	2020
<u>INTÅKTER</u>				
Medlemsavgifter	9 555	9 587	9 274	32
Ersättning för uppdrag	0	0	1	0
Övriga intäkter	100	102	74	2
SUMMA:	9 655	9 689	9 349	34
<u>KOSTNADER</u>				
Konsultkostnader	-100	-101	-112	-1
Administration, fasta kostnader	-920	-694	-804	226
Administration, rörliga kostnader	-1165	-703	-1 048	462
Personalkostnader (Not 1)	-6530	-7 228	-6 400	-698
Bilersättning, traktamente & leasingbil	-180	-105	-119	75
Politiska ersättningar, ordf & revisorer	-370	-436	-355	-66
Möteskostnader, politiker & tjänstepersoner	-150	-21	-83	129
SUMMA:	-9415	-9 288	-8 921	127
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	240	401	428	161
Avskrivningar inventarier	-70	-66	-69	4
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	170	335	359	165
<u>FINANSIELLA INTÅKTER OCH KOSTNADER</u>				
Ränteintäkter	0	41	16	41
Räntekostnader	0	-2	-5	-2
SUMMA:	0	39	11	39
ÅRETS RESULTAT	170	374	370	204

KOMMENTARER TILL RESULTATET

Mot bakgrund av två politiska uppdrag har verksamheten dels arbetat extra med projektansökningar för att minska effekterna av Covid-19 dels arbetat med avvecklingen av verksamheten Kurser och Konferenser. Det har medfört att personalkostnaderna har ökat i förhållande till budget för arbetad tid internt. Å andra sidan har kommunalförbundet fått ta del av lättnader på arbetsgivaravgiften vilket kompenserar den ökade arbetstiden till viss del. Sjuklönersättning är också det en intäkt som inte hade funnits under normala omständigheter.

En skillnad jämfört med budget syns under de fasta och rörliga administrativa kostnaderna. Det är främst mötes- och resekostnader som är berörda, även dessa är effekter av Covid-19. Förbundet har prioriterat ner uppstart av nytt diariesystem och planerade IT-arbeten. Dessa har skjutits på framtiden, vilket konstaterades och beslutades i halvårsbokslutet. Covid-19 har präglat förbundets basresultat.

Driftsredovisning projektverksamhet (tkr)

	UTFALL 2020-01-02 – 2020-12-31	UTFALL FÖREGÅENDE ÅR 2019-01-01 – 2019-12-31
<u>INTÅKTER</u>		
Extern finansiering	8 963	12 481
EU-bidrag	5 968	5 185
Ersättning för uppdrag	156	1 150
Övriga intäkter	14	341
SUMMA:	15 101	19 157
<u>KOSTNADER</u>		
Konsultkostnader	-4 741	-4 589
Administration, fasta kostnader	-399	-493
Administration, rörliga kostnader	-558	-1 451
Personalkostnader (Not 1)	-8 533	-10 363
Bilersättning & traktamente	-59	-137
Konferensarrangemang	-136	-1 393
SUMMA:	-14 426	-18 426
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	675	731
Avskrivningar inventarier	0	0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	675	731
<u>FINANSIELLA INTÅKTER OCH KOSTNADER</u>		
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	0	0
SUMMA:	0	0
ÅRETS RESULTAT	675	731

KOMMENTARER TILL RESULTATET

Överskottet i projektverksamheten beror på det avslutade och slutredovisade SKA-projektet (En skola för alla). Slututbetalning är gjord och projektet bidrar till överskottet med 584 tkr. Utöver SKA-projektet har ett tidigare avslutat projekt resultatförts, med ett överskott om 91 tkr. Tillsammans är dessa två avslutade projekt anledningen till det positiva resultatet.

FÖRTECKNING PROJEKTVERKSAMHET 2020-12-31**Pågående projekt**

- Miljösamverkan
- VGR/GITS
- Integritet i förskolan
- Hedersvåld
- Tjänsteköp systematisk uppföljning
- God & nära vård 2020
- F&U Utbildning förstudie
- Utvärdering av seminarieverksamhet 2013–2019
- Kultursamverkan Fyrbodal
- Ökad strategisk kultursamverkan i Fyrbodal
- Attraktiva kommuner 2020–2021
- Gestaltad livsmiljö i Fyrbodal
- Strukturbild Fyrbodal
- Grön tillväxt skog
- Genomförandeplan VG2020
- Rural mobilitet
- Fossilfri gränsregion 2030
- Trämanufaktur
- Uppdrag Almi-företagscoaching
- Utvecklad & konkurrenskraftig näringslivsutveckling
- Fossilfri Boråsregion (tjänsteköp)
- Hållbar besöksnäring i Väst
- Bioeconomy Region in Scandinavia
- Strategisk kompetensförsörjning Fyrbodal
- Gemensam portal Samhällsorientering
- Vi-projektet
- Fullföljda studier
- Fiskekommunerna, del 2
- Projektkonom P-003

Avslutade projekt

- En skola för alla
- Våldsprojektet

Driftsredovisning särskilt finansierad verksamhet (tkr)

	UTFALL 2020-01-02 – 2020-12-31	UTFALL FÖREGÅENDE ÅR 2019-01-01 – 2019-12-31
<u>INTÄKTER</u>		
Extern finansiering	13 293	9 376
EU-bidrag	0	0
Ersättning för uppdrag	3 495	4 753
Övriga intäkter	88	10
SUMMA:	16 876	14 139
<u>KOSTNADER</u>		
Konsultkostnader	-2 204	-1 720
Administration, fasta kostnader	-1 173	-650
Administration, rörliga kostnader	-1 474	-949
Personalkostnader (Not 1)	-11 901	-10 949
Bilersättning & traktamente	-49	-119
Konferensarrangemang	-569	-388
SUMMA:	-17 370	-14 775
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	-494	-636
Avskrivningar inventarier	0	0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	-494	-636
<u>FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER</u>		
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	0	0
SUMMA:	0	0
ÅRETS RESULTAT	-494	-636

KOMMENTARER TILL RESULTATET

Förbundet har avvecklat verksamheten Kurser och konferenser på grund av minskade beställningar från kommunerna under 2018 och 2019. Det i halvåret beräknade underskottet på -537 tkr slutade per den 31 december på -494 tkr. Underskottet beror på uppsägningskostnader samt uteblivna intäkter.

FÖRTECKNING SÄRSKILD FINANSIERAD VERKSAMHET 2020-12-31

Aktuella verksamheter

- Hälsokällan
- Forskning och utveckling (FoU)
- EBP – Äldre H-029, H-042, H-057
- F&U Utbildningar
- SKL – Prio
- Nätverksledare IFO
- BBIC
- Socialstrateg
- IT-samverkan
- Kulturverksamhet
- Affärsdriven miljöutveckling
- Position Väst
- Teknikcollege Fyrbodal
- Vård- och omsorgscollege
- Avtal vuxenutbildning
- Antagningskansliet
- Samhällsorientering
- Praktksamordning Fyrbodal

Avslutade verksamheter

- Kurser och konferenser

Uppföljning av målområden och strategier för 2020

Mål 1: Bättre företagsklimat och ett starkt näringsliv

Näringslivsarbetet i Fyrbodals 14 kommuner har i början av året präglats av omställning från högkonjunktur till lågkonjunktur på grund av Coronapandemin. Näringslivsnätverket vittnade om krissituationen som uppstått. Nätverksmötena intensifierades till veckomöten under våren och till möten var tredje vecka under hösten. Mycket av tiden har lagts på erfarenhetsutbyten och att tillsammans skapa projekt som kan bidra till omställning och framtidstro i det lokala näringslivet.

På regionalt plan bildades en gruppering med namn Västsvensk samling för att kraftsamla och visa på handlingskraft gentemot näringslivet. Hårdast har pandemin slagit mot besöksnäringen och handeln i vårt område.

De projekt som blev beviljade innan pandemin slog till har ställt om sitt fokus för att svara upp mot de behov som finns i näringslivet. KOMMUNALFörbundet inrättade även den Företagarhjälp som bemannades av olika företagsfrämjande aktörer för att lotsa drabbade företagare till rätt stöd och hjälp. Företagsakuten har fått ett stort ökat inflöde då konkurser bland flera av våra företag har varit ett faktum. Men bilden är tudelad och det finns samtidigt branscher som har gått bra eller till och med bättre under pandemin.

Förbundet har fortsatt arbetet med att tydliggöra förekomsten och vikten av att driva utveckling genom Fyrbodals utvecklingsnoder. Arbetet med att ta fram en delregional näringslivsstrategi som svarar upp mot den regionala utvecklingsstrategin och förbundets verksamhetsplan har påbörjats under hösten.

För att fortsätta arbetet med att skapa ett bättre företagsklimat i Fyrbodals kommunerna kan användas som stöd i sitt lokala arbete skapats och släppts. Ett samarbete med Svenskt Näringsliv är inlett för att skapa möjlighet till företagsklimatsfrämjande insatser under 2021. Tyvärr visar den sammantagna rankingen från Svenskt Näringsliv på en försämring i jämförelse med 2019. En enkätundersökning i näringslivsnätverket visar att kommunerna tycker att nätverkets och förbundets arbete bidrar till att skapa ett bättre företagsklimat.

STOR UPPVÄXLING AV TILLVÄXTMEDEL

Tillväxtmedlen har delfinansierat 38 projekt och verksamheter, vilket har resulterat i en omslutning på 117 595 149 kronor, vilket motsvarar en uppväxling med 574 procent (faktor 5,74). Samtliga pågående och avslutade projekt har följts upp och utvärderats.

Avtalet med Almi Väst, som upphandlades under 2018, har utvärderats och visar att kommunerna i hög grad är nöjda med de insatser som utförs. Framförallt visar utvärderingen att det har inneburit en större närvaro i kommunerna utanför Trestadsområdet. Pandemin har också drivit på utvecklingen av digitala lösningar. Samtliga projekt och verksamheter som förbundet är med och finansierar rapporterar om ett ökat antal deltagare och en bättre spridning av insatser tack vare övergången till digitala seminarier och rådgivningar.

POSITION VÄSTSAMVERKAN

80 procent av Position Västgruppen, det vill säga näringslivsutvecklarna i de 17 samverkande kommunerna, upplever att attraktionskraften för investeringar har ökat genom Position

Västsamarbetet, medan 20 procent svarar att de inte vet med säkerhet; Det råder viss osäkerhet kring om och hur attraktionskraften verkligen kan mätas. 100 procent anser att Position Västsamverkan fungerar mycket bra eller bra.

Uppföljning visar också att berörda aktörer i innovationssystemet upplever tydligare samverkan med Position Väst. Arbetet för att skapa tydligare samverkan fortsätter.

Visningsresor för bolag samt traditionella mässor ställdes in på grund av pandemin. Position Väst deltog på mässan NXT Oslo för norska bolag inom e-handel och logistik, som genomfördes helt digitalt, vilket gav värdefulla kunskaper. Två rapporter togs fram inför kommande marknadsinsatser: "Stark tro på framtiden i skogs- och träbranschen" och "Fyrbodals konkurrenskraft för fler logistiketableringar".

50 etableringsärenden hanterades, varav 30 nytillkomna under 2020. De internationella förfrågningarna till Sverige minskade, likaså hos oss. Här noterade vi dock en ökning av förfrågningar från svenska bolag. Även ett ökat intresse från bolag inom industriell produktion med hållbarhetsprofil och god koppling till våra styrkeområden. Fortsatt gott intresse från logistikrelaterade bolag. Arbetsgruppen för etableringar inom besöksnäringen har inledde samverkan med Turistrådet Västsverige.

Omfattande insatser har genomförts för det stora laxodlingsärendet i Sotenäs och grannkommunerna, exempelvis framtagning av regionalt presentationsmaterial för kommande kringetableringar, veckovisa avstämningar i samverkan med Västra Götalandsregionen, involvering av Business Sweden som bildat ett supportteam samt internt arbete i kommunalförbundet. Om de planerade etableringarna genomförs innebär det en stor samhällspåverkan och möjligheter för stora delar av Fyrbodalsregionen i form av exempelvis behov av utbildning, bostäder och kollektivtrafik.

En etablering klar i Uddevalla: Transcom. Platschef anställd. Fortsatt rekrytering 2021.

Position Väst inledde under året en kraftfull satsning på att stötta kommunernas offertberedskap för svar på etableringsförfrågningar. Dels i form av stöd för att lägga in ledig mark på Business Swedens nya digitala kartplattform Site Finder, dels framtagning av mallar på engelska för kommunerna att använda som presentationsmaterial vid svar på förfrågningar.

Näringslivsutvecklarna kontaktade ett flertal utlandsägda produktionsanläggningar för att erbjuda stöttning av Position Väst och Business Sweden med anledning av Coronaeffekter. Syftet med insatsen är att behålla arbetstillfällena och fånga upp potential till expansion. Insatsen fick positiv respons och ledde till fördjupade insatser i ett dussin bolag, som fortsätter in på 2021.

STRATEGIER INOM MÅL 1

1. Genomföra kunskapshöjande och strategiska insatser med syfte att öka den kommunala servicen och kunskapen om företagens villkor.
2. Erbjuder entreprenörer samt små och medelstora företag tillgång till ett behovsstyrt och "sömlöst" stödsystem som är jämlikt och robust. Systemet ska främja innovation, entreprenörskap, företagande och nyinvesteringar genom att driva en effektiv och samordnad hantering av tillväxtmedel.
3. Stärka det befintliga näringslivet inom områden där vi har internationell konkurrenskraft genom att driva samordnade satsningar för att attrahera investeringar och företagsetableringar i enlighet med antagen strategisk plan.

UPPFÖLJNING AV MÅTETAL

Mål (mätetal)	Utfall	
1) Medelvärde för Fyrbodals kommuner ska öka i Svenskt Näringslivs ranking och insiktsundersökningen.	Medelvärdet har sjunkit i Svenskt Näringslivs ranking och stigit i insiktsundersökningen.	
2) En gemensam näringslivsstrategi som främjar utvecklingskraft i hela Fyrbodals är framtagna och beslutade.	Arbetet med en gemensam näringslivsstrategi är påbörjad.	

Mål 2: En väl fungerande kompetensförsörjning utifrån arbetsmarknadens behov samt individers tillgång till likvärdig utbildning

Kommunalförbundets roll när det gäller utbildning och kompetensförsörjning är att vara kittet som underlättar olika parter strävan efter attraktiva utbildningar av hög kvalitet som fyller behovet för både individer och arbetsmarknad. Ett aktivt arbete har gjorts för att stärka individers möjligheter att fullfölja studier i utbildningssystemet. På organisationsnivå har olika nätverk och forum varit viktiga för samverkan.

Under året har en rad olika utredningar inom utbildning och kompetensförsörjning publicerats. "Dimensioneringsutredningen", "Komvuxutredningen" och "Valideringsutredningen" är några av dem som gjort störst avtryck och på olika sätt kommit upp. Vilka förslag kommer att bli verklighet, och hur kommer dessa förslag att påverka Fyrbodalsregionen?

Gemensamt för många av utredningarna är att det livslånga lärandet betonas mer än någonsin. Arbetslivet blir allt längre med höjd pensionsålder, vissa yrken försvinner medan andra kommer till. Yrkesväxling mitt i livet blir en allt vanligare företeelse. För att möta förändringarna i arbetslivet blir samverkan mellan skola och arbetsliv viktigare än någonsin, vilket också präglar många av de aktiviteter som det redogörs för nedan.

KOMPETENSRÅD OCH NÄTVERK

Kompetensråd Fyrbodal är en viktig arena för samverkan och erfarenhetsutbyte. Under 2020 har rådet haft en extra viktig roll med anledning av Corona-pandemin med veckovisa digitala möten. Förbundet har också haft en aktiv roll i bildandet av ett nationellt kompetensråd för det gröna och naturbaserade näringslivet.

Kommunalförbundet arbetar strategiskt med kompetensförsörjning genom att identifiera, lyfta och driva aktuella frågor i nätverk, arbets-, styr- och referensgrupper delregionalt, regionalt och nationellt. Totalt har förbundet medverkat i ett drygt 60-tal nätverk eller liknande strukturer.

COLLEGE OCH BRANSCHRÅD

College är ett funktionellt sätt att skapa ökad samverkan mellan skola och arbetsliv. Inom vård- och omsorgscollege finns i dagsläget tre lokala college och 20 certifierade utbildningar i Fyrbodalsregionen. En ökad samverkan har skett kring snabbutbildning för vårdpersonal med anledning av Corona-pandemin. Inom Teknikcollege finns i dagsläget certifierade utbildningar och lokala college i fyra kommuner.

Ett annat sätt att öka samverkan mellan arbetsliv och utbildning är via branschråd. Under året har arbetet med branschråd för buss, bygg samt hotell och restaurang fortsatt. En dialog har under året pågått gällande bildande av branschråd inom gröna- och maritima näringar, transport och IT.

OMVÄRLDSBEVAKNING OCH INFORMATION

Kommunalförbundet har som uppdrag att omvärldsbevaka och sprida information till kommuner och berörda i Fyrbodalsregionen. Under året har detta arbete prioriterats med anledning av Corona-pandemin. Spridning av information har skett genom mejlutskick, webb och sociala medier, nyhetsbrev "Noterat", seminarier, informations- och nätverksmöten. Under året har en kommunikationsstrategi tagits fram. Totalt har tolv seminarier samt en VUX-vecka med 21 föreläsningar arrangerats, merparten digitala.

PROJEKT

Förbundet har också i uppdrag att ha dialog med projektfinansiärer samt vara en arena för framtagande och drivande av förstudier, utredningar och projekt. Under året har förbundet varit engagerad i fem utredningar, fem förstudier och 24 projekt.

UTBILDNING

Kommunernas demografiska utveckling, låga utbildningsnivåer och geografi gör tillgången och tillgänglighet till utbildning och kompetensutveckling särskilt viktig. Under året har högskolan Väst i samverkan med kommunerna genomfört AIL-utbildning för lärare. En annan insats är stöd till kommunerna i bildande av kommunala lärcentra där WESTUM varit en viktig part.

Särskilda resurser för utbildning och etablering av omställningskontor har avsatts för norra Bohuslän och särskilt Strömstad med syftet att lindra Corona-pandemins effekter.

SAMVERKAN SKOLA OCH ARBETSLIV

Kommunalförbundet arbetar med ett antal aktiviteter gällande samverkan mellan skola och arbetsliv, bland annat praktiksamordning, nätverk för studie- och yrkesvägledare, college och branschråd. Förbundet har även finansierat projekt som ska bidra till ökad samverkan. Entreprenörsbryggan och Fyrbo Turbo är två exempel.

Projektet Praktiksamordning har blivit en verksamhet som driver verktyget praktikplatsen.se där 13 kommuner och fem externa aktörer ingår. Förbundet kommer också att sköta praktikanskaffning till grundskolan för sex kommuner.

Filmer har tagits fram och spridits på sociala medier för att fler ska söka till bristyrken som exempelvis busschaufförer och undersköterskor.

UNGDOMAR OCH NYANLÄNDA.

För att öka andelen unga som fullföljer sina studier, studerar vidare eller kommer i arbete, har förbundet drivit ESF-projektet En skola för alla. För att ta vara på projektets resultat har två projekt tagits fram, ett för UVAS och KAA-nätverket (Vi-projektet) samt ett för grund- och gymnasieelever (Fullföljda studier). Ett annat exempel är projektet ÖDE som jobbar med målgruppen utrikesfödda.

KOMMUNAKADEMIN VÄST

Samverkansavtalet mellan Högskolan Väst och Fyrbodals Kommunalförbund trädde i kraft den 1 januari 2018 och förlängs med ett år i taget om ingen av parterna skriftligen säger upp det. KAV är en samverkansarena för att bedriva gemensam kunskaps-, kompetens- och verksamhetsutveckling som bidrar till nytta för Fyrbodals kommuner och Högskolan Väst samt samhället i stort.

I februari månad 2020 genomfördes en självutvärdering. Både ledningsrådet och styrgruppen såg ett behov av att tydliggöra mål/vision samt organisering av samverkansytan. En ny verksamhetsledare började i maj och en del av dennes uppdrag har varit att arbeta med att utveckla en gemensam sådan för ökad handlingskraft och effektivitet.

Under året har Institutionen för Hälsovetenskap påbörjat arbetet med tillsättandet av en kommundoktorand. Doktorander kopplade till näringslivet är vanligt förekommande men kommundoktorander är desto ovanligare.

De projekt som påbörjades under 2019 slutredovisades via en digital konferens i november. Ett samverkansprojekt mellan Högskolan Väst, Uddevalla kommun och Sotenäs kommun hade som syfte att identifiera och kartlägga skolans utmaningar och behov samt att initiera diskussioner om samverkansstrategier, kompetensförsörjning och utbildningsinsatser för framtidens skola.

De två kommuner som valdes ut är exempel på en större och en mindre kommun i Fyrbodalsregionen, men studien är relevant och applicerbar för alla kommuner med liknande förutsättningar. Genom projektet/utbildningsinsatsen "Bygglovets svåra frågor" medverkade bygglovshandläggare från Orust, Vänersborg, Tanum, Dals Ed, Färgelanda, Sotenäs och Munkedal. Efter godkänd examination fanns möjlighet att erhålla tre högskolepoäng.

Ett annat projekt har medverkat till en större kontaktyta inom ramen för Information, kommunikation, teknik, IKT, och digitaliseringsfrågor. Ytterligare ett av projekten har arbetat med att stärka förståelsen för betydelsen av arbetsintegrerat lärande, AIL, vid Högskolan Väst och i relation till små och medelstora företag, SME. Deltagande organisationer där var Trollhättan stad, Högskolan Väst, City Trollhättan, ALMI, E-handelsföreningen, Studentkåren Högskolan Väst och Miljöbron.

Under året har rekrytering och bemanning skett av projektorganisationen för "Ökad högskoleövergång i Fyrbodal".

STRATEGIER INOM MÅL 2

1. Skapa förutsättningar för bättre matchning genom hållbara strukturer, omvärldsbevakning, samverkansarenor och projektverksamhet.
2. Stödja kommunerna i arbetet med att säkerställa tillgången till behörig personal.
3. Främja samverkan mellan skola och arbetsliv.
4. Stödja kommunernas arbete med att få fler att fullfölja sina studier eller vara i arbete.
5. Vara en arena för gemensam organisering där samverkan ger ekonomiska fördelar och effektivisering.

UPPFÖLJNING AV MÄTETAL

Mål (mätetal)	Utfall	
1 a) En hållbar struktur för samverkan genom framtagande av uppdragsbeskrivningar/samverkans-avtal för fyra nätverk/ kluster.	Fem uppdragsbeskrivningar/samverkans-avtal har tagits fram.	
1 b) Processledning av tio nätverk.	Processlett nio nätverk och tre branschråd.	
1 c) En kommunikationsplan framtagen.	En kommunikationsstrategi är framtagen och beslutad.	
1 d) Medverkat i uppstart av två utredningar/förstudier/projekt.	Medverkat i uppstart av tre utredningar, fem förstudier och tio projekt.	
1 e) Landsbygdsråd etablerat.	Landsbygdsutvecklarnätverket har konstaterat att ett landsbygdsråd ej är aktuellt i dagsläget. Frågorna måste arbetas in i ordinarie befintliga nätverk i Fyrbodal.	
1 f) Kriterier för Lärcentrum Fyrbodal framtagna	Förslag till kriterier har tagits fram.	

1 g) Fyra branschråd, ett regionalt college inom teknik och ett inom vård- och omsorg etablerade.	Tre branschråd och ett på gång, samt college inom teknik samt vård och omsorg etablerade.	
2) En utredning om behov av FoU-verksamhet för utbildnings- och kompetensförsörjningsfrågor genomförd.	En förstudie om behov av FoU-verksamhet för utbildnings- och kompetensförsörjningsfrågor genomförd.	
3) En kartläggning/förstudie gällande samverkan skola-arbetsliv genomförd.	Kartläggning/förstudie framflyttad till våren 2021 med anledning av Corona-pandemin.	
4) Genomföra ett projekt kring fullföljda studier, Unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) och KAA-uppdraget som riktar sig till UVAS och KAA-uppdraget (Kommunalt aktivitetsansvar) i Fyrbodal.	Framtagande och genomförande av projektet Fullföljda studier samt uppstart och genomförande av Vi-projektet som riktar sig till UVAS och KAA-uppdraget.	
5 a) Drifta Antagningsorganisationen.	Driftar och utvecklar antagningsorganisationen där 13 kommuner i Fyrbodal ingår.	
5 b) Implementering av praktiksamordning genom praktikplatsen.se	Praktikplatsen.se implementerad som verksamhet hos förbundet där 13 kommuner och fem externa aktörer ingår.	
5 c) Utredning genomförd och implementering påbörjad av tekniskt system för KAA-registrering (Kommunalt aktivitetsansvar) och interregional kommunal ersättning (ELIN)	Utredning genomförd. Utbildningscheferna beslutat om att i dagsläget inte implementera ett gemensamt tekniskt system.	

Mål 3: En väl utvecklad infrastruktur

Under året har två projekt bedrivits inom ramen för fossilfria transporter: "Fossilfri Gränsregion 2030" samt "Tur & Retur – Hållbara resor mellan land och stad".

I Tur & Retur har utrednings- och testverksamhet genomförts för att undersöka hur möjligheterna att kombinera bil och kollektivtrafik med andra, hållbara sätt att resa i mindre samhällen och på landsbygd kan förbättras. Orust kommun och Dals Långed i Bengtsfors kommun har varit testarenor och målgrupperna pendlare, turister, delårsboende, boende.

Tester som mobil cykelverkstad, cykelpool, samåkning, mobilitetshub och el-cykling vintertid har gjorts och omfattande enkäter, djupintervjuer och kartläggning av resor och grannskapskontor har gett nya, generellt tillämpbara kunskaper. Nya samarbeten mellan kommuner, organisationer, företag och akademi har etablerats vilket lett till både kunskap och engagemang för frågorna och att samtliga tester kommer att leva vidare och utvecklas efter projektets slut.

Projektet har visat på vilken stor betydelse förbättrade möjligheter att resa till och från mindre samhällen och landsbygd har. Betydelsen är stor såväl för att den enskilda medborgaren ska få likvärdiga möjligheter att ta sig till och från service, fritid, sociala aktiviteter men också för samhälls- och näringslivsutvecklingen i Fyrbodalsregionen samt klimatpåverkan. Dalslands Energi och miljöförbund, Orust kommun och Hållbart Resande Väst har varit parter i projektet som finansierats av Energimyndigheten.

I "Fossilfri Gränsregion 2030" byter medlemskommunerna succesivt ut sina personbilar till fordon som drivs med el eller biogas. Ett arbete med kommunernas arbetsmaskiner har formerats liksom strategier för publik laddinfrastruktur. Kommunal samordnad varudistribution har utretts med kommunerna i Dalsland och månadsvisa, digitala seminarier för medlemskommunerna med teman som "HVO, RME och etanol", "Laddinfrastruktur" och "Cykling för besöksnäringen" har genomförts.

Ett påverkansarbete inom biogasområdet har lett fram till en avsiktsförklaring mellan Västtrafik, Västra Götalandsregion och kommunalförbundet, liksom en pilotstudie för biogas till kollektivtrafik i regiontrafik. Ett samarbete kring kommunernas matavfall och biogasproduktion har påbörjats och samarbetet med norska parter är värdefullt inte minst inom elektrifieringsområdet. Boråsregionen har etablerat ett projekt med vårt som förlaga och erfarenhetsutbyte sker genom bland annat tjänsteköp från oss. Fossilfri Gränsregion avslutas december 2021 medan Tur & Retur avslutades 2020.

Position Väst har genomfört en studie av Fyrbodals konkurrenskraft för fler logistiketableringar. Rapporten pekar på områdets utmärkta läge för logistiketableringar och stor potential för utveckling av både sjöfart, närsjöfart, gods på järnväg samt elektrifiering och biogas för tunga transporter. Det krävs dock en bättre samverkan mellan aktörer från näringslivet, den offentliga sektorn och forskningen för att potentialen ska kunna nyttjas.

STRUKTURBILD FYRBODAL

Vart är vi på väg och hur ser det ut när vi är framme? De frågorna har stått i fokus under årets rådslag i Strukturbild Fyrbodal. Projektet hann genomföra en workshop i kommunledningsgruppen i Uddevalla under våren, innan man fick göra paus på grund av pandemin.

I september kunde så äntligen rådslagen i kommunerna komma igång igen. Ytterligare åtta workshops genomfördes, med intressanta diskussioner där kommunernas ledningsgrupper

diskuterade och reflekterade över den egna kommunens, såväl som övriga kommuners roll och styrkor som tillsammans bidrar till en stark och hållbar delregion. Så här långt in i processen konstateras att det finns fler likheter såväl som utmaningar som förenar kommunerna, än som splittrar. Liksom att olikheterna är en del av attraktionskraften både för invånare, besökare och framtida etableringar.

Några politikområden har seglat upp som tydliga områden där samplanering krävs för att ta vara på möjligheter och hantera risker. I oktober kom nya restriktioner som återigen satte paus för rådslag. Fem kommuner återstår innan nästa steg i processen Strukturbild tas.

Parallellt med det delregionala arbetet med rådslagen har det regionala arbetet med den fysiska planeringen av Västra Götaland, utifrån de regionala strategier som finns inom Regionala utvecklingsstrategin 2020, pågått. Kommunalförbundet ingår i den regionala arbetsgruppen som tillsammans har jobbat fram ett underlag som kommer att ligga till grund för framtidsbilden för Västra Götaland ur ett 50-årsperspektiv. Ett arbete har bedrivits för att ta fram ett underlag som visar hur ortstrukturen ser ut i regionen. Av regionens 330 orter har 110 med regionala funktioner identifierats. Arbetet kommer att fördjupas och fortsätta även under 2021.

I november anordnade förbundet tillsammans med regionen en seminariedag till vilken kommunernas samhällsplanerare var inbjudna. Alla inspel som kom in under dagen har tagits vidare in i det regionala arbetet med strukturbild.

Under året har frågan om Västra Götalandsregionen ska ansöka om att bli regionplaneorgan lyfts i Beredningen för Hållbar utveckling. Frågan har bearbetats i infrastruktur- och kollektivtrafiknätverket samt samhällsplanerarnätverket på förbundet och inför nästa år ligger frågan på is i väntan på att ta del av hur arbetet i Skåne utvecklas.

Förbundet har remisshanterat Västra Götalandsregionens utkast till Regional utvecklingsstrategi och Värmlandsstrategin utifrån ett strukturbildsperspektiv.

ÅTGÄRDSVALSSTUDIER

Fyrbodals kommunalförbund har under året bevakat planeringen av en rad åtgärdsvalsstudier, ÅVS:

- ÅVS 161 Rotviksbro - Skår ÅVS
- ÅVS E45 - Vänersborg - Mellerud
- ÅVS 171 Gläborg – Kungshamn
- ÅVS 173 Färgelanda-Frändefors

Förbundet har också genomfört en utbildning i verktyget Åtgärdsvalsstudier - Fyrstegsprincipen, deltagit i arbete med kartläggning och prioritering av BK4-vägar samt varit aktiv i dialogarbete kring trygg elförsörjning i Västra Götaland.

KARTLÄGGNING AV PRIORITERADE OBJEKT

Nätverket för infrastruktur och kollektivtrafik, Tjänstemannanätverket, utgörs av tjänstemän som ansvarar för infrastruktur- och/eller kollektivtrafikfrågor. Nätverket är beredande i infrastrukturfrågor för förbundsdirektionen, samt i kollektivtrafikfrågor för Delregionala kollektivtrafikrådet, DKR i Fyrbodal. Tjänstemannanätverket har utgjort beredning till politiken och har under året hanterat ett antal remisser. Ärenden som nätverket har hanterat är bland annat:

- Målbild Tåg 2028,
- Regionalt Transportinfrastrukturprogram
- Samverkansformer för kollektivtrafik

Förbundet har varit med i det strategiska Infranätverket och i arbetet med att revidera den regionala transportinfrastrukturplanen varit delaktig i framtagandet av Inriktningsunderlag för transportinfrastrukturen i Västra Götaland samt Alternativgenerering.

I ärendet "Cykelpott" har förbundet samlat in inspel av förslag till cykelsatsningar under perioden 2022–2025 inom ramen för regional transportinfrastrukturplan. Ett arbete med uppdatering och prioritering av "bristlistan" inför revidering/komplettering av Regionala planen har också bedrivits på tjänstemannanivå där kommunerna fått till uppgift att precisera och aktualisera listan

Fyrbodals kommunalförbund har under 2020 fått i uppdrag av direktionen att stödja Orust kommun inom ramen för förbundets roll och ansvar gällande fast förbindelse till Stenungssund samt att kontakta Lysekils kommun för diskussion avseende fast förbindelse över Gullmarsfjorden.

Skrivelser som skickats från förbundet är bland annat:

- Skrivelse från sex kommuner angående Västtrafiks förstudie samt förfrågan för upphandling av skolskjuts.
- Skrivelse angående inställda tågavgångar på tågsträckan Uddevalla-Herrljunga
- Skrivelse angående höga kostnader för medfinansierade cykelvägar för Fyrbodals kommuner.

STRATEGIER INOM MÅL 3

1. Stödja utvecklingen av hållbara godstransporter och utvecklingen av hållbart resande.
2. Stödja en IT-infrastruktur med hög kvalitet för alla som främjar hållbarhet.
3. Delta i det regionala strukturbildsarbetet som tydliggör de övergripande behoven som finns av åtgärder i den funktionella geografin för väg, järnväg, it/fiber, elkraft, kollektivtrafik, sjöfart och cykel.
4. Bevaka och agera i planering och genomförande av de objekt i Fyrbodal som finns upptagna i de nationella och regionala infrastrukturplanerna 2018–2029.
5. Kartläggning av prioriterade infrastrukturobjekt och utvecklingsområden som har bäring på kommande planomgång 2022–2033.

UPPFÖLJNING AV MÄTETAL

Mål (mätetal)	Utfall	
1) Andelen bilar i kommunal verksamhet som kan drivas med el och biogas ska vara minst 50 procent.	Andelen ökade till 35 procent (Q2 2020) jämfört med 31 procent (Q2 2019).	
2) Andelen hushåll och företag som har tillgång till god bredbandsuppkoppling ska öka. År 2020 ska 95 procent av Västra Götalands hushåll och företag ha tillgång till robust bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s symmetriskt.	Utfall saknas.	
3) Minst 90 procent av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd i mellankommunala och regionala infrastrukturfrågor.	Utfall saknas.	

4) Minst 80 procent av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd i mellankommunala och regionala kollektivtrafikfrågor.	Utfall saknas.	
5) Minst 90 procent av kommunerna är i hög eller mycket hög grad nöjda med det stöd de får genom förbundets nätverk.	Utfall saknas	

Mål 4: Hållbar landsbygdsutveckling med väl fungerande samspel mellan städer och landsbygder

Inom ramen för Strategisk kompetensförsörjning anordnades ett webinarium i juni som fokuserade på kompetensförsörjning i landsbygder och samverkan för smarta landsbygder där Vingåker fick berätta om hur de utvecklar "den smarta Vingåkersbygden". Föredragande var även Tillväxtverket och Västra Götalandsregionen. Kommunalförbundet har varit Företagarföreningen i Brålanda behjälpliga med en projektansökan till EU om att bli en pilot i EU:s arbete för utveckling och utbyte när det gäller Smarta landsbygder, som dock ej beviljades.

Inom ramen för Landsbygdsutvecklarnätverket har frågan om hur samverkan kring landsbygdsutvecklingsfrågor ska se ut framöver diskuterats. Nätverket var överens om att landsbygdsutvecklingsfrågor är väldigt olika för olika kommuner och att vi behöver arbeta mer horisontellt med landsbygdsutvecklingsfrågor. Kommunalförbundet, har därefter gjort bedömningen att ett Landsbygdsutvecklingsråd inte är aktuellt i dagsläget. Vi behöver istället arbeta för att landsbygdsutvecklingsperspektivet behöver vara tydligt i alla nätverk och forum som kommunalförbundet faciliterar. Projekt Tur & Retur – hållbara resor mellan stad och land har framgångsrikt bedrivits under året, mer om det projektet går att läsa under mål 3.

POSITIONERING INOM SKOGLIG BIOEKONOMI

Skoglig utveckling har gått från att vara ett relativt osynligt utvecklingsområde i Fyrbodal och Västra Götaland till att bland annat lyftas fram i förslaget till Regional utvecklingsstrategi och ett framtagande av skogsprogram för länet där kommunalförbundet medverkar i både arbets- och styrgrupp. Vidare samarbetar numera trärelaterade företag med Fyrbodals utvecklingsnoder och med Högskolan Väst, Rise och Högskolan för design och konsthantverk. Ett träfokus har utvecklats inom Position Västs arbete för att attrahera internationella etableringar.

Medlemskommuner, företag, Svinesundskommittén, norska parter, kommunalförbundet och Position Väst har fortsatt träbyggnadsutvecklingen och etablerat Rethinking wood för att lyfta gränsregionens möjligheter. Resultat i form av nöjda företag och kommuner som deltagit i seminarier och studiebesök, nya träbyggnader och etableringsförfrågningar är en följd av arbetet. Ett nytt, större samarbete mellan Innovatum, Paper Province, Region Värmland, IUC Dalarna och Region Viken i Norge har etablerats.

Gröna klustret Nuntorp har genom en förstudie finansierad av kommunalförbundet börjat etablera sig som en mötes- och utvecklingsplats för skogsägare.

I Innovatums, Högskolan Västs och Stenebys projekt "Tillverka i trä" samarbetar ett 15-tal företag kring design, industriell trä tillverkning och hållbar utveckling. Ett arbete pågår också för att etablera en eller flera testbäddar inom trä liksom ett klusterinitiativ.

Genom projektet "Innovationsmiljö för hållbara material" hos Wargön Innovation, som kommunalförbundet medfinansierar tillgängliggörs en ny test och demo-miljö för materialinnovationer framtagna ur biobaserade och återvunna material. Miljön ska främja samverkan mellan små- och medelstora företag, universitet och högskolor samt forskningsinstitut. Projektet ska även utveckla cirkulära affärsmodeller som företag kan implementera.

MARITIM UTVECKLING

Den etableringsförfrågan som kom in via Position Väst till Sotenäs kommun, om en stor landbaserad fiskodling, är ett utmärkt kvitto på den attraktionskraft för maritim utveckling som

regionen har. Sotenäs kommun, Position Väst, grannkommunerna och Fiskekommunerna har gjort omfattande insatser för detta ärende under året.

Innovatum har tillsammans med bland andra Sotenäs Symbios Center och Kristineberg Center arbetat i en förstudie om marina livsmedel och marin bioteknik. Målet är att den potential som finns ska resultera i större näringslivseffekter i form av nya produkter och stärkta befintliga företag inom marina livsmedel och marin bioteknik. Ett tiotal företag har valt att ansluta till samarbetet och ett större gemensamt arbete håller på att etableras. Planerad start Q1 2021.

FISKEKOMMUNERNA

Nätverket Fiskekommunerna består av nio kustkommuner samt Västra Götalandsregionen och är en påverkansorganisation som främjar fiske, fisketurism och vattenbruk. Nätverket har en bred samverkan med parter och politiker på nationell nivå. Sex artiklar i dagstidningar har publicerats och nätverkets betydelse har lyfts fram i interpellationsdebatter i riksdagen när situationen för yrkesfiskare och vattenbruk har diskuterats.

Nätverket har svarat på sju remisser och yttranden, varit aktivt i Jordbruksverkets regeringsuppdrag för förenkling av regelverket inom vattenbruk och skickat skrivelser till Regeringskansliet och Jordbruksverket. Nätverket ingår i arbetet för en framtida samverkan med Sveriges kustkommuner för ett hållbart fiske och vattenbruk. Nätverket har engagerat offentliga parter kring den allvarliga situationen för sillberedningen i Ellös för en fortsatt verksamhet och utveckling av sidoströmmarna.

STRATEGIER INOM MÅL 4

1. Skapa och kommunicera en väl förankrad, gemensam framtidsbild för Fyrbodals.
2. Skapa förutsättningar för ett ökat samspel mellan städer och landsbygder genom omvärldsbevakning, analyser och samarbeten.
3. Samverka för att etablera Fyrbodals som ledande delregion inom skog och trä, med satsningar i nya bioekonomilösningar och för fler nyinvesteringar.
4. Samverka för att etablera Fyrbodals som en ledande maritim delregion med lösningar inriktade på innovation, nyinvesteringar samt miljöanpassad och hållbar utveckling.

UPPFÖLJNING AV MÄTETAL

Mål (mätetal)	Utfall	
1) 14 av 14 kommuner medverkar aktivt till förverkligandet av strategier i Strukturbild Fyrbodals.	Strategier är ännu inte framtagna.	
2) 14 av 14 kommuner deltar i Landsbygdsrådet	Beslut har tagits om att inte inrätta ett särskilt "landsbygdsråd". Landsbygdsrådet ska i stället lyftas i alla övriga relevanta nätverk och forum.	
3) Fullfölja pågående samverkansprojekt inom skoglig biobaserad ekonomi.	Samtliga projekt har fullföljts eller är fortfarande pågående.	
4) Minst ett samverkansprojekt inom maritim utveckling ska ha etablerats.	En förstudie är avslutad och ett efterföljande projekt förbereds.	

Mål 5: En stark och attraktiv gränsregion

2020 har varit ett mycket händelserikt år inom detta mål. Första januari 2020 bildades fylkeskommunen Viken. Det består av de tidigare fylkena Østfold, Akershus och Buskerud. Dessutom ingår Svelvik i före detta Vestfold fylke samt Jevnaker och Lunner i före detta Oppland fylke. Totalt bor 1,2 miljoner människor i området. Området är viktigt för Fyrbodalsregionen ur många olika perspektiv. Tillsammans med Viken skapas förutsättningarna för att bygga en stark och attraktiv gränsregion. Kommunalförbundet bidrar till arbetet genom att finansiera och delta i projekt som finansieras av Interreg-medel och delregionala utvecklingsmedel samt genom nära samverkan med Svinesundskommittén.

En regional grupp har bildats som består av representanter från de fyra kommunalförbunden i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen och Region Halland. Gruppens uppgift är att remisshantera, diskutera och verkställa skrivningar till kommande EU-program på uppdrag av regeringen. Ett hårt slag mot gruppens arbete kom strax innan sommaren då Viken meddelade att de inte hade för avsikt att delta i Interreg-programmet Sverige-Norge under kommande programperiod. För att få Viken att tänka om tog Fyrbodals kommunalförbund kontakt med Region Värmland och opponerade sig mot detta genom gemensamt uppvaktande med dem och Västra Götalandsregionen. Sverige-Norge-programmet är en viktig resurs i arbetet med att skapa en starkt och attraktiv gränsregion. I slutet av året meddelade Norge att de ändrat sig och att de kommer att delta.

När gränsen stängdes för första gången 16 mars 2020 på grund av Corona-pandemin blev det tydligt hur viktigt det är med ett fungerande gränssamarbete. Över en natt stannade handeln upp, varslen haglade och kortidspermitteringarna blev ett faktum. Den kommun som drabbats hårdast är Strömstad varför kommunalförbundet har avsatt resurser för att stötta dem primärt men även närliggande kommuner. Projektet "Strategisk kompetensförsörjning" utökades med "Modul 5" som innebär en kraftsamling för kommunerna i Norra Bohuslän. Kommunalförbundet har även stöttat Strömstad i arbetet med att bygga upp ett omställningskontor, både personellt och finansiellt.

Flera av de gränsregionala projekten har fått ställa om och flytta fram sina insatser på grund av Coronapandemin. "Kraftledning" (Innovatum) och "Hållbar besöksnäring på gränsen" (Svinesundskommittén) är två exempel. I december deltog Svinesundskommittén på direktionsmötet för att informera om det kritiska läget. Ett glädjande besked som direktionen fick ta del av är att det nordiska arbetet med att skapa gemensam statistik för området har kommit igång igen.

STRATEGIER INOM MÅL 5

1. Verka för att tillsammans med Svinesundskommittén och andra parter stärka området Göteborg/Oslo/Öresund som en attraktiv region för invånare och företag att leva, studera och arbeta i, samt att investera och bedriva verksamhet i.
2. Nyttja och aktivt delta i utvecklingen av EU:s strukturfonder, som Interreg Sverige/Norge, Öresund/Kattegatt/Skagerack (ÖKS) med flera.

UPPFÖLJNING AV MÅTETAL

Mål (mätetal)	Utfall	
1) Ta fram en strategi för att stärka gränsregionen samt tydliggöra medverkande parter roller.	Ej genomfört på grund av Corona-pandemin.	Red
2) Delta i och utvärdera aktuella program.	Genomfört. De nya programmen kommer att antas under våren 2021 och gäller för åren 2021-2027.	Grön

Mål 6: En aktiv och nyskapande kulturregion för alla

Kulturbranschen har drabbats hårt av Corona-pandemin. Under året har fokus legat på att stötta kulturansvariga i deras omställningsarbete samt sprida information om olika ekonomiska stödpaket.

Vid två tillfällen kunde nätverksträffarna med kulturansvariga i Fyrbodalsregionen genomföras som planerat. Dels tema barn och unga, med avstamp i barnkonventionen, dels tema offentlig konst, med inriktning beställning och upphandling av konst. Övriga träffar blev digitala avstämningar med erfarenhetsutbyte kring hur den kommunala verksamheten kan anpassa sig till Coronapandemin.

Som ett led i att bibliotek och läsfrämjande lyfts i kommande verksamhetsplan, har nätverket för bibliotekschefer återupptagits. Förbundet har kallat till tre träffar och bildat en arbetsgrupp med representation från Bohuslän, Dalsland och Trestadsområdet.

Det har varit två utlysningar av tillväxtmedel till kulturprojekt. Beviljade förstudier och utvecklingsprojekt spänner över bredd i både innehåll och geografi. Några pågående projekt har som en följd av Coronapandemin bett om förlängning samt uppdaterad budget på grund av förändringar i genomförande. Fyrbodals kommunalförbund har försökt att vara så flexibelt som möjligt för att stötta aktörerna.

KOPPLINGEN MELLAN KULTUR OCH KOMMUNERS ATTRAKTIVITET

Konferensen Attraktiva kommuner – verktyg för utveckling har flyttats till januari 2021. Det blir en digital konferens med kunskapshöjande föreläsningar riktade till tjänstepersoner och politiker, arkitekter och byggherrar inom samhällsplanering. Programmet avser bryta ner den nationella politiken för Gestaltad livsmiljö till vad den konkret innebär på lokal nivå. Under 2020 har förbundet börjat marknadsföra konferensen.

En extern konsult har haft i uppdrag att ta fram projektuppslag inom utvecklingsområdet Gestaltad livsmiljö, genom att analysera tidigare styrdokument och kartläggningar kring vad kommunerna har för behov av insatser. Rapporten ska presenteras i början av 2021.

KULTUR SOM INNOVATIONSDRIVEN TILLVÄXTFAKTOR

En förstudie som beviljats är Innovationskapacitet för landsbygd – förstudie för utveckling av Innovationsplattform Dalsland. Syftet med förstudien är att titta på former för organisering av utveckling som bygger på lokala initiativ och potentialer, med målet att finna en modell som kan appliceras på liknande verksamheter.

Innovatum har genomfört förstudien Kultur möter innovation, med syfte att titta närmare på samverkan mellan kultur och innovation och skapa kontaktytor mellan kulturaktörer och innovationsplattformar i Fyrbodals.

FRÄMJA KULTURFÖRETAGANDE.

Fyrbodals kommunalförbund har anlitat en analyskonsult för att genomföra en kartläggning av de kulturella och kreativa näringarna, KKN, som är verksamma i delregionen. Underlaget som tas fram ska ligga till grund för en handlingsplan kopplat till den kommande delregionala näringslivsstrategin. Arbetsgruppen för KKN, med representanter från kommunerna, har under årets möten fokuserat på hur pandemin slår mot aktörer och utövare inom kulturområdet och hur de stödpaket och insatser som initierats ska nå fram.

STRATEGIER INOM MÅL 6

1. Öka kunskapen om kopplingen mellan kultur och kommuners attraktivitet.
2. Öka kunskapen om kultur som innovationsdriven tillväxtfaktor.
3. Främja kulturföretagande.

UPPFÖLJNING AV MÄTETAL

Mål (mätetal)	Utfall	
1) Minst 80 procent av deltagarna vid seminariet "Attraktiva kommuner" ska vara nöjda och/eller uppleva att de har nytta av innehållet på konferensen i sitt arbete.	Årets konferens flyttades till januari 2021 på grund av Corona-pandemin.	
2) Minst ett projekt är påbörjat utifrån rekommendationerna i rapporten Kreativa Kraftfält Fyrbodals.	Flera förstudier har genomförts eller påbörjats. Merparten av utvecklingsarbetet bedrivs av externa parter där Fyrbodals kommunalförbund är en medverkande part eller bidragsgivare.	
3) Minst ett projekt är påbörjat med medfinansiering från programmet Kulturella och kreativa näringar (KKN)	Minst ett projekt är påbörjat.	

Mål 7: Invånarna ska erbjudas en god, jämlik och kunskapsbaserad socialtjänst, vård och omsorg

Inom målområde 7 fokuserar Fyrbodals kommunalförbund på:

- Forskning och utveckling
- Nätverk och kompetensutveckling
- Regional samverkan och stödstruktur, RSS
- Vårdsamverkan

FORSKNING OCH UTVECKLING (FOU)

FoU-Socialtjänst arbetar genom tre FouRum, där representanter från socialtjänstens ledningsgrupper inom områdena vård och omsorg, IFO- Individ och familjeomsorg och funktionshinder/socialpsykiatri möts för att initiera och genererar kunskapsutveckling. Deltagarna i FouRum kan också representera Fyrbodals medlemskommuner i delregionala och regionala sammanhang, som berör till exempel missbruk, socialpsykiatri och våld i nära relationer.

En FoU-strategi och en vetenskaplig ledare kopplar och utvecklar ny forskning till verksamheterna genom utvecklingsarbete, FoU-caféer, inspirationsdagar, utredningar och uppdragsutbildningar. En satsning på att öka antalet anställda med magister-, master- och doktorandkompetens i kommunerna har gjorts under året. I forskningsprojektet om Barnhusets insatsmodell har den första delstudien publicerats. I december startade en FoU-cirkel om "att leda i en pandemi".

Ett uppdrag med att ta fram ett gemensamt system för systematisk uppföljning av placerade barn, unga och vuxna har påbörjats.

Individ och familjeomsorg, IFO, har utvecklat kompetensutvecklingsplaner som en kompetensresa för områdena: barn och unga, missbruk och ekonomiskt bistånd. Några utbildningar har fått skjutas upp med anledning av pandemin. En inventering av kompetensbehov för IFO 2021 är genomförd. Nätverksledaren har på uppdrag av IFO-cheferna, varit ledare för åtta olika kunskaps- och ämnesnätverk, missbruk, försörjningsstöd, familjerätt, familjehem, barn o unga utförare och myndighet, våld i nära relationer och BIM Barnhusets Insatsmodell.

Revidering av strategier kompetens och titulatur pågår för funktionshinderområdet, socialpsykiatri samt vård och omsorg på grund av ny struktur och innehåll i vård- och omsorgsprogrammet. Inom vård- och omsorgsområdet har strategin för baspersonalens kompetens och titulatur införts i sju kommuner.

FouRum Funktionshinder/Socialpsykiatri har arbetat med kompetensutvecklingsplaner och en ökad systematik när det gäller kompetensutveckling, hur den nya kunskapen blir organisationens och inte bara individens och hur den omsätts i praxis så den kommer individen/brukaren tillgodo. Dessa två delar är inkluderade i strategierna för kompetens och titulatur numera. En inspirationsdag "kommunikation och digitalt stöd" genomfördes januari 2020 med cirka 200 deltagare.

Kommunernas satsning på en gemensam organisation för PO, personliga ombud, är i funktion och det tvååriga uppdraget med att följa och utvärdera är presenterat på ett seminarium och i en rapport.

Viss kunskapsutveckling och samordning av statliga satsningar och överenskommelser görs genom kommunalförbundet. Under året har en gemensam satsning på olika delar som berör omställning till god och nära vård och vårdens medarbetare påbörjats. Kommunerna har också avsatt 2 procent av statliga medel för psykiska hälsa, som framförallt går till en gemensam kunskapsatsning om missbruk och psykisk ohälsa.

Under året har också den tredje omgången av en utbildning om ledarskap omfattande 7,5 högskolepoäng startat på Högskolan Väst liksom ytterligare en kursomgång för personliga assistenter med Halmstads Högskola.

NÄTVERK OCH KOMPETENSUTVECKLING

Nätverksarbetet utgår ifrån uppdrag av medlemskommunernas socialchefer. Nätverken ger en kostnadseffektiv kunskapsutveckling och erbjuder kollegialt stöd. Många som deltar i nätverk är ensamma i sin yrkesroll i hemkommunen och att möta andra med samma yrkesroll är viktigt både för att utveckla sin egen yrkesroll och för att utbyta erfarenheter.

Utvärdering av nätverkens arbete sker kontinuerligt och en del nätverk avslutas och andra startar upp. Till exempel har nya nätverk för chefer till personliga assistenter PA, myndighet och utförare i sociala barnvården startat upp. Nätverket för individens behov i centrum och anhörigstöd har avslutats i kommunalförbundets regi och fortsätter självständigt.

Pandemins påverkan på nätverken har medfört att de flesta nätverken ställt om till digitala möten, ett fåtal nätverk behövde under en kort period ställas in. Några nätverk har behövt utöka sina mötestider och till exempel MAS-nätverket (medicinskt ansvariga sköterskor) har haft möte varje vecka.

VÅRDSAMVERKAN

Kommunalförbundet ingår i Vårdsamverkan Fyrbodal, delregional arena för samverkan mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen i frågor som rör vård, stöd, omsorg och skola. Grupper och områden som särskilt uppmärksammas är personer med sammansatta behov av vård och omsorg, barn- och unga, personer med psykisk ohälsa, missbruk och beroende samt information och kommunikation mellan vårdgivare.

Kommunalförbundet identifierar och utreder verksamhetsområden där kommunerna kan samverka och på så sätt erbjuda invånarna likvärdiga insatser på ett mer kostnadseffektivt och rättssäkert sätt.

Kommunalförbundet deltar, och agerar, i olika utredningar och arbetsgrupper där samverkan mellan de båda huvudmännen är viktig, till exempel gällande hälso- och sjukvård för barn- och ungdomar inom LSS, Västra Götalandsregionens Barnprogram för att barnsäkra omställningen till nära vård och kostnadsansvar vid placering av personer med samsjuklighet.

Under 2020 och pandemin har det ställts stora krav på att samverka. Befintliga samverkansstrukturer har prövats hårt och visat sig vara stabila nog att hantera nya frågor snabbt. En helt ny organisation, för egentester av kommunala medarbetare, byggdes tidigt under våren upp som omfattade alla kommuner i Fyrbodalsregionen. Syftet är att medarbetare som är negativa för covid-19 fortare kan återgå i arbete.

Pandemin har inneburit möten flera gånger per vecka med smittskydd, vårdhygien, NU-sjukvården, och primärvård med flera för att bistå kommunerna med den senaste kunskapen om covid-19. Vi har arbetat med spridning och förankring av information och kunskap från nationell nivå, exempelvis Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. Arbetet i samverkan har också omfattat utskrivning från slutenvård, skyddsutrustning och smittspridning.

REGIONAL SAMVERKAN OCH STÖDSTRUKTUR, RSS

Kommunalförbundet är Regional samverkans och stödstruktur, RSS, på nationell nivå för delregionen Fyrbodal. RSS syftar till samverkan och stöd för kunskapsutveckling i socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård. Vid regional- och nationell samverkan ökar möjligheten att använda resurser på ett effektivt sätt och kunskapsutvecklingen och erfarenhetsutbytet stärks. RSS bidrar till utvecklingen av evidensbaserad praktik på regional och lokal nivå anpassat till regionala och lokala prioriteringar.

Kommunalförbundet som RSS är en del av Partnerskapet tillsammans med Sveriges kommuner och regioner, SKR och Socialstyrelsen. Partnerskapet verkar inom kunskapsstyrningsfrågor för socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård.

Kommunerna är genom kommunalförbundet delaktiga i nationella nätverk inom områdena missbruk, individens behov i centrum, e-hälsa, sociala barnvården, funktionshinder, äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård samt systematisk uppföljning. Flödet av information och kunskap mellan nationell, regional och lokal nivå är en stor uppgift och utmaning i kommunalförbundets arbete.

EXTERNA UPPDRAG

- SKR – nationell modell för inventering av socialtjänstens och angränsande sjukvårds kunskapsbehov.
- Norra hälso- och sjukvårdsnämnden – planering av utbildningar i suicidprevention.
- Styrelseuppdrag i Gryning Vård.
- Kommunernas representant i Nationella vårdkompetensrådet.

UPPDRAG FRÅN SOCIALCHEFSNÄTVERKET

- Översyn och förändring av struktur, förankring och beslutsprocesser, statlig överenskommelse, kommun- och regiongemensamma medel psykisk hälsa.
- En kartläggning av anhörigstödsfrågor i ordinarie nätverk.
- Stöd till kommuner som svarat på statliga remisser om "God och nära Vård", nytt vård- och omsorgsprogram, Nationellt system för sammanhållen och kunskapsbaserad vård.

STRATEGIER INOM MÅL 7

1. Stödja kommunernas socialtjänst, vård och omsorg för god samverkan i gränssnittet mellan kommun, region och stat.
2. Fungera som en regional stödstruktur för kunskapsutveckling och samordning av statliga satsningar/initiativ inom socialtjänst samt angränsande hälso- och sjukvård.
3. Medverka till att kommunernas socialtjänst samt vård och omsorg arbetar kunskapsbaserat och innovativt.
4. Identifiera och utreda verksamhetsområden där kommunerna kan samverka och på så sätt erbjuda likvärdiga insatser på ett mer kostnadseffektivt och rättssäkert sätt.
5. Driva och stödja utvalda nätverk för kostnadseffektiv kunskapsutveckling och kollegialt stöd.
6. Stödja kommunerna i digitalisering och välfärdsteknologi.

UPPFÖLJNING AV MÅTETAL

Mål (mätetal)	Utfall	
1) Minst 90 procent av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd till ett fungerande vårdssamverkansarbete.	86 procent av de som svarat är nöjda eller mycket nöjda.	
2 a) Minst 80 procent av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad bidrar till information gällande frågor på nationell och regional nivå.	98 procent av de som svarat är nöjda eller mycket nöjda.	
2 b) Minst 80 procent av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad bidrar till att kommunen kan påverka frågorna på regional och nationell nivå.	88 procent av de som svarat är nöjda eller mycket nöjda.	
3) Minst 90 procent av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad är till praktisk nytta och stöttning i kommunernas kunskapsutveckling.	95 procent av de som svarat är nöjda eller mycket nöjda.	
4) Minst 90 procent av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd för kommunerna att identifiera och utreda områden för samverkan inom Fyrbodal.	95 procent av de som svarat är nöjda eller mycket nöjda.	
5) Minst 90 procent av kommunerna är i hög eller mycket hög grad nöjda med det stöd de får genom förbundets nätverk.	100 procent av de som svarat är nöjda eller mycket nöjda.	
6) Minst 90 procent av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd i den digitala teknikutvecklingen.	63 procent av de som svarat är nöjda eller mycket nöjda.	

Mål 8: God och jämlik hälsa för barn och unga

Inom målområde 8 sker arbetet på Fyrbodals kommunalförbund främst genom Hälsokällan, en verksamhet som finansieras av kommunerna i Fyrbodal och Västra Götalandsregionen.

Hälsokällan arbetar med hälsofrämjande och förebyggande arbete för att främja barn och ungas hälsa. Uppdraget tar sin utgångspunkt i FN:s barnkonvention. Det vill säga att alla barn har samma värde och rättigheter, att barns bästa ska komma i första rummet, att barns åsikter ska beaktas i frågor som rör dem samt att alla har rätt att utvecklas såväl fysiskt, psykiskt, moraliskt och socialt. Hälsokällans uppdrag är främst kopplat till det psykosociala området, där utgångspunkten är att verka inkluderande. De huvudsakliga metoderna för att uppnå de mål som satts är nätverksträffar, processtöd, konferenser och utbildningar.

Målgruppen är viktiga vuxna, det vill säga vuxna i barn och ungas närhet. Hälsokällan är en resurs för personal inom kommun och region och andra verksamheter Fyrbodal, exempelvis mödra- och barnhälsovården, förskolan, skolan, fritidsgårdar, socialtjänsten och ungdomsmottagningarna.

I Hälsokällans inriktningsdokument 2018–2021 finns fem fokusområden vilka är; våldsförebyggande, fullföljda studier, integration, psykisk hälsa samt samspel, sexualitet och relationer.

2020 års verksamhet har starkt påverkats av pandemin. En del av året aktiviteter har ställts in, flyttats fram eller ändrats om.

FÖREBYGGANDE OCH HÄLSOFRÄMJANDE ARBETE

När det gäller strategin om att stödja kommunernas förebyggande och hälsofrämjande arbete för ökad likvärdighet och likvärdiga villkor för barn och unga genomför Hälsokällan aktiviteter med olika inriktningar. Nedan följer några exempel.

- Projektet Barns rätt till kroppslig och personlig integritet har fortsatt enligt plan under 2020 med 13 kommunala förskolor och en grundskola. Detta slutförs i februari 2021. Barns integritet i förskolan - Fyrbodals kommunalförbund
- Hälsokällan har varit en aktiv part i det nationella projektet Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck, bland annat genom att utbilda i dessa frågor.
- Hälsokällan har under året utbildat personal inom förskola, skola, fritidsledare, socialtjänst, BVC, ungdomsmottagningar med flera. Innehållet i utbildningarna har handlat om att öka kunskaperna kring samspel relationer och sexualitet, ABC (Stöd i föräldraskapet Alla Barn i Centrum), Barnkonventionen, ICDP (Vägledande samspel).
- Hälsokällan har under året mött olika verksamheter för processtöd, exempelvis Rådaskolan i Mellerud och Familjecentralen på Orust.

SAMVERKAN OCH ERFARENHETSUTBYTE

Ett av Hälsokällans huvuduppdrag är att skapa samverkan och erfarenhetsutbyte mellan/inom kommuner och regionen, både organiserat och mer spontant och behovsstyrt. Detta genom utbildning, nätverk och processtöd. Exempel på nätverk under 2020 är Socialpedagoger i skolan, Fritidsledare, Brobyggare och kulturtolkar vars syfte är att ge stöd till föräldrar som är nya i Sverige, ICDP-utbildare med flera. Hälsokällan leder också en samverkansgrupp för att förbättra och utveckla arbetet kring det systematiska kvalitetsarbetet kring ökad skolnärvaro i kommunerna. Under 2020 arrangerade Hälsokällan tillsammans med gruppen en konferens om Skolnärvaro.

Ett annat exempel på samverkan och erfarenhetsutbyte är projektet Fullfölja studier, där tre kommuner i ledning av Hälsokällan samverkar.

Utanför Fyrbodal har Hälsokällan haft ett nära samarbete med Västra Götalandsregionen genom projektet Barns rätt till kroppslig och personlig integritet. I arbetet med det nationella projektet Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck samverkar Hälsokällan med polisen, socialtjänsten, ungdomsmottagningen, elevhälsan, Barnahus Fyrbodal och Länsstyrelsen.

UNGA VUXNA

Inom strategin att stödja kommunernas arbete med att få fler unga vuxna i studier eller arbete har följande satsningar genomförts:

- Utveckla kommunernas och skolornas skolnärvaroarbete. Ett exempel var en skolnärvarokonferens i maj där 200 deltagare från 17 kommuner deltog.
- Under våren 2020 avslutades ESF-projektet En skola för alla där samtliga Fyrbodals kommuner deltog. Projektet uppnådde goda resultat som har identifieras genom statistik och fallstudier, bland annat implementerade arbetssätt, ökad kompetens hos projektets medverkande aktörer, kommuner och organisationer samt en förbättrad samverkan kring och med ungdomarna både internt på skolor, och mellan skolan, ungdomen, vårdnadshavare samt andra aktörer i samhället.
- Under hösten 2020 påbörjades ett nytt projekt Fullföljda studier (2020–2022), där 13 skolenheter deltar från tre kommuner samt en familjecentral och några förskolor. Under 2021 kommer fler skolenheter att ansluta. Arbetets övergripande syfte är att fler elever i Västra Götaland ska bli behöriga till och slutföra gymnasiet. Det kortsiktiga målet kopplat till processtödet är att öka andelen behöriga elever till de nationella programmen på gymnasiet.

STRATEGIER INOM MÅL 8

1. Stödja kommunernas förebyggande och hälsofrämjande arbete för ökad likvärdighet och likvärdiga villkor för barn och unga.
2. Verka för god samverkan och erfarenhetsutbyte mellan/inom kommuner och regionen.
3. Stödja kommunernas arbete med att få fler unga vuxna i studier eller arbete.

UPPFÖLJNING AV MÅTETAL

Mål (mätetal)	Utfall	
1 a) Alla kommuner ska ha deltagit i någon aktivitet med Hälsokällan	Samtliga kommuner har deltagit.	
1 a) Deltagarna ska ha upplevt nytta och ha erhållit användbara kunskaper för sitt arbete.	Genom muntliga och skriftliga utvärderingar har deltagarna uttryckt att de fått en ökad kompetens och varit nöjda med aktiviteterna de deltagit i.	
2) Minst 90 procent av kommunerna är i hög eller mycket hög grad nöjda med det stöd de får genom förbundets nätverk.	Genom uppföljningar och utvärderingar har deltagarna uttryckt att de fått en ökad kompetens och varit nöjda med aktiviteterna de deltagit i.	

Ekonomisk redovisning Fyrbodals kommunalförbund 2020-01-01 – 2020-12-31

Uddevalla den 25 mars 2021

Direktionen

Stig Bertilsson
Bengtsfors kommun

Martin Carling
Dals-Eds kommun
Ordförande

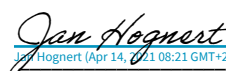
Tobias Bernhardsson
Färgelanda kommun

Jan-Olof Johansson
Lysekils kommun

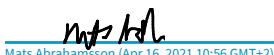
Morgan E Andersson
Melleruds kommun

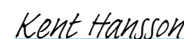
Jan Hognert
Munkedals kommun

Anders Arnell
Orust kommun

Mats Abrahamsson
Sotenäs kommun

Kent Hansson
Strömstad kommun

Liselotte Fröjd
Tanums kommun

Paul Åkerlund
Trollhättan Stad
1:e vice ordförande

Peter Eriksson
Trollhättan Stad

Christer Hasslebäck
Uddevalla kommun
2:e vice ordförande

Ingemar Samuelsson
Uddevalla kommun

Benny Augustsson
Vänersborgs kommun

Henrik Harlitz
Vänersborgs kommun

Michael Karlsson
Åmåls kommun

Ekonomisk redovisning Fyrbodals kommunalförbund 2020-01-01 – 2020-12-31

Uddevalla den 25 mars 2021

Direktionen

Stig Bertilsson
Bengtsfors kommun

Martin Carling
Dals-Eds kommun
Ordförande

Tobias Bernhardsson
Färgelanda kommun

Jan-Olof Johansson
Lysekils kommun

Morgan E Andersson
Melleruds kommun

Jan Hognert
Munkedals kommun

Anders Arnell
Orust kommun

Mats Abrahamsson
Sotenäs kommun

Kent Hansson
Strömstad kommun

Liselott Fröjd
Tanums kommun

Paul Åkerlund
Paul Åkerlund (Apr 15, 2021 14:31 GMT+2)
Paul Åkerlund
Trollhättan Stad
1:e vice ordförande

Peter Eriksson
Peter Eriksson (Apr 20, 2021 14:56 GMT+2)
Peter Eriksson
Trollhättan Stad

Christer Hasslebäck
Christer Hasslebäck (Apr 20, 2021 16:18 GMT+2)
Christer Hasslebäck
Uddevalla kommun
2:e vice ordförande

Ingemar Samuelsson
Ingemar Samuelsson (Apr 20, 2021 18:07 GMT+2)
Ingemar Samuelsson
Uddevalla kommun

Benny Augustsson
Benny Augustsson (Apr 21, 2021 08:06 GMT+2)
Benny Augustsson
Vänersborgs kommun

Henrik Harlitz
Henrik Harlitz (Apr 21, 2021 14:31 GMT+2)
Henrik Harlitz
Vänersborgs kommun

Michael Karlsson
Michael Karlsson (Apr 21, 2021 15:11 GMT+2)
Michael Karlsson
Åmåls kommun

Kommunstyrelsen

KS § 126 Dnr 2021/140
Årsredovisning och revisionsberättelse - Dalslands miljö- och energiförbund

Kommunstyrelsen förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisning 2020 för Dalslands Miljö- och Energiförbund och lägga den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beslutar vidare att för Färgelanda kommuns del bevilja direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för aktuella verksamhetsåret.

Jäv

Tobias Bernhardsson (C), Ulla Börjesson (S) och Urban Henriksson (S) anmäler jäv.

Kenneth Carlsson (L) går in som ordförande för ärendet.

Jörgen Andersson (SD) utses till justerare för ärendet.

Ärendebeskrivning

Förbundet lämnar en redogörelse för resultatet av de konkretiserade mål som visar på måluppfyllelse för de övergripande verksamhetsmålen som direktionen fastställt.

Förbundet redovisar ett resultat för 2020 på 1 684 tkr, avvikelsen är 1 869 tkr mot budgeterat resultat. Slutlig reglering av Hållbar Utveckling Västs övergång till Innovatum AB har påverkat årets resultat negativt med 202 tkr. Budgetavvikelsen för miljö- och energikontoret beror i huvudsak på effekter på grund av coronapandemin. Det finansiella målet som direktionen fastställt för 2020 uppnås i och med årets resultat.

Revisionen tillstyrker att direktionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020 samt att förbundets årsredovisning godkänns.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef, dat 2021-07-27

Tjänsteskrivelse Dalslands miljö- och energiförbund, dat 2021-05-27

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Revisionrapport ÅR 2020 DME
Dalslands Miljö och Energiförbund revisionsberättelse för år 2020
Bilaga helårsbokslut 2020
Helårsbokslut 2020 DMEF 210331 Dalslands miljö- och energiförbund

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Dalslands miljö- och energiförbund
Ekonomichef

Justering

Utdragsbestyrkande

Ekonomienheten
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av årsredovisning 2020 för Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF) samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för förbundet

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisning 2020 för Dalslands Miljö- och Energiförbund och lägga den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beslutar vidare att för Färgelanda kommuns del bevilja direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för aktuella verksamhetsåret.

Ärendebeskrivning

Förbundet lämnar en redogörelse för resultatet av de konkretiserade mål som visar på målluppfyllelse för de övergripande verksamhetsmålen som direktionen fastställt.

Förbundet redovisar ett resultat för 2020 på 1 684 tkr, avvikelserna är 1 869 tkr mot budgeterat resultat. Slutlig reglering av Hållbar Utveckling Västs övergång till Innovatum AB har påverkat årets resultat negativt med 202 tkr. Budgetavvikelsen för miljö- och energikontoret beror i huvudsak på effekter på grund av coronapandemin. Det finansiella målet som direktionen fastställt för 2020 uppnås i och med årets resultat.

Revisionen tillstyrker att direktionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020 samt att förbundets årsredovisning godkänns.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:

Här skriver ni vart beslutet ska skickas

Till kommunfullmäktige i:

Bengtsfors kommun
Dals-Eds kommun
Färgelanda kommun
Melleruds kommun

Dalslands miljö- och energiförbunds årsredovisning och revisionsberättelse för 2020

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund överlämnar härmed årsredovisning och revisionsberättelse för förbundets verksamhet 2020. Direktionen anhåller om ansvarsfrihet för 2020 års verksamhet.

För Dalslands miljö- och energiförbund

Dan Gunnardo
Förbundschef

Bilagor: Årsredovisning 2020 med tillhörande revisionsberättelse

Granskning av årsredovisning 2020

Dalslands Miljö & Energiförbund

Projektledare

Lars Dahlin

Innehållsförteckning

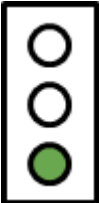

Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	7

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av förbundets förtroendevalda revisorer granskat förbundets årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål som beslutats avseende god ekonomisk hushållning?	Uppfyllt	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Inga avvikelser noterade	

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 19 § ska årsredovisningen lämnas över till medlemskommunernas fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och förbundets ekonomiska ställning.

Förbundet skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål direktionen beslutat. Revisorernas skriftliga beskrivning ska lämnas till medlemskommunernas fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål som beslutats avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Direktionens beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i förbundet, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan förbund och verksamheter.

Granskningen utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har genomförts genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av förbundets måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

En översiktlig granskning av intern kontroll i system och rutiner vilka bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen har genomförts.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av direktionen 2021-04-15 och medlemskommunernas respektive fullmäktige behandlar årsredovisningen vid olika tillfällen.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonom och förbundschef.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen *uppfyller* kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller inte en investeringsredovisning i eget avsnitt med anledning av att förbundet inte bedrivit någon investeringsverksamhet under 2020.

Bedömning

Grundat på vår granskning *har det inte* framkommit *några* omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

God ekonomisk hushållning

Direktionen har fastställt ett måldokument för 2020 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

laktagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot förbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2019.

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning av verksamhetens uppfyllnad av den finansiella målsättningen att den ska "verksamheten skall bedrivas inom de ramar som våra medlemskommuner samt externa finansiärer beslutat om och samtidigt ha kontroll över kassalikviditeten".

Det finansiella målet utifrån att verksamheten ska bedrivas inom budgetramen bedöms som uppfyllt för 2020 i och med årets resultat.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot förbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2020. Av den framgår att målen i stor är uppfyllda. Det är tre mål som ej är uppfyllda och orsakerna till avvikelsen redovisas i årsredovisningen.

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2020.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall i stort är förenligt med direktionens övergripande mål för verksamheten

Rättvisande räkenskaper¹

laktagelser

Vid granskningen av förbundets årsredovisning har inga väsentliga² avvikelser noterats.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

¹ Med räkenskaper menas sammanställda räkenskaper, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

² Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i förbundet, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål som beslutats avseende god ekonomisk hushållning?	Uppfyllt	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Inga avvikelser noterade	

2021-04-16

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Dalslands Miljö- och Energiförbunds revisorer enligt revisionsplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

**Dalslands Miljö och Energiförbund
Revisorerna**

Till kommunfullmäktige i
Dals-Eds, Bengtsfors,
Färgelandas och Melleruds
kommuner

Revisionsberättelse för år 2020

Vi har granskat verksamheten i Dalslands Miljö och Energiförbund under 2020. Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och god revisionsd i kommunal verksamhet.

Förbundet lämnar en redogörelse för resultatet av de konkretiserade mål som visar på måluppfyllelse för de övergripande verksamhetsmålen som direktionen fastställt.

Förbundet redovisar ett resultat för 2020 på 1.684 tkr, avvikelsen är 1.869 tkr mot budgeterat resultat. Det finansiella målet som direktionen fastställt för 2020 uppnås i och med årets resultat.

Vi tillstyrker att direktionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020 samt att förbundets årsredovisning godkänns.

Mellerud 2021-04-22

Evert Magnusson
Färgelanda

Torgny Arvidsson
Dals-Ed

Sven-Åke Gustavsson
Bengtsfors

Johan Lorentzon
Mellerud

Thomas Glue
Färgelanda

DALSLANDS MILJÖ OCH ENERGIFÖRBUND 222000-0877 Sverige

Signerat med Svenskt BankID**2021-04-23 06:53:57 UTC**

Namn returnerat från Svenskt BankID: EVERT MAGNUSSON

Datum

Evert Magnusson
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID**2021-04-23 08:38:50 UTC**

Namn returnerat från Svenskt BankID: TORGNY ARVIDSSON

Datum

Torgny Arvidsson
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID**2021-04-23 07:26:01 UTC**

Namn returnerat från Svenskt BankID: Johan Lorentzon

Datum

Johan Lorentzon
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID**2021-04-24 15:57:58 UTC**Namn returnerat från Svenskt BankID: BENGT SVEN ÅKE
GUSTAVSSON

Datum

Sven-Åke Gustavsson
Förtroendevald revisor
194903055657

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID**2021-04-23 10:24:33 UTC**

Namn returnerat från Svenskt BankID: THOMAS GLUE

Datum

Thomas Glue
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö-och energistrategiska arbetet 2020 – bilaga till helårsbokslut för Dalslands miljö- och energiförbund 2020

Mål- och måluppfyllelse samt status för den myndighetsrelaterade tillsynen

Verksamhetsplanen 2020 för det myndighetsreglerade arbetet har utformats efter SKL:s behovsanpassade tillsynsmodell. Tillsynen har därigenom delats in i följande delar:

- Styrd tillsyn: Tillsyn av tillstånds- och anmälningsskyldiga miljöfarliga verksamheter, anmälningsskyldiga hälsoskyddsverksamheter samt planerad livsmedelskontroll. Verksamheter inom den styrda tillsynen har en fast årlig tillsyns-/kontrollavgift.
- Behovsprioriterad tillsyn: Här ingår tillsyn av miljöfarliga verksamheter och hälsoskyddsverksamheter utan fast årlig avgift. Andra tillsynsområden är exempelvis; tillsyn av enskilda avlopp, förorenade områden, radon, PCB och strandskydd. Tillsynen anpassas utifrån behov.
- Händelsestyrd tillsyn: Innefattar inkommande ärenden som exempelvis; ansökningar om tillstånd, anmälningsskyldiga ärenden, klagomål, dispenser. Uppföljande tillsyn/kontroll utifrån brister i den planerade tillsynen/kontrollen innefattas också.
- Skattefinansierad tillsyn: Obligatoriskt arbete som inte kan finansieras genom avgifter och innefattar t.ex.; remisser, sanktionsavgifter, åtalsanmälningar, ogrundade klagomål, inventeringar, utredningar inom t.ex. förorenade områden, information och rådgivning. Den skattefinansierade tillsynen innefattar också DMEK:s medverkan i kommunernas planarbete (ÖP, DP, VA-plan, avfallsplan etc.)

Styrd tillsyn

Tillsynen har anpassats efter den rådande situationen med coronapandemin. Den styrda tillsynen utgör tillsyn över verksamheter med årlig tillsynsavgift. Den styrda tillsynen enligt miljöbalken bedöms dock kunna genomföras i huvudsak enligt tillsynsplanen. Avseende livsmedelskontroll har denna i möjligaste mån samordnats med kontroll avseende trängsel på serveringsställen (covid-19). Kontrollen avseende trängsel på serveringsställen (covid-19) har dock prioriterats varför livsmedelskontrollen inte är helt i fas med kontrollplanen. Detta innebär att en kontrollskuld överförs till 2021. Denna **kontrollskuld behöver "nollas" under 2021, varför extra resurser för livsmedelskontroll** krävs under 2021.

Behovsprioriterad tillsyn

Den behovsprioriterade tillsynen har anpassats efter den rådande situationen med coronapandemin. Delar av denna tillsyn har inte bedömts lämplig att utföra med anledning av pandemin, exempelvis tillsyn av många så kallade U-anläggningar och vissa hygieniska verksamheter med timavgift. En viss resursbrist hos kontoret påverkar också

utfallet. Vissa tillsynsområden som exempelvis radon i bostäder och PCB har också varit mer resurskrävande än planerat. Sammantaget innebär detta att den behovsprioriterade tillsynen avseende enskilda avlopp, miljöfarlig verksamhet (s.k. U-anläggningar), hygieniska verksamheter, lantbruk och strandskydd inte kunnat utföras enligt tillsynsplaneringen. För att rätta till denna tillsynsskuld bedöms det finnas behov av extra resurser 2021.

Tillsyn avseende dricksvatten, förorenad mark, köldmedia, PCB och radon har utförts enligt tillsynsplanen.

Tillsyn och rådgivande insatser för att motverka trängsel och risk för spridning av covid-19 på serveringsställen (restauranger, caféer etc.) har prioriterats och tagit betydande resurser i anspråk.

Den förebyggande tillsynen avseende hyresvärdar med återkommande klagomål har inte kunnat göras i den omfattning som planerats på grund av coronapandemin. Det finns således behov av att utföra denna tillsyn 2021.

Tillsynen avseende förorenade områden har varit resurskrävande med flera större ärenden, bland annat avseende industriområdet i Stigen (ansvarsutredning mm).

Händelsestyrd tillsyn

Inkommande ärenden har handlagts. Viss anpassning av ärendehantering har varit nödvändig till följd av covid-19. Vissa ärenden under året har varit mycket resurskrävande, framförallt ett ärende avseende hantering av massor förorenade med den invasiva arten parkslide.

Skattefinansierad tillsyn

Behovet av rådgivning avseende covid-19 har varit stort, varför den skattefinansierade tillsynen varit resurskrävande. Andra resurskrävande insatser i den skattefinansierade tillsynen är remisser avseende täktverksamhet, medverkan i ÖP-arbete avseende Melleruds och Dal-Eds kommuner samt tillsyn avseende förorenad mark som inte kan finansieras genom avgifter. Miljö- och energikontoret har också lagt betydande resurser i arbetet med en ny taxemodell för taxa/avgift enligt miljöbalken.

Konkretiserade mål kontrollplan livsmedel	Aktiviteter som skall bidra till mål-uppfyllelsen	Måluppfyllelse
Mål 1: Livsmedelsanläggningar som är klassade med 3 kontrolltimmar eller fler ska inspekteras minst en gång/år.	Kontinuerlig uppföljning av detaljplaneringen för livsmedelskontroll.	Målet är uppfyllt
Mål 2: Vid behov av uppföljande kontroll ska sådan ske senast 6 veckor efter föregående kontroll.	Kontinuerlig uppföljning	Målet är uppfyllt
Mål 3: Kontroll av ny livsmedelsanläggning ska utföras senast inom 4 veckor efter att verksamheten startat.	Kontinuerlig uppföljning	Målet är uppfyllt
Mål 4: För verksamheter med årlig avgift ska den genomsnittliga kontrolltiden för varje verksamhet under en treårsperiod	Läggs in i tillsynsplaneringen.	Målet är uppfyllt

motsvara den beslutade kontrolltiden för samma period.		
Mål 5: Verksamheter med 11 timmars kontrolltid eller mer ska ha minst en årlig revision i syfte att revidera verksamheternas system för egenkontroll.	Läggs in i tillsynsplaneringen.	Målet är uppfyllt
Mål 6: Senast den 31 december 2020 har offentlig kontroll utförts vid alla anläggningar för produktion av dricksvatten (mer än 100 m ³ / dygn) för att bedöma om säkerhetsbarriärerna vid anläggningarna är anpassade till mikrobiologiska faror (bakterier, virus och parasiter) i råvattnet.	Läggs in i tillsynsplaneringen.	Målet är uppfyllt
Mål 11: Under 2020 har offentlig kontroll utförts vid storhushåll för att verifiera att företagarna kan ge korrekt information om allergena ingredienser i maträtter som serveras eller på annat sätt saluhålls.	Läggs in i tillsynsplaneringen.	Målet är uppfyllt
Konkretiserade mål tillsynsplan MB	Aktiviteter som ska bidra till måluppfyllelsen	Måluppfyllelse
Mål 1: För verksamheter med årlig tillsynsavgift ska den genomsnittliga tillsynstiden för varje verksamhet under en treårsperiod motsvara den beslutade tillsynstiden för samma period.	Kontinuerlig uppföljning av detaljplaneringen.	Målet är uppfyllt.
Mål 2: Handläggningen av ärenden rörande enskilda avlopp (tillstånd/anmälan) ska vara färdigbehandlade inom sex veckor (tillstånd/beslut ska ha upprättats). (tiden räknas från då ansökningshandlingar bedöms vara kompletta).	Uppföljning av handläggningen genom slumpmässigt urval ur ärendesystemet Vision.	Målet uppnås i nästan 90% av ärendena. Avvikelsen beror på att en stor del av ansökningarna inkom under semesterperioden då full bemanning inte var möjlig.
Mål 3: Bristfälliga enskilda avlopp ska åtgärdas. Tillsynen ska prioriteras inom följande områden: <ul style="list-style-type: none">– Vattenförekomster som riskerar att inte uppnå god status avseende näringsämnen– Inom samlad bebyggelse– I anslutning till kommunala verksamhetsområden– Där tillsyn aldrig bedrivits av enskilda avlopp och där det bedöms finnas risk för påverkan på vattendrag/sjöar, grundvatten eller dricksvatten.	Planering av tillsynen. Uppföljning via ärendesystemet Vision	123 tillstånd om enskilda avlopp har beviljats under året. Av dessa är huvuddelen förbättringsåtgärder avseende brister i befintliga avloppsanordningar. Vid tillsynen inom Leråns avrinningsområde (Lerån uppnår ej god ekologisk status) krävdes åtgärder vid 75% av tillsynsobjekten.

Mål 4: Anläggningar med minireningsverk eller fosforfällor ska ha en fungerande egenkontroll. Tillsyn i intervall om 3–4 år.	Genom tillsyn.	Ingen riktad tillsyn mot minireningsverk eller fosforfällor har genomförts under året
Mål 5: Samtliga flytgödsel- och urinbrunnar ska ha täckning för att minska avgången av kväve.	Genom tillsyn.	22 brunnar kontrollerade av dessa var inte täckningen godkänd på 6 st. Dessa brunnar användes av 3 verksamhetsutövare. Uppföljning pågår.
Mål 6: Minska antal givna dispenser från förbudet att sprida gödsel, genom att vid tillsyn verka för att lantbrukarna planera sin spridning av gödsel så att det ej förekommer spridning vid olämpliga tillfällen. Detta för att minska belastning av näringsämnen i våra vattendrag.	Uppföljning av behandlade dispensansökningar	Inga ansökningar 2020
Mål 7: Sjöar och vattendrag ska ha goda och stabila förutsättningar i enlighet med målen för kalkningsverksamheten	Genom kalkningsuppföljning	Utifrån länsstyrelsens nyckeltal så bedömdes ca. 94% av sjöar och vattendrag uppfylla målen. Detta är en högre andel än både 2018 och 2019 (92 resp. 85 %). Den högre andelen beror på att antalet provtagningar var betydligt högre än åren före och vattenförhållanden har varit bättre. Det högre antalet provtagningar beror på väsentligt bättre förutsättningar för provtagning, till följd av längre faser med höga vattenflöden.
Mål 8: Radonhalten i samtliga flerbostadshus ska understiga 200 Bq senast 2020	Kartläggning av beståndet av flerbostadshus samt tillsyn med krav på mätningar och ev. åtgärder.	Förelägganden har utfärdats avseende flerbostadshus där mätningar ännu inte skett. Mätperioden sträcker sig till 30 april 2021.
Mål 9: Samtliga potentiellt förorenade områden inom riskklass 1–2 ska vara åtgärdsbedömda och vid behov åtgärdade senast 2050.	Miljökontorets tillsyn samt samverkan med länsstyrelse och kommuner.	Av 23 objekt är 4 åtgärdade, vilket medför 17 %. Arbete med prioriterade objekt kommer fortsätta påföljande år.
Mål 10: samtliga 75 objekt som ska inventeras i branschklass 1–3 ska vara inventerade och riskklassade senast 2025.	Miljökontorets tillsyn samt samverkan med länsstyrelse och kommuner.	Inga av objekten är inventerade och riskklassade. Inventering har dock påbörjats på ett flertal. Områden inom riskklass 1-2 har prioriterats (se ovan).

Projekt och särskilda insatser enligt tillsynsplanen 2020	Status
Tillsyn avfallshantering lantbruk.	Tillsynen endast delvis genomförd på grund av restriktioner avseende covid-19
Tillsyn enligt strandskyddslagstiftningen i Mellerud (Örnudden – Sunnanå) fortsättning av tillsynen från 2019.	Handläggning har fortgått avseende ärenden som inte avslutades 2019.
Avloppstillsyn hos fastighetsägare som inte lämnat in entreprenörsrapporter efter ansökan om enskilt avlopp åren 2012 – 2014	Uppföljning av ej inlämnade entreprenörsrapporter har skett kontinuerligt. 15% av tillsynsärendena 2020 rörande enskilda avlopp utgörs av ej inlämnade entreprenörsrapporter.
Avloppstillsyn på fastigheter där tidigare tillsyn visat på otillräcklig anläggning och dokumentation saknas över åtgärder.	Tillsynen av enskilda avlopp har i huvudsak bestått av denna typ av tillsyn. 116 tillsynsärenden avseende enskilda avlopp har hanterats under 2020.
Avloppstillsyn inom områden där vattenförekomster visar otillfredsställande status.	Särskild inriktning av tillsynen har skett i Leråns avrinningsområde
Tillsyn industriområden U-verksamheter.	Ej genomförd på grund av covid-19 restriktioner. Framflyttad till 2021.
Tillsyn förorenade områden i Stigen inkluderande tillsyn U-verksamheter.	Fastigheten såldes till en ny ägare under året. En ansvarsutredning har kommunicerats med berörda gällande föroreningarna på området. Vidare beslut i ärendet kommer att fattas under 2021. Stora mängder farligt avfall/kemikalierester förvarades tidigare inomhus på fastigheten, bl.a. ca 400 tunnor á 200 liter. Bortforslingen av det farliga avfallet på fastigheten fortlöpte under 2020 och ungefär hälften har transporterats bort. Resterande avses transporteras bort 2021. Tillsyn av U-verksamheter ej genomförd på grund av covid-19 restriktioner. Framflyttad till 2021.
Tillsyn hyresfastigheter med återkommande klagomål.	Ej möjligt att genomföra p.g.a. coronapandemin. Flyttas till hösten 2020 alt. 2021

Ledning, kansli och administration

Administrativa uppgifter har hanterats löpande. Till följd av covid-19 har arbetet med verksamhetsutveckling inte kunnat bedrivas som planerat. Betydande insatser avseende kvalitetssäkring av uppgifter/handlingar (såväl äldre pappershandlingar som handlingar i ärendesystemet Vision) har genomförts under året. Kansliet utvecklar kontinuerligt handläggarstödet genom uppdatering och utveckling av ärendesystemet Vision. Arbeta pågår med att utveckla användningen av de funktioner som finns i systemet för att underlätta handläggning och uppföljning av ärenden. Uppföljning sker av vissa ärendetyper för att följa volymer och tidsåtgång. Administrationen av nämnd och direktion kräver betydande resurser. Bristerna i det nya ekonomisystemet Xledger har medfört ett betydande merarbete för kansliet.

Det pågående utredningen kring en långsiktig utveckling av förbundets verksamhet har krävt betydande resurser under perioden. HUV:s verksamhetövergång till Innovatum vid årsskiftet 2018/2019 har även 2020 krävt betydande resurser för att färdigställa frågor av ekonomisk art. En utveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet pågår. En medarbetarundersökning avseende arbetsmiljön har genomförts.

Konkretiserade mål ledning & kansli	Aktiviteter som skall bidra till mål-uppfyllelsen	Måluppfyllelse
Mål 18. Miljönämndens beslut ska vara rättssäkra (gäller hela förvaltningen) Nyckeltal: Andel överklagade beslut där miljönämndens beslut står fast	Uppföljning av nämndbeslut som överklagats.	Sju ärenden har avgjorts av högre instans under 2020. I fem av dessa har nämndens beslut stått fast
Mål 19. Miljönämndens ärendebalans ska vara god (gäller hela förvaltningen) Nyckeltal: Antal nya ärenden i relation till avslutade ärenden	Uppföljning av nya resp. avslutade ärenden i Vision	Antal nya ärenden 2020: 1716 st. Antal avslutade ärenden 2020: Avslutade ärenden: 1760 st. Ärendebalansen bedöms som god.
Mål 20. Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50 % vara avgiftsfinansierad. Nyckeltal: Procent avgiftsintäkter i relation till miljönämndens kostnader för myndighetsutövning.	Uppföljning via ekonomisystem.	Ca 51% dock osäker siffra på grund av speciella förutsättningar under året (pandemi).
Mål 21. Miljönämnden ska alltid tillse att de anställda har rätt kompetens genom att dessa ges möjlighet att delta i relevanta utbildningar och/eller ta del av handböcker, vägledning och annat stödjande material inom identifierade och prioriterade områden.	Uppföljning genom översyn av kompetens och utbildningsbehov.	Kompetensutveckling sker regelbundet.

Projekt och särskilda insatser enligt TP 2020	Status
Översyn av styrdokument, rutiner och riktlinjer i förbundet	Styrdokument är fastställda. Rutiner/riktlinjer uppdateras regelbundet. Finns behov av att utveckla internkontrollen.
Ärendesystemet Vision; Kvalitetssäkring av äldre uppgifter i systemet. Utveckling av handläggarsöd, stöd för tidsredovisning, uppföljning mm.	Huvuddelen av äldre uppgifter i ärendesystemet Vision är kvalitetssäkrat, men en del återstår. Utveckling av handläggarsöd, tidsredovisning etc. pågår. Regelbunden uppföljning sker av vissa ärendetyper
Kvalitetssäkring av vissa äldre handlingar	Äldre pappershandlingar hörande till DMEK har gått igenom och kvalitetssäkrats samt förts in i ärendesystemet Vision. Arkiverade handlingar från DKKF (Håverudskontoret) ej genomgångna. Det finns fortfarande handlingar (före 2007) hos kommunerna som berör DMEK:s myndighetsarbete.
Färdigställande av dokumenthanteringsplan	Arbete med att färdigställa dokumenthanteringsplanen pågår. Det bedöms dock inte finnas resurser för att färdigställa denna under 2020.

Fortsatt utveckling av rutiner för verksamhetsutveckling, uppföljning och GDPR.	Arbete pågår avseende verksamhetsutveckling och uppföljning.
Utveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet	En arbetsmiljöhandbok håller på att tas fram. Förväntas färdigställas under hösten. En medarbetarundersökning avseende arbetsmiljön har genomförts.
Faktureringsrutiner till följd av nytt ekonomisystem	Har ej kunnat tas fram p.g.a. brister i ekonomisystemet.

Miljö- och energistrategiskt arbete

Dalslands miljö- och energikontor har i uppdrag av kommunerna att initiera och samordna det miljö och energistrategiska arbetet i medlemskommunerna och i förbundet. I dialog tillsammans med andra aktörer i samhället bidrar vi till en hållbar utveckling. Prioriterade insatsområden är vatten, miljöledning och energi/klimatfrågor. Följande miljömål ligger enligt verksamhetsplanen till grund för arbetet 2020.

Miljömål 1: Begränsad klimatpåverkan

Miljömål 2: Giftfri miljö

Miljömål 3: Levande sjöar och vattendrag samt grundvatten av god kvalitet

Miljömål 4: Ett rikt skogs- och odlingslandskap med myllrande våtmarker

Miljömål 5: Hållbar planering, konsumtion och närproducerad mat

Miljömål 6: Slutna rena kretslopp och minskade avfallsmängder

Kommun- och förbundsgemensam inriktning av det miljö- och energistrategiska arbetet

Samtliga workshops i processen Hållbarhetskompass Dalsland har genomförts.

Dokumentationen från dessa har sammanställts och resulterat i prioriterade insats-/fokusområden för ett fortsatt långsiktigt hållbarhetsarbete. De prioriterade insats-/fokusområdena har fastställts av respektive kommuns kommunstyrelse. Utifrån insats-/fokusområdena har vissa processer identifierats för bred samverkan mellan kommunerna och förbundet. Dessa processer har lyfts in i verksamhetsplanen för det strategiska arbetet 2021.

Strategerna har medverkat i ett flertal remisser och enkätundersökningar, exempelvis Aktuell Hållbarhets kommunranking och RUS-remissen från länsstyrelsen och VGR.

Genom samordning av förbundet har alla fyra värdkommuner och förbundet erbjudits medverkan i Glokala Sverige och tackat ja till detta erbjudande. Under året har utbildningsinsatser och en workshop hållits i samverkan med Glokala Sverige.

Miljöledning och miljöutbildning i kommunerna och förbundet

Miljöledning

Dialog kring hur miljöledningsarbetet kan integreras i kommunernas ledningssystem har fortsatt med kommunledning och ansvariga för ledningssystemen i kommunerna. Detta arbete har dock fördröjts på grund av coronapandemin, resursbrist hos förbundet samt då kommunerna varit i olika faser i integrationsprocessen.

En del av miljöledningsarbetet såsom t.ex. miljöseminarium har inte kunnat utföras på grund av coronapandemin och resursbrist hos förbundet.

Miljörutiner, kommunikation samt utbildning

Strategerna har reviderat miljörutinerna i alla fyra kommunerna under 2019 och 2020. Även en kortfattad information om miljöledningsarbetet har skrivits. Informationen finns tillgänglig på respektive kommuns intranät.

Strategerna har medverkat i kommunernas arbete med att utveckla digital miljöinformation för de anställda. Dals-Eds och Bengtsfors kommun har skrivit på ett avtal med företaget Junglemap som med hjälp av strategerna ska ta fram en komprimerad miljöutbildning genom så kallad nano-learning. Färgelanda och Mellerud har valt att inte delta i konceptet i detta skede.

Alla förskolor har utbildats i konceptet Giftfri förskola. Visst uppföljningsarbete återstår.

Revision

Uppföljningen av internrevisionen i Bengtsfors, Dals-Ed och Färgelanda 2019 sammanställdes under 2020. Resultaten har redovisats för sektorchefen och dess ledningsgrupp i Bengtsfors och Dals-Ed. Redovisningen för Färgelanda kommun sköts upp på grund av coronapandemin, men ska redovisas under senvåren 2021.

Energi- och klimatstrategiskt arbete

Löpande arbete i kommunernas energigrupper

Samverkan med energigrupperna har på grund av coronapandemin skett via teamsmöten under året. Kommunala klimatlöften togs fram i samverkan med kommunernas energigrupper. Sju klimatlöften är gemensamma för alla kommunerna.

En ny energigrupp har startats upp i Åmål och en ny energigrupp kommer att startas upp i Färgelanda under våren 2021.

DMEF har bistått Bengtsfors och Dals-Eds kommuner med ansökan om bidrag till klimatförbättrande åtgärder via Klimatklivet.

Energiuppföljningen för 2020 redovisades för kommunerna under hösten.

Energi- och klimatrådgivning (EKR)

Energi- och klimatrådgivning har genomförts, men varit av lägre intensitet än vanligt på grund av coronapandemin. Evenemang inom EKR har inte varit möjliga att genomföra på grund av coronapandemin. Information kring EKR på kommunernas hemsidor har omarbetats.

Projektet Tur & Retur – från landsbygd till stad

DMEF har medverkat i både arbets- och styrgrupp för projektet som undersökt nya möjligheter till en hållbar mobilitet på landsbygden. Dals-Långed har varit ett fokusområde i projektet. Projektet avslutades under 2020. Slutseminarium kommer att hållas i början av 2021.

Projektet Fossilfri gränsregion 2030

Projektet innehåller flera arbetsområden bland annat; ökad produktion och användning av biogas, fossilfria arbetsmaskiner/arbetsfordon, utvecklad laddinfrastruktur och samordnad varudistribution. Projektet fortsätter även 2021.
produktion, distribution och användning av biogas, fossilfria arbetsmaskiner/arbetsfordon, laddinfrastruktur, samordnad varudistribution.

Miljöanpassad offentlig upphandling

DMEK har samverkat med kommunernas upphandlare och deltagit på gemensamma upphandlingsmöten. En uppföljning av befintligt livsmedelsavtal påbörjades under hösten och beräknas vara sammanställd under våren 2021.

Hållbar samhällsplanering

Arbetet med att förankra arbetssätt och principer för Dalsslands katalysatorgrupp har fortgått, men aktiviteterna har begränsats på grund av coronapandemin. Kontakter och nätverk har dock underhållits och utvecklats.

DMEK (både strateger och inspektörer) har medverkat i arbetsgrupper avseende ÖP för både Melleruds och Dals-Eds kommuner. DMEK medverkar även i arbetet med Dals-Eds utvecklingsplan.

DMEK har i samverkan med kommunernas renhållnings- och VA-enheter via LOVA-stöd genomfört en fördjupad förstudie kring en hygieniseringsanläggning för avloppsvatten från slutna tankar.

Samverkan i klimatanpassningsfrågor sker regelbundet mellan kommunerna och förbundet.

Naturvårdsplanering

Arbete pågår med en översättning till enegelska av boken; Vägledning till naturen i Dalssland.

Arbete med kommunala naturreservat i Färgelanda och Dals-Eds kommuner har skett under året. Detta kommer fortgå under 2021. DMEK medverkar i Melleruds friluftsgroup och är behjälplig i naturvårdsfrågor, främst kopplade till de kommunala naturreservaten.

Vattenplanering

DMEK har medverkat i kommunernas arbete med VA-planeringsfrågor. Under 2020 fastställdes VA-plan för Dals-Eds kommun. Samverkansmöten har hållits mellan kommunernas VA-chefer och DMEK under året. Dessa visar på ett stort behov av samverkan mellan såväl kommunerna som mellan kommunerna och förbundet.

DMEK har deltagit aktivt i vattenrådets arbete inom förbundets geografiska område. LOVA-projektet i Örekilsälven drivs vidare enligt projektplan. Dals-Eds kommun är projektägare. Samverkan sker med lokala aktörer (fiskevårdsområden, vattenråd, markavvattningsföretag etc.), DMEK, Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen samt vattenexpertis från företaget Milva. I Valboåns vattensystem har Gullmarns vattenråd genomfört en förstudie om lämpliga åtgärder mot övergödning, erosion och stora vattenflödesvariationer. Studien ledde till att vattenrådet under 2020 lämnade in en LOVA-ansökan om medel för att arbeta med åtgärdssamordning på samma sätt som i Örekilsälvens övre del. DMEK har medverkat i arbetet med ansökan.

Miljö- och energikontoret har under 2020 medverkat i Dalslands kanals vattenvårdsförbund/vattenråd genom en sekreterarfunktion. Denna funktion fortsätter även 2021. För närvarande utreds frågan om ett utvidgat kontrollprogram längs vattendraget och en förbättring av samarbetet med vattenmyndigheterna. Skolprojektet som pågår i flera år ska fortsätta.

Inom Dalbergså/Holmsåns vattenråd pågår flera insatser i Teåkersälven i enlighet med åtgärdsplanen för Teåkersälven från 2018. Genom LOVA-stöd och stöd från Naturskyddsföreningen har DMEK genomfört en utrivning av ett vandringshinder för fisk i älven (ett av fem hinder). En förstudie om återmeandering av del av älven genomförde 2020 genom LOVA-stöd. Samverkansgruppen för Teåkersälven träffas regelbundet och kommer fortsätta verka för att åtgärder enligt åtgärdsplanen genomförs. Två nya LOVA-ansökningar inlämnades i december till Länsstyrelsen.

DMEK driver, tillsammans med Vänersborgs kommun, **pilotprojektet "Lokalt åtgärdsarbete mot övergödning i Lillån"** (en del av Dalbosläätten). Projektet finansieras av Havs- & vattenmyndigheten. DMEK har genom ansökan om LOVA-stöd utökat projektet till att omfatta hela Dalbosläätten från 2021 och förlängt projekttiden till 2023-12-31. Från 2021 finansierar projektet två åtgärdssamordnartjänster. Referensgrupp och arbetsgrupp finns för projektet. Projektet nätverkar lokalt, regionalt och nationellt. Ett stort antal markägare är intresserade av samverkan och åtgärder. DMEK har inom ramen för dessa projekt även utverkat medel för ytterligare åtgärder via LOVA-stöd och stöd från Vattenmyndigheten. Genom dessa stöd har bl.a. en inventering av lämpliga lägen för våtmarksanläggningar och fosfordammar upphandlats och genomförts under året. Inventeringen redovisar 38 lämpliga områden för vattenvårdande åtgärder. Projektet har också anordnat fältvandringar och utbildningsinsatser för intresserade markägare.

DMEK deltog i december i webbmöte med Vänerens vattenråd/vattenvårdsförbund och Melleruds kommun. Flera samverkansbehov identifierades. Arbetet kommer fortgå 2021 och då kommer även tjänstepersoner från Åmål och Vänersborg bjudas in för att få en samsyn kring dessa frågor.

Den årliga rapporteringen till vattenmyndigheten om åtgärder enligt vattendistriktets åtgärdsprogram är genomförd.

Arbetet med en övergripande vattenplan för Dalsland avvaktas av resursskäl.

**Dalserlands Miljö
& Energiförbund**

org.nr. 222000-0877

Helårsbokslut 2020-12-31

Innehållsförteckning

	Sida
Förvaltningsberättelse	
Översikt över verksamhetens utveckling	2
Förbundets ändamål och organisation	2
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
Händelser av väsentlig betydelse	5
Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet	6
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	7
Balanskravsresultatet	11
Väsentliga personalförhållanden	11
Förväntad utveckling	12
Ekonomisk redovisning	
Resultaträkning	13
Balansräkning	14
Finansieringsanalys	15
Notförteckning	16
Bilaga	
Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete 2020	

Översikt över verksamhetens utveckling

År/Tkr	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	34 962	29 804	36 402	37 593	35 587
Verksamhetens kostnader	-32 659	-28 145	-34 133	-32 093	-38 922
Finansiellt netto	-14	-15	-20	-24	-31
Årets resultat	1 684	418	550	3 777	-5 145
Soliditet	35.2%	26.4%	27.0%	20.5%	-6.8%
Långfristig låneskuld	0	0	760	1 985	3 209
Antal anställda*	23	23	39	40	35

* Hållbar Utveckling Väst har från och med 2019 övergått till ny huvudman (Innovatum)

Förbundets ändamål och organisation

Förbundet ägs av kommunerna; Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud. Förbundets syfte och ändamål regleras i förbundsordning för Dalsslands miljö- och energiförbund. Förbundet har följande inriktning:

- Förbundets operativa samverkansområde är inriktat mot miljö- och energifrågor.
- Förbundet ska vara en juridisk plattform för gemensamma avtal m m.

Förbundet har två politiska nivåer enligt följande:

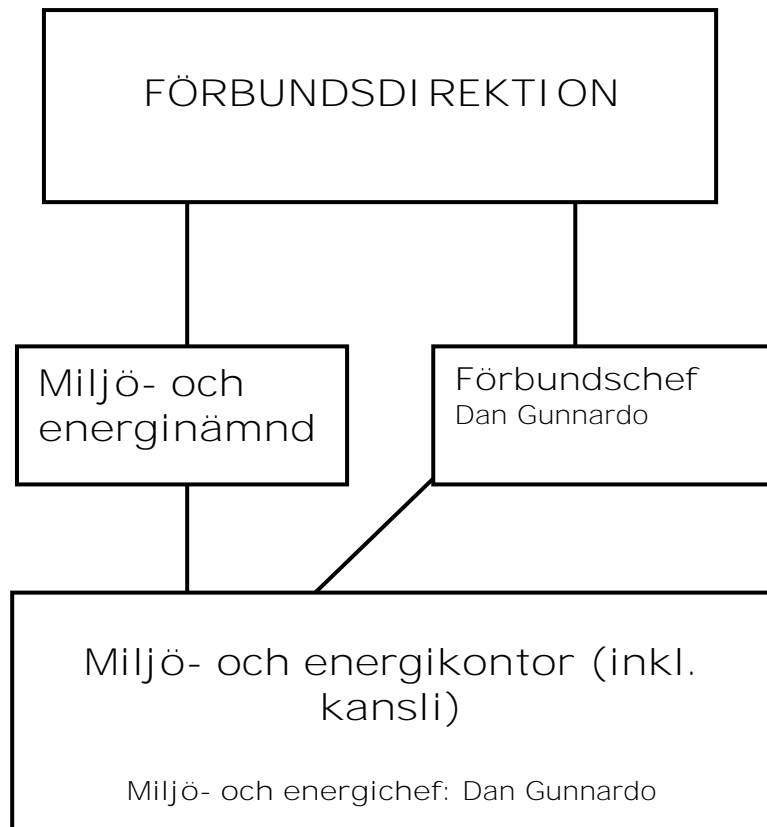
- Förbundsdirektionen: Direktionens roll regleras i förbundsordningen. Direktionen fastställer budgetram utifrån den ram som medlemmarna enats om. Direktionen fastställer också inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet.
- Miljö- och energinämnden: Nämndens roll regleras i nämndens reglemente. Nämnden ansvarar för det lagreglerade arbetet inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll. Nämnden är anställningsmyndighet för personalen inom miljö- och energikontoret och har med vissa undantag (faller då på direktionen) även personal- och arbetsmiljöansvar för verksamheten.

Förbundets tjänstemannaorganisation leds av förbundschefen och är utformad enligt följande (se även organisationsstruktur nedan):

- Miljö- och energikontor: Här finns miljö-/energi- och klimatstrategier, samordnare, miljö- och hälsoskyddsinspektörer, livsmedelsinspektörer samt kansli. Personalen arbetar med såväl myndighetsfrågor, strategiska frågor och administration. Förbundschefen är tillika miljö- och energichef.

Löne- och ekonomiadministration (stöd vid bokslut, budget, ekonomiuppföljning, löneadministration), HR-stöd och IT-stöd köps externt av Melleruds kommun.

Figur: Organisationsstruktur Dalarnas miljö- och energiförbund

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Identifierade risker och konsekvensbeskrivning

Nedanstående risker av betydelse för förbundet har identifierats:

- Coronapandemin
- Förändrat uppdrag
- Kompetent personal
- Kommunbidrag
- Taxor

Se analys av riskerna i tabell nedan

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Omvärldsrisk		
Coronapandemin	Om långtgående restriktioner fortgår hela 2021 finns risk för att såväl tillsyn som projektdrift försväras och påverkas kvalitativt. Risk även för intäktsbortfall	- God omvärldsbevakning - Anpassning och utveckling av arbetsmetodik - Långsiktig planering
Förändrat uppdrag	Förändrade krav/riktlinjer från centrala myndigheter och/eller förändrad lagstiftning	- God omvärldsbevakning för proaktivt arbetssätt - Anpassning och verksamhetsutveckling - Kompetensutveckling - Samverkan med värdkommuner och andra miljökontor
Verksamhetsrisk		
Kompetent personal	Svårigheter att hitta kompetent personal varför det är viktigt att minimera personalomsättningen	- God arbetsmiljö - Förutsättningar för gott ledarskap - Stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter - God löneutveckling
Kommunbidrag	Ej uppräknade kommunbidrag innebär risk för reduceringar avseende; hållbarhetsarbetet, kompetensstöd till värdkommunerna, försämrad service, återbetalning av projektmedel.	- Utveckling av förbundets syfte och ändamål - Effektivisering genom utvecklad samverkan mellan värdkommuner - Ökad finansiering av verksamheten via projektmedel - Ökad samverkan med externa aktörer - Prioriteringar
Taxor	Utebliven anpassning av taxor till kostnaden för lagstadgad tillsyn ger risker som ovan men medför också att gällande lagstiftning inte efterlevs samt riskerar en urholkning av myndighetsrollen.	- Taxor anpassas till kostnaden för lagstadgad tillsyn - Ökad kostnadseffektivitet

Pensionsförpliktelser

År/Tkr	2020	2019
Totala pensionsförpliktelser i balansräkningen		
Avsättning inklusive löneskatt	0	0
Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	3 808	3 628
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelse	3 808	3 628
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	5 561	5 234
Varav överskottsmedel	677	565
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	5 561	5 234
Återlånade medel*	-1 753	-1 606
Konsolideringsgrad**	146%	144%

* Summan av pensionsförpliktelse minus summan av förvaltade medel

** Förvaltade pensionsmedel dividerat med summan av pensionsförpliktelser

Händelser av väsentlig betydelse

- Coronapandemin har påverkat förbundets verksamhet i betydande utsträckning. I synnerhet myndighetsarbetet men även det strategiska arbetet har anpassats i syfte att förhindra smittspridning och skydda såväl personal som verksamhetsutövare och allmänhet. Miljö- och energikontoret har även utfört tillsyn enligt *lagen om åtgärder mot trängsel på serveringsställen*. Stor vikt har lagts på interna riktlinjer för att driva verksamheten på ett sätt som inte innebär risk för smitta hos personalen.
- Till följd av situationen med coronapandemin har betydande delar av det myndighetsrelaterade arbetet men även delar av det strategiska arbetet inte kunnat utföras i enlighet med gällande verksamhetsplaner. För det myndighetsreglerade arbetet innebär detta att en tillsynsskuld överförs till 2021. **Denna tillsynsskuld behöver till stora delar "nollas" under 2021, vilket kräver behov av extra resurser 2021.**
- Förbundets värdkommuner har fastställt fokus-/insatsområden för ett långsiktigt hållbarhetsarbete inom ramen för processen Hållbarhetskompass Dalssland.
- Direktionen har beslutat om en utredning kring förbundets fortsatta utveckling. Utredningsarbetet inleds under februari 2021.

- Miljö- och energikontoret har fortsatt sitt arbete med att utveckla verksamheten bl.a. genom tidsredovisning av myndighetsarbetet och ärendeuppföljning.
- Miljö- och energikontoret har fått lägga betydande resurser avseende förorenade områden, bl.a. till följd av arbetet med ansvarsutredning mm rörande Stigens industriområde samt med ärende rörande hantering av massor innehållande parkslide.
- Samtliga kvarvarande projekt där Dalsslands miljö- och energiförbund stod som huvudman vid HUV:s övergång till ny huvudman är slutredovisade. Det slutgiltiga ekonomiska utfallet till följd av övergången har reglerats mellan förbundet och den nya huvudmannen Innovatum AB.

En sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete 2020 redovisas som bilaga till helårsbokslutet.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Verksamhetens omfattning

Dalsslands miljö- och energiförbunds verksamhet bedrivs i enlighet med fastställd förbundsordning i samverkan med förbundets värdkommuner och omfattar ca 23 heltidstjänster. Dalsslands miljö- och energiförbund är huvudman för verksamheten. Verksamheten ska genom en effektiv och riskbaserad tillsyn, samt miljö- och energistrategiskt arbete bidra till ett hållbart samhälle. Globala, nationella och regionala miljömål ska implementeras i miljö- och energikontorets arbete och genomsyra både den operativa tillsynen, övrig tillsyn samt det miljö- och energistrategiska arbetet. Det energi- och klimatstrategiska arbetet samt energi- och klimatrådgivningen innefattar även Åmåls kommun.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Det myndighetsreglerade arbetet styrs av gällande lagstiftning. Dalsslands miljö- och energinämnd är ansvarig för det myndighetsreglerade arbetet. Resursbehovet för det myndighetsreglerade arbetet fastställs av nämnden i form av en lagreglerad resursbehovsutredning. Prioriteringar, målsättningar och inriktningar av det myndighetsreglerade arbetet fastställs årligen av nämnden i form av en tillsyns- respektive kontrollplan. Uppföljning sker löpande genom återrapporteringar till nämnden samt via del- och helårsbokslut.

Inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet beslutas av förbundets direktion i samverkan med värdkommunerna och miljö- och energinämnden. Inriktningen fastställs i en årlig verksamhetsplan. Uppföljning sker löpande genom återrapporteringar till direktionen samt via del- och helårsbokslut.

Direktionen fastställer budget för förbundet inom den ram som värdkommunerna enats om. Kommunbidrag till förbundet beslutas av respektive kommuns kommunfullmäktige. Nämnden föreslår taxor för nämndens verksamhet till direktionen. Direktionen beslutar om rekommenderade taxor till respektive kommuns kommunfullmäktige. Internkontroll för förbundets verksamhet fastställs och redovisas årligen till såväl nämnd som direktion.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. För ekonomin och verksamheten ska anges mål och riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Avstämning av god ekonomisk hushållning

Förbundets verksamheter skall bedrivas med god ekonomisk hushållning. Det innebär att förbundet ska ha en hög ekonomisk medvetenhet bland chefer och medarbetare samt att uppsatta mål för verksamheterna följs och ger de effekter som önskas från förbundets uppdragsgivare.

Ur ett finansiellt perspektiv betyder god ekonomisk hushållning att vi har att hålla oss till de ramar som våra medlemskommuner samt externa finansiärer beslutat om och samtidigt ha kontroll över kassalikviditeten.

För helåret 2020 har förbundet följande nettoresultat respektive budgetavvikelse

- Nettoresultat hela förbundet: 1 683 tkr.
- Slutlig reglering HUV:s övergång till Innovatum AB: - 202 tkr
- Nettoresultat miljö- och energikontoret: 1 884 tkr.
- Budgetavvikelse miljö- och energikontoret: 2 070 tkr.
- Total budgetavvikelse: 1 869 tkr.

Hållbar utveckling väst

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 3020

Belopp i tkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Budget 2020	Avvikelse 2020
Verksamhetens intäkter	145	859	0	145
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Summa intäkter	145	859	0	145
Kostnader				
Personalkostnader	0	372	0	0
Övriga kostnader	347	569	0	347
Finansiella kostnader	0	0	0	0
Summa kostnader	347	941	0	347
Årets resultat	-202	-82	0	-202

Ekonomi/finans

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 1010

Belopp i tkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Budget 2020	Avvikelse 2020
Verksamhetens intäkter	16 200	8 903	1 699	14 501
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Summa intäkter	16 200	8 903	1 699	14 501
Kostnader				
Personalkostnader	3 567	-145	0	3 567
Övriga kostnader	12 628	7 814	1 699	10 929
Finansiella kostnader	5	1 234	0	5
Summa kostnader	16 200	8 903	1 699	14 501
Årets resultat	0	0	0	0

Miljö och energikontoret

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 2010

Belopp i tkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Budget 2020	Avvikelse 2020
Verksamhetens intäkter	17 262	17 130	17 130	132
Intäkter kalkning	3 430	2 199		3 430
Finansiella intäkter	2	5	0	2
Summa intäkter	20 694	19 334	17 130	3 564
Kostnader				
Personalkostnader	12 710	13 730	14 362	-1 719
Övriga kostnader	2 633	2 883	2 954	-321
Kostnader kalkning	3 455	2 185	0	3 522
Finansiella kostnader	12	14	0	12
Summa kostnader	18 809	18 812	17 316	1 494
Årets resultat	1 884	500	-186	2 070

Ekonomisk analys

Budgetavvikelsen för miljö- och energikontoret beror i huvudsak på effekter på grund av coronapandemin enligt nedan:

- Lägre personalkostnader än budgeterat på grund av; reducerade arbetsgivaravgifter och ersättning för sjuklönekostnader med anledning av coronapandemin. Kraftigt ökad VAB-frånvaro hos personalen till följd av coronapandemin samt oväntat personalbortfall under perioden (bland annat vikarie som slutade i förtid). Personalbortfallen bedömdes inte möjliga att ersätta på grund av restriktionerna kring coronapandemin samt då den ekonomiska situationen var mycket osäker (åtminstone fram till maj månad 2020).
- Ekonomisk ersättning från regeringen för tillsyn mot trängsel på serveringsställen (ersättningens storlek var okänd under första halvåret 2020)
- Lägre kostnader än budgeterat för utbildningsinsatser på grund av coronapandemin
- Lägre kostnader än budgeterat för miljö- och energinämnden.
- Extra medel avsatta för utveckling av det miljö- och energistrategiska arbetet (186 tkr) under 2020 har inte använts. Dessa medel avses användas till projektet Grön infrastrukturplanering och ekosystemtjänster under 2021 och framåt.

Sammanfattande avstämning av verksamhetsmål och utförandet av verksamheten

Konkretiserade mål i kontrollplan och tillsynsplan

Målen i kontrollplanen för livsmedelskontroll har till fullo uppnåtts. Flertalet av målen i tillsynsplanen avseende tillsyn enligt miljöbalken och angränsande lagstiftning bedöms uppnåtts. För tre av målen finns dock avvikelser eller risk för avvikelser. Dessa tre mål redovisas och kommenteras nedan:

Mål 8: Radonhalten i samtliga flerbostadshus ska understiga 200 Bq senast 2020	Kartläggning av beståndet av flerbostadshus samt tillsyn med krav på mätningar och ev. åtgärder.	Förelägganden har utfärdats avseende flerbostadshus där mätningar ännu inte skett. Mätperioden sträcker sig till 30 april 2021.
--	--	---

Kommentar: Målsättningen har inte uppnåtts. Orsaken är resursbrist. Åtgärder är vidtagna och pågår för att nå målsättningen 2021 alternativt 2022.

Mål 9: Samtliga potentiellt förorenade områden inom riskklass 1–2 ska vara åtgärdsbedömda och vid behov åtgärdade senast 2050.	Miljökontorets tillsyn samt samverkan med länsstyrelse och kommuner.	Av 23 objekt är 4 åtgärdade, vilket medför 17 %. Arbeta med prioriterade objekt kommer fortsätta påföljande år.
--	--	---

Kommentar: Måläret är relativt långt fram i tiden. Det finns trots detta osäkerheter kring om målet kommer att nås. Arbetsområdet är komplext och tidskrävande och är också beroende av statliga bidrag för att kunna uppnås. Åtgärdstakten behöver bevakas noga fortsättningsvis för att bedöma möjligheten att nå målet.

Mål 10: samtliga 75 objekt som ska inventeras i branschklass 1–3 ska vara inventerade och riskklassade senast 2025.	Miljökontorets tillsyn samt samverkan med länsstyrelse och kommuner.	Inga av objekten är inventerade och riskklassade. Inventering har dock påbörjats på ett flertal. Områden inom riskklass 1-2 har prioriterats (se ovan).
---	--	---

Kommentar: Med nuvarande resurser bedöms det mycket tveksamt om målet kommer att kunna nås. Nämnden bör analysera målsättningen avseende bl.a. möjligheter, behov, prioriteringar och resurser.

En utförlig redovisning av de konkretiserade målen redovisas i bilaga 1

Utförandet av myndighetsuppdraget och det strategiska arbetet

Både myndighetsarbetet och det strategiska arbetet har påverkats i betydande omfattning av covid-19. Arbetet har fått anpassats utifrån förutsättningar och restriktioner till följd av covid-19.

Den styrda tillsynen avseende verksamheter mer årlig kontrollavgift/tillsynsavgift har i huvudsak utförts enligt plan. Livsmedelskontrollen är dock inte helt i enlighet med upprättad kontrollplan till följd av covid-19. Det finns därför en kontrollskuld som behöver hanteras under 2021. Kontroll avseende trängsel på serveringsställen har utförts enligt den lagstiftning som trädde i kraft under året.

Den behovsprioriterade tillsynen har till följd av covid-19 anpassats och till betydande delar inte kunnat utföras enligt tillsynsplanen. Det finns därför ett tillkommande ackumulerat behov av tillsyn 2021.

Den händelsestyrda tillsynen (inkommande ärenden) har utförts, dock har viss anpassning varit nödvändig till följd av pandemin. Den skattefinansierade tillsynen (bl.a. rådgivning, planeringsfrågor och tillsyn som inte kan avgiftsfinansieras) har utförts och anpassats utifrån pandemin. Betydande resurser har lagts kring rådgivning avseende covid-19.

Arbetet för ledning, kansli och administration har påverkats i stor omfattning av covid-19, varför arbetet med verksamhetsutveckling inte fullt ut har kunnat bedrivas som planerat under året. Bristerna i ekonomisystemet Xledger har medfört ett betydande merarbete.

Det miljö- och energistrategiska arbetet har i huvudsak utförts enligt plan, men anpassats utifrån situationen med covid-19. Vissa av projekten har krävt omdisponeringar/anpassningar till följd av covid-19, men bedöms kunna genomföras enligt gällande projektplan/gällande projektvillkor. Miljöledningsarbetet har inte kunnat utföras helt enligt plan på grund av covid-19, resursbrist hos förbundet samt då kommunerna varit i olika faser för integration av miljöledningsfrågorna i sina styr- och ledningssystem.

En utförlig redovisning av myndighetsuppdraget och det strategiska arbetet redovisas i bilaga 1.

Balanskravsresultat

Balanskravet är lagstadgat enligt kommunallagen och innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna. Ett negativt balanskravsresultat ska regleras under de närmast följande tre åren.

År/Tkr	2020	2019	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	1 684	418	550
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 684	418	550
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserven	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserven	0	0	0
= Årets balanskravsresultat	1 684	418	550

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda

	2020-12-31		2019-12-31	
	Antal	varav män	Antal	varav män
Miljö- och energikontor inkl kansli (fast anställda)	23	5	23	5
Summa	23	5	23	5

Förväntad utveckling

Faktorer som påverkar förbundets utveckling i form av möjligheter, förväntningar och kända förhållanden

- En utredning om förbundets fortsatta utveckling har nyligen initierats (februari 2021). Resultatet av denna utredning kommer att ha stor inverkan på den förväntade utvecklingen av förbundet. Utredningen bedöms också ha inverkan på värdkommunernas förväntade utveckling. En eventuell utvidgning av förbundets uppdrag genom att lämpliga funktioner inom värdkommunerna samordnas inom förbundets ram, bedöms kunna ge möjligheter till samordningsvinster, kostnadseffektivisering, stärkt kompetens, förbättrad service och ett mer proaktivt arbetssätt. Även en utvecklad samverkan mellan värdkommunerna kring frågor där förbundets medverkan förväntas och/eller är viktig har betydelse för förbundets fortsatta utveckling. En sådan utvecklad samverkan mellan värdkommunerna ger förbundet möjlighet att optimera sina resurser i kommungemensamma processer istället för att driva sådana processer enskilt i varje kommun. I nämnda utredning ska även en översyn av ekonomiska grundprinciper, ansvar, roller, uppdrag och förväntningar mellan förbundet och värdkommunerna tydliggöras. Ett tydliggörande av dessa faktorer har stor betydelse för förbundets fortsatta utveckling.
- Kommunbidragen till förbundet ligger idag på samma nivå som 2019. I budgetprocessen för 2021 tilläts heller inte någon uppräknig av förbundets taxor för att kompensera för de reella kostnaderna som finns för den lagstadgade tillsyn som är ett av förbundets kärnuppdrag. Om sådana ställningstaganden skulle fortsätta riskerar det att leda till en successiv nedmontering av förbundets möjligheter att klara sitt uppdrag. Att inte ha en tillräcklig kostnadstäckning för den lagstadgade tillsynen via taxan är inte heller förenligt med gällande lagstiftning och riskerar att leda till en urholkad myndighetsfunktion. Det är angeläget att fortsatta principer kring dessa frågor klargörs i utredningen av förbundets fortsatta utveckling.
- En fortsatt utveckling av såväl förbundet som värdkommunerna kring faktorer/områden där varken förbundet eller värdkommunerna har full rådhg, men som är viktiga för en fortsatt utveckling av förbundet och värdkommunerna, kräver utvecklad samverkan med externa aktörer. Möjligheterna att ta fram gemensamma processer och arbetssätt mellan såväl värdkommunerna som mellan värdkommunerna och förbundet för en utvecklad och strukturerad samverkan med externa aktörer, bedöms ha stor betydelse för den förväntade utvecklingen för såväl förbundet som värdkommunerna.
- Förbundets värdefullaste tillgång är kompetent personal och det är avgörande att ha fortsatt tillgång till sådan för förbundets fortsatta utveckling. En viktig faktor för fortsatt tillgång till kompetent personal bedöms vara de framtida förutsättningarna för förbundet. I det sammanhanget bedöms det vara viktigt att frågor avseende förbundets fortsatta utveckling präglas av en samsyn kring behovet av samverkan och värdet av kompetent personal samt vilja till just utveckling även i ekonomiskt ansträngda situationer.

Resultaträkning

Belopp i tkr		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Budget 2020	Avvikelse 2020
Verksamhetens intäkter	Not 2	34 962	29 804	17 130	17 832
Verksamhetens kostnader	Not 3	-32 659	-28 145	-17 316	-15 343
Avskrivningar	Not 4	-605	-1 226	0	-605
Verksamhetens nettokostnader		1 698	433	-186	1 884
Finansiella intäkter	Not 5	2	5	0	2
Finansiella kostnader	Not 6	-17	-20	0	-17
Resultat efter finansiella poster		1 684	418	0	1 869
Extraordinära poster		0	0	0	0
<i>Årets resultat</i>		<i>1 684</i>	<i>418</i>	<i>-186</i>	<i>1 869</i>

Nettoresultat

Belopp i tkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Budget 2020	Avvikelse 2020
Ekonomi/finans (tidigare del av kansli)	0	0	0	0
Miljö- och energikontoret	1 884	500	-186	2 070
Hållbar utveckling väst	-202	-82	0	-202
Summa	1 683	418	-186	1 868

Balansräkning

Belopp i tkr	Bokslut 2020	Bokslut 2019
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	0	0
Finansiella anläggningstillgångar	Not 7 4 375	0
Summa anläggningstillgångar	4 375	0
Omsättningstillgångar		
Fordringar	Not 8 6 975	8 203
Kassa och bank	Not 9 3 898	5 777
Summa omsättningstillgångar	10 873	13 980
SUMMA TILLGÅNGAR	15 248	13 980
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital	Not 10 5 369	3 685
varav årets resultat	1 684	418
Skulder		
Långfristiga skulder	Not 11 0	0
Kortfristiga skulder	Not 12 9 879	10 294
Summa skulder	9 879	10 294
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER	15 248	13 979
Soliditet	35.2%	26.4%

Finansieringsanalys

Belopp i tkr		Bokslut 2020	Bokslut 2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	Not 10	1 684	418
Justering för av- och nedskrivningar		0	1 226
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>1 684</i>	<i>1 644</i>
Ökning (-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	Not 8	1 228	-1 902
Ökning (+)/minskning(-) kortfristiga skulder	Not 12	-415	2 228
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 497	1 970
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar		0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			
Investering i finansiella anläggningstillgångar			
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån			
Amortering av skuld	Not 11		-760
Ökning av långfristiga fordringar	Not 7	-4 375	
Minskning av långfristiga fordringar			606
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-4 375	-154
Periodens kassaflöde		-1 879	1 816
Likvida medel vid årets början		5 777	3 961
Likvida medel vid periodens slut		3 898	5 777

Notförteckning

Not 1 Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bland annat innebär att:

- **Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.**
- **Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.**
- **Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.**
- **Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.**

I slutet av 2019 slutade servern, där ekonomisystemet var installerat att fungera. För att kunna upprätta ett bokslut och årsredovisning återskapades redovisning baserat på kända saldon fram till i början av december. Bokslutet upprättades sedan efter dessa resultatsaldon och med återskapade fordringar och skulder. Vid avstämning av 2020 års redovisning uppdagades att intäkter på 100 tkr borde bokförts på redovisningsåret för 2019. Felet bedöms inte som väsentligt och intäkterna har bokförts i år och belastar därmed 2020 års resultat.

Pensioner

Förpliktelse för pensionsåtaganden för anställda i förbundet är beräknade enligt RIPS19.

Notförteckning

Belopp i tkr	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Not 2 Verksamhetens intäkter		
Årsavgifter tillsyn	2 750	2 630
Tillsyns- och prövningsavgifter	2 120	2 236
Bidrag kalkning	3 430	2 107
Projektfinansiering HUV (Energimyndighet, VGR, Länsstyrelsen mfl.)	145	859
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Bengtsfors	3 323	3 327
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Dals Ed	1 630	1 626
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Färgelanda	2 235	2 235
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Mellerud	3 180	3 182
Bidrag energisamverkan (VHT 2251)	706	707
Bidrag energimyndighet (VHT 2251)	691	680
Försälj tjänst energi och klimatrådgivning till annan kommun	176	176
EU-bidrag (SGO)	0	0
Intäkter bibliotekssystem	0	481
Intäkter lönesystem HR+	2 072	2 164
Intäkter implementering HR-system	1 285	0
Intäkter ekonomisystem Agresso	620	1 352
Intäkter VA-system	319	174
Intäkter plan/bygg-system	101	86
Intäkter fastighetsbolagen	0	2
Intäkter ekonomisystem Xledger	8 179	4 651
Extern finansiering av projekt hos miljökontoret	1 550	743
Övriga intäkter	451	386
S:a verksamhetens intäkter	34 962	29 804
Not 3 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	13 399	14 148
Hyror	520	494
Material	110	268
Köpta tjänster	13 956	9 292
Kostnad för revision	50	50
Övriga kostnader	4 623	3 893
S:a verksamhetens kostnader	32 659	28 145
Not 4 Avskrivningar		
Avskrivning ekonomisystem	0	621
Avskrivning Löne/PA-system	605	605
S:a avskrivningar	605	1 226

Avskrivning enligt plan grundas på inventariernas ursprungliga anskaffningsvärde och fördelas över den beräknade nyttjandeperioden, affärssystem 10 år och övriga inventarier 5 år
Avskrivningarna för Löne/PA-system blev helt avskrivna under 2020

Notförteckning

Belopp i tkr	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Not 5 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter kundfordringar	2	5
Valutakursvinster	0	0
S:a finansiella intäkter	2	5
Not 6 Finansiella kostnader		
Dalsslands Sparbank Ekonomisystem	0	3
Dalsslands Sparbank Löne/PA-system	3	5
Dalsslands Sparbank bibliotekssystem	0	0
Övriga räntekostnader	4	0
Övriga finansiella kostnader	10	12
S:a finansiella kostnader	17	20
Not 7 Finansiella anläggningstillgångar		
Långfristiga fordringar	4 375	0
S:a finansiella anläggningstillgångar	4 375	0
Not 8 Kortfristiga fordringar		
Övriga kortfristiga fordringar	0	606
Kortfristig del av långfristig fordran	1 094	0
Kundfordringar	2 993	210
Skattekonto	117	101
Moms	936	827
Lönefordran	-70	-1
Förutbetalda hyror	10	99
Förutbetalda kostnader	46	615
Upplupna intäkter	1 512	5 746
Periodiseringsfordringar	337	0
S:a kortfristiga fordringar	6 975	8 203
Not 9 Kassa och bank		
Bank	3 898	5 777
S:a kassa och bank	3 898	5 777
Not 10 Eget kapital		
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	3 685	3 267
Årets resultat	1 684	418
Utgående balans eget kapital	5 369	3 685
- varav saldo Hållbar utveckling Väst		
Ingående värde	363	445
Årets resultat	-202	-82
Utgående värde	161	363

Notförteckning

Belopp i tkr	Bokslut 2020	Bokslut 2019
- varav saldo Miljönämnd		
Ingående värde	3 322	2 822
Överfört från Kansli, Inköp och Energisamverkan	0	0
Årets resultat	1 886	500
Utgående saldo	5 208	3 322
Not 11 Långfristiga skulder		
Ingående skuld	0	760
Nya lån	0	0
Amortering inom 1 år, återföring	0	0
Amortering enligt plan	0	-760
S:a långfristiga skulder	0	0
Kreditgivare		
DS Löne/PA system	0	760
S:a kreditgivare	0	760
Not 12 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	790	1 684
Kommande års amortering	0	760
Utgående moms	544	98
Arbetsgivaravgifter/ kollektiva avgifter	293	254
Preliminärskatt	266	225
Semesterlöneskuld	757	682
Pensionskostnader individuell del	440	426
Särskild löneskatt individuell del	446	568
Övriga kortfristiga skulder	573	160
Inkomstförskott	5 770	5 437
S:a kortfristiga skulder	9 879	10 294
<i>Beviljad checkkredit 6000 tkr.</i>		
Not 13 Överskottsfond, tjänstepensioner		
Överskottsmedel	14	18
S:a överskottsfond	14	18

Ekonomienheten
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Taxor 2022 för myndighetsutövning Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förslaget till taxor för 2022 för NÄRF avseende myndighetsutövning.

Ärendebeskrivning

Direktionen beslutade 2021-06-15, § 22 att fastställa taxor 2022 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Taxan föreslås gälla fr.o.m. 2022-01-01.

Taxorna räknas upp enligt kostnadsprisindex (KPI) för material och enligt lönerrevision för personalkostnader. Avtalsbundna intäkter räknas upp enligt avtalets bestämmelser. År 2022 är medlemsbidraget uppräknat med 1,9 %, KPI är 1,58 % (jan 2020/jan 2021) och beräknad lönerrevision 2,3 %.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:

Här skriver ni vart beslutet ska skickas

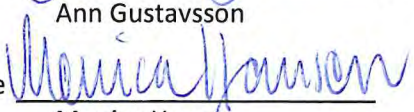
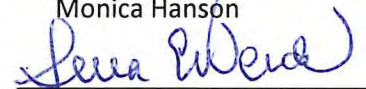
Sammanträdesprotokoll för Direktionen NÄRF

Plats och tid	Norra Älvsborgs Räddningstjänst, Trollhättan kl.09:00-10:30
Beslutande	Monica Hanson (S) Trollhättan, Ordförande Kjell Nilsson (S) Vänersborg Pia Fogelberg (M) Trollhättan Lena Eckerbom Wendel (M) Vänersborg Magnus Bandgren (C) Färgelanda Roland Björndahl (M) Mellerud
Övriga deltagande	Malin Johansson (S) Trollhättan, ej tjänstgörande ersättare Kenneth Borgmalm (S) Vänersborg, ej tjänstgörande ersättare Dan Åberg (M) Vänersborg, ej tjänstgörande ersättare Hans Därnemyr, förbundschef/räddningschef Anders Gillek stf. räddningschef Bodil Bramfors, ekonomichef Ann Gustavsson, förvaltningsassistent Andreas Johansson, Kommunal Helené Sagerström, Vision Caroline Larsson, Sveriges Ingenjörer

Utses att justera Lena Eckerbom Wendel

Justeringens plats och tid Brandstationen Trollhättan

Underskrifter

Sekreterare	 Ann Gustavsson	Paragraf	18-29
Ordförande	 Monica Hanson		
Justerande	 Lena Eckerbom Wendel		

§ 22 Beslut om taxor 2022 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Förbundet har tagit fram förslag till taxor 2022 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Taxorna räknas upp enligt KPI för material och enligt lönerrevision för personalkostnader. Avtalsbundna intäkter räknas upp enligt avtalets bestämmelser. År 2022 är medlemsbidraget uppräknat med 1,9 %, KPI är 1,58 % (jan 2020/ jan 2021) och beräknad lönerrevision 2,3 %.

I texten i inledningen av dokumentet föreslås en korrigerig av texten:

"Förbundschefen i NÄRF kan besluta om avvikelse i taxan. Sådant beslut ska förtecknas och redovisas till förbundets direktion."

Förslaget innebär att sista meningen tas bort då texten inte styrks i något styrdokument.

Taxa för uthyrning av förbundets båtar har tillkommit då det saknades i tidigare taxor.

Direktionen föreslås besluta att fastställa den nya taxan för år 2022. Taxan ska gälla fr.o.m. 2022-01-01. Taxor avseende myndighetsutövning ska därefter översändas till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för fastställelse.

Direktionens beslut

Direktionen beslutade att fastställa taxor 2022 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Taxan föreslås gälla fr.o.m. 2022-01-01. Direktionen beslutade vidare att tillsända taxor 2022 avseende myndighetsutövning till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för fastställelse.

Direktionen beslutade att låta meningen kvarstå att beslut om avvikelser i taxan ska förtecknas och redovisas för direktionen. Sådana beslut ska förtecknas i listan för delegationsärenden.

FÖRSLAG

Taxor 2022

Tillsyn och tillstånd

Gäller från 2022-01-01

INNEHÅLL

1. Allmän information.....	3
Uppräkning	3
Fastställelse	3
2. Tillsyn och tillstånd.....	4
Beräkning av avgift och faktorindelning	4
Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO.....	4
Tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor, LBE.....	4
Tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor, LBE	4
3. Faktorer för olika byggnader och anläggningar	5
Riskvärdering av tillsynsverksamheter enligt LSO	5
Ytterligare påverkansfaktorer.....	5
Låg riskbild (tematillsyn) – 4 faktorer	5
Begränsad riskbild – 5 faktorer.....	6
Hög riskbild – 5 faktorer	7
Omfattande riskbild – 6 faktorer	8
4. Tillstånd brandfarliga och explosiva varor	9
Brandfarliga varor	9
Explosiva varor.....	9
5. Tillsyn brandfarliga och explosiva varor.....	10
Brandfarliga varor	10
Explosiva varor.....	10

1. Allmän information

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) genomför tillsyn och handlägger tillstånd på uppdrag av förbundets medlemskommuner. Denna myndighetsutövning utförs enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Grundprincipen för avgiften är att handläggningen ska ske till självkostnadspris.

Påbörjad timme räknas som hel timme.

Avseende taxor för myndighetsutövning gäller det som står under aktuell paragraf, inga avvikelser får förekomma.

Uppräkning

Personalkostnader uppräknas enligt budgeterad lönerrevision (*AKI).

Beräknad AKI för 2022 = 2,3 %

*AKI = Arbetskostnadsindex

Fastställelse

Taxor och avgifter beträffande myndighetsutövning har fastställts av medlemskommunernas kommunfullmäktige enligt nedan.

Färgelanda kommun	2021-XX-XX KF§XX, dnr 2021/XX
Melleruds kommun	2021-XX-XX §XX, dnr KS 2021/XX
Trollhättans stad	2021-XX-XX KF§XX, dnr 2021/XX
Vänersborgs kommun	2021-XX-XX §XX, dnr KS 2021/XX

2. Tillsyn och tillstånd

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund får enligt 5 kap. 4 § i lagen om skydd mot olyckor (LSO) ta ut avgift, enligt taxan, vid tillsyn av en byggnad eller anläggning som omfattas av bestämmelserna i 2 kap. 2 § i LSO. Tillsyn enligt LSO beslutas i förbundets tillsynsplan.

Taxan reglerar även avgift för regelbunden tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Beräkning av avgift och faktorindelning

Grundbeloppet för tillsyn och tillstånd justeras en gång om året, i samband med att ny taxa fastställs av medlemskommunernas kommunfullmäktige. Beräkning av avgift sker genom att grundbeloppet multipliceras med den faktor som gäller för verksamheten enligt tabeller i avsnitt 3-5.

Avgiften innefattar ersättning för genomgång av nödvändiga handlingar, tillsyn, resor och dokumentation.

Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO

Faktorerna för tillsyn enligt LSO baserar sig på riskvärdering av verksamheter, där en låg riskbild för olyckor ger lägre faktor och en hög riskbild högre faktor. Riskbilden delas in i fyra kategorier för verksamheter och är ett mått på hur omfattande en tillsyn är.

Uppföljning av föreläggande vid tillsyn enligt LSO debiteras ägare eller nyttjanderättsinnehavare genom timdebitering. Vid händelsestyrd tillsyn bestäms avgiften genom timdebitering enligt gällande taxa.

Tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor, LBE

Faktor för tillsyn för brandfarliga varor grundar sig på hur många hanteringsställen som finns i verksamheten. Definition av hanteringsställe finns i dokumentet "Rapport för taxa LBE 2021" som är en bilaga till beslutade taxor. Vid tillsyn av explosiva varor bestäms faktorn av produkternas begärlighetsgrad, det vill säga hur stöldbegärlig varan är. Om följderna av tillsyn innebär krav på åtgärder av brister genom förelägganden och uppföljning ger det en förhöjd avgift.

Efter tillsyn enligt LBE debiteras tillståndshavaren.

Tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor, LBE

I handläggning av tillstånd enligt LBE ingår ett avsyningsbesök samt anmälan och godkännande av föreståndare. I de fall det krävs fler än en avsyning debiteras sökanden för handläggning enligt gällande taxa, timdebitering.

Avgift för tillståndshantering debiteras sökanden efter beslut i tillståndsärende.

Grundbelopp/ timdebitering

Tillsyn/tillstånd (AKI)	Enhet	Summa
Grundbelopp	faktor	1 119
Uppföljning av tillsyn	tim	1 119

3. Faktorer för olika byggnader och anläggningar

Riskvärdering av tillsynsverksamheter enligt LSO

Indelningen av tillsynsverksamheter har tagits fram som ett underlag för tillsynsplanering inom NÄRF:s fyra medlemskommuner. De olika kategorierna bestäms utifrån vilka typer av risker de är förknippade med och hur omfattande de är. Stöd till dessa bedömningar har hämtats från bland annat Boverkets författningssamling, BFS 2011:6, med ändringar till och med BFS 2019:2, Boverkets byggregler (BBR), Statens räddningsverks föreskrifter, SRVFS 2003:10 och SRVFS 2004:4.

Ytterligare påverkansfaktorer

Det finns ett antal faktorer som ger upphov till att en verksamhet är mer riskfylld men som inte grundar sig i vilken typ av verksamhet som bedrivs.

Om någon av dessa omständigheter råder kan verksamheten flyttas upp ett steg i de olika kategorierna:

- Verksamhet som bedrivs i en byggnad med ett stort kulturhistoriskt värde
- Verksamheter med komplexa skyddssystem.
 - Exempelvis skyddssystem som inte beskrivs inom bygglagstiftning eller genom att de har framtagits genom analytisk dimensionering.

Låg riskbild (tematillsyn) – 4 faktorer

Låg riskbild kännetecknas av följande bedömningsgrunder:

- Verksamheten kan innefatta ett mindre antal personer med följande förutsättningar;
 - God lokalkännedom
 - Ej alkoholpåverkade
- Riskkällor och brandbelastning med liten omfattning i förhållande till antal personer och verksamhetstyp.
- Verksamheten bedrivs inom en byggnad med enkel byggnadsutformning.

Exempel på verksamheter som förväntas ha en låg riskbild:

- Förskolor eller skolbarnomsorg med upp till 90 barn
 - Markplan
 - Bedrivs dagtid
- Inrättningar i vård och omsorg för färre än tre personer
 - Hjälptbehov vid utrymning
 - Markplan
 - Bedrivs dagtid
 - Exempelvis behovsprövad daglig verksamhet.
- Samlingslokaler som maximalt kan användas av 50-150 personer
 - Alkohol serveras i begränsad omfattning
 - Låg brandbelastning (<800 MJ/m²)
 - Exempelvis bygdegårdar.
- Vattennära områden
 - Enligt SRVFS 2007:5
- Flerbostadshus, kontor eller liknande med 4–10 våningar ovan mark

Begränsad riskbild – 5 faktorer

Begränsad riskbild kännetecknas av följande bedömningsgrunder:

- Verksamheten kan innefatta ett begränsat antal personer med följande förutsättningar;
 - Hjälptbehov vid utrymning
 - Alkoholpåverkade
 - Utan god lokalkännedom
 - Sovandes
- Riskkällor och brandbelastning med begränsad omfattning i förhållande till antal personer.
- Verksamheten bedrivs inom en byggnad med viss komplexitet avseende byggnadsutformning.
- Boendeverksamhet inom vilka personer delar brandrisker och inte själva bestämmer vem de bor med.

Exempel på verksamheter som förväntas ha en begränsad riskbild:

- Förskolor eller skolbarnomsorg.
 - Ej i markplan, eller
 - fler än 90 barn, eller
 - bedrivs nattetid.
- Inrättningar för vård och omsorg med 3–20 personer.
 - Hjälptbehov vid utrymning
 - Kan bedrivas nattetid
 - Exempelvis behovsprövade särskilda boenden.
- Gemensamhetsboende för 3-36 personer.
 - Exempelvis HVB.
- Hotellverksamhet eller liknande med plats för maximalt 49 boende.
 - Exempelvis hotell, vandrarhem eller anläggningsboende.
- Samlingslokaler som maximalt används av 50-150 personer.
 - Hög brandbelastning (>800Mj/m²), eller
 - alkohol serveras i mer än begränsad omfattning
 - Exempelvis restauranger med serveringstillstånd.
- Samlingslokaler som används av 151-300 personer.
 - Låg brandbelastning (<800 Mj/m²), eller
 - Alkohol serveras i begränsad omfattning
 - Exempelvis skolor, restauranger utan serveringstillstånd eller vissa livsmedelsbutiker.
- Industriverksamhet med 20-150 personer sysselsatta samtidigt.
 - Låg brandbelastning (<800 Mj/m²)
- Flerbostadshus, kontor eller liknande med fler än tio våningar och upp till 16 våningar ovan mark.

Hög riskbild – 5 faktorer

Hög riskbild kännetecknas av följande bedömningsgrunder:

- Verksamheten kan innefatta ett stort antal personer med följande förutsättningar;
 - Hjälptbehov vid utrymning
 - Alkoholpåverkade
 - Utan god lokalkännedom
 - Sovandes
- Riskkällor och brandbelastning med stor omfattning i förhållande till antal personer.
- Verksamheten bedrivs inom en byggnad med komplex byggnadsutformning.
- Boendeverksamhet inom vilka personer delar brandrisker och inte själva bestämmer vem de bor med.
- Verksamhet med stor miljö- eller hälsorisk på grund av hantering av farliga ämnen.

Exempel på verksamheter som förväntas ha en hög riskbild:

- Inrättningar för vård och omsorg för 21-150 personer som har hjälptbehov vid utrymning.
 - Exempelvis vårdcentraler och behovsprövade boenden.
- Gemensamhetsboende för fler än 36 personer.
 - Exempelvis HVB.
- Hotellverksamhet eller liknande med plats för 50-250 boende.
 - Exempelvis hotell, vandrarhem eller anläggningsboende.
- Samlingslokaler som maximalt kan används av 151-300 personer.
 - Hög brandbelastning ($>800\text{Mj/m}^2$), eller
 - alkohol serveras i mer än begränsad omfattning
 - Exempelvis mindre galleria, shoppingcenter, arkiv eller restaurang/nattklubb med serveringstillstånd.
- Samlingslokaler som maximalt kan används av 301-600 personer.
 - Låg brandbelastning ($<800\text{Mj/m}^2$), eller
 - alkohol serveras i begränsad omfattning
 - Exempelvis större skola, livsmedelsbutik, biograf.
- Industriverksamhet med 20-151 personer sysselsatta samtidigt.
 - Hög brandbelastning ($>800\text{Mj/m}^2$).
- Industriverksamhet med 151-300 personer sysselsatta samtidigt.
- Verksamheter som bedriver miljö- eller hälsofarlig verksamhet.
 - Tillstånd enligt 9 kap miljöbalken (1998:808).
- Flerbostadshus, kontor eller liknande med fler än 16 våningar ovan mark.
- Garage med ett plan under mark och med en yta större än $2\,000\text{ m}^2$.

Omfattande riskbild – 6 faktorer

Omfattande riskbild kännetecknas av följande bedömningsgrunder:

- Verksamheten kan innefatta ett stort antal personer med följande förutsättningar;
 - Hjälpbbehov vid utrymning
 - Alkoholpåverkade
 - Utan god lokalkännedom
 - Sovandes
 - Inlåsta
- Riskkällor och brandbelastning med stor omfattning i förhållande till antal personer.
- Verksamheten bedrivs inom en byggnad med komplex byggnadsutformning.
- Boendeverksamhet inom vilka personer delar brandrisker och inte själva bestämmer vem de bor med.
- Verksamhet med stor miljö- eller hälsorisk på grund av hantering av farliga ämnen.
- Verksamheter där det finns riskkällor och som kan ge upphov till omfattande skador för tredje part.

Exempel på verksamheter som förväntas ha en omfattande riskbild:

- Inrättningar för vård och omsorg för fler än 150 personer som har hjälpbehov vid utrymning.
 - Exempelvis sjukhus och behovsprövade boenden.
- Hotellverksamhet eller liknande med plats för fler än 250 boende.
 - Exempelvis stora hotell eller anläggningsboende.
- Lokaler med personer som är inlåsta.
 - Exempelvis arrestlokal, kriminalvårdsanstalt eller rättspsykiatri.
- Samlingslokaler som maximalt kan används av fler än 300 personer.
 - Hög brandbelastning ($>800\text{Mj/m}^2$) eller,
 - alkohol serveras i mer än begränsad omfattning
 - Exempelvis större galleria, shoppingcenter, eller restaurang/nattklubb med serveringstillstånd.
- Samlingslokaler som maximalt kan används av fler än 600 personer.
- Fritidsanläggningar med platser för fler än 1 000 personer, helt eller delvis under tak.
- Industriverksamhet som har fler än 300 personer sysselsatta samtidigt eller som är större än $5\,000\text{m}^2$.
- Garage med fler än ett plan under mark och med en yta större än $2\,000\text{m}^2$
- Vissa tunnlar som är längre än 500 meter.

4. Tillstånd brandfarliga och explosiva varor

Brandfarliga varor	Faktor
Avslag på ansökan <i>Då ansökan avslås debiteras den sökande för nedlagd arbetsinsats och dokumentation.</i>	1,5
Anmälan av ny föreståndare <i>Anmälan av ny föreståndare för hantering (ej i samband med tillståndsansökan)</i>	1
Avsugning <i>En avsugning ingår i tillståndshanteringen. Vid behov av fler avsugningar tillkommer avgift.</i>	Timdebitering
Ändring av gällande tillstånd <i>Ändringar i form av komplettering, förändring, förläggning, ägarbyte etc. Gäller under tillståndets giltighetstid.</i>	3
Tillstånd för mindre omfattande hantering <i>För mindre verksamheter, exempelvis hantering av gasol på restaurang eller brandfarliga varor i försäljningslokal. Hantering av mindre behållare eller endast en cistern.</i>	6
Tillstånd för hantering <i>För medelstora verksamheter, exempelvis bensinstationer, transportdepåer, mindre industrier eller endast en cistern.</i>	13
Tillstånd för omfattande hantering <i>För stora verksamheter, exempelvis industrier och liknande, flera cisterner eller stora hanterade mängder.</i>	20
Speciella fall <i>Vid ansökan som innebär utökad handläggningstid, exempelvis på grund av ej kompletta ansökningshandlingar eller ärenden som på annat sätt kräver stor arbetsinsats debiteras ärendet löpande.</i>	Timdebitering
Explosiva varor	Faktor
Avslag på ansökan <i>Då ansökan avslås debiteras den sökande för nedlagd arbetsinsats och dokumentering.</i>	1,5
Ändring av gällande tillstånd <i>Ändringar i form av komplettering, förändring, ägarbyte etc. Gäller under tillståndets giltighetstid.</i>	3
Godkännande av ny föreståndare <i>Godkännande av ny föreståndare till hanteringen (ej i samband med tillståndsansökan).</i>	3
Avsugning <i>En avsugning ingår i tillståndshanteringen. Vid behov av fler avsugningar.</i>	Timdebitering
Tillstånd för hantering utan förvaring <i>Ingen förvaring av explosiva varor, enbart överföring, användning och annan hantering.</i>	3
Tillstånd för småskalig hantering <i>Exempelvis hobbyverksamhet upp till 3 kg.</i>	3
Tillstånd för mindre omfattande hantering <i>För verksamheter med hantering av upp till 100 kg explosiva varor.</i>	6
Tillstånd för hantering <i>För verksamheter med hantering av mer än 100 kg explosiva varor.</i>	13
Speciella fall <i>Vid ansökan som innebär utökad arbetsinsats, exempelvis på grund av ej kompletta ansökningshandlingar eller ärenden som på annat sätt kräver stor arbetsinsats, debiteras ärendet löpande.</i>	Timdebitering

5. Tillsyn brandfarliga och explosiva varor

Brandfarliga varor

Typ av debitering	Antal hanteringsställen	Faktor
Tillsynsärende utan brist	1-5	2,5
Tillsynsärende utan brist	5-10	3,0
Tillsynsärende utan brist	10-20	4,0
Tillsynsärende utan brist	>20	Timdebitering
Vid brister tillkommer:		
Föreläggande per beslutspunkt		0,3
Uppföljning genom dokumentation		0,3
Uppföljning genom platsbesök		1,0

Explosiva varor

Typ av debitering	Faktor
Tillsynsärende utan brist; fyrverkeri, pyroteknisk utrustning, nödbloss och liknande. Begärlighetsgrad C	2,5
Tillsynsärende utan brist; ammunition, röksvagt krut, pyrotekniska satser och liknande. Begärlighetsgrad B	2,5
Tillsynsärende utan brist; sprängämne, detonerande stubin, sprängkapslar och liknande. Begärlighetsgrad A	2,5
Utökad tillsyn med avseende på användning och hantering av explosiv vara på arbetsplats	Timdebitering
Vid brister tillkommer:	
Föreläggande per beslutspunkt	0,3
Uppföljning genom dokumentation	0,3
Uppföljning genom platsbesök	1,0

*Kommunfullmäktige
NÄRF:s medlemskommuner*

Begäran om antagande av taxor 2022, NÄRF

Direktionen beslutade 2021-06-15, § 22 att fastställa taxor 2022 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Taxan föreslås gälla fr.o.m. 2022-01-01. Direktionen beslutade vidare att tillsända taxor 2022 avseende myndighetsutövning till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för antagande.

Förbundet översänder härmed förslag till taxor avseende myndighetsutövning för år 2022 för antagande av kommunfullmäktige inom respektive medlemskommun.

Trollhättan 2021-06-18

Ann Gustavsson
Förvaltningsassistent

Bilagor:

Sammanträdesprotokoll Direktionen NÄRF 2021-06-15, §22
Taxor 2022, Myndighetsutövning, för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Sändlista:

Färgelanda kommun
458 80 Färgelanda

Melleruds kommun
464 80 Mellerud

Trollhättans Stad
461 83 Trollhättan

Vänersborgs kommun
462 85 Vänersborg

Innehåll

ALLMÄN INFORMATION	2
<i>Uppräkning</i>	2
4. REGELBUNDEN TILLSYN, ANSÖKAN ETC.	3
INLEDANDE BESTÄMMELSER	3
BERÄKNING AV AVGIFT	3
<i>Taxa myndighetsutövning</i>	3
4.1 OBJEKTSFAKTORER FÖR OLIKA BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR	4
4.2 TILLSTÅND BRANDFARLIGA OCH EXPLOSIVA VAROR	5

FÖRSLAG

Allmän information

Taxor och avgifter beträffande myndighetsutövning fastställs av medlemskommunernas kommunfullmäktige.

Föreslagen taxa fastställd av respektive ägarkommuns kommunfullmäktige

Färgelanda 2019-XX-XX

Mellerud 2019-XX-XX

Trollhättan 2019-XX-XX

Vänersborg 2019-XX-XX

§ xx, dnr 5010–2019-xx-xx

Uppräkning

Förslaget grundar sig på budgeterad lönerrevision 2020 (2,17 %).

FÖRSLAG

4. Regelbunden tillsyn, ansökan etc.

Inledande bestämmelser

Kommunalförbundet får enligt 5 kap. 4 § i Lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) ta ut avgift vid tillsyn av en byggnad eller anläggning som omfattas av bestämmelserna i 2 kap. 2 § i LSO. Taxan reglerar även avgift för regelbunden tillsyn enligt Lagen om brandfarliga och explosiva varor (SFS 2010:1011).

Objektsfaktorerna är baserade på förslag till taxor för tillsyn enligt Sveriges kommuner och landsting (SKL). Taxor och avgifter beträffande myndighetsutövning är fastställda av medlemskommunernas kommunfullmäktige.

Beräkning av avgift

En gång om året i samband med att ny taxa fastställs justeras grundbeloppet. Grundbeloppet multipliceras med, för byggnaden eller anläggningen, lämplig objektsfaktor enligt tabell i avsnitt 4.1 och 4.2.

Om tillsyn enligt Lagen om brandfarliga och explosiva varor genomförs samtidigt adderas objektsfaktorn med ett för enkel hantering och två för omfattande hantering av brandfarliga varor, samt två för hantering av explosiva varor.

Vid händelsestyrd tillsyn och tematillsyn bestäms avgiften genom timdebitering enligt gällande taxa.

Avgiften innefattar ersättning för genomgång av nödvändiga handlingar, tillsyn, resor och dokumentation.

Om tillsyn för en byggnad eller anläggning tar mer än en arbetsdag i anspråk debiteras timersättning motsvarande grundbeloppet.

Taxa myndighetsutövning

Tillsyn (AKI)	Enhet	Summa
Grundbelopp	faktor	1 067
Uppföljning av tillsyn	tim	1 067

Avgift för tillsyn debiteras ägare eller nyttjanderättshavare efter tillsynsbesök.

Uppföljning av föreläggande vid tillsyn debiteras ägare eller nyttjanderättsinnehavare för handläggning (timdebitering).

Avgift för tillståndshantering debiteras sökanden efter beslut i tillståndsärende.

I handläggning ingår ett avsyningsbesök samt anmälan och godkännande av föreståndare.

I de fall fler än en avsyning fordras, debiteras sökanden för handläggning enligt gällande taxa (timdebitering).

4.1 Objektsfaktorer för olika byggnader och anläggningar

Typ av Objekt	Objektsfaktor
Vård, omsorg och kriminalvård etc.	
Byggnad med 1-10 vårdtagare.	4
Byggnad med 10-50 vårdtagare.	5
Byggnad med fler än 50 vårdtagare.	6
Förskoleverksamhet, skolverksamhet eller skolbarnomsorg	
Byggnad i fler än ett plan med 15-50 barn	4
Byggnad i fler än ett plan med fler än 50 barn.	5
Byggnad i ett plan med fler än 90 barn	5
Byggnad där fler än 5 funktionshindrade barn eller ungdomar behöver hjälp vid utrymning.	4
Övrig förskoleverksamhet, skolverksamhet eller skolbarnomsorg	4
Hotell och andra tillfälliga boenden	
Byggnad för hotell, pensionat eller vandrarhem om byggnaden har platser för 9-50 gäster eller har 5-25 gästrum.	4
Byggnad för hotell, pensionat, vandrarhem, elevhem eller förläggning om byggnaden har platser för 50-100 gäster eller har 25-50 gästrum.	5
Byggnad för hotell, pensionat, vandrarhem, elevhem eller förläggning om byggnaden har platser för fler än 100 gäster eller har fler än 50 gästrum.	6
Övriga hotell och andra tillfälliga boenden	4
Samlingslokaler m.m.	
Byggnad för detaljhandel, restaurang, teater, biograf och andra samlingslokaler i ett plan som används av 151-300 personer.	4
Byggnad för detaljhandel, restaurang, teater, biograf och andra samlingslokaler i ett plan som används av fler än 300 personer.	5
Byggnad för detaljhandel, restaurang, teater, biograf och andra samlingslokaler i fler än ett plan som används av 151-300 personer.	5
Byggnad för detaljhandel, restaurang, teater, biograf och andra samlingslokaler i fler än ett plan som används av fler än 300 personer.	6
Restauranger och andra liknande verksamheter vilka har tillstånd att servera alkohol och där det finns platser för 50-150 personer i samma lokal.	4
Fritidsanläggningar där det finns platser för fler än 1 000 personer, helt eller delvis under tak.	4
Övriga samlingslokaler som används av fler än 50 personer.	4
Industrier	
Byggnader där 20-100 personer är sysselsatta samtidigt i industriverksamheten.	4
Byggnader där fler än 100 personer är sysselsatta samtidigt i industriverksamheten.	5
Byggnader med en sammanlagd yta större än 2 500 m ² (oavsett antal personer)	4
Byggnader för vilka krävs tillstånd enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (oavsett antal personer) eller yta	4
Övriga industrier.	4
Byggnader/ anläggningar med stora kulturhistoriska värden	
Kyrkor som är kyrkliga kulturminnen enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.	4
Byggnader som är byggnadsminnen enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. eller förordningen (1988:1229) om statliga byggnadsminnen m.m. med undantag för de byggnader som uteslutande används som bostad.	4
Statliga museer och andra museer som är berättigade till bidrag enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet.	4

Typ av Objekt	Objektsfaktor
Byggnad/ anläggning vars utformning innebär stor risk för allvarliga skador vid brand	
Byggnader med fler än 16 våningar ovan mark.	4
Garage som har minst två plan under mark och en sammanhängande yta som är större än 2 000 m ² .	4
Tunnlar som är längre än 500 meter och avsedda för allmän väg eller allmänna kommunikationsmedel.	6
Övriga byggnader och anläggningar	
Bensinstationer som ej faller under industri.	4
Kraft- värmeverk, telestationer samt andra drifanläggningar	5
Övriga byggnader och anläggningar.	4
Badplatser, hamnar, kajer mm.	Timdebitering

4.2 Tillstånd brandfarliga och explosiva varor

Brandfarliga varor	Faktor
Avslag på ansökan <i>Då ansökan avslås debiteras den sökande för nedlagd arbetsinsats och dokumentation.</i>	1,5
Anmälan av ny föreståndare <i>Anmälan av ny föreståndare för hantering (ej i samband med tillståndsansökan)</i>	1
Ändring av gällande tillstånd <i>Ändringar i form av komplettering, förändring, förläggning, ägarbyte etc. Gäller under tillståndets giltighetstid.</i>	3
Tillstånd för mindre omfattande hantering <i>För mindre verksamheter, exempelvis hantering av gasol på restaurang eller brandfarliga varor i försäljningslokal. Hantering av mindre behållare eller endast en cistern.</i>	6
Tillstånd för hantering <i>För medelstora verksamheter, exempelvis bensinstationer, transportdepåer, mindre industrier eller endast en cistern.</i>	13
Tillstånd för omfattande hantering <i>För stora verksamheter, exempelvis industrier och dylikt, flera cisterner eller stora hanterade mängder.</i>	20
Speciella fall <i>Vid ansökan som innebär utsträckt handläggningsid, exempelvis på grund ej kompletta ansökningshandlingar eller ärenden som på annat sätt kräver stor arbetsinsats, timdebiteras ärendet löpande.</i>	Timdebitering

Explosiva varor	Faktor
Avslag på ansökan <i>Då ansökan avslås debiteras den sökande för nedlagd arbetsinsats och dokumentering.</i>	1,5
Ändring av gällande tillstånd <i>Ändringar i form av komplettering, förändring, ägarbyte etc. Gäller under tillståndets giltighetstid.</i>	3
Godkännande av ny föreståndare <i>Godkännande av ny föreståndare till hanteringen (ej i samband med tillståndsansökan)</i>	3
Tillstånd för hantering utan förvaring <i>Ingen förvaring av explosiva varor, enbart överföring, användning och annan hantering.</i>	3
Tillstånd för småskalig hantering <i>Exempelvis hobbyverksamhet upp till 3 kg eller pyroteknik och stensspräckningspatroner.</i>	3
Tillstånd för mindre omfattande hantering <i>För mindre verksamheter med hantering av mindre än 100 kg explosiva varor.</i>	6
Tillstånd för hantering <i>För medelstora verksamheter med hantering av 100-1000 kg explosiva varor.</i>	13
Tillstånd för omfattande hantering <i>För stora verksamheter med hantering av mer än 1000 kg explosiva varor.</i>	20
Speciella fall <i>Vid ansökan som innebär avsevärt handläggningstid, exempelvis på grund av ej kompletta ansökningshandlingar eller ärenden som på annat sätt kräver stor arbetsinsats, timdebiteras ärendet löpande.</i> <i>Även viss tidsbegränsad hantering timdebiteras.</i>	Timdebitering

*Kommunfullmäktige
NÄRF:s medlemskommuner*

Begäran om antagande av taxor 2020 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Direktionen beslutade vid sammanträde 2019-06-27, § 20 att fastställa taxor 2020 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Taxan föreslås gälla fr.o.m. 2020-01-01. Direktionen beslutade vidare att tillsända taxor 2020 avseende myndighetsutövning till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för antagande.

Förbundet översänder härmed förslag till taxor avseende myndighetsutövning för år 2020 för antagande av kommunfullmäktige inom respektive medlemskommun.

Trollhättan 2019-07-02

Hans Därnemyr
Förbundschef/Räddningschef

Bilagor:

Taxor 2020, Myndighetsutövning, för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
Sammanträdesprotokoll Direktionen NÄRF 2019-06-27

Sändlista:

Färgelanda kommun
Alhemsvägen 5
458 80 Färgelanda

Melleruds kommun
464 80 Mellerud

Trollhättans Stad
461 83 Trollhättan

Vänersborgs kommun
462 85 Vänersborg

Kommunstyrelsen

KS § 128

Dnr 2021/161

Antagande av sotningstaxa 2022 för Färgelanda kommun, Färgelanda (NÄRF)

Kommunstyrelsen förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta förslaget till taxor 2022 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (NÄRF) sotning och brandskyddskontroll.

Ärendebeskrivning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) har inkommit med förslag till taxor för 2022 avseende sotning och brandskyddskontroll i Färgelanda kommun. Sotningen har två huvuduppdrag, dels att utföra lagstadgade brandskyddskontroller, dels att utföra rengöring i form av sotning gentemot hushåll i Färgelanda kommun.

Direktionen i NÄRF beslutade 2021-06-15 § 23 att fastställa sotningstaxa 2022 för Färgelanda kommun. Taxan för sotning och brandskyddskontroll är beräknad med en taxehöjning på 2,3 %. Värdet för sotningstaxa i Färgelanda kommun har tidigare beräknats utifrån sotningsindex, vilket grundar sig på avtal mellan SKR och skorstensfejarnas riksförbund (SSR). Förbundet har inte tilldelat SSR något uppdrag att förhandla med arbetstagarparter, att då fortsättningsvis tillämpa sotningsindex som referens för löneökningar ger felaktig grund. I nuläget är förbundet medlem i arbetsgivarorganisationen Sobona, vilka har till uppgift att företräda förbundet i samtliga centrala avtal på förbundets område. Höjningen föreslås därför att grunda sig på centrala förhandlingar mellan Sobona och Kommunal samt NÄRF:s prognostiserade lönerevision. Taxan föreslås gälla från och med 2022-01-01.

Beslutsunderlag

Beslut KSAU, dat 2021-08-18

Tjänsteskrivelse ekonomichef, dat 2021-07-27

Sammanträdesprotokoll för Direktionen NÄRF, dat 2021-06-15

Förslag Taxa 2022 för sotning och brandskyddskontroll - Färgelanda kommun

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Antagande av sotningstaxa 2022 för Färgelanda kommun, Färgelanda
(NÄRF)

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ekonomichef

Norra älvborgsräddningstjänst förbund

Justering

Utdragsbestyrkande

Ekonomienheten
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Taxor 2022 för sotning och brandskyddskontroll i Färgelanda Kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta förslaget till taxor 2022 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (NÄRF) sotning och brandskyddskontroll.

Ärendebeskrivning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) har inkommit med förslag till taxor för 2022 avseende sotning och brandskyddskontroll i Färgelanda kommun. Sotningen har två huvuduppdrag, dels att utföra lagstadgade brandskyddskontroller, dels att utföra rengöring i form av sotning gentemot hushåll i Färgelanda kommun.

Direktionen i NÄRF beslutade 2021-06-15 § 23 att fastställa sotningstaxa 2022 för Färgelanda kommun. Taxan för sotning och brandskyddskontroll är beräknad med en taxehöjning på 2,3 %. Värdet för sotningstaxa i Färgelanda kommun har tidigare beräknats utifrån sotningsindex, vilket grundar sig på avtal mellan SKR och skorstensfejarnas riksförbund (SSR). Förbundet har inte tilldelat SSR något uppdrag att förhandla med arbetstagarparter, att då fortsättningsvis tillämpa sotningsindex som referens för löneökningar ger felaktig grund. I nuläget är förbundet medlem i arbetsgivarorganisationen Sobona, vilka har till uppgift att företräda förbundet i samtliga centrala avtal på förbundets område. Höjningen föreslås därför att grunda sig på centrala förhandlingar mellan Sobona och Kommunal samt NÄRF:s prognostiserade lönerevision. Taxan föreslås gälla från och med 2022-01-01.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:

Här skriver ni vart beslutet ska skickas

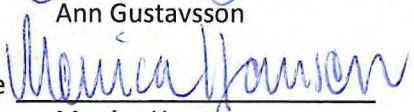
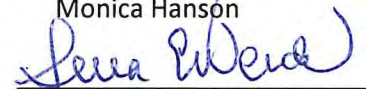
Sammanträdesprotokoll för Direktionen NÄRF

Plats och tid	Norra Älvsborgs Räddningstjänst, Trollhättan kl.09:00-10:30
Beslutande	Monica Hanson (S) Trollhättan, Ordförande Kjell Nilsson (S) Vänersborg Pia Fogelberg (M) Trollhättan Lena Eckerbom Wendel (M) Vänersborg Magnus Bandgren (C) Färgelanda Roland Björndahl (M) Mellerud
Övriga deltagande	Malin Johansson (S) Trollhättan, ej tjänstgörande ersättare Kenneth Borgmalm (S) Vänersborg, ej tjänstgörande ersättare Dan Åberg (M) Vänersborg, ej tjänstgörande ersättare Hans Därnemyr, förbundschef/räddningschef Anders Gillek stf. räddningschef Bodil Bramfors, ekonomichef Ann Gustavsson, förvaltningsassistent Andreas Johansson, Kommunal Helené Sagerström, Vision Caroline Larsson, Sveriges Ingenjörer

Utses att justera Lena Eckerbom Wendel

Justeringens plats och tid Brandstationen Trollhättan

Underskrifter

Sekreterare	 Ann Gustavsson	Paragraf	18-29
Ordförande	 Monica Hanson		
Justerande	 Lena Eckerbom Wendel		

Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll
Justeringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla

Organ: Direktionen för Norra Älvsborgs Rådningstjänstförbund

Protokoll från sammanträde: 2021-06-15

Datum då tillkännagivandet publiceras: 2021-06-29

Datum då publiceringen av tillkännagivande upphör: 2021-07-21

Förvaring av protokollet: Protokollet finns tillgängligt på brandstationen, Trollhättan

Underskrift

Utdragsbestyrkande

§ 23 Beslut om sotningstaxa 2022, Färgelanda kommun

2022 års taxa för sotning och brandskyddskontroll inom Färgelanda kommun är beräknad med en taxehöjning på 2,3 %. Värdet för sotningstaxa i Färgelanda kommun har tidigare beräknats utifrån sotningsindex, vilket grundar sig på avtal mellan SKR och skorstensfejarnas riksförbund (SSR). Förbundet har inte tilldelat SSR något uppdrag att förhandla med arbetstagarparter, att då fortsättningsvis tillämpa sotningsindex som referens för löneökningar ger felaktig grund. I nuläget är Förbundet medlem i arbetsgivarorganisationen Sobona, vilka har till uppgift att företräda förbundet i samtliga centrala avtal på förbundets område. Höjningen föreslås därför att grunda sig på centrala förhandlingar mellan Sobona och Kommunal samt NÄRF:s prognostiserade lönerevision. Taxehöjningen föreslås gälla fr.o.m. den 1 januari 2022.

Direktionen föreslås besluta att fastställa 2022 års taxa för sotningsverksamheten inom Färgelanda kommun enligt förslaget. Taxor avseende brandskyddskontroll inom Färgelanda kommun ska därefter översändas till kommunfullmäktige i Färgelanda för fastställelse.

Direktionens beslut

Direktionen beslutade att fastställa 2022 års taxa för sotningsverksamheten inom Färgelanda kommun. Taxor avseende brandskyddskontroll inom Färgelanda kommun ska översändas till kommunfullmäktige i Färgelanda för fastställelse.

Taxor 2022 för sotning och brandskyddskontroll inom Färgelanda kommun

Taxa, sotning och eldstadsrengöring

Sotning/ rengöring	Enhet	Helårsbostad	Fritidsbostad
Grundavgift	Tillfälle	168	224
Sotning av värmepanna	St.	282	282
Sotning av lokaleldstad	St.	168	168
Tillkommande objekt	St.	168	168
Sotsugningsavgift	Tillfälle	53	53
Förgävesbesök	Tillfälle	337	448

Taxa, brandskyddskontroll

Brandskyddskontroll	Enhet	Helårsbostad	Fritidsbostad
Grundavgift	Tillfälle	243	291
Kontroll av första objekt	St.	550	550
Tillkommande objekt	St.	239	239
Förgävesbesök	Tillfälle	487	583

Taxa, övriga sotnings- och rengöringsarbeten

Åtgärd	Enhet	Helårsbostad	Fritidsbostad
Administrativ kostnad	Tillfälle	167	167
Brandskyddskontroll	Tim	633	633
Sotning/ rengöring	Tim	481	481
Bilkostnad	Km	4,00	4,00

Allmänt

Taxorna för sotning och brandskyddskontroll har antagits av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun **XX-XX-XX, KF § XXX, dnr XXXX att gälla fr.o.m. 2022-01-01.**

Taxan justeras årligen enligt index fastställt av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Gul text ersätts med. **Taxan justeras årligen enligt för året budgeterad lönerrevision för NÄRF.**

Grundavgift tillkommer på samtliga fastigheter. I avgiften ingår kostnad för administration, resa, fordon och duschtid. Om fastigheten trots avisering ej är tillgänglig debiteras dubbel grundavgift för väntetid och administrativ kostnad, s.k. förgävesbesök.

Om ändrad eldning meddelas efter att avisering utgått, debiteras en grundavgift. **Om kunden meddelar förändringen senast en vecka innan aviserat datum tas ingen avgift ut.**

Övriga sotnings- och rengöringsarbeten

Bilkostnad, resekostnad, administrativa avgifter, förbrukningsmaterial samt kostnader för teknisk utrustning tillkommer för samtliga arbeten. För imkanaler i restauranger och storkök debiteras en ersättning per man och timme. I de fall en extrabeställning av sotning eller brandskyddskontroll sker eller att denna tjänst tas utanför ordinarie inplanerad tur debiteras ersättning per man och timme.

Färgelanda kommun
Kommunfullmäktige
Allhemsvägen 5
458 80 Färgelanda

Begäran om antagande av sotningstaxa 2022, Färgelanda

Direktionen beslutade 2021-06-15, § 23 att fastställa sotningstaxa 2022 för Färgelanda kommun. Taxan föreslås gälla fr.o.m. 2022-01-01. Direktionen beslutade vidare att tillsända taxor 2022 avseende sotning och brandskyddskontroll till kommunfullmäktige i Färgelanda kommun för antagande.

Förbundet översänder härmed förslag till sotningstaxa 2022 för antagande av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun

Trollhättan 2021-06-18

Ann Gustavsson
Förvaltningsassistent

Bilagor:

Sammanträdesprotokoll Direktionen NÄRF 2021-06-15, §23
Sotningstaxa 2022, Färgelanda kommun

Taxor för sotning och brandskyddskontroll, Färgelanda kommun 2020**Taxa, sotning och eldstadsrengöring**

Sotning/ rengöring	Enhet	Helårsbostad	Fritidsbostad
Grundavgift	Tillfälle	161	215
Sotning av värmepanna	st	271	271
Sotning av lokaleldstad	st	161	161
Tillkommande objekt	St	161	161
Sotsugningsavgift	Tillfälle	51	51
Förgävesbesök	Tillfälle	323	429

Taxa, brandskyddskontroll

Brandskyddskontroll	Enhet	Helårsbostad	Fritidsbostad
Grundavgift	Tillfälle	233	278
Kontroll av första objekt	st	527	527
Tillkommande objekt	st	229	229
Förgävesbesök	Tillfälle	467	559

Taxa, övriga sotnings- och rengöringsarbeten

Brandskyddskontroll	Enhet	Helårsbostad	Fritidsbostad
Administrativ kostnad	Tillfälle	161	161
Brandskyddskontroll	Tim	607	607
Sotning/ rengöring	Tim	461	461
Bilkostnad	Km	4,00	4,00

Allmänt

Taxorna för sotning och brandskyddskontroll har antagits av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun 201x-xx-xx, KF § xx, dnr xxx att gälla fr.o.m. 2020-01-01.

Taxan justeras årligen enligt index fastställt av Sveriges Kommuner och landsting (SKL).

Grundavgift tillkommer på samtliga fastigheter. I avgiften ingår kostnad för administration, resa, fordon och duschtid. Om fastigheten trots avisering ej är tillgänglig debiteras dubbel grundavgift för väntetid och administrativ kostnad, s.k. **förgävesbesök**.

Om ändrad eldning meddelas efter att avisering utgått, debiteras en grundavgift.

Övriga sotnings- och rengöringsarbeten

Bilkostnad, resekostnad, administrativa avgifter, förbrukningsmaterial samt kostnader för teknisk utrustning tillkommer för samtliga arbeten. För imkanaler i restauranger och storkök debiteras en ersättning per man och timme. I de fall en extrabeställning av sotning eller brandskyddskontroll sker eller att denna tjänst tas utanför ordinarie inplanerad tur debiteras ersättning per man och timme.

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Direktionen

Datum
2019-07-02

Diarienummer 844
5010-2019-21-14

Färgelanda kommun
Kommunfullmäktige
Allhemsvägen 5
458 80 Färgelanda

Begäran om antagande av taxor 2020 för sotning och brandskyddskontroll i Färgelanda kommun

Direktionen har vid sammanträde 2019-06-27 § 21 tagit beslut om taxor 2020 för sotning och brandskyddskontroll i Färgelanda kommun. Taxan föreslås gälla fr.o.m. 2020-01-01. Direktionen beslutade vidare att tillsända den nya taxan för år 2020 till kommunfullmäktige i Färgelanda kommun för fastställelse.

Förbundet översänder härmed taxor 2020 för sotning och brandskyddskontroll för antagande av kommunfullmäktige inom Färgelanda kommun.

Trollhättan 2019-07-02

Hans Därnemyr
Förbundschef/Räddningschef

Bilagor:

Taxor 2020 för sotning och brandskyddskontroll i Färgelanda kommun
Sammanträdesprotokoll, Direktionen NÄRF 2019-06-27

Kommunstyrelsen

**KS § 157 Dnr 2021/137
Sammanträdesplan 2022 Kommunfullmäktige**

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa sammanträdestider 2022 enligt följande:
9 mars, 13 april, 8 juni, 19 oktober, 9 november och 7 december (reserv)

Uppgift om kommunfullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens webbplats, anslagstavlan.

Ärendebeskrivning

Förslag till sammanträdestider 2021 för kommunfullmäktige (kommunstyrelsens dagar för kännedom):

Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen
9 mars	<i>16 februari</i>
13 april	<i>23 mars</i>
8 juni	<i>18 maj</i>
19 oktober	<i>21 september</i>
9 november	<i>19 oktober</i>
7 december (reserv)	<i>23 november</i>

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslutsförslag, 2021-09-22
Tjänsteskrivelse nämndsekreterare, 2021-09-09

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunchefens ledningsgrupp
Bygg- och trafiknämnden
Socialnämnden
Utbildningsnämnden
Kommunens bolag

Justering

Utdragsbestyrkande

Järbo 2021-09-02

Färgelanda kommun

Allhemsvägen 5

458 80 FÄRGELANDA

Avsägelse

Jag avsäger mej härmed uppdraget som ersättare i Utbildningsnämnden i Färgelanda kommun.

Avsägelsen sker av hälsoskäl.

Ann-Marie Jacobsson

Från: [Länsstyrelsen i Västra Götalands Län](#)
Till: [Färgelanda Kommun](#)
Ärende: Till kommunfullmäktige, underrättelse om valbarhetshinder
Datum: den 9 september 2021 09:29:45
Bilagor: [image003.png](#)

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Rättsenheten

Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun

Valbarhetshinder

Kommunallagen 4 kap 7 § säger att om en förtroendevald upphör att vara valbar, upphör också uppdraget genast.

Efter att ha kontrollerat valbarheten i valdatasystemets valbarhetskontroll vill Länsstyrelsen härmed uppmärksamma Färgelanda kommun på att vald ersättare i kommunfullmäktige, Magnus Fröberg (S), har valbarhetshinder eftersom han inte längre är folkbokförd i valområdet.

Med vänlig hälsning

David

David Forsberg
Handläggare
Samhällsavdelningen
Länsstyrelsen Västra Götalands län
403 40 Göteborg

+46(0)10-224 40 00

vastragotland@lansstyrelsen.se

www.lansstyrelsen.se/vastragotland

Färgelanda kommun
Allhemsvägen 5
458 80 Färgelanda

Avsägelse

Härmed avsäger jag mig uppdraget som ledamot i Kommunfullmäktige samt uppdragen som ersättare i Kommunstyrelsen och Socialnämnden i Färgelanda kommun.

Jessica Olsen

Kanslienheten
Nämndsekreterare
Linda Andersson
0528-567161
linda.andersson@fargelanda.se

Kommunfullmäktige

Tjänsteskrivelse

Beslutsförslag

Rapporten läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Kommunen är skyldig att till kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer och myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) rapportera gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt avbrott i verkställigheten (enligt § 28f – 28h LSS). Vidare skall kommunen ange vilka typer av insatser och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut skulle ha varit verkställt.

Om IVO bedömer att insatser inte verkställts inom skälig tid har myndigheten en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift

I nedanstående tabell redovisas de beslut som den 31 augusti 2021 inte har kunnat verkställas inom tre månader.

Ej verkställda beslut

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Tid sedan beslut (dagar)	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas
1		X	187	Särskilt boende SoL	Ej verkställt då rättspsykiatrin bedömt att han inte är utskrivningsklar.

För perioden finns det inte några avbrutna insatser som inte har kunnat verkställas inom tre månader. Det finns inte heller några ärenden som IVO har valt att gå vidare med till domstol och ansöka om åläggande om särskild avgift.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare, dat 2021-08-31

Beslut socialnämnden, dat 2021-08-30

Linda Andersson
Nämndsekreterare

Beslutet skickas till:
Socialnämnden

Socialnämnden

SN § 77

Dnr 2021/26

Rapport över ej verkställda gynnande beslut enl Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade – LSS, kvartal 2 år 2021

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar att överlämna framtagna rapporter till Kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer.

Ärendebeskrivning

Kommunen är skyldig att till kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer och myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) rapportera gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt avbrott i verkställigheten (enligt § 28f – 28h LSS). Vidare skall kommunen ange vilka typer av insatser och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut skulle ha varit verkställt.

Om IVO bedömer att insatser inte verkställts inom skälig tid har myndigheten en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift

I nedanstående tabell redovisas de beslut som den 31 augusti 2021 inte har kunnat verkställas inom tre månader.

Ej verkställda beslut

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Tid sedan beslut (dagar)	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas
1		X	187	Särskilt boende SoL	Ej verkställt då rättspsykiatri bedömt att han inte är utskrivningsklar.

För perioden finns det inte några avbrutna insatser som inte har kunnat verkställas inom tre månader. Det finns inte heller några ärenden som IVO

Justering

Utdragsbestyrkande

Socialnämnd

har valt att gå vidare med till domstol och ansöka om åläggande om särskild avgift.

Beslutsunderlag

Rapport Ej verkställda beslut kvartal 2 2021 daterad 20 augusti 2021.

Socialchefen informerar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2021-08-20

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Kommunens revisorer
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande